

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 32

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

50 tomas
2007 m. vasario 6 d.

Turinys	II Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma	
	SPRENDIMAI	
	Komisija	
	2007/51/EB:	
	★ 2004 m. vasario 18 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos C27/2001 (ex NN 2/2001) dėl 1994–2000 m. laikotarpiu Prancūzijos vykdytos Taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programos (PMPOA) (pranešta dokumentu Nr. C(2004) 415)	1
	2007/52/EB:	
	★ 2004 m. gegužės 19 d. Komisijos sprendimas dėl pagalbos sistemos, kurią Italija ruošiasi taikyti pauštininkystės įmonėms A.I.M.A. programa, pauštininkystės sektorius – C 59/2001 (ex N 97/1999) (pranešta dokumentu Nr. C(2004) 1802)	14
	2007/53/EB:	
	★ 2004 m. gegužės 24 d. Komisijos sprendimas dėl EB sutarties 82 straipsnio ir EEE susitarimo 54 straipsnio taikymo prieš <i>Microsoft Corporation</i> (Byla Nr. COMP/C-3/37.792 – Microsoft) (pranešta dokumentu Nr. C(2004) 900) ⁽¹⁾	23
	2007/54/EB:	
	★ 2004 m. birželio 2 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos, kurią Italija (Sicilija) numatė skirti žemės ūkio produktų pardavimo skatinimui ir reklamai (pranešta dokumentu Nr. C(2004) 1923) ⁽¹⁾	29
	2007/55/EB:	
	★ 2005 m. lapkričio 9 d. Komisijos sprendimas dėl pagalbos sistemos, kurią Prancūzija numato taikyti likerinių vynu gamintojams ir didmeninės prekybos įmonėms Šaranto <i>Pineau</i> , Gaskonės <i>Floc</i> , Normandijos <i>Pommeau</i> ir Juros <i>Macvin</i> (pranešta dokumentu Nr. C(2005) 4189)	37
	2007/56/EB:	
	★ 2006 m. gegužės 16 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos Nr. C 26/2004 (ex NN 38/2004), kurią Vokietijos Federacinė Respublika suteikė <i>Schneider Technologies AG</i> (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 1857) ⁽¹⁾	49

Kaina: 38 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

(Tęsinys antrajame viršelyje)

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį. Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

2007/57/EB:

- ★ 2006 m. birželio 7 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos, kurią Vokietija suteikė vyndarių kooperatyvų pajams įsigyti (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 2070) 56

2007/58/EB:

- ★ 2006 m. rugpjūčio 28 d. Komisijos sprendimas dėl Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimo dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams sudarymo 64

Priedas. Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos sutartis dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams 65

2007/59/EB:

- ★ 2006 m. rugsėjo 26 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos, kurią Nyderlandai suteikė „Holland Malt B. V.“ (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 4196) 76

2007/60/EB:

- ★ 2006 m. spalio 26 d. Komisijos sprendimas dėl Transeuropinio transporto tinklo vykdomosios įstaigos įsteigimo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003 88

2007/61/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 1 d. Jungtinio veterinarijos komiteto, įsteigto Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl prekybos žemės ūkio produktais, sprendimas Nr. 1/2006 pakeičiantis Susitarimo 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 10 priedėlius 91

2007/62/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 8 d. Komisijos sprendimas dėl nacionalinių nuostatų, apie kurias pranešė Danija, taikomų tam tikroms pramoninėms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 5934) 130

2007/63/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 13 d. pagal Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl abipusio pripažinimo įsteigto komiteto sprendimas Nr. 2/2006, susijęs su atitikties vertinimo įstaigos įtraukimu į asmeninių apsaugos priemonių sektorių sąrašą 135

2007/64/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos sprendimas, nustatantis patikslintus ekologinius kriterijus ir susijusius vertinimo ir tikrinimo reikalavimus suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą auginimo terpėms (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6962) ⁽¹⁾ 137

2007/65/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos sprendimas nustatantis Komisijos standartines saugumo priemones ir pavojaus lygius bei iš dalies keičiantis jos darbo tvarkos taisyklių nuostatas dėl operatyvinės krizių valdymo tvarkos 144

2007/66/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas dėl laikino eksperimento dėl didžiausio tam tikrų pašarinių augalų sėklų partijos svorio padidinimo pagal Tarybos direktyvą 66/401/EEB (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6572) ⁽¹⁾ 161

2007/67/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas, leidžiantis valstybėms narėms pratęsti laikinuosius leidimus naudoti naują veikliąją medžiagą tritosulfuroną (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6573) ⁽¹⁾ 164

2007/68/EB:

- ★ 2006 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas dėl Latvijos Respublikos prašymo centralizuotam šildymui, gamtinių dujų ir elektros energijos tiekimui namų ūkiams taikyti sumažintą PVM tarifą (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6592) 165

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

2007/69/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas, kuriuo Rumunija įgaliojama atidėti tam tikrų Tarybos direktyvos 2002/53/EB nuostatų taikymą prekiaujant tam tikrų žemės ūkio augalų veislių sėkla (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6568) ⁽¹⁾	167
2007/70/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas dėl biocidinių produktų, kuriuose yra tam tikrų veikliųjų medžiagų, neištirtų per Direktyvos 98/8/EB 16 straipsnio 2 dalyje minimą 10 metų programą, pateikimo į rinką termino pratęsimo (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6707)	174
2007/71/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas, kuriuo įsteigiama kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių mokslinė ekspertų grupė	177
2007/72/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas pratęsti tam tikrų valstybės pagalbos sprendimų galiojimo laiką (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6927) ⁽¹⁾	180
2007/73/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas dėl Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupės, sudarytos 2006 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimu 2006/505/EB, įsteigiančiu Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupę, kuri konsultuotų Komisiją Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės (EFAPG) nuomonių objektyvumo ir neutralumo klausimais, narių skyrimo	181
2007/74/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas, nustatantis atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitines vertes taikant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/8/EB (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6817) ⁽¹⁾	183
2007/75/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimas, įsteigiantis sandorių kainodaros ekspertų grupę	189
2007/76/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimas, įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6903) ⁽¹⁾	192
2007/77/EB:	
★ 2006 m. gruodžio d 22. Sprendimas Nr. 35/2006, priimtas Jungtinio komiteto, įsteigto pagal Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimą dėl atitikties įvertinimo tarnybų sąrašo pagal telekomunikacijų įrangos sektorių priedą	198
REKOMENDACIJOS	
Komisija	
2007/78/EB:	
★ 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos rekomendacija dėl saugių ir veiksmingų transporto priemonėse esančių informacijos ir ryšių sistemų: Europos žmogaus ir mašinos sąsajos principų išdėstymo atnaujinimas	200

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. vasario 18 d.

dėl valstybės pagalbos Nr. C27/2001 (ex NN 2/2001)

dėl 1994–2000 m. laikotarpiu Prancūzijos vykdytos Taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programos (PMPOA)

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 415)

(Tik tekstas prancūzų kalba yra autentiškas)

(2007/51/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

pakvietusi suinteresuotas šalis pateikti pastabas pagal minėtų straipsnių nuostatas ir atsižvelgdama į šias pastabas ⁽¹⁾,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) Komisijos tarnyboms gavus informacijos apie tai, kad Prancūzijoje vykdoma Taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programa (toliau PMPOA arba programa), Komisija 2004 m. vasario 24 d. nusiuntė Prancūzijos vyriausybei laišką, prašydama plačiau papasakoti apie šią nuo 1994 m. vykdomą programą. 2000 m. gegužės 31 d. laišku Prancūzija pateikė tam tikrų duomenų, kai kurie jų patvirtino, kad PMPOA veikia nuo 1994 m. Komisija 2000 m. liepos 11 d. laišku paprašė pateikti papildomos informacijos. Prancūzijos vyriausybė atsakė 2000 m. gruodžio 26 d. laišku.

(2) 1991 m. vasario 13 d. Prancūzijos vyriausybė pranešė apie valstybės pagalbą kiaulių fermų aplinkosaugai, skirtą pagalbai individualioms investicijoms teikti. Komisija pritarė pagalbai 1991 m. gruodžio 11 d. laišku ⁽²⁾. Be to, 1993 m. balandžio 20 d. Prancūzijos vyriausybė, vykdydama bendrai finansuojamą struktūrinę programą ir remdamasi 1991 m. liepos 15 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2328/91 dėl žemės ūkio struktūrų efektyvumo gerinimo ⁽³⁾ 29 straipsnio 4 dalies nuostatomis, paskelbė apie 1993 m. kovo 2 d. DEPSE/SDEE Nr. 93-7005 ir 1992 m. lapkričio 5 d. DEPSE/SDEE Nr. 7027 aplinkraščius dėl pagalbos investicijoms galvijienos sektoriuje. Komisija pagal Reglamentą (EEB) Nr. 2328/91 1993 m. liepos 29 d. priėmė sprendimą, suteikiantį teisę Bendrijai finansiškai prisidėti prie šios bendros veiklos ⁽⁴⁾. Tačiau apie nacionalinę pagalbą Komisijai nebuvo pranešta Sutarties 88 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka ⁽⁵⁾. Anot Prancūzijos valdžios, šios priemonės, priimtose iki įsigaliojant PMPOA, į ją buvo įtrauktos 1994 m. balandžio 22 d. aplinkraščiu DEPSE Nr. 7016. Jos papildė PMPOA priemones galvijienos bei kiaulienos sektoriuose. Apie šį aplinkraščių Komisija taip pat

⁽²⁾ Valstybės pagalba, Nr. N 136/91.

⁽³⁾ OL L 218, 1991 8 6, p. 1.

⁽⁴⁾ C(93) 1888.

⁽⁵⁾ 1998 m. rugsėjo 15 d. Europos Bendrijų pirmosios instancijos teismo sprendimas, jungtinė byla T-126/96 ir C-127/96, *Breda Fucine Meridionali SpA* ir kiti/Komisija, Rink. p. II-3437. Teismas pasirėmė Komisijos argumentu, kad valstybės narės informacija negali būti laikoma galiojančiu pranešimu, jei joje nedaroma aiški nuoroda į Sutarties 88 straipsnio 3 dalį, ir jei ji nebuvo pateikta generaliniam sekretariatui. Todėl yra laikoma, kad apie pagalbą nebuvo pranešta.

⁽¹⁾ OL C 179, 2001 6 23, p. 18.

nebuvo informuota Sutarties 88 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka.

(9) 2001 m. spalio 30 d. laišku Komisija leido nuo 2001 m. tęsti PMPOA ⁽⁹⁾.

II APRAŠYMAS

1. Pagalbos mechanizmas

(3) 1994 m. birželio 13 d. laišku Prancūzijos vyriausybė pranešė apie valstybės pagalbą investicijoms į aplinkosaugą paukštininkystės sektoriuje. Šiai tvarkai, kuri vėliau buvo įterpta į PMPOA kaip jos paukštininkystės skyrius, Komisija pritarė 1995 m. balandžio 26 d. laišku ⁽⁶⁾.

(10) PMPOA buvo sukurta 1993 m. spalio 8 d. Prancūzijos valstybei pasirašius susitarimą su Prancūzijos žemės ūkio profesinėmis organizacijomis. Ji įsigaliojo 1994 m. sausio 1 d. Programos tikslas – padėti žemdirbiams pritaikyti įrangą ir praktikas siekiant užtikrinti geresnę aplinkos, ypač vandens, apsaugą. Programos objektas yra vandenų tarša augalų apsaugos produktais ir mineralinėmis bei organinėmis trąšomis.

(4) Prancūzijos vyriausybė nepranešė Sutarties 88 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka apie 1993 m. spalio 8 d. susitarimą, nustatantį šią programą, nei apie jokią kitą dokumentą, išsamiau nusakantį PMPOA ypatumus, ypač susijusius su programos finansavimu ⁽⁷⁾. Komisijai, pavyzdžiui, buvo nepranešta apie vandens agentūrų dalyvavimą šios programos finansavime.

(11) PMPOA visų pirma siekiama užtikrinti, kad būtų vykdoma 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių ⁽¹⁰⁾ (toliau – nitrato direktyva) bei nacionaliniai potvarkiai, įvedantys geros žemės ūkio praktikos kodeksą. Ji taikoma visiems gamybos būdams: gyvulininkystei ir augalininkystei.

(5) Be to, kalbant apie galvijienos sektorių, Prancūzijos valdžia Komisijai nepranešė apie numatytą skirti pagalbą investicijoms.

(12) Buvo nuspręsta, kad norint laikytis normų ir išvengti vandens išteklių užteršimo gyvulių ekskrementais, būtina atlikti pastatų, kuriuose laikomi gyvuliai, gerinimo darbus ir imtis nuotekų valdymo. Orientacinė vien tik pastatams skirtų darbų iki 2002 m. kaina buvo įvertinta apie 1 milijardą eurų. Buvo pradėta investicijų programa, jos pasirinktas bendrasis finansavimo planas atrodė taip: augintojai – 1/3; valstybė (Žemės ūkio ir žuvininkystės ministerija) ir teritorinės savivaldos institucijos po lygiai – 1/3; vandens agentūros ⁽¹¹⁾ – 1/3. Mainais į tai gyvulių augintojai, galintys gauti pagalbą, yra apmokestinami taršos mokesčiu vandens agentūrų naudai.

(6) Komisija negavo jokio pranešimo apie jaunuosius ūkininkus.

⁽⁹⁾ Valstybės pagalba Nr. N 355/2000.

⁽¹⁰⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1.

⁽¹¹⁾ Pagal Komisijos turimą informaciją – dalis jos paimta iš vandens agentūrų interneto tinklalapių (<http://www.eaufrance.tm>) – vandens agentūros yra valstybinės įstaigos, sukurtos 1964 m., turinčios juridinio asmens statusą ir finansiškai nepriklausomos. Jos yra pavaldžios Aplinkos apsaugos ministerijai ir Ekonomikos ir finansų ministerijai, o joms vadovauja valdyba, kurią sudaro įvairių vandens vartotojų grupių atstovai. Agentūros veikia šešiuose didžiuosiuose baseinuose, apimančiuose visą metropolinę valstybės teritoriją: *Adour-Garonne*, *Artois-Picardie*, *Loire-Bretagne*, *Rhin-Meuse*, *Rhône-Méditerranée-Corse* ir *Seine-Normandie*. Jų organizacija yra vienoda: baseino komitetas, vandens agentūra ir jos valdyba. Jų politika, kurią apibrėžia Baseino komitetas, sutelkta apie keturias ašis: vandens ištekliai ir jų valdymas; kova su tarša; vandens ekosistemų apsauga ir vidaus bei pakrantės vandenų kokybės stebėjimas.

(7) 2001 m. balandžio 11 d. laišku Komisija informavo Prancūziją apie savo sprendimą pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl PMPOA. Šis sprendimas taikomas tik 1994-2000 m. vykdytą PMPOA.

(8) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Bendrijų Oficialiajame leidinyje* ⁽⁸⁾. Komisija pakvietė kitas valstybes nares ir suinteresuotus trečiuosius asmenis pateikti pastabas dėl minėtų pagalbos priemonių. Komisija negavo pastabų iš suinteresuotų trečiųjų asmenų. Prancūzijos vyriausybė savo pastabas pateikė 2001 m. birželio 21 d. laišku.

⁽⁶⁾ Valstybės pagalba Nr. N 342/94.

⁽⁷⁾ Žr. pastabą 5 puslapio apačioje.

⁽⁸⁾ Žr. pastabą 1 puslapio apačioje.

Nuo 1997 iki 2001 vandens agentūros numatė padėti finansuoti darbų už 16 milijardų eurų vandens išteklių apsaugai ir kovai su tarša. Jos teikia technines konsultacijas deputatams, pramonininkams ir žemdirbiams bei jiems teikia finansinę pagalbą darbams, reikalingiems kovoti su vandenų tarša ir saugoti vandens išteklius. Agentūros lėšas surenka iš vandens teršėjų, naudotojų ir vartotojų proporcingai mokamų mokesčių. Šie mokesčiai vėliau išdalijami pagalbos (subsidijos ir paskolos) vietos savivaldos institucijoms, pramonei ir žemės ūkiui (konkrečiai – projektų vykdytojams) tokiems darbams kaip vandenvalos stotys, asenizacijos tinklai, geriamo vandens gamybos įrenginiai, upių eksploatavimas, tyrimai, taršos lygio matavimo tinklai.

- (13) 1994 m. vasario 24 d. nota atitinkamoms administracinėms įstaigoms Prancūzijos Aplinkos apsaugos ir žemės ūkio ministerijos patikslino nacionalinio priežiūros komiteto, atsakingo už programos įgyvendinimą, išaiškinant procedūrą: grafiką, finansavimo tvarką, taikymą gyvulių augintojams.
- (14) Dėl programos ryšio su klasifikuotais įrengimais Prancūzijos vyriausybė savo notoje nurodė, jog gyvulių augintojai turėtų, pabaigus darbus pagal taršos mažinimo darbų sutartį ar sutartis, pasistengti laikytis 1992 m. vasario 29 d. ministerijos potvarkių dėl gyvulininkystės nuostatų dėl vandenių apsaugos.
- (15) PMPOA pradėta vykdyti naudojant sektorinį metodą leidžiant regionų ir departamentų prefektams skirtus Žemės ūkio ir žuvininkystės ministerijos aplinkraščius apie pagalbos gavimo tvarką. Prancūzijos vyriausybė Komisijai jos prašymu atsiuntė šių aplinkraščių kopijas:
- 1994 m. balandžio 22 d. aplinkraštis DEPSE/SDEEA Nr. 7016 „Pagalbos priemonės galvijininkystės ir kiaulininkystės ūkių atitikimui normoms gerinti“;
 - 1995 m. balandžio 18 d. aplinkraštis DEPSE/SDEEA Nr. 7021 „Pagalbos priemonės paukštininkystės ūkių atitikimui normoms gerinti“;
 - 1995 m. birželio 19 d. aplinkraštis DEPSE/SDEEA Nr. 7028 „Pagalbos priemonės gyvulininkystės ūkių atitikimui normoms gerinti“;
 - 1996 m. sausio 15 d. aplinkraštis DEPSE/SDEEA Nr. 7001 „Pagalbos priemonės gyvulininkystės ūkių atitikimui normoms gerinti. Jaunųjų ūkininkų, pradedančių veiklą nuo 1996 m. sausio 1 d. atvejis“.
- (16) Pagalbos gavėjais buvo ūkininkai arba žemės ūkio paskirties savininkai, ypač veikiantys galvijininkystės, kiaulininkystės ir paukštininkystės sektoriuose. Investicijos buvo skirtos jau esamų pastatų įrengimui siekiant padidinti gyvulių ekskrementų sandėliavimo pajėgumus, kad būtų pasiektas nitrato direktyvos normose nurodytas lygis ⁽¹²⁾.
- (17) Finansavimas – tai valstybės investicija, siekianti iki 35 % kaštų vertės, teikiama kaip kapitalo subsidija, dengianti 30 % kaštų, o prie jos gali būti pridėta lengvatinė paskola, kurios subsidijos ekvivalentas būtų 5 % kaštų vertės. 1/3 kaštų dydžio vandens agentūrų investicija 15 konstatuojamosios dalies punkte nurodytuose aplinkraščiuose paminėta nebuvo.
- (18) Galvijininkystės ir kiaulininkystės sektoriuose ūkininkams, vykdančiams projektus pagal materialinio tobulinimo planą (PAM) mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse taip pat buvo numatyta pagalba, skiriant 30 % kapitalo subsidijos ir 15 % subsidijos ekvivalento dydžio paskolą. Jauniesiems ūkininkams šie dydžiai dar didesni (43,75 % lygumų vietovėse ir 56,25 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse). Paukštininkystės sektoriuje jauniesiems ūkininkams numatytas 5 % priedas lengvatinės paskolos forma.
- (19) 1996 m. sausio 15 d. aplinkraščiu DEPSE/SDEEA Nr. 7001 buvo pakeisti pagalbos jauniesiems ūkininkams, pradedantiems veiklą nuo 1996 m. sausio 1 d., dydžiai. Kapitalo subsidijos dydis mažiau palankiose ūkininkauti vietovėms ir prioritetinėms kaimo plėtros teritorijoms padidintas nuo 30 % iki 35 %. Nenumatyta jokia lengvatinė paskola. Kitoms zonoms kapitalo pagalbos dydis nuo 30 % padidintas iki 32,5 %. Leidžiama papildoma paskola, kurios subsidijos ekvivalentas yra 2,5 %.
- (20) Kad galėtų gauti pagalbą, gyvulių augintojai turėjo pateikti išankstinį tyrimą, kurį jiems turėjo atlikti patvirtinti techniniai ekspertai, ir kuriuo remiantis buvo sukurtas gamintojo investicinis projektas. Tyrimas buvo taršos mažinimo sutarties (žr. konstatuojamosios dalies 21 punktą), taigi ir viešojo darbų finansavimo dalyviams tenkančios dalies nustatymo, pagrindas. Šių tyrimų kaina siekia 2 % investicijos dydžio, 50 % jos finansavo valstybė, o 50 % – vandens agentūros, bet ne daugiau nei 6000 Prancūzijos frankų (FRF) be mokesčių (arba 914 eurų).
- (21) Taršos mažinimo sutartis garantavo ūkininkui PMPOA nustatyto pagalbos mechanizmo taikymą bei galimos skolos vandens agentūrai kompensavimą. Tai pasitikėjimo sutartis, be abejonės, reiškianti, kad ūkis tyri aplinkosaugos problemų, tačiau jos tikslas yra padėti jas išspręsti. Jį pasirašo visi finansavimo partneriai, iš jų ir ūkininkas.

2. Komisijos pateikti argumentai pradedant tyrimo procedūrą

- (22) Visų pirma, Komisija pažymėjo, jog vandens agentūrų dalyvavimas PMPOA buvo valstybės pagalba pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį. Iš tiesų, vandens agentūros prisidėjo prie PMPOA investicinių sąnaudų 1/3 jų vertės suma. Apie jų dalyvavimą Komisijos tarnybos sužinojo tik po to, kai buvo išplatinta PMPOA valdymo ir balanso vertinimo ataskaita, parengta Generalinės finansų inspekcijos (*Inspection générale des finances*), Žemės ūkio ir žuvininkystės ministerijos nuolatinis inspekcijų koordinavimo komitetas ir Kaimo vandens ir miškų inžinerijos generalinė taryba (*Conseil général du génie rural des eaux et forêts*) ⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Daugiau informacijos apie subsidijuojamas investicijas galim rasti sprendime pradėti procedūrą.

⁽¹³⁾ Ataskaita parašyta 1999 m. liepos 26 d. ir 2000 m. paskelbta Prancūzijos žemės ūkio ministerijos tinklalapyje: <http://www.agriculture.gouv.fr>.

- (23) Komisija atsižvelgė į tai, kad 1966 m. rugsėjo 14 d. Prancūzijos dekretu Nr. 66-700 dėl baseino finansinių agentūrų 2 straipsnyje nustatyta, jog vandens agentūros yra viešosios valstybės institucijos, turinčios juridinio asmens statusą ir finansiškai nepriklausomos, tad Prancūzijos įstatymai neleidžia abejoti dėl valstybinio šių agentūrų pobūdžio.
- (24) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija priėjo išvados, kad turint galvoje Prancūzijoje galiojančias teisės nuostatas dėl vandens agentūrų ir jų veiklos metodų bei Europos Bendrijų Teisingumo Teismo ir Pirmosios instancijos teismo teiseną⁽¹⁴⁾, vandens agentūros turi būti laikomos valstybės tešiniu, o šių agentūrų finansuojamos investicijos į žemės ūkius yra valstybės pagalba⁽¹⁵⁾.
- (25) Komisija pažymėjo, kad galvijų, kiaulių ir paukščių augintojams skirtos sumos, gautos taip pat ir iš vandens agentūrų, suteikdavo šiems augintojams pranašumą, kuriuo negalėjo pasinaudoti kiti ūkiai. Taigi tai buvo Prancūzijos valstybės suteikta pagalba, kuri, privilegijuodama tam tikras įmones ir gamybos sritis ir taip iškreipdama konkurenciją arba keldama pavojų ją iškreipti, galėjo paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą. Todėl ši priemonė priklauso Sutarties 87 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai.
- (26) Komisija taip pat pažymėjo, kad Prancūzijos skirta valstybės pagalba buvo nauja pagalba, apie kurią nebuvo pranešta Komisijai, todėl ji galėjo būti neteisėta pagal Sutarties nuostatas. Komisija ypač rėmėsi 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽¹⁶⁾, 1 straipsnio f punktu, kuriame neteisėta pagalba apibrėžiama kaip nauja pagalba, gyvendinta prieštaraujant Sutarties buvusio 93 straipsnio (dabar 88 straipsnio) 3 daliai. Pati naujos pagalbos sąvoka apima bet kurią pagalbą, tai yra pagalbos schemas ar individualią pagalbą, kuri nėra esama pagalba, įskaitant esamos pagalbos pakeitimus.
- (27) Komisija priminė, kad bet kuri pagalbos schema, kuriai Komisija buvo pritarusi ir kurioje vėliau buvo padaryta svarbių pakeitimų – šiuo atveju, susijusių su valstybinės institucijos dalyvavimu finansuojant Komisijai praneštą pagalbą, reikšmingai pakeitusių finansavimo tvarką ir, tuo pačiu, pagalbos intensyvumą – yra nauja pagalba, apie kurią turi būti pranešta Komisijai pagal Sutarties 88 straipsnį ir kuriai turi būti gautas Komisijos pritarimas. Šį reikalavimą informuoti numato Reglamento (EB) Nr. 659/1999
- 1 straipsnio c punktas. Komisijos manymu, pagalbos intensyvumo pokyčiai savaime yra pagalbos esmę keičiantis elementas, dėl kurio yra privaloma pranešti pagal Sutarties 88 straipsnio 2 dalies nuostatas.
- (28) Vėliau Komisija atliko šių pagalbos priemonių įvertinimą, atsižvelgdama į Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui⁽¹⁷⁾ 23.3 punktą (toliau – žemės ūkio gairės), pagal kurį bet kuri pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio f punktą neteisėta pagalba turi būti įvertinta remiantis pagalbos skyrimo metu galiojusiomis taisyklėmis ir gairėmis.
- (29) Dėl subsidijuojamų investicijų ir pagalbos formos Komisija pažymėjo, jog kiaušintinkystės sektoriuje PMPOA investicijų pobūdis iš tiesų buvo perimtas, ir kad investicijos iš esmės atitiko tas, apie kurias buvo pranešta Komisijai ir kurioms ji pritarė. Dėl galvijininkystės sektoriaus Komisija, nors tuomet dar nebuvo ištyrusi pagalbos suderinamumo su Bendrijos konkurencijos taisyklėmis, pradėdama tyrimo procedūrą konstatavo, jog ji atitinka šias taisykles. Dėl paukštininkystės sektoriaus Komisija nustatė, jog PMPOA tiksliai perėmė tą pagalbos mechanizmą, kuriam ji anksčiau buvo pritarusi. Galiausiai, dėl schemas jauniesiems ūkininkams, pradedantiems veiklą nuo 1996 m. sausio 1 d., Komisija pažymėjo, jog šia schema nebuvo pakeistos schemas nuostatos dėl remtinių investicijų, o pakeista tik valstybės finansuojamos pagalbos dalies forma.
- (30) Taigi dėl investicijų pobūdžio ir Prancūzijos vyriausybės numatytų pagalbos formų Komisija padarė išvadą, jog pagalba, nors turinti neteisėtų požymių, buvo įgyvendinta nepažeidžiant tuomet galiojusį Bendrijos konkurencijos taisyklių. Todėl Komisija iš naujo nebesvarstė šio pagalbos aspekto.
- (31) Dėl pagalbos finansavimo tvarkos Komisija pažymėjo, jog pagal programos įsigaliojimo metu galiojusius teisės aktus pagalbos investicijoms į aplinkos apsaugą aukštesnė riba buvo 35 % patirtų išlaidų (45 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse). Iš tiesų, pagal Reglamento (EEB) Nr. 2328/91 12 straipsnio 5 dalies penktąją įtrauką, kurioje numatyta įvertinti nacionalinių pagalbos priemonių suderinamumą su buvusiu Sutarties 92 ir 93 straipsnių (dabar 87 ir 88 straipsnių) ir to paties reglamento 6 straipsnio nuostatomis, leidžiama pagalba investicijoms į aplinkos apsaugą, jei dėl to nepadidėja gamybos apimtys. Sprendime

⁽¹⁴⁾ Žr. : 1996 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas, *Compagnie nationale Air France*/Komisija, byla T-358/94, Rink. p. II-2109; 1977 m. kovo 22 d. Teismo sprendimas, byla 78/76, *Steinike & Weinlig*/VFR, Rink., p. 595 ; 2001 m. sausio 31 d. Teismo sprendimas, jungtinė byla T-197/97 ir T-198/97, *Weyl Beef Products BV* ir kiti/Komisija, Rink. p. II-303; 1985 m. sausio 30 d. Teismo sprendimas, byla 290/83, *Komisija/Prancūzija*, Rink., p. 439; 1997 m. kovo 26 d. Komisijos komunikatas dėl aplinkosauginių mokesčių ir rinkliavų bendrojoje rinkoje (COM (97) 9 galutinis).

⁽¹⁵⁾ Žr. sprendime pradėti tyrimo procedūrą pateiktą išsamią Komisijos argumentaciją dėl vandens agentūrų valstybinio pobūdžio.

⁽¹⁶⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

⁽¹⁷⁾ OL C 28, 2000 2 1, p. 2 ir atitaisymai OL C 232, 2000 8 12, p. 17.

Nr. N 136/91 dėl valstybės pagalbos Komisija atsižvelgė į tai, kad jos praktikoje tokios rūšies pagalbai su bendrąja rinka suderinamas paprastai laikomas 35 % remtinų išlaidų dydis (45 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse pagal 1975 m. balandžio 28 d. Tarybos direktyvą 75/268/EEB dėl ūkininkavimo kalnuotose ir kalvotose vietovėse ir tam tikrose mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse⁽¹⁸⁾). Šie pagalbos dydžiai buvo įtvirtinti Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 3.2.3 punkte⁽¹⁹⁾ tuoj po programos įsigaliojimo.

(32) Šiuos ribinius dydžius ir jų pobūdį Prancūzijos vyriausybė išaiškino 15 konstatuojamosios dalies punkte nurodytuose PMPOA taikymui skirtuose sektoriuose aplinkraščiuose. Juose rašoma, jog „Europos Sąjunga leido, kad valstybės pagalba tokios rūšies investicijoms, susijusioms su aplinkos gerinimu, siektų išimtinį 35 % lygį“.

(33) Atsižvelgdama į tai, kad programos finansavimo schemoje yra numatyta, kad 1/3 investicijų sąnaudų dengia valstybė ir teritorinės savivaldos institucijos (lygiomis dalimis, tai yra kiekvienai šaliai po 1/6), 1/3 vandens agentūros ir 1/3 – ūkininkai ir ypač atsižvelgdama į tai, jog vandens agentūrų indėlis yra valstybės pagalba, Komisija sprendime pradėti tyrimo procedūrą pažymėjo, jog tokios rūšies investicijoms leidžiamų ribinių pagalbos dydžių nebuvo laikomasi. Iš tiesų, vandens agentūrų indėlis į PMPOA finansavimą padidintų valstybės finansavimą iki 2/3 investicijų sumos, tai yra iki maždaug 66,6 % patirtų išlaidų. Komisijos nuomone, tai reikštų, jog leistina riba viršyta maždaug 31,6 % (21,6 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse) patirtų išlaidų. Lygiai tokį pat viršijimą galima būtų nustatyti ir pagalbos jauniems ūkininkams, pradėjusiems veiklą nuo 1996 m. sausio 1 d., schemoje, nes schemoje padaryti pakeitimai susiję tik su valstybės finansuojamos pagalbos dalies forma, ir bendrai nepadidina jiems skirtos intervencijos dydžio.

(34) Komisija taip pat pažymėjo, kad nuo 2000 m. sausio 1 d., kuomet pradėtos taikyti žemės ūkio gairės, Komisija vis dėlto, remdamasi šių gairių 4.1.1.2. punktu, leidžia šios rūšies pagalbai 40 % patirtų išlaidų dydžio pagalbą (50 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse). Jauniems ūkininkams leidžiamas dydis yra 45 % (55 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse). Tai reiškia, jog taikant šias palankesnes sąlygas nuo 2000 m. sausio 1 d. įvykdytoms, visas žemės ūkio gairėse numatytas sąlygas atitinkančioms, investicijoms 2000 m. suteiktai pagalba, leistinas pagalbos dydis būtų viršytas tik 26,6 % (16,6 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse), o jaunųjų ūkininkų atveju –21,6 % (11,6 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse).

(35) Kadangi pagalba investicijoms, kuriai pritarė Komisija, buvo paremta 35 % didžiausiu leidžiamu šių investicijų kaštų valstybinio finansavimo dydžiu (45 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse), arba nuo 2000 m. sausio 1 d. – nuo 40 % iki 55 % (priklausomai nuo kiekvieno atvejo), sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija buvo priversta konstatuoti, jog vykdant PMPOA skirtos pagalbos dydis galėjo neatitikti Komisijos leidžiamo pagalbos dydžio ir kad dėl to bet koks valstybės finansavimas, viršijantis nustatytus ribinius dydžius, yra su Sutartimi nesuderinama valstybės pagalba.

(36) Išnagrinėjus Prancūzijos vyriausybės pateiktą informaciją, Komisijai kilo abejonių dėl 1994–2000 m. pagal PMPOA finansuotos pagalbos investicijoms suderinamumo su bendrąja rinka, ypač dėl pagalbos sumų, kurios galėjo būti skirtos viršijant leidžiamą 35 % ar 45 % intensyvumą. Dėl šios priežasties Komisija pradėjo tyrimo procedūrą, numatytą Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje.

(37) Komisija taip pat pažymėjo, jog pagalbos dydis, kurį taikė Prancūzijos vyriausybė ūkių tyrimams atlikti, atitiko galiojančias konkurencijos taisykles.

III. PRANCŪZIJOS PATEIKTOS PASTABOS

(38) 2001 m. birželio 21 d. laišku Prancūzijos vyriausybė pateikė savo pastabas dėl Komisijos sprendimo pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl pagalbos, apie kurią buvo pranešta.

(39) Prancūzijos vyriausybė susipažino su teisinėmis Komisijos nuostatomis dėl vandens agentūrų pagalbos valstybinio pobūdžio. Prancūzijos vyriausybės teigimu ji planuoja peržiūrėti 1964 m. gruodžio 16 d. įstatymą Nr. 64/1245 dėl vandenų valdymo ir paskirstymo bei kovos su tarša, apibrėžiantį pagrindinius vandens agentūrų veiklos principus, siekdama, kad ateityje dėl agentūrų rinkliavų skaičiavimo tvarkos ir finansinės intervencijos programų gairių būtų balsuojama parlamente.

(40) Tačiau Prancūzijos vyriausybės manymu, 35 % ir 45 % dydžių viršijimui pagrįsti galima buvo pasiremti Reglamento (EEB) Nr. 2328/91 12 straipsnio 5 punkto ir 1997 m. gegužės 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 950/97 dėl žemės ūkio struktūrų efektyvumo gerinimo 12 straipsnio 3 dalies d punkto⁽²⁰⁾ nuostatomis. Prancūzijos vyriausybės teigimu, šios nuostatos leidžia netaikyti draudimo teikti pagalbą ir viršyti šiuos dydžius tam tikroms investicijų rūšims, taip pat investicijoms aplinkos apsaugai.

⁽¹⁸⁾ OL L 128, 1975 5 19, p. 1.

⁽¹⁹⁾ OL C 72, 1994 3 10, p. 3.

⁽²⁰⁾ OL L 142, 1997 6 2, p. 1.

- (41) Dėl vandens agentūrų dalyvavimo PMPOA daromo poveikio konkurencijai Prancūzijos vyriausybė pažymi, jog agentūros neteikia neteisėto pranašumo specifiniam nacionaliniam sektoriui dėl toliau pateikiamų priežasčių. Tai yra neproduktyvios investicijos, kurios, net esant dideliems pagalbos dydžiams, apkrauna ūkių ekonomiką ir stumia ūkininkus į mažiau palankią padėtį lyginant su tokių investicijų nevykdančiais ūkininkais. Pastarųjų, beje, Prancūzijoje yra vyraujanti dauguma. Prancūzijos vyriausybės nuomone, konkurencijos iškraipymas bendru požiūriu vyksta ne atitinkamų ūkininkų naudai, bet jų nenaudai.
- (42) Anot Prancūzijos vyriausybės, konkurencijos iškraipymą pagal Sutarties 87 straipsnį galima būtų konstatuoti nebent kitų valstybių narių gyvulių augintojų atžvilgiu, jei jie atlieka panašius darbus, gaudami 35 % ar, mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse, 45 % dydžio finansinę pagalbą. Prancūzijos vyriausybės teigimu, toks konkurencijos iškraipymas realiai gali būti nustatytas tik analizuojant kiekvieną atvejį atskirai.
- (43) Prancūzijos vyriausybė toliau pažymėjo, jog realūs kiekvienam ūkininkui šiems darbams teikiamos pagalbos dydžiai smarkiai varijuoja priklausomai nuo konkrečių programos vykdymo sąlygų. Ji aiškina, jog šie dydžiai paprastai būna daug mažesni nei 60 %, skaičiuojant pagalbos dydį procentais nuo investicijos sumos, pagal Reglamento (EEB) Nr. 2328/91 7 straipsnio 2 dalį ir Reglamento (EB) Nr. 950/97 7 straipsnio 2 dalį.
- (44) Prancūzijos vyriausybės tvirtinimu, valstybės pagalbos, apie kurią pranešta Komisijai, taikymo tvarka apibrėžia bendruosius programos vykdymo rėmus. Vandens agentūros savo ruožtu taip pat patvirtino tinkamų pagalbai gauti darbų sąrašą, tačiau ribiniai pagalbos dydžiai ne visuomet sutampa. Beje, vietos mastu buvo pridėti techniniai apribojimai (pavyzdžiui, dengtų aptvarų ploto m²) agentūrų, valstybės ir vietos savivaldos institucijų teikiamai pagalbai, kurie dažnai sumažina tinkamų pagalbai gauti darbų finansuojamą dalį. Galiausiai, kai kuriose vandens agentūrose galėjo būti taikomas bendras pagalbos dydžio skaičiavimas pagal sąlyginius gyvulių vienetus (SGV).
- (45) Taigi dėl šių skirtingų ribinių dydžių realus suteiktos pagalbos dydis, susietas su ūkininko išlaidomis remtiniems darbams, Prancūzijos vyriausybės teigimu, beveik visada yra mažesnis nei didžiausias pagal programą leidžiamas dydis.
- (46) Prancūzijos vyriausybė paaiškino, jog atlikdami aplinkos apsaugai gerinti reikalingus darbus kai kurie ūkininkai atlieka ir modernizavimo darbus. Šiems darbams negali būti skiriama pagalba ir jie nėra remiami pagal PMPOA.
- (47) Galvijininkystės sektoriuje, kurį sudaro 80 % visų PMPOA pagalbą galinčių gauti ūkių, vidutinis realus pagalbos dydis yra pakankami mažas, dažniausiai nuo 35 % iki 50 %, be to jis labai priklauso nuo gamybos sistemos. Tai aiškinama tuo, jog mėšlas būna įvairių rūšių – skystas, kietas, o dažniausiai mišrus, kaip ir saugyklos, tiek savo pobūdžiu (mėšlo saugyklos, srutų kaupyklos), tiek talpa, ir tuo, jog šioms investicijoms į saugyklas bei betonuotų aikštelių plotams ir aptvarų dangai taikomi techniniai apribojimai arba ypatingai maži ribiniai finansiniai dydžiai.
- (48) Kiaulių ir paukščių kompleksų turimi nuotekų saugyklų pajėgumai dažniausiai yra pakankami, atsižvelgiant į draudimo tręšti laikotarpius. Taigi dabar reikia atkurti turimų saugyklų ar betonuotų aikštelių sandarumą arba įrengti dvifazio maitinimo sistemas, kiaulių ūkiuose sumažinančias taršą jos ištakose, arba pagerinti paukščių mėšlo tvarkymą paukštynuose. Realus pagalbos dydis tuomet gali pakilti iki 60 % remtinų darbų vertės, kaip parodyta 1 lentelėje. Tačiau dažniausiai darbų vertė yra žymiai mažesnė nei galvijams.
- (49) Pasak Prancūzijos vyriausybės, pagal 20 000 atvejų iš vandens agentūros *Loire-Bretagne* baseino tyrimą vidutinis pagalbos dydis siekia 40 %.
- (50) Iš tiesų dalis šių atvejų buvo naujos statybos, atliktos vykdant programą, kai dėl vienokių ar kitokių priežasčių buvo nuspręsta, kad reikalingų darbų atlikti jau esančiuose pastatuose negalima. Pasak Prancūzijos vyriausybės šiuos atvejus reikia vertinti atskirai, nes šiuo atveju tai yra nebe pagalba aplinkos apsaugai, bet pagalba modernizavimui, numatyta Reglamento (EEB) Nr. 2328/91 7 straipsnio 2 dalies b punkte ir Reglamento (EB) Nr. 950/97 12 straipsnio 4 dalies c punkte. Taigi pagalbos suma negali būti didesnė nei 35 % ar 26,25 % (atitinkamai 45 % arba 38,75 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse) darbų vertės, priklausomai nuo to, ar ūkininkui gali, ar ne būti pritaikytas materialinio tobulinimo planas. Tokiu atveju realus pagalbos dydis yra, kaip pateikiama 2 lentelės pavyzdžiuose, visuomet daug mažesnis už šiuos dydžius – a stulpelyje matyti, kiek būtų kainavę aplinkosauginiai darbai, jei pastatai būtų buvę išsaugoti.
- (51) Beje, tame pačiame ūkyje gali būti atlikti ir darbai jau esančiuose pastatuose, ir naujos statybos.

- (52) Galiausiai, lyginant kiekvieną atvejį atskirai, pasak Prancūzijos vyriausybės, pagal Sutarties 87 straipsnį reikėtų griežtai iš palyginamųjų pavyzdžių išbraukti ūkininkus, mokančius metinį mokestį vandens agentūroms.

1 lentelė

Realių pagalbos gerinimo darbams atlikti pagal PMPOA dydžių pavyzdžiai

(sumos FRF ⁽¹⁾)

Ūkio rūšis	Reikalingi gerinimo darbai	Bendra darbų vertė (a)	Remtinų darbų vertė (b)	Priklausanti suma: valstybė (c)	Priklausanti suma: vandens agentūra (d)	Bendra pagalbos suma (e)	Realus dydis (e/b)
Mišrus ūkis: 52 melžiamos karvės, 20 žindėnės ir prieauglis, iš viso 120 SGV	Aptvaro hidroizoliacija ir apdengimas. Mėšlo saugyklos didinimas. Srutų kaupyklos statyba.	334 154	257 372	236 550	236 550	141 930	55,1 %
60 melžiamų karvių ir prieauglis, iš viso 80 SGV	Esančios kaupyklos hidroizoliacija. Atviros kaupyklos statyba. Aptvaro hidroizoliacija.	328 178	328 178	272 038	272 038	163 222	49,7 %
90 melžiamų karvių ir prieauglis, iš viso 120 SGV	Mėšlo saugykla. Kaupyklos talpos didinimas. Lietaus vandens atskyrimas. Tręšimo planas.	1 220 700	671 020	495 800	495 800	252 780	36,7 %
Mišrus ūkis: 450 mėšinių kiaulių, 84 mėsiniai ir pieniniai galvijai, iš viso 115 SGV	Perėjimas prie nuotekų laikymo 9 mėn. Aptvaro apdengimas. Girdykla kiaulėms.	196 380	188 330	177 225	177 225	115 195	57,5 %
147 kiaulės, 27 paršai, 1840 peniukšliai, iš viso 223 SGV	Nuotekų atskyrimo tinklas. Kiemų apdengimas.	93 180	305 510	16 163	16 163	10 505	34,4 %
210 kiaulės, 1318 peniukšliai, iš viso 167 SGV	Mėšlo saugyklos hidroizoliacija. Kanalizacijos tinklas. Daugiafazis maitinimas.	100 293	55 375	55 375	55 375	33 225	60 %
242 000 veislinės vištos, iš viso 1 128 SGV	Išmatų šalinimo ir džiovavimo įrengimas.	1 575 200	547 700	310 930	310 930	186 558	34,6 %

⁽¹⁾ 1 FRF = 0,15 euro

2 lentelė

Realių pagalbos dydžių pavyzdžiai naujų pastatų statymo atveju

(sumos FRF)

Ūkio rūšis	Reikalingi gerinimo darbai	Senųjų pastatų kaina (a)	Bendra darbų vertė (b)	Priklausanti suma: valstybė (c)	Priklausanti suma: vandens agentūra (d)	Bendra pagalbos suma (e)	Realus dydis (e/b)
80 melžiamų karvių ir prieauglis, iš viso 123 SGV	Tvarto su kraiku visiems gyvuliams statyba. Vandens nutekamieji vamzdžiai.	380 120	468 502	328 640	90 880	118 592	25,3 %
75 žindenės ir prieauglis, iš viso 116 SGV	Tvarto laisvam laikymui statyba. Mėšlo ir srutų saugyklų didinimas.	280 634	741 807	212 436	111 211	97 094	13,1 %
82 žindenės ir prieauglis, iš viso 134 SGV	Tvarto laisvam laikymui statyba. Betonuotų aikštelių hidroizoliacija. Mėšlo ir srutų saugyklų didinimas.	605 565	1 197 152	437 153	196 951	190 231	15,9 %
70 žindenės ir prieauglis, iš viso 110 SGV	Tvarto laisvam laikymui statyba. Betonuotų aikštelių hidroizoliacija. Skysto mėšlo kaupyklos statyba.	160 940	565 612	88 550	6 000	26 565	4,7 %
34 650 dedeklių, iš viso 214 SGV	Vištidžių statyba. Paukščių mėšlo sandėliavimo aikštelė. Mėšlo džiovinimo įranga.	368 454	2 309 993	368 454	176 454	163 472	7,1 %

IV. VERTINIMAS

Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2777/75 dėl bendro paukštienos rinkos organizavimo 19 straipsnį⁽²⁴⁾.

1. Įžanga: Sutarties 87 straipsnio 1 dalis

1.1. Valstybiniais ištekliais finansuojamo pasirinktinai suteikto pranašumo buvimas

(53) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį, „išskyrus tuos atvejus, kai sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones, arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.“

(55) Kalbant apie pagalbos pobūdį, ji turi būti skiriama ūkininkams, kurie vykdė investicijas pagal PMPOA. Komisijos manymu PMPOA finansavimas pasirinktinai suteikė pranašumą Prancūzijos ūkininkams.

(54) Sutarties 87-89 straipsniai pradėti taikyti kiaulienos sektoriui pagal 1975 m. spalio 29 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2759/75 dėl bendro kiaulienos rinkos organizavimo 21 straipsnį⁽²¹⁾. Galvijienos sektoriui jie pradėti taikyti pagal 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1254/99 dėl bendro galvijienos rinkos organizavimo 40 straipsnį⁽²²⁾. Iki šio straipsnio priėmimo šiame sektoriuje jie buvo taikomi pagal 1968 m. birželio 27 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 805/68 dėl bendro galvijienos rinkos organizavimo 24 straipsnį⁽²³⁾. Paukštienos sektoriuje jie pradėti taikyti pagal 1975 m. spalio 29 d.

(56) Komisijos manymu, priešingai nei savo pastabose tvirtina Prancūzijos vyriausybė, investicijų neproduktyvumas ekonomine prasme nepanaikina pagalbos teikiamo pranašumo poveikio, nes ja padengiamos išlaidos, kurias paprastai apmokėtų naudos gavėjas, todėl šis atsiduria palankesnėje padėtyje nei tokios pagalbos negaunantys jo konkurentai.

(57) Be to, net jei tokios neproduktyvios investicijos iš pradžių ir galėtų pasunkinti ekonominę ūkių padėtį ir, pasak Prancūzijos valdžios, dėl jų atitinkami ūkininkai atsidurtų mažiau palankioje padėtyje nei tokių investicijų neatliekantys, tačiau tiesa ir tai, jog šios investicijos vykdomos pagal

⁽²¹⁾ OL L 282, 1975 11 1, p. 1.

⁽²²⁾ OL L 160, 1999 6 26, p. 21.

⁽²³⁾ OL L 148, 1968 6 28, p. 24.

⁽²⁴⁾ OL L 282, 1975 11 1, p. 77.

aiškią teisinę prievolę ir, laikui bėgant, visi atitinkami ūkininkai privalės įvykdyti tokias investicijas, kad netaptų įstatymo pažeidėjais.

1.2. Poveikis tarpusavio prekybai

- (58) Norint nustatyti, ar šiame sprendime nagrinėjama pagalba gali būti taikomos Sutarties 87 straipsnio 1 dalies nuostatos, galiausiai būtina nustatyti, ar ji gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą.
- (59) Teismas konstatavo, jog kai valstybės narės suteiktas pranašumas sustiprina vienos įmonių kategorijos padėtį kitų konkuruojančių įmonių atžvilgiu Bendrijos tarpusavio prekyboje, galima teigti, jog pastarosios yra veikiamos šio pranašumo. ⁽²⁵⁾
- (60) Paaiškėjo, jog šiame sprendime nagrinėjama pagalba gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą, nes ji suteikia pirmenybę nacionaliniams gamintojams kitų valstybių narių gamintojų atžvilgiu. Iš tiesų, šiuose sektoriuose labai aktyvi konkurencija Bendrijos lygiu, todėl jie labai jautriai reaguoja į bet kokią gamybos paramos priemonę vienoje ar kitoje valstybėje narėje.
- (61) 3 lentelėje atspindimas tarpusavio prekybos atitinkamais produktais lygis tarp Prancūzijos ir kitų valstybių narių pirmaisiais metais po PMPOA įsigaliojimo.

3 lentelė

Prancūzija/ES 11	Galvijena	Kiauliena	Paukštiena
<i>Importas 1994 m.</i>			
Tonos	525 000	463 000	85 000
Milijonai ekiu	1 664	860	170
<i>Eksportas 1994 m.</i>			
Tonos	796 000	361 000	389 000
Milijonai ekiu	2 368	669	863

1.3. Išvados apie pagalbą pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį

- (62) Šiame sprendime nagrinėjama pagalba yra valstybės pagalba pagal Sutarties nuostatas, nes ji pagalbos gavėjams suteikia ekonominį pranašumą, kuriuo negali pasinaudoti kiti sektoriai. Todėl Komisija daro išvadą, jog šioms priemonėms galioja Sutarties 87 straipsnio 1 dalies nuostatos.

2. Pagalbos neteisėtumas

- (63) Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio f punkte neteisėta pagalba apibrėžiama kaip nauja pagalba, įgyvendinta pažeidžiant Sutarties 88 straipsnio 3 dalį. Naujos pagalbos sąvoka, pagal reglamento 1 straipsnio c punkto nuostatas, apima bet kurią pagalbą, tai yra pagalbos schemas ar individualią pagalbą, kuri nėra esama pagalba, įskaitant esamos pagalbos pakeitimus.
- (64) Bet kuri pagalbos schema, kuriai Komisija buvo pritarusi ir kurioje vėliau buvo padaryta svarbių pakeitimų – šiuo atveju, susijusių su valstybinės institucijos dalyvavimu finansuojant Komisijai praneštą pagalbą, reikšmingai pakeitusių finansavimo tvarką ir, tuo pačiu, pagalbos intensyvumą – yra nauja pagalba, apie kurią turi būti pranešta Komisijai pagal Sutarties 88 straipsnį ir kuriai turi būti gautas Komisijos pritarimas.
- (65) Pagal Teisingumo Teismą, reikalavimas informuoti Komisiją apie projektus, kuriais ruošiamasi skirti arba keisti pagalbą, numatyta Sutarties 88 straipsnio 3 dalies pirmajame sakinyje, galioja ne tik pradiniam projektui, bet ir vėliau šiame projekte padarytiems pakeitimams, turint galvoje, jog tokia informacija gali būti pateikta Komisijai konsultacijų, vykstančių po pradinio pranešimo, metu ⁽²⁶⁾.
- (66) Šis reikalavimas informuoti įteisintas Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio c punkte.
- (67) Beje, pažymėtina, jog Prancūzijos Žemės ūkio ministerijos sudarytame pagalbos inventorizacijos apraše įdėta informacinė forma turi grynai informacinę vertę ir negali būti laikoma pranešimu pagal Sutarties nuostatas. Be to, ten pateikiamoje informacijoje nieko nepasakyta apie vandens agentūrų dalyvavimą programoje ir tvirtinama, jog valstybė finansuoja 35 % investicijų sumos.

- (68) Komisijai nepavyko įvertinti vandens agentūrų dalyvavimo programoje ir poveikio, kurį jų finansavimo dydis galėjo turėti valstybiniam finansavimui atitinkamų investicijų atžvilgiu. Tiksliau, Komisija negalėjo iširti galimo poveikio, kurį galėjo daryti valstybinės įstaigos dalyvavimas finansuojant pagalbą pagalbos intensyvumo požiūriu. Todėl Prancūzijos vyriausybės realiai suteikta pagalba galėjo neatitikti tų priemonių, kurioms pritarė Komisija sprendimuose dėl valstybės pagalbos Nr. N 136/91 ir N 342/94.

⁽²⁵⁾ 1980 m. rugsėjo 17 d. Teismo sprendimas byloje 730/79, Philip Morris Holland BV/Komisija, Rink. p. 2671, 11 punktas.

⁽²⁶⁾ 1984 m. spalio 9 d. Teismo sprendimas jungtinėje byloje 91 ir 127/83, Heineken Brouwerijen BV/Vennootschapsbelasting inspektorius Amsterdame ir Utrecht, Rink., p. 3435.

- (69) Pagalbos intensyvumo pokyčiai savaime yra pagalbos esmę keičiantis elementas, dėl kurio yra privaloma pranešti pagal Sutarties 88 straipsnio 2 dalies nuostatas.
- (70) Dėl galvijienos sektoriaus, Prancūzijos vyriausybė nepranešė Komisijai apie numatytą pagalbą investicijoms. Tačiau Prancūzijos vyriausybė teigė, jog kadangi Komisijos manymu priemonė yra tinkama gauti Bendrijos finansavimą, iš to galima buvo suprasti, jog ji yra suderinama su Bendrijos teisės nuostatomis. Bet pagal tuo metu galiojusio Reglamento (EEB) Nr. 2328/91 12 straipsnio 5 dalį pagalba investicijoms į aplinkos apsaugą ir jos gerinimą leidžiamos su sąlyga, jei jos nepadidina gamybos apimčių ir neprieštarauja Sutarties 92-94 (dabar 87-89) straipsnių nuostatomis. Tai numato reikalavimą informuoti apie visas valstybės pagalbos schemas pagal Sutarties ex 93 straipsnio 3 dalį, juo labiau, kad 1994 m. pagalbos teikimo sąlygos neatitiko tų sąlygų, apie kurias buvo pranešta Komisijai 1991.
- (71) Iš to, kas pasakyta, galima daryti išvadą, jog Prancūzijos suteikta valstybės pagalba buvo nauja pagalba, apie kurią nebuvo pranešta Komisijai, todėl ji buvo neteisėta Sutarties požiūriu.
- 3. Pagalbos suderinamumo tyrimas**
- (72) Sutarties 87 straipsnyje vis dėlto yra išimčių, nors kai kurios jų akivaizdžiai netaikytinos, ypač numatytosios 2 dalyje. Prancūzijos vyriausybė jomis nesirėmė.
- (73) Sutarties 87 straipsnio 3 dalies leidžiančios nukrypti nuostatos turi būti interpretuojamos griežtai nagrinėjant visas regioninės arba sektorinės pagalbos programas arba bet kuri bendros pagalbos schemas individualių taikymo atvejį. Jos gali būti taikomos tik tuomet, jei Komisija nuspręstų, jog pagalba yra būtina įgyvendinant vieną iš minėtų tikslų. Taikyti tokios kompensacijos nenumatantį pagalbai teisę pasinaudoti šiomis išlygomis reikštų leidimą daryti Bendrijos interesų požiūriu nepateisinamą poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijai ir, atitinkamai, suteiktų nepelnytą privalumą tam tikrų valstybių narių rinkos veikėjams.
- (74) Komisija mano, jog ši pagalba nėra skirta paskatinti ekonominę kurio nors regiono, kuriame neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, plėtrą, kaip nurodyta Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punkte. Ji taip pat nėra skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti ar kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punktą. Pagalba taip pat nėra skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punktą.
- (75) Pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą bendrajai rinkai neprieštarauja pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų regionų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. Kad būtų pritaikyta ši išlyga, pagalba turi prisidėti prie atitinkamo sektoriaus plėtros skatinimo.
- (76) Dėl subsidijuojamų investicijų ir pagalbos formos, sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija padarė išvadą, jog nors ir turinti neteisėtų bruožų, pagalba buvo įgyvendinta nepažeidžiant tuomet galiojusią Bendrijos konkurencijos taisyklių. Komisija nemato priežasties iš naujo svarstyti šią pagalbos įgyvendinimo dalį.
- (77) Taigi toliau pateikiamo pagalbos suderinamumo tyrimo objektas yra tik Prancūzijos vyriausybės taikyti pagalbos dydžiai.
- (78) Pradėdama tyrimo procedūrą Komisija pažymėjo, kad pagal programos įsigaliojimo metu galiojusius teisės aktus didžiausias leistinas pagalbos investicijoms į aplinkos apsaugą dydis buvo 35 % patirtų išlaidų (45 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse).
- (79) Tačiau Prancūzijos vyriausybė mano, kad 35 % ir 45 % dydžių viršijimui pagrįsti galima buvo pasiremti Reglamento (EEB) Nr. 2328/91 12 straipsnio 5 punkto ir Reglamento (EB) Nr. 950/97 12 straipsnio 3 dalies d punkto nuostatomis. Pasak Prancūzijos vyriausybės, šios nuostatos leidžia netaikyti draudimo teikti pagalbą ir viršyti šiuos dydžius tam tikroms investicijų rūšims, taip pat investicijoms aplinkos apsaugai.
- (80) Komisija anksčiau pažymėjo, jog Reglamento (EEB) Nr. 2328/91 12 straipsnio 5 dalies penktoji įtrauka, numatanti įvertinti nacionalinių pagalbos priemonių suderinamumą su buvusių Sutarties 92 ir 93 straipsnių (dabar 87 ir 88 straipsnių) ir to paties reglamento 6 straipsnio nuostatomis, leidžia pagalbą investicijoms į aplinkos apsaugą, jei dėl to nepadidėja gamybos apimtys. Komisija mano, kad jau įrodyta, jog šiuo atveju investicijos, kurioms buvo skirta pagalba, iš tiesų nepadidina gamybos apimčių, nes yra išskirtinai skirtos tik aplinkos apsaugai kaimo vietovėse (ypač nuotekų sandėliavimui ir tvarkymui).
- (81) Konkrečiai kalbant apie leistiną pagalbos dydį, Komisija Prancūzijai skirtame sprendime dėl valstybės pagalbos Nr. N 136/91 priminė, jog jos tokios rūšies pagalbai prakti-

koje su bendrąja rinka suderinamu laikomas 35 % remtinų išlaidų dydis (45 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse).

- (82) Šie pagalbos dydžiai buvo įtvirtinti Bendrijos rekomendacijose dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai netrukus po to, kai buvo pradėta vykdyti PMPOA. Šių rekomendacijų 3.2.3 punkte nustatyta, jog pagal bendrą taisyklę pagalba investicijoms į aplinkos apsaugą gali būti leidžiama, jei ji neviršija tam tikrų dydžių. Pastabos 14 puslapio apačioje 2 pastraipoje patikslinta, jog „investicijoms, kurioms galioja Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2328/91 (...) 12 straipsnio 1 ir 5 dalys, didžiausias pagalbos dydis yra 35 % arba 45 % mažiau palankiose (...) vietovėse. Šie didžiausi pagalbos dydžiai galioja nepriklausomai nuo įmonės dydžio. Todėl jie negali būti didinami mažųjų ir vidutinių įmonių atveju, kaip nustatyta toliau šioje dalyje. Dėl 1 ir 5 b tikslo regionuose vykdomų investicijų Komisija pasilieka teisę atlikusi tyrimą pritarti didesniai nei čia nurodytas pagalbos dydžiui, jei valstybė narė gali jį pagrįsti.“
- (83) Reglamentas (EB) Nr. 2328/91 buvo pakeistas Reglamentu (EB) Nr. 950/97. Reglamento (EB) Nr. 950/97 12 straipsnio 2 dalies e punkte nustatyta, jog valstybės narės gali skirti pagalbą investicijoms, skirtoms „saugoti ir gerinti aplinką, jeigu tokiomis investicijomis nebus didinama gamybos apimtis“. Šio reglamento 12 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog „individualiems arba jungtiniams ūkiams, kurie atitinka 5 ir 9 straipsniuose nurodytas sąlygas pagalbai gauti, skirti pagalbą investicijoms, viršijančioms 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 11 straipsnyje nurodytas sumas, yra draudžiama“. Tačiau pagal to paties reglamento 12 straipsnio 3 dalies antros pastraipos d punktą šis draudimas netaikomas pagalbai „investicijoms, skirtoms aplinkai saugoti ir puoselėti“.
- (84) Reglamento (EB) Nr. 950/97 12 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyta, jog šioms pagalbos rūšims taikomi Sutarties 92 – 94 straipsniai (dabartiniai 87 – 89). Tai reiškia nuorodą į tuo metu galiojusias konkurencijos taisykles, tai yra į sprendime dėl valstybės pagalbos Nr. 136/91 jau minėtą Bendrijos praktiką, ir į sąlygas, nurodytas Bendrijos rekomendacijose aplinkos apsaugai.
- (85) Komisija, remdamasi 1994–1999 m. galiojusiomis nuostatomis, nurodytomis šiame sprendime, daro išvadą, jog didžiausias pagalbos dydis, taikomas šiai pagalbai, buvo 35 % patirtų išlaidų (45 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse) ir kad todėl pagalba, skirta viršijant šiuos dydžius, prieštarauja šioms nuostatomis.
- (86) Dėl 2000 metų pagalbos investicijoms į žemės ūkius, nuo 2000 m. sausio 1 d. galiojančių žemės ūkio gairių 4.1.1.2 punkte nustatyta, jog didžiausia valstybės pagalbos remtinoms investicijoms dydžio riba yra 40 %, arba 50 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse. Tačiau jei tai jaunųjų ūkininkų per penkerius metus nuo veiklos pradžios įvykdytos investicijos, didžiausias pagalbos dydis siekia 45 %, arba 55 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse.
- (87) Žemės ūkio gairių 4.1.2.4 punkte nustatyta, jog išimties tvarka, kai dėl investicijų patiriama papildomų išlaidų, ypač susijusių su aplinkos apsauga ir gerinimu, didžiausi šių gairių 4.1.1.2 punkte nustatyti 40 % ir 50 % pagalbos dydžiai gali būti padidinti atitinkamai 20 ir 25 procentiniais punktais. Toks padidinimas gali būti leistas investicijoms, kuriomis siekiama užtikrinti minimalių naujai įvestų normų laikymąsi, nepažeidžiant 1999 m. liepos 23 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1750/1999, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EAGGF) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles, 2 straipsnyje nustatytų sąlygų⁽²⁷⁾. Jis turi griežtai neviršyti siekiamam tikslui įgyvendinti reikalingų papildomų remtinų išlaidų dydžių, ir negali būti taikomas investicijoms, kurios didina gamybos apimtis.
- (88) 2004 m. sausio 23 d. įsigaliojus 2003 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentui (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba⁽²⁸⁾ pasikeitė juridinė situacija šio atvejo atžvilgiu. Šis reglamentas su tam tikromis sąlygomis leidžia teikti pagalbą mažoms ir vidutinėms žemės ūkio įmonėms, atleisdama jas nuo reikalavimo informuoti, nustatyto Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje.
- (89) Prancūzijos vyriausybė pažymėjo, jog pagalbos investicijoms, finansuojamos pagal PMPOA, gavėjai 1994–2000 m. buvo mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Reglamentu (EB) Nr. 1/2004 2 straipsnio 4 punkte.
- (90) Reglamento (EB) Nr. 1/2004 20 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog individuali pagalba ir pagalbos schemas, įgyvendintos iki šio reglamento įsigaliojimo dienos, o taip pat pagalba, suteikta pagal šias schemas negavus Komisijos leidimo ir pažeidžiant reikalavimą informuoti pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį, neprieštarauja bendrajai rinkai pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą ir

⁽²⁷⁾ OL L 214, 1999 3 18, p. 31. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog „jei investicijos vykdomos siekiant naujai nustatytų minimalių aplinkosaugos (...) normų, parama gali būti skirta šioms naujoms normoms įgyvendinti. Tokiu atveju, gali būti nustatytas laikotarpis šioms minimalioms normoms įgyvendinti, jeigu toks laikotarpis būtinas konkrečioms problemoms, kylančioms įgyvendinant šias normas, išspręsti, ir jei jis atitinka tam tikrus konkrečius teisės aktus.“

⁽²⁸⁾ OL L 1, 2004 1 3, p. 1.

joms taikoma išimtis, jeigu jos tenkina šio reglamento 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, išskyrus minėtojo straipsnio 1 dalies ir 2 dalies b ir c punktų reikalavimus.

- (91) Reglamento (EB) Nr. 1/2004 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog pagalba, suteikta pagal šio straipsnio 2 dalyje minimas schemas, neprieštaruja bendrajai rinkai pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji tenkina šiuo reglamentu nustatytas sąlygas.
- (92) Reglamento (EB) Nr. 1/2004 4 straipsnyje numatytos sąlygos, kurių turi būti laikomasi šiuo atveju, tai yra kai apie mažosioms ir vidutinėms įmonėms teikiamos pagalbos investicijoms schemą nebuvo pranešta.
- (93) Taigi pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2004 4 straipsnio 1 dalį pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas žemės ūkio produktams gaminti yra suderinama su bendrąja rinka ir jai netaikomas reikalavimas informuoti, jeigu bendras pagalbos intensyvumas neviršija 50 % remtinų investicijų mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse, ir 40 % kituose regionuose.
- (94) Tačiau jei dėl investicijų patiriama papildomų išlaidų, susijusių su aplinkos apsauga ir gerinimu, didžiausi 50 % ir 40 % pagalbos dydžiai gali būti padidinti atitinkamai 25 ir 20 punktų. Šis padidinimas gali būti leidžiamas tik toms investicijoms, kurios viršija dabar Komisijos nustatytas minimalias normas, arba investicijoms, įvykdytoms, siekiant prisitaikyti prie naujai įvestų minimalių normų. Tokie padidinimai griežtai taikomi tik būtinoms papildomoms remtinoms išlaidoms ir netaikomi, jei investicijomis didinama gamybos apimtis.
- (95) Šiuo nagrinėjamu atveju yra akivaizdu, jog tai yra investicijos į aplinkos apsaugą ir gerinimą, kurių atžvilgiu galiojanti aplinkos apsaugos norma buvo nitratų direktyva. Ši norma buvo patvirtinta 1991 m, todėl 2000 m. ji negalėjo būti laikoma nauja norma.
- (96) Komisija jau yra pareiškusi nuomonę šiuo klausimu sprendime dėl valstybės pagalbos Nr. N 355/2000, leisdama tęsti PMPOA nuo 2001 m. iki 2006 m. Tęsdama tuomet pateiktą samprotavimą, dabar Komisija pabrėžia tai, jog ji negali nekreipti dėmesio į tai, jog pirmoji Prancūzijos veiksmų programa, įgyvendinanti nitratų direktyvą, buvo

priimta tik 1997 m., ir kad pirmieji tikri pagal šią programą nustatyti reikalavimai gyvulių augintojams buvo priimti dar vėliau. Net jei atrodo aišku, jog Prancūzija nebuvo stropi perkeldama direktyvą ir kad būtinus sprendimus ji turėjo priimti per laikotarpį, kuris buvo seniai pasibaigęs, ⁽²⁹⁾ negalima nepripažinti to, jog pirmieji reikalavimai gyvulių augintojus pasiekė pakankamai neseniai.

- (97) Be to, priešingai, nei kai kurios kitos Bendrijos normos, nitratų direktyva nenustato tikslų reikalavimų, kuriuos ūkio subjektai turėtų pradėti vykdyti be išankstinio valstybės narės įsikišimo. Šioje direktyvoje taip pat nenustatyta galutinė priemonių priėmimo data.
- (98) Dėl šios priežasties Komisija vis dar laikosi nuomonės, jog atsižvelgiant į išskirtines su nitratų direktyva susijusias aplinkybes, reikalavimus, keliamus gyvulių augintojams, galima buvo laikyti naujomis normomis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1/2004. Iš tiesų, bet dėl bet kurio kito aiškinimo gyvulių augintojai nukentėtų dėl to, kad Prancūzija nesiėmė teisinių priemonių.
- (99) Komisijos nuomone, investicijoms, įgyvendintos ne jautriose pagal nitratų direktyvą zonose, kuriose netaikomi joje nustatyti reikalavimai, bet kuriuo atveju gali būti taikomi didesni dydžiai, nes galiojo ne tokios griežtos nei direktyvoje nustatytos normos, ir planuojami darbai viršijo šiuose regionuose galiojusias minimalias normas.
- (100) Dėl investicijų, vykdomų jautriose zonose Komisija, neprieštaraudama jau pateiktam samprotavimui dėl gyvulių augintojams skirtų normų naujumo, privalo daryti išvadą, jog šiuo atveju galėjo būti taikyti didesni pagalbos dydžiai. Todėl šie dydžiai galėjo siekti 60 % investicijų sumos, arba 75 % mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse.
- (101) Kadangi iš Prancūzijos vyriausybės pateiktų skaičių matyti, jog realiai pagalba niekada neviršijo 60 % patirtų išlaidų dydžio, Komisija mano, jog 1994–1999 m. vykdant PMPOA suteikta pagalba gali būti leidžiama.
- (102) Atsižvelgdama į pateiktą samprotavimą, Komisija mano, jog priemonė, apie kurią buvo pranešta, neprieštaruja Bendrijos konkurencijos taisyklėms, ypač Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktui.

⁽²⁹⁾ Čia pažymėtina, jog Komisija, pradėjusi prieš Prancūziją teisės akto pažeidimo procesą, pateikė ieškinį Teisingumo Teismui dėl netinkamo nitratų direktyvos vykdymo šioje valstybėje. Teismas nubaudė Prancūziją už taršos paveiktų vandenų nustatymo ir, atitinkamai, susijusių jautrių zonų nustatymo nevykdymą (2002 m. birželio 27 d. Teismo sprendimas, byla C-258/00, Komisija/Prancūzija, Rink. p. I-05959).

V. IŠVADA

(103) Priemonei, kurią vykdant 1994–2000 m. ūkininkams buvo teikiama pagalba investicijoms pagal Taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo programą (PMPOA), gali būti taikoma Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto leidžianti nukrypti išlyga,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalbos schema, kurią Prancūzija įgyvendino ūkininkų investicijoms pagal Taršos iš žemės ūkio šaltinių mažinimo

programą finansuoti 1994–2000 m. yra suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2004 m. vasario 18.

Komisijos vardu

Franz FISCHLER

Komisijos narys

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. gegužės 19 d.

dėl pagalbos sistemos, kurią Italija ruošiasi taikyti paukštininkystės įmonėms A.I.M.A. programa, paukštininkystės sektorius – Nr. C 59/2001 (ex N 97/1999)

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 1802)

(Tik tekstas italų kalba yra autentiškas)

(2007/52/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

suinteresuotųjų šalių pastabų dėl šios pagalbos Komisija negavo.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas, kaip numatyta minėtame straipsnyje,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

- (1) 1999 m. gruodžio 17 d. laišku, užregistruotu 1999 m. gruodžio 22 d., Nuolatinė Italijos atstovybė prie Europos Sąjungos, laikydama sutarties 88 straipsnio 3 dalies, pranešė Komisijai apie aptariamąją pagalbą, susijusią su tam tikromis A.I.M.A. (*it. k. Azienda de Stato per gli interventi nel mercato agricolo* Valstybinė įstaiga, teikianti pagalbą žemės ūkio rinkai) priemonėmis, skirtomis Italijos paukštininkystės rinkai, susilpnėjusiai dėl 1999 m. „dioksino krizės“, sumažėjus paukštienos vartojimui ir pardavimui.
- (2) 2000 m. rugpjūčio 8 d. laiške, užregistruotame 2000 m. rugpjūčio 9 d., 2000 m. lapkričio 15 d. laiške, užregistruotame 2000 m. lapkričio 21 d., 2001 m. vasario 27 d. laiške, užregistruotame 2001 m. kovo 1 d., ir 2001 m. gegužės 23 d. laiške, užregistruotame 2001 m. gegužės 28 d., Nuolatinė Italijos atstovybė prie Europos Sąjungos suteikė Komisijai papildomos informacijos, kurios Italijos pareigūnų buvo prašyta 2000 m. vasario 18 d. laišku (nuoroda į dokumentą AGR 5073), 2000 m. spalio 2 d. laišku (nuoroda į dokumentą AGR 25123), 2001 m. sausio 10 d. laišku (nuoroda į dokumentą AGR 000449) ir 2001 m. balandžio 24 d. laišku (nuoroda į dokumentą AGR 009825).
- (3) 2001 m. liepos 30 d. laišku Komisija pranešė Italijai apie savo sprendimą dėl šios pagalbos pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.
- (4) Komisijos sprendimas pradėti šią procedūrą buvo paskelbtas *Europos bendrijų oficialiajame leidinyje* ⁽¹⁾. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų dėl aptariamios pagalbos.
- (5) Italijos pareigūnai savo pastabas pateikė 2001 m. spalio 24 d. laiške, užregistruotame 2001 m. spalio 26 d. Kitų

II. APRAŠYMAS

Teisinis pagrindas

- (6) Nacionalinė A.I.M.A. pagalbos programa 1999 metams. Siūlomoms pagalbos teisinė bazė yra Įstatymo Nr. 610/82 3 straipsnio 1 dalies d punktas, pagal kurį A.I.M.A. gali, naudodamasi su savo finansų valdymu susijusiomis lėšomis, atsižvelgdama į vidaus rinkos raidą ir turimus išteklius (...), teikti žemės ūkio maisto produktus besivystančioms šalims, parinktomis pritariant Užsienio reikalų ministerijai ir pasitarus su Nacionaliniu maisto produktų institutu.

Kontekstas

- (7) Italijos nacionalinė paukštininkystės sąjunga (U.N.A.) kreipėsi į A.I.M.A., prašydama įsikišti į rinką, kad būtų panaikintos sunkios „dioksino krizės“ pasekmės paukštienos sektoriuje.
- (8) Iš pradžių (žr. 1999 m. gruodžio 17 d. laišką) A.I.M.A. atsisakius nupirkti 17 000 tonų neparduotos mėsos, kurios vertė – 40 milijardų Italijos lirų (apie 20 milijonų eurų), U. N.A. pasiūlė dalį šios mėsos (11 450 tonų) pigiai pateikti besivystančių šalių rinkoms; skirtumą tarp prekės realios komercinės vertės ir jos pardavimo kainos (apie 20 milijardų Italijos lirų, t. y. 50 % komercinės rinkos kainos) turėjo padengti A.I.M.A.
- (9) Atsižvelgdami į Komisijos tarnybų pastabas (žr. 2000 m. vasario 18 d. laišką), iš kurių paaiškėjo, kad pagalba veikia yra eksporto kompensacija, padengianti skirtumą tarp paukštienos kainos trečiajame pasaulyje ir jos kainos Italijos rinkoje (ir todėl kaip pagalba iš esmės yra nesuderinama su bendrąja rinka, atsižvelgiant į Bendrijos išipareigojimus, susijusius su Pasaulio prekybos organizacija ir bendru rinkų organizavimu), Italijos pareigūnai 2000 m. rugpjūčio 10 d. laiške nebeminėjo pradinio pagalbos tikslo ir teigė, kad nuostolius, kuriuos patyrė Italijos paukštienos gamintojai, galima laikyti ypatingų įvykių rezultatu (o ne įprastos rizikos rinkoje pasekme), ir todėl jiems gali būti taikoma Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta leidžianti nukrypti nuostata.

(1) OL C 254, 2001 9 13, p. 2.

Priemonė

- (10) Aptariamojoje programoje numatyta teikti kompensaciją paukštienos gamintojams, kurie patyrė nuostolių sumažėjus kainoms ir pardavimui dėl „dioksino krizės“ ir dėl vartotojus apėmusio nerimo. Pagalba atitinka skirtumą tarp vidutinių kainų, užregistruotų šalyse, kurių ši krizė nepalietė, ir kainų Italijoje 1999 m. birželio–liepos mėnesiais (laikotarpis, už kurį mokėtina kompensacija). Vidutinės kainos, nustatytos šalyse, kurių ši krizė nepalietė (išskyrus Italiją), pasak Italijos pareigūnų, birželio mėnesį buvo 137,89 eurai už 100 kg ir liepos mėnesį – 132,35 eurai už 100 kg. Taigi kainų skirtumas birželio mėnesį yra 53,966 eurai už 100 kg ir liepos mėnesį – 46,218 eurai už 100 kg⁽²⁾. Didžiausia pagalba siekia 21 150 Italijos lirų už 100 kg (t. y. 10,92 eurų už 100 kg) ir 15 400 Italijos lirų už 100 kg (t. y. 7,95 eurus už 100 kg). Pagalbos, skirtos 2001 m. birželio ir liepos mėnesiais pagaminti ir pateikti į rinką mėšai, bendra suma yra 10 329 138 eurai.
- (11) Siekdami pateisinti šią pagalbą, Italijos pareigūnai patikslina, kad dėl „dioksino krizės“ labai sumažėjo ne tik paukštienos gaminių gamyba ir pardavimas (kadangi, prasidėjus krizei, buvo sutrikdyta rinka), bet ir jų vartojimas. Remiantis Italijos pareigūnų pateiktais duomenimis, Italijos gamintojai 1999 m. birželio mėnesį mažomis kainomis pardavė 34 700 000 kg mėsos (o 1998 m. birželio mėnesį 52 000 000 kg) ir 1999 m. liepos mėnesį 30 200 000 kg (o 1998 m. liepos mėnesį 51 000 000 kg⁽³⁾). Nepaisant prevencinių priemonių, kurių ėmėsi U.N.A., siekdama išvengti paukštienos perprodukcijos krizės (priemonių, susijusių su viščiukų, turėjusių užaugti per ateinančius mėnesius, papjovimu kovo mėnesį), „dioksino krizė“ sutrukdė šiam sektoriui pasiekti patenkinamų rezultatų.
- (12) Savo 2000 m. lapkričio 21 d. ir 2001 m. gegužės 28 d. laiškuose Italijos pareigūnai pabrėžė lemiamą vaidmenį, kurį krizės mėnesiais suvaidino žiniasklaida: dėl jos pasėto nerimo labai sumažėjo paukštienos vartojimas (29,1 %, palyginti su praėjusių metų birželio mėnesiu, 10,1 % su liepos mėnesiu, 16,2 % su rugpjūčio mėnesiu ir 5,9 %, palyginti su visais praėjusiais metais). Sumažėjus paklausai, labai nukrito kainos, ypač birželio ir liepos mėnesiais (30 % ir 30,1 %, palyginti su tais pačiais praėjusių metų mėnesiais). Be to, reaguodami į tokią padėtį, Italijos gamintojai birželio mėnesį turėjo sukrauti į sandėlius

4 150 tonų, liepos mėnesį 9 271 toną ir rugpjūčio mėnesį 2 595 tonas viščiukų mėsos, nes negalėjo tokių kiekių parduoti.

- (13) Pagalba nenumato jokios kompensacijos už gyvūnų ar gyvūninės kilmės produktų, netinkamų vartoti ir pateikti į rinką, šalinimą.

Pagalbos suma

- (14) Numatyta didžiausia pagalbos suma yra 20 milijardų Italijos lirų (t. y. 10 329 138 eurai).

Motyvai pradėti procedūrą

- (15) Komisija pradėjo Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą, nes jai kilo abejonių dėl to, ar ši pagalbos sistema yra suderinama su bendrąja rinka. Šios abejonės buvo susijusios su galimybe aptariamąją pagalbą prilyginti pagalbai, skirtai dėl ypatingo įvykio patirtoms išlaidoms kompensuoti. Iš tiesų Italijos pareigūnai rėmėsi Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktu, kuriame nustatyta, kad pagalba ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti bendrajai rinkai neprieštarauja. Pranešime apie pagalbą remiamasi „dioksino krize“, kaip ypatingu įvykiu.
- (16) Ypatingo įvykio sąvoka Sutartyje nėra apibrėžta. Komisija šią nuostatą taiko kiekvienu atveju atskirai, įvertinusi tam tikrą įvykį. „Dioksino krizės“, susijusios su Belgijoje pagamintais maisto produktais ir pašarais, atveju Komisija padarė išvadą, kad kalbama apie ypatingą įvykį pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą, atsižvelgiant į apribojimų, kuriuos buvo būtina nustatyti siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą šioje šalyje, pobūdį ir mastą⁽⁴⁾.
- (17) Yra ir kitų precedentų, susijusių su ypatingo įvykio apibrėžimu, ypač kalbant apie keletą kartų suteiktą pagalbą, kurią Jungtinė Karalystė suteikė⁽⁵⁾ dėl GSE krizės: Komisija padarė išvadą, kad kalbama apie ypatingą įvykį, ypač atsižvelgdama į jautienos eksporto embargą ir galvijienos vartojimo sumažėjimą, susijusį su abejonėmis ir nerimu, kurios sukėlė informacija dėl GSE. Tačiau reikia pabrėžti, kad minėti pavyzdžiai susiję ne su šalimi, kurios rinka buvo sutrikdyta dėl vartotojų atsargaus požiūrio į dioksiną (kaip aptariamoju atveju), o su šalimis, kurios buvo tiesiogiai paliestos ligos (GSE Jungtinėje Karalystėje ir dioksinas Belgijoje).

⁽²⁾ Diskontuotos kainos Italijoje siekė atitinkamai 83,924 eurus už 100 kg ir 86,132 eurus už 100 kg.

⁽³⁾ Į šiuos duomenis įeina privačių vartotojų ir kolektyvinių darinių nupirkti produktų kiekiai.

⁽⁴⁾ Žr. ypač jos sprendimus dėl valstybės pagalbos Nr. NN 87/99, NN 88/99, NN 89/99, N 380/99, N 386/99 ir Nr. NN 95/99, N 384/99.

⁽⁵⁾ Žr. valstybės pagalbą Nr. N 299/96, N 290/96, N 278/96 ir N 289/96.

- (18) Minėtais atvejais Komisija neprieštaravo, kad gamintojams būtų kompensuoti jų nuostoliai tuo atveju, kai rinkos dalies netekimą ir vartojimo sumažėjimą būtų lėmęs ne tik visuomenės nerimas, bet ir ypatingi veiksniai, trukdantys įprastai pardavinėti aptariamuosius produktus (viešųjų priemonių, prie kurių ypač prisidėjo neįprastas vartotojų ir žiniasklaidos elgesys, visuma). Minėtais atvejais visada buvo galima nustatyti tiesioginį faktų, laikomų ypatingu įvykiu, ir įmonių patirtų nuostolių ryšį.
- (19) Italų pareigūnai, kurių buvo paprašyta įrodyti ryšį tarp žemės ūkio gamintojų patirtų nuostolių ir ypatingo įvykio egzistavimo, kad Komisija galėtų leisti kompensuoti šiuos nuostolius pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą, nesugebėjo pateikti įtikinamo paaiškinimo. Remiantis turima informacija, neatrodo, kad patį greitai didėjančių vartotojų nerimą, dėl kurio buvo labai sutrikdyta rinka, kurioje veikė Italijos paukščių augintojai, buvo prarastos rinkos dalys ir todėl sumažėjo apyvarta, numatoma tada, kai situacija yra įprasta, būtų galima laikyti ypatingu įvykiu pagal Sutartį. Be to, niekas nerodo, kad pardavimo stabdymo priemonių būtų ėmusios nacionalinės ar Bendrijos valdžios institucijos.
- (20) Netgi tarus, kad pavyktų įrodyti, jog žiniasklaidos įtaka Italijoje buvo didesnė nei kitose Europos šalyse, turint galvoje visuomenės jautrumą maisto saugos klausimams ir viešosios nuomonės tendenciją labai kritikuoti zootechninio sektoriaus gamybos sistemas, atrodo, kad šių teiginių nebūtų pakakę, norint įrodyti ypatingą aptariamojo įvykio pobūdį.
- (21) Komisijai veikiau kilo klausimas, kodėl Italijos gamintojai nepasinaudojo tokia padėtimi, kad daugiau savo paukštinių produkcijos parduotų užsienyje (ir net savo šalies teritorijoje), turint galvoje, kad Italija, kitaip nei Belgija, nefigūravo tarp šalių, kurias tiesiogiai palietė „dioksino krizė“.
- (22) Liko išsiaiškinti ir Italijos pareigūnų suteiktą informaciją, pagal kurią augintojai buvo priversti užšaldyti neparduotą mėsą (4 150,8 tonų birželio mėnesį, 9 271,3 toną liepos mėnesį ir 2 595,9 tonas rugpjūčio mėnesį). Remiantis šiuo tvirtinimu, neatmestina prielaida, kad toks veiksmas galėjo leisti vėliau parduoti krizės metu likusius neparduotus paukštienos produktus. Tokiu atveju nuostoliai būtų mažesni už tuos, kurie paskelbti bylos tyrimo medžiagoje. Be to, Komisija negalėjo nustatyti nei to, koks mėsos kiekis liko neparduotas dėl paklausos sumažėjimo, susijusio su
- baime, kad produktuose yra dioksino, nei perprodukcijos, susidariusios dėl to, kad vasarą paklausa buvo maža, masto.
- (23) Remdamasi šiais argumentais, Komisija negali atmesti prielaidos, kad kalbama apie pagalbą, skirtą ne padėti sektoriui vystytis, o paprasčiausiai finansinei gamintojų padėčiai pagerinti, be to, apie pagalbą, skirtą remiantis tik produkcijos kaina, kiekiu arba vienetu, kitaip tariant, pagalbą, prilygintą pagalbai veiklai, kuri pagal Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui ⁽⁶⁾ (toliau – rekomendacijų) 3.5 punktą yra nesuderinama su bendrąja rinka.
- (24) Todėl Komisija pareiškė, kad abejoja, ar egzistuoja ryšys tarp nuostolių, kuriuos patyrė Italijos paukštinkystės sektoriaus gamintojai, ir įvykio ypatingo pobūdžio, taip pat abejoja, ar aptariamoji pagalba atitinka reikalavimus, kad galėtų būti taikoma pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą ar 87 straipsnio 3 dalies c punktą (nes, kalbant apie pastarąją dalį, taip pat neatrodo, kad pagalba prisidėtų prie tam tikros ekonominės veiklos plėtros) arba kad būtų paskelbta kaip atitinkanti vieną iš rekomendacijų punktų.

III. ITALIJOS PASTABOS

- (25) Savo 2001 m. spalio 24 d. laiške, užregistruotame 2001 m. spalio 26 d., Italijos pareigūnai pirmiausia priminė, kad paukštinkystės produktų vartojimo sumažėjimas 1999 m. birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais ir ne toks ryškus iki gruodžio mėnesio sprendime pradėti procedūrą nebuvo pakartotinai aptartas.
- (26) Pasak Italijos pareigūnų, atsižvelgiant į tai, kad Komisijai nekilo abejonių dėl nuostolių, patirtų dėl pardavimo ir kainų sumažėjimo, tereikėjo nustatyti ryšį tarp šių nuostolių ir „dioksino krizės“. Tą ryšį buvo galima nustatyti remiantis paprastu faktu, kad pirmą kartą informacija, susijusi su viščių mėsa, kurioje yra dioksino, buvo išplatinta 1999 m. gegužės 28 d., o pardavimai staiga sumažėjo nuo 1999 m. birželio mėnesio (29 %, palyginti su 1998 m. birželio mėnesiu). Vartojimo tendencija Italijoje lydėjo žiniasklaidos kurstomą visuomenės nerimą, staiga labai sumažėjus pardavimui, kai pirmą kartą buvo paskelbta informacija apie dioksiną, liepos mėnesį pardavimui išaugus, kai žiniasklaidos dėmesys šiai problemai atslūgo, ir vėl sumažėjus rugpjūčio mėnesį, tada, kai Europos Sąjungoje buvo nuspręsta dvigubai apriboti leistiną dioksino kiekį tam tikruose produktuose. Nuo rugsėjo mėnesio žiniasklaida vis mažiau domėjosi šiuo įvykiu, ir paukštinkystės produktų vartojimas palaipsniui normalizavosi.

⁽⁶⁾ OL C 232, 2000 8 12.

(27) Taigi, pasak Italijos pareigūnų, ryšys tarp visuomenę apėmusio nerimo tada, kai buvo išplatinta informacija apie dioksino Belgijoje, ir vartojimo bei kainų sumažėjimo yra neginčijamas.

(28) Tuomet dar reikia įrodyti, kad Italijoje kilusi „dioksino krizė“ gali būti laikoma ypatingu įvykiu pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą. Komisija jau pripažino Belgijoje pasireiškusios „dioksino krizės“ ypatingą pobūdį, atsižvelgdama į apribojimų, nustatytų siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą, pobūdį ir mastą. Tiesa, dioksino krizė Italijos tiesiogiai nepalietė. Tačiau neneigtina, kad krizės padariniai peržengė valstybių sienas ir palietė kaimynines šalis, kaip antai Italiją.

(29) Pasak Italijos pareigūnų, „ypatingu įvykiu“ pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą reikia laikyti kiekvieną įvykį, kuris yra nenumatomas arba sunkiai numatomas, pavyzdžiui, gaivalines nelaimes. Taigi reikia vertinti patį įvykį, o ne priemones, kurių imamasi dėl šio įvykio, nes jos yra tik paties įvykio padarinys. Be to, GSE Jungtinėje Karalystėje atveju Komisija pripažino ypatingą įvykio pobūdį ne tik dėl mėsos eksporto uždraudimo, bet ypač dėl galvijienos vartojimo sumažėjimo, susijusio su abejonėmis ir nerimu, kuriuos sukėlė informacija dėl GSE. Tokia pat padėtis 1999 m. susidarė Italijoje, kai kilo nerimo banga dėl dioksino. Eksporto uždraudimas, nustatytas Jungtinei Karalystei, neturėjo didžiausios reikšmės vartojimo sumažėjimui, nes, jeigu ir nebūtų buvęs taikytas šis uždraudimas, užsienio vartotojai (taip pat, kaip ir Jungtinės Karalystės vartotojai) vis tiek būtų sumažinę galvijienos vartojimą, taip sutrukdydami realizuoti šiuos produktus bet kurioje kitoje užsienio šalyje. Kalbant apie 1999 m. „dioksino krizę“, pridurtina, kad visos trečiosios šalys tuo pačiu laikotarpiu uždraudė paukštienos iš Europos Sąjungos importą.

(30) Priežastis, dėl kurios Italijos gamintojai neatsigręžė nei į užsienio rinkas, nei į Italijos rinką, susijusi su tarptautiniu įvykiu, gerokai peržengusio Belgijos ribas, pobūdžiu.

(31) Tam tikrų Italijos paukštininkystės įmonių pajamos 1999 m. birželio–rugpjūčio mėnesiais, pasak Italijos pareigūnų, akivaizdžiai patvirtina kainų ir pardavimo sumažėjimą.

IV. TEISINIS ĮVERTINIMAS

Pagalbos buvimas

(32) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(33) 1975 m. spalio 29 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2777/75 dėl bendro paukštienos rinkos organizavimo ⁽⁷⁾ 19 straipsnyje nustatyta, kad, jei šiame reglamente nėra numatyta kitaip, jame apibrėžtų produktų gamybai ir prekybai taikomi Sutarties 87, 88 ir 89 straipsniai.

(34) Taikant numatomą priemonę, tam tikroms įmonėms bus pervesta valstybės lėšų; aptariamoji pagalba (siekianti 20 milijardų Italijos lirų) skiriama palaikant pasirinktus augintojus, kurie esą patyrė nuostolių dėl „dioksino krizės“. Be to, ši priemonė palaiko tam tikrų prekių gamybą (paukščių auginimo sektoriaus prekių gamybą) ir gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, atsižvelgiant į Italijai tenkančią bendros Europos Sąjungos paukštienos produkcijos (13,2 %) dalį. 2001 m. Italijos bendroji paukštienos gamyba siekė 1 134 000 tonų, o ES-15 bendroji paukštienos gamyba 9 088 000 tonų ⁽⁸⁾.

(35) Taigi aptariamoji priemonė atitinka Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje apibrėžtą valstybės pagalbą.

Pagalbos suderinamumas su bendrąja rinka

(36) Draudimui teikti valstybės pagalbą taikomos išimties. Šiuo atveju Italijos pareigūnai rėmėsi išimtimis, nustatytomis Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkte, pagal kurias pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su bendrąja rinka.

(37) Sąvoka „ypatingas įvykis“ Sutartyje nėra apibrėžta, todėl reikia nustatyti, ar Italijoje kilusi „dioksino krizė“ gali būti prilyginama ypatingam įvykiui pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą.

⁽⁷⁾ OL L 282, 1975 11 1, p. 77.

⁽⁸⁾ Šaltinis: Eurostat ir Europos Komisija

- (38) Vadovaudamasi Bendrijos rekomendacijomis dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui ⁽⁹⁾ ir vertindama priemones, kuriomis siekiama kompensuoti dėl gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių patirtus nuostolius, Komisija mano, kad turi būti labai tiksliai aiškinamos Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkte minimos sąvokos „gaivalinė nelaimė“ ir „ypatingas įvykis“, sudarančios valstybės pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka bendrojo principo, nustatyto Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, išimtis. Iki šiol Komisija patvirtino, kad gaivalinės nelaimės yra žemės drebėjimai, lavinos, nuošliaužos ir potvyniai. Iki šiol Komisija patvirtino, kad ypatingi įvykiai yra karai, vidaus neramumai arba streikai ir, taikant tam tikras išlygas bei atsižvelgiant į apimtį, didelės branduolinės ar pramoninės nelaimės arba gaisrai, kurie padarė didelių nuostolių. Tačiau gaisro, kilusio paprastoje perdūrimo įmonėje, apdraustoje įprastu prekybos draudimu, Komisija nesutiko pripažinti kaip ypatingo įvykio. Gyvūnų ar augalų ligų židinių Komisija paprastai neprilygina gaivalinėms nelaimėms arba ypatingiems įvykiams. Vis dėlto vienu atveju ji pripažino kaip ypatingą įvykį precedento neturėjusį nepaprastą su gyvūnais susijusios ligos išplitimą. Atsižvelgdama į tai, kad šioje srityje sunku ką nors nuspėti, Komisija ir toliau vertins pasiūlymus teikti pagalbą, nagrinėdama kiekvieną jų atskirai, remdamasi Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktu ir šioje srityje nusistovėjusia praktika. Taip nagrinėti kiekvieną atvejį ypač būtina, kai kalbama apie pagalbą tokiam jautriam sektoriui, koks yra paukštienos sektorius, kur kiekviena priemonė, kuria įsikišama į rinkas, gali prieštarauti bendrai organizuojant rinkas numatytoms priemonėms.
- (39) Paprastai Komisija negali pripažinti, kad pati maisto, skirto žmonėms, cheminė tarša gali būti ypatingas įvykis pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą. Netgi priešingai, užtaršos pavojus tai fakto, kad visoje maisto grandinėje nėra užtikrinta pati aukščiausia kokybė, pasekmė.
- (40) „Dioksino krizė“ Belgijoje atveju reikėjo atsižvelgti į daugelį dalykų, kol pagaliau buvo nustatyta, kad ši krizė yra ypatingas įvykis. Komisija pirmiausia įvertino priemonių, kurių buvo imtasi kovojant su krize ir siekiant apsaugoti

žmonių sveikatą, apimtį: be kita ko, buvo uždrausta pateikti į rinką paukštieną ir prekiauti ja mažmenomis; uždrausta prekiauti tam tikrais žmonėms ir gyvūnams vartoti skirtais gyvūninės kilmės produktais ir juos eksportuoti į trečiąsias šalis bei nustatytos atitinkamų produktų stebėjimo, atsekamumo ir kontrolės sąlygos ⁽¹⁰⁾. Taigi nustatant, kad tai yra ypatingas įvykis, buvo remiamasi dviem dalykais: Belgijos valdžios pranešimu ir priemonėmis, kurių vėliau buvo skubiai imtasi, bei negalėjimu pateikti į rinką produkcijos, dėl kurio Belgijos gamintojai atsidūrė krizinėje padėtyje. Ši krizė savo pobūdžiu ir poveikiu labai skyrėsi nuo įprastų įvykių ir peržengė normalių rinkos funkcionavimo sąlygų ribas. Prie to prisidėjo vartotojus apėmęs nerimas ir embargas, kurį daugelis trečiųjų šalių nustatė Belgijos gyvūnams ir gyvūninės kilmės produktams. Dėl to buvo labai sutrikdyta rinka, kurioje veikė Belgijos gamintojai, buvo prarastos rinkos dalys ir sumažėjo apyvarta, numatoma esant įprastai situacijai rinkoje.

- (41) Nei cheminė produktų užtarša, nei pardavimų sumažėjimas neleidžia daryti išvados dėl ypatingo įvykio pobūdžio, kurią sąlygoja svarbių priemonių, apribojančių šių produktų pateikimą į rinką ir eksportą, bei pardavimo ir kainų sumažėjimo derinys. Kilęs nerimas ir vartotojų reakcija į paukštienos užtaršą dioksinu tik paryškino ypatingą įvykio pobūdį.
- (42) Italijos gamintojų atveju konstatuota, kad nebuvo imtasi jokių priemonių, ribojančių produktų pateikimą į rinką ir eksportą, taip pat nebuvo imtasi jokių priemonių dėl apribojimo, kuriomis siekiama apsaugoti vartotojų sveikatą, nes krizė šalies tiesiogiai nepalietė. Vieninteliai dalykai, kurių nebuvo galima numatyti ir kurie sutrikdė rinką, buvo kilęs visuomenės nerimas ir vartotojų reakcija į užtaršą, kuri nustatyta kitur.
- (43) Padėtis Italijoje negali būti prilyginta padėčiai šalyse, kurias tiesiogiai palietė krizė. Iš tikrųjų „dioksino krizė“ Belgijoje buvo paskelbta kaip ypatingas įvykis, bet pati savaime ji nėra toks įvykis. Taigi, kaip minėta 35–38 konstatuojamo-

⁽¹⁰⁾ Šios priemonės buvo įgyvendintos Komisijai priėmus tris sprendimus: 1999 m. birželio 3 d. sprendimą 1999/363/EB dėl apsaugos priemonių nuo žmonių ir gyvūnams vartoti skirtų gyvūninės kilmės produktų užtaršos dioksinu (OL L 141, 1999 6 4, p. 24). Šios priemonės buvo ypač susijusios su paukštiena ir visais paukštienos produktais, tokiais kaip kiaušiniai ir kiaušinių produktai, gyvūnų riebalai, gyvuliniai baltymai, maistui skirtos žaliavos ir t. t.; 1999 m. birželio 4 d. sprendimą 1999/368/EB ir 1999 m. birželio 11 d. sprendimą 1999/389/EB dėl apsaugos priemonių nuo žmonių ir gyvūnams vartoti skirtų gyvūninės kilmės produktų iš galvijienos ir kiaulienos užtaršos dioksinu (OL L 142, 1999 6 5, p. 46 ir OL L 147, 1999 6 12, p. 26). Šios priemonės buvo ypač susijusios su galvijiena ir kiauliena, taip pat su pienu ir visais iš jų pagamintais produktais.

⁽⁹⁾ OL C 28, 2000 2 1, p. 2

siose dalyse, nei paprasta cheminė maisto produktų, skirtų vartoti žmonėms, užtarša, nei visuomenę apėmęs nerimas nėra ypatingas įvykis pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą.

(44) Italijos pareigūnai taip pat rėmėsi pirmąją Jungtinės Karalystės „GSE krize“. Šiuo konkrečiu atveju ypatinga situacija, susidariusi galvijenos sektoriuje, tiesiogiai susijusi su tuo, kad buvo visiškai uždrausta iš Jungtinės Karalystės į Europos ir trečiąsias šalis eksportuoti gyvus gyvūnus ir galvijena. Komercinių priemonių, kurių buvo imtasi dėl GSE, pasekmės Jungtinėje Karalystėje pasiekė precedento neturintį mastą. Komisija priminė, kad tarp priemonių krizei įveikti buvo nustatytas ir visiškas embargas mėšai iš Jungtinės Karalystės, taip pat visiems antriniam produktams, galintiems įeiti į maisto ar pašarų grandinę. Šis embargas nulėmė precedento neturintį mėsos vartojimo sumažėjimą šioje šalyje. Taigi šiuo atveju vartojimo sumažėjimas buvo susijęs su svarbiais rinkos apribojimais, todėl susidarė padėtis, kurią galima laikyti ypatinga.

(45) Be to, naujesniais GSE atvejais, kurie pasitaikė Europoje ⁽¹¹⁾, Komisija priminė, kad pardavimų ar pajamų sumažėjimas nebuvo laikomas ypatingu įvykiu. Pardavimų sumažėjimas laikomas ypatingo įvykiu, kurį sąlygoja retas įvairių veiksmų derinys, pasekme. Kaip ir pirmiau minėtais atvejais, pagalba, skirta kovai su ypatingu įvykiu pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą, buvo patvirtinta tiesiogiai su juo susijusiose šalyse, kuriose ypatingą krizės pobūdį paryškino tam tikri veiksniai: labai neigiami padariniai Europos žemės ūkio gamintojams, vartotojus apėmęs nerimas, daugelio trečiųjų šalių nustatytas embargas gyvūnams ir mėsos produktams iš ES, taip pat kai kurie augintojų nesuvaldyti įvykiai, paaštrinę krizinę situaciją ir padidinę vartotojų nerimą. Dėl to buvo labai sutrikdyta rinka, kurioje veikė Europos gamintojai, buvo prarastos rinkos dalys, todėl sumažėjo apyvarta, numatoma esant įprastai situacijai rinkoje.

(46) Pripažindama šią krizę kaip ypatingą įvykį, Komisija atsižvelgė į vieną svarbų dalyką į galvijenos rinkos stabilumą ir pusiausvyrą iki krizės pradžios. Tačiau, kaip įrodyta toliau (žr. 52–55 konstatuojamąsias dalis) ir kaip paskelbė patys Italijos pareigūnai (žr. 2000 m. rugpjūčio 28 d. ir 2000 m. lapkričio 15 d. laiškus), taip nebuvo

Italijos viščiukų rinkoje, kurioje jau buvo susidariusi perprodukcija ir sumažėjusios kainos.

(47) Visais pirmiau minėtais atvejais, ypač Italijos pareigūnų minėtais atvejais, kurioje nors šalyje atsitikus ypatingam įvykiui, buvo imtasi visų apribojimo priemonių, rinkos kontrolės ir sanitarinių priemonių, kurios prisidėjo prie aptariamųjų produktų pardavimo ir kainų sumažėjimo.

(48) Be to, ypatingas įvykis turi pasižymėti bent jau požymiais įvykiu, kuris savo pobūdžiu ir poveikiu tam tikriems rinkos dalyviams labai skiriasi nuo įprastų sąlygų ir peržengia normalių rinkos funkcionavimo sąlygų ribas. Tai, kad toks įvykis nenumatomas arba jį sunku numatyti, gali paryškinti ypatingą šio įvykio pobūdį, bet tai nėra pakankama, kad jis būtų laikomas ypatingu įvykiu pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą.

(49) Šiuo atveju sumažėjimas, kuriuo remiamasi, kaip ir eksporto rinkos uždarymas, nesiskiria nuo kitų įvykių, turinčių įtakos paklausai. Toks įvykis taip pat nenumatomas, bet jis yra įmonei tenkančios normalios komercinės rizikos dalis ir visiškai nėra ypatingo pobūdžio pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą.

(50) Pasak Italijos pareigūnų, Italijos gamintojai neturėjo jokios kitos prekių realizavimo rinkos, nes krizė išsiplėtė toli už Belgijos sienų, ir paukštienos vartojimas sumažėjo visoje Europoje.

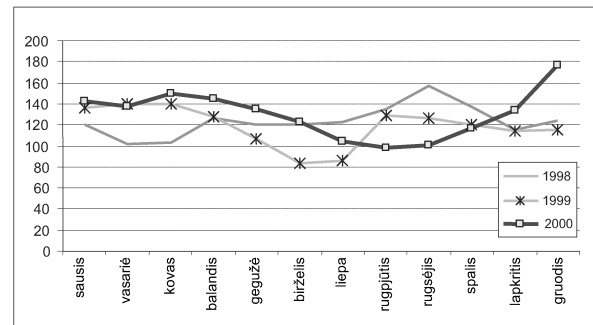
(51) Tačiau pagal Komisijos turimą informaciją paukštienos eksportas Bendrijos viduje 1999 m. birželio–rugpjūčio mėnesiais, palyginti su tų metų tendencija, išliko nepakitęs, o palyginti su 1998 metais, net padidėjo. Liepos mėnesio eksportas Bendrijos viduje yra didesnis už kitais 1999 m. mėnesiais užregistruotus skaičius, taip pat už praėjusių metų liepos mėnesio eksportą. Šio padidėjimo nebūtų pakakę Italijos pareigūnų paskelbtam atsargų pertekliui parduoti, bet tai sumažino krizės pasekmes gamintojams ir sudarė galimybę parduoti dalį produkcijos Bendrijos rinkoje. Italijos pareigūnai nepateikė jokių skaičių, patvirtinančių, kad Bendrijoje nebuvo kitų produkcijos realizavimo rinkų, apsiribodami teiginiu, kad kitos Europos šalys dėl krizės taip pat sumažino viščiukų mėsos pardavimą. Tačiau, pasak Italijos pareigūnų, tam tikros šalys, pavyzdžiui, Danija, Graikija, Ispanija, Airija, Austrija, Portugalija,

⁽¹¹⁾ Žr., be kitų, pagalbą N 113/A/2001 (2001 m. liepos 27 d. sprendimas SG 01290550), N 437/2001 (2001 m. liepos 27 d. sprendimas SG 01290526 D), N 657/2001 (2001 m. lapkričio 9 d. sprendimas SG 01292096) ir NN 46/2001 (2001 m. liepos 27 d. sprendimas SG 01290558 D).

Suomija, Švedija, Jungtinė Karalystė, nustatant palyginimo kainą (žr. 7 konstatuojamąją dalį), galėtų būti laikomos atskaitos šalimis, nes jų ši krizė nepalietė. Taigi į jas galėjo būti įvežta bent jau dalis šios perteklinės produkcijos.

Nesukapotų viščių mėsos rinkos kainos per mėnesį

(EUR/100 kg)

(52) Be to, atsižvelgiant į Komisijos politiką dėl Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo žemės ūkio srityje, nuostolių kompensacija neturi būti per didelė.

(53) Italijos pareigūnų numatytas kompensacijos mechanizmas remiasi pagalba už mėsą, pagamintą ir pateiktą į rinką 1999 m. birželio–liepos mėnesiais, apskaičiuota atsižvelgiant į skirtumą tarp vidutinių kainų krizės nepalietose šalyse ir vidutinių kainų Italijoje. Pasak Italijos pareigūnų, šis skirtumas siekia 53,966 eurus už 100 kg birželio mėnesį ir 46,218 eurus už 100 kg liepos mėnesį. Pagalba siekia 21 150 Italijos lirų už 100 kg (t. y. 10,92 eurų už 100 kg) ir 15 400 Italijos lirų už 100 kg (t. y. 7,95 eurus už 100 kg).

(54) Dėl šio apskaičiavimo metodo kyla du klausimai. Pirmasis susijęs su Italijos pareigūnų teiginiu, kad neparduotos atsargos buvo užšaldytos⁽¹²⁾. Tai galėjo leisti vėliau parduoti krizės metu likusius neparduotus paukštienos produktus. Tokiu atveju nuostoliai būtų mažesni už tuos, kurie paskelbti bylos tyrimo medžiagoje. Italijos pareigūnai šio klausimo nekomentavo. Todėl neatmestina prielaida, kad kompensacija už nuostolius galėjo būti per didelė, nes produktai galėjo būti parduoti vėliau, kai buvo matyti, kad kainos normalizavosi. Be to, Italijos pareigūnai paskelbė, kad 1999 m. birželio mėnesį buvo papjauta 43 170,1 tonų, o liepos mėnesį 47 485,9 tonos viščių, t. y. iš viso 90 656 tonos (žr. 2000 m. lapkričio 15 d. laišką), o parduotos mėsos kiekis 1999 m. siekia 34 700 000 kg birželio mėnesį ir 30 200 000 kg liepos mėnesį, t. y. 64 900 tonų. Birželio mėnesį buvo užšaldyta 4 150,8 tonų, o liepos mėnesį 9 271,3 tona mėsos, t. y. 13 422,1 tonos. Nieko nebuvo pasakyta apie pagamintos neparduotos ir neužšaldytos mėsos paskirtį, todėl neatmestina prielaida, kad ji galėjo būti kitos komercinės paskirties.

(55) Italija taip pat remiasi kitų Europos šalių, kurių krizė nepalietė, vidutinėmis kainomis, neatsižvelgdama nei į tai, kad iki 1999 m. birželio kainos Italijoje jau buvo sumažėjusios, nei į paukštienos kainų tendencijos nepastovumą. Toliau pateikiamoje lentelėje matyti tendencija, užregistruota Italijoje 1998, 1999 ir 2000 metais⁽¹³⁾:

⁽¹²⁾ Žr. 2001 m. gegužės 23 d. laišką, kuriame Italijos pareigūnai teigia, kad gamintojai buvo priversti užšaldyti 4 150,8 tonų birželio mėnesį, 9 271,3 toną liepos mėnesį ir 2 595,9 tonas rugpjūčio mėnesį.

⁽¹³⁾ Duomenys, susiję su visų paukštienos rūšių eksportu Bendrijos viduje (nurodomas skerdenėlių svoris).

(56) Pasak Italijos pareigūnų, paukštienos sektoriuje jau buvo susidariusi perprodukcija, todėl gamintojai, siekdami birželio mėnesį sumažinti pasiūlą 4,8 %, nusprendė kovo mėnesį papjauti dalį viščių, kuriuos buvo numatyta pjauti balandžio ir gegužės mėnesiais. Italijos pareigūnų teigimu, dėl „dioksino krizės“ 10 % birželio mėnesį papjautų viščių ir pateiktos į rinką produkcijos buvo perkelta į liepos ir rugpjūčio mėnesius, todėl šiais dviem mėnesiais pasiūla padidėjo. Remiantis Komisijos turimais duomenimis, iš tikrųjų vasario, kovo ir balandžio mėnesiais buvo pradėta auginti daugiau viščių, todėl buvo galima tikėtis, kad birželio mėnesį produkcijos padaugės 5,6 %.

(57) Palyginus duomenis, susijusius su 1999 m. gegužės–rugpjūčio mėnesiais papjautais viščiukais, su 1989 m. tų pačių mėnesių duomenimis, matyti, kad 1999 m. gegužės mėnesį viščių buvo papjauta daugiau, todėl jų pasiūla padidėjo beveik 9 %; 1999 m. birželio mėnesį pasiūla, palyginti su 1998 m. birželio mėnesiu, sumažėjo 10 %, o 1999 m. liepos mėnesį papjautų viščių skaičius buvo beveik 10 % didesnis už 1998 m. liepos mėnesį užregistruotą skaičių. Ši pasiūlos didėjimo tendencija išsilaikė ir 1999 m. rugpjūčio mėnesį (+ 6,5 %). Atsižvelgiant į tai, kad apskritai kainos yra susijusios su pasiūlos tendencija, būtų galima daryti išvadą, kad kainos, palyginti su balandžio mėnesio kainomis, kurios dėl perprodukcijos jau buvo mažesnės už kainų Europoje vidurkį, sumažės. Todėl viščių kainų Italijoje birželio–liepos mėnesiais palyginimas su kainų vidurkiu šalyse, kurių nepalietė „dioksino krizė“, privestų prie spėjamos viščių kainos Italijoje pervertinimo.

(58) Atsižvelgiant į viščių kainų Italijoje nepastovumą ir kainų mažėjimo tendenciją, užregistruotą dar prieš prasidedant „dioksino krizei“, bet koks 1999 m. birželio ir 1998 m. birželio mėnesių pardavimo kainų lyginimas būtų netikslus ir neatpindėtų perprodukcijos, nuo kurios jau kentėjo Italijos viščių rinka, bei nuolatinio jau užregistruoto kainų mažėjimo. Italijos pareigūnų tvirtinimas, kad gamintojai, nuo kovo mėnesio pradėdami pjauti viščių, kurie turėjo būti papjauti balandžio ir gegužės mėnesiais, iš anksto ėmėsi rinkos reguliavimo priemonių, kad sumažintų pasiūlą birželio ir liepos mėnesiais, prieštarauja duomenims, susijusiems su pradėtų auginti viščių skaičiumi, vadinasi,

ir produkcijos prognozei, pagal kurią birželio mėnesį buvo numatomas pasiūlos padidėjimas, o liepos mėnesį nedidelis sumažėjimas (- 1,6 %). Tuo remiantis bet koks pardavimo kainų 1999 m. birželio ir liepos mėnesiais numatymas (tiek palyginti su 1998 m. birželio mėnesio kainomis, tiek su kainomis, užregistruotomis kitose Europos šalyse, kurių nepalietė „dioksino krizė“) būtų abejotinas.

- (59) Todėl Komisija gali daryti išvadą, kad, atsižvelgiant į tai, jog pats visuomenę apėmęs nerimas nėra ypatingas būvis pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą, ir į tai, jog Italijos pareigūnų siūlomas nuostolių apskaičiavimo metodas gali priversti prie Italijos paukštienos gamintojų patirtų nuostolių pervertinimo, aptariamoji priemonė negali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą.
- (60) Netgi nagrinėjant pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalį, ši pagalba negali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka. Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktas šiai pagalbai netaikytinas, nes ji nėra skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti.
- (61) Jei remiamasi Sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punktu, aptariamoji pagalba nėra skirta bendriems Europos interesams – svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti.
- (62) Jei remiamasi Sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punktu, aptariamąja pagalba nesiekama šiame straipsnyje minimų tikslų.
- (63) Dėl Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto. Atsižvelgiant į tai, kad dėl aptariamojo įstatymo Italijos pareigūnai tinkamai pranešė pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį, siekiant jį įvertinti, taikomos Bendrijos rekomendacijos dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui⁽¹⁴⁾ (toliau Rekomendacijos). Pagal Rekomendacijų 23.3 punktą, iš tikrųjų šios rekomendacijos taikomos naujai valstybės pagalbai, įskaitant tą, apie kurią valstybės narės jau pranešė, bet dėl kurios Komisija dar nepriėmė sprendimo po 2000 m. sausio 1 d.
- (64) Pagalbą, skirtą su epizootija susijusiems pajamų nuostoliams kompensuoti, reglamentuoja Rekomendacijų 11.4 punktas. Valstybės pagalbą gali sudaryti pagrįsta kompensacija už praleistą galimybę gauti pelno, atsižvelgiant
- į sunkumus, neatsiejamus nuo bandos atkūrimo ar augalų atsodinimo ir nuo bet kokio karantino ar laukimo laikotarpio, kurio tam, kad būtų sunaikinta liga prieš atkuriant ar atsodinant aptariamąją nuosavybę, reikalauja ar pataria laikytis kompetentingos institucijos. Privalomas gyvūnų skerdimas sveikatos priežiūros ar veterinarijos institucijos nurodymu pagal epizootijos prevencijos ir sunaikinimo planą yra būtina šios pagalbos skyrimo sąlyga.
- (65) Iš pranešimo apie aptariamąją priemonę visiškai aišku, kad jokie nurodymo skersti gyvūnus sveikatos priežiūros ar veterinarijos institucijos pagal epizootijos prevencijos ir sunaikinimo planą nedavė, nes cheminė užtarša Italijos įmonių nepalietė. Todėl aptariamoji priemonė neatitinka rekomendacijų 11.4 punkte nustatytų reikalavimų.
- (66) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, ši pagalba paukštinkystės sektoriaus įmonėms negali būti laikoma nei pagalba, skirta nuostoliams, patirtiems dėl ypatingo įvykio pagal Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktą, kompensuoti, nei pagalba, kuriai būtų galima taikyti kurią nors iš Sutarties 87 straipsnio 3 dalyje nustatytų leidžiančių nukrypti nuostatų. Todėl aptariamoji pagalba yra pagalba veiklai, kuri pagal rekomendacijų 3.5 punktą⁽¹⁵⁾ nesuderinama su bendrąja rinka.
- (67) Ji taip pat pažeidžia taisyklę, nustatytą 1975 m. spalio 29 d. Tarybos reglamente (EEB) NR. 2777/75 dėl bendro paukštienos rinkos organizavimo, pagal kurį produktams, apibrėžtiems jo 1 straipsnio 1 dalyje, gali būti taikomos tik šios priemonės: skatinančios tobulesnį jų gamybos, perdirbimo ir pardavimo organizavimą; gerinančios jų kokybę; leidžiančios, remiantis naudojamomis gamybos priemonėmis, rengti trumpalaikes ir ilgalaikes rinkos poreikių prognozes; lengvinančios rinkos kainų tendencijų registravimą. Kad būtų atsižvelgiama į bet kokius laisvos apyvartos apribojimus, taikomus dėl priemonių, skirtų užkirsti kelią plisti gyvulių ligoms, siekiant teikti paramą bet kokioms rinkoms, kurioms taikomi minėti apribojimai, vadovaujantis 17 straipsnyje numatyta tvarka gali būti imamasi išimtinių priemonių. Pastarųjų priemonių gali būti imamasi tik tokiu mastu ir tokiam laikotarpiui, kuris reikalingas, kad rinkai būtų teikiama parama. Šiuo atveju nė viena tokia priemonė Italijai nebuvo pritaikyta. Bet kokia kita valstybės pagalba gali būti skiriama tik pagal Sutarties 87–89 straipsnius. Kaip minėta 66 konstatuojamojoje dalyje, aptariamoji pagalba pažeidžia valstybės pagalbos skyrimo taisyklę, todėl yra nesuderinama su bendrąja rinka.

⁽¹⁴⁾ OL C 28, 2000 2 1, p. 2

⁽¹⁵⁾ 1995 m. birželio 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas byloje T 459/1993 (*Siemens SA* prieš Europos Bendrijų Komisiją), Rinkiny (1995) 1675.

V. IŠVADOS

- (68) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija gali daryti išvadą, kad A.I.M.A. programoje numatyta pagalba paukštininkystės sektoriui yra valstybės pagalba pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį, kuriai negali būti taikoma nė viena iš Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų leidžiančių nukrypti nuostatų.
- (69) Apie programą buvo pranešta laikantis Sutarties 88 straipsnio 3 dalies, kurioje nustatyta, kad pagalbos priemonės gali būti įgyvendinamos tik gavus Europos Komisijos pritarimą, todėl nėra pagrindo reikalauti pagalbą grąžinti.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pagalba, kurią Italija ruošiasi skirti pagal Nacionalinę A.I.M.A. pagalbos programą 1999 metams, yra nesuderinama su bendrąja rinka.

Šių pagalbos priemonių Italija įgyvendinti negali.

2 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Italija informuoja Komisiją apie priemones, kurių ėmėsi jam įgyvendinti.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2004 m. gegužės 19 d.

Komisijos vardu

Franz FISCHLER

Komisijos narys

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. gegužės 24 d.

dėl EB sutarties 82 straipsnio ir EEE susitarimo 54 straipsnio taikymo prieš *Microsoft Corporation*

(Byla Nr. COMP/C-3/37.792 – Microsoft)

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 900)

(Autentiškas tik tekstas anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/53/EB)

2004 m. kovo 24 d. Komisija priėmė sprendimą dėl EB sutarties 82 straipsnio ir EEE susitarimo 54 straipsnio taikymo. Pagal Reglamento Nr. 17⁽¹⁾ 21 straipsnį Komisija skelbia šalių pavadinimus ir pagrindinį sprendimo turinį, atsižvelgdama į teisėtą šalių interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Nekonfidencialus viso sprendimo teksto variantas bylos originalo ir Komisijos darbo kalbomis skelbiamas Konkurencijos generalinio direktorato tinklalapyje adresu http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I: PAŽEIDIMO SANTRAUKA

Pažeidimo adresatas, esmė ir trukmė

- (1) Šis sprendimas skirtas *Microsoft Corporation*.
- (2) Korporacija *Microsoft Corporation* pažeidė EB sutarties 82 straipsnį ir EEE susitarimo 54 straipsnį tokiais veiksmais:
- nuo 1998 m. spalio mėn. iki šio sprendimo priėmimo dienos atsisakydama pateikti informaciją, susijusią su funkcinio suderinamumu, ir leisti ja naudotis, plėtojant ir platinant tinklo serverių operacinių sistemų produktus,
 - nuo 1999 m. gegužės mėn. iki šio sprendimo priėmimo dienos teikdama *Windows* kliento AK operacinę sistemą (*Windows Client PC Operating System*) su sąlyga, kad tuo pat metu įsigyjama medijos leistuvė *Windows Media Player* (WMP).

Atitinkamos rinkos

AK operacinės sistemos

- (3) Operacinės sistemos – tai programinės įrangos produktai, kuriais valdomos pagrindinės kompiuterio funkcijos. „Kliento asmeniniai kompiuteriai“ (AK) – tai bendrosios paskirties kompiuteriai, skirti vienu metu naudotis vienam žmogui, kuriuos galima prijungti prie kompiuterių tinklo.
- (4) Galima išskirti tokias operacines sistemas: i) skirtas vadinamiesiems „suderintiems su *Intel*“ AK ir ii) skirtas „nesuderintiems su *Intel*“ AK. Sąvoka „suderintas su *Intel*“ šiuo atveju siejama su specifine aparatinės įrangos

architektūra. „Jungti“ (kitais tariant, pritaikyti) nesuderintas su *Intel* operacines sistemas (pvz., *Apple* produktą *Macintosh*) prie suderintos su *Intel* aparatinės įrangos – ilgas ir daug sąnaudų reikalaujantis procesas. Tačiau klausimą, ar operacinės sistemos suderintiems su *Intel* ir nesuderintiems su *Intel* AK priklauso atitinkamos rinkos apibrėžimui, galima palikti atvirą, kadangi tai neturės reikšmės *Microsoft* įtakos rinkoje įvertinimo rezultatui.

- (5) Delninių prietaisų, tokių kaip asmeniniai skaitmeniniai pagalbikliai („PDA kompiuteriai“) arba „protingieji“ mobiliojo ryšio telefonai, bei serverių operacinės sistemos šiuo metu negali būti laikomi konkurencingais kliento AK operacinių sistemų pakaitalais.
- (6) Kalbant apie pasiūlos pakeičiamumą, norint pateikti programinės įrangos produktą, kuris šiuo metu nėra klientų AK operacinių sistemų rinkoje, jį reikėtų esminiai keisti, derinant prie specifinių šios rinkos vartotojų poreikių. Tai lemtų ilgalaikį (dažnai trunkantį ilgiau nei metus) vystymo bei bandymų procesą, dėl kurio būtų patiriama daug išlaidų ir tai komerciškai būtų labai rizikinga. Be to, kaip buvo nustatyta nagrinėjant korporacijos *Microsoft* dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje, toks naujas rinkos dalyvis susidurtų su rimtomis patekimo į rinką kliūtimis.

Tinklo serverių operacinės sistemos

- (7) „Tinklo serverių paslaugos“ – tai pagrindinės paslaugos, kasdieniame darbe naudojamos biurų darbuotojų, kurias sudaro bendras naudojimas serveriuose saugomomis rinkmenomis bei spausdintuvais ir darbuotojų, kaip tinklo

⁽¹⁾ OL 13, 1962 2 12, p. 204/62. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1/2003 (OL L 1, 2003 1 4, p. 1).

virtotojų, teisių centralizuotas „administravimas“, kuri užtikrina organizacijos informacinių technologijų padalinys. „Tinklo serverių operacinės sistemos“ – tai operacinės sistemos, suprojektuotos ir pateikiamos rinkai šioms paslaugoms teikti į sąlyginai nedidelius ar vidutinio dydžio tinklus sujungtų AK skaičiumi.

- (8) Vykstant Komisijos tyrimui surinkti įrodymai patvirtino, kad vartotojai vertina tinklo serverių paslaugas kaip atskirą serveriais teikiamų paslaugų kompleksą. Ypač artimai susijusios, viena vertus, naudojimosi rinkmenomis ir spausdinimo paslaugos ir, kita vertus, tinklo bei vartotojų administravimo paslaugos: jei tinklas ir vartotojai nebūtų tinkamai administruojami, vartotojai negalėtų operatyviai ir saugiai bendrai naudotis rinkmenomis ir spausdintuvais.
- (9) Tinklo serverius (serverius su įdiegta tinklo serverių operacine sistema) būtina atskirti nuo didelio galingumo serverių, paprastai reikalingų „ypač svarbioms“ užduotims, tokioms kaip atsargų valdymas, oro linijų bilietų rezervavimas ar bankų sandoriai, atlikti. Atliekant šias užduotis gali prireikti saugoti didelius duomenų kiekius; tokios užduotys reikalauja didžiausio (dažnai vadinamo „tvirtu kaip akmenis“) patikimumo ir pasiekiamumo⁽²⁾. Jos atliekamos brangiais įrenginiais (kartais vadinamais „įmonių serveriais“) arba galingaisiais kompiuteriais. Priešingai nei šiuo atveju, tinklo serverių operacinės sistemos paprastai įdiegiamos pigesniuose kompiuteriuose.
- (10) Tačiau ne visi mažo galingumo serveriai naudojami kaip tinklo serveriai. Pvz., mažo galingumo serverius galima įdiegti tinklų „pakraštyje“ ir teikti specialias paslaugas: galimybių naudotis žiniatinkliu⁽³⁾ arba žiniatinklio dokumentų pasidėjimo paslaugas, ⁽⁴⁾ arba užkardas, ⁽⁵⁾ ir neteikti pagrindinio tinklo serverio paslaugą.
- (11) Be to, reikėtų pabrėžti, kad, priešingai nei kalbant apie pagrindinius tinklo serverius (į kurių paslaugas įeina tik rinkmenų, spausdinimo ir tinklo bei vartotojų administravimas), tinklo serverių operacines sistemas galima naudoti taikomosioms programoms paleisti, kaip ir kitas operacines sistemas. Šios taikomosios programos dažnai glaudžiai susijusios su tinklo ir vartotojų administravimo paslaugų teikimu. Kadangi tinklo serverių operacinės sistemos paprastai įdiegiamos į nebrangią aparatinę įrangą, ypatingo šių programų patikimumo nereikalaujama.

⁽²⁾ Patikimumas – tai operacinės sistemos sugebėjimas ilgai veikti be sutrikimų ar kartotinio paleidimo būtinybės. Pasiekiamumas – tai operacinės sistemos sugebėjimas veikti ilgai, be būtinybės nutraukti veikimą dėl įprastos priežiūros ar plėtočių. Kitas pasiekiamumo aspektas – kaip greitai operacinė sistema gali atsigaivinti ir imti veikti įvykus gedimų.

⁽³⁾ Serveriu, kuriuo teikiamos žiniatinklio paslaugos, teikiama priegloba žiniatinklio svetainėms ir jis sudaro galimybių jas pasiekti standartiniais žiniatinklio protokolais.

⁽⁴⁾ Priešatmintyje saugomos laikinos žiniatinklio objektų kopijos. Pasidėjimas – tai būdas saugoti žiniatinklio rinkmenas, kad būtų galima jomis vėliau naudotis taip, kad galutinis vartotojas galėtų jas greičiau pasiekti.

⁽⁵⁾ Užkarda – tai aparatinės ar programinės įrangos priemonė, kuria izoliuojami organizacijos kompiuterių tinklai, taip apsaugant juos nuo išorės grėsmių.

Duomenų srautams pritaikytos medijos leistuvės

- (12) Medijos leistuvės – tai kliento programinės įrangos programos, kurių pagrindinė funkcija yra dekoduoti, išskleisti ir leisti skaitmenines garso ir vaizdo rinkmenas (bei leisti jas toliau apdoroti), parsisiųsdintas arba gaunamas srautu (internetu ar kitais tinklais). Medijos leistuvės taip pat gali leisti fiziniuose laikmenose, tokiose kaip kompaktiniai diskai ir skaitmeniniai universalūs diskai, laikomas garso ir vaizdo rinkmenas.
- (13) Kalbant apie paklausos pakeičiamumą, klasikiniai leistuvai, tokie kaip kompaktinių diskų ir skaitmeninių universalų diskų grotuvai, nėra medijos leistuvių pakaitalai, kadangi jie teikia labai ribotą medijos leistuvių funkcijų dalį. Nuo trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisėmis saugomų technologijų priklausančios medijos leistuvės, skirtingai nei korporacijos *Microsoft* leistuvė WMP, bendrovės *RealNetwork* leistuvė *RealOne Player* ir bendrovės *Apple* leistuvė *QuickTime Player*, tikriausiai nevaržys trečiųjų šalių veiksmų. Medijos leistuvės, negalinčios priimti garso ir vaizdo turinio srautų iš interneto, nepakeičia duomenų srautams pritaikytų medijos leistuvių, kadangi jos nepatenkina konkretaus vartotojo poreikio siųsti duomenų srautus.
- (14) Kalbant apie pasiūlos pakeičiamumą, rinkai būdingos būtinos didelės investicijos moksliniams tyrimams ir vystymui, esamų medijos technologijų apsauga, užtikrinta intelektinės nuosavybės teisėmis, ir netiesioginis tinklo poveikis, kas kitų programinės įrangos programų, įskaitant duomenų srautui gauti nepritaikytų medijos leistuves, gamintojams tampa kliūtimis, norint patekti į rinką.

Dominavimas

AK operacinės sistemos

- (15) Korporacija *Microsoft* pripažino užimanti dominuojančią padėtį AK operacinių sistemų rinkoje.
- (16) Dominuojančią padėtį apibūdina labai didelės rinkos dalys, kurias bendrovė išlaikė ne trumpiau kaip nuo 1996 m. (90 % + per pastaruosius metus) ir labai didelės patekimo į rinką kliūtys. Patekimo į rinką kliūtys yra ypač susijusios su netiesioginiu tinklo poveikiu. Iš tiesų AK operacinės sistemos populiarumas tarp vartotojų priklauso nuo to, ar ji populiarūs tarp AK taikomųjų programų prekybininkų, kurie plėtros kryptis telkia į populiariausias tarp vartotojų AK operacines sistemas. Taip atsiranda savaiminė dinamika,

apsauganti *Windows*, kaip *de facto* AK operacinių sistemų standartą („taikomųjų programų patekimo į rinką kliūtis“).

Tinklo serverių operacinės sistemos

(17) Komisija daro išvadą, kad korporacija *Microsoft* pasiekė dominuojančią padėtį tinklo serverių operacinių sistemų rinkoje. Ši išvada konkrečiai paremta šiais duomenimis:

- siekdama įvertinti korporacijos *Microsoft* užimaną tinklo serverių operacinių sistemų rinkos dalį, Komisija išnagrinėjo įvairius duomenis. Visi šie duomenys patvirtina, kad korporacija *Microsoft* pirmauja užimanos rinkos dalies dydžiu, viršijančiu, vertinant pagal visus parametrus, 50 % rinkos, ir pagal daugumą parametrų sudarančiu apie 60–75 %.
- Tinklo serverių operacinių sistemų rinkoje yra patekimo kliūčių. Ypač ryškus aspektas – kuo lengviau rasti techninį darbuotoją, turintį įgūdžių administruoti tam tikrą tinklo serverių operacinę sistemą, tuo daugiau vartotojų linkę tokią sistemą pirkti. Kita vertus, kuo tinklo serverių operacinė sistema populiarsnė tarp vartotojų, tuo lengviau techniniams darbuotojams įgyti reikiamų su produktu susijusių įgūdžių (ir tuo daugiau norinčių tai daryti). Šį mechanizmą, žvelgiant iš ekonominės perspektyvos, galima formaliai pavadinti tinklo poveikiu.
- AK operacinių sistemų rinka ir tinklo serverių operacinių sistemų rinka susijusios glaudžiais komerciniais ir techniniais ryšiais. Todėl tai, kad korporacija *Microsoft* dominuoja AK operacinių sistemų rinkoje, labai paveikia gretutinę tinklo serverių operacinių sistemų rinką.

Atsisakymas pateikti

(18) Sprendime prieinama prie šių išvadų.

- Korporacija *Microsoft* atsisakė pateikti bendrovei *Sun* informaciją, kurią turėdama, bendrovė *Sun* būtų galėjusi kurti tinklo serverių operacines sistemas, kurias būtų buvę galima vientisai integruoti į „aktyvaus katalogo domeno architektūrą“, susietų klientų AK ir serverių bei serverių tarpusavio protokolų, pagal kuriuos tvarkomi *Windows* tinklai, žiniatinklį. Reikėtų pabrėžti tai, kad norint bendrovei *Sun* suteikti galimybę vientisai integruoti šias operacines sistemas, korporacijai *Microsoft* reikėjo tik pateikti atitinkamų protokolų specifikacijas, t. y. techninę dokumentaciją, o ne prieigą prie *Windows* programinės įrangos kodo, ir tikrai nebuvo reikalavimo leisti bendrovei *Sun* atgaminti kodą. Būtina nurodyti dar dvi aptariamo atsisakymo faktines aplinkybes. Pirma, korporacijos *Microsoft* atsakymas bendrovei *Sun* – tai vienas iš bendros politikos atsisakyti pateikti atitinkamą

informaciją bet kuriam tinklo serverių operacinių sistemų prekybininkui elementų. Antra, korporacijos *Microsoft* atsisakymas pažeidžia ankstesnius pateikimo modelius, kadangi netiesiogiai bendrovei *Sun* ir kitiems pramonės atstovams buvo pateikta analogiška informacija apie ankstesnes korporacijos *Microsoft* produktų versijas, suteikiant licenciją bendrovei *AT&T*.

- Korporacijos *Microsoft* atsisakymas kelia grėsmę panaikinti konkurenciją atitinkamoje tinklo serverių operacinių sistemų rinkoje, kadangi informacija, kurią atsisakoma pateikti, yra būtina šioje rinkoje veikiančioms konkurentams. Vartotojų informacija įrodo, kad korporacijos *Microsoft* tinklo serverių operacinės sistemos privilegijuotas funkcinis suderinamumas su dominuojančia korporacijos *Microsoft* AK operacine sistema, viena vertus, ir tai, kad šie produktai greitai ėmė dominuoti (ir didėjantis su konkurentų produktais nesuderinamų aktyvaus katalogo domeno architektūros elementų skaičius), kita vertus, yra susiję. Be to, Komisijos tyrimas rodo, kad nėra realaus ar galimo informacijos, kurią atsisakoma pateikti, pakaitalo.
 - Korporacijos *Microsoft* atsisakymas apriboja techninę plėtrą vartotojų nenaudai ir tai konkrečiai prieštarauja 82 straipsnio b punktui. Jeigu konkurentai būtų galėję pasinaudoti informacija, kurią buvo atsisakyta pateikti, jie būtų galėję pateikti vartotojams naujų ir patobulintų produktų. Konkrečiai, rinkos pateikiami įrodymai rodo, kad vartotojai vertina tokias produkto savybes, kaip saugumas ir patikimumas, o šioms savybėms dėl *Microsoft* funkcinio suderinamumo pranašumų tenka antraeilis vaidmuo. Taip korporacijos *Microsoft* atsisakymas netiesiogiai kenkia vartotojams.
- (19) Šios išskirtinio pobūdžio aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad korporacijos *Microsoft* atsisakymas yra piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi, kuris yra nesuderinamas su 82 straipsniu, nebent tai būtų objektyviai pateisinta.
- (20) Korporacija *Microsoft* atsisakymą grindžia tuo, kad informacijos pateikimas ir leidimas konkurentams ja naudotis, gaminant suderinamus produktus, prilygsta intelektinės nuosavybės teisių licencijavimui. Komisija nepateikė savo nuomonės apie bendrus korporacijos *Microsoft* intelektinės nuosavybės argumentus, kadangi bet kuriuo atveju juos būtų galima įvertinti tik nagrinėjant kiekvieną atvejį atskirai, korporacijai *Microsoft* pateikus atitinkamas specifikacijas. Tačiau, remiantis teismų praktika, ūkio subjekto interesai, naudojant jo intelektinės nuosavybės teises, savaime negali sudaryti objektyvaus pagrindimo, kai nustatomos išskirtinės aplinkybės, tokios kaip nurodyta pirmiau.
- (21) Komisija ištyrė, ar esant išskirtinėms šios bylos aplinkybėms korporacijos *Microsoft* pasiūlytas pagrindimas yra reikšmingesnis, nei šios išskirtinės aplinkybės, ir priėjo prie išvados,

kad korporacija *Microsoft* to nepagrindė įrodymais. Konkrečiai, nurodymas pateikti atitinkamą informaciją negalėjo lemti to, kad korporacijos *Microsoft* produktas būtų dauginamas. Komisija taip pat atsižvelgė į tai, kad pramonėje paprastai atskleidžiama tokia informacija, kokią korporacija *Microsoft* atsisakė pateikti.

- (22) Be to, Komisija rėmėsi 1984 m. bendrovės *IBM* išsipareigojimu Komisijai („*IBM* išsipareigojimas“) ⁽⁶⁾ ir 1991 m. programinės įrangos direktyva ⁽⁷⁾. Korporacija *Microsoft* iš tiesų pripažįsta, kad bendrovės *IBM* išsipareigojimas ir programinės įrangos direktyva, nagrinėjant šią bylą, suteikia naudingas gaires. Komisija priėjo prie išvados, kad šiuo atveju nurodymas pateikti duomenis būtų analogiškas *IBM* išsipareigojimui, kadangi jis būtų susijęs su sąsajos specifikacijomis. Kita Komisijos išvada – remiantis programinės įrangos direktyva, nagrinėjamas atsisakymas buvo atsisakymas suteikti informacijos apie funkcinį suderinamumą. Šiuo atžvilgiu Komisija pabrėžė, kad programinės įrangos direktyva apriboja autoriaus teisių taikymą programinei įrangai (taip pat ir nedominuojančių įmonių) funkcinio suderinamumo naudai, taip išryškinant funkcinio suderinamumo svarbą programinės įrangos pramonei. Be to, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad programinės įrangos direktyvoje aiškiai nustatoma, kad jos nuostatos neapriboja 82 straipsnio taikymo, konkrečiai tuo atveju, jei dominuojantis ūkio subjektas atsisako pateikti informaciją, reikalingą funkciniam suderinamumui užtikrinti.
- (23) Be to, korporacija *Microsoft* teigė, kad atsisakymas pateikti funkcinio suderinamumo informaciją negalėjo būti skirtas konkurencijai tinklo serverių operacinių sistemų rinkoje apriboti, kadangi bendrovė neturėjo ekonominių paskatų veikti pagal tokią strategiją. Komisija atmetė korporacijos *Microsoft* argumentą, pažymėdama, kad jis buvo pagrįstas šios bylos faktų neatitinkančiu ekonominiu modeliu ir nesuderinamas su tyrimo metu gautuose korporacijos *Microsoft* vidaus dokumentuose išreikšta korporacijos *Microsoft* vadovų nuomone.

Susiejimas

- (24) Sprendime nustatyta, kad susiedama WMP ir *Windows* AK operacinę sistemą (*Windows*), korporacija *Microsoft* pažeidžia sutarties 82 straipsnį. Savo išvadą dėl piktnaudžiavimo susiejimu Komisija grindžia keturiais elementais: i) korporacija *Microsoft* užima dominuojančią padėtį AK operacinių sistemų rinkoje; ii) AK operacinė sistema *Windows* ir WMP yra du atskiri produktai; iii) korporacija *Microsoft* nesuteikia vartotojams pasirinkimo galimybės įsigyti *Windows* be WMP ir iv) šis susiejimas apriboja konkurenciją. Be to, šiuo sprendimu atmetami WMP susiejimą pagrindžiantys korporacijos *Microsoft* argumentai.
- (25) Korporacija *Microsoft* neginčija fakto, kad ji užima dominuojančią padėtį AK operacinių sistemų rinkoje.

(26) Komisija sprendime nustatė, kad informacijos srautams pritaikytos medijos leistuvės ir AK operacinės sistemos yra du atskiri produktai (atmetant korporacijos *Microsoft* argumentą, kad WMP yra neatsiejama *Windows* dalis). Visų pirma sprendime nustatyta, kad nepaisant to, jog korporacija *Microsoft* jau kurį laiką sieja savo medijos leistuvę su *Windows*, vis dar egzistuoja atskira autonominių medijos leistuvių paklausa, atskirtina nuo AK operacinių sistemų paklausa. Antra, kai kurie prekybininkai gamina ir tiekia autonomines medijos leistuves kaip tokias. Trečia, pati korporacija *Microsoft* gamina ir platina WMP versijas, tinkančias kitoms AK operacinėms sistemoms. Galiausiai reklamodama WMP, korporacija *Microsoft* tiesiogiai konkuruoja su kitų gamintojų medijos leistuvėmis.

(27) Kalbant apie trečiąjį piktnaudžiavimo susiejimu elementą, remiantis sprendimo išvadamis, korporacija *Microsoft* nesuteikia vartotojams pasirinkimo įsigyti *Windows* be WMP. AK gamintojai privalo licencijuoti *Windows* su WMP. Norėdami įdiegti alternatyvių medijos leistuvę į *Windows*, jie gali tai padaryti tik kartu palikdami WMP. Tokios pat sąlygos taikomos ir vartotojui perkant *Windows* mažmeninės prekybos parduotuvėse. Remiantis šiuo sprendimu, korporacijos *Microsoft* argumentai, kad vartotojams nereikia „papildomai“ mokėti už WMP ir kad jiems nebūtina jos naudoti, yra nereikšmingi nustatant, ar pažeidžiamas sutarties 82 straipsnis.

(28) Tuomet sprendime aiškinama, kodėl šioje konkrečioje byloje susiejimu apribojama konkurencija. Sprendime nustatyta, kad susiedama WMP su *Windows*, korporacija *Microsoft* savo medijos leistuvę paskleidžia per AK visame pasaulyje labai dideliu mastu. Remiantis atitinkamais įrodymais, kiti platinimo būdai yra antrarūšiai. Susiedama WMP su *Windows*, korporacija *Microsoft* gali suteikti galimybę tiekėjams ir programinės įrangos gamintojams, taikantiems *Windows Media* technologijas, remiantis *Windows* monopolija, pasiekti beveik visus AK vartotojus visame pasaulyje. Įrodyta, kad naudojant keletą medijos technologijų, atsiranda papildomų išlaidų. Todėl WMP visuotinis paskleidimas skatina turinio tiekėjus ir programinės įrangos gamintojus visų pirma remtis *Windows Media* technologija. Vartotojai savo ruožtu teikia pirmenybę WMP, kadangi siūlomas didesnis šio produkto papildomos programinės įrangos ir turinio pasirinkimas. Susiejimas sustiprina ir iškreipia šį „tinklo poveikį“ korporacijos *Microsoft* naudai, taip rimtai pakenkiant konkurencijos procesui medijos leistuvių rinkoje. Remiantis įrodymais, dėl susiejimo WMP naudojama dažniau, nors kitos medijos leistuvės vartotojų vertinamos kaip kokybiškesnės. Rinkos duomenys apie medijos leistuvių ir formatų naudojimą bei interneto svetainėse siūlomą turinį rodo polinkį naudoti WMP ir *Windows Media* formatus pagrindinių konkuruojančių medijos leistuvių (ir medijos leistuvių technologijų)

⁽⁶⁾ Komisijos byla IV/29.479. Po šio *IBM* išsipareigojimo Komisija sustabdė 8-ajame dešimtmetyje pradėtą tyrimą.

⁽⁷⁾ Tarybos direktyva 91/250/EEB (OL L 122, 1991 5 17, p. 42).

nenaudai. Sprendime, išryškinant šią WMP ir *Windows Media* formatui palankią tendenciją, taip pat pabrėžiama, kad remiantis Teismo praktika, nustatant piktnaudžiavimą susiejimu, iš Komisijos nereikalaujama konkrečiai įrodyti, kad konkurencija jau buvo apribota ar kad iškilo visos konkurencijos išnykimo rizika. Kitaip tam tikrose programinės įrangos rinkose antimonopolinis tyrimas būtų atliktas pernelyg vėlai, nes poveikio rinkai įrodymą būtų galima pateikti tik rinkai „neoficialiai pranešus“.

- (29) Galiausiai sprendime aptariami korporacijos *Microsoft* argumentai, kuriais teisinamas WMP susiejimas, konkrečiai, tariami WMP susiejimo su *Windows* pranašumai. Kalbant apie tariamus platinimo pranašumus, Komisija atmeta korporacijos *Microsoft* argumentą, kad susiejimas mažina vartotojų išlaidas, susijusias su sandoriu, kadangi nusipirkus kompiuterį, iš karto išsigyjamas numatytų parinkčių rinkinys ir jį nustatyti prireikia mažiau laiko bei tai atlikti yra paprasčiau. Nors tai, kad medijos leistuvė į kliento AK operacinę sistemą yra įdiegta iš anksto, teikia pranašumų, nėra reikalaujama, kad korporacija *Microsoft* parinktų vartotojams medijos leistuvę. AK gamintojai gali užtikrinti, kad būtų įgyvendintas vartotojų reikalavimas iš anksto įdiegti jų pasirinktą medijos leistuvę. Šiame sprendime taip pat nustatyta, kad korporacija *Microsoft* nepagrindė jokio veiksmingo techninio pranašumo, kurio būtina sąlyga būtų „integruoti“ WMP. Iš tiesų WMP susiejimas labiau apsaugo korporaciją *Microsoft* nuo veiksmingos konkurencijos su galimai veiksmingesnių medijos leistuvių prekybininkais, galinčios mesti iššūkį bendrovės padėčiai, taip sumažinant į medijų leistuves investuojamų sugebėjimų ir kapitalo.

II: PRIEMONĖS

Atsakyimas pateikti

- (30) Sprendime korporacijai *Microsoft* nurodoma atskleisti informaciją, kurią ji atsisakė pateikti, ir leisti ją naudoti kuriant suderinamus produktus. Reikalavimas atskleisti informaciją apsiriboja protokolų specifikacijomis ir funkcinio suderinamumo su esminiais standartinio tinklo bruožais užtikrinimu. Jis taikomas ne tik bendrovei *Sun*, bet ir bet kuriam ūkio subjektui, norinčiam kurti konkurencingus produktus, kurie konkuruotų su korporacijos *Microsoft* produktais tinklo serverių operacinių sistemų rinkoje. Jei pagal šį sprendimą iš korporacijos *Microsoft* būtų reikalaujama atsisakyti galimybės visiškai išnaudoti kai kurias jos intelektualines nuosavybės teises, tai būtų grindžiama būtinybe sustabdyti piktnaudžiavimą.
- (31) Korporacija *Microsoft* turi atskleisti informaciją ir leisti ją naudotis protingomis ir nediskriminuojančiomis sąlygomis. Reikalavimas, kad korporacijos *Microsoft* nustatytos sąlygos būtų pagrįstos ir nediskriminuojančios, ypač taikomas bet

kokiam atlygiui, kurio korporacija *Microsoft* gali pareikalauti už teikiamą informaciją. Pvz., atlygis neturėtų atspindėti strateginės vertės, pagrįstos korporacijos *Microsoft* įtaka AK operacinių sistemų ar tinklo serverių operacinių sistemų rinkoms. Be to, korporacija *Microsoft* negali nustatyti apribojimų produktų, kuriems būtų galima taikyti minėtas specifikacijas, tipui, jei tokie apribojimai sudaro klūčių konkuruoti su korporacija *Microsoft* arba be reikalo suvaržo informacijos gavėjų galimybes kurti naujoves. Galiausiai ateityje korporacijos *Microsoft* taikomos sąlygos turi būti pakankamai nuspėjamos.

- (32) Korporacija *Microsoft* privalo atskleisti atitinkamas protokolų specifikacijas tinkamu laiku, tai yra iš karto po to, kai ji savo produktuose įdiegia veikiančias ir pakankamai stabilias šių protokolų įgyvendinimo priemones.

Susiejimas

- (33) Dėl piktnaudžiavimo susiejimu šiuo sprendimu korporacija *Microsoft* įpareigojama pasiūlyti galutiniams vartotojams ir originalios įrangos gamintojams (angl. OEM) EEE išgyti visiškai veikiančią *Windows* versiją be WMP. Korporacija *Microsoft* pasilieka teisę siūlyti apjungtą *Windows* ir WMP versiją.
- (34) Korporacija *Microsoft* turi susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kurie darytų tokį pat poveikį kaip *Windows* ir WMP susiejimas, pvz., suteikti WMP išskirtinę privilegijuoto funkcinio suderinamumo su *Windows* teisę, teikti atrankinę prieigą prie *Windows* API sąsajų arba naudojant *Windows* reklamuoti WMP konkurentų produktų nenaudai. Korporacija *Microsoft* taip pat negali suteikti OEM arba vartotojams nuolaidos už tai, kad jie perka *Windows* kartu su WMP, arba *de facto* finansiškai ar kitais būdais panaikinti ar apriboti OEM ar vartotojų laisvę rinktis atsietą *Windows*. Atsieta *Windows* versija turi būti ne mažiau veiksminga nei su WMP susieta *Windows* versija, atsižvelgiant į WMP funkcionalumą, kuris pagal apibrėžimą neįeis į atsietą *Windows* versiją.

III: BAUDOS

Pagrindinė suma

- (35) Komisija mano, kad pažeidimas pagal savo pobūdį yra labai sunkus EB sutarties 82 straipsnio ir EEE susitarimo 54 straipsnio pažeidimas.
- (36) Be to, korporacijos *Microsoft* elgesio modelis, paremtas išimtinumo spaudimu, smarkiai paveikia tinklo serverių operacinių sistemų ir duomenų srautams pritaiktų medijos leistuvių rinkas.

- (37) Vertinant piktnaudžiavimo sunkumą, klientų AK operacinių sistemų, tinklo serverių operacinių sistemų ir medijos leistuvių rinkų apimtis – visa EEE.
- (38) Pradinė korporacijai *Microsoft* nustatyta baudos suma, siekiant, kad ji atitiktų pažeidimo sunkumą, atsižvelgiant į pirmiau nurodytas aplinkybes, turėtų būti 165 732 101 EUR. Atsižvelgiant į didelį korporacijos *Microsoft* ekonominį pajėgumą⁽⁸⁾ ir siekiant užtikrinti pakankamą prevencinių poveikį korporacijos *Microsoft* atžvilgiu, šis skaičius padidintas du kartus – 331 464 203 EUR.

- (39) Galiausiai atsižvelgiant į pažeidimo trukmę (penkeri su puse metų), pagrindinė baudos suma didinama 50 %. Taigi nustatoma 497 196 304 EUR pagrindinė baudos suma.

Sunkinančios ir lengvinančios aplinkybės

- (40) Su šiuo sprendimu susijusių sunkinančių ar lengvinančių aplinkybių nėra.

⁽⁸⁾ Šiuo metu korporacija *Microsoft* yra didžiausia bendrovė pasaulyje pagal rinkos kapitalizaciją (žr. <http://news.ft.com/servlet/ContentServer?pagename=FT.com/StoryFT/FullStory&c=StoryFT&cid=1051390342368&p=1051389855198> ir <http://specials.ft.com/spdocs/global5002003.pdf> – *Financial Times* „World's largest Companies“, atnaujinta 2003 m. gegužės 27 d., išspausdinta 2004 m. sausio 13 d.). Pagal tą patį rodiklį korporacija *Microsoft* nuolat užima aukštą vietą didžiausių pasaulio bendrovių sąraše pagal rinkos kapitalizaciją: 2000 m. buvo didžiausia, 2001 m. – penkta, o 2002 m. – antra pagal dydį (žr. <http://specials.ft.com/ln/specials/global5002a.htm> (2000 m. duomenys, išspausdinta 2003 m. sausio 24 d.), <http://specials.ft.com/ft500/may2001/FT36H8Z8KMC.html> (2001 m. duomenys, išspausdinta 2003 m. sausio 24 d.), <http://specials.ft.com/ft500/may2002/FT30M8IPX0D.html> (2002 m. duomenys, išspausdinta 2003 m. sausio 24 d.). Korporacijos *Microsoft* ištekliai ir pelnas taip pat yra dideli. Korporacijos *Microsoft* JAV vertybinių popierių komisijai pateikti JAV fiskalinių metų (2002 m. liepos mėn. – 2003 m. birželio mėn.) duomenys rodo, kad 2003 m. birželio 30 d. korporacijos grynųjų pinigų (ir trumpalaikių investicijų) rezervas siekė 49 048 milijonų JAV dolerių. Kalbant apie pelną, JAV vertybinių popierių komisijai pateikti JAV fiskalinių metų (2002 m. liepos mėn. – 2003 m. birželio mėn.) duomenys rodo, kad korporacija *Microsoft* gavo 13 217 milijonų JAV dolerių pelno iš 32 187 milijonų JAV dolerių įplaukų (pelno marža 41 %). Iš *Windows* AK operacinės sistemos produktų šiuo periodu („Klientų“ produktų segmentą) korporacija *Microsoft* uždirbo 8 400 milijonų JAV dolerių pelno iš 10 394 milijonų JAV dolerių įplaukų (pelno marža 81 %).

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. birželio 2 d.

dėl valstybės pagalbos, kurią Italija (Sicilija) numatė skirti žemės ūkio produktų pardavimo skatinimui ir reklamai

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 1923)

(Autentiškas tik tekstas italų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/54/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

vadovaudamasi anksčiau minėta nuostata ⁽¹⁾ paraginusi suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas bei atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

- (6) 2002 m. spalio 22 d. teleksu AGR 024925 Komisija paprašė, kad kompetentingos institucijos pateiktų paaiškinimus dėl neseniai nusiųstos papildomos informacijos ir dėl Regioniniame teisės akte Nr. 27/1997 numatytų priemonių. Tame pačiame laiške Komisija pareiškė, kad jei 1997 m. Regioninio teisės akto Nr. 27 6 straipsnyje numatytos pagalbos priemonės ir bet kurios kitos to paties teisės akto nuostatos dar nėra įsigaliojusios, o kompetentingos institucijos gali užtikrinti, kad vadovaujantis tuo teisės aktu jokia pagalba nebuvo arba nebus išmokėta, tuomet kompetentingos institucijos galėtų apsvarstyti galimybę atšaukti tiriamąjį pranešimą.

I. TVARKA

- (1) 1997 m. rugsėjo 2 d. laišku, įregistruotu 1997 m. rugsėjo 5 d., vadovaudamasi EB sutarties 88 straipsnio 3 dalimi Italijos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje pranešė Komisijai apie 1997 m. Sicilijos regioninio teisės akto Nr. 27 6 straipsnį.
- (2) 1997 m. spalio 28 d. teleksu VI/41836 Komisija paprašė, kad kompetentingos institucijos pateiktų paaiškinimus dėl 6 straipsnyje numatytos pagalbos ir dėl 1997 m. Regioninio teisės akto Nr. 27.
- (3) 1998 m. sausio 19 d. laišku kompetentingos institucijos nusiuntė šiek tiek papildomos informacijos ir pareiškė, kad teisės aktas jau įsigaliojo. Kaip pranešta Italijai 1998 m. balandžio 3 d. laišku SG(98)D/32328, pranešimas atitinkamai buvo perduotas į pagalbos, apie kurią nebuvo pranešta, registrą, suteikiant numerį NN 36/98. Tačiau kompetentingos institucijos taip pat aiškiai nurodė, kad pagal teisės aktą nebus suteikiama anksčiau, nei bus nutraukta EB Sutarties pirmiau minėto 88 straipsnio 3 dalyje numatyta procedūra.
- (4) 2000 m. gegužės 31 d. teleksu VI/13937 (prieš tai buvo nusiųstas 2000 m. balandžio 14 d. teleksas VI/10442 anglų kalba) Komisija paprašė, kad kompetentingos institucijos kartu su paaiškinimais dėl regioninio teisės akto Nr. 27/1997 nuostatų pateiktų ir paties teisės akto kopiją.
- (5) 2002 m. liepos 31 d. laišku, įregistruotu 2002 m. rugpjūčio 5 d., kompetentingos institucijos nusiuntė šiek tiek papildomos informacijos apie to teisės akto 5 straipsnį.
- (6) 2002 m. spalio 22 d. teleksu AGR 024925 Komisija paprašė, kad kompetentingos institucijos pateiktų paaiškinimus dėl neseniai nusiųstos papildomos informacijos ir dėl Regioniniame teisės akte Nr. 27/1997 numatytų priemonių. Tame pačiame laiške Komisija pareiškė, kad jei 1997 m. Regioninio teisės akto Nr. 27 6 straipsnyje numatytos pagalbos priemonės ir bet kurios kitos to paties teisės akto nuostatos dar nėra įsigaliojusios, o kompetentingos institucijos gali užtikrinti, kad vadovaujantis tuo teisės aktu jokia pagalba nebuvo arba nebus išmokėta, tuomet kompetentingos institucijos galėtų apsvarstyti galimybę atšaukti tiriamąjį pranešimą.
- (7) Komisija, į abu teleksus negavusi jokio atsakymo, 2002 m. gruodžio 20 d. teleksu AGR 30657 nusiuntė Italijos valdžios institucijoms priminimą, ragindama jas per mėnesį pateikti prašomą informaciją ir informuodama apie tai, kad jei per šį nustatytą terminą į visus užduotus klausimus nebus gauti patenkinantys atsakymai, Komisija išsaugos teisę pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽²⁾, 10 straipsnio 3 dalį išleisti įsakymą, įpareigojantį, kad ši informacija būtų pateikta.
- (8) 2003 m. liepos 10 d. laišku (SG-(2003)-D/230470) Komisija pranešė Italijai apie savo sprendimą, įsakantį pateikti informaciją, susijusią su Regioninio teisės akto Nr. 27/1997 6 ir 4 straipsniais, kurį ji priėmė 2003 m. liepos 9 d. (C(2003) 2054 galutinis variantas), vadovaudamasi Reglamente (EB) Nr. 659/1999 10 straipsnio 3 dalimi.
- (9) Pagal tą patį įsakymą pateikti informaciją Komisija paprašė, kad per 20 darbo dienų nuo pranešimo apie tokį sprendimą Italija pateiktų visus dokumentus, informaciją ir duomenis būtinus, kad Komisija galėtų nustatyti, ar teisės akte numatyta pagalba buvo suteikta ir ar ji atitinka bendrąją rinką. Be to, ragindamas Italiją pateikti bet kokią kitą informaciją, kurią ši laikytų esant naudinga vertinant anksčiau minėtas priemones, įsakymas pateikti informaciją nurodė, kokią informaciją Italija yra prašoma pateikti.

⁽¹⁾ OL C 48, 2004 2 24, p. 2.

⁽²⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

- (10) Komisija negavo nei atsakymo į įsakymą pateikti informaciją, nei prašymo pratęsti nustatytą terminą, iki kurio pabaigos turėjo būti pateiktas atsakymas.
- (11) 2003 m. gruodžio 17 d. laišku (SG(2003)D/233550) Komisija pranešė Italijai apie savo 2003 m. gruodžio 16 d. galutinį sprendimą C(2003) 4473 pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl Regioninio teisės akto Nr. 27/1997 4 straipsnyje (Sicilijos produktų reklama) ir 6 straipsnyje („cooperative, cantine sociali“) numatytų pagalbos priemonių.
- (12) Apie Komisijos sprendimą pradėti procedūrą buvo paskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ⁽³⁾. Komisija pakvietė suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas.
- (13) 2004 m. vasario 10 d. laiškais, įregistruotais 2004 m. vasario 13 d., Italijos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje Sicilijos regiono vardu paprašė, kad Komisija pratęstų 20 darbo dienų terminą pateikti informaciją, kurios Komisija prašė savo 2003 m. gruodžio 16 d. galutiniame sprendime C(2003) 4473 dėl regioninio teisės akto Nr. 27/1997 4 straipsnio (Sicilijos produktų reklama). Tame pačiame laiške Italijos valdžios institucijos paskelbė apie savo ketinimą atšaukti pranešimą apie 6 straipsnyje („cooperative, cantine sociali“) numatytas pagalbos priemones, kurios, kaip nurodyta jų laiške, nebuvo neįgyvendintos.
- (14) 2004 m. vasario 23 d. teleksu AGR 05312 Komisija patvirtino, kad pratęsimas, kurio siekė Italija, buvo suteiktas ir įsigaliojo 2004 m. vasario 13 d.
- (15) 2004 m. vasario 18 d. laišku, įregistruotu 2004 m. vasario 26 d., Italijos nuolatinė atstovybė nusiuntė prašymą dėl 20 darbo dienų termino pratęsimo tų pačių pagalbos priemonių atžvilgiu.
- (16) 2004 m. vasario 24 d. laišku, įregistruotu 2004 m. kovo 1 d., vėliau patvirtintu 2003 m. kovo 12 d. laišku, įregistruotu 2003 m. kovo 17 d., Italijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie pranešimo dėl pagalbos priemonių, numatytų regioninio teisės akto Nr. 27/1997 6 straipsnyje („cooperative, cantine sociali“), atšaukimą, kurios, kaip nurodyta jų laiške, nebuvo ir nebus įgyvendintos.
- (17) 2004 m. kovo 11 d. teleksu AGR 07074 Italijos valdžios institucijoms buvo pranešta, kad dėl to, jog atitinkamas Komisijos sprendimas 2004 m. vasario 24 d. jau buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir kadangi terminas, nustatytas trečiosioms šalims pateikti apie jį pastabas baigsis 2004 m. kovo 24 d., terminas pateikti prašomą informaciją ir (arba) pastabas po tos datos nebus pratęsiamas. Tame pačiame telekse Komisija patvirtino Regioninio teisės akto Nr. 27/1997 6 straipsnio („cooperative, cantine sociali“) atšaukimą.
- (18) Italijos paaiškinimus dėl Regioninio teisės akto Nr. 27/1997 4 straipsnio (Sicilijos produktų reklama) Komisija gavo 2004 m. kovo 15 d. laišku, įregistruotu 2004 m. kovo 18 d.
- (19) Remiantis sprendimu pradėti procedūrą ⁽⁴⁾, šis sprendimas yra susijęs tik su Regioninio teisės akto Nr. 27/1997 4 straipsnyje (Sicilijos produktų reklama) numatyta valstybės pagalba I priede nurodytiems žemės ūkio produktams, kuri galėjo ir gali būti suteikiama nuo Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos EB sutarties I priede nurodytų produktų ir tam tikrų kitų į I priedą neįtrauktų produktų reklamai ⁽⁵⁾ (toliau – rekomendacijos dėl reklamos) įsigaliojimo datos, t. y. nuo 2002 m. sausio 1 d.
- (20) Kadangi Italija 2004 m. vasario 24 d. laišku, įregistruotu 2004 m. kovo 1 d., atšaukė pranešimą dėl Regioninio teisės akto Nr. 27/1997 6 straipsnio („cooperative, cantine sociali“), nėra priežasties aprašinėti ir vertinti 6 straipsnyje numatytas pagalbos priemones.

II. IŠSAMUS PAGALBOS PRIEMONIŲ APRĄŠYMAS

- (21) 4 straipsnis (Sicilijos produktų reklama) iš dalies pakeičia Regioninio teisės akto Nr. 14/1966 17 straipsnį ir numato, kad „1) Vadovaudamasi 15 straipsnyje nurodytomis programomis, reklamos kampanijas tiesiogiai įgyvendina Regionų ministerija per Užsienio prekybos institutą, specializuotas įstaigas, konsorciumus, kuriuos įsteigė „Ente Fiera del Mediterraneo“ ir „Ente Fiera di Mestina“, arba šie subjektai ir vieni ar keli regiono prekybos rūmai. Tų programų trukmė gali būti treji metai. 2) Jeigu programas įgyvendinti ipareigojamos nacionalinei ar regioninei administracijai nepavaldžios įstaigos, išskyrus anksčiau minėtus konsorciumus, taikomos taisyklės dėl ipareigojimo teikti viešąsias paslaugas.“
- (22) Nepaisant pakartotinių Komisijos prašymų ir jos 2003 m. liepos 9 d. sprendimu išleisto įsakymo pateikti informaciją, Italijos valdžios institucijos nepateikė informacijos, kuri būtų galėjusi padėti Komisijai išsklaidyti abejones, ar 4 straipsnyje galėjo būti numatyta valstybės pagalba kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje ir, jei taip – galėjusi leisti Komisijai padaryti išvadą, kad ta pagalba galėtų būti laikoma atitinkanti bendrąją rinką. Be to, nebuvo aišku, ar aptariamoji pagalba jau buvo suteikta.

⁽⁴⁾ Žr. sprendimo, paskelbto OL C 48, 2004 2 24, p. 2, 27, 28 ir 29 punktus.

⁽⁵⁾ OL C 252, 2001 9 12, p. 5.

⁽³⁾ Žr. 1 išnašą.

- (23) Savo sprendime pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą tiriamosios priemonės atžvilgiu, Komisija pabrėžė, kad dėl to, kad trūko Italijos valdžios institucijų informacijos, to procedūros etapo metu Komisija nežinojo, ar Regioninio teisės akto Nr. 27/1997 4 straipsnis numato valstybės pagalbos teikimą I priede nurodytų žemės ūkio produktų pardavimo skatinimui ir (arba) reklamai, ar tos pagalbos pakeitimą.
- (24) Be to, Komisija pareiškė abejojanti, ar tos priemonės atitinka bendrąją rinką, kadangi negavus atsakymo iš Italijos valdžios institucijų, Komisijai buvo visiškai neaišku, ar priemonės, kurios būtų finansuojamos pagal teisės akto 4 straipsnį, atitiktų tokios rūšies pagalbos priemonėms dabartiniu metu taikomas taisykles, t. y. taisykles, nustatytas Bendrijos rekomendacijose dėl valstybės pagalbos reklamai.
- (25) Taip pat atsižvelgiant į išsamias reklamos ir pardavimo skatinimo kampanijų įgyvendinimo taisykles bei į 4 straipsnyje numatytas ir anksčiau 21 konstatuojamoje dalyje aprašytas programas, Komisija pareiškė abejojanti, ar galbūt juose numatytos valstybės pagalbos priemonės būtų įgyvendinamos laikantis ES viešųjų pirkimų taisyklių. Kalbant apie tiesioginę už konkrečias reklamos kampanijas atsakingų subjektų ir įstaigų atranką, Komisija abejojo, ar susitariančiųjų institucijų ir atrinktų paslaugų teikėjų sutartis dėl piniginių atlyginimų yra sudaroma raštu ir ar tokiu atveju yra laikomasi griežtų „Teckal nutarties“ nuostatų⁽⁶⁾. Jei tų nuostatų nėra laikomasi, Komisija abejoja, ar tarpininkų atranka, jei taikoma, buvo atlikta pagal Tarybos direktyvoje 92/50/EEB⁽⁷⁾ numatytas taisykles ir bet kuriuo atveju – pagal EB sutarties principus, ypač dėl vienodo vertinimo ir skaidrumo, užtikrinant „pakankamą reklamos laipsnį“, kaip to prašo Teisingumo Teismas⁽⁸⁾.

III. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (26) Suinteresuotos šalys jokių pastabų nepateikė.

IV. ITALIJOS PASTABOS

- (27) 2004 m. kovo 15 d. laišku, įregistruotu 2004 m. kovo 18 d., Sicilijos rajono vardu Komisija gavo Italijos pastabas.
- (28) Šiame laiške Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad atšaukia pranešimą apie Regioninio teisės akto Nr. 27/97 6 straipsnį ir pareiškė nuomonę dėl 4 straipsnio.
- (29) Pirmiausiai Italijos valdžios institucijos teigė, kad 4 straipsniu (Sicilijos produktų reklama) įvestas Regioninio teisės akto Nr. 14/1966 17 straipsnio pakeitimas dėl reklamos

kampanijų įgyvendinimo per konsorciumus, kuriuos įsteigė „Ente Fiera del Mediterraneo“ ir „Ente Fiera di Mestina“ arba šie subjektai ir vieni ar keli Regioniniai prekybos rūmai, nebuvo taikomas, kadangi tie konsorciumai nebuvo įsteigti.

- (30) Pagal pateiktą informaciją pardavimo skatinimo programas tiesiogiai įgyvendina Regionų ministerija („assessorato“) arba jos įgyvendinamos per Užsienio prekybos institutą (1993–1998 m. sudaryti susitarimų projektai ir 1999–2001–2003 m. – Gamybos veiklų ministerijos ir regionų sutarčių kontekste). Kompetentingos institucijos pasirenka per metus finansuoti pateiktus projektus, o jiems įgyvendinti būtinas paslaugas perka būtinas paslaugas vadovaudamiesi taikomomis taisyklėmis bei reikiamai atsižvelgdami į rinkos taisykles, išskyrus atvejus, kai su rengėjais yra sudarytos išskirtinės sutartys.
- (31) Regionų ministerijos įgaliojimai apima ne tik žemės ūkio produktų sektorių, tačiau ir kitus sektorius (mažos įmonės, spaustuvės, tekstilė ir pan.). Tiriamojo sektoriaus atveju veiklos, kurių išlaidos visiškai finansuojamos iš viešųjų lėšų, yra tokios:
- a) dalyvavimas prekybos mugėse ir parodose Italijoje ir užsienyje: išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su parodos stendo suformavimu, jo įrengimu, prijungimu prie vandentiekio ir elektros tinklų, įtraukimu į prekybos mugės katalogą bei su visuomenės informavimu, vertėjavimo paslaugomis, pervežimu ir draudimu susijusios išlaidos;
- b) tarptautinių seminarų Italijoje ir užsienyje rengimas: išlaidos, būtinos susitikimų parengimui ir vedimui (patalpų nuoma, parengimas, susitikimų parinkimas, vertėjavimo paslaugos ir susijusi visuomenės informavimo medžiaga);
- c) reklama žiniasklaidoje (spauda, reklaminiai plakatai, radijas, televizija).
- (32) a) ir b) punktuose nurodyti valstybės pagalbos gavėjai yra įmonių konsorciumai ir įmonės, tinkamai įregistruotos Sicilijos prekybos rūmuose. Valstybės pagalbos gavėjų atranka atlikta viešai skelbiant kvietimus pateikti konkursinius pasiūlymus, vadovaujantis iš anksto Sicilijos regiono oficialiajame leidinyje paskelbtais atrankos kriterijais. Vadovaujantis 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 69/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai⁽⁹⁾ ketvirtąja konstatuojamąja dalimi, valstybės pagalba, nurodyta anksčiau minėtuose a ir b punktuose nėra valstybės pagalba eksportui, o *de minimis* taisyklė aptariamajai valstybės pagalbai buvo taikyta nuo

⁽⁶⁾ 1999 m. lapkričio 18 d. Teisingumo Teismo nutartis byloje C-107/98, „Teckal Srl“ prieš „Comune di Viano“ ir „Azienda Gas-Aqua Consorziabile di Reggio Emilia“ [1999] ECR I-08121.

⁽⁷⁾ OL L 209, 1992 7 24, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

⁽⁸⁾ 2000 m. gruodžio 7 d. Teisingumo Teismo nutartis byloje C-324/98, „Teleaustria Verlags GmbH“ ir „Telefonadress GmbH“ prieš „Telecom Austria AG“, [2000] ECR I-10745.

⁽⁹⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 30.

2002 m. Žemės ūkio produktų sektoriaus atveju, atsižvelgiant į rekomendacijas, taikomas pardavimo skatinimui ir reklamai, ši valstybės pagalba būtų ne griežtai reglamentuojamos valstybės pagalbos rūšis, kuriai taikomas Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje⁽¹⁰⁾ 14 dalies 1 punktas dėl „konkursų, parodų ir mugių organizavimo“. Maža to, nepaisant fakto, kad regioninis teisės aktas tiksliai nenurodo didžiausios 100 000 eurų dydžio ribos vienam pagalbos gavėjui per trejus metus, valstybės pagalba, suteikta kiekvienai pagalbos gavėjo įmonei dalyvauti mugėse ir seminare, turėtų būti daug mažesnė už šią aukščiausią ribą.

- (33) Dėl reklamos žiniasklaidoje Italijos valdžios institucijos patikslino, kad Italijos ir kitų Bendrijos valstybių igyvendinti veiksmai nėra konkrečiai susiję su vienos įmonės ar įmonių grupės produktais ir kad produktai buvo reklamuojami bendrąja tvarka, nepabrėžiant jų kilmės šalies netgi tada, jei produktai buvo tipiškai regiono produktai. Žemės ūkio produktų reklamos kampanijų metu vartotojams skirta žinia buvo susijusi su produktu ar produktų grupe, nedarant nuorodos į jų regioninių gamintojų įmones. Reklama buvo bendro pobūdžio, joje nebuvo jokio kvietimo pirkti produktus tik dėlto, kad jų kilmė yra būtent tas regionas, ir negalėjo būti laikoma, kad reklama menkina kitų valstybių narių produktus. Todėl reklama nepažeidžia Sutarties 28 straipsnio.
- (34) Kadangi taikomi tie patys kriterijai, Italijos valdžios institucijų pastabos yra susijusios su pardavimo skatinimo ir reklamos akcijomis, vykdytomis ir Europos bendrijoje, ir trečiojoje šalyse.

V. PAGALBOS ĮVERTINIMAS

- (35) Sutarties 87 straipsnio 1 dalis numato, kad valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrą prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (36) Tiriama priemonė numato, kad valstybės pagalba suteikiama iš valstybinių regioninių išteklių konkrečioms Sicilijos žemės ūkio įmonėms, ir ji suteikiama neabejotinai, neatsižvelgiant į ekonominę ir finansinę padėtį, tuo pakenkiant kitoms tokios išmokos negaunantioms įmonėms. Teisingumo Teismo precedentų teisėje teigiama, kad įmonės konkurencinės padėties pagerinimas suteikus jai valstybės pagalbą sukelia galimą konkurencijos iškraipymą, palyginus su kitomis konkuruojančiomis įmonėmis, negaunančiomis tokios pagalbos⁽¹¹⁾.

- (37) Priemonė daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai tuo, kad vyksta plataus masto Bendrijos vidaus prekyba žemės ūkio produktais, kaip nurodyta toliau pateikiamoje lentelėje⁽¹²⁾, pateikiant bendrą žemės ūkio produktų importo ir eksporto apimtį tarp Italijos ir Bendrijos per 1997–2001 m. laikotarpį.⁽¹³⁾ Reiktų manyti, kad Italijoje Sicilija yra reikšmingas žemės ūkio produktų gamintojas.

	Visas žemės ūkis	
	Milijonai ECU (EUR)	
	Eksportas	Importas
1997	9 459	15 370
1998	9 997	15 645
1999	10 666	15 938
2000	10 939	16 804
2001	11 467	16 681

- (38) Dėl anksčiau paminėtų dalykų vis dėlto reiktų priminti, kad Teisingumo Teismas laiko, kad pagalba įmonei gali būti daranti poveikį prekybai tarp valstybių narių ir iškreipianti konkurenciją ir tada, kai vyksta tos įmonės produktų konkurencija su iš kitų valstybių narių atvežamais produktais, net jei pati įmonė savo produktų neeksportuoja. Jei valstybė narė įmonei suteikia valstybės pagalbą, dėl to gali būti palaikoma arba padidinama vietinė gamyba, o kitose valstybėse narėse įsteigtos įmonės dėl to turi mažiau galimybių eksportuoti savo produktus į tos valstybės narės rinką. Todėl tikėtina, kad tokia valstybės pagalba darys poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškreips konkurenciją.⁽¹⁴⁾
- (39) Todėl Komisija daro išvadą, kad nustatyta, jog tiriama priemonė pažeidžia, Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje numatytą draudimą. Šio punkto Italijos valdžios institucijos niekada neginčijo.
- (40) Po 87 straipsnio 1 dalyje nurodyto draudimo seka išimtys, numatytos 87 straipsnio 2 ir 3 dalyje.
- (41) Atsižvelgiant į aptariamą valstybės pagalbos priemonių pobūdį ir jų tikslus, 87 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose

⁽¹²⁾ Šaltinis: Eurostatas.

⁽¹³⁾ Atitinkamoje teismų praktikoje laikoma, kad sąlyga dėl poveikio prekybai atitinkama, jei pagalbą gaunanti įmonė vykdo ūkinę veiklą, kuri yra valstybių narių tarpusavio prekybos objektas. Paprastas faktas, kad pagalba sustiprina šios įmonės padėtį kitų Bendrijos vidaus prekyboje konkuruojančių įmonių atžvilgiu, jau leidžia manyti, kad šiai prekybai buvo padarytas poveikis. Kalbant apie valstybės pagalbą žemės ūkio sektoriuje, precedentų teisė numato, kad net tada, kai visa aptariamą valstybės pagalbos suma yra maža ir ji yra padalinta dideliame ūkininkų skaičiui, Bendrijos vidaus prekybai ir konkurencijai yra padarytas poveikis. Žr. 2002 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo nutartis byloje C-113/00, *Ispanijos Karalystė prieš Europos Bendrijų Komisiją*, [2002] ECR I-7601, 30–36 ir 54–56 priezastys bei 2002 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo nutartis byloje C-114/00, *Ispanijos Karalystė prieš Europos Bendrijų Komisiją*, [2002] ECR I-7657, 46–52, 68 ir 69 priezastys.

⁽¹⁴⁾ 1988 m. liepos 13 d. Teisingumo Teismo nutartis byloje C-102/87, *Prancūzijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją*, [1998] ECR 4067.

⁽¹⁰⁾ OL C 28, 2000 2 1, p. 2. Su pakeitimais – OL C 232, 2000 8 12, p. 17.

⁽¹¹⁾ Žr. 1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo nutartis byloje C-730/79, *Philip Morris Holland BV prieš Europos Bendrijų Komisiją*, [1980] ECR 2671, 11 ir 12 priezastys.

nurodytos išimtys yra akivaizdžiai nepritaikomos. Iš tikrųjų, Italija nenurodė, kad yra taikomas 87 straipsnio 2 dalies a, b ar c punktas.

- (42) 87 straipsnio 3 dalies a punktas irgi yra nepritaikomas, kadangi valstybės pagalba nėra skirta skatinti rajonų, kuriuose yra nenormaliai žemas gyvenimo lygis arba kuriuose yra didelis nedarbo lygis, plėtrą. Be to, Italija nenurodė, kad yra taikomas 87 straipsnio 3 dalies a punktas.
- (43) 87 straipsnio 3 dalies b punktas irgi yra nepritaikomas, kadangi aptariamoji valstybės pagalba nėra skirta paremti svarbaus su bendrais Europos interesais susijusio projekto įgyvendinimą arba ištaisyti didelius Italijos ekonomikos sutrikimus. Be to, Italija nenurodė, kad yra taikomas 87 straipsnio 3 dalies b punktas.
- (44) Ši valstybės pagalba nėra skirta at tinkama tam, kad būtų pasiekti 87 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyti kultūros rėmimo ir paveldo išsaugojimo tikslai, o ir Italija nenurodė, kad yra taikomas 87 straipsnio 3 dalies d punktas.
- (45) Atsižvelgiant į tiriamosios valstybės pagalbos pobūdį ir jos tikslus, vienintelė galinti būti taikoma yra Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta išimtis.

Taikomos nuostatos

- (46) 45 konstatuojamoje dalyje minėtų išimčių pritaikomumą reiktų įvertinti, atsižvelgiant į nuostatas, taikomas suteikiant valstybės pagalbą žemės ūkio sektoriaus pardavimams skatinti ir reklamai, t. y. į rekomendacijų dėl reklamos nuostatas. ⁽¹⁵⁾
- (47) Rekomendacijų dėl reklamos 7.1 punktas teigia, kad Komisija jas taikys nuo 2002 m. sausio 1 d. naujai valstybės pagalbai, įskaitant laukiamus valstybių narių pranešimus. Neteisėta pagalba kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio f punkte bus įvertinama vadovaujantis valstybės pagalbos suteikimo metu galiojusiomis taisyklėmis ir rekomendacijomis.
- (48) Pagal sprendimą pradėti procedūrą, kuriame Komisija pareiškė abejojanti, kad aptariamasis priemonės gali neatitikti šiuo metu tokiai valstybės pagalbos rūšiai taikomų taisyklių ⁽¹⁶⁾, šis sprendimas yra susijęs tik su valstybės pagalba, kuri jau buvo ir kuri bus suteikta nuo 2002 m. sausio 1 d. I priede nurodytų žemės ūkio produktų pardavimo skatinimui ir reklamai.
- (49) Pagalbos pardavimo skatinimui atžvilgiu rekomendacijų dėl reklamos 8 punktas nustato, kad pardavimo skatinimo veikla, pvz., mokslinės informacijos sklaida plačiajai visuomenei, prekybos mugių arba parodų organizavimas,

dalyvavimas jose ar panašiose viešųjų ryšių kampanijose, įskaitant apklausas ir rinkos tyrimus, nėra laikoma reklama. Platesne prasme valstybės pagalba tokių pardavimo skatinimą reglamentuoja Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje ⁽¹⁷⁾ 13 ir 14 punktai. Kadangi pranešime konkrečiai nenurodoma, ar tiriamoji valstybės pagalbos schema taikoma tik mažoms ir vidutinėms įmonėms, šiuo atveju netaikomas 2003 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba ⁽¹⁸⁾, perdirbimu ir prekyba.

- (50) Valstybės pagalbos reklamai atžvilgiu rekomendacijų dėl reklamos 7 punktas nustato, kad reklama, kuriai taikomos rekomendacijos, yra susijusi ne tik su bet kuria veikla per žiniasklaidą (pvz., spaudą, radiją, televiziją ar plakatus), skirta paskatinti vartotojus pirkti atitinkamą produktą, bet ir kad reklama yra bet kuri veikla, skirta paskatinti ūkio subjektus arba vartotojus pirkti atitinkamą produktą, bei visa medžiaga, tiesiogiai platinama vartotojams tuo pačiu tikslu, įskaitant reklaminio pobūdžio veiklą, nukreiptą į vartotojus pardavimo vietoje.

Pagalba pardavimo skatinimui

- (51) Pagal turimą informaciją matyti, kad priemonės, skirtos dalyvauti šio sprendimo 31 konstatuojamosios dalies a ir b punkte bei 32 konstatuojamoje dalyje aprašytose prekybos mugėse ir seminaruose Bendrijoje už jos ribų, gali būti laikomos valstybės pagalba vien tik reklamai tik tada, jeigu aprašytos veiklos neapima nei veiksmų, skirtų paskatinti ūkio subjektus arba vartotojus pirkti atitinkamą produktą, nei medžiagos, tiesiogiai platinamos vartotojams tuo pačiu tikslu. Pagal rekomendacijų dėl reklamos 7 punktą valstybės pagalba reklamai laikoma valstybės pagalba veiksmams, skirtiems paskatinti ūkio subjektus arba vartotojus pirkti atitinkamą produktą, ir medžiagai, platinamai tiesiogiai vartotojams tuo pačiu tikslu.
- (52) Tiek, kiek priemonės, skirtos dalyvauti prekybos mugėse ir seminaruose Bendrijoje ir už jos ribų iš tikrųjų yra pardavimo skatinimas kaip apibrėžta Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 13 ir 14 punktuose, gali būti suteikta iki 100 % dydžio valstybės pagalba, tačiau ji neturėtų būti didesnė kaip 100 000 EUR vienam pagalbos gavėjui per trejų metų laikotarpį. Su sąlyga, jei neviršijamas 50 % reikalavimus atitinkančių išlaidų dydis, ši didžiausia suma gali būti didesnė tuo atveju, jei valstybės pagalba suteikiama įmonėms, atitinkančioms mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimą, nurodytą 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės

⁽¹⁵⁾ Žr. 5 išnašą.

⁽¹⁶⁾ Žr. sprendimo, paskelbto OL C 48, 2004 2 24, p. 2, 27, 28 ir 29 punktus.

⁽¹⁷⁾ Žr. 9 išnašą.

⁽¹⁸⁾ OL L 1, 2004 1 3, p. 1.

pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms.⁽¹⁹⁾ Apskaičiuojant valstybės pagalbos sumą, pagalbos gavėju laikomas paslaugas gaunantis asmuo. Kaip matyti iš Italijos valdžios institucijų pateiktų pastabų, tiriamosios pardavimo skatinimo priemonės yra finansuojamos laikantis anksčiau nurodytos didžiausios valstybės pagalbos sumos ribų ir todėl atitinka taikomas taisykles.⁽²⁰⁾

- (53) Atsižvelgiant į bendrųjų rekomendacijų dėl žemės ūkio 14 punktą ir siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo, tokios rūšies valstybės pagalbos priemonė iš principo turėtų būti prieinama visiems aptariamajame regione į ją turintiems teisę, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis. Pagal Italijos pateiktą ir anksčiau šio sprendimo 32 konstatuojamoje dalyje išdėstytą informaciją matyti, kad šios sąlygos yra laikomasi.⁽²¹⁾ Valstybės pagalba, apribojama tam tikromis grupėmis, siekiant suteikti paramą tik jų nariams, negali būti laikoma lengvinančia viso sektoriaus plėtrą ir turi būti laikoma einamąja valstybės pagalba. Taigi, kai gamintojų grupės arba kitos žemės ūkio savitarpio pagalbos organizacijos išsipareigoja teikti tokias paslaugas, aptariamąsias paslaugas turi būti prieinamos visiems teisę į pagalbą turintiems ūkininkams. Tokiais atvejais bet kokia pagalba aptariamąsios grupės ar organizacijos administracinėms išlaidoms turėtų būti apribojama paslaugų teikimo išlaidomis.

Pagalba reklamai

- (54) Kadangi tiek, kiek minėtos priemonės, skirtos finansuoti dalyvavimą prekybos mugėse ir seminaruose irgi yra susijusios su veiksmais, skirtais paskatinti ūkio subjektus arba vartotojus pirkti atitinkamus produktus, arba su tiesiogiai vartotojams tuo pačiu tikslu platinama medžiaga (pavyzdžiui, reklama prekybos vietoje arba reklama, skirta tokiems ūkio subjektams, kaip maisto gamintojai, didmeniniai ar mažmeniniai platintojai, restoranai, viešbučiai ir kitos viešojo maitinimo įstaigos), reikia, kad tos priemonės, kaip ir šio sprendimo 31 konstatuojamosios dalies c punkte ir 33 konstatuojamoje dalyje aprašytos reklamos priemonės žiniasklaidoje (spaudoje, plakatuose, radijuje, televizijoje), būtų įvertintos vadovaujantis taisyklėmis dėl pagalbos reklamai.
- (55) Paprastai pagal rekomendacijas dėl reklamos manoma, kad gamintojai ir prekybininkai padengs savas reklamas, kaip dalies įprastos ūkinės veiklos, išlaidas.

⁽¹⁹⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 33. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 364/2004 (OL L 63, 2004 2 28, p. 22).

⁽²⁰⁾ Tiek, kiek visa tai yra susiję su žemės ūkio sektoriumi, valstybės pagalba už ES ribų įgyvendinamoms pardavimo skatinimo ir reklamos priemonėms rekomendacijose dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui nėra aiškiai apibūdinta. Jas vertindama Komisija atitinkamai naudojasi jai suteiktais įgaliojimais. Pagal dabartinę Komisijos praktiką, jei planuojamos priemonės atitinka tam tikras ES teritorijoje taikomas valstybės pagalbos taisykles, tos priemonės gali būti laikomos atitinkančiomis bendrąją rinką (pavyzdžiui, valstybės pagalba Italijai (Toskanai) N 656/02, Valstybės pagalba NN 150/02 (ex N 109/02) (2003 m. birželio 11 d. Komisijos laiškas C(2003) 1747) ir Valstybės pagalba NN 44/03 (ex N 6/03) (2003 m. liepos 23 d. Komisijos laiškas C(2003) 2534)).

⁽²¹⁾ Kaip nurodyta 2002 m. gegužės 7 d. Komisijos galutiniame sprendime C(2002) 1768 (Valstybės pagalba N 241/01 Italijai (Prekybos rūmams)), Europos įmonės įsteigimui ir įstojimui į vietinius kompetentingus Prekybos rūmus nėra taikomi kokie nors teisiniai ar *de facto* apribojimai. Taip pat žiūrėti: Valstybės pagalba N 62/01 (Italijai (Piedmonto ir Venecijos prekybos rūmų sąjungai)) 2001 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos sprendimas SG(2001) D/290914.

- (56) Todėl siekiant, valstybės pagalba reklamai nebūtų laikoma valstybės pagalba einamajai veiklai, o pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą bendrąją rinką atitinkančia valstybės pagalba, valstybės pagalba reklamai neturėtų kliudyti prekybai tokiu mastu, koks prieštarautų bendriesiems interesams (negatyvieji kriterijai), o turėtų palengvinti tam tikrų ūkinių veiklų arba tam tikrų ūkio sričių plėtrą (pozityvieji kriterijai). Be to, valstybės pagalba turi atitikti Bendrijos tarptautinius išsipareigojimus žemės ūkio srityje, kurie yra išsamiau apibūdinti Sutartyje dėl žemės ūkio (WTO-GATT 1994).

- (57) Kad būtų laikomasi negatyviųjų kriterijų, taikomų rekomendacijų dėl reklamos 3.1 punktas teigia, jog valstybės pagalba neturi būti suteikiama Sutarties 28 straipsniui prieštaraujančioms kampanijoms (rekomendacijų 3.1.1 punktas), Bendrijos antrinės teisės aktams prieštaraujančioms kampanijoms (rekomendacijų 3.1.2 punktas) arba su tam tikromis firmomis susijusiai reklamai (rekomendacijų 3.1.3 punktas). Be to, kai iš viešųjų fondų finansuojamą reklamos veiklą įpareigojamos vykdyti privačios firmos, siekiant užkirsti galimybę suteikti valstybės pagalbą tas kampanijas vykdančioms firmoms, aptariamoms privačios firmos atranka turi būti atliekama vadovaujantis rinkos principais, nediskriminuojant, kai būtina, pagal Bendrijos teisės aktus ir pirmiausia – pagal precedentų teisę⁽²²⁾ rengiant konkursus, naudojant tokį reklamos laipsnį, kurio pakanka paslaugų rinką atverti konkurencijai ir iš naujo išnagrinėti viešųjų pirkimų procedūrų nešališkumą.

- (58) Pagal pateiktą informaciją matyti, kad šio sprendimo 30 konstatuojamojoje dalyje, 31 konstatuojamosios dalies c punkte ir 33 konstatuojamoje dalyje aprašytos reklamos priemonės atitinka reikalavimus, nustatytus rekomendacijų 3.1.1 punkte (Sutarties 28 straipsniui prieštaraujančios kampanijos) ir 3.1.3 punkte (su tam tikromis firmomis susijusi reklama). Antra vertus, Italijos valdžios institucijos niekur nenurodė, kad yra laikomasi ir 3.1.2 punkte nurodyto reikalavimo.

- (59) Be to, kad būtų laikomasi negatyviųjų kriterijų, taikomų rekomendacijų dėl reklamos 3.2 punktas teigia, kad valstybės pagalba reklamai turėtų atitikti bent vieną pozityviųjų kriterijų, tuo siekiant parodyti, kad valstybės pagalba iš tikrųjų palengvina tam tikrų ūkinių veiklų arba tam tikrų ūkio regionų plėtrą. Kad laikomasi šios

⁽²²⁾ Byla C-324/98, cituota anksčiau.

pozityviosios nuostatos, manoma tada, jei finansuojama reklama yra susijusi su kuriuo nors iš šių dalykų: pertekliniais žemės ūkio produktais ar iki galo nepanaudotomis rūšimis; naujais produktais ar dar netapusių pertekliniais produktų pakeitimu; aukštos kokybės produktais, įskaitant produktus, pagamintus ar įgytus naudojant ekologinius gamybos ar surinkimo būdus, pavyzdžiui, ekologinių ūkių produktus; tam tikrų regionų, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 70/2001 plėtrai; projektams, kuriuos įgyvendina organizacijos, oficialiai pripažintos kaip apibrėžta 1999 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 104/2000 dėl bendro žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo⁽²³⁾; projektams, kuriuos kartu įgyvendina gamintojų organizacijos arba kitos nacionalinių institucijų pripažintos žuvininkystės sektoriaus organizacijos.

- (60) Aptariant valstybės pagalbą reklamai, Italijos valdžios institucijų pateiktose pastabose nenurodoma, kad aptariamąsios reklamos priemonės atitiktų kuriuos nors anksčiau minėtus pozityviusius kriterijus.
- (61) Aptariant didžiausią valstybės pagalbos žemės ūkio produktų reklamai lygį, taikomų rekomendacijų dėl reklamos 5 punktas reikalauja, kad vadovaujantis bendrąja taisykle, tiesioginė valstybės pagalba iš bendrojo vyriausybės biudžeto neturėtų viršyti sumos, kurios dydžiu sutartai reklamos kampanijai išsipareigojo pats sektorius. Taigi, valstybės pagalbos reklamai atveju, tiesioginės valstybės pagalbos dydis neturėtų viršyti 50 %, o kitus 50 % išlaidų padengia pačios sektoriaus įmonės, įnešdamos savanoriškas įmokas arba surinkdamos parafiskalinius mokesčius ar privalomus įnašus. Atsižvelgdama į rekomendacijų dėl reklamos 3.2 punkte paminėtų kai kurių pozityviųjų kriterijų svarbą, Komisija gali leisti padidinti anksčiau minėtą didžiausią tiesioginės pagalbos ribą iki 75 % išlaidų tuo atveju, jei yra reklamuojami mažųjų ir vidutinių įmonių produktai, pagaminti regionuose, turinčiuose teisę gauti pagalbą pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.
- (62) Pagal pateiktą ir šio sprendimo 31 konstatuojamoje dalyje aprašytą informaciją matyti, kad visos pagal dabartinę sistemą numatytos pardavimo skatinimo ir reklamos priemonės yra 100 % finansuojamos iš viešųjų fondų. Tokiu būdu nevykdoma sąlyga, kad 50 % (arba tais atvejais, kai taikoma – 25 %) finansavimo turėtų būti gaunama iš paties sektoriaus.
- (63) Todėl vadovaudamasi anksčiau pateiktu vertinimu, Komisija gali daryti išvadą, kad tiriamoji valstybės pagalba reklamai neatitinka taikomų rekomendacijų dėl reklamos 3.1.2 punkte (Bendrijos antrinės teisės aktams prieštaraujančios kampanijos), 3.2 punkte (pozityvieji kriterijai) ir 5 punkte (didžiausia valstybės pagalbos riba) nurodytų reikalavimų.
- (64) Ta pati išvada taikoma priemonėms, įgyvendintoms ir Bendrijoje, ir už jos ribų. Kadangi už Bendrijos ribų įgyvendintos reklamos priemonės nėra aiškiai apibūdintos rekomendacijose dėl žemės ūkio, jas vertindama, Komisija naudojasi jai suteiktais įgaliojimais pačiai spręsti. Pagal dabartinę Komisijos praktiką, kai jie atitinka Bendrijos teritorijoje taikomas tam tikras valstybės pagalbos teikimo taisykles, planuojamos priemonės gali būti laikomos atitinkančiomis bendrąją rinką ir gali būti leista suteikti 80 % išlaidų dydžio valstybės pagalbą.⁽²⁴⁾ Šiuo atveju, kaip matyti iš pateiktos ir šio sprendimo 31 ir 33 konstatuojamosiose dalyse aprašytos informacijos, Bendrijoje ir už jos ribų įgyvendintos priemonės yra tokios pat, o suteiktos pagalbos dydis yra 100 %. Todėl šiuo atveju nėra laikomasi nei taikomų rekomendacijų dėl reklamos 3.1.2 punkte (Bendrijos antrinės teisės aktams prieštaraujančios kampanijos), nei 3.2. punkte (pozityvieji kriterijai) nurodytų reikalavimų, nei reikalavimo dėl Komisijos leidžiamo didžiausio valstybės pagalbos dydžio.⁽²⁵⁾ Taigi tos pagalbos priemonės irgi neatitinka bendrosios rinkos.
- (65) Šis sprendimas yra susijęs vien tik su valstybės pagalba žemės ūkio sektoriui I priede nurodytų žemės ūkio produktų pardavimo skatinimui ir reklamai. Jis nėra formali Komisijos pozicija dėl to, ar paslaugų teikėjai buvo atrenkami pagal Bendrijos viešųjų pirkimų taisykles ir precedentų teisę. Komisija išlaiko savo teisę toliau šį atvejį tirti viešųjų pirkimų požiūriu.

VI. IŠVADA

- (66) Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytą informaciją, valstybės pagalbos priemonės, skirtos pardavimo skatinimui ir atitinkančios Bendrijos rekomendacijų dėl pagalbos žemės ūkio sektoriui 13 ir 14 punktus, gali būti laikomos atitinkančiomis bendrąją rinką pagal 87 straipsnio 3 dalies c punktą kaip valstybės pagalba, skirta palengvinti tam tikrų ūkinių veiklų plėtrą.
- (67) Valstybės pagalbos priemonė reklamai, neatitinkanti Bendrijos rekomendacijose dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui numatytų taisyklių dėl EB Sutarties I priede nurodytų ir tam tikrų į I priedą neįtrauktų produktų reklamos, neatitinka bendrosios rinkos ir gali būti įgyvendinama tik tada, jeigu ji pakeičiama taip, kad atitiktų tas taisykles.
- (68) Jeigu bendrosios rinkos neatitinkančios valstybės pagalbos priemonės reklamai jau buvo suteiktos, iš pagalbos gavėjų jos turi būti susigrąžintos,

⁽²³⁾ OL L 17, 2000 1 21, p. 22. Reglamentas su pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

⁽²⁴⁾ Žr. pavyzdžiui, Valstybės pagalba Italijai (Toskanai) N 656/02, Valstybės pagalba NN 150/02 (ex N 109/02) (2003 m. birželio 11 d. Komisijos laiškas C(2003) 1747) ir Valstybės pagalba NN 44/03 (ex N 6/03) (2003 m. liepos 23 d. Komisijos laiškas C(2003) 2534).

⁽²⁵⁾ Žr. 23 išnašą.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią Italija numato skirti žemės ūkio produktų, nurodytų Sutarties I priede, pardavimo skatinimui pagal Sicilijos regioninio teisės akto Nr. 27/97 4 straipsnį, atitinka bendrąją rinką.

Atitinkamai anksčiau minėta valstybės pagalba gali būti įgyvendinama.

2 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią Italija numato skirti žemės ūkio produktų, nurodytų Sutarties I straipsnyje reklamai pagal Sicilijos regioninio teisės akto Nr. 27/97 4 straipsnį, neatitinka bendrosios rinkos.

Atitinkamai anksčiau minėta valstybės pagalba negali būti įgyvendinama.

3 straipsnis

Italija imasi visų būtinų priemonių susigrąžinti iš pagalbos gavėjų 2 straipsnyje nurodytą valstybės pagalbą, jeigu jiems ji buvo suteikta neteisėtai.

Susigrąžinimas vykdomas nedelsiant ir pagal nacionaliniuose teisės aktuose nustatytą tvarką su sąlyga, jeigu ta tvarka leidžia nedelsiant ir veiksmingai įgyvendinti šį sprendimą. Susigrąžinama valstybės pagalba apima ir palūkanas nuo dienos, kai

pagalba jau buvo pagalbos gavėjų dispozicijoje, iki jos susigrąžinimo dienos. Palūkanos apskaičiuojamos remiantis orientacine palūkanų norma, naudota apskaičiuojant regioninės valstybės pagalbos palūkanų ekvivalentą.

4 straipsnis

Italija pakeičia savo teisės aktų nuostatas dėl valstybės pagalbos žemės ūkio produktų, nurodytų I priede, reklamai taip, kad jos atitiktų Bendrijos rekomendacijas dėl valstybės pagalbos EB sutarties I priede nurodytų produktų ir tam tikrų į I priedą neįtrauktų produktų reklamai.

5 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą paskelbimo dienos Italija praneša Komisijai apie priemones, kurių buvo imtasi šiam sprendimui įgyvendinti.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2004 m. birželio 2 d.

Komisijos vardu
Franz FISCHLER
Komisijos narys

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2005 m. lapkričio 9 d.

dėl pagalbos sistemos, kurią Prancūzija numato taikyti likerinių vynu gamintojams ir didmeninės prekybos įmonėms Šaranto *Pineau*, Gaskonės *Floc*, Normandijos *Pommeau* ir Juros *Macvin*

(pranešta dokumentu Nr. C(2005) 4189)

(Tik tekstas prancūzų kalba yra autentiškas)

(2007/55/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas, kaip numatyta minėtame straipsnyje ⁽¹⁾,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

- (1) 2003 m. birželio 23 d. laišku Nuolatinė Prancūzijos atstovybė prie Europos Sąjungos, laikydamosi Sutarties 88 straipsnio 3 dalies nuostatų, pranešė Komisijai apie pagalbos sistemą, kurią ji numato taikyti likerinių vynu gamintojams ir didmeninės prekybos įmonėms Šaranto *Pineau*, Gaskonės *Floc*, Normandijos *Pommeau* ir Juros *Macvin*. 2003 m. rugpjūčio 9 d., lapkričio 24 d. ir 28 d. bei 2004 m. vasario 17 d. ir 24 d. laiškuose buvo pateikta papildomos informacijos.
- (2) 2004 m. balandžio 20 d. laišku Komisija informavo Prancūziją apie savo sprendimą dėl šios pagalbos pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.
- (3) Komisijos sprendimas pradėti šią procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽²⁾. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas dėl aptariamosios pagalbos.
- (4) Suinteresuotųjų šalių pastabų dėl šios pagalbos Komisija negavo.
- (5) Prancūzija savo pastabas pateikė 2004 m. birželio 11 d. laiške, užregistruotame 2004 m. birželio 14 d.

II. APRAŠYMAS

- (6) Pagalba, apie kurią pranešta, papildoma ta pagalba, apie kurią buvo pranešta anksčiau ir kurią Komisija buvo patvirtinusi

kaip valstybės pagalbą Nr. N 703/95 ⁽³⁾ ir Nr. N 327/98 ⁽⁴⁾, ji bus skirta reklamos ir pardavimo skatinimo akcijoms, mokslinių tyrimų ir eksperimentų programoms, techninei pagalbai ir veikalai, kurios tikslas – skatinti kokybiškų produktų gamybą.

- (7) Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos Nr. N 703/95 buvo panaikintas Teisingumo Teismo sprendimu, kurio turinys išdėstytas toliau.
- (8) Pagalba N 703/95 ir N 327/98, iš pradžių numatyta penkeriems metams pradedant nuo 1995/1996 m., buvo suskirstyta į septynis mokėjimo etapus, kurių paskutinis – 2001 m. gegužės – 2002 m. balandžio mėn. laikotarpis. Dėl vyriausybės nustatytų biudžetinių apribojimų pastarosios lėšos šiandien dar yra įšaldytos. Ankstesnės sistemos galiojimo pabaiga buvo nukelta į 2002 m. balandžio 30 d.
- (9) Kalbant apie produkciją, kuriai teikiama pagalba, yra pasikeitimų palyginti su ankstesnėmis sistemomis. Pavyzdžiui, stipriųjų gėrimų sektoriaus ūkio subjektai (armanjako, kalvadoso, konjako) neprašė pratęsti sistemos galiojimo. Todėl Prancūzijos valdžios institucijos nusprendė apsiriboti likeriniaisiais vynais su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN).
- (10) Visoms suinteresuotosioms šakinėms organizacijoms ir visai toliau apibūdintai pagalbai 5 metams yra numatytas bendras 12 000 000 EUR pagalbos biudžetas, kuris paskirstytas taip: Šaranto *Pineau* – 9 360 000 EUR; Gaskonės *Floc* – 2 040 000 EUR; Normandijos *Pommeau* – 360 000 EUR ir Juros *Macvin* – 240 000 EUR.
- (11) Mokslinius tyrimus, techninę pagalbą ir kokybiškos produkcijos vystymo veiklą finansuos tik valstybė iš biudžeto lėšų. Reklamos ir skatinimo akcijas finansuos iš dalies valstybė, iš dalies – suinteresuotosios šakinės organizacijos iš savanoriškų privalomųjų įmokų (toliau – SPI), renkamų iš jų narių. Valstybės įnašas į Europos Sąjungos teritorijoje rengiamas reklamos akcijas neviršys 50 %.

⁽¹⁾ OL C 42, 2005 2 18, p. 2.

⁽²⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽³⁾ 1996 m. lapkričio 21 d. Prancūzijos pareigūnų laiškas Nr. SG(96) D/9957.

⁽⁴⁾ 1998 m. rugpjūčio 4 d. Prancūzijos pareigūnų laiškas Nr. SG(98) D/6737.

(12) SPI taikomos likeriniams vynams su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN), kuriuos parduoda vynuogių augintojai, profesionalūs distiliuotojai ir didmenų prekybininkai, veikiantys atitinkamo vyno su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN) gamybos zonoje.

(13) 2002 m. Šaranto *Pineau* SPI sudarė 12,96 EUR už hektolitą/laispni, Gaskonės *Floc* – 0,25 EUR už butelį, Normandijos *Pommeau* – 30,79 EUR už hektolitą/laispni ir Juros *Macvin* – 2,75 EUR be mokesčių už hektolitą/laispni.

1. Reklamos ir pardavimo skatinimo akcijos

(14) Prancūzijos pareigūnai paaiškino, kad numatomos programos bus įgyvendinamos tam tikrose Europos Sąjungos rinkose, tarp jų ir Prancūzijos rinkoje, bei trečiųjų šalių rinkose. Planuojamų reklamos akcijų tikslas – skatinti ketinimų pirkti pagausėjimą geriau supažindinant su likeriniiais vynais, tačiau reklama neturėtų apsiriboti atskirų įmonių prekėmis. Produkcija, kuri bus reklamuojama, – tai produkcija su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN): Šaranto *Pineau*, Gaskonės *Floc*, Normandijos *Pommeau* ir Juros *Macvin*.

(15) Šios akcijos bus naudingos susivienijusiems likerinių vynų gamintojams, kurie, pasak Prancūzijos pareigūnų, vieni nepajęgtų sutelkti lygiaverčių pastangų siekdami išplėtoti savo prekių prekybą rinkoje.

(16) Bus rūpinamasi, kad reklamos akcijų pranešimais vartotojai nebūtų atgrasomi pirkti kitų valstybių narių prekes arba kad tos prekės nebūtų menkinamos.

(17) Tai bus reklamos, informacijos ir komunikacijos kampanijos, apimsiančios įvairius akcijų tipus, ypač reklamą žiniasklaidoje, kitų pardavimo skatinimo formų kūrimą ir sklaidą, reklamos akcijų rengimą su kampanijomis susijusiose pardavimo vietose. Jas bus galima organizuoti kartu su pardavimo skatinimo akcijomis, tokiomis kaip ryšiai su visuomene, dalyvavimas parodose, seminarų rengimas, renginių organizavimas, brošiūrų ar informacinių dokumentų leidyba, supratimo apie produktą ir kampanijų veiksmingumo tyrimai.

(18) Prancūzijos pareigūnai išipareigojo pateikti šioms kampanijoms naudotą reklaminę medžiagą arba jos kopijas.

(19) Pagalba reklamai, numatoma teikti pirmiau minėtoms šakinėms organizacijoms, apsiribos 50 % Europos Sąjungos valstybėse, tarp jų ir Prancūzijoje, rengiamoms akcijoms ir 80 % trečiojoje šalyse rengiamoms akcijoms.

(20) Numatoma pagalba planuojamoms akcijoms eurais yra:

	ES	Trečiojoji šalis	Iš viso
<i>Gaskonės Floc</i>	1 490 000	212 500	1 702 500
<i>Šaranto Pineau</i>	6 956 000	1 000 000	7 956 000

	ES	Trečiojoji šalis	Iš viso
<i>Normandijos Pommeau</i>	360 000	—	360 000
<i>Juros Macvin</i>	175 000	—	175 000
Iš viso	8 981 000	1 212 500	10 193 500

2. Moksliniai tyrimai

(21) Pasak Prancūzijos pareigūnų, mokslinių tyrimų ir eksperimentų palaikymo akcijos nukreiptos tik į visus sektoriui pravarčius mokslinius tyrimus, kurie yra bendro pobūdžio ir teikia naudos visam sektoriui.

(22) Pagalbos Šaranto *Pineau* sritys: mikrobiologija, bakteriniai pakitimai ir padariniai (pieno bakterijų dauginimosi Šaranto *Pineau* vyne veiksmų nustatymas, užtaršos testų atlikimas ir valymo technikos parengimas); Šaranto *Pineau* brandinimo būdai (analitinių kriterijų, apibūdinančių oksidacijos reiškinius, nustatymas ir brandinimo veiksmų atskleidimas); analitinių duomenų banko sudarymas (bendrieji tyrimai – gamintino vyno alkoholio koncentracija, cukrus, pH, – galima cheminė ar bakterinė užtarša, metalai, katijonai, lakieji junginiai, augalų priežiūros produktų likučiai).

(23) Pagalbos Gaskonės *Floc* sritys: vynuogių rūšys ir skirtingų vyno rūšių maišymo tyrimai siekiant optimizuoti skirtingų vyno rūšių maišymą, kad gaminant Gaskonės *Floc* būtų padidintas šviežumo ir vaisių skonis (su didesniu cukraus kiekiu, spalvos intensyvumu, dermingu bendruoju rūgštingumu susiję tyrimai); armanjako tyrimai, padedantys gaminti Gaskonės *Floc* (analitinė tikrinimo procedūra – vario, etanolio, etilo acetato kiekis, alkoholio koncentracija, – vartojamų armanjako rūšių tobulinimas); tyrimai ir tam tikriems vartojimo tipams pritaikyto Gaskonės *Floc* vyno sukūrimas, kokybės ir kiekybės testų atlikimas, laikymas.

(24) Pagalba Juros *Macvin* vynams: technikos pažanga (Juros vynuogių rūšių atskirų grupių prinokimo tikrinimas siekiant nustatyti prinokimo stadiją ir labiausiai Juros *Macvin* gaminti tinkamas vynuogių rūšis); vynuogienojų atranka ir vertinimas; misos ir išspaudimo kokybė (ekstrakcijos metodų – fermentacijos ir šalčio – bei misos išvalymo įtaka Juros *Macvin* vynų aromato kokybei); SO₂ dozių reikšmė išvalymui; skaidrinimas ir paruošimas pilstyti į butelius (įvairių metodų palyginimas siekiant, kad į butelius supilstytas Juros *Macvin* vynas būtų skaidrus ir toks išliktų).

(25) Bus dengiama 100 % numatytų mokslinių tyrimų išlaidų. Šiai mokslinių tyrimų veiklai numatyta pagalba, įskaitant su informacijos apdorojimu ir bibliografija susijusias išlaidas bei visą paramą, skirtą įgyvendintų akcijų rezultatams paskelbti visiems ūkio subjektams skiriama penkeriems metams, yra tokia: Šaranto *Pineau* – 912 600 EUR, Gaskonės *Floc* – 118 000 EUR ir Juros *Macvin* – 65 000 EUR.

3. Techninė pagalba

- (26) Prancūzijos pareigūnai apibrėžė planuojamą techninę pagalbą, kurią iš esmės sudarys techniniai mokymai, skirti visų lygių gamybos procesams tobulinti ir valdyti (pirminė gamyba, vynu gamyba, degustacija), taip pat populiarinimo operacijos.
- (27) Šie darbai bus finansuojami padengiant 100 % išlaidų atsivėlgiant į pirmiau minėtą didžiausią pagalbą sumą. Šiai daliai numatoma pagalba, skiriama penkeriems metams, yra tokia: Šaranto *Pineau* – 280 800 EUR ir Gaskonės *Floc* – 169 000 EUR.

4. Pagalba kokybiškų produktų gamybai

- (28) Pagalbą kokybiškų produktų gamybai numatyta teikti Šaranto *Pineau* ir Gaskonės *Floc* sektoriams. Kalbama apie tokius darbus: RVASVT ir atsekamumas (techninius ir teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkančio palyginimo kriterijaus sukūrimas ir paskelbimas); produktų kokybės gerinimą skatinantys techniniai ir ekonominiai tyrimai.
- (29) Šiems darbams penkeriems metams skiriama pagalba yra tokia: Šaranto *Pineau* – 210 600 EUR ir Gaskonės *Floc* – 50 500 EUR.

III. SUTARTIES 88 STRAIPSNIO 2 DALYJE NUSTATYTOS PROCEDŪROS INICIJAVIMAS

- (30) Kalbant apie planuojamos pagalbos pobūdį, teikimo sąlygas ar finansavimo metodą, išankstinis priemonių tyrimas nesukėlė esminių abejonių, nors dėl pagalbos reklamai Komisija nusprendė, kad Prancūzija turi aiškiai išsipareigoti, kad bet kuri nuoroda į nacionalinę produkto kilmę būtų antraeilis dalykas.
- (31) Komisija pradėjo Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pagalbos suderinamumo su kitomis Bendrijos teisės aktais nuostatomis, ypač su Sutarties 90 straipsniu.
- (32) Primintina, kad Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos Nr. N 703/95, kurios tąsa yra priemonė, apie kurią pranešta, panaikino Teisingumo Teismas ⁽⁵⁾.
- (33) Savo sprendime Teismas primena, kad 1992–1993 m. ⁽⁶⁾ Prancūzijos vyriausybė nustatė likerinių vynu ir natūralių saldžių vynu diferencijuoto apmokestinimo sistemą. Taigi nuo 1993 m. liepos 1 d. likeriniams vynams buvo taikomas 1 400 FRF ⁽⁷⁾ akcizas už hektolitrą, o natūraliems saldiems vynams – 320 FRF akcizas už hektolitrą.

- (34) 1993–1994 m. kai kurie Prancūzijos gamintojai atsisakė mokėti papildomus akcizus už likerinius vynus. Kai 2004 m. vasarą šis „akcizų streikas“ buvo laikinai nutrauktas, likerinių vynu su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN) nacionalinės konfederacijos pirmininkas paaiškino šį nutraukimą tuo faktu, kad, pasak jo, Prancūzijos vyriausybė planuoja kompensuoti Prancūzijos gamintojams mokesčio skirtumą sumokėdama metinę kompensaciją ir žalos atlyginimą už 1994–1997 metus.

- (35) 1995 m. *Associação dos Exportadores de Vinho do Porto* (Porto vyną eksportuojančių įmonių asociacija, toliau – AEVP) pateikė Komisijai du skundus. AEVP tvirtino, kad esama ryšio tarp, viena vertus, skirtingo likerinių vynu ir natūralių saldžių vynu apmokestinimo, ir, kita vertus, tam tikros pagalbos Prancūzijos likerinių vynu gamintojams. Pasak AEVP, aptariamoji pagalba buvo skirta būtent kompensuoti Prancūzijos likerinių vynu gamintojams aukštesnį apmokestinimo lygį, o tai reiškia, kad didesnę mokestį turi mokėti tik užsienio likerinių vynu gamintojai. Todėl šis diskriminacinis apmokestinimas prieštarauja Sutarties 95 straipsniui (tapusiam 90 straipsniui).

- (36) Teismas konstatavo, kad dalis aptariamąsios pagalbos sudaro palankias sąlygas vienai gamintojų kategorijai, kuri didele dalimi sutampa su Prancūzijos likerinių vynu gamintojais, patiriančiais nuostolių dėl apmokestinimo sistemos, ir kad galimas ryšys tarp apmokestinimo sistemos ir aptariamąsios pagalbos plano yra rimta kliūtis vertinant pagalbos suderinamumą su Sutarties nuostatomis.

- (37) Teismas pabrėžė, kad tokiomis aplinkybėmis išnagrinėti klausimus, iškeltus AEVP pateiktuose skunduose, Komisija galėtų tik pradėjusi Sutarties 93 straipsnio 2 dalyje (tapusioje 88 straipsnio 2 dalimi) nustatytą procedūrą.

- (38) Be to, Teismas nustatė, kad Komisijos sprendimas yra nepagrįstas, nes ji nepaaiškino, kodėl nusprendė, kad AEVP kaltinimas dėl Sutarties 95 straipsnio (tapusio 90 straipsniu) galimo pažeidimo yra nepagrįstas.

- (39) Todėl Teismas nusprendė, kad ginčijamas sprendimas yra negaliojantis, kadangi nebuvo pradėta Sutarties 93 straipsnio 2 dalyje (tapusioje 88 straipsnio 2 dalimi) nustatyta procedūra ir nebuvo nurodytos priežastys, kaip nustatyta Sutarties 190 straipsnyje (tapusiam 253 straipsniu).

⁽⁵⁾ 2001 m. gegužės 3 d. Teismo sprendimas byloje C-204/97, *Portugalijos Respublika prieš Europos Bendrijų Komisiją*, Rink., p. I-03175.

⁽⁶⁾ 1993 m. birželio 22 d. pataisytas finansų įstatymas Nr. 93-859.

⁽⁷⁾ 1 FRF = 0,15 EUR.

- (40) Atsižvelgdama į šį Teismo sprendimą Komisija buvo tos nuomonės, kad priemonę, apie kurią pranešta ir kuri yra Teismo panaikintu sprendimu patvirtintos pagalbos sąsą, būtina išsamiai išnagrinėti Sutarties 90 straipsnio atžvilgiu.
- (41) Taigi, vykstant parengiamajam priemonės tyrimui, Komisija pateikė klausimų Prancūzijai norėdama sužinoti, ar aptariamoji valstybės pagalba *de facto* nėra tik Prancūzijos likerinių vynų gamintojams skirto Bendrojo mokesčių kodekso 402bis straipsnyje nustatyto mokesčio dalis.
- (42) Prancūzija savo atsakymuose, pateiktuose vykstant pirmajam tyrimo etapui, remdamasi toliau pateikiamais samprotavimais, pabrėžė, kad nei anksčiau nebuvo, nei dabar nėra jokio ryšio tarp siūlomų paramos priemonių ir akcizų.
- (43) Pasak Prancūzijos, pagalbai skirta suma (2,4 mln. EUR metams, 12 mln. EUR penkeriems metams) nepriylgsta toms lėšoms, kurios sektoriuje gaunamos iš akcizų. Pavyzdžiui, taikant 214 EUR/hl akcizo mokesčių, lėšos, gautos už 150 000 hektolitrus likerinių vynų su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN), sudarytų daugiau kaip 32 mln. EUR per metus.
- (44) Dėl to, kad likeriniai vynams taikomas šis specialus 214 EUR/hl mokesčių (tuo tarpu natūraliems saldiems vynams jis yra 54 EUR/hl), šiam sektoriui nustatytas 24 mln. EUR papildomų akcizų mokesčių. Pasak Prancūzijos, ši suma taip pat nepalyginama su siūlomos pagalbos dydžiu.
- (45) Pasak Prancūzijos, niekada nebuvo priimta jokia nuostata dėl to, kad pagal Bendrojo mokesčių kodekso 402bis straipsnį surinktos lėšos būtų panaudotos šios šalies likerinių vynų gamintojams remti. Pavyzdžiui, nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 2000 m. gruodžio 31 d. gautos lėšos buvo pervedamos į „solidarumo su pagyvenusiais žmonėmis fondą“. Nuo 2001 m. sausio 1 d. iki 2003 m. gruodžio 31 d. jos buvo panaudotos fondui, skirtam finansuoti darbo laiko sutrumpinimą. Nuo 2004 m. sausio 1 d. šios lėšos pervedamos į valstybės biudžetą.
- (46) Išnagrinėjusi šią informaciją Komisija buvo tos nuomonės, kad tokio pobūdžio informacija nepanaikino abejonių dėl egzistuojančio ryšio tarp renkamo mokesčio ir pagalbos.
- (47) Iš tikrųjų Komisija buvo tos nuomonės, kad tai, jog nėra tiesioginės sąsajos tarp pagalbos sumos (2,4 mln. EUR) ir pajamų iš akcizų, taikomų likeriniams vynams (32 mln. EUR) arba tarp pagalbos sumos (2,4 mln. EUR) ir papildomų akcizų, kuriuos moka likerinių vynų gamintojai, palyginti su natūralių saldžių vynų gamintojais (24 mln. EUR) dar negalima laikyti pakankamu įrodymu, kad tarp mokesčio ir pagalbos nėra ryšio. Taigi šiame tyrimo etape nebuvo atmestina tikimybė, kad pagalba gali, bent jau iš dalies, būti atlygis Prancūzijos likerinių vynų gamintojams, kompensacija, kuria kiti Bendrijos gamintojai negali pasinaudoti.
- (48) Be to, Komisija buvo tos nuomonės, kad reikia atsižvelgti į Teismo pareikštą susirūpinimą dėl to, kad tretiesiems asmenims būtų sudaryta galimybė pateikti argumentus, susijusius su galimu Sutarties 90 straipsnio pažeidimu.
- (49) Taigi sprendime pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą Komisija paprašė Prancūzijos pateikti papildomos informacijos ir skaičių, kurie galėtų paremti jos argumentus.
- (50) Pirmiausia Prancūzijos buvo paprašyta patikslinti, ar valstybė jau yra prisiėmusi išsipareigojimą Prancūzijos likerinių vynų gamintojams atlyginti ar kompensuoti, bent iš dalies, 1993 m. įvesto mokesčio padarinius.
- (51) Komisija Prancūzijos taip pat paprašė pateikti skaičius, susijusius su sumomis, gautomis iš likeriniams vynams taikomo mokesčio, atitinkamai už prancūziškus produktus ir už importuotus produktus, taip pat sumas, gautas iš (Prancūzijos ar Bendrijos) individualios gamybos.
- (52) Nustačiusi, kad didžioji pagalba, apie kurią pranešta, dalis skirta Šaranto *Pineau*, kuriam tenka 78 % sumos, – po jo eina Gaskonės *Floc* (17 %), Normandijos *Pommeau* (3 %) ir galiausiai Juros *Macvin* (2 %), – Komisija paprašė Prancūziją paaiškinti, ar, kalbant apie kiekvieną šių gamintojų, šis procentinis dydis sutampa su pajamų, kurias valstybė gauna iš likeriniams vynams taikomo mokesčio, procentiniu dydžiu.
- (53) Kadangi didžioji pagalba dalis skirta reklamos akcijoms, Prancūzijos buvo paprašyta paaiškinti, ar šis pasirinkimas atspindi tipišką Prancūzijos valstybės pasirinkimą ir kituose žemės ūkio gamybos sektoriuose, ypač kokybiškų produktų sektoriuje.
- (54) Komisija paprašė Prancūzijos pateikti pagalbą, skirtą Prancūzijoje surengtoms kiekvieno iš keturių aptariamųjų gamintojų reklamos kampanijoms, biudžetą.
- (55) Prancūzijos taip pat buvo paprašyta pateikti paaiškinimus dėl galimo ryšio tarp pajamų, gautų iš SPĮ, ir pajamų iš nacionalinio biudžeto, skirtų pagalbai finansuoti.

IV. PRANCŪZIJOS PASTABOS

- (56) 2005 m. sausio 10 d. laiške Prancūzija pateikė tokią informaciją ir paaiškinimus:
- (57) Dėl reklamos akcijų (žr. 30 konstatuojamąją dalį) Prancūzijos pareigūnai išsipareigojo, kad finansuojamose produktų reklamose nebus pabrėžta, jog atitinkamų likerinių vynų kilmės šalis yra Prancūzija.
- (58) Dėl ryšio tarp likeriniams vynams taikomo mokesčio ir pagalbos Prancūzija dar kartą pabrėžė, kad sąsajos tarp pajamų, gautų iš akcizų, ir pagalbos sumos, teikiamos iš nacionalinio biudžeto, nėra. Iš akcizų gautos pajamos,

įskaitant ir pajamas, gautas už likerinius vynus, patenka į bendrąjį valstybės biudžetą. Pasak Prancūzijos, valdžios institucijos visiškai nepriklausomai priima sprendimus dėl pagalbos tam tikriems ekonomikos sektoriams. Šiuo atveju pagalba siekiama ištaisyti tam tikrus struktūrinius trūkumus, dėl kurių nukenčia šie vynai, ypač tokius kaip vartotojų žinių apie šiuos vynus stoka, gamybos įmonių mažumas ir nesutelktas geografinis išsidėstymas, taip pat lėšų, kurios padėtų išivirtinti rinkose, trūkumas.

(59) Prancūzija patvirtino, kad nėra jokio teisinio dokumento, leidžiančio kompensuoti likerinių vynų gamintojų sumokėtus akcizus (žr. 50 konstatuojamąją dalį).

(60) Dėl pajamų, gautų atitinkamai už prancūziškų likerinių vynų ir importuotų likerinių vynų pateikimą vartotojams (žr. 51 konstatuojamąją dalį), Prancūzija pirmiausia

(63) Prancūzija pateikė lentelę, iliustruojančią numatytos pagalbos keturioms šakinėms organizacijoms pasiskirstymą ir kiekvieno atitinkamo likerinių vynų gamintojo pagamintą produkto kiekį (žr. 52 konstatuojamąją dalį).

Pavadinimas	Pagamintas kiekis	Pagamintas kiekis procentais	Numatytos pagalbos dydis procentais
Šaranto <i>Pineau</i>	112 436 hl (2001)	87 %	78 %
Gaskonės <i>Floc</i>	8 413 hl (2003)	7 %	17 %
Pommeau	5 111 hl (2002)	4 %	3 %
Juros <i>Macvin</i>	2 717 hl (2002)	2 %	2 %

(64) Prancūzija konstatuoja, kad kiekvienam likeriniam vynui tenkanti bendrosios produkcijos dalis ir procentinis numatytos pagalbos dydis yra panašūs, nors ne visai sutampa. Prancūzija pabrėžia, kad numatytos pagalbos paskirstymas tokiomis dalimis yra šakinių organizacijų susitarimo rezultatas, o ne valdžios institucijų sprendimas.

(65) Dėl Komisijos klausimo apie biudžetą, skirtą reklamos akcijoms (žr. 53 konstatuojamąją dalį), Prancūzija pateikė skaičius, rodančius, kad ypač kokybiškų vynų PRK sektoriuje reklamos akcijoms skirtos sumos sudaro nuo 50 % iki 74 % bendrojo šakinėms organizacijoms skirto biudžeto.

(66) Prancūzija pateikė duomenis apie kiekvienos atitinkamų keturių šakinių organizacijų biudžeto dalį, skirtą Prancūzijoje surengtoms reklamos akcijoms. Šis paskirstymas, turintis išlikti toks pat, jei pagalba patvirtinama, Prancūzijos teigimu, taip pat yra šakinių organizacijų laisvo pasirinkimo rezultatas.

Likeriniai vynai su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN)	2003 m. biudžetas pardavimui skatinti	Iš jo pardavimui Prancūzijoje skatinti skirta dalis	Numatyta pagalba (2,4 mln. EUR per metus)	Iš jos pardavimui Prancūzijoje skatinti skirta dalis
<i>Pineau</i>	1 671 000 EUR	74 %	1 872 000 EUR	74 %
<i>Floc</i>	279 000 EUR	64 %	408 000 EUR	64 %
<i>Pommeau</i>	166 000 EUR	100 %	72 000 EUR	100 %
<i>Macvin</i>	22 600 EUR	100 %	48 000 EUR	100 %

paiškino, kad fiskalinė statistika (atliekama pagal akcizų tarifus) neleidžia atskirti prancūziškų produktų nuo kitų Bendrijos valstybių produktų.

(61) Bet kokiame atveju muitinės tarnybų duomenimis, 2003 m. iš natūraliems saldiems vynams ir įvairios kilmės likeriniams vynams taikomų akcizų gauta suma siekė 142,5 mln. EUR, kurie pasiskirstė taip: 25,2 mln. EUR už natūralius saldžius vynus, kuriems taikomas 54 EUR/hl akcizas, t. y. už 467 000 hl, ir 117,3 mln. EUR už likerinius vynus, kuriems taikomas 214 EUR/hl akcizas, t. y. už 548 000 hl.

(62) Iš pastarųjų duomenų galima pagal derliaus deklaracijas atskirti Prancūzijoje pagamintų likerinių vynų produkciją, iš kurios 94 477 hl tenka Šaranto *Pineau*, 2091 hl – Juros *Macvin*, 5680 hl – *Pommeau* ir 6057 hl – Gaskonės *Floc*.

- (67) Dėl galimo ryšio tarp pajamų, gautų iš SPI, ir pajamų iš nacionalinio biudžeto, skirtų pagalbai finansuoti, Prancūzija pateikė šią lentelę:

Kilmės pavadinimas	Kiekis	SPI norma	Iš SPI gautos pajamos pardavimui skatinti	Pagalba iš nacionalinio biudžeto pardavimui skatinti
<i>Pineau</i>	112 436 hl	12,96 EUR/hl	1 457 000 EUR	1 591 000 EUR
<i>Floc</i>	8 413 hl	0,25 EUR už butelį	279 000 EUR	340 000 EUR
<i>Pommeau</i>	5 111 hl	30,79 EUR/hl	157 000 EUR	72 000 EUR
<i>Macvin</i>	2 717 hl	2,75 EUR/hl	75 000 EUR	35 000 EUR

- (68) Pajamos, kurios gali būti skirtos reklamai, neapsiriboja vien tik iš SPI gautomis pajamomis. Šakinės organizacijos kaip tik gali pasinaudoti kitomis lėšomis, gautomis, pavyzdžiui, už suteiktas paslaugas, reklamos objektų pardavimą ir kita. Prancūzija patvirtino, kad ne mažiau nei 50 % reikalavimus atitinkančių reklamos akcijų išlaidų dengs privačios įmonės.
- (69) Numatytos pagalbos ir iš akcizų gautų pajamų, apskaičiuotų remiantis derliaus dydžiu ⁽⁸⁾, palyginimui Prancūzija pateikė tokius skaičius:

Pavadinimas	Pajamos iš akcizų per metus	Numatyta pagalba	Pagalba/akcizai
Šaranto <i>Pineau</i>	20 218 078 EUR	1 872 000 EUR	9,3 %
Gaskonės <i>Floc</i>	1 296 198 EUR	408 000 EUR	31,5 %
<i>Pommeau</i>	1 215 520 EUR	72 000 EUR	5,9 %
Juros <i>Macvin</i>	447 474 EUR	48 000 EUR	10,7 %

- (70) Prancūzija pabrėžia, kad ši lentelė ypač svarbi, nes pagal ją negalima nustatyti, jog skiriant pagalbą buvo siekta kompensuoti akcizų našta, kadangi jokios kiekybinės sąsajos nėra.

V. ĮVERTINIMAS

ekonomiškai naudinga pagalbą gaunančioms įmonėms, 4) ji turi daryti poveikį valstybių narių tarpusavio ir iškraipyti arba galėti iškraipyti konkurenciją.

1. Pagalbos pobūdis. Sutarties 87 straipsnio 1 dalies pritaikomumas

- (73) Komisija mano, kad aptariamuoju atveju šios sąlygos yra įvykdytos. Kadangi:

- (71) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį, išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

1.1. Valstybės ištekliai

- (74) Mokslinius tyrimus, techninę pagalbą ir kokybiškų produktų plėtotę finansuos tik valstybė iš savo biudžeto lėšų.

- (72) Kad priemonei būtų galima taikyti Sutarties 87 straipsnio 1 dalį, turi būti įvykdytos visos keturios sąlygos: 1) priemonė turi būti finansuojama valstybės arba iš valstybinių išteklių, 2) ji turi būti taikoma tik tam tikroms įmonėms arba gamybos sektoriams, 3) ji turi būti

- (75) Tačiau pardavimo skatinimo ir reklamos akcijas finansuos iš dalies valstybė, iš dalies (mažiausiai 50 %) – atitinkamos šakinės organizacijos iš lėšų, gautų iš jų narių renkant savanoriškas privalomasias įmokas (SPI).

⁽⁸⁾ (šis kiekis gali skirtis nuo vartoti pateikto kiekio).

(76) Komisija mano, kad biudžetas, skirtas pardavimui skatinti ir reklamos akcijoms, yra sudarytas vien tik iš valstybės lėšų, ir šitai grindžia toliau išdėstytais argumentais.

(77) Pagal nusistovėjusią Komisijos praktiką privalomosios sektoriaus įmonių įmokos, skiriamos finansinės paramos priemonei finansuoti, yra prilyginamos parafiskaliniams mokesčiams ir todėl yra valstybės lėšos, jei šiuos įnašus nustato valstybė arba jei iš šių įmokų gautos lėšos skirstomos per įstatymu įsteigtą instituciją.

(78) Aptariamuoju atveju renkamas įmokas privalomomis nustatė Prancūzijos vyriausybė vykdydama šakinių organizacijų susitarimų išplėtimo procedūrą. Susitarimai išplėsti priėmus nutarimą, paskelbtą Prancūzijos Respublikos oficialiajame leidinyje (*Journal officiel de la République française*). Taigi tam, kad šios įmokos būtų veiksmingos, turi būti priimtas valdžios institucijos teisės aktas.

(79) Tačiau, remiantis Teisingumo Teismo praktika, kai vertinamas priemonės valstybės pagalbos pobūdis, taip pat išnagrinėjama, ar minėta priemonė gali būti laikoma *priskirtina valstybei* ⁽⁹⁾. Nesena Teismo praktika ⁽¹⁰⁾ pateikė duomenų, kuriuos čia reikėtų išnagrinėti.

(80) Teismas paskelbė, kad tam tikros priemonės, finansuojamos šakinių organizacijų iš lėšų, gautų iš jų narių, nepatenka į Sutarties 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kadangi: a) įmokos buvo privalomai skirtos priemonei finansuoti; b) valstybės įstaiga ar valdžios institucijos niekada negalėjo laisvai disponuoti šiomis lėšomis; c) priemonė buvo priskirta tik aptariamoms šakinės organizacijos nariams ir nebuvo sudedamoji valstybės politikos dalis (...).

(81) Iš šios Teismo praktikos išplaukia, kad tais atvejais, kai valstybei tenka paprasto tarpininko vaidmuo, nes ji nesikiša į ekonominio sektoriaus vykdomos politikos kryptį pasirinkimo apibrėžimą ir niekada negali disponuoti surinktais ištekliais, kurie yra privalomai skirti aptariamoms priemonėms, negalima taikyti priskirtinumo valstybei kriterijaus. Todėl priemonės gali būti nelaikomos valstybės pagalba.

(82) Tačiau aptariamasis atvejis neatitinka *Pearle* byloje priimtame sprendime nustatytų kriterijų. Ypač tas faktas, kad valstybė prisideda finansuodama 50 % šių pardavimo skatinimo ir reklamos akcijų, akivaizdžiai įrodo, jog šios akcijos kaip tik sudaro valstybės politikos dalį, ir todėl lėšos,

naudojamos joms finansuoti, apskritai laikytinos viešaisiais ištekliais, skirtais valstybei priskirtiniams veiksams.

1.2. Atranka

(83) Priemonės yra skirtos tik Prancūzijos likerinių vynu gamintojams, vadinasi – yra atrankinės.

1.3. Naudos buvimas

(84) Likerinių vynu gamintojai gauna ekonominę naudą įvairių akcijų (mokslinių tyrimų, techninės pagalbos, kokybiškų produktų plėtojimo, pardavimo skatinimo ir reklamos projektų) finansavimo forma. Ši nauda pagerina pagalbos gavėjų konkurencinę padėtį. Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką įmonės konkurencinės padėties pagerėjimas dėl valstybės pagalbos paprastai reiškia konkurencijos iškraipymą kitų įmonių, negaunančių tokios paramos, atžvilgiu ⁽¹¹⁾.

1.4. Poveikis tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymai

(85) Ši pagalba gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, nes nacionalinei produkcijai sudaro palankias sąlygas kitų valstybių narių produkcijos sąskaita. Iš tikrųjų vyno gamybos sektorius yra nepaprastai atviras konkurencijai Bendrijos lygiu; tai, beje, regis, gerai įrodo faktas, kad šiame sektoriuje yra bendras rinkos organizavimas.

(86) Iš toliau pateikiamos lentelės matyti valstybių narių ir Prancūzijos prekybinių mainų vyno produktais lygis 2001, 2002 ir 2003 metais ⁽¹²⁾.

Metai	Vynas (1 000 hl)			
	ES importas	ES eksportas	Prancūzijos importas	Prancūzijos eksportas
2001	39 774	45 983	5 157	15 215
2002	40 453	46 844	4 561	15 505
2003	43 077	48 922	4 772	14 997

(87) Kai kurias planuojamas priemones siekiama įgyvendinti už Europos Sąjungos ribų. Tačiau, atsižvelgiant į rinkų, kuriose veikia Bendrijos ūkio subjektai, tarpusavio priklausomybę, neatmestina galimybė, kad pagalba gali iškraipyti konkurenciją tarp valstybių narių, sustiprindama ūkio subjektų konkurencinę padėtį ⁽¹³⁾, net jei toji pagalba ir naudinga produktams eksportuoti už Bendrijos ribų ⁽¹⁴⁾.

⁽⁹⁾ 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-482/99, *Prancūzijos Respublika prieš Komisiją*, Rink. 2002, p. I-4397, motyvuojamosios dalies 24 punktą, ir 2003 m. lapkričio 20 d. sprendimas byloje C-126/01, *GEMO*, Rink. 2003, p. I-13769.

⁽¹⁰⁾ 2004 m. liepos 15 d. Teismo sprendimas byloje C/345/02, *Pearle prieš Hoofdbedrijfschap Ambachten*, Rink. 2004, p. I-7139.

⁽¹¹⁾ 1980 m. rugsėjo 17 d. sprendimas byloje 730/79, *Philippe Morris prieš Komisiją*, Rink. 1980, p-2671, motyvuojamosios dalies 11 ir 12 punktai.

⁽¹²⁾ *Agriculture in the European Union, Statistical and economic information 2004*. Žemės ūkio generalinis direktoratas, Europos Komisija.

⁽¹³⁾ 1969 m. gruodžio 10 d. Teismo sprendimas sujungtose bylose 6 ir 11-69, *Komisija prieš Prancūzijos Respubliką*, Rink., motyvuojamosios dalies 20 punktą.

⁽¹⁴⁾ 1990 m. kovo 21 d. Teismo sprendimas byloje C-142/87, *Belgija prieš Komisiją*, Rink., motyvuojamosios dalies 35 punktą.

(88) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, aptariamosioms priemonėms taikoma Sutarties 87 straipsnio 1 dalis ir jos gali būti pripažintos suderinamomis su Sutartimi tik tuo atveju, jei joms gali būti pritaikyta kuri nors iš Sutartyje numatytų leidžiančių nukrypti nuostatų.

2. Pagalbos suderinamumas

(89) Vienintelė leidžianti nukrypti nuostata, apie kurią šiame etape galima kalbėti, yra Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto nuostata, pagal kurią bendrajai rinkai neprieštaraujančia gali būti laikoma pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

(90) Kad aptariamajai pagalbai būtų galima taikyti šią leidžiančią nukrypti nuostatą, pagalba turi neprieštarauti valstybės pagalbos srities teisės aktams. Komisija *in primis* patikrina, ar gali būti pritaikytas 2003 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba⁽¹⁵⁾. Jei šis reglamentas netaikytinas, Komisija patikrina, ar gali būti remiamasi kitokiu teisiniu pagrindu, kaip pavyzdžiui, Bendrijos gairės ar programos.

(91) Numatyta pagalba neapsiriboja mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis, todėl Reglamentas (EB) Nr. 1/2004 netaikytinas. Taigi priimdama sprendimą Komisija rėmėsi šiais dokumentais: a) Bendrijos gairėmis, skirtomis valstybės pagalbai žemės ūkio sektoriuje⁽¹⁶⁾ (toliau – žemės ūkiui skirtos gairės); b) Bendrijos gairėmis, taikytinomis valstybės pagalbai, skirtai į EB sutarties I priedą įtrauktų prekių ir tam tikrų į šį priedą neįtrauktų prekių reklamai⁽¹⁷⁾ (toliau – reklamai skirtos gairės) ir c) Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai programa⁽¹⁸⁾ (toliau – programa).

(92) Atsižvelgiant į tai, kad numatyta pagalba turėtų būti finansuojama, bent jau iš dalies, iš privalomųjų įmokų, prilyginamų parafiskaliniams mokesčiams, Komisija įvertino ir pagalbos finansavimo būdus.

2.1. Priemonės

2.1.1. Pagalba reklamai ir pardavimui skatinti

(93) Bendrijos gairėse, taikytinose valstybės pagalbai, skirtai į EB sutarties I priedą įtrauktų prekių ir tam tikrų į šį priedą

neįtrauktų prekių reklamai (toliau – reklamai skirtos gairės)⁽¹⁹⁾, nustatyti neigiami ir teigiami kriterijai, kurių turi laikytis visos nacionalinės pagalbos sistemos. Pagal 16–30 gairių punktus tai neturi būti reklamos akcijos, prieštaraujančios Sutarties 28 straipsniui arba antrinei Bendrijos teisei, ir šios akcijos neturi būti orientuotos į konkrečias įmones.

(94) Prancūzijos pareigūnai paaiškino, kad šios akcijos nėra skirtos konkrečioms įmonėms, kad reklama nemenkins kitų Bendrijos produktų ir kad į ją nebus įtrauktas joks nepalankus palyginimas, pabrėžiantis produktų nacionalinės kilmės vertę.

(95) Nuorodos į nacionalinę kilmę turi būti antraeilės palyginti su pagrindine informacija, kurią vartotojams skleidžia kampanija, ir neturi būti esminė priežastis, dėl kurios jiems patariama produktą pirkti. Aptariamuoju atveju svarbu, kad prancūziška produktų kilmė nebūtų pirmaeilė informacija Prancūzijos teritorijoje vykdomų kampanijų metu.

(96) Prancūzijos pareigūnų atsiųsti pavyzdžiai, taip pat tuo tikslu aiškiai pareikštas Prancūzijos įsipareigojimas leidžia daryti išvadą, kad nebus ypač pabrėžiama aptariamųjų produktų nacionalinė kilmė ir bet kokia nuoroda į kilmę bus antraeilė palyginti su pagrindine reklamos kampanijų skleidžiama informacija.

(97) Kalbant apie teigiamus kriterijus, pagal 31–33 reklamai skirtų gairių punktus produktai, kuriems rengiamos reklamos kampanijos, turi atitikti mažiausiai vieną iš šių reikalavimų: turi būti kalbama apie perteklinę žemės ūkio produkciją arba apie nepakankamai vartojamas rūšis, arba apie tam tikrų regionų plėtrą, arba apie mažųjų ir vidutinių įmonių plėtrą, arba apie aukštos kokybės, įskaitant ekologiškus, produktus.

(98) Šiuo klausimu Prancūzijos pareigūnai paaiškino, kad priemonėmis bus siekiama plėtoti atitinkamus gamybos regionus parduodant tipišką jų produkciją. Jos atitiks būtinybę suteikti paramą tikslinių geografinių zonų mažosioms ir vidutinėms įmonėms: aptariamųjų vyno gamybos sektorių įmonės daugiausia yra nedidelės struktūros, turinčios mažai darbuotojų, dažnai jos yra šeimyninės. Priemonėmis taip pat bus siekiama plėtoti aukštos kokybės produktus (su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN)).

(99) Kalbant konkrečiau apie pagalbą reklamai, skirtai žemės ūkio produktams su saugomos kilmės vietos nuoroda ar su Bendrijos registruotu saugomu geografinės nuorodos

⁽¹⁵⁾ OL L 1, 2004 1 1, p. 1.

⁽¹⁶⁾ OL C 232, 2000 8 12, p. 19.

⁽¹⁷⁾ OL C 252, 2001 9 12, p. 5.

⁽¹⁸⁾ OL C 45, 1996 2 17, p. 5, vėliau iš dalies pakeista, kiek kalbama apie jos taikymą žemės ūkio sektoriuje, OL C 48, 1998 2 13, p. 2.

⁽¹⁹⁾ OL C 252, 2001 9 12, p. 5.

pavadinimu ⁽²⁰⁾, Komisija, siekdama garantuoti, kad pagalba nebūtų suteikta individualiems gamintojams, patikrina, ar visi produkto su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN) gamintojai turi tokią pat teisę į pagalbą. Vadinasi, reklamos priemonėse turi būti nurodoma saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN), o ne bet koks logotipas ar etiketė, nebent visi gamintojai turėtų teisę juos naudoti. Taip pat, jei dėl praktinių priežasčių pagalba suteikiama gamintojų susivienijimui, Komisija paprašo užtikrinti, kad pagalba iš tikrųjų bus naudinga visiems gamintojams, nesvarbu ar jie yra susivienijimo nariai, ar ne.

- (100) Prancūzijos pareigūnai išpareigojo, kad bendrai vykdant akcijas visi šios pagalbos gavėjai, nieko nediskriminuojant, būtų reklamuojamo produkto gamintojai, taip pat prie jo prekybos rinkoje prisidedantys ūkio subjektai.
- (101) Kalbant apie gairių 60 punkte nustatytą didžiausią galimą pagalbos dydį, reklamos akcijos gali būti 50 % finansuojamos iš valstybės išteklių, o likusią dalį turi finansuoti pagalbą gaunančios šakinės organizacijos ir tarpšakinės organizacijos.
- (102) Prancūzijos pareigūnai išpareigojo, kad viešasis finansavimas būtų ne didesnis nei 50 % reklamos akcijoms, vykdomoms Europos Sąjungoje. Likusią dalį turi finansuoti aptariamą žemės ūkio sektoriaus ūkio subjektai.
- (103) Akcijos, vykdomos už Europos Sąjungos ribų, galės būti finansuojamos 80 %. Tai atitinka Komisijos priimtą politiką ⁽²¹⁾, pagal kurią finansinis gamintojų dalyvavimas šios rūšies akcijose suprantamas būtent taip, kaip nurodo 1999 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2702/1999 dėl informacijos apie žemės ūkio produktus teikimo ir jų skatinimo trečiojoje šalyse priemonių ⁽²²⁾, kur kalbama apie bendrai finansuojamas akcijas. Dėl akcijų, Bendrijos vykdomų trečiojoje šalyse, šio reglamento 9 straipsnyje nustatyta, kad, kai kalbama apie viešųjų ryšių, žemės ūkio ir maisto produktų pardavimui skatinti ir reklamos akcijas, dalį finansavimo turi teikti siūlančiosios organizacijos. Taigi prie mažiausiai dvejus metus trunkančių akcijų finansavimo jos paprastai prisideda padengdamos ne mažiau kaip 20 % išlaidų, Bendrijai finansuojant ne daugiau nei 60 % ir valstybėms narėms – 20 %. Pagal tai daroma išvada, kad realus pagalbos gavėjų finansinis indėlis į šios rūšies akcijas, sudarantis ne mažiau kaip 20 % išlaidų, atrodo, yra tinkamas siekiant apriboti konkurencijos iškreipimus kitų Bendrijos produktų atžvilgiu.

- (104) Prancūzijos pareigūnai nusiuntė Komisijai pagalbos, apie kurią pranešta, finansuojamų pardavimo skatinimo ir

reklamos akcijų pavyzdžių, leidžiančių patvirtinti minėtų pareigūnų prisiimtus išpareigojimus.

- (105) Komisija daro išvadą, kad ši pagalba atitinka Bendrijos lygiu nustatytus reikalavimus.

2.1.2. Pagalba moksliniams tyrimams

- (106) Dėl mokslinių tyrimų ir eksperimentų, taip pat dėl mokslo pažangos sklaidos žemės ūkiui skirtų gairių 17 punkte numatyta, kad pagalba moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai nagrinėjama remiantis kriterijais, nustatytais Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai programoje ⁽²³⁾. Pastarojoje patikslinama, kad pagalbos dydis, galintis siekti 100 %, yra suderinamas su bendrąja rinka net ir tuo atveju, kai mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą vykdo įmonės, jei visais atvejais įvykdomos toliau išvardytos keturios sąlygos:

- pagalba yra bendros svarbos atskiram atitinkamam sektoriui ir nesukelia kitiems sektoriams netinkamo konkurencijos iškreipimo,
- informacija turi būti skelbiama atitinkamuose leidiniuose, kurie platinami bent jau nacionaliniu lygiu, o ne teikiama tik atskiros organizacijos nariams, siekiant garantuoti, kad kiekvienas šia veikla galimai suinteresuotas ūkio subjektas galėtų lengvai sužinoti, kad ji yra atliekama ar buvo atlikta ir kad rezultatai paprasčiau yra teikiami ar bus pateikti visoms suinteresuotosioms šalims. Ši informacija paskelbiama ne vėliau nei bet kuri kita atskiros organizacijos nariams teikiama informacija,
- darbų rezultatus, apžvelgdamos išlaidų ir laiko aspektus, tokiomis pat sąlygomis naudotis pateikia visos suinteresuotosios šalys, įskaitant ir pagalbos gavėją,
- pagalba atitinka Urugvajaus raundo daugiašalėse derybose dėl prekybos sudarytos Sutarties dėl žemės ūkio ⁽²⁴⁾ 2 priede „Vidaus parama: pagrindas atleisti nuo paramos mažinimo išpareigojimų“ nustatytus reikalavimus.

- (107) Prancūzijos pareigūnai prisiėmė šiuos išpareigojimus:

- bus kalbama tik apie bendros svarbos atitinkamam sektoriui tyrimus, skirtus bendrai naudoti ir plačiai paskleisti, nedarančius poveikio prekybos sąlygoms ir

⁽²⁰⁾ Pagal 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 208, 1992 7 24, p. 1).

⁽²¹⁾ Valstybės pagalba nr. N 166/2002.

⁽²²⁾ OL L 327, 1999 12 21, p. 7.

⁽²³⁾ Žr. 18 išnašą.

⁽²⁴⁾ OL L 336, 1994 12 23, p. 22.

nesukuriančius netinkamo konkurencijos išskraipymo kitiems sektoriams,

- b) įvykdžius kiekvieną programą surinkti ir patvirtinti duomenys bus paskelbti įvairiuose lengviausiai suinteresuotiesiems asmenims prieinamuose leidiniuose. Šių tyrimų rezultatai bus skelbiami ir sklaidžiami taip, kad visi suinteresuotieji šios srities ūkio subjektai ir didmeninės prekybos įmonės galėtų būti apie juos informuoti ir turėtų prie jų prieigą, be diskriminacijos, tokiu pat metu kaip ir bet kas kitas, paprasčiausiai to paprašę. Darbų rezultatai ar santraukos bus paskleisti „plačiajai visuomenei“ skirtose atitinkamų šakinių organizacijų publikacijose, prie šių tyrimų prisidėjusių techninių organizacijų specialiuose leidiniuose, įvairiose brošiūrose ir publikacijose. Sektoriaus ūkio subjektams jie bus pateikti per įprastus žemės ūkio sektoriaus ar Žemės ūkio ir žuvininkystės ministerijos tarpininkus,
- c) atsižvelgiant į tai, kad tyrimai yra bendros svarbos komercinio rezultatų panaudojimo numatyta nėra. Todėl naudojimosi teisės perleidimo kainos ar naudojimosi teisės gavimo sąlygų klausimas neiškils.
- d) Prancūzijos pareigūnai garantuoja, kad finansuojant akcijas gamintojams ar perdurbėjams tiesioginiai lėšų nepervedama ir tos akcijos atitinka tarptautinius komercinius kriterijus, kurių laikosi Europos Sąjunga.

(108) Komisija daro išvadą, kad ši pagalba atitinka Bendrijos lygiu nustatytus reikalavimus.

2.1.3. Pagalba techninei pagalbai

(109) Žemės ūkiui skirtų gairių 14 punkte nustatyta, kad šios rūšies pagalba leidžiama ir gali būti finansuojama 100 %, jeigu ji yra prieinama visiems reikalavimus atitinkantiems asmenims, veikiantiems atitinkamoje zonoje pagal objektyviai apibrėžtas sąlygas, ir jei bendra trejų metų laikotarpiui skiriamos pagalbos suma neviršija 100 000 eurų kiekvienam gavėjui, arba mažųjų ir vidutinių įmonių atveju yra finansuojama iki 50 % reikalavimus atitinkančių išlaidų (nuo didžiausios sumos). Prancūzijos pareigūnai įsipareigojo šių reikalavimų laikytis.

(110) Komisija daro išvadą, kad ši pagalba atitinka Bendrijos lygiu nustatytus reikalavimus.

2.1.4. Pagalba kokybiškų produktų gamybai

(111) Žemės ūkiui skirtų gairių 13 punkte nustatyta, kad šios rūšies pagalba leidžiama ir gali būti finansuojama 100 %, jeigu ji yra prieinama visiems reikalavimus atitinkantiems asmenims, veikiantiems atitinkamoje zonoje pagal objektyviai apibrėžtas sąlygas, ir jei bendra trejų metų

laikotarpiui skiriamos pagalbos suma neviršija 100 000 eurų kiekvienam gavėjui, arba mažųjų ir vidutinių įmonių atveju yra finansuojama iki 50 % reikalavimus atitinkančių išlaidų nuo didžiausios sumos. Prancūzijos pareigūnai įsipareigojo šių reikalavimų laikytis.

(112) Komisija daro išvadą, kad ši pagalba atitinka Bendrijos lygiu nustatytus reikalavimus.

2.2. Pagalbos finansavimas

2.2.1 Privalomoji įmoka (SPĮ)

(113) Remdamasi Teisingumo Teismo praktika⁽²⁵⁾ Komisija paprastai mano, kad valstybės pagalbos finansavimas iš privalomųjų mokesčių gali paveikti pačią pagalbą, turėdamas protekcionistinio pobūdžio padarinių, pranokstančių pagalbą tikrąja šio žodžio prasme. Aptariamąsios įmokos (SPĮ) iš tikrųjų yra privalomieji mokesčiai. Remdamasi ta pačia praktika Komisija mano, kad pagalba negali būti finansuojama iš parafiskalinių mokesčių, taikomų ir produktams, importuojamiems iš kitų valstybių narių.

(114) SPĮ yra taikomos likeriniams vynams su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN), kuriuos parduoda vynuogių augintojai, distiliuotojai, didmeninės prekybininkais įmonės, veikiantys aptariamąsios produkcijos su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN) zonoje. Prancūzijos pareigūnai taip pat paaiškino, kad, kitaip nei mokesčiai, renkami remiantis Bendrijos direktyvomis dėl alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams nustatytų akcizų, šakinių organizacijų įmokos iš esmės taikomos tik likeriniams vynams su atitinkama saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN), vadinasi, tik regionų, kurie apibrėžti teisės aktuose, produktams, todėl likeriniams vynams iš kitų valstybių narių šios įmokos netaikomos.

(115) Kalbant konkrečiau apie didmeninės prekybos įmones, neatmestina galimybė, kad jie parduoda ir importuotus produktus. Tačiau Prancūzijos pareigūnai patikslino, kad didmeninės prekybos įmonių mokama šakinių organizacijų įmoka taikoma tik su pagalba, apie kurią pranešta, susijusiems likeriniams vynams su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN), t. y. Šaranto *Pineau*, Gaskonės *Floc*, Normandijos *Pommeau* ir Juros *Macvin*. Taigi importuojamiems vynams ši įmoka nėra taikoma.

(116) Todėl, atsižvelgiant į tai, kad vienintelė produkcija, kuriai taikomas mokestis, yra nacionalinė likerinių vynų su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN) produkcija, kuriai numatyta priemonė, galima daryti išvadą, kad importuojami produktai nėra apmokestinami.

(117) Dėl valstybės pagalbos, finansuojamos iš parafiskalinių mokesčių, Teismas taip pat nustatė kriterijus, kuriuos čia reikėtų aptarti. *Nygaard* byloje⁽²⁶⁾ Teismas nusprendė, kad

⁽²⁵⁾ 1970 m. birželio 25 d. Teismo sprendimas byloje 47/69, *Prancūzijos Respublikos vyriausybė prieš Europos Bendrijų Komisiją*, Rink. 1970, p. 487.

⁽²⁶⁾ 2002 m. balandžio 23 d. sprendimas byloje C-234/99, *Niels Nygaard prieš Svineafgiftsfonden*, Rink. 2002, p. I 3657.

mokestis turi būti laikomas pažeidžiančiu draudimą diskriminuoti, nustatytą Sutarties 90 straipsnyje, jei nauda, kurią teikia iš mokesčių gautų pajamų skyrimas, tenka tik apmokestintiems nacionaliniams produktams, perdirbamiems ar parduodamiems nacionalinėje rinkoje, iš dalies kompensuojant jiems tenkančius mokesčius ir taip eksportuojamiems nacionaliniams produktams sudarant blogesnę padėtį.

- (118) Pagalba pardavimui skatinti ir reklamai (vienintelė pagalba, finansuojama iš SPĮ) yra naudinga prekybos sektoriui ir didmeninės prekybos įmonėms, kurios parduoda produktus už Prancūzijos ar už Europos Sąjungos ribų gali būti kitokios svarbos.
- (119) Tačiau Prancūzijos pareigūnai užtikrina, kad ir nacionalinis Šaranto *Pineau* komitetas, ir šakinis Gaskonės *Floc* komitetas finansuoja reklamos ar pardavimo skatinimo akcijas tiek Prancūzijoje, tiek Europos Sąjungoje ir trečiojoje šalyse. Jų pasirinkimą šiuo klausimu visiškai nepriklausomai nustato jų valdančiosios tarybos, į kurias įeina visi atitinkamo sektoriaus atstovai, savo sprendimu.
- (120) O šakinė sidrų su saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN) organizacija ir šakinis Juros vynu komitetas šiuo metu neplanuoja finansuoti akcijų už Prancūzijos rinkos ribų. Tačiau, pasak Prancūzijos pareigūnų, šią akcijų orientaciją į Prancūzijos rinką lemia paties sektorius, kuriam svarbiausia geriau įsitvirtinti nacionalinėje rinkoje, politika, žinant, kad šių likerinių vynu pardavimas užsienyje dar netapo komercine praktika. Prancūzijos pareigūnai tvirtina, kad tokia orientacija didmeninės prekybos įmonėms nėra nepalanki nes už Prancūzijos rinkos ribų parduodamos produkcijos kiekis yra labai mažas, ir visiškai nėra didmeninės prekybos įmonių, kurios specializuotųsi pardavimo eksportui srityje.
- (121) Bet koku atveju Prancūzijos pareigūnai įsipareigojo, kad eksportuojamiems produktams bus skirta ne mažiau akcijų, finansuojamų iš šakinių organizacijų įmokų, negu nacionalinėje teritorijoje parduodamiems produktams.
- (122) Komisija atsižvelgia į šį įsipareigojimą ir yra tos nuomonės, kad iš Prancūzijos pateiktos informacijos šiuo metu negalima nustatyti požymių, jog esama diskriminacijos eksportuojamų likerinių vynu atžvilgiu.
- (123) Tačiau Komisija atkreipia Prancūzijos pareigūnų dėmesį į *Nygaard* byloje priimto sprendimo pasekmes, susijusias su diskriminacija tarp eksportuojamų produktų ir nacionalinėje teritorijoje parduodamų produktų. Teismas nusprendė, kad nacionalinis teismas turi nustatyti galimos produktų diskriminacijos dydį. Tuo tikslu per atskaitinį laikotarpį jis turi patikrinti, ar piniginiu atžvilgiu yra lygiavertės iš aptariamojo mokesčio, taikomo nacionaliniams produktams, parduotiems nacionalinėje rinkoje, iš viso gauta suma ir nauda, kuri šiems produktams tenka išimties tvarka.

2.2.2 Suderinamumas su kitomis Sutarties nuostatomis

- (124) Primintina, kad valstybės pagalba, kurios tam tikros formos prieštarauja kitoms Sutarties nuostatomis, negali būti pripažinta suderinama su bendrąja rinka. Aptariamuoju atveju Komisija išnagrinėjo dėl pagalbos N 703/95 AEVP pareikšto kaltinimo dėl galimo Sutarties 90 straipsnio pažeidimo pagrįstumą. Be to, Komisija pažymi, kad taikant šią procedūrą AEVP pastabų nepateikė.
- (125) Sutarties 90 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės tiesiogiai ar netiesiogiai neapmokestina kitų valstybių narių gaminių savo vidaus mokesčiais, didesniais už tuos, kuriais ji tiesiogiai ar netiesiogiai apmokestina panašius vietinius gaminius.
- (126) Aptariamuoju atveju Prancūzijoje likeriniams vynams taikomas akcizo mokestis yra toks pat ir prancūziškiems, ir kitų valstybių narių vynams.
- (127) Apie diskriminacinio pobūdžio apmokestinimą vidaus mokesčiais, prieštaraujantį Sutarties 90 straipsniui, galėtų būti kalbama tik tokiu atveju, jei Prancūzijos gamintojų mokamas mokestis būtų iš dalies kompensuojamas pagalba, skirta tiems patiems gamintojams, taigi visą minėtą mokestį turėtų mokėti tik ne Prancūzijos gamintojai.
- (128) Pirmiausia konstatuotina, kad mokesčiai neįeina į Sutarties nuostatų, susijusių su valstybės pagalba, taikymo sritį, nebent jie yra pagalbos priemonės finansavimo būdas ir yra neatsiejama šios pagalbos dalis.
- (129) Iš to išplaukia, kad likeriniams vynams taikomas mokestis neturi įtakos numatytos pagalbos suderinamumo vertinimui ir todėl turi būti čia nagrinėjamas tik tuo atveju, jei tarp minėto mokesčio ir pagalbos priemonių egzistuoja pakankamas ryšys.
- (130) 2005 m. sausio 13 d. Teisingumo Teismo sprendime *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant* byloje ⁽²⁷⁾, priimtame dėl šio sprendimo aptariamos pagalbos jau inicijavus Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą, buvo išaiškintos aplinkybės, kurioms esant pripažintina, kad tarp mokesčio ir pagalbos priemonės egzistuoja pakankamas ryšys, ir todėl galima teigti, kad mokestis yra neatsiejama pagalbos dalis.
- (131) Minėto sprendimo motyvuojamosios dalies 26 punkte ypač patikslinama, kad tam, kad mokestį ar mokesčio dalį būtų galima laikyti neatsiejama pagalbos dalimi, tarp mokesčio ir pagalbos būtina turi egzistuoti privalomasis paskirties ryšys, nustatytas atitinkamais nacionalinės teisės aktais, tai

⁽²⁷⁾ Dar nepaskelbta Rinkinyje.

yra, kad iš mokesčio gautos pajamos tiesiogiai veikia pagalbos dydį, vadinasi, ir šios pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka vertinimą.

- (132) *Streekgewest* byloje Teismas nustatė, kad net jei dėl valstybės narės biudžeto įvertinimo poreikių lengvata (pagalba) ir kompensuoja mokesčio sumos padidėjimą, ši aplinkybė pati savaime nėra pakankama, kad būtų įrodytas privalomasis ryšys tarp mokesčio ir lengvatos ⁽²⁸⁾.
- (133) Aptariamuoju atveju Prancūzija pažymėjo, kad iš mokesčio gautos lėšos pervedamos į bendrąjį valstybės biudžetą ir kad nėra teisės akto, leidžiančio kompensuoti likerinių vynu gamintojų sumokėtus akcizus. Beje, Komisijos turima informacija nesuteikia pagrindo tai paneigti. Taigi, remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija gali daryti išvadą, kad tarp lėšų, gautų iš mokesčio, taikomo likeriniams vynams, ir pagalbos, skirtos tiems patiems produktams, privalomojo paskirties ryšio nėra, ir net nebūtina įrodyti, kad nėra galimos kiekybinės sąsajos tarp Prancūzijos gautų sumų ir sumų, panaudotų taikant pagalbos sistemą.
- (134) Be to, pateikdama tiesiog kaip papildomą argumentą, Komisija konstatuoja, kad lentelės su skaičiais, kurias Prancūzija pateikė pradėjus Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą, įrodo, jog nėra jokios kiekybinės sąsajos tarp pajamų iš mokesčio, taikomo įvairiems produktams, ir šiems produktams skirtos pagalbos.
- (135) Atsižvelgiant į tai, kad tarp mokesčio ir numatytos pagalbos nėra pakankamo ryšio, nėra ir pagrindo vertinti šio mokesčio poveikį priemonių, apie kurias pranešta, suderinamumui su bendrąja rinka, ypač atsižvelgiant

į Sutarties 90 straipsnį, pagal Sutarties 88 straipsnyje nustatytą valstybės pagalbai taikomą procedūrą.

VI. IŠVADOS

- (136) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad Prancūzijos numatytai pagalbai galima taikyti Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatytą leidžiančią nukrypti nuostatą ir pripažinti ją suderinama su bendrąja rinka.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią Prancūzija numato teikti likerinių vynu gamintojams ir didmenų prekybininkams, siekianti 12 000 000 EUR, yra suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

Todėl šią pagalbą teikti leidžiama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2005 m. lapkričio 9 d.

Komisijos vardu

Mariann FISCHER BOEL

Komisijos narė

⁽²⁸⁾ Pirmiau minėto sprendimo motyvuojamosios dalies 27 punktą.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gegužės 16 d.

dėl valstybės pagalbos Nr. C 26/2004 (ex NN 38/2004), kurią Vokietijos Federacinė Respublika suteikė *Schneider Technologies AG*

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 1857)

(Tik tekstas vokiečių kalba yra autentiškas)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/56/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

II. APRAŠYMAS

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

paprašiusi suinteresuotųjų šalių pateikti savo pastabas ⁽¹⁾ pagal pirmiau nurodytus straipsnius ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

- (1) 2003 m. kovo 24 d. Komisija gavo skundą dėl kelių tariamų pagalbos, suteiktos įmonei *Schneider Technologies AG* (toliau – *Schneider AG*), priemonių. Skundo pateikėja, įmonė *Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG*, yra kontroliuojančioji bendrovė, valdanti *Schneider AG* akcijas ir priklausanti dviem broliams Schneideriams.
- (2) 2004 m. liepos 14 d. Komisija dėl trijų Bavarijos institucijos *Bayrische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung* (toliau – LfA) paskolų ir dviejų Bavarijos mokslinių tyrimo fondo *Bayrische Forschungstiftung* (toliau – BFS) paskolų, skirtų moksliniams tyrimams ir plėtrai, pradėjo oficialią tyrimo procedūrą. Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas 2005 m. vasario 22 d. ⁽²⁾ *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Komisija paprašė visas suinteresuotąsias šalis pareikšti pastabas dėl tariamos pagalbos. Negauta jokių trečiųjų šalių pastabų ⁽³⁾. Vokietija atsakė į sprendimą pradėti oficialią tyrimo procedūrą 2004 m. rugsėjo 16 d. ir 24 d. raštais, užregistruotais atitinkamai tą pačią dieną.
- (3) 2005 m. rugsėjo 6 d. Komisija paprašė papildomos informacijos, ją Vokietija pateikė 2005 m. spalio 5 d. raštu (užregistruotu 2005 m. spalio 6 d.). 2006 m. vasario 6 d. pateikta papildoma informacija (užregistruota 2006 m. vasario 7 d.).

⁽¹⁾ OL C 46, 2005 2 22, p. 12.

⁽²⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽³⁾ Kelių pranešimų, atsiųstų per tyrimą ar po jo, negalima laikyti oficialia nuomone (tai buvo dažniausia nekomentuojami, su svarstomu klausimu nesusiję spaudos straipsniai ir vienas (bet irgi išsamiau nepaaiškintas) pasiūlymas teikti Komisijai su svarstomu klausimu susijusias konsultacijas).

1. NAUDOS GAVĖJAS

- (4) *Schneider AG* buvo didelė Vokietijos įmonė, kurios pagrindinė buveinė yra Tiurkheime, Bavarijoje, gaminusi spalvotus televizorius. Įmonė ne tik plėtojo gamybą, dešimtajame dešimtmetyje ji dalyvavo pažangiajame projekte, skirtame lazerinės projekcijos technologijai, kurią taikant būtų galima sukurti aiškesnį vaizdą, gauti didesnį ryškumą, įdiegti bet kokio dydžio ekranus ir naudoti bet kokią projekcijos paviršių. Abiejų rūšių veikla paskui buvo perduota dviem 2000–2002 m. įsteigtoms *Schneider AG* pavaldžiosioms bendrovėms: *Schneider Electronics AG* (toliau – SE), perėmusiai televizorių gamybą, ir *Schneider Laser Technologies AG* (toliau – SLT).
- (5) LfA, institucija, kurios užduotis yra skatinti regiono ekonomiką, nuo 1998 m. valdė tam tikrą *Schneider AG* akcijų skaičių. 1999 m. ir 2000 m. LfA valdė 35,6 % akcijų ir buvo didžiausia akcininkė. *Lehman Brothers*, privatus investicijų bankas, valdė 26,6 % akcijų, *Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG* – 14,6 %, kiti privatūs investuotojai turėjo 23,2 % akcijų.
- (6) Tuo metu *Schneider AG* ateitis rinkoje buvo vertinama labai puikiai, nes įmonė pirmavo lazerinės projekcijos technologijos kūrimo srityje. Nuo 1998 m. iki 2000 m. *Schneider* akcijų kursas padidėjo kone dešimteriopai; nuo 1999 m. iki 2000 m. – beveik du su puse karto. Antras pagal dydį investuotojas, *Lehman Brothers*, sutiko su tokia palankia įmonės ateities perspektyva – tai matyti iš 2000 m. balandžio mėn. atlikto tyrimo, kuriame prognozuojama, kad plataus vartojimo elektronika nuo 2000 m. pabaigos, o lazerinės projekcijos technologija nuo 2001 m. paskutinio ketvirčio duos pelno. Nuo 1999 m. vidurio iki 2000 m. vidurio *Lehman Brothers* nupirko iš LfA [...] (*) akcijų.

(*) Konfidenciali informacija

- (7) Tačiau įmonių našumas nebuvo toks, kokio tikėtasi. SE gamino prastesnės kokybės televizorius ir negalėjo konkuruoti su daugiausia iš Azijos įvežamomis pigiomis prekėmis. Kadangi televizorių verslas nedavė pelno, *Schneider AG* trūko lėšų, kurių reikėjo SLT lazerių technologijai kurti, todėl darbas vyko daug lėčiau negu tikėtasi iš pradžių. Pirmasis prototipas buvo sukonstruotas tik 2000 m. gegužės mėn., daug vėliau negu planuota, ir tiko tik pramonės reikmėms. Iki 2002 m. įmonė nesukūrė privatiems vartotojams tinkamo gaminio, nors toks buvo tikrasis ekonominis SLT tikslas.
- (8) 2002 m. kovo mėn. įmonei *Schneider AG* ir jos dviem pavaldžiosioms bendrovėms iškeltos trys atskiros bankroto bylos. Bankroto administratorius pardavė *Schneider AG* ir SE turtą Kinijos elektronikos įmonei *TCL*, o SLT turtą – *Jenoptik Laser, Optik, Systeme GmbH* (toliau – *LOS*), nes *TCL* ir *LOS* pateikė atitinkamai geriausius pasiūlymus.

2. FINANSINĖS PRIEMONĖS

- (9) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija pareiškė abejonių dėl šių dviejų priemonių.

2.1. TRYS LFA PASKOLOS

- (10) Trys LfA paskolos buvo dalis susitarimų, kuriuos 1999 m. rudenį sudarė LfA, *Lehman Brothers* (skundo pateikėja) ir bankų grupė, paketo. Vokietija paaiškino, kad 1998 m. įmonė patyrė nuostolių, nesėkmingai bandydama padidinti televizorių pardavimą per specializuotą mažmeninę prekybą. Todėl įmonės vadovybė nusprendė restruktūrizuoti įmonę ir išplėsti OEM (tikrųjų įrangos gamintojų) verslą. Kad galėtų finansuoti šią restruktūrizaciją, iš anksto finansuoti gamybą pagal stambius užsakymus ir padengti nuostolius, įmonei reikėjo grynųjų pinigų.

- (11) Pirmoji LfA paskola (toliau – 1-oji paskola), 2,1 mln. EUR, suteikta 1999 m. rugsėjo mėn. su [...] % palūkanų norma. Antroji LfA paskola (toliau – 2-oji paskola), 5,1 mln. EUR taip pat suteikta 1999 m. rugsėjo mėn. su [...] % palūkanų norma. Trečioji LfA paskola (toliau – 3-oji paskola), 5,6 mln. EUR, suteikta 2000 m. vasario mėn. su [...] % palūkanų norma. Pirmosios dvi paskolos buvo suteiktos vieneriems metams, 3-oji paskola – iki 2001 m. gruodžio 31 d., t. y. beveik dvejim metams.

- (12) 2000 m. rugsėjo mėn. pirmųjų dviejų paskolų grąžinimo terminas pratęstas iki 2002 m. rugsėjo 30 d., t. y. dar dvejim metams, su didesnėmis palūkanų normomis: 1-osios paskolos – [...] %, 2-osios paskolos – [...] %. 2000 m. gruodžio mėn. 3-osios paskolos grąžinimo terminas pratęstas iki 2002 m. rugsėjo 30 d., palūkanų norma padidinta iki [...] %.

- (13) 1-osios paskolos grąžinimas daugiausia buvo garantuotas žemės hipoteka, visų esamų ir būsimų reikalavimų perleidimu ir prekių perleidimu kreditoriaus nuosavybėn užtikrinant prievolės vykdymą. Tačiau bankų grupės reikalavimų, kylančių iš prieš tai suteiktų paskolos sutarčių, užtikrinimo priemonės turi pirmenybę prieš šią užtikrinimo priemonę. 2-oji ir 3-oji paskola suteikta be garantijų. Vokietija paaiškino, kad užuot taikius garantijas susitarta dėl didesnių palūkanų normų. Faktinė garantijų vertė LfA, kaip *Schneider AG* akcininkei, buvo labai maža, nes pagal Vokietijos įstatymus akcininko paskola greičiausiai (pagal ribotos atsakomybės bendrovių įstatymo 30 str.) bus laikoma papildomu indėliu į įstatinį kapitalą.

- (14) Privačių partnerių indėliai į bendrą paketą:

- a) *Lehman Brothers* 1999 m. pabaigoje pervedė įmonei 25 mln. EUR ir įsigijo iki tol *Daimler Chrysler* valdytas SLT akcijas, o 2000 m. vasario mėn. didinant įmonės kapitalą pervedė dar 46 mln. EUR, skirtų investicijoms į lazerių verslo plėtros finansavimą ir buvo didžiausias investuotojas.
- b) 1998 m. privačių bankų grupė *Schneider AG* suteikė 31 mln. EUR kredito liniją. Susitarta dėl [...] % palūkanų normos. 1999 m. rugsėjo mėn. aiškiai susitarta dėl šios kredito linijos išlaikymo kaip dėl bendro paketo dalies. Be to, bankų grupė sutiko, kad kredito linijos suma trumpam laikui būtų padidinta iki [...] EUR. Tą patį mėnesį pagrindinis grupės bankas padidino palūkanas iki [...] %. Vokietija paaiškino, kad neturėjo informacijos apie kitų grupės bankų taikomas kitokias palūkanų normas negu iš pradžių sutartos [...] % palūkanų normos.
- c) Skundo pateikėja suteikė 7,7 mln. EUR akcininko paskolą tomis pačiomis sąlygomis kaip ir bankų grupė.

2.2. DOTACIJOS, SKIRTOS MOKSLINIAMS TYRIMAMS IR PLĖTRAI

- (15) 1994 m. ir 1997 m. *Bayrische Forschungsstiftung* (BFS) įmonei *Schneider AG* suteikė dvi dotacijas, iš viso 9 050 121,88 EUR⁽⁴⁾.

1 projektas („Lazerinės projekcijos technologija“)

- (16) Pirmoji 6 498 468,68 EUR⁽⁵⁾ dotacija suteikta 1994 m. gruodžio 16 d., ji buvo skirta „Lazerinės projekcijos technologijos“ projekto finansavimui (toliau –

⁽⁴⁾ Įskaitant dotaciją „mėlynojo lazerio“ projektui, kurį įgyvendino Viurburgo universitetas.

⁽⁵⁾ Įskaitant dotaciją „mėlynojo lazerio“ projektui, kurį įgyvendino Viurburgo universitetas.

1-asis projektas). Dotacija buvo išmokėta keliomis dalimis įgyvendinant projektą, t. y. nuo 1995 m. sausio mėn. iki 1997 m. birželio mėn. Remtinios sąnaudos sudarė 12 484 972,74 EUR, pagalbos intensyvumas buvo 48,9 %.

(17) 1-ojo projekto tikslas buvo sukurti pagrindus naujiems darbo metodams projektuojant didelius ir didelės skiriamosios gebos spalvotus vaizdus įvairioms taikymo sritims ir mokslinius bei technologinius pagrindus atskiriems vėlesnės sistemos komponentams.

(18) Teikiant pagalbą atsižvelgta į šias projekto sąnaudas (*):

Projekto sąnaudos	Sąnaudos (eurais)
Personalo sąnaudos (įskaitant kelionių išlaidas)	4 304 566,36
Kitos veiklos sąnaudos (medžiagos ir priemonės)	4 399 666,63
Prietaisai ir įranga	667 235,91
Trečiųjų asmenų atliekami moksliniai tyrimai	2 296 459,41
Pridėtinės išlaidos	817 044,43
Visos sąnaudos	12 484 972,74

(19) Vokietija patvirtino, kad šios sąnaudos tiesiogiai susijusios su mokslinių tyrimų projektu.

(20) Pagal susitarimus dėl dotacijų teikimo projekto rezultatai buvo pateikti visuomenei ir visiems prieinami.

(21) Be to, BFS 100 % finansavo Viurcburgo universiteto „mėlynojo lazerio“ projektą. Projekto sąnaudos buvo 0,26 mln. EUR. Tikintis mokslinės pažangiosios patirties mainų, BFS pageidavimu 1-asis projektas buvo sujungtas su „mėlynojo lazerio“ projektu.

2 projektas („Lazerinės projekcijos technologija – sistemų integracija ir prototipai“)

(22) 1997 m. liepos 23 d. pritarta antrajai 2 551 653,20 EUR dotacijai. Ji buvo skirta finansuoti projektui „Lazerinės projekcijos technologija – sistemų integracija ir prototipai“ (toliau – 2-asis projektas), įgyvendinam po 1-ojo projekto. Dotacija išmokėta keliomis dalimis įgyvendinant projektą, t. y. nuo 1997 m. balandžio mėn. iki 1999 m. rugsėjo mėn. Remtinios planuojamos sąnaudos sudarė 5 103 293,22 EUR, t. y. pagalbos intensyvumas buvo 50 %.

(23) Įgyvendinant 2-ąjį projektą turėjo būti tobulinami 1-ojo projekto rezultatai ir bandoma integruoti į bendrą sistemą

(*) Šioje lentelėje pateikiamos tik *Schneider AG* mokslinių tyrimų sąnaudos; neatsižvelgiama į 0,26 mln. EUR dotaciją „mėlynojo lazerio“ projektui, kurį įgyvendino Viurcburgo universitetas ir kuris BFS pageidavimu buvo sujungtas su *Schneider* projektu.

svarbiausius atskirus komponentus. Darbai apėmė ir vaizdo kūrimo pikosekundinių impulsų lazeriu, atskirų komponentų atsparumo lazeriui ir monochronizuotų lazerių sistemų miniatiūrizacijos tyrimus.

(24) Teikiant pagalbą atsižvelgta į šias projekto sąnaudas:

Projekto sąnaudos	Sąnaudos (eurais)
Personalo sąnaudos	2 584 273,68
Kitos veiklos sąnaudos (medžiagos ir priemonės)	1 061 850,98
Trečiųjų asmenų atliekami moksliniai tyrimai	1 123 308,26
Pridėtinės išlaidos	817 044,43
Visos sąnaudos	5 103 293,22

(25) Vokietija patvirtino, kad šios sąnaudos tiesiogiai susijusios su mokslinių tyrimų projektu.

(26) Pagal susitarimus dėl dotacijų teikimo projekto rezultatai buvo pateikti visuomenei ir visiems prieinami. Pateikęs prašymą vartotojo teisės turėjo būti suteikiamos rinkos sąlygomis.

III. PRIEŽASTYS PRADĖTI OFICIALIĄ TYRIMO PROCEDŪRĄ

(27) Pirmiausia Komisija manė, kad minėtos trys paskolos veikiausiai atitinka kriterijus, taikomus investuotojo, veikiančio pagal rinkos ekonomikos principus. Tačiau Komisija, neturėdama tikslios informacijos, negalėjo atlikti galutinio vertinimo. Be to, Komisija abejojo, ar abu lazerių technologijos projektai buvo suderinami su Bendrijos valstybės pagalbos taisyklėmis.

IV. TREČIŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

(28) Negauta jokių trečiųjų šalių pastabų.

V. VOKIETIJOS PASTABOS

(29) Savo pastabose dėl pradėtos oficialios tyrimo procedūros Vokietija pareiškė, kad paskolos nėra valstybės pagalba, nes jos atitinka kriterijus, taikomus investuotojo, veikiančio pagal rinkos ekonomikos principus.

(30) Dėl mokslinių tyrimų ir plėtos dotacijų Vokietija paaiškino, kad, jos nuomone, abu projektai turėtų būti laikomi pramoniniais moksliniais tyrimais, todėl dotacijos, den-

giančios iki 50 % remtinų sąnaudų, atitinka pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai taisyklės, galiojusias teikiant tas dotacijas. Dėl 2-ojo projekto Vokietija paaiškino, kad projekto pavadinimas „Sistemų integracija ir prototipai“ yra klaidinantis, nes projekto tikslas buvo geriau iširti atskirus projekto komponentus.

V. VERTINIMAS

1. LFA PASKOLOS

1.1. VALSTYBĖS PAGALBA

- (31) Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai. Siekiant nustatyti, ar valdžios institucijos teikiama akcininko paskola yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnyje, reikia patikrinti, ar pagal rinkos ekonomikos principus veikiantis investuotojas panašiomis aplinkybėmis suteiktų paskolą tokiomis pačiomis sąlygomis.
- (32) Komisijos nuomone, yra daug argumentų, kad pirmiau minėtos trys paskolos nebuvo valstybės pagalba, nes jos atitiko kriterijus, taikomus investuotojo, veikiančio pagal rinkos ekonomikos principus. Pirma, pagal Komisijos turimą informaciją, 1999 m. ir 2000 m. susidariusiomis aplinkybėmis buvo ekonomiškai racionalu suteikti įmonei *Schneider AG* paskolą taikant palūkanų normą nuo [...] %, [...] % iki [...] % (Komisijos orientacinė palūkanų norma yra 4,76 %), kuri paskui padidinta iki [...] %, [...] % ir [...] % (Komisijos taikoma orientacinė palūkanų norma yra 5,7 %). Rinkos dalyvių tikrumas dėl būsimo *Schneider AG* pelno (pirmavusios lazerių technologijų versle) pasireiškė, pavyzdžiui, tuo, kad nuo 1998–2000 m. *Schneider AG* akcijų kursas padidėjo kone dešimteriopai ir kad strateginis investicijų bankas *Lehman Brothers* po tyrimo, kurio rezultatai buvo labai palankūs, įsigijo dar [...] *Schneider AG* akcijų. 2000 m. liepos mėn. maždaug 50 % kapitalo valdė apie 40 strateginių investuotojų. Antra, LfA veikė gerokai atsargiau už privatų akcininką *Lehman Brothers*. 1999 m. gruodžio mėn. *Lehman Brothers* padidino *Schneider AG* kapitalą 25 mln. EUR, o 2000 m. vasario mėn. kaip didžiausias investuotojas padidino įmonės kapitalą dar 46 mln. EUR. Nors LfA indėlis į didinamą kapitalą vasario mėn. sudarė apie 8,74 mln. EUR (kuris jau sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą buvo laikomas atitinkančiu kriterijus, taikomus investuotojo, veikiančio pagal rinkos ekonomikos principus), LfA investavo dar 12,8 mln. EUR – šįkart suteikdama grąžintiną paskolą su palūkanomis. Trečia, LfA palūkanų normos buvo didesnės už bankų grupės palūkanų normas – tiek teikiant pradinę paskolą (1999 m. rugsėjo mėn. ir 2000 m. vasario mėn.),

tiek paskui pratęsiant paskolos grąžinimo terminą (2002 m. rugsėjo ir gruodžio mėn.).

- (33) Tačiau vis dėlto dar kyla tam tikrų abejonių dėl paskolų pobūdžio. Atsižvelgdama į LfA užduotį skatinti regioninę ekonomiką ir remdamasi turima informacija Komisija neatmeta galimybės, kad investicija buvo skirta *Schneider AG* būklei palengvinti ir darbo vietoms šiame regione išlaikyti. Be to, neaišku, ar didesnės palūkanų normos buvo pakankamos kompensuoti garantijoms, kurių nebuvo. Paskolos buvo suteiktos tuo metu, kai *Schneider AG* finansinė būklė buvo sunki, neatmetant tikimybės, kad lazerių technologija nepasiteisins. Sunku spręsti, ar didesnių palūkanų pakako tokiai rizikai kompensuoti.

1.2. BETIKSLIS SPRENDIMAS

- (34) Komisijos nuomone, galima netirti klausimo, ar LfA paskolos buvo valstybės pagalba, ar ne. Net jeigu šios paskolos būtų priskirtos nesuderinamai valstybės pagalbai, neigiamas sprendimas, pagal kurį pagalbos gavėjas turėtų grąžinti jam suteiktas paskolas, būtų be adresato, nes nebėra įmonės, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai gavo naudos iš tariamos valstybės pagalbos:
- (35) Formali paskolos gavėja buvo *Schneider AG*. SE ir SLT įsteigtos tik gavus paskolas, tačiau neatmetama galimybė, kad iš paskolų jos gavo naudos. 2002 m. kovo mėn. iškelta trijų *Schneider* įmonių bankroto byla ir visos trys įmonės likviduotos. Negrąžinta paskola buvo priskirta likviduojamų įmonių turtui.
- (36) Trijų įmonių turtą pardavė bankroto administratorius, kurio veiklą prižiūrėjo bankroto bylų teismai. Komisija mano, kad už jį sumokėta atitinkamo turto rinkos vertė, todėl valstybės pagalbos teikiamas pranašumas nebuvo perduotas nė vienam iš pirkėjų.
- a) Likviduojamos *Schneider AG* turtą sudarė prekių ženklai. Po tarptautinės potencialių investuotojų paieškos bankroto administratorius, padedamas M&A konsultanto, pardavė prekių ženklus už 3,48 mln. EUR Kinijos plataus vartojimo elektronikos prekių gamintojui TCL. Be to, tuo pačiu metu kitas konsultantas buvo įpareigotas nustatyti prekių ženklų vertę. Jis gavo daug pasiūlymų, kur kas blogesnių už TCL pasiūlymą. Todėl Komisija mano, kad prekių ženklai buvo parduoti už rinkos kainą.
- b) SE turtą, kurį sudarė televizorių gamybos linija ir atsargos, bankroto administratorius pardavė TCL už bendrą 5 745 480 EUR kainą. Iš Vokietijos pateiktos informacijos matyti, kad bankroto administratorius vedė derybas su daugeliu potencialių investuotojų. Tačiau domėjimasis kelerių metų senumo, įmonei

Schneider AG pritaikyta televizorių gamybos linija buvo labai menkas; o sandėliuose laikomais televizoriais, kuriems nebuvo teikiama garantija ir priežiūra, apskritai niekas nesusedomėjo. TCL pateikė geriausią pasiūlymą ir buvo laikoma, kad ji sumokėjo rinkos kainą.

- c) SLT atveju bankroto administratorius pateikė užsakymą M&A konsultantui, o jis pardavimo dokumentus išsiuntė apie 150 potencialių investuotojų. Su daugeliu iš jų vyko išsamūs pokalbiai. Tačiau dėl techninių lazerinės projekcijos technologijos kūrimo problemų susidomėjimas STL turtu buvo labai menkas. Niekas nepateikė geresnio pasiūlymo už LOS, net tada, kai turimus ir dar neįregistruotus patentus buvo bandoma parduoti po vieną. SLT turtas buvo parduotas LOS dviem etapais⁽⁶⁾ už bendrą 6 025 0000 EUR kainą. Todėl Komisija mano, kad rinkos kaina sumokėta ir už STL turtą.

2. MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR PLĖTROS PROJEKTAI

2.1. VALSTYBĖS PAGALBA

- (37) Valstybės finansavimą per BFS suteikė Bavarija. Todėl šis finansavimas teikiamas valstybės lėšomis ir priskirtinas valstybės finansavimui. *Schneider AG* gavo naudos iš STL įgyvendintos 1-ojo projekto dalies ir 2-ojo projekto finansavimo. Kadangi plataus vartojimo elektronikos prekėmis prekiaujama tarp valstybių narių, ši priemonė gali iškraipyti konkurenciją ir daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai. Todėl dotacijos 1-ajam ir 2-ajam projektui laikomos valstybės pagalba.
- (38) Tačiau Viurcburgo universiteto „mėlynojo lazerio“ projekto valstybės finansavimas, Komisijos nuomone, nelaikytinas valstybės pagalba. Projektas buvo susijęs su fundamentaliais tyrimais siekiant pagerinti bendrąsias mokslo ir technikos žinias. Pagal 1986 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai 2.2 punktą⁽⁷⁾ (jos galiojo 1994 m. teikiant dotacijas) fundamentalųjų tyrimų finansavimas paprastai nelaikomas valstybės pagalba. „Tačiau išimtiniais atvejais, kuriais tokie tyrimai atliekami tam tikrose įmonėse arba tokioms įmonėms, Komisija negali atmesti galimybės, kad tokiai pagalbai gali būti taikoma 92 straipsnio 1 dalis [dabar: 87 straipsnio 1 dalis].“ Toks atvejis neužfiksuotas. Šis projektas nebuvo skirtas *Schneider AG*. Paraiška pagalbai gauti pateikta nepriklausomai nuo Viurcburgo universiteto, o dotacijos buvo mokamos tiesiogiai universitetui. Vokietija informavo Komisiją, kad *Schneider AG* nebuvo svarbūs universiteto

mokslinių tyrimų rezultatai, nes įmonė turėjo savo strategiją, kurią taikė sprendama problemas, susijusias su mėlynuoju lazeriu. *Schneider AG* vykdė savo mokslinių tyrimų ir plėtros veiklą nepriklausomai nuo „mėlynojo lazerio“ projekto ir nenaudojo universiteto projekto rezultatų savo techniniams sprendimams. Projektai buvo sujungti BFS pageidavimu – ši institucija tikėjosi taip sukurti sinergiją, tačiau to padaryti nepavyko.

2.2. LEIDŽIANTI NUKRYPTI NUOSTATA PAGAL EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALĮ

- (39) Dotacijos moksliniams tyrimams ir plėtrai vertinamos pagal 1986 m.⁽⁸⁾ arba 1996 m.⁽⁹⁾ Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai (toliau – Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai), pagal kurią valstybės pagalbą galima teikti fundamentaliesiems tyrimams, pramoniniams (fundamentaliesiems) tyrimams ir plėtros veiklai iki konkurencijos.

1-asis projektas

Mokslinių tyrimų ir plėtros etapas – pagalbos intensyvumas

- (40) 1-ąjį projektą galima priskirti pramoniniams fundamentaliesiems tyrimams pagal 1986 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai⁽¹⁰⁾ 1 priedą. Mokslinių tyrimų tikslas buvo naujais teoriniais ir eksperimentiniais darbais gauti visiškai naujų žinių, reikalingų projektuojant didelius ir didelės skiriamosios gebos spalvotus vaizdus įvairioms taikymo sritims ir sukurti mokslinius bei technologinius pagrindus atskiriems būsimos lazerinės projekcijos sistemos komponentams.
- (41) BFS finansavo 48,98 % projekto sąnaudų, t. y. pagalbos intensyvumas nesiekė pramoniniams fundamentaliesiems tyrimams galiojančios 50 % ribos.

Skatinamasis poveikis

- (42) Komisijos nuomone, pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai padarė skatinamąjį poveikį, nes projektas be valstybės paramos nebūtų įgyvendintas. Projektas buvo susijęs su labai didele technine ir ekonomine rizika; technologija buvo labai pažangi, todėl reikėjo atlikti fundamentaluosius tyrimus ir skirti daug lėšų. Tai patvirtino nepriklausomas tyrimas, kurį užsakė BFS prieš

⁽⁶⁾ Pirmajame etape įsteigta bendroji įmonė, kuriai buvo perduotas SLT turtas. LOS valdė 60 % bendrosios įmonės akcijų, o 40 % akcijų buvo priskirta likviduojamos įmonės turtui. Per šį tarpinį etapą, numatytą vieneriems metams, turėjo būti rastas strateginis investuotojas, kuris perimtų 40 % akcijų, priskirtų likviduojamos įmonės turtui. Tačiau toks investuotojas neatsirado, todėl LOS galėjo įsigyti 100 % akcijų.

⁽⁷⁾ OL C 83, 1986 4 11, p. 2.

⁽⁸⁾ Žr. 8 išnašą.

⁽⁹⁾ OL C 45, 1996 2 17, p. 5.

⁽¹⁰⁾ Pagal 1986 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai 1 priedą „pramoniniai fundamentalieji tyrimai“ apibrėžiami kaip „originalus teorinis ir eksperimentinis darbas, kurio tikslas yra geriau suprasti bendruosius mokslo ir gamybos principus, kuriuos galima būtų pritaikyti kuriam nors pramonės sektoriui ar konkrečios įmonės veiklai.“

nusprendama teikti dotacijas. Apklausti ekspertai pareiškė nuomonę, kad projekto tikslas buvo labai sudėtingas ir naujoviškas, todėl jis galėjo būti įgyvendintas tik esant didelei paramai. Didžiausia techninė rizika buvo susijusi su tiksliu vaizdo atkūrimu. Be to, ekspertai patvirtino, kad ši visiškai nauja technologija susidūrė su daugybe konkrečių problemų, kurias buvo galima išspręsti tik vykdant intensyvių, koncentruotą ir finansiškai gerai remiamą mokslinių tyrimų ir plėtros projektą.

2-asis projektas

Mokslinių tyrimų ir plėtros etapas – pagalbos intensyvumas

- (43) Dėl 2-ojo projekto Vokietija pareiškė, kad jis taip pat priskirtinas fundamentaliesiems tyrimams⁽¹¹⁾. Vokietijos duomenimis, pagal šį projektą buvo vykdomi darbai, kurių pobūdis visapusiškai atitiko fundamentaliųjų tyrimų apibrėžtį, o projekto pavadinimas buvo klaidinantis („Sistemų integracija ir prototipai“). Vokietija paaiškino, kad projektu buvo siekiama toliau tobulinti atskirus šios technologijos komponentus. Todėl projektas, BFS vertinimu, buvo visiškai priskirtinas pramoniniams tyrimams. Be to, pirmasis prototipas buvo sukurtas praėjus keliems mėnesiams po 2-ojo projekto pabaigos ir skirtas pramonės, o ne vartotojų reikmėms, kaip iš pradžių planuota. Tikrieji tyrimai – veikla iki konkurencijos – vyko tik po 2-ojo projekto ir be tolesnio valstybės finansavimo.
- (44) Komisija abejoja, ar projekto bent iš dalies nereikėtų priskirti plėtros veiklai iki konkurencijos⁽¹²⁾. Parama būtų apribota iki 25 % arba pagal 1996 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai 5.5 ir 5.9 punktus turėtų atitikti leistino pagalbos intensyvumo svertinį vidurkį. Komisijos nuomone, atskirų komponentų integracija į bendrą sistemą galėtų būti apibrėžiama kaip plėtros veikla iki konkurencijos. Be to, pirmasis prototipas buvo sukurtas tik praėjus keliems mėnesiams po 2-ojo projekto pabaigos, o tai reiškia, kad projektu buvo siekiama sukurti pirmąjį prototipą.
- (45) Tačiau išsamesnė šio klausimo analizė būtų betikslė, nes galima nesuderinama pagalba rinkos nebeiškraipys. Dotacijos moksliniams tyrimams ir plėtrai teko *Schneider AG*, o SE ir SLT buvo įsteigtos vėliau. Visiškai neįtikėtina, kad

televizorių gamintojas SE gavo naudos iš dotacijų moksliniams tyrimams ir plėtrai, skirtų lazerių technologijos tyrimui, kurios buvo iki galo panaudotos sutartu būdu. O SLT galėjo gauti naudos iš šios pagalbos. Tačiau įmonės šiuo metu jau likviduotos, dotacijos moksliniams tyrimams ir plėtrai priskirtos likviduojamų įmonių turtui⁽¹³⁾, o turtas parduotas rinkos kaina (žr. 36 punktą).

Skatinamasis poveikis

- (46) Komisijos nuomone, 2-asis projektas vis dar buvo susijęs su labai didele technologine ir ekonomine rizika, todėl SLT nebūtų galėjusi įgyvendinti projekto be BFS paramos. Jis, kaip ir 1-asis projektas, buvo labai pažangus ir reikalavo daug lėšų.

VII. IŠVADA

- (47) Komisija daro išvadą, kad 1-ajam projektui skirta 6 498 468,68 EUR pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai ir 2-ajam projektui skirta 50 % pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai – iš viso 1 275 826,60 EUR – buvo suderinamos su Bendrijos valstybės pagalbos taisyklėmis.
- (48) Komisijos nuomone, kalbant apie tris paskolas, kurių bendra suma – 12,8 mln. EUR, ir 2-ajam projektui skirtus 50 % pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai, pateiktos informacijos nepakanka galutiniam vertinimui. Tačiau galima neatsakyti į svarbiausią klausimą, ar paskolos laikytinos valstybės pagalba ir kokių mastu 2-asis projektas priskirtinas pramoniniams tyrimams. Nebegalima reikalauti grąžinti nesuderinamą valstybės pagalbą, nes likviduoti visi faktiniai ar potencialūs naudos gavėjai, jų turtas parduotas rinkos kaina, tad pagalba rinkos nebeiškraipys.

Todėl Komisija daro išvadą, kad pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį pradėta oficiali tyrimo procedūra dėl trijų paskolų ir 2-ojo projekto dalies yra betikslė.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

6 498 468,68 EUR pagalba įmonei *Schneider AG* (Tiurkheimas), skirta mokslinių tyrimų projektui „Lazerinės projekcijos techno-

⁽¹³⁾ Nustatius, kad STL turtas bus parduodamas už Bavarijos ribų, nebuvo įvykdyta viena iš formaliųjų pagalbos teikimo sąlygų.

⁽¹¹⁾ Pagal 1996 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai 1 priedą „pramoniniai tyrimai“ apibrėžiami kaip „suplanuoti moksliniai tyrimai ar kritiniai tyrimai, kuriais siekiama įgyti naujų žinių, kurias galima būtų panaudoti kuriant naujus produktus, procesus ar paslaugas ar žymiai patobulinant esamus produktus, procesus ar paslaugas“.

⁽¹²⁾ Pagal 1996 m. mokslinių tyrimų ir plėtros programos 1 priedą „plėtros veikla iki konkurencijos“ apibrėžiama kaip „pramoninių tyrimų rezultatų formavimas į tam tikrą naujų, pakeistų ar patobulintų produktų, procesų ar paslaugų, kurias ketinama parduoti arba panaudoti, planą, susitarimą ar dizainą, įskaitant pradinio prototipo sukūrimą, kuris negalėtų būti panaudotas komerciniams tikslais. Į tai taip pat gali įeiti kitų produktų, procesų ar paslaugų ir pradinių parodomųjų projektų ar bandomųjų projektų koncepcinis formulavimas ir dizainas, su sąlyga, kad tokie projektai nepaverčiami pramoniniais taikomaisiais projektais arba nepanaudojami pramoniniais ar komerciniais tikslais“.

logija“ ir 1 275 826,60 EUR pagalba mokslinių tyrimų ir plėtros projektui „Lazerinės projekcijos technologija – sistemų integracija ir prototipai“ yra suderinamos su bendrąja rinka.

2 straipsnis

2004 m. liepos 14 d. pradėta oficiali tyrimo procedūra, susijusi su Bavarijos institucijos *Bayrische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung* suteiktomis 12,8 mln. EUR vertės paskolomis ir 1 275 826,60 EUR dotacija mokslinių tyrimų projektui „Lazerinės projekcijos technologija – sistemų integracija ir prototipai“, nutraukiama.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gegužės 16 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. birželio 7 d.

dėl valstybės pagalbos, kurią Vokietija suteikė vyndarių kooperatyvų pajams išigyti

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 2070)

(Tik tekstas vokiečių kalba yra autentiškas)

(2007/57/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalį,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal pirmiau nurodytą straipsnį ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

2004 m. vasario 17 d., gavo suinteresuotųjų šalių bei pagalbą teikiančių Vokietijos regionų valdžios institucijų pastabas.

(6) Vokietija savo pastabas Komisijai pateikė 2003 m. lapkričio 5 d. laišku, gautu 2003 lapkričio 6 d.

(7) Vokietija 2005 m. kovo 7 d. laišku, gautu 2005 m. kovo 9 d., perdavė Komisijai papildomos informacijos, kuria buvo prašoma įvertinti priemonę pagal 2004 m. spalio 6 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1860/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriuose ⁽³⁾ 5 straipsnį.

I. PROCEDŪRA

(1) Apie pagalbą Komisijai buvo pranešta 2001 m. balandžio 19 d. laišku, atsakant į Komisijos tarnybų raštišką paklausimą. Kadangi ši priemonė tuo metu jau buvo įgyvendinta, tai pagalbos įrašas buvo perkeltas į pagalbos, apie kurią nebuvo pranešta, registrą (Pagalba Nr. NN 32/01).

(2) Papildomos informacijos buvo atsiųsta 2002 m. vasario 13 d. laišku, gautu 2002 m. vasario 18 d., 2002 m. liepos 5 d. laišku, gautu 2002 m. liepos 9 d., ir 2002 m. gruodžio 5 d. laišku, gautu 2002 m. gruodžio 10 d. Be to, 2002 m. birželio 25 d. Žemės ūkio generaliniame direktorate įvyko pasitarimas šioms klausimams aptarti.

(3) 2003 m. spalio 2 d. laišku SG (2003) D/232035 Komisija pranešė Vokietijai apie savo sprendimą dėl šios priemonės pradėti tyrimo procedūrą pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį (Pagalba Nr. C 60/2003).

(4) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* ⁽²⁾. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl šios pagalbos.

(5) Komisija 2003 m. lapkričio 18 d. laišku, gautu 2003 m. lapkričio 25 d., 2003 m. gruodžio 23 d. laišku, gautu 2004 m. sausio 5 d., ir 2004 m. vasario 12 d. laišku, gautu

II. PAGALBOS APRAŠYMAS

II.1. Priemonės pavadinimas

(8) Subsidijos, skirtos vyndariams išigyti pajus Reino krašte-Pfalce.

II.2. Teisinis pagrindas

(9) Priemonė įgyvendinama pagal:

Gaires dėl subsidijų teikimo iš Bernkastelio Vitlichio rajono (vok. *Landkreis*) lėšų vyndariams, stojantiems į vyndarių kooperatyvą, remti.

Gaires dėl subsidijų teikimo iš Kochemo Celio rajono lėšų vyndariams, stojantiems į vyndarių kooperatyvą (gamintojų grupę), remti.

Gaires dėl subsidijų teikimo iš Tryro Sarburgo rajono lėšų vyndariams, stojantiems į vyndarių kooperatyvą (gamintojų grupę), remti.

Švaicho jungtinės savivaldybės (vok. *Verbandsgemeinde*) priimtą nutarimą dėl Tryro Sarburgo rajono subsidijų vyndariams, stojantiems į vyndarių kooperatyvą (gamintojų grupę), remti padidinimo.⁽¹⁾ OL C 267, 2003 11 6, p. 2.⁽²⁾ Žr. 1 išnašą.⁽³⁾ OL 325, 2004 10 28, p. 4.

(10) Bernkastelio Vitlichio rajono administracijos (vok. *Kreisverwaltung*) gairėse numatoma teikti pagalbą konkrečiam kooperatyvo t. y. *Moselland* kooperatyvo pajams išgyti. Kochemo Celio rajono administracijos gairėse numatomos panašios nuostatos, dėl kurių pagalba iš tikro buvo teikiama tik *Moselland* kooperatyvo pajams išgyti. Tryro Sarburgo rajono administracijos ir Švaicho jungtinės savivaldybės priimtos gairės nėra skirtos konkrečiai bendrovei, bet apskritai kooperatyvams ir gamintojų grupėms, pripažintoms pagal Vokietijos rinkos struktūros įstatymą (vok. *Marktstrukturgesetz*).

II.3. Priemonės tikslas

(11) Priemone buvo siekiama padidinti per gamintojų grupes superkamų vynuogių dalį ir sumažinti laisvai, t. y. ne per gamintojų grupes, iš statinių parduodamo vyno dalį. Tai turėjo padėti stabilizuoti iš statinių parduodamo vyno kainas rinkoje. Tuo pat metu ilgalaikis tikslas buvo individualiuose ūkiuose, ypač mažose vyndarių įmonėse, esančiose vynuogynų teritorijose prie Mozelio, Saro ir Ruverio upių, sustabdyti vyno rūšių gamybinius pajėgumus.

(12) Suteikta pagalba buvo padengiama dalis išlaidų, kurias patyrė vynuogių auginimo įmonės, išgydamos pajus iš vyndarių kooperatyvų bei gamintojų grupių (toliau – gamintojų grupių). Pagalba buvo teikiama tik tada, kai vyndarys išsipareigodavo neperleisti savo pajų penkerius metus nuo prašymo pateikimo dienos. Be to, įmonė turėjo įstoti į gamintojų grupę su savo valdomais vynuogynų plotais ir visas išaugintas vynuoges bei pagamintą vynuogių misą arba vyną tiekti gamintojų grupei. Vynuogių auginimo įmonė buvo taip pat įpareigota sustabdyti savo vyno rūšių įrangos darbą.

II.4. Pagalbos lėšos iš biudžeto

(13) Pagalba buvo suteikta kaip tiesioginės subsidijos ir palūkanų subsidijos, skirtos kapitalo rinkos paskoloms.

(14) Išlaidos vienam pajui išgyti paprastai sudarė 293,99 EUR. Kadangi sumažėjo vieno pajaus kaina, tai atitinkamai buvo sumažinta ir subsidija.

(15) Vienam pajui išgyti buvo suteiktos tokios subsidijos:

Rajonas arba savi-valdybė	Išgyti nuo 1 iki 5 pajų	Priemoka kiek-vienam pajui po	Didžiausia subsi-dija naujai įsto-jančiai įmonei
Bernkastelis Vit-lichas	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Kochemas Celis	76,69 EUR	76,69 EUR	Didžiausia suma nenusta-tyta
Tryras Sarburgas	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Švaichas	51,13 EUR	—	255,65 EUR

(16) Švaicho jungtinės savivaldybės subsidijos buvo mokamos papildomai prie (kaupiant su) išmokų (–omis) Tryro Sarburgo rajone.

(17) Kochemo Celio rajone visoms pajams išgyti paimtoms paskoloms buvo teikiamos iki 4,95 % dydžio palūkanų subsidijos ne ilgesniam kaip ketverių metų laikotarpiui.

(18) 2000 m. gamintojų grupėms buvo išmokėtos tokios sumos:
–

Rajonas arba savi-valdybė	Vyndarių kooperatyvas <i>Moselland</i>	Gamintojų grupė <i>Moselherz</i>	Gamintojų grupė <i>Mosel Gate</i>
Bernkastelis Vit-lichas	44 022 EUR	— EUR	— EUR
Kochemas Celis	20 171 EUR	— EUR	— EUR
Tryras Sarburgas	51 270 EUR	6 990 EUR	7 631 EUR
Švaichas	16 975 EUR	3 390 EUR	5 011 EUR
Iš viso	132 438 EUR	10 380 EUR	12 642 EUR

(19) 2000 m. iš viso buvo išmokėta 155 460 EUR. Priemonė buvo finansuojama iš rajonų administracijų ir Švaicho savivaldybės lėšų.

II.5. Priemonės trukmė

(20) Kochemo Celio rajone pagalbos priemonė buvo taikoma ketverius metus (2000–2003 m.). Kitos pagalbos schemos buvo taikomos tik iki 2000 m.

II.6. Pagalbos gavėjai

(21) Pagalba buvo išmokama tiesiogiai gamintojų grupėms, kurios naujai stojantiems vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms pajus parduodavo sumažintomis kainomis.

(22) Todėl bet kurio regiono vyndariai ir vynuogių auginimo įmonės gamintojų grupėse pajų galėjo išgyti mažesne kaina.

(23) Įgyvendindamos šią priemonę, gamintojų grupės galėjo pasididinti nuosavą kapitalą ir užsitikrinti apsirūpinimą žaliavomis.

II.7. Priežastys pradėti oficialią tyrimo procedūrą

(24) Atlikus pirminį patikrinimą, buvo nustatyta, kad ši priemonė yra pagalba vyndarių įmonių ir gamintojų grupių veiklai, todėl ji yra nesuderinama su bendrąja rinka. Todėl Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą.

III. SUINTERESUOTŪJŲ ŠALIŲ PASTABOS

III.1. Skundai, pateikti dėl priemonės

- (25) Komisijos tarnybos dėl minėtos pagalbos schemos taikymo gavo skundą. Skundo pateikėjas nurodė, kad dėl suteiktos pagalbos vyndariai galėjo įsigyti pajų vietinėse gamintojų grupėse sumažinta kaina. Todėl gamintojų grupės galėjo ne tik pasididinti kapitalą, bet ir užsitikrinti apsirūpinimą misos ir žaliavinių vynu žaliavomis. Dėl šių priežasčių konkurentai atsidūrė nepalankioje padėtyje apsirūpinimo misa ir žaliaviniais vynais atžvilgiu.

III.2. Suinteresuotųjų šalių pastabos, susijusios su oficialia tyrimo procedūra

- (26) Suinteresuotųjų šalių ir pagalbą teikiančių Vokietijos regionų valdžios institucijų pastabose buvo pabrėžiama, kad parama yra reikalinga struktūriniais pokyčiams 2 000 metų senumo vynuogynų teritorijoje, kur vynuogės auginamos ant stačių kalvų, ir kad šios teritorijos išsaugojimas yra labai svarbus turizmui bei maisto pramonei plėtoti. Šia priemone, jų nuomone, prisidedama prie gamybos pajėgumų sustabdymo. Be to, buvo prašoma taikyti Reglamentą (EB) Nr. 1860/2004.

IV. VOKIETIJOS NUOMONĖ

- (27) Vokietija savo pastabose pabrėžė, kad parama reikalinga struktūriniais pokyčiams 2 000 metų senumo vynuogynų teritorijoje, kur vynuogės auginamos ant stačių kalvų, ir kad šios teritorijos išsaugojimas yra labai svarbus turizmo bei maisto pramonei plėtoti. Pagalbos tikslas buvo kompensuoti dėl nepalankių aplinkybių patirtus vyndarių ir vynuogių auginimo įmonių, kurie turėjo sustabdyti savo vyno rūšių gamybos pajėgumus, kad įvykdytų išsipareigojimą penkerius metus tiekti žaliavas gamintojų grupėms, patirtus nuostolius, todėl ši pagalba kaip gamybos pajėgumų sustabdymo priemonė buvo pateisinta.
- (28) Pateikusi papildomos informacijos, Vokietija paprašė taikyti Reglamentą (EB) Nr. 1860/2004.

V. PAGALBOS ĮVERTINIMAS

Bendras vyno rinkos organizavimas (CMO)

- (29) EB sutarties 36 straipsnis yra taikomas vynuogių auginimui ir perdirbimui, kurie nurodyti 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1493/1999 dėl bendro vyno rinkos organizavimo⁽⁴⁾.
- (30) Pagal Vokietijos valdžios institucijų ir kitų suinteresuotųjų šalių pateiktas pastabas vyndariams ir vynuogių auginimo

įmonėms iškilo ekonominių sunkumų dėl struktūrinių pokyčių pardavimo rinkose. Įprastas vyno pardavimas iš statinių, naudojant nuosavą vyno rūšių įrangą, darėsi vis sudėtingesnis. Rinkai reikėjo arba žaliavų (vynuogių arba šviežiai spaustos misos), arba aukštos kokybės ir rinkoje paklausių vynu. Privačios bendrovės būtų galėjusios sudaryti panašių sutarčių su vynuogių auginimo įmonėmis ir prisiimti su pardavimu susijusią riziką.

- (31) Atsižvelgdamos į šias aplinkybes, kaip nurodyta 12 punkte, regiono valdžios institucijos iš dalies padengė vyndarių išlaidas už pajus, įsigytus iš gamintojų grupių. Šių gamintojų grupių pajų pirkėjai buvo įpareigoti visą savo dirbamąjį plotą skirti gamintojų grupei ir jai tiekti visas vynuoges arba misą ir vyną. Vynuogių auginimo įmonės turėjo išsipareigoti neperleisti pajų penkerius metus, o tai iš esmės prilygo vyno rūšių gamybos pajėgumų sustabdymui. Gamintojų grupės, palyginti su kitomis vyndarystės ir vyno prekybos sektorių bendrovėmis, galėjo garantuoti apsirūpinti žaliavomis dėl vyndarių ir vynuogių auginimo įmonių išsipareigojimo penkerius metus tiekti visas užaugintas vynuoges arba misą ir vyną gamintojų grupei (žr. II skirsnio 2 punktą).
- (32) Gamintojų grupių palaikymas, įpareigojant vynuogių auginimo įmones tiekti joms visas vynuoges, arba misą ir vyną bei sustabdyti savo vyno rūšių gamybinius pajėgumus, yra struktūrinė priemonė, kuri sustiprino gamintojų grupes. Šių gamintojų grupių garantuoto apsirūpinimo žaliavomis pranašumas, vertinant tai atskirai, gali būti pateisintas kaip rinkos restruktūrizavimo priemonės, kuri atitinka Reglamente (EB) Nr. 1493/1999 39 straipsnyje nurodytus tikslus, padarinys.

VALSTYBĖS PAGALBA

- (33) Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1493/1999 71 straipsnio 1 dalį

„Išskyrus atvejus, kai šiame reglamente yra numatyta kitaip, produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, gamybai ir prekybai taikomi Sutarties 87, 88 ir 89 straipsniai.“

- (34) 71 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad

„II antraštinės dalies II skyrius (Priemokos už auginimo nutraukimą) netrukdo teikti nacionalinę pagalbą, kuria siekiama panašių kaip to skyriaus tikslų. Tačiau tokiai pagalbai taikoma I dalis.“

- (35) Pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras

⁽⁴⁾ OL L 179, 1999 7 14, p. 1, Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2165/2005 (OL L 345, 2005 12 28, p. 1).

įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

- (36) Aptariamoji pagalba buvo finansuojama iš Vokietijos Reino krašto-Pfalco žemėje esančių rajonų ir savivaldybės viešųjų lėšų. Tokia pagalba gali iškraipyti konkurenciją ⁽⁵⁾ ir daryti neigiamą poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai ⁽⁶⁾.

V.1. Vyndarių ir vynuogių auginimo įmonių palaikymas suteikiant subsidijas pajams išgyti ir paskolų palūkanų subsidijas

- (37) Kai kurie Reino žemės-Pfalco vyndariai ir vynuogių auginimo įmonės išgijo gamintojų grupių pajų regioninės valdžios institucijų remiami ir todėl už juos sumokėjo sumažintą kainą (žr. 15 punktą). Sumą, kuri buvo atimta iš įprastos pajų kainos, paprastai jie būtų turėję susimokėti patys. Todėl šioms įmonėms tai yra tiesioginė ekonominė nauda, kuri buvo finansuojama iš viešųjų lėšų.

- (38) Iki 4,95 % dydžio palūkanų subsidijos, kurios buvo suteiktos vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms už minėto pobūdžio pajų pirkimą (žr. 17 punktą), šiems ūkininkams taip pat yra ekonominė nauda, kuri buvo finansuojama iš viešųjų lėšų.

- (39) Todėl taikytina EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis.

- (40) Toliau (V.3 skirsnyje) bus nagrinėjama, ar pirmiau minėtam palaikymui taikytinas Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje (toliau – Gairės dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje) ⁽⁷⁾ 9 punktas, susijęs su pagalba, teikiama už gamybinių pajėgumų sustabdymą.

V.2. Gamintojų grupių palaikymas

- (41) Komisija patvirtino savo laiške dėl oficialios tyrimo procedūros pradėjimo pareikštą nuomonę, jog gamintojų grupėms buvo suteiktos palankesnės sąlygos dėl, vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms teiktos pagalbos jų pajams išgyti. Pagalba buvo skiriama tik tam tikrų pripažintų gamintojų grupių pajams išgyti (žr. 10 punktą). Vyndariai ir vynuogių auginimo įmonės privalėjo neperleisti pajų 5 metus.

- (42) Kaip teigia Vokietijos valdžios institucijos, vyno rinkos restruktūrizavimas buvo neišvengiamas. Nors vyndariai pajus iš gamintojų grupių būtų galėję išgyti ir taip, nes

⁽⁵⁾ Pagal Europos Teisingumo Teismo praktiką įmonės konkurencingumo pozicijos pagerinimas dėl jai teikiamos valstybės pagalbos apskritai reiškia konkurencijos iškraipymą konkuruojančių įmonių, kurios tokios pagalbos negauna, atžvilgiu (Byla C-730/79, Philip Morris, Teismų praktikos rinkinys, 1980, p. 2 671, 11 ir 12 punktai).

⁽⁶⁾ Prekyba Vokietijos žemės ūkio produktais Bendrijoje: vyno importas 1999 m. sudarė 10 364 000 mln. hektolitru, o eksportas – 1 881 900 mln. hektolitru. Atskirai Reino krašto-Pfalco duomenų nepateikta. (Šaltinis: Statistisches Bundesamt).

⁽⁷⁾ OL C 232, 2000 8 12, p. 19.

pajų kaina nebuvo labai didelė, vis dėlto tokių struktūrinių pokyčių nebuvo iki tol, kol regioninės ir vietinės valdžios institucijos nebuvo pradėję teikti pagalbą.

- (43) Šios gamintojų grupės, palyginti su kitomis įmonėmis vyndarystės ir vyno prekybos sektoriuose, į jas įstojus naujiems kooperatyvo nariams (pajininkams), kurie pajus galėjo išgyti sumažintomis kainomis arba subsidijuojant jų paskolų palūkanas, galėjo padidinti savo kapitalą, pagerinti likvidumą ir gauti papildomų pajamų. Kitas gamintojų grupių pranašumas buvo vyndarių įpareigojimas, susijęs su subsidijuojamu pajų išgyjimu, tiekti visas vynuoges arba misą ir vyną, bei sustabdyti vyno rūsių įrangą.

- (44) Tikslinga atsižvelgti į Europos Teisingumo Teismo bylos C-156/98 Komisija prieš Vokietiją sprendimo ⁽⁸⁾ 26 punktą:

„Pranašumas, kuris netiesiogiai suteikiamas Pajamų mokesčių įstatymo (vok. Einkommensteuergesetz – EStG) 52 straipsnio 5 dalyje nurodytoms įmonėms, yra, kad valstybė narė atsisako mokesčių įplaukų, kurias ji paprastai būtų gavusi, nes dėl šio atsisakymo investuotojai gavo galimybę išgyti tokių įmonių pajų mokesčių atžvilgiu palankesnėmis sąlygomis.“

- (45) Toks sprendimas buvo patvirtintas ir Pirmosios instancijos teismo bylos T-93/02, Confédération nationale du Crédit Mutuel prieš Komisiją ⁽⁹⁾, 95 punkte:

„...valstybės dalyvavimas savo lėšomis įmonėje gali būti pripažintas pagalba ir tada, kai ji yra [ne]tiesioginė pagalbos gavėja. Pagal EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies a punktą socialinio pobūdžio pagalba teikiama individualiems vartotojams gali patekti į EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Taip pat tai, kad valstybė narė atsisako mokesčių įplaukų gali reikšti netiesioginį valstybės išteklių perdavimą, kurį galima laikyti pagalba ūkio subjektams, kuriems mokesčių lengvata nėra suteikiama tiesiogiai. (2000 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo Vokietija prieš Komisiją, byloje C-156/98, Rink. p. I-6857, 24–28 punktai).“

- (46) Atsižvelgdama į pirmiau cituotus minėtų teismų sprendimus, Komisija nusprendė, kad pagalba vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms išgyvant pajus tam tikrose gamintojų grupėse ir jų neperleidimas mažiausiai penkerius metus lėmė gamintojų grupių kapitalo augimą, ko priešingu atveju nebūtų buvę. Tokių pajų išgyjimas su valstybės parama yra netiesioginis valstybės lėšų perdavimas gamintojų grupėms. Dėl to padidėjęs gamintojų grupių kapitalas yra netiesioginis ekonominis pranašumas, kurį reikėtų

⁽⁸⁾ Byla C-156/98, Vokietija prieš Komisiją, Teismų praktikos rinkinys, 2000, I-6857, 26 punktas.

⁽⁹⁾ Byla T-93/02, Confédération nationale du Crédit Mutuel prieš Komisiją, Teismų praktikos rinkinyje dar nepaskelbta, 95 punktas.

vertinti kaip valstybės pagalbą, kuri skiriasi nuo vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms suteikto pranašumo.

(47) Todėl taikoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis.

V.3. Išimties, taikomos pagal EB steigimo sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalis

(48) Dar reikia patikrinti, ar būtų galima taikyti kurią nors iš bendro pagalbos draudimo išimčių ar atleidimą nuo šio draudimo pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

(49) Remiantis turima informacija pagal EB sutarties 87 straipsnio 2 dalį ir 87 straipsnio 3 dalies a, b ir d punktus išimčių taikyti negalima, nes tai nėra:

- pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti;
- pagalba, skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti;
- pagalba, skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti, jei tokia pagalba prekybos sąlygų ir konkurencijos Bendrijoje nepaveikia taip, kad prieštarautų bendram interesui.

(50) Todėl galima taikyti tik vienintelę išimtį pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

Pagalbos, teikiamos vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms, suderinamumas su bendrąja rinka

(51) 2002 m. vasario 13 d. laišku Vokietijos valdžios institucijos pasiūlė įvertinti šią priemonę, remiantis Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 9 punktu.

(52) Pagal 9 punktą pagalba gali būti teikiama už gamybos pajėgumų sustabdymą, jeigu tai derinasi su kitomis Bendrijos pagalbos schemomis, skirtomis gamybos pajėgumams mažinti, ir atitinka šias sąlygas:

- a) pagalba turi būti teikiama paisant bendrų atitinkamo sektoriaus interesų ir jos trukmė turi būti ribota;
- b) naudos gavėjas taip pat turi prisiimti išsipareigojimą, kuris paprastai turėtų būti galutinis ir neatšaukiamas sprendimas perdirbti minėtą gamybos įrangą į metalo laužą arba galutinai jos atsisakyti;
- c) turėtų būti garantuojama, kad pagalba nebus teikiama sunkumų patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti;

d) negali būti teikiamos per didelės kompensacijos už kapitalo ir būsimų pajamų praradimą. Mažiausiai pusė pagalbos priemonių išlaidų turėtų būti padengiamos iš tam tikro sektoriaus lėšų, t.y. iš savanoriškų įnašų arba privalomų mokesčių;

e) negalima teikti jokios pagalbos, kuri neigiamai veiktų bendro rinkos organizavimo mechanizmus.

Dėl a) Bendras sektoriaus interesas

(53) Pagalba, atrodo, turėjo teigiamos įtakos koncentruojant žemės ūkio gamybą ir stabilizuojant kainas iš statinių parduodamo vyno rinkoje. Pagalba buvo teikiama trijuose rajonuose ir vienoje savivaldybėje Reino krašte-Pfalce. Bernkastelio Vitlichio rajono administracijos gairėse buvo numatyta skirti pagalbą *Moselland* kooperatyvo pajams įsigyti. Kochemo Celio rajono administracijos gairėse buvo numatytos panašios nuostatos, dėl kurių parama iš esmės buvo teikiama tik *Moselland* kooperatyvo pajams įsigyti. Tryro Sarburgo rajono administracijos ir Švaicho jungtinės savivaldybės gairės buvo skirtos ne tam tikrai įmonei, o kooperatyvams ir gamintojų grupėms, kurios buvo pripažintos pagal Vokietijos rinkos struktūros įstatymą. Todėl privačios įmonės, kurios užsiėmė vyno gamyba arba prekyba, bet neatitiko pirmiau minėtų reikalavimų, negalėjo pasinaudoti šia priemone. Pagalbos trukmė turėjo būti ne ilgesnė kaip ketveri metai.

(54) Pagal Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 9.6 punktą pagalbos schemos, skirtos gamybos pajėgumams sustabdyti, turi būti prieinamos visiems tam tikro sektoriaus rinkos dalyviams. Kaip jau minėta, šios sąlygos negalima laikyti įvykdyta. Be to, Komisija gavo *vieno rinkos dalyvio skundą*, kuriame jis nurodė, jog tam tikrų kooperatyvų rėmimas taikant šią priemonę jokių būdu neatitinka bendro intereso vyno sektoriuje, nes privačios įmonės, kurios verčiasi vyno gamyba ir prekyba, negalėjo pasinaudoti šia priemone.

Dėl b) Išsipareigojimas, prisiimtas už naudos gavimą

(55) Vokietijos valdžios institucijos pranešė, kad teikiama pagalba yra priemonė, skirta vyndarių įmonių gamybos pajėgumams sustabdyti. Tai buvo grindžiama tuo, kad ūkininkai išsipareigojo visas vynuoges arba misą ir vyną tiekti gamintojų grupėms ir todėl ilgam laikui sustabdė savo vyno rūšių gamybinius pajėgumus.

(56) Pagal Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 9.2 punktą pagalba už gamybinių pajėgumų sustabdymą gali būti patvirtinama tik tada, kai ji yra numatyta

restruktūrizavimui pagal programą, kurioje yra aiškiai apibrėžti tikslai ir numatytas laikas jai įgyvendinti. O ši priemonė buvo įgyvendinama neparengus tokios restruktūrizavimo programos.

- (57) Pagal Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 9.4 punktą pagalbos gavėjas už gautą naudą turi prisiimti išpareigojimą, kuris paprastai yra tvirtas ir galutinis sprendimas perdirbti minėtą gamybos įrangą į metalo laužą arba visam laikui ją sustabdyti. Pagalbos gavėjas turi prisiimti teisiškai privalomą išpareigojimą gamybos pajėgumus sustabdyti galutinai ir neatšaukiamai. Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad vyndariai nepateikė jokių teisiškai privalomų pasižadėjimų sustabdyti savo gamybos pajėgumus. Kalbant apie vyno gamybą, tai jau pats išpareigojimas tiekti vynuoges, misą ir vyną yra tolygus gamybos pajėgumų sustabdymui, tačiau tik penkerių metų laikotarpiui, kai šis išpareigojimas turi būti vykdomas. Todėl Komisija nusprendė, kad ši sąlyga nėra įvykdyta.

Dėl c) Pagalba, neteiktina sunkumų patiriančioms įmonėms

- (58) Ši sąlyga rėmimo gairėse nėra aiškiai nustatyta.

Dėl d) Neviršytina kompensacinė išmoka ir būtinas sektorius įnašas

- (59) Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 9.6 punkte yra nustatyta, kad pagalbos suma jokia būdu negali viršyti kompensacijos už turto vertės sumažėjimą, ir skatinamosios išmokos, neviršijančios 20 % atitinkamo turto vertės. Be to, Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 9.7 punkte yra numatyta, kad mažiausiai pusė tos pagalbos priemonės išlaidų turėtų būti padengta iš tam tikro sektoriaus lėšų, t.y. iš savanoriškų įnašų arba privalomų mokesčių.
- (60) Vokietijos valdžios institucijos nepateikė jokių tikslų skaičiavimų dėl vynuogių auginimo įmonių sumažėjusios turto vertės (jeigu apskritai ji sumažėjo). Todėl šiuo metu negalima nustatyti, kad buvo mokamos per didelės kompensacijos už turto vertės sumažėjimą ir kad pagalba viršija 50 % faktinių pagalbos priemonės išlaidų. Todėl Komisija laiko šią sąlygą neįvykdyta.

Dėl 5. Bendras vyno rinkos organizavimas

- (61) Pagalbos schema neprieštarauja bendro vyno rinkos organizavimo tikslams.
- (62) Kadangi vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms suteikta pagalba, atsižvelgiant į pirmiau nurodytas priežastis, yra nesuderinama su Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 9 punktu, tai ji yra laikoma įmonės veiklai skirta pagalba, nesuderinama su bendrąja rinka.

- (63) Jokių kitų pateisinamųjų priežasčių pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą taikyti negalima.

Pagalbos, teikiamos gamintojų grupėms, suderinamumas

- (64) Kalbant apie gamintojų grupes, Komisija teigiamai vertina tokių gamintojų grupių, į kurias susijungia ūkininkai, siekdami sukcentruoti pasiūlą ir priderinti gamybą prie rinkos reikalavimų, kūrimąsi žemės ūkio sektoriuje. Valstybės pagalbą galima teikti tokiai organizacijai steigtis (Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 10.5 punktas) arba kiekybiškai išplėsti savo veiklos sritį naujais produktais ar naujais sektoriais (Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 10.6 punktas). Šiuo konkrečiu atveju nėra įvykdyta nė viena iš minėtų sąlygų.
- (65) Pagal Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 10.8 punktą gamintojų grupėms teikiamą pagalbą išlaidoms, kurios nėra tiesiogiai susijusios su steigimosi išlaidomis, padengti, pavyzdžiui, investicijoms, reikia vertinti pagal tokiai pagalbai taikomus reikalavimus. Kadangi ši konkreiti priemonė tik padidino gamintojų grupių kapitalą, bet tai nebuvo investicija, todėl šis punktas nėra pagrindas vertinti suderinamumui su bendrąja rinka.
- (66) Dėl pirmiau nurodytų priežasčių, gamintojų grupėms suteikta pagalba yra nesuderinama su Gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 10 punktu. Todėl tokia pagalba yra laikoma įmonės veiklai skirta pagalba, kuri yra nesuderinama su bendrąja rinka.
- (67) Jokių kitų pateisinamųjų priežasčių pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą taikyti negalima.

V.4. **De minimis** pagalba gamintojų grupėms ir vynuogių auginimo įmonėms

- (68) Komisijos patirtis parodė, kad labai nedidelio dydžio pagalba tam tikromis sąlygomis neatitinka EB 87 straipsnio 1 dalies kriterijų.
- (69) Pagal Reglamentą Nr. 1860/2004 pagalba, neviršijanti 3 000 EUR ribos tam pačiam pagalbos gavėjui per trejus metus, kai bendra pagalbos suma sudaro maždaug 0,3 % metinio žemės ūkio sektoriuje pagamintos produkcijos, nedaro poveikio prekybai tarp valstybių narių ir neiškraipo konkurencijos arba nekelti grėsmės jos iškraipyti ir todėl jai netaikoma Sutarties 87 straipsnio 1 dalis.
- (70) Pagal Reglamento Nr. 1860/2004 5 straipsnį šis reglamentas taikomas iki jo įsigaliojimo suteiktai pagalbai, jeigu ji atitinka visas šio reglamento 1 ir 3 straipsniuose nustatytas sąlygas.

- (71) 1 straipsnis yra taikomas tikrai žemės ūkio sektoriui. Todėl pagalba siejama ir su prekyba vynu. Pagal 1 straipsnio a–c punktus apribojimai netaikomi.
- (72) Todėl ši priemonė iki didžiausios 3 000 EUR ribos nėra laikoma pagalba, nes ji atitinka ne visas EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies sąlygas. Kad būtų išvengta dvigubo skaičiavimo, ši riba turėtų būti taikoma tik vynuogių auginimo įmonių lygmeniu.
- (73) Komisija, atsižvelgdama į pirmiau nurodytas priežastis, nustatė, kad pagalbos teikimas pajams įsigyti neviršijant didžiausios 3 000 EUR ribos nėra pagalba, jeigu laikomasi Reglamento Nr. 1860/2004 sąlygų. Bet kuri šią ribą viršijanti bendra suma, suteikta palaikomiems vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms, yra valstybės pagalba.

VI. IŠVADOS

- (74) Komisija nusprendė, kad pagal šią priemonę suteiktos subsidijos ir palūkanų subsidijos yra įmonės veiklai skirta pagalba, kuriai nėra taikoma nė viena iš bendro pagalbos draudimo išimčių, ir todėl ji yra nesuderinama su bendrąja rinka. Komisija taip pat nustatė, kad Vokietija šią priemonę įgyvendino neteisėtai.
- (75) Jei nustatoma, kad neteisėtai suteikta valstybės pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka, tai natūralus padarinys yra šios pagalbos susigrąžinimas, siekiant atkurti kuo panašesnę konkurencijos padėtį į tą, kokia buvo iki pagalbos suteikimo.
- (76) Sprendimas yra susijęs su konkrečia priemone ir turi būti nedelsiant įgyvendintas, įskaitant pagalbos išieškojimą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽¹⁰⁾ 14 straipsnį.
- (77) Siekdama nutraukti tiesioginį ir netiesioginį vyndarių ir vynuogių auginimo įmonių palaikymą ir tuo pačiu metu išvengti dvigubo pagalbos skaičiavimo, Vokietija turi išieškoti pagalbą iš tų įmonių, kurioms buvo išmokėtos valstybės lėšos. Tačiau įsipareigojimas išieškoti pagalbą iš gamintojų grupių nepanaikina galimybės vyndarių ir vynuogių auginimo įmonėms suteiktos paramos, neviršijančios 3 000 EUR, nelaikyti pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį, laikomasi Reglamento Nr. 1860/2004 sąlygų. Bet kuri suma, kuri viršija šią palaikomam vyndariui ar palaikomoms vynuogių auginimo įmonėms suteiktos paramos ribą, yra laikoma pagalba ir turi būti išieškota iš tos gamintojų grupės, kurios pajus įsigijo galutinį pagalbos gavėjas.

- (78) Šis sprendimas nepanaikina galimybės suinteresuotosioms gamintojų grupėms reikalauti tam tikros sumos iš vyndarių ir vynuogių auginimo įmonių arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo priemonėmis, jei tokia galimybė yra numatyta pagal nacionalinę teisę.
- (79) Kochemo Celio rajone iš vyndarių ir vynuogių auginimo įmonių išieškotina pagalba, jei tai susiję su palūkanų parama, turėtų atitikti jų gautą palūkanų paramą. Tačiau įsipareigojimas išieškoti pagalbą iš vyndarių ir vynuogių auginimo įmonių nepanaikina galimybės vyndarių ir vynuogių auginimo įmonėms suteiktos paramos, neviršijančios 3 000 EUR, nelaikyti pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį, jei laikomasi Reglamento Nr. 1860/2004 sąlygų. Bet kuri suma, kuri viršija šią palaikomam vyndariui arba palaikomai vynuogių auginimo įmonei suteiktos pagalbos ribą, yra laikoma pagalba ir turi būti išieškota visa.
- (80) Šis sprendimas nepanaikina galimybės suinteresuotiesiems vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms pasinaudoti kitomis teisių gynimo priemonėmis prieš gamintojų grupes, jei tokia galimybė yra numatyta pagal nacionalinę teisę.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią tiesioginių subsidijų arba palūkanų subsidijų, teikiamų vyndariams ir vynuogių auginimo įmonėms investuoti į gamintojų grupių pajus, forma ir tiesioginių subsidijų, teikiamų gamintojų grupėms, forma Vokietijos Federacinė Respublika neteisėtai teikė, pažeisdama EB sutarties 88 straipsnio 3 dalies nuostatas, nepažeidžiant 2 straipsnio, yra laikoma nesuderinama su bendrąja rinka.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodytos priemonės, kurias Vokietijos Federacinė Respublika suteikė pagalbos gavėjams, nėra laikomos pagalba, jeigu jos atitinka Reglamento Nr. 1860/2004 sąlygas.

3 straipsnis

1. Vokietijos Federacinė Respublika per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo dienos turi informuoti visus su šios valstybės pagalbos schemos taikymu susijusias vynuogių auginimo įmones ir gamintojų grupes apie Komisijos sprendimą apie tai, jog 1 straipsnyje nurodyta pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka.

2. Vokietijos Federacinė Respublika turi imtis visų reikiamų priemonių, kad susigrąžintų 1 straipsnyje nurodytą ir neteisėtai pagalbos gavėjams suteiktą pagalbą iš vynuogių auginimo įmonių arba, jei reikia, ir iš gamintojų grupių, nepažeisdama 2 straipsnio arba paisydama bet kokių vėlesnių pagal nacionalinę

⁽¹⁰⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

teisę pateiktų ieškinių. Vokietijos Federacinė Respublika per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo dienos privalo pranešti Komisijai apie konkrečius pagalbos gavėjus, individualiai suteiktos pagalbos sumas ir metodus, pagal kuriuos buvo apskaičiuotos šios sumos.

3. Pagalbos išieškojimas vykdomas nedelsiant ir laikantis nacionalinės teisės procedūrų, kurios leidžia nedelsiant ir veiksmingai įgyvendinti šį sprendimą.

4. Į išieškotiną pagalbos sumą turi būti įskaičiuojamos palūkanos už visą laikotarpį, prasidedantį tą dieną, kurią pagalbos gavėjui ji pirmą kartą buvo perduota disponuoti, ir pasibaigiantį realiai tą pagalbą sugrąžinus.

5. Palūkanos turi būti skaičiuojamos laikantis 2004 m. balandžio 21 d Komisijos reglamento (EB) NR. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, kuriame nustatytos išsamios EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisyklės, V skyriaus nuostatų.

4 straipsnis

Vokietijos Federacinė Respublika per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo privalo pranešti Komisijai apie priemones, kurių ji ėmėsi ir planuoja imtis, kad įgyvendintų šį sprendimą. Vokietija per tokį patį laikotarpį privalo pateikti visus dokumentus, kurie įrodytų, jog šiems neteisėtoms pagalbos gavėjams yra pradėtos pagalbos išieškojimo procedūros.

5 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Bruselis, 2006 m. birželio 7 d.

Komisijos vardu

Mariann FISCHER BOEL

Komisijos narė

KOMISIJOS SPRENDIMAS**2006 m. rugpjūčio 28 d.****dėl Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimo dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams sudarymo**

(2007/58/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdamos į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 101 straipsnio antrąją dalį,

atsižvelgdama į 2006 m. vasario 27 d. Tarybos Sprendimą, patvirtinantį Komisijos sudarytą Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimą dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams,

kadangi Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimas dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams turėtų būti patvirtintas,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Europos atominės energijos bendrijos vardu patvirtinamas Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos

susitarimas dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams.

Susitarimo tekstas yra pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Už energetiką atsakingas Komisijos narys Bendrijos vardu padaro susitarimo 17 straipsnio 1 dalyje numatytą pranešimą.

Priimta Briuselyje, 2006 m. rugpjūčio 28 d.

Komisijos vardu

Andris PIEBALGS

Komisijos narys

PRIEDAS.

Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos sutartis dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams

JAPONIJOS VYRIAUSYBĖ IR EUROPOS ATOMINĖS ENERGIJOS BENDRIJA (TOLIAU – „BENDRIJA“),

siekdamos tęsti ir toliau plėtoti ilgalaikį ir pastovų bendradarbiavimą, galintį abipusės naudos ir tarpusavio sąveikos būdu suteikti naudos Japonijai, Bendrijai ir trečiosioms šalims naudojant branduolinę energiją taikiems ir nesprogdinimo tikslams,

pripažindamos, kad Japonija, Bendrija ir jos valstybės narės yra pasiekusios panašų pažangų branduolinės energijos naudojimo taikiems tikslams lygį bei jų atitinkamais įstatymais ir teisės aktais įtvirtintą saugumo lygį sveikatos, saugos, branduolinės energijos naudojimo taikiems tikslams ir aplinkos apsaugos srityse,

taip pat numanomu ir praktiniu būdu siekdamas sudaryti branduolinės energijos naudojimo taikiems ir nesprogdinimo tikslams ilgalaikes bendradarbiavimo sutartis, kuriose atsižvelgiama į jų atitinkamų branduolinės energijos programų poreikius, ir kurios lengvina prekybą, tyrinėjimą, plėtrą bei kitą Japonijos ir Bendrijos bendradarbiavimo veiklą,

patvirtindamos Japonijos Vyriausybės, Bendrijos ir jos valstybių narių vyriausybių tvirtą įsipareigojimą dėl branduolinių ginklų neplatinimo, įskaitant susijusių saugos priemonių ir eksporto kontrolės tvarkos, pagal kurią turi vykti Japonijos ir Bendrijos bendradarbiavimas branduolinės energijos naudojimo taikiems tikslams srityje, stiprinimą ir veiksmingą taikymą,

patvirtindamos, jog Japonijos Vyriausybė, Bendrija ir jos valstybių narių vyriausybės remia Tarptautinės atominės energetikos agentūros (toliau – „Agentūros“) tikslus ir jos saugos priemonių sistemą bei patvirtindamos savo siekį skatinti 1968 m. liepos 1 d. sudarytos Branduolinių ginklų neplatinimo sutarties (toliau – „Neplatinimo sutartis“) laikymąsi pasauliniu mastu,

pažymėdamos, kad branduolinės saugos priemonės yra įvestos visose Bendrijos valstybėse narėse sutinkamai su 1957 m. kovo 25 d. sudaryta Sutartimi (toliau – „Euratomo sutartis“), pagal kurią buvo įsteigta Europos atominės energijos bendrija,

pripažindamos „Euratomo“ sutartyje numatytų branduolinių medžiagų, įrengimų ir nebranduolinių medžiagų laisvo judėjimo Bendrijoje principą bei

taip pat pripažindamos ypatingo skaidrumo svarbą tvarkant plutoną tam, kad būtų sumažinta branduolinių ginklų platinimo rizika bei užtikrinta darbininkų, visuomenės ir aplinkos apsauga,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

- c) sąvoka „asmenys“ reiškia bet kuri fizinių asmenį, įmonę ar kitą organizaciją, veikiančius pagal atitinkamoje Šalių teritorinėje jurisdikcijoje galiojančius įstatymus ir teisės aktus, bet neapima Šalių.

Šioje sutartyje:

- a) sąvoka „Šalys“ reiškia Japonijos Vyriausybę ir Bendriją. Sąvoka „Šalis“ reiškia vieną iš pirmiau minėtų „Šalių“.

- b) sąvoka „Bendrija“ reiškia:

- i) tiek „Euratomo“ sutartimi įsteigtą juridinį asmenį,
ii) tiek teritoriją, kur galioja „Euratomo“ sutartis.

- d) kalbant apie Japonijos Vyriausybę, sąvoka „atitinkama institucija“ reiškia Japonijos Vyriausybės paskirtą valstybinę agentūrą, o kalbant apie Bendriją – Europos Komisiją arba kitą tokią instituciją, apie kurią Bendrija bet kuriuo metu raštu gali pranešti Japonijos Vyriausybei.

e) sąvoka „neslaptą informaciją“ reiškia informaciją, kurios nei Šalys, nei atskiros Bendrijos valstybės narės nepriskiria slaptai informacijai.

f) sąvoka „branduolinės medžiagos“ reiškia:

i) „pagrindinę medžiagą“, būtent uraną, susidedantį iš gamtoje randamų izotopų; 235 izotope suskaidytą uraną; torį; bet kurią iš pirmiau išvardytų elementų metalo pavidalu, lydinyje, cheminiame junginyje ar koncentrate; bet kurią kitą medžiagą, kurios sudėtyje yra tokia vieno ar daugiau pirmiau minėtų elementų koncentracija, kokią Agentūra apibrėžia 1956 m. spalio 26 d. priimtų Agentūros įstatų (toliau – „įstatai“) XX straipsnyje, ir su kuria sutikdamos abiejų Šalių atitinkamos institucijos viena kitą informuoja raštu; bei kita tokia medžiaga, kurią Agentūros valdyba apibrėžia įstatų XX straipsnyje, ir apie kurios patvirtinimą atitinkamos Šalių institucijos viena kitą informuoja raštu.

ii) „tam tikrą skylančią medžiagą“, būtent plutonį, uraną-233, 233 arba 235 izotopais prisodrintą uraną, bet kurią medžiagą, susidedančią iš vieno ar kelių pirmiau minėtų elementų bei kitą tokią medžiagą, kurią Agentūros valdyba apibrėžia įstatų XX straipsnyje, ir apie kurios patvirtinimą atitinkamos Šalių institucijos viena kitą informuoja raštu. Sąvoka „tam tikra skylanti medžiaga“ neapima „pagrindinės medžiagos“.

g) sąvoka „jautri branduolinė žaliava“ reiškia atskirtą plutonį (įskaitant plutonį maišytame oksido kure) arba uraną, daugiau nei 20 % prisodrintą 235 izotopu ir (arba) uraną-233.

h) sąvoka „įrengimai“ reiškia svarbiausius įrengimus, mašinas ar instrumentus arba pagrindines jų dalis, kurios yra specialiai sukurtos arba parengtos vartojimui branduolinėje veikloje, ir kurios yra aprašytos šios Sutarties A priedo A dalyje.

i) sąvoka „nebranduolinė medžiaga“ reiškia sunkųjų vandenį arba bet kurią kitą medžiagą, tinkamą naudoti branduoliniame reaktoriuje siekiant pristabdyti greituosius neutronus ir padidinti tolimesnį skilimą, kaip nurodyta šios Sutarties A priedo B dalyje.

j) sąvoka „išgautos arba kaip šalutinis produktas pagamintos branduolinės medžiagos“ reiškia tam tikrą skylančią medžiagą, išgautą iš branduolinės medžiagos, perduotos pagal šią Sutartį arba vykdant vieną ar keletą techninių procesų, naudojant sukomplektuotą branduolinį reaktorių, perduotus pagal šią Sutartį, o taip pat bet kurias kitus įrengimus, nurodytus šios Sutarties A priedo A dalyje, kuriuos ketinama perduoti pagal šią Sutartį, jeigu Japonijos Vyriausybė ir Europos Komisija, prieš atlikdamos

perdavimą, raštu patvirtina sutikimą, atsižvelgdamos į Europos Komisijos pasitarimą su Bendrijos susijusios valstybės narės Vyriausybe.

2 straipsnis

Bendradarbiavimo sritis

1. Šalys bendradarbiauja pagal šią Sutartį, siekdamos branduolinės energijos naudojimo taikiais ir nesprogdinimo tikslais skatinti ir palengvinti branduolinę prekybą, tyrinėjimus ir plėtrą Japonijoje ir Bendrijoje arba tarp Japonijos ir Bendrijos, atsižvelgdamos į gamintojų, branduolinio kuro ciklo pramonės, komunalinių paslaugų įmonių, tyrimų ir plėtros institutų bei vartotojų interesus, pakludamos neplatinimo principams.

2. Šalys bendradarbiauja tokiais būdais:

a) bet kuri Šalis arba įgalioti asmenys gali tiekti arba gauti iš kitos Šalies arba įgaliotų asmenų branduolines medžiagas, įrengimus bei nebranduolines medžiagas pagal tiekėjo ir gavėjo sutartas sąlygas.

b) bet kuri Šalis arba įgalioti asmenys gali teikti branduolinio kuro ciklo paslaugas ir kitas paslaugas, numatytas šioje Sutartyje arba naudotis tokiomis kitos Šalies arba įgaliotų asmenų teikiamomis paslaugomis pagal teikėjo ir gavėjo sutartas sąlygas.

c) šalys skatina tarpusavio ir asmenų bendradarbiavimą, apsikeisdamos ekspertais. Jei bendradarbiavimui pagal šią Sutartį prireikia tokių apsikeitimų ekspertais, Šalys palengvina ekspertų įvažiavimą į Japoniją ir Bendriją bei jų apsistojimą.

d) šalys palengvina neslaptos informacijos teikimą ir pasikeitimą tokia informacija pagal tarpusavio susitarimą, susitarimą tarp asmenų arba bet kurios Šalies ir asmenų susitarimą.

e) šalys gali bendradarbiauti ir skatinti tarpusavio bendradarbiavimą arba asmenų bendradarbiavimą kitais Šalims priimtinais būdais.

3. Pirmiau esančiose 1 ir 2 dalyse aprašytas bendradarbiavimas priklauso nuo šios Sutarties nuostatų ir Japonijoje bei Bendrijoje galiojančių tarptautinių sutarčių, įstatymų ir teisės aktų.

3 straipsnis

Sutarties objektas

1. Tarp Japonijos ir Bendrijos tiesiogiai arba per trečiąją šalį perduodamos branduolinės medžiagos, įvežus jas į gaunančiosios Šalies teritorinę jurisdikciją, tampa priklausomos nuo šios Sutarties tik tuomet, jei tiekiančioji Šalis informuoja gaunančiąją Šalį raštu apie planuojamą perdavimą, o gaunančioji Šalis raštu

patvirtina, kad medžiagos priklauso nuo šios Sutarties, ir kad siūlomas gavėjas, jei tai nėra gaunančioji Šalis, pagal gaunančiosios Šalies vietinę jurisdikciją yra įgaliotasis asmuo.

2. Įrengimai ir nebranduolinės medžiagos, kurios yra perduodamos tarp Japonijos ir Bendrijos tiesiogiai arba per trečiąją šalį, įvežus jas į gaunančiosios Šalies teritorinę jurisdikciją, tampa priklausomos nuo šios Sutarties tik tuomet, jei:

a) Japonijos Vyriausybė, kai vykdomi perdavimai iš Japonijos į Bendriją, arba susijusi Bendrijos valstybės narės vyriausybė ar atitinkamai – Europos Komisija, kai vykdomi perdavimai iš Bendrijos į Japoniją, nusprendžia, jog tokių medžiagų perdavimas turi būti vykdomas pagal šią Sutartį ir

b) tiekiančioji Šalis informuoja gaunančiąją Šalį raštu apie planuojamą perdavimą, o gaunančioji Šalis raštu patvirtina, kad medžiagos priklauso nuo šios Sutarties, ir kad siūlomas gavėjas, jei tai nėra gaunančioji Šalis, yra įgaliotasis asmuo pagal gaunančiosios Šalies teritorinę jurisdikciją.

3. Pranešimai ir patvirtinimai raštu, kurie yra būtini pagal pirmiau pateiktas straipsnio 1 ir 2 dalis, turi būti parengti pagal šios Sutarties 14 straipsnyje nurodytą tvarką.

4. Branduolinės medžiagos, įrengimai ir nebranduolinės medžiagos yra šios Sutarties objektas tol, kol

a) šios medžiagos yra perkeliamos už gaunančiosios Šalies teritorinės jurisdikcijos ribų pagal atitinkamas šios Sutarties nuostatas,

b) Šalys sutaria, kad šios medžiagos nebėra šios Sutarties objektas arba

c) pagal šios Sutarties 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitinkamų sutarčių nuostatas dėl saugos priemonių nutraukimo yra nustatoma, jog branduolinė medžiaga yra sunaudota arba yra taip suskaidyta, kad nebėra būti panaudota jokioje saugos priemonių atžvilgiu svarbioje branduolinėje veikloje arba praktiškai yra neatstatoma.

4 straipsnis

Bendradarbiavimas branduolinio tyrinėjimo ir plėtros srityje

1. Tyrinėjant ir gerinant branduolinės energijos panaudojimą taikiems ir nesprogdinimo tikslams, Šalys turi plėtoti tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą tarp savo agentūrų, kaip numatyta šios Sutarties 2 straipsnyje, o Bendrijos atveju – kaip tai

numatyta jos konkrečiose programose. Šalys arba atitinkamai jų agentūros gali leisti šiame bendradarbiavime dalyvauti tyrinėtojų ir įvairių tyrinėjimo sričių institucijoms, įskaitant universitetus, laboratorijas ir privatų sektorių. Šalys taip pat palengvina asmenų bendradarbiavimą šioje srityje.

2. Šiame Straipsnyje minėtos veiklos tolimesnio plėtojimo ir palengvinimo tikslais Šalys sudaro atskirą sutartį.

5 straipsnis

Sutarties vykdymas

1. Šios Sutarties nuostatos vykdomos gera valia, vengiant trukdyti, uždelsti arba neteisėtai kištis į Japonijoje ir Bendrijoje vykdomą branduolinę veiklą bei laikantis apdairaus tvarkymo principų, kurie yra būtini joms siekiant ekonomiškai ir saugiai vykdyti branduolinę veiklą.

2. Šios Sutarties nuostatos netaikomos komercinio arba pramoninio pranašumo tikslams, jos negali trukdyti nė vienos Šalies ar įgaliotų asmenų nei vidaus, nei tarptautiniams komerciniams arba pramonės interesams, nesikiša nė į vienos iš Šalių arba Bendrijos valstybių narių vyriausybių branduolinę politiką, netrukdo skatinti naudoti branduolinę energiją taikiems ir nesprogdinimo tikslams, nekliudo šioje Sutartyje apibrėžtų medžiagų arba šios Sutarties objektu numatytų paskelbti medžiagų judėjimui atitinkamoje Šalių teritorinėje jurisdikcijoje arba tarp Japonijos ir Bendrijos.

3. Šioje Sutartyje minimos branduolinės medžiagos gali būti tvarkomos remiantis pakeičiamumo ir proporcingumo principais, kuomet jos naudojamos technologiniuose maišymo procesuose, kur praranda savo identišumą arba manoma, jog jį praranda perdirbimo, kuro gamybos, prisodrinimo arba apdorojimo proceso metu.

4. Japonija, Bendrija ir jos valstybės narės, vykdydamos šios Sutarties nuostatas veikia laikydamosi 1996 m. spalio 24 d. įsigaliojusios Branduolinio saugumo konvencijos nuostatų.

6 straipsnis

Intelektinė nuosavybė

Šalys, atsižvelgdamos į atitinkamas tarptautines sutartis bei Japonijoje ir Europos Bendrijos arba jos valstybėse narėse galiojančius įstatymus ir teisės aktus, užtikrina pakankamą ir veiksmingą intelektinės nuosavybės bei perduotos technologijos, sukurtos bendradarbiavimo pagal šią Sutartį metu, apsaugą.

7 straipsnis

Naudojimas taikiems tikslams

1. Bendradarbiavimas pagal šią Sutartį yra vykdomas tik taikiais ir nesprogdinimo tikslais.

2. Branduolinės medžiagos, įrengimai ir nebranduolinės medžiagos, perduotos pagal šią Sutartį bei išgautos arba kaip šalutinis produktas pagamintos branduolinės medžiagos negali būti naudojamos kitiems, negu taikiems tikslams, negali būti naudojamos jokiam branduolinio sprogdinimo įtaise, tyrinėjant arba tobulinant tokį įtaisą.

8 straipsnis

Agentūros ir „Euratomo“ saugos priemonės

1. Bendradarbiavimas pagal šią Sutartį atitinkamai reikalauja, kad Bendrija taikytų saugos priemones sutinkamai su „Euratomo“ sutartimi, o Agentūra pritarę saugos priemonių taikymui sutinkamai su šiomis toliau išvardytomis sutartimis dėl saugos priemonių, kaip:

- a) Japonijos Vyriausybės ir Agentūros 1977 m. kovo 4 d. sudaryta Sutartis (toliau – „Sutartis dėl Japonijos saugos priemonių“) dėl Neplatinimo sutarties III straipsnio 1 ir 4 dalių įgyvendinimo, papildyta 1998 m. gruodžio 4 d. Papildomu protokolu,
- b) Austrijos Respublikos, Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Estijos Respublikos, Suomijos Respublikos, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Didžiosios Liuksemburgo Kunigaikštystės, Nyderlandų Karalystės, Portugalijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Švedijos Karalystės, Slovakijos Respublikos, Bendrijos ir Agentūros 1973 m. balandžio 5 d. sudaryta Sutartis (toliau – „Sutartis dėl Bendrijos valstybių narių, išskyrus Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę bei Prancūzijos Respubliką, saugos priemonių“) dėl Neplatinimo sutarties III straipsnio 1 ir 4 dalių įgyvendinimo, papildyta 1998 m. rugsėjo 22 d. Papildomu protokolu,
- c) Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės, Bendrijos ir Agentūros 1976 m. rugsėjo 6 d. sudaryta Sutartis (toliau – „Sutartis dėl Jungtinės Karalystės saugos priemonių“) dėl saugos priemonių, susijusių su Neplatinimo sutartimi, taikymo Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje, papildyta 1998 m. rugsėjo 22 d. Papildomu protokolu, su atitinkamais pakeitimais,
- d) Prancūzijos, Bendrijos ir Agentūros 1978 m. liepos 27 d. sudaryta Sutartis (toliau – „Sutartis dėl Prancūzijos saugos priemonių“) dėl saugos priemonių taikymo Prancūzijoje, papildyta 1998 m. rugsėjo 22 d. Papildomu protokolu.

2. Pagal šią Sutartį perduotoms branduolinėms medžiagoms ir išgautoms arba kaip šalutiniam produktui pagamintoms branduolinėms medžiagoms taikomos:

- a) Japonijoje – Agentūros saugos priemonės sutinkamai su Sutarties dėl Japonijos saugos priemonių nuostatomis, o
- b) Bendrijoje – Bendrijos taikomos saugos priemonės sutinkamai su „Euratomo“ sutartimi ir kai taikoma – Agentūros saugos priemonės, sutinkamai su Sutarties nuostatomis dėl Bendrijos valstybių narių, išskyrus Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę bei Prancūzijos Respubliką, saugos priemonių bei Sutarties dėl Jungtinės Karalystės saugos priemonių nuostatomis arba Sutarties dėl Prancūzijos saugos priemonių nuostatomis.

3. Tuo atveju, jei dėl kokios nors priežasties Agentūra netaiko saugos priemonių, kaip to reikalauja pirmiau esanti straipsnio 2 dalis, Šalys nedelsdamos konsultuojasi dėl pataisų priemonių, o jei tokių pataisų priemonių nėra, nedelsdamos priima susitarimus, kurie atitinka Agentūros saugos priemonių principus ir tvarką, yra vienodai veiksmingi bei apima tą pačią veikimo sritį, kaip numato Agentūros saugos priemonės, apibrėžtos pirmiau minėtoje straipsnio 2 dalyje.

9 straipsnis

Tolimesnis perkėlimas

1. Pagal šią Sutartį perduotos branduolinės medžiagos, įrengimai ir nebranduolinės medžiagos bei išgautos arba kaip šalutinis produktas pagamintos branduolinės medžiagos negali būti perkeltos už gaunančiosios Šalies teritorinės jurisdikcijos ribų, išskyrus į tiekiančiosios Šalies teritorinę jurisdikciją, nebent gaunančiajai Šaliai būtų suteiktas šios Sutarties B priede išdėstytų sąlygų įvykdymo garantas arba, jei tokio garanto nėra, iš tiekiančiosios Šalies būtų gautas išankstinis sutikimas raštu.

2. Pagal šią Sutartį, be pirmiau esančios straipsnio 1 dalies nuostatų laikymosi, toliau išvardytos medžiagos negali būti perkeltos už gaunančiosios Šalies teritorinės jurisdikcijos ribų be išankstinio tiekiančiosios Šalies sutikimo raštu, išskyrus į tiekiančiosios Šalies teritorinę jurisdikciją:

- a) jautrios branduolinės medžiagos ir
- b) įrengimai, skirti sunkiojo vandens prisodrinimui, apdorjimui arba gamybai

nebent tuo atveju, kai medžiagos perduodamos Bendrijai iš Japonijos, jos priklauso nuo atitinkamos abipusės Japonijos Vyriausybės ir gaunančiosios trečiosios šalies vyriausybės bendradarbiavimo sutarties dėl branduolinės energijos naudojimo taikiems tikslams arba tuo atveju, kai medžiagos perduo-

damas Japonijai iš Bendrijos, gaunančioji trečioji šalis yra įtraukta į Bendrijos sudarytą sąrašą, o gaunančioji Šalis yra pateikusi tiekiančiąjai Šaliai pranešimą apie tokį perdavimą.

10 straipsnis

Skaidrumas

Šalys keičiasi informacija apie saugų ir veiksmingą branduolinių medžiagų, įrangos ir nebranduolinių medžiagų, perduotų pagal šią Sutartį, tvarkymą.

11 straipsnis

Fizinė apsauga

1. Pagal šią Sutartį perduodamoms branduolinėms medžiagoms bei išgautoms arba kaip šalutinis produktas pagamintoms branduolinėms medžiagoms Japonijos Vyriausybė, Bendrijos valstybių narių vyriausybės ir, jei būtina – Europos Komisija taiko fizinės saugos priemones, atsižvelgdamos į savo individualiai nustatytus standartus, kurie pakelia apsaugos lygį bent iki lygio, nurodyto šios Sutarties C priede.

2. Tarptautinio branduolinių medžiagų transporto atžvilgiu, kuris yra pavaldus šiai Sutarčiai, Japonija, Bendrijos valstybės narės ir, jei būtina – Bendrija veikia pagal 1987 m. vasario 8 d. įsigaliojusios Branduolinių medžiagų fizinės apsaugos konvencijos, kurios šalimis jos yra, nuostatas.

12 straipsnis

Galiojančios sutartys

1. Šios Sutarties nuostatos papildo Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės ir Japonijos Vyriausybės 1998 m. vasario 25 d. sudarytos sutarties dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams nuostatas bei Japonijos Vyriausybės ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės 1972 m. vasario 26 d. sudarytos sutarties dėl bendradarbiavimo naudojant branduolinę energiją taikiems tikslams nuostatas, pataisytas tų pačių Šalių 1990 m. balandžio 9 d. Protokolu, ir tam tikrais atvejais jos gali būti viršesnės minėtų abipusių sutarčių nuostatų atžvilgiu.

2. Kuomet šio Straipsnio 1 dalyje nurodytos abipusių sutarčių nuostatos numato Japonijos Vyriausybės, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės arba Prancūzijos Respublikos teises ir įsipareigojimus, viršijančius šioje Sutartyje pateiktas teises ir įsipareigojimus, šios teisės ir įsipareigojimai ir toliau yra vykdomi pagal minėtas abipuses sutartis.

3. Nepaisant šios Sutarties 3 straipsnio 1 dalies nuostatų, šios Sutarties nuostatos taikomos branduolinėms medžiagoms, perduotoms dar neįsigaliojus šiai Sutarčiai tarp Japonijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės bei Sutarčiai tarp Japonijos ir Prancūzijos Respublikos sutinkamai su

pirmiau esančioje straipsnio 1 dalyje nurodytomis abipusėmis sutartimis.

4. Nepaisant šios Sutarties 3 straipsnio 1 dalies nuostatų, šios Sutarties nuostatos taikomos branduolinėms medžiagoms, perduotoms dar neįsigaliojus šiai Sutarčiai tarp Japonijos ir Bendrijos valstybių narių, išskyrus Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę bei Prancūzijos Respubliką, jei Šalys sutinka, kad tokios branduolinės medžiagos yra šios Sutarties objektas.

13 straipsnis

Sutarties sustabdymas ir nutraukimas

1. Jei įsigaliojus šiai Sutarčiai, Bendrija ar kuri nors jos valstybė narė arba Japonija:

- a) veikia pažeisdamos šios Sutarties 7, 8, 9 arba 11 straipsnius, arba šios Sutarties 15 straipsnyje aprašyto trečiųjų šalių teismo sprendimus,
- b) nutraukia arba reikšmingai pažeidžia šios Sutarties 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas Sutartis su Agentūra dėl saugos priemonių,

atitinkamai Japonijos Vyriausybė arba Bendrija turi teisę iš dalies arba visiškai nutraukti tolimesnį bendradarbiavimą pagal šią Sutartį arba nutraukti šią Sutartį bei pareikalauti grąžinti pagal šią Sutartį perduotas branduolines medžiagas.

2. Jei Bendrija arba bet kuri Bendrijos valstybė narė, išskyrus Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę bei Prancūzijos Respubliką, susprogdintų branduolinį sprogstamąjį užtaisą, Japonijos Vyriausybė turi 1 dalyje aprašytą teisę.

3. Jei Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė arba Prancūzijos Respublika susprogdintų branduolinį sprogstamąjį užtaisą, panaudodamos bet kokią branduolinę medžiagą, perduotą pagal šią Sutartį, Japonijos Vyriausybė turi 1 dalyje aprašytą teisę.

4. Jei Japonija susprogdintų branduolinį sprogstamąjį užtaisą, Bendrija turi 1 dalyje aprašytą teisę.

5. Prieš bet kuriai iš Šalių imantis veiksmų iš dalies arba visiškai nutraukti bendradarbiavimą pagal šią Sutartį arba nutraukti šią Sutartį, arba pareikalauti grąžinti medžiagas, Šalys, jei reikia, atsižvelgdamos į būtinybę atitinkamai susitarti, konsultuojasi dėl pataisos priemonių ir tam tikrais atvejais atidžiai apsparsto toliau išvardytus punktus:

- a) tokių veiksmų pasekmes ir tai
- b) ar įvykiai, dėl kurių imta svarstyti tokių veiksmų galimybę, buvo sukelti tyčia.

6. Teisėmis pagal šią Sutartį pasinaudojama tik tuomet, jei kita Šalis nesiima pataisos priemonių per atitinkamą laikotarpį po konsultacijų.

7. Jei kuri nors Šalis pasinaudoja savo teise pagal šią Sutartį pareikalauti grąžinti pagal šią Sutartį perduotas branduolines medžiagas, kitai Šaliai ar susijusiems asmenims už šias medžiagas ji turi sumokėti tikrąją rinkos vertę.

14 straipsnis

Galiojanti tvarka

Atitinkamos Šalių institucijos, siekdamos efektyviai įgyvendinti šios Sutarties nuostatas, nustato ir prireikus keičia galiojančią tvarką.

15 straipsnis

Konsultavimasis ir arbitražas

1. Šalys, siekdamos skatinti bendradarbiavimą pagal šią Sutartį bei atsižvelgdamos į vienos iš Šalių prašymą, gali konsultuotis viena su kita per diplomatinčius kanalus arba kitu patariamuoju būdu.

2. Jei kyla klausimų dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, Šalys, atsižvelgdamos į vienos iš Šalių prašymą, konsultuojasi viena su kita.

3. Jei bet koks ginčas, kilęs dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, neišsprendžiamas derybų, tarpininkavimo, suderinimo ar kitu panašiu būdu, dėl tokio ginčo Šalys gali kreiptis į trečiųjų šalių teismą, kurį sudaro trys pagal šios straipsnio dalies nuostatas paskirti teisėjai. Kiekviena Šalis skiria vieną teisėją, kuris gali būti Japonijos arba Bendrijos valstybės narės pilietis, o taip paskirti du teisėjai išrenka trečiajį, kuris yra ne Japonijos ar ne Bendrijos valstybės narės pilietis, kuris tampa Pirmininku. Jei per trisdešimt dienų nuo kreipimosi į arbitražą nėra viena iš Šalių nepaskiria teisėjo, bet kuri iš Šalių gali pareikalauti, kad arbitražą paskirtų Tarptautinio Teisingumo Teismo Prezidentas. Ta pati tvarka galioja, jei per trisdešimt dienų nuo antrojo teisėjo numatymo ar paskyrimo, neišrenkamas trečiasis teisėjas, su sąlyga, jog trečiasis teisėjas nėra Japonijos arba Bendrijos valstybės narės pilietis. Trečiųjų šalių teismo narių dauguma sudaro kvorumą, o tam, kad būtų priimti sprendimai, būtinas

dviejų teisėjų sutikimas. Teismas nustato arbitražo tvarką. Teismo sprendimai Šalims yra privalomi.

16 straipsnis

Priedų reikšmė

Šios Sutarties priedai yra neatskiriama šios Sutarties dalis. Jie gali būti keičiami abipusiu raštišku Japonijos Vyriausybės ir Europos Komisijos sutikimu nekeičiant šios Sutarties.

17 straipsnis

Įsigaliojimas ir galiojimo trukmė

1. Ši Sutartis įsigalioja trisdešimtą dieną po datos, kuomet Šalys apsiikeičia diplomatinėmis notomis, pranešdamos viena kitai, jog atitinkamos jų vidaus procedūros, būtinos, kad įsigaliotų ši Sutartis, yra įvykdytos ir galios trisdešimt metų ⁽¹⁾.

Po to ši Sutartis yra automatiškai pratęsiama penkerių metų laikotarpiams, nebent viena iš Šalių raštu praneštų kitai Šaliai apie šios Sutarties nutraukimą ne vėliau kaip šeši mėnesiai iki galiojimo pabaigos.

2. Nepaisant tolimesnio bendradarbiavimo pagal šią Sutartį visiško ar dalinio nutraukimo arba šios Sutarties nutraukimo dėl bet kokių priežasčių, šios Sutarties 7, 8, 9 ir 11 straipsnių nuostatos galios ir toliau.

Ši Sutartis ir jos priedai yra sudaryti dviem originaliais egzemplioriais danų, olandų, anglų, suomių, prancūzų, vokiečių, graikų, italų, japonų, portugalų, ispanų ir švedų kalbomis. Neatitikimo atveju, vadovaujamosi anglų ir japonų, o ne kitų kalbų tekstais.

TAI PALIUDYDAMI, žemiau pasirašiusieji, būdami atitinkamai įgalioti Japonijos Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos, pasirašė šią Sutartį.

PASIRAŠYTA Briuselyje, 2006. m. rugpjūčio 24.

Japonijos Vyriausybės vardu:	Europos atominės energijos bendrijos vardu:
T. KAWAMURA	A. PIEBALGS

⁽¹⁾ Diplomatinėmis notomis buvo pasikeista 2006 m. lapkričio 20 d. Remiantis Susitarimo nuostatomis, įsigaliojimo data yra 2006 m. gruodžio 20 d.

A PRIEDAS

A dalis

1. Sukomplektuoti branduoliniai reaktoriai:

Branduoliniai reaktoriai, galintys veikti taip, kad išlaikytų kontroliuojamą nenutrūkstančią grandininę skilimo reakciją, neskaitant nulinės energijos reaktorių. Pastariesiems būdingas maksimalus plutonio gamybos lygis, neviršijantis 100 g per metus.

2. Branduolinio reaktoriaus talpos:

Metalinės talpos arba jų pagrindinės dalys, specialiai sukonstruotos arba parengtos tam, kad talpintų branduolinio reaktoriaus, aprašyto pirmiau esančioje pastraipoje, šerdį bei svarbius branduolinio reaktoriaus vidinius mazgus, aprašytus toliau esančioje 8 dalyje.

3. Branduolinio reaktoriaus kuro pakrovimo ir iškrovimo mašinos:

Valdomi įrengimai, specialiai sukonstruoti arba parengti pakrauti arba iškrauti kurą branduoliniame reaktoriuje, aprašytame pirmiau esančioje 1 pastraipoje.

4. Branduolinio reaktoriaus kontrolinės matuoklės ir įrengimai:

Branduolinio dalijimosi procesui kontroliuoti branduoliniame reaktoriuje, aprašytame pirmiau esančioje 1 pastraipoje, specialiai sukonstruotos arba parengtos matuoklės, jų atraminės arba pakabinamos dalys, strypais valdomi mechanizmai arba perdavimo svirčių vamzdeliai.

5. Branduolinio reaktoriaus slėgio vamzdžiai:

Vamzdžiai, kurie yra specialiai sukonstruoti arba parengti, kad branduoliniame reaktoriuje, aprašytame pirmiau esančioje 1 pastraipoje, talpintų kuro elementus bei pirminio aušinimo vandenį, kai slėgis veikimo metu viršija 50 atmosferų.

6. Cirkonio vamzdžiai:

Specialiai naudojimui branduoliniame reaktoriuje, aprašytame pirmiau esančioje 1 pastraipoje, sukonstruoti arba parengti cirkonio metalo ir lydinių vamzdžiai arba vamzdynai, kurių kiekis per bet kurį 12 mėnesių laikotarpį viršija 500 kg, ir kuriuose hafnio ir cirkonio svorio santykis yra mažiau nei 1:500 dalių.

7. Pirminio aušinimo vandens siurbiai

Pirmiau esančioje 1 dalyje aprašytiems branduoliniams reaktoriams specialiai sukonstruoti arba pagaminti aušinimo vandenį perduodantys siurbiai.

8. Branduolinio reaktoriaus vidiniai mazgai:

Branduolinio reaktoriaus vidiniai mazgai yra specialiai sukonstruoti arba parengti naudojimui branduoliniame reaktoriuje, aprašytame pirmiau esančioje 1 pastraipoje, įskaitant šerdies atramines kolonas, kuro kanalus, šilumos skydus, reflektorines pertvaras, šerdies akumuliatoriaus plokštes ir difuzines plokštes.

9. Šilumnešiai:

Šilumnešiai (garo generatoriai) yra specialiai sukonstruoti arba pagaminti perduoti pagrindinį aušinimo skystį branduoliniame reaktoriuje, aprašytame pirmiau esančioje 1 pastraipoje.

10. Neutronų nustatymo ir matavimo instrumentai:

Specialiai sukonstruoti arba parengti neutronų nustatymo ir matavimo instrumentai, skirti nustatyti neutronų srauto lygį branduolinio reaktoriaus, aprašyto pirmiau esančioje 1 pastraipoje, šerdyje.

11. Įranga, skirta perdirbti išspinduliuotus kuro elementus ir tam specialiai sukonstruoti ir parengti įrengimai.

12. Įranga, skirta gaminti branduolinio reaktoriaus kuro elementus ir tam specialiai sukonstruoti ir parengti įrengimai.

13. Įranga, specialiai sukonstruota ir parengta atskirti izotopus nuo urano ir įrengimų, bet ne analitiniai instrumentai.
14. Įranga, skirta gaminti arba sodrinti sunkųjų vandenį, deuterį ir deuterio junginius ir tam specialiai sukonstruoti ir parengti įrengimai.
15. Įranga, skirta paversti uraną ir plutonį tinkamais naudoti kuro elementų gamyboje bei atskirti urano izotopus, kaip atitinkamai aprašyta pirmiau esančiose 12 ir 13 dalyse, ir tam specialiai sukonstruoti ir parengti įrengimai.

B dalis

1. Deuteris ir sunkusis vanduo

A dalies 1 dalyje aprašytame branduoliniame reaktoriuje naudoti skirtas deuteris, sunkusis vanduo (deuterio oksidas) ir bet kuris kitas deuterio junginys, kuriame deuterio ir vandenilio atomų santykis viršija 1:5 000, o kiekis viršija 200 kg per bet kurį 12 mėnesių laikotarpį.

2. Branduolinės klasės grafitas:

Grafitas, kurio grynumo lygis yra didesnis, nei 5 dalys milijonui boro ekvivalento, o koncentracija – didesnė, nei $1,50\text{g/cm}^3$, ir kuris yra skirtas naudoti branduoliniame reaktoriuje, aprašytame A dalies 1 pastraipoje, bei kurio kiekis per bet kurį 12 mėnesių laikotarpį viršija 30 tonų.

B PRIEDAS

- i) Perduotos medžiagos trečiojoje šalyje naudojamos tik taikiems ir nesprogdinimo tikslams.
 - ii) Jei trečioji šalis yra branduolinių ginklų neturinti valstybė, visoms branduolinėms medžiagoms toje šalyje yra ir bus taikomos Agentūros saugos priemonės.
 - iii) Jei branduolinės medžiagos yra perduodamos, Agentūra taiko saugos priemones branduolinėms medžiagoms gaunančioje trečiojoje šalyje.
 - iv) Jei branduolinės medžiagos yra perduodamos, gaunančioje trečiojoje šalyje taikomos pakankamos branduolinės medžiagos fizinės apsaugos priemonės, atitinkančios bent jau C priede nurodytą lygį.
 - v) Perduotos medžiagos nėra toliau perkeliamos iš gaunančiosios trečiosios šalies į kitą šalį, nebent pastaroji šalis suteikia garantiją, atitinkančią B priede nurodytą garantiją.
-

C PRIEDAS

Fizinės apsaugos lygiai

Nustatyti fizinės apsaugos lygiai, kuriuos turi užtikrinti Japonijos Vyriausybė, Bendrijos valstybių narių vyriausybės ir atitinkamai Europos Komisija, naudojant, sandėliuojant bei pervežant branduolines medžiagas, kurių klasifikacija pateikta pridedamoje lentelėje, mažų mažiausiai turi pasižymėti tokiomis apsaugos savybėmis:

III KLASĖ

Naudojama ir sandėliuojama vietoje, kur taikoma priėjimo kontrolė.

Pervežimas vykdomas laikantis ypatingų atsargumo priemonių, įskaitant išankstinius tiekėjo, gavėjo ir pervežėjo susitarimus bei išankstinius atitinkamai tiekiančios ir gaunančios Šalies jurisdikcijai ir teisės aktams pavaldžių įmonių išankstinius susitarimus dėl tarptautinio pervežimo vykdymo, nurodant pervežimo atsakomybės perleidimo laiką, vietą ir procedūras.

II KLASĖ

Naudojama ir sandėliuojama vietoje, kur vykdoma priėjimo kontrolė, t.y. nuolat apsaugos darbuotojų arba elektronikos priemonių prižiūrima zona, aptverta užtvaru su tinkamai kontroliuojamu ribotu įėjimų skaičiumi arba bet kokia vieta su lygiaverte fizine apsauga.

Pervežimas vykdomas laikantis ypatingų atsargumo priemonių, įskaitant išankstinius tiekėjo, gavėjo ir pervežėjo susitarimus bei išankstinius atitinkamai tiekiančios ir gaunančios Šalies jurisdikcijai ir teisės aktams pavaldžių įmonių išankstinius susitarimus dėl tarptautinio pervežimo vykdymo, nurodant pervežimo atsakomybės perleidimo laiką, vietą ir procedūras.

I KLASĖ

Šios klasės branduolines medžiagas labai patikimos sistemos taip saugo nuo neįgalio naudojimo:

I klasės medžiagos naudojamos ir sandėliuojamos itin saugomoje zonoje, t.y. pirmiau prie II klasės medžiagų aprašytoje vietoje, į kurią taip pat ribojamas asmenų, kurių patikimumas yra įrodytas, priėjimas, ir kurių saugo glaudų ryšį su atitinkamai reaguojančia institucija palaikantys apsaugos darbuotojai. Tokiomis aplinkybėmis specifinių priemonių tikslas yra vykdyti bet kokio užpuolimo, neįgalio priėjimo ar neįgalio branduolinės medžiagos išvežimo prevenciją.

Pervežimas vykdomas laikantis specialių atsargumo priemonių, kaip aprašyta pirmiau prie II ir III klasės branduolinių medžiagų, ir taip pat nuolat prižiūrint konvojui tokiose sąlygose, kurios užtikrina glaudų konvojaus ryšį su atitinkamai reaguojančia institucija.

Lentelė:

Branduolinių medžiagų klasifikacija

Branduolinė medžiaga	Forma	I klasė	II klasė	III klasė
1. Plutonis ^(a)	Neišspinduliuotas ^(b)	2 kg arba daugiau	Mažiau nei 2 kg, bet daugiau nei 500 g	500 g arba mažiau ^(c)
2. Uranas-235	Neišspinduliuota ^(b) — uranas, prisodrintas iki 20 % ²³⁵ U arba daugiau — uranas, prisodrintas iki 10 % ²³⁵ U, bet mažiau nei 20 % ²³⁵ U — daugiau nei įprastai prisodrintas uranas, bet mažiau nei 10 % ²³⁵ U ^(d)	5 kg arba daugiau	Mažiau nei 5 kg, bet daugiau nei 1 kg 10 kg arba daugiau	1 kg arba mažiau ^(c) Mažiau nei 10 kg ^(c) 10 kg arba mažiau
3. Uranas-233	Neišspinduliuotas ^(b)	2 kg arba daugiau	Mažiau nei 2 kg, bet daugiau nei 500 g	500 g arba mažiau ^(c)
4. Išspinduliuotas kuras			Suskaidytas arba gamtinis uranas, toris arba mažai prisodrintas kuras (mažiau nei 10 % skilimo turinio) ^(e) ^(f)	

^(a) Plutonis nėra įtrauktas, kai plutonio-238 izotopų koncentracija viršija 80 %.

^(b) Branduoliniame reaktoriuje neišspinduliuota branduolinė medžiaga arba branduoliniame reaktoriuje išspinduliuota branduolinė medžiaga, kurios radiacijos lygis viename ekranu neapsaugotame metre yra lygus arba mažesnis nei 1 Gy/hr (100 rads/hr).

^(c) Mažesnis, nei radiologiniu požiūriu reikšmingas kiekis neturi būti įtrauktas, bet turi būti saugomas taikant atsargaus tvarkymo principus.

^(d) III klasei nepriskiriamas gamtinis uranas, suskaidytas uranas, toris ir mažiau, nei 10 % prisodrintas uranas turi būti saugomas taikant atsargaus tvarkymo principus.

^(e) Nors rekomenduojamas šis apsaugos lygis, Japonijos Vyriausybė, Bendrijos valstybių narių vyriausybės ir atitinkamai Europos Komisija, įvertinusios konkrečias aplinkybes, turi galimybę skirti kitos klasės fizinę apsaugą.

^(f) Kitas kuras, kuris pagal pradinį skylančių medžiagų kiekį prieš sumažinant spinduliuojamą vieną klasę yra priskiriamas I arba II klasei, kai kuro radiacijos lygis viename ekranu neapsaugotame metre viršija 1 Gy/hr (100 rads/hr).

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. rugsėjo 26 d.

dėl valstybės pagalbos, kurią Nyderlandai suteikė „Holland Malt B. V.“

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 4196)

(Tik tekstas olandų kalba yra autentiškas)

(2007/59/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal pirmiau nurodyto straipsnio nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

- (1) Apie valstybės pagalbos priemonę pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalies nuostatas buvo pranešta 2004 m. kovo 31 d. laišku, registruotu 2004 m. balandžio 6 d.
- (2) 2004 m. birželio 1 d., 2004 m. rugpjūčio 12 d. ir 2005 m. vasario 16 d. laiškais Komisija kreipėsi į Nyderlandus prašydama išsamesnės informacijos. Nyderlandai į Komisijos klausimus atsakė 2004 m. liepos 5 d., 2004 m. gruodžio 17 d. ir 2005 m. kovo 15 d. laiškais, registruotais atitinkamai 2004 m. liepos 7 d., 2005 m. sausio 3 d. ir 2005 m. kovo 23 d.
- (3) 2005 m. gegužės 5 d. laišku Komisija pranešė Nyderlandams apie savo sprendimą dėl pirmiau minėtos priemonės pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą.
- (4) Komisijos sprendimas pradėti tyrimo procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽²⁾. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl pirmiau minėtos valstybės pagalbos priemonės.
- (5) 2005 m. birželio 10 d. laišku Nyderlandai pateikė keletą pastabų.
- (6) Komisija gavo suinteresuotųjų šalių pastabų, kurias nusiuntė Nyderlandams, suteikdama galimybę Nyderlandų valdžios institucijoms atsakyti į šias pastabas; 2005 m. spalio 14 d. laišku Nyderlandai pateikė Komisijai savo pastabas.

II. VALSTYBĖS PAGALBOS PRIEMONĖS APRAŠYMAS

- (7) Nyderlandai, vykdydami investicijų regionų plėtrai reglamentą „Investicijų į regionus projektai 2000“ (toliau – IRP

reglamentas), nutarė suteikti subsidiją „Holland Malt BV“. Pirmiau minėtą investicijų regionų plėtrai reglamentą Komisija patvirtino 2000 m. ⁽³⁾, o 2002 m. vasario 18 d. buvo patvirtinta šio reglamento pataisa ⁽⁴⁾, pagal kurią IRP reglamentas pradėtas taikyti Sutarties I priede išvardytų žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos sektoriams.

- (8) Šioje byloje yra tiriama subsidija „Holland Malt BV“ investiciniam projektui finansuoti. „Holland Malt BV“ (toliau – „Holland Malt“) yra alaus daryklos „Bavaria NV“ ir „Agrifirm“, Šiaurės Nyderlandų bei Vokietijos grūdų augintojų kooperatyvo, bendroji įmonė. Subsidija yra skirta salyklo gamyklos Eemshavene, Eemsmondo savivaldybėje, statybai finansuoti. Šia investicija į vieną grandinę turėjo būti sujungtos įvairios gamybos ir prekybos eigos (miežių saugojimo ir perdirbimo, salyklo gamybos ir prekybos) pakopos.
- (9) Nyderlandų ekonomikos ministerija (*Nederlandse ministerie van Economische zaken*) nusprendė suteikti 13,5 % visos (10 % grynosios) subsidijuotinių investicijų sumos, lygios 55 mln. eurų, dydžio subsidiją, bet ne daugiau kaip 7 425 000 eurų. Atsižvelgiant į tai, kad subsidija yra skirta investicijai į įmonę, veikiančią Sutarties I priede išvardytų žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos sektoriuje, ir kad subsidijuotina projekto išlaidų suma viršija 25 mln. eurų, apie šią pagalbos priemonę būtina pranešti Komisijai pagal Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui ⁽⁵⁾ (toliau – Gairės) 4.2.6 punktą.
- (10) „Holland Malt“ nusprendė investuoti po to, kai Nyderlandų valdžios institucijos 2003 m. gruodžio 23 d. laišku įsipareigojo suteikti subsidiją. Nyderlandai įsipareigojo subsidijuoti su sąlyga, kad Europos Komisija patvirtins šią valstybės pagalbos priemonę. 2004 m. vasario mėn. „Holland Malt“ pradėjo statybą Eemshavene. Salyklo gamykla pradėjo veikti 2005 m. balandžio mėn.
- (11) Pradėdama Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą, Komisija rėmėsi toliau išdėstytomis aplinkybėmis.

⁽³⁾ Investicijų į regionus projektai 2000 (IRP 2000–2006), N 549/99. Patvirtinta 2000 m. rugpjūčio 17 d. laišku SG(2000) D/106266.

⁽⁴⁾ Investicijų į regionus projektai 2000, pakeitimas, N 831/2001. Patvirtinta 2002 m. vasario 18 d. laišku C(2002)233.

⁽⁵⁾ OL C 28, 2000 2 1, p. 2.

⁽¹⁾ OL C 154, 2005 6 25, p. 6.

⁽²⁾ Žr. 1 išnašą.

- (12) Nustačiusi, kad šiame etape priemonė galėtų būti laikoma valstybės pagalba pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį, Komisija ištyrė, ar remiantis Sutartyje numatytomis išimtimis priemonę galima laikyti suderinama su bendrąja rinka.
- (13) Atsižvelgiant į priemonės ypatybes, vienintelė taikytina išimtis yra Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte minima išimtis, numatanti, kad pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų regionų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, yra suderinama su bendrąja rinka, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
- (14) Atsižvelgiant į tai, kad valstybės pagalba buvo susijusi su investicijomis į žemės ūkio produktų perdirbimą ir prekybą, Komisija turėjo ištirti, ar visi Gairių 4.2 punkto reikalavimai vykdomi. Dėl toliau nurodytų priežasčių Komisijai kilo abejonių, kad Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktas yra taikytinas.
- (15) Gairių 4.2.5 punkte yra nurodyta, kad teikti pagalbą investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir prekybą draudžiama, jeigu neįmanoma visiškai įrodyti, kad be pagalbos negalima rasti tinkamų galimybių parduoti šių produktų rinkoje. Remdamasi pradėdama procedūrą turėtais duomenimis, Komisija negalėjo atmesti galimybės, kad salyklo rinkoje pasiūla viršijo paklausą.
- (16) „Holland Malt“ tvirtino tiekianti ypač vertingą aukščiausios „premium“ rūšies salyklą aukščiausios „premium“ rūšies alui gaminti ir teigė, kad šios rūšies salyklo ir alaus rinka vis dar auga. Pradėdama procedūrą buvo neaišku, ar „premium salyklas“ ir „premium alus“ nėra tik rinkodaros idėjos, o ne konkretus rinkos produktas, todėl Komisija negalėjo atmesti galimybės, kad pasiūla viršija paklausą.
- „Holland Malt“;
- Nyderlandų Groningeno provincijos.
- (18) Suomijos salyklo gamintojų sąjunga pasisako prieš Nyderlandų ketinimą subsidijuoti „Holland Malt BV“, nes, jos nuomone, valstybės subsidijos investicijoms į salyklo gamyklas iškraipys rinką. Sąjunga teigia, kad Bendrijoje salyklo pasiūla viršija paklausą maždaug 1 mln. tonų, todėl ateinančiais metais gamybą reikia sumažinti 10 %. Dėl teiginio, kad „Holland Malt“ tiekia aukščiausios „premium“ rūšies salyklą aukščiausios „premium“ rūšies alui gaminti, Suomijos salyklo gamintojų sąjunga pažymi, kad Bendrijoje jau veikiančios salyklo gamyklos sugeba į rinką tiekti platų salyklo rūšių asortimentą, įskaitant ypač vertingą „premium“ salyklą.
- (19) Jungtinės Karalystės salyklo gamintojų sąjungos nuomone, reikėtų visiškai uždrausti teikti pagalbą salyklo gamykloms. Ši sąjunga pabrėžia, kad „Euromalt“, salyklo sektoriui atstovaujanti Europos gamintojų sąjunga, 2004 m. laišku pranešė Komisijai, jog dėl esamos paklausą viršijančios salyklo gamybos tiek Bendrijoje, tiek pasaulyje reikėtų uždrausti iš valstybės lėšų finansuoti naujas salyklo gamyklas⁽⁶⁾. Sąjungos vertinimu, valstybėse narėse gali būti pagaminama 8,8 mln. tonų, o paklausa sudaro tik maždaug 5,9 mln. tonų. Vadinasi, Bendrija galėtų eksportuoti 2,9 mln. tonų salyklo į pasaulinę rinką, kurioje kasmet parduodama 4,3 mln. tonų minėto produkto. Per 2003–2004 m. prekybos sezoną Bendrija išdavė sertifikatų eksportuoti salyklą, kurio visas kiekis – 2,48 mln. tonų. Per 2005 m. birželio mėn. pasibaigusį prekybos sezoną šis kiekis sumažėjo iki 2,22 mln. tonų, taigi rinkos padėtis prastėja, o Bendrijoje veikiančių salyklo gamintojų rinkos galimybės menkėja. Jungtinės Karalystės salyklo gamintojų sąjungos vertinimu, Bendrijoje pagaminama apie 500 000 tonų perteklinio salyklo ir šis kiekis gali sudaryti beveik 1 mln. tonų, nes gamyba auga, o eksporto į Rusiją ir Rytų Europą paklausa mažėja, kadangi šie regionai ėmė salyklu apsirūpinti patys. Jungtinės Karalystės salyklo gamintojų sąjunga teigia, kad dėl šios perteklinės gamybos esamos rinkos kainos nukrito tiek, kad vargiai padengiamos įvairios patiriamos išlaidos. Be to, šios sąjungos nuomone, Nyderlanduose statoma nauja gamykla gamins „premium“ salyklą „premium“ rinkai. Alaus daryklų sektorius tapo vieningas, ir didžioji aludarių klientų dalis pageidauja tik ypač vertingo salyklo, atitinkančio jų griežtas (ir neretai bendras) sąlygas bei visus maisto produktų saugumo reikalavimus. Jungtinės Karalystės salyklo gamintojų sąjungos nuomone, suskaidyti salyklo rinką į „premium“ sektorių ir ne „premium“ sektorių neįmanoma.

III. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (17) Komisija gavo pastabas šių suinteresuotųjų šalių:
- Suomijos salyklo gamintojų sąjungos;
- Jungtinės Karalystės salyklo gamintojų sąjungos;
- Vokietijos salyklo gamintojų sąjungos;
- Prancūzijos salyklo gamintojų sąjungos;
- Danijos salyklo gamintojų sąjungos;
- suinteresuotosios šalies, kuri, baimindamasi galimos žalos, pageidavo būti neįvardinta;
- Nyderlandų žemės ūkio ir sodininkystės organizacijos (LTO Nederland);
- „Agrifirm“;
- (20) Vokietijos salyklo gamintojų sąjunga yra labai susirūpinusi dėl Nyderlandų ketinimo suteikti subsidiją investicijai

⁽⁶⁾ 2004 m. liepos 23 d. laiškas dėl subsidijų skyrimo salyklo gamyklų statybai finansuoti.

- į salyklo gamyklos statybą Groningeno provincijoje. Vokietijos salyklo gamintojų sąjungos vertinimu, Bendrijos eksportas į tokius įprastus pardavimo regionus kaip MERCOSUR šalys ir Rusija bei Ukraina gerokai sumažės dėl šiose šalyse skatinamos savos salyklo pramonės ir saugojimosi nuo eksporto. Be to, stiprėja užjūrio konkurentų, tokių kaip Kanada ir Australija, rinkos pozicija; tai lemia šių šalių geografinė padėtis – jos yra netoli vis dar augančių Tolimųjų Rytų bei Pietryčių Azijos alaus rinkų, ir liberali jų vyriausybės prekybos politika. Tuo tarpu salyklo vidaus rinkoje – sąstingis, todėl Bendrijoje pasiūla ima viršyti paklausą maždaug 1 mln. tonų. Vokietijos salyklo gamintojų sąjunga teigia, kad vietinės miežių gamybos skatinimas nėra dėmesio vertas argumentas. Ši sąjunga teigia, kad visus Nyderlanduose užauginamus miežius jau superka salyklo gamintojai, todėl nauja salyklo gamykla miežius turės importuoti.
- (21) Prancūzijos salyklo gamyklų sąjunga yra nusistačiusi prieš valstybės pagalbos teikimą naujoms salyklo gamykloms Bendrijoje. Ši sąjunga remiasi tuo pačiu „Euromalt“ laišku kaip ir Jungtinės Karalystės salyklo gamintojų sąjunga bei nurodo tuos pačius salyklo produkcijos, importo ir eksporto duomenis. Ji taip pat pažymi, kad salyklas pastaruoju metu parduodamas tokiais kainomis, kad gaunamos pajamos nepadengia įvairių išlaidų. Prancūzijos salyklo gamyklų sąjungos nuomone, valstybės pagalbos investicijoms Nyderlanduose negalima pateisinti nurodant, kad taip remiama atskira ypač vertingo salyklo rinka, nes daugelis alaus daryklų pageidauja panašaus ypač vertingo salyklo. Galiausiai remiamasi Prancūzijos alaus daryklų sąjungos nuomone, kad rinkos sąlygoms pagerinti Bendrijos salyklo pramonė bus priversta uždaryti pasenusius salyklo gamyklas.
- (22) Danijos salyklo gamintojų sąjunga prieštarauja prieš planuojamą subsidijos teikimą „Holland Malt“. Šios sąjungos nuomone, visame pasaulyje salyklo pramonė veikia laisvos rinkos sąlygomis. Šioje pramonėje vyrauja privati nuosavybė ir ją plėtoja salyklo sektoriuje veikiantys privatūs investuotojai. 7,4 mln. eurų subsidija, sudaranti dalį 55 mln. eurų investicijos, iškraipytų konkurenciją ir šią subsidiją gavusiai įmonei suteiktų nepagrįstą pranašumą, ypač pirmaisiais metais. Danijos salyklo gamintojų sąjunga atmeta argumentą dėl „premium“ rūšies salyklo ir paprasto salyklo skyrimo. Salyklas yra nepatentuotas (generinis) produktas, jis gali skirtis labai nedaug ir privalo atitikti alaus daryklų sektoriaus keliamus kokybės reikalavimus. Galiausiai Danijos salyklo gamintojų sąjungos vertinimu, nėra vietos ar regioninių priešasčių investicijoms Eemsmondo regione subsidijuoti, nes tai esąs normaliai besiplėtojantis Nyderlandų regionas, turintis glaudžiai su miežių ir salyklo tiekimo grandine susijusią infrastruktūrą.
- (23) Suinteresuotoji šalis, kuri dėl galimos žalos prašė būti neįvardyta, prieštarauja subsidijos teikimui ir nurodo šias priežastis. Jos nuomone, „premium“ salyklas ir paprastas salyklas yra atskiriami dirbtinai, nėra jokių vietos ar regiono priešasčių subsidijuoti šią investiciją ir dėl subsidijos bus iškraipyta konkurencija salyklo rinkoje, kuriai būdinga privati nuosavybė bei privačios investicijos.
- (24) Nyderlandų žemės ūkio ir sodininkystės organizacijos (LTO Nederland) nuomone, Eemshaveno salyklo gamykla, priklausanti „Holland Malt“, yra labai svarbi šio regiono žemės ūkiui. Kadangi ši salyklo gamykla yra uoste ir orientuojasi į ypač vertingą salyklo bei alaus rinkos produktų gamybą, ji šiaurės rytų Nyderlandų žemės ūkiui suteikia gerą socialinę ir ekonominę perspektyvą. Tai paskatins auginti gamybai skirtus grūdus. Žemės ūkio bendrovių tiekiami miežiai – dalis registruotos ir sertifikuotos grandinės, kurios galutinis produktas – ypač vertingas alus. Dvi svarbiausios šiame regione auginamos kultūros yra krakmolui gaminti skirtos bulvės ir cukriniai runkeliai. Didėjant perdirbimo efektyvumui ir pasikeitus Bendrijos politikai, šių augalų arealas sumažėjo. Salyklinių miežių auginimas galėtų tapti viena iš nedaugelio pelningų alternatyvų. Dėl šių priešasčių žemės ūkio bendrovės pažadėjo prisidėti prie „Holland Malt“ finansavimo.
- (25) „Agrifirm“ visiškai pritaria, kad „Holland Malt“ būtų suteikta subsidija. Ji drauge su alaus darykla „Bavaria“ įsteigė bendrą įmonę „Holland Malt“, kurioje sujungiama salyklui gaminti skirtų miežių auginimo, saugojimo ir perdirbimo grandinė. „Agrifirm“ teigimu, „Holland Malt“ gamybos ir saugojimo įranga teikia išskirtinių galimybių. Miežių auginimas sukurs geresnes perspektyvas regiono žemės ūkio bendrovėms. Augindamos „premium“ rūšies salyklui gaminti tinkamus miežius, regiono žemės ūkio bendrovės galės gauti pelno iš augančios „premium“ alaus rinkos. Naujos logistikos atžvilgiu pranašios gamyklos statyba Eemshavene skatina naują pramonės veiklą šiaurės Nyderlanduose. Nyderlandų valdžios institucijų sprendimas suteikti subsidiją remia gamyklos eksploatavimą pirmaisiais kritiniais projekto įgyvendinimo metais.
- (26) „Holland Malt“ teigia, kad „premium“ salyklo ir „premium“ alaus rinkos skyrimas yra pagrįstas. „Premium“ salyklo rinkoje galima lengvai parduoti „Holland Malt“ gaminamą HTST (*high temperature, short time*, t.y., aukštos temperatūros, greito paruošimo) salyklą. HTST salyklas padeda geriau išlaikyti skonį, kvapą ir putą, todėl pailgėja alaus galiojimo laikas. „Holland Malt“ remiasi Veihenštefano (Weihenstephan) universiteto Miunchene laišku, patvirtinančiu, kad patentuota technologija leidžia gaminti lengvai nuo įprasto salyklo atskiriamą salyklo rūšį⁽⁷⁾. Be to, „Holland Malt“ laiško priede alaus gamintojas pripažįsta išskirtines HTST salyklo savybes. Be abejonės, HTST salyklas yra priskirtinas brangesnio salyklo klasei nei kitų salyklo gamyklų gaminamas įprastas salyklas. Dėl savo išskirtinių fizinių savybių, puikios kokybės ir aukštesnės kainos klasės,

(7) 2005 m. gegužės mėn. dr. Krottenthalerio iš Veihenštefano (Weihenstephan) universiteto laiškas.

„Holland Malt“ teigimu, HTST salyklo ir įprasto salyklo negalima (ar retai galima) pakeisti vieno kitu. HTST salyklas galėtų turėti paklausą ir rinką. „Holland Malt“ nuomone, dėl šių priežasčių investicija nebūtinai turi 55 000 tonų padidinti gamybą įprasto salyklo rinkoje.

(27) Be to, „Holland Malt“ teigia, kad, nepaisant perteklinės gamybos pasaulinėje salyklo rinkoje, investicija į „Holland Malt“ nebūtinai reikš gamybos didėjimą. Atsižvelgiant į tai, kad „Holland Malt“ yra įsikūrusi jūrų uoste, ši salyklo gamykla nesunkiai ras galimybių eksportuoti salyklą. Nors toliau nuo jūros esančiame Europos salyklo gamybos sektoriuje augimas galėjo sumažėti dėl salyklo paklausos mažėjimo Vakarų Europoje, salyklo eksportas teikia puikią augimo perspektyvą. „Holland Malt“ nuomone, tai patvirtina net trys 2005 m. ataskaitos ⁽⁸⁾. Iš šių ataskaitų matyti, kad augančios Azijos, Lotynų Amerikos, Afrikos ir Rytų Europos rinkos salyklui kelia aukščiausius reikalavimus ir kad aukšta Europos salyklo gamintojų produkcijos kokybė jiems teikia pranašumą prieš konkurentus. „Holland Malt“ teigia, kad savo salyklą ji gali nesunkiai parduoti, ir nurodo, kad jos 2005 m. užsakymų registravimo žurnalai buvo visiškai užpildyti bei kad antrus metus iš eilės salyklo pardavė daugiau, negu pagamino. „Holland Malt“ taip pat nurodo, kad jos uždarytos gamyklos Vageningene (Wageningen) ir Lishaute (Lieshout) tiekė produkciją mažėjančiai Vakarų Europos rinkai, tuo tarpu naujoji gamykla Eemshavene yra orientuota į augančią eksporto rinką. Grynas salyklo gamybos padidėjimas bus mažesnis, nei nurodyta 2005 m. gegužės 5 d. Komisijos laiške. „Holland Malt“ tvirtina, kad investicija į įrangą Eemshavene didesnės įtakos turės prekybai su trečiosiomis šalimis negu tarp valstybių narių, nes salyklo eksporto rinkos grandis nesusijusi su grandimi, kurioje veikia vidaus rinkos tiekėjai. „Holland Malt“ pabrėžia, kad pasaulinės salyklo rinkos padėtis nesutrukdė Komisijai patvirtinti investicinę pagalbą Lietuvos salyklo gamyklai.

(28) „Holland Malt“ teigia, kad ši investicija turės teigiamos įtakos kaimo regiono plėtrai šiaurės Nyderlanduose ir Vokietijoje. Daug žemės ūkio bendrovių (maždaug 1 800) turės galimybę auginti alternatyvią kultūrą. Šios bendrovės augins vertingus salyklui skirtus miežius besiplečiančiai rinkai, kuriai, skirtingai nuo pašarinių miežių rinkos, netaikomos Bendrijos reguliavimo taisyklės. Be to, auginant salyklui skirtus miežius daroma mažesnė žala aplinkai, negu auginant pašarinius miežius. „Holland Malt“ taip pat teigia, kad jos integruota salyklo gamybos ir miežių saugojimo įranga irgi prisideda prie maisto produktų saugumo.

(29) Groningeno provincijos valdžios institucijos gina valstybės pagalbą investicijai į „Holland Malt“. Jos nurodo, kad minėta

⁽⁸⁾ „RM International“, *Malt Market Report*, 2005 m. balandžio 22 d. „Rabobank“, *The malt industry, a changing industry structure, driven by emerging beer markets*, 2005 m. kovo mėn. H. M. Gaugeris, *Market report*, 2005 m. gegužės mėn. H. M. Gaugeris, salyklo rinkos makleris ir konsultantas, kas mėnesį išleidžia salyklo rinkos ataskaitą, kurioje pateikia salyklo gamybos ir prekybos duomenis.

pagalba turės teigiamos įtakos užimtumui regione. Ji tai pat pabrėžia, kad įgyvendinant projektą bus įdiegtos pažangios technologijos ir paskatinta Eemshaveno plėtra, nes, be kitų dalykų, bus įkurtas žemės ūkio verslo parkas. Vietos valdžios institucijos nurodo, kad investicija bus stimulus žemės ūkio bendrovėms, kurios augindamos tradicines kultūras, kaip antai krakmolui gaminti skirtas bulves, patiria sunkumų. Perėjimas prie salyklui skirtų miežių auginimo suteiks šioms bendrovėms geresnę perspektyvą.

IV. NYDERLANDŲ PASTABOS

(30) Į pranešimą apie sprendimą pradėti procedūrą Nyderlandai atsakė 2005 m. birželio 10 d. laišku. Į trečiųjų šalių pastabas Nyderlandai, paprašę pratęsti atsakymo terminą, atsakė 2005 m. spalio 14 d. laišku.

(31) Pirmajame laiške Nyderlandai teigia, kad, nepaisant to, jog toliau nuo jūros esančio Europos salyklo sektoriaus augimas sumažėjo dėl salyklo paklausos Vakarų Europoje mažėjimo, salyklo eksportas teikia puikią augimo perspektyvą. „Holland Malt“ yra įsikūrusi jūrų uoste ir gali tuo pasinaudoti. Šiuo pozitūri salyklo rinka yra susiskaidžiusi. Investicija į „Holland Malt“ neturės įtakos mažėjančiai vietai, toliau nuo jūros įsikūrusių salyklo gamyklų rinkai Vakarų Europoje. Nyderlandai teigia, kad miežių, kuriems Bendrija išdavė eksporto sertifikatus, kiekis 2004-2005 m. buvo toks pat kaip ir 2003-2004 m., bei prašo Komisiją atsižvelgti į naujausius eksporto sertifikatų duomenis. Nyderlandai mano, kad ypač vertingas „Holland Malt“ gaminamas salyklas priklauso konkrečiai atskirai rinkos daliai. Šį teiginį Nyderlandai grindžia Veihenstefano (Weihestephano) universiteto laišku, patvirtinančiu išskirtines HTST salyklo savybes.

(32) Atsakydami į trečiųjų šalių pastabas Nyderlandai teigia, kad ateinančiais metais pasaulinė salyklo rinka augs. Savo teiginį Nyderlandai grindžia duomenimis 2005 m. spalio 4-5 d. vykusio seminario, kurio metu Tarptautinė grūdų taryba ⁽⁹⁾ prognozavo, kad 2010 m. bendra salyklo gamyba bus išaugusi 10 %. Šiame seminare „Rabobank“ nurodė, kad bendras alaus suvartojimas kasmet didėja 2 % ir tai lemia augantis alaus suvartojimas sparčiai besivystančiose Pietų Amerikos, Afrikos, Rusijos, Pietryčių Azijos ir Kinijos rinkose. Šiuolaikinės salyklo gamyklos, įsikūrusios jūrų uostuose ir galinčios gaminti didelius kiekius, gali pasinaudoti šia plėtra. Nyderlandai remiasi 2005 m. rugpjūčio mėn. „Euromalt“ laišku ⁽¹⁰⁾, kuriame teigiama, kad reikia uždaryti mažas, pasenusias ir tikslų nepasiekiančias gamyklas. Šiam laiške nurodoma, kad Bendrijos salyklo sektoriuje pasiūla

⁽⁹⁾ Tarpyvyriausybė prekybos grūdais organizacija.

⁽¹⁰⁾ „Euromalt“: *The EU malting industry*, 2005 m. rugpjūčio mėn.

viršija paklausą ne mažiau kaip 500 000-700 000 tonų. Nyderlandų nuomone, šis skaičius būtų teisingas, jei gamyba vyktų 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę ir 365 dienas per metus. Skaiciuojant neatsižvelgta į ramybės laikotarpius, todėl neaišku, ar iš tiesų pasiūla viršija paklausą. Nyderlandai taip pat remiasi tyrimų biuro „Frontier Economics“ atlikto „Holland Malt“ (geografinės rinkos ir inovacijų aspektų) tyrimo ataskaita⁽¹¹⁾. Šioje ataskaitoje daroma išvada, kad nėra jokių požymių, kurie rodytų, jog „Holland Malt“ teikiama subsidija kaip nors keistų kitų Europos salyklo gamintojų produkcijos pardavimą, vykdomą nepaisant subsidijos. Vadinasi, nėra pagrindo manyti, kad subsidija dar padidintų Europos įprasto salyklo gamintojų gamybos perteklių. Nyderlandai prašo, kad Komisija atsižvelgtų į esamą atskirą aukštos kokybės HTST salyklo, padedančio pratęsti alaus galiojimo laiką, rinką. Nyderlandai nurodo, kad bus uždaryta 12 000 tonų pagaminanti gamykla, todėl visas pagaminamas kiekis sumažėja iki 77 000 tonų. Papildomas kiekis sudaro tik 0,5 % viso Bendrijoje pagaminamo kiekio, todėl salyklo bendrosios rinkos neiškraipys. Galiausiai Nyderlandai teigia, kad subsidija, kurią jie ketina teikti, siekiama tik kompensuoti nuostolius dėl nepalankios geografinės Eemshaveno padėties ir „Holland Malt“ sudaryti vienodas konkurencijos sąlygas (jei subsidija nebūtų teikiama, būtų buvę investuojama į salyklo gamyklą Terneuzeno jūrų uoste).

V. VALSTYBĖS PAGALBOS PRIEMONĖS VERTINIMAS

Rinkos reguliavimas

- (33) Priemonė yra susijusi su valstybės pagalbos teikimu miežius perdirbančiai įmonei. Pagal 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1784/2003 dėl bendro grūdų rinkos organizavimo⁽¹²⁾ 23 straipsnį šiame reglamente išvardytiems produktams yra taikomi Sutarties 87-89 straipsniai. Vadinasi, sektoriui, kuriam skiriama aptariama pagalba, yra taikomos valstybės pagalbą reguliuojančios Bendrijos taisyklės.

Draudimas teikti valstybės pagalbą pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį

- (34) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

- (35) Priemonė yra tiesioginė investicinė subsidija. Ši priemonė yra selektyvi, nes teikia naudos vienintelei įmonei, t. y., „Holland Malt“.
- (36) Pagal Teisingumo Teismo sprendimą iš vienos įmonės konkurencingumo padidėjimo, suteikus jai valstybės pagalbą, matyti, kad iškraipoma konkurencija su kitomis tokios pagalbos negavusiomis įmonėmis⁽¹³⁾.
- (37) Priemonė daro neigiamą įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, jei ji apsunkina importą iš kitų valstybių narių arba palengvina eksportą į kitas valstybes nares. Svarbiausia yra tai, ar pritaikius priemonę prekyba Bendrijos vidaus rinkoje plėtotųsi kitaip, ar kiltų grėsmė, kad ji galėtų plėtotis kitaip.
- (38) Produktu (salyklu), kuriam taikoma aptariama valstybės pagalba, yra intensyviai prekiaujama Bendrijos vidaus rinkoje. 2004 m. Bendrijoje parduota apie 1,3 mln. tonų salyklo. Tai sudarė apie 15 % viso 2004 m. Bendrijoje pagaminto salyklo kiekio⁽¹⁴⁾. Šiame rinkos sektoriuje vyksta nuožmi konkurencija. Vadinasi, yra pavojus, kad įgyvendinus aptariamą priemonę prekyba Bendrijos vidaus rinkoje gali plėtotis kitaip.

- (39) Taigi aptariama priemonė yra laikytina valstybės pagalba, nustatyta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

Sutarties 87 straipsnio 2 dalis: išimtys

- (40) Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse yra numatyta keletas 87 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo išimčių.
- (41) Atsižvelgiant į valstybės pagalbos priemonės pobūdį ir tikslą, 87 straipsnio 2 dalies išimtys jai netaikytinos. Nyderlandai taip pat nesiremia 87 straipsnio 2 dalimi.

Sutarties 87 straipsnio 3 dalis: išimtys, kurias Komisija daro savo nuožiūra

- (42) Sutarties 87 straipsnio 3 dalyje yra įvardytos kitos valstybės pagalbos formos, kurias galima laikyti suderinamomis su bendrąja rinka. Ar konkreti valstybės pagalbos priemonė pagal Sutartį yra suderinama su bendrąja rinka, reikia vertinti Bendrijos, ne vien konkrečios valstybės narės požiūriu. Norint užtikrinti tinkamą Bendrijos rinkos veikimą, būtina Sutarties 87 straipsnio 3 dalyje išvardytas išimtis vertinti griežtai.

⁽¹¹⁾ „Frontier Economics“: „Holland Malt“, 2005 m. spalio mėn.

⁽¹²⁾ OL L 270, 2003 10 21, p. 78. Reglamentą iš dalies keičia ir pataiso 2005 m. liepos 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1154/2005 (OL L 187, 2005 7 19, p. 11).

⁽¹³⁾ 1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-730/79, „Philip Morris“ prieš Europos Bendrijų komisiją, Rink. p. 2671, 11-12 punktai.

⁽¹⁴⁾ Šaltinis: H. M. Gauger, *Statistical Digest 2004-2005*.

- (43) Dėl 87 straipsnio 3 dalies a punkto nurodoma, kad pagalbos gavėja nėra įsteigta regione, kurio ekonominė plėtra būtų ypač nepalanki vertinant pagal Nacionalines regioninės pagalbos gaires⁽¹⁵⁾ (bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui nesiektų 75 % Bendrijos vidurkio). Vadinasi, valstybės pagalbos Sutarties I priede išvardytų produktų gamybai, perdirbimui ir pardavimui teikti pagal 87 straipsnio 3 dalies a punktą negalima.
- (44) Dėl 87 straipsnio 3 dalies b punkto teigiama, kad aptariamoji priemonė nėra skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaistyti.
- (45) Galiausiai pagalba nėra skirta ar tinkama 87 straipsnio 3 dalies d punkto tikslams siekti.

Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktas

- (46) Pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų regionų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
- (47) Atsižvelgiant į tai, kad „Holland Malt“ pagal Komisijos apibrėžimą⁽¹⁶⁾ nėra labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė, jai negalima taikyti 2003 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba⁽¹⁷⁾ nuostatų. Todėl valstybės pagalbos investicijai į žemės ūkio produktų perdirbimą suderinamumas su Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu yra vertinamas pagal Gairių 4.2 punkto nuostatas.

Subsidijuotinos išmokos ir pagalbos procentinis santykis

- (48) Pagal Gairių 4.2.3 punktą subsidijos gali būti mokamos nekilnojamajam turtui, naujai technikai ir įrangai, įskaitant kompiuterinę įrangą, statyti, įsigyti ar gerinti. 1 tikslo regionuose pagalba negali viršyti 50 % subsidijuotinių investicijų, o kituose regionuose – 40 % subsidijuotinių investicijų.
- (49) Šios sąlygos yra tenkinamos, nes pagalba būtų teikiama pastatams statyti, žemės sklypams šiai statybai įsigyti ir įrangai. Be to, Nyderlandai šią pagalbą apribojo iki 13,5 % subsidijuotinių išlaidų.

⁽¹⁵⁾ OL C 74, 1998 3 10, p. 9.

⁽¹⁶⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

⁽¹⁷⁾ OL L 1, 2004 1 3, p. 1.

Ekonominis gyvybingumas ir minimalūs Bendrijos reikalavimai

- (50) Pagal Gairių 4.2.3 punkto nuostatas pagalbą investicijoms galima teikti tik tuomet, kai įvertinus įmonės perspektyvas ji gali būti laikoma ekonomiškai gyvybinga. Įmonė privalo tenkinti minimalius Bendrijos aplinkos, higienos ir elgesio su gyvūnais reikalavimus.
- (51) Šios sąlygos yra tenkinamos. Nyderlandai pateikė pakankamai įrodymų, kad „Bavaria NV“ ir „Agrifirma“, kartu sudarančios „Holland Malt“, yra ekonomiškai gyvybingos. Be to, įrodyta, kad salyklo gamykla tenkina minimalius Bendrijos aplinkos, higienos ir elgesio su gyvūnais reikalavimus, keliamus Nyderlandų kaimo regionų plėtros programoje.

Pardavimo rinkoje galimybės

- (52) Gairių 4.2.5 punktas draudžia teikti pagalbą investicijoms į produktus, kurių negalima rinkoje paprastai parduoti. Pardavimo rinkoje galimybės būtina tinkamai įvertinti atsižvelgiant į konkrečius produktus, investicijų rūšį bei esamą ir numatomą gamybą. Taip pat reikia įvertinti galimus gamybos apribojimus ar valstybės pagalbos apribojimus, nustatytus bendrosios rinkos reguliavimo sistemoje.
- (53) Buvo nuspręsta pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą, nes, remiantis duomenimis, kuriuos Komisija turėjo pradėdama procedūrą, nepavyko atmesti galimybes, kad salyklo rinkoje pasiūla viršija paklausą.
- (54) Nyderlandų ir „Holland Malt“ pastabose, pateiktose prieš pradedant oficialią tyrimo procedūrą, ypatingas dėmesys atkreipiamas į tris esminius dalykus. Visų pirma, abejojama, kad salyklo rinkoje yra perteklinė gamyba (tačiau Nyderlandai ir „Holland Malt“ neginčija fakto, kad projektas padidins gamybą salyklo rinkoje). Antra, teigiama, kad investicija į Eemshaveno gamyklos statybą turės daugiau įtakos prekybai su trečiosiomis šalimis negu tarp valstybių narių, nes salyklo eksportas sudaro atskirą rinkos dalį, nepriklausančią nuo tos, kurioje veikia salyklo vidaus rinkos tiekėjai. Ir trečia, daroma prielaida, kad yra atskiros įprastų rūšių ir „premium“ rūšies salyklo rinkos.

Perteklinė gamyba salyklo rinkoje

- (55) Komisija ištyrė padėtį salyklo gamybos ir prekybos rinkoje pasaulio ir Bendrijos lygiu. Kadangi „Eurostat“ statistiniai salyklo rinkos duomenys yra neišsamūs (trūksta kai kurių šalių gamybos ir eksporto duomenų arba jie ne visiškai patikimi), Komisija rėmėsi „Euromalt“, Tarptautinės grūdų tarybos, duomenimis ir H. M. Gaugerio ataskaita apie salykliui skirtų miežių rinką.

- (56) „Euromalt“ duomenimis apie padėtį pasaulinėje rinkoje, esamos salyklo gamybos galimybės pasaulinėje rinkoje gerokai viršija paklausą ir per artimiausius metus padėtis nesikeis. 2005 m. rugpjūčio mėn. „Euromalt“ laiške ⁽¹⁸⁾ yra pateikta ši lentelė, iš kurios matyti salyklo gamybos pasaulyje apimtys.

Salyklo gamyba pasaulyje

(tūkst. tonų)

	2004	Perteklius	2006 (apytikris apskaičiavimas)	Perteklius
ES-15	7 500		7 600	
ES-10	1 200		1 150	
Iš viso ES-25:	8 700	2 500	8 750	2 700
Rusija	850	-550	1 550	100
Ukraina	230	-50	330	120
Baltarusija	70	-6	70	-10
Vidurio ir Rytų Europa	460	-60	470	-60
Iš viso Europoje:	10 130	1 834	11 170	2 850
Nafta	3 600		3 900	
Pietų Amerika ir	1 220		1 370	
Okeanija	770		950	
Vidurio Rytų ir Centrinė Azija	200		200	
Afrika	380		380	
Kinija	3 000		3 300	
Tolimieji Rytai	300		340	
Iš viso:	9 470	- 1 300	10 440	-900
Iš viso pasaulyje:	19 780	534	21 610	1 950

- (57) Iš lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad 2004 m. pasaulyje salyklo gamyba paklausą viršijo maždaug puse milijono tonų. Preliminariu vertinimu, 2006 m. gamybos perteklius išaugs beveik iki 2 mln. tonų.

- (58) „Euromalt“ laiške teigiama, kad pasaulinė alaus gamyba turėtų ir toliau augti vidutiniškai apie 1-2 % per metus. Ši vidutinį augimą lemia spartus dviem skaitmenimis išreikšiamas „naujųjų“ alaus rinkų (Pietų Amerikos, Afrikos, Rusijos, Pietryčių Azijos ir Kinijos) augimas ir „senųjų“ rinkų (Vakarų Europos ir Šiaurės Amerikos) smukimas. Naujų investicijų į alaus daryklas augančiose rinkose našumas ir „lengvesnio“ alaus gamybos tendencija drastiškai sumažina salyklo sunaudojimą vienam litrui alaus pagaminti. „Euromalt“ daro išvadą, kad per artimiausius metus

augianti alaus paklausa nereikš salyklo paklausos didėjimo pasaulyje. Alaus vartojimo didėjimo modelis ir numatoma jo trukmė paskatino pasaulyje statyti per daug papildomų salyklo gamyklų, todėl pastaruoju metu pasaulyje salyklo gamyba pastebimai viršija paklausą, ir ši tendencija išliks dar keletą metų. „Euromalt“ nuomone, į salyklo gamyklas reikia investuoti, nors Europoje papildomos gamybos dėl eksporto rinkų mažėjimo nebereikia.

- (59) Pastaruoju metu pasaulyje esantį salyklo gamybos perteklių liudija ir mažėjantys jo pardavimo rodikliai, kuriuos 2005 m. spalio 4-5 d. Briuselyje vykusiam seminare apie sa-lyklui skirtus miežius ⁽¹⁹⁾ pateikė Tarptautinė grūdų taryba. Tarptautinės grūdų tarybos teigimu, per dvejus metus

⁽¹⁹⁾ Johno Tjaardstra pranešimas apie alaus, salyklo skirtų miežių ir salyklo gamybos bei vartojimo tendencijas.

⁽¹⁸⁾ Žr. 10 išnašą.

salyklo pardavimas pasaulyje sumažėjo nuo 5,621 mln. tonų 2002 – 2003 m. iki 5,275 mln. tonų 2004 – 2005 m. (šis skaičius yra apytikris vertinimas). Tarptautinė grūdų taryba prognozuoja, kad 2005-2006 m. parduodamas salyklo kiekis toliau mažės. Mažėjimo tendencija pasireiškia ir vertinant salyklo eksportuotojų registruotus eksporto sertifikatus: 2004-2005 m. eksporto sertifikatų registruota 2 219 661 tonų kiekiui, palyginti su 2 477 849 tonomis 2003-2004 m.; numatoma, kad 2005-2006 m. rodikliai bus dar žemesni⁽²⁰⁾. Iš „RM International“ ataskaitos⁽²¹⁾ matyti, kad pasaulyje salyklo gamyba viršija paklausą: kadangi naujos gamyklos yra galingesnės ir alaus gamyba pasaulyje per pastaruosius metus augo lėčiau, paklausa nebe taip greitai įsisavina naują salyklo produkciją.

(60) 2005 m. spalio 14 d. laiške Nyderlandai teigia, kad iki 2010 m. pasaulyje salyklo paklausa bus išaugusi 10 %. Laiške remiamasi Tarptautinės grūdų tarybos pranešimu, padarytu 2005 m. spalio 4-5 d. Briuselyje vykusiame seminare apie salyklui skirtus miežius. Tačiau minėtame pranešime kalbant apie prognozes 2010 m. buvo nurodyta, kad salyklo gamyba taip pat gali išaugti 10 %. Neatrodė teisinga, kad Nyderlandai salyklo gamybos apimtį pasaulyje pripažįsta kaip paklausos rodiklį.

(61) Atrodo, kad per artimiausius metus salyklo rinkoje pasaulyje įvyks du svarbūs pokyčiai. Pirmiausia augs naujos alaus vartojimo rinkos. Tačiau dar reikia iširti, kaip Bendrijos salyklo sektorius galėtų šiuo augimu pasinaudoti.

(62) Nors Kinijoje alaus gamyba išaugo, salyklo importas į šią šalį smarkiai nepadidėjo. Pagal „Rabobank“ ataskaitą apie pasaulinę salyklo rinką⁽²²⁾ importuojamo salyklo kiekis nepadidėjo net ir po to, kai 2002 m. siekiant, kad didelė Kinijos perdirbimo pramonė gautų naudos iš salyklui skirtų miežių importo, buvo gerokai sumažintas importo muitas.

(63) Alaus vartojimo ir gamybos augimą Pietryčių Azijoje labiausiai paskatino padidėjęs salyklui skirtų miežių importas iš geografiškai artimos Australijos, su kuria buvo sudarytos laisvos prekybos sutartys.

(64) Jūrų uostuose įsteigtos Bendrijos salyklo gamyklos, pvz., „Holland Malt“, galėtų pasinaudoti savo palankia geografine padėtimi ir tenkinti augančią salyklo paklausą Pietų Amerikoje bei Afrikoje. Dėl Pietų Amerikos teigiama, kad pastaruju metu Argentinoje statomos naujos salyklo gamyklos turėtų bent iš dalies patenkinti augantį salyklo poreikį. Be to, Venesuelos ir galbūt kitų Pietų Amerikos šalių prisijungimas prie MERCOSUR galėtų paskatinti prekybą salyklu Pietų Amerikoje.

(65) Antrasis svarbus veiksnys pasaulinėje salyklo rinkoje yra pokyčiai Rusijoje. Rusija pagamina 1 mln. tonų salyklo ir

pastaruju metu stato gamyklas, kurios galės pagaminti dar 450 000 tonų minėto produkto. Dėl augančios gamybos ir galimybių apsirūpinti kokybiškais salyklui skirtais miežiais Rusija sugebės ne tik savarankiškai apsirūpinti salyklu, bet tikriausiai pradės jį eksportuoti.

(66) Remdamasi pirmiau išdėstytais faktais, Komisija nemanoma, kad per artimiausius metus esama padėtis pasaulinėje salyklo rinkoje, kurioje dabar pasiūla viršija paklausą, galėtų pasikeisti. Tarptautinė grūdų taryba numato, kad prekybos salyklu pasaulyje 2010 m. mastas bus gana stabilus, nes, kaip teigiama pranešime, padarytame 2005 m. spalio mėn. vykusiame seminare apie salyklui skirtus miežius, „rinkos mažėjimą Rusijoje kompensuoja Pietų Amerikos rinkos augimas“.

(67) Dėl salyklo gamybos ir pardavimo Bendrijoje Komisija nurodo, kad Eemshaveno salyklo gamykla „Holland Malt“ pradėjo veikti 2005 m. balandžio mėn. 2005 m. rugpjūčio mėn. „Euromalt“ laiške pabrėžiama, kad, nepaisant keleto nepelningų salyklo gamyklų uždarymo, Bendrijoje salyklo gamybos perteklius sudaro 500 000 – 700 000 tonų (Bendrijoje pagaminama 8,8 mln. tonų, suvartojama 5,9 mln. tonų ir eksportuojama 2,25 mln. tonų salyklo).

(68) „Euromalt“ teigimu, 2005-2006 m. salyklo sektoriaus pelningumas Bendrijoje nukris iki žemiausio taško, nes daug įmonių, tik iš dalies padengiančių gamybos išlaidas, patiria nuostolių. Spėjama, kad dėl pelningumo sumažėjimo 2006 m. pavasarį stambus Vokietijos salyklo gamintojas „Weissheimer“, įsikūręs Andernache, kreipėsi dėl bankroto. Uždarytos ir kitos salyklo gamyklos, tarp jų keturios Jungtinės Karalystės, dvi Vokietijos ir viena Prancūzijos gamykla. Tai buvo senos stambioms įmonėms priklausančios gamyklos. Kai kurie salyklo gamintojai nusprendė laikinai uždaryti dalį savo gamyklų. Kitais atvejais senas salyklo gamyklas keičia naujos. Taigi 2006 m. liepos mėn. H. M. Gaugeris Bendrijos salyklo gamybos potencialą vertino 8,8 mln. tonų⁽²³⁾, tuo tarpu Bendrijos vartojimo ir eksporto rodikliai buvo panašūs į nurodytuosius 2005 m. rugpjūčio mėn. „Euromalt“ laiške. Vadinasi, pasiūla vis dar viršijo paklausą maždaug 600 000 tonų.

(69) 2005 m. spalio mėn. laiške Nyderlandai tvirtina, kad „Euromalt“ apskaičiuotas 500 000 – 700 000 tonų kiekis, kuriuo salyklo pasiūla Bendrijoje viršija paklausą, yra pagrįstas vadinamuoju nominaliu (*name plate*) gamybos potencialu, t. y., kiekiu, kuris būtų pagamintas, jei gamyba vyktų 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę ir 365 dienas per metus. Skaičiuojant nebuvo atsižvelgta į laikotarpį, kai gamyba laikinai sustabdoma dėl techninės priežiūros, techninių nesklaidumų ir patikrinimų, todėl neaišku, ar iš tiesų pasiūla viršija paklausą.

⁽²⁰⁾ 2006 m. birželio 2 d. H. M. Gaugerio ataskaita nr. 5. Šioje ataskaitoje numatoma, kad 2005-2006 m. visas eksportuoto salyklo kiekis bus 2,140 mln. tonų.

⁽²¹⁾ Žr. 8 išnašą.

⁽²²⁾ Žr. 8 išnašą.

⁽²³⁾ H. M. Gaugeris, July 2006 – *State of the European Malt Industry*.

- (70) Komisija rėmėsi faktiniais Bendrijos salyklo rinkos gamybos potencialo ir produkcijos rodikliais per pastaruosius metus. Toliau pateikiamą lentelę Komisija paėmė iš H. M. Gaugerio, remiantis nacionalinės statistikos, „Euromalt“ ir „Eurostat“ duomenimis, parengtos 2004-2005 m. apžvalgos.

Visas Bendrijos salyklo gamybos potencialas ir produkcija

	Gamybos potencialas (tonomis):	Pagaminta produkto (tonomis):
2002	8 613 304	8 455 119
2003	8 632 525	8 595 156
2004	8 818 633	8 644 575

- (71) Lentelėje pateikiami duomenys rodo, kad 2002-2004 m. gamybos potencialas buvo panaudojamas ne mažiau kaip 98 %. „Frontier Economics“ ataskaitoje⁽²⁴⁾ pateikiami panašūs skaičiai. 2005 m. gamybos potencialo panaudojimas sumažėjo: Bendrijoje buvo pagaminta 8,4 mln. tonų salyklo, nors potencialiai buvo galima pagaminti iki 8,8 mln. tonų. Numatoma, kad per 2006-2007 m. sezoną bus pagaminta 8 mln. tonų, kai gamybos potencialas sudaro 8,8 mln. tonų⁽²⁵⁾. Šie rodikliai rodo salyklo gamybos įmonių reakciją į mažą pelningumą, t. y. jų sprendimą gaminti mažiau salyklo ir laikinai uždaryti gamyklas. Numatomus 2006-2007 m. rodiklius iš dalies paaiškina prastas salyklui skirtų miežių derlius. 2002-2004 m. duomenys rodo, kad techniškai yra galima panaudoti ne mažiau kaip 98 % turimo gamybos potencialo. Tačiau geras gamybos galimybių išnaudojimas ne priežastis abejojti, kad Bendrijos salyklo rinkoje pasiūla viršija paklausą.

- (72) Kaip nurodyta 2005 m. rugpjūčio mėn. „Euromalt“ laiške, ateityje „reikės uždaryti mažas, senas ir tikslų nepasiekiančias gamyklas. Atsižvelgiant į šio sektoriaus struktūros ypatybes kai kuriose valstybėse narėse, tai bus lėtas procesas.“ Atrodo, kad 2006 m. šis procesas paspartėjo. 2006 m. viduryje Bendrijoje buvo atkurta salyklo gamybos ir faktinės paklausos pusiausvyra, nes salyklo gamintojai išmoko riboti gamybą ir neviršyti galimų pardavimo kiekių⁽²⁶⁾. Tačiau net ir uždarius senas salyklo gamyklas, bendra salyklo pasiūla Bendrijoje vis dar viršija faktinę paklausą maždaug 600 000 tonų. Be to, paklausos augimas Bendrijos rinkoje nenumatomas dėl sąstingio alaus vartojimo rinkoje, tuo tarpu eksportuoti iš Bendrijos teks pasaulinės prekybos sąlygomis, kurios artimiausiais metais tikriausiai išliks palyginti stabilios. Taigi Komisija neturi aiškių įrodymų, kad esama gamybos pertekliaus padėtis galėtų greitai pasikeisti.

Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai

- (73) Nyderlandų ir „Holland Malt“ nuomone, investicija į gamyklos Eemshavene statybą daugiau įtakos turės prekybai su trečiosiomis šalimis negu valstybių narių tarpusavio prekybai, nes salyklo eksporto dalis nepriklauso nuo rinkos dalies, kurioje veikia toliau nuo jūros įsikūrę salyklo tiekėjai.

- (74) Komisija pripažįsta, kad dalį Bendrijos salyklo pasiūlos sudaro toliau nuo jūros esančios mažosios privačios ar šeimyninės įmonės, kurios savo produkciją daugiausia tiekia vidaus rinkai. Tačiau dalis jų pagaminamos produkcijos gali būti skirta eksportui; tuomet joms teks konkuruoti su kitais Bendrijos salyklo gamintojais, kurie labiau orientuojasi į eksportą (pvz., „Holland Malt“).

- (75) Bendrijos salyklo rinkoje yra didelė grupė tiekėjų, savo produkciją parduodančių tiek vidaus rinkoje, tiek už jos ribų. „Holland Malt“ priklauso šiai kategorijai, nes yra įsikūrusi jūrų uoste, iš kurio gali produkciją tiekti į bendrąją rinką ir už jos ribų. Bendrijos salyklo gamintojai, kurie iš pat pradžių orientavosi į eksportą į kitas rinkas, turėtų konkuruoti su „Holland Malt“. Tas pat tinka ir Bendrijos salyklo gamintojams, orientuotiems į vidaus rinką, nes „Holland Malt“ ketina nemažą salyklo kiekį parduoti Europos šalyse. 2003 m. rugpjūčio mėn. „Holland Malt“ verslo plane nurodoma, kad 2005 m. ketina Europos šalims parduoti 71 540 tonų produkcijos (palyginti su 28 100 tonų Azijai, 40 600 tonų Lotynų Amerikai ir 29 000 tonų Rusijai).

- (76) Gali susiklostyti aplinkybės, kai salyklo gamintojai, savo produkciją eksportuojantys į Bendrijai nepriklausančias šalis (pvz., „Holland Malt“), nerastų pirkėjų savo produkcijai ir galbūt bandytų šią produkciją parduoti Bendrijos vidaus rinkoje. Gali būti ir atvirkščiai. Taigi Komisija mano, kad rinkos dalys Bendrijoje ir už jos ribų nėra visiškai atskiros. Tarp jų yra ryšys, todėl pokyčiai už Bendrijos ribų daro įtaką Bendrijos vidaus rinkai, ir atvirkščiai.

- (77) Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta pirmiau, Komisija nepritaria „Frontier Economics“ ataskaitos išvadai, jog nėra jokių požymių, rodančių, kad „Holland Malt“ teikiama subsidija kaip nors keistų kitų Europos salyklo gamintojų produkcijos pardavimą, vykstantį neatsižvelgiant į subsidiją. Komisija neatmeta galimybės, kad subsidija darys įtaką kitų Bendrijos salyklo gamintojų produkcijos pardavimams Bendrijos vidaus ir užsienio rinkose. Todėl ji daro išvadą, kad pagalba gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir konkurenciją.

⁽²⁴⁾ Žr. 11 išnašą.

⁽²⁵⁾ H. M. Gaugeris, *Market report nr. 4*, 2006 m. gegužės 2 d.

⁽²⁶⁾ H. M. Gaugeris, *July 2006 – State of the European Malt Industry*.

„Premium“ salyklo rinka

- (78) Komisija atkreipė dėmesį į Nyderlandų ir „Holland Malt“ atsiųstus duomenis (įskaitant trečiųjų šalių laiškus) apie HTST salyklo kūrimą⁽²⁷⁾. Nyderlandai, „Holland Malt“ ir suinteresuotosios šalys HTST salyklą aprašo kaip salyklo rūšį, kurią nuo įprasto salyklo skiria jos savybės, suteikiančios alui daugiau skonio, kvapo ir ilgiau išliekančią putą, bei pailgina jo galiojimo laiką.
- (79) Nyderlandų ir „Holland Malt“ teigimu, HTST salyklą galima laikyti „premium“ rūšies salyklu. Dėl išskirtinių fizinių savybių, patikrinamos kokybės ir aukštesnės kainos klasės yra aišku, kad HTST salyklas ir įprastas salyklas negali būti (arba labai retai gali būti) keičiami vienas kitu. Tikimasi, kad atsiras HTST salyklo paklausa ir rinka.
- (80) Komisija pripažįsta, kad HTST salyklas gali turėti išskirtinių ypatybių ir būti ypač aukštos kokybės. Tačiau reikia nustatyti, ar greta įprasto salyklo rinkos yra atskira „premium“ rūšies salyklo rinka (kuriai galėtų būti tiekiamas HTST salyklas). Pirmosios instancijos teismas paaiškino, kad apie pakankamą atskirą rinką galima kalbėti tik tuo atveju,

„indien dit product of deze dienst bijzondere kenmerken heeft, waardoor het product of de dienst dermate duidelijk van andere producten of diensten wordt onderscheiden, dat een uitwisseling met deze andere producten of diensten slechts in beperkte mate mogelijk is en de concurrentie daarmee nauwelijks merkbaar is. In dat kader moet de mate van onderlinge uitwisselbaarheid van producten worden beoordeeld aan de hand van de objectieve kenmerken van die producten, alsmede aan de hand van de structuur van de vraag en van het aanbod op de markt en van de mededingingsverhoudingen“ („jei gaminys ar paslauga pasižymi išskirtinėmis savybėmis, dėl kurių gaminys ar paslauga taip išsiskiria iš kitų gaminių ar paslaugų, kad gaminių ar paslaugų retai galima pakeisti kitais gaminiiais ar prekėmis ir konkurencija tarp jų yra beveik nepastebima. Šių gaminių tarpusavio pakeičiamumo mastą reikia įvertinti remiantis objektyviomis gaminių savybėmis, paklausos ir pasiūlos rinkoje struktūra bei konkurencijos santykiu“)⁽²⁸⁾.

- (81) Dėl paklausos ir pasiūlos rinkoje struktūros bei konkurencinių santykių, Komisija gavo pastabų iš kelių suinteresuotųjų šalių (daugiausia iš nacionalinių salyklo gamintojų sąjungų), kurios teigia, kad įprasto salyklo ir „premium“ rūšies salyklo negalima griežtai skirti. Iš šių pastabų matyti, kad salyklas yra laikomas nepatentuotu (generiniu) produktu, kurio savybės nedaug tesiskiria ir kurio kokybės reikalavimus nustato alaus daryklos. Dauguma salyklo gamintojų klientų pageidauja aukštos kokybės salyklo, atitinkančio jų technines sąlygas ir maisto saugumo reikalavimus.

⁽²⁷⁾ „Bühler“ paaiškinimai dėl „Holland Malt“ naudojamų technologijų, data nenurodyta.

Freizingo – Veihenštefano (Freising-Weihenstephan) universiteto Miunchene laiškas, 2005 m. gegužės mėn.

Suinteresuotosios šalies laiškas, kuriame yra atskleidžiamos verslo paslaptys, todėl šis laiškas vertinamas kaip konfidenciali informacija.

⁽²⁸⁾ 1997 m. spalio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas byloje T-229/94, „Deutsche Bahn“ prieš Europos Bendrijų Komisiją, Rink. II-1689, 10 punktas.

- (82) Įvairių rūšių salyklas, tiekiamas skirtingų gamintojų, yra nesunkiai tarpusavyje pakeičiamas, nes visi salyklo gamintojai privalo gaminti aukštos kokybės produkciją, tenkinančią klientų reikalavimus.

- (83) Atrodo, kad tai patvirtina faktas, jog „premium“ alui gaminti nebūtina naudoti kitos rūšies salyklą, nei gaminant įprastą alų. Nyderlandų teigimu, „Holland Malt“ gaminamas HTST salyklas pirmiausia yra skirtas „premium“ alaus gamybos sektoriui. Nyderlandai tvirtina, kad gaminant „premium“ rūšies alų reikia naudoti ypač aukštos kokybės žaliavas, dėl kurių savybių šis alus išsiskiria geresniu skoniu. Savo laiške „Holland Malt“ remiasi „Just Drinks.com“ 2004 m. ataskaita⁽²⁹⁾, kurioje, „Holland Malt“ teigimu, stambios alaus daryklos nurodo, kad „premium“ alus esąs aukštesnės kokybės gėrimas, išsiskiriantis ypatingu sodriu skoniu.

- (84) Tačiau, Komisijos nuomone, šis ataskaitos sakinytis rodo vartotojo išpūdį apie „premium“ alų ir nėra stambių alaus daryklų vertinimas. Šios ataskaitos 59 puslapyje yra nurodyta, kad, „Scottish & Newcastle“ teigimu, vartotojas „premium“ alų laiko geresnės kokybės ir aukštesnės klasės gėrimu. Taigi svarbiausias veiksnys yra aukštesnės kokybės idėja, t. y., kad „premium“ alus esąs geresnis gėrimas, išsiskiriantis ypatingu sodriu skoniu.

- (85) Ataskaitos, kuria remiasi „Holland Malt“, santraukoje rašoma, „kad iš just-drinks.com“ atliktų keletu svarbių tarptautinių pasaulinėje alaus daryklų rinkoje veikiančių rinkos dalyvių apklausų matyti, jog „premium“ alus iš tiesų yra rinkodaros idėja. Be to, ataskaitoje teigiama, kad standartinis vieno regiono ar šalies alus kitame regione gali tapti „premium“ alumi ir kad stambiausios tarptautinės alaus daryklos savo rinkodaros strategiją derina prie vietos rinkos. Taigi tos pačios alaus rūšys vienuose regionuose gali būti laikomos „premium“ alumi, kitose – ne. Ataskaitoje nurodoma, kad skaitytojas privalo suvokti, jog „premium“ alaus paklausos kitimą įvairiais laikotarpiais lemia vartotojo susikurtų idėjų, o ne produkto savybių kaita. Kaip teigia „Interbrew“, kuri alų laikyti „premium“ rūšies alumi sprendžia vartotojas, ne gamintojas.

- (86) Faktas, kad produkto savybės nėra svarbus veiksnys sprendžiant, kuri alų laikyti „premium“ alumi, reiškia, kad įvairios salyklo rūšys, tenkinančios alaus daryklų keliamus (minimalius) kokybės reikalavimus, yra nesunkiai tarpusavyje pakeičiamos. Šis tarpusavio pakeičiamumas pabrėžiamas ir byloje Hugh Baird prieš „Scottish and Newcastle“⁽³⁰⁾. Dėl aptariamą produkto rinkos šalys (Hugh Baird ir „Scottish and Newcastle“) nurodo, kad ji yra tokia pat plati kaip ir salyklo rinka. Sprendime pažymima, kad nors salyklo rinka yra aiškiai suskilusi į salyklo gamybos ir

⁽²⁹⁾ www.just-drinks.com, „A global market review of premium beer – with forecasts to 2010“.

⁽³⁰⁾ Byla IV/M.1372, 1998 12 18.

distiliavimo rinkas, šalys nelaiko to svariu argumentu, nes siūlomi produktai yra dideliu mastu tarpusavyje pakeičiami.

- (87) Komisija, išanalizavusi salyklo gamybos statistinius duomenų šaltinius, negalėjo apibrėžti atskiros „premium“ salyklo rinkos. Atvirkščiai, visi šaltiniai („Eurostat“, „Euro-malt“, Tarptautinė grūdų taryba) teikė tik bendros salyklo rinkos duomenis. Nyderlandai ir „Holland Malt“ taip pat negalėjo pateikti jokių duomenų apie esamą „premium“ salyklo gamybos potencialą arba pagamintą produkciją. Atvirkščiai, ginčydamosi dėl gamybos pertekliaus, šios suinteresuotosios šalys rėmėsi tik salyklo (kaip vieno produkto) gamybos rodikliais, neskirdamos įprasto ir „premium“ salyklo.
- (88) Komisijos nuomone, negalima nubrėžti aiškios ribos tarp šių produktų rūšių (įprasto ir „premium“ salyklo). Galbūt šių produktų kokybė ir skiriasi, tačiau ne tiek, kad pastebimai apribotų salyklo rūšių tarpusavio pakeičiamumą ar salyklo gamintojų konkurenciją.
- (89) Remdamasi pirmiau padarytomis išvadomis dėl gamybos salyklo rinkoje pertekliaus, galima aptariamos valstybės pagalbos priemonės poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai ir aiškiai apibrėžiamos atskiros „premium“ salyklo rinkos nebuvimo, Komisija mano, kad pagalbos priemonė neatitinka Gairių 4.2.5 punkto, kuris draudžia teikti pagalbą investicijoms į produktus, jei nėra tinkamų galimybių šiuos produktus parduoti rinkoje.

Pagalba Lietuvos salyklo gamyklai

- (90) „Holland Malt“ nurodo, kad padėtis pasaulinėje salyklo rinkoje nesutrukdė Komisijai patvirtinti pagalbą investicijoms į Lietuvos salyklo gamyklą.
- (91) Komisija nori pabrėžti, kad ji nėra patvirtinusi valstybės pagalbos investicijoms į Lietuvos salyklo gamyklą po to, kai ši valstybė 2004 m. gegužės 1 d. tapo Bendrijos nare. Iki šios datos Lietuvoje valstybės pagalbą žemės ūkio produktams reguliuojančios taisyklės negaliojo. Be to, kitų valstybių narių įsipareigojimų pagal Sutarties 87 ir 88 straipsnius vykdymas nėra aktualus sprendžiant klausimą, ar valstybė narė, prieš kurią pradėta Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatyta procedūra, suteikė (neteisėtą) pagalbą ⁽³¹⁾.
- (92) Be to, Komisija nori atkreipti dėmesį į tai, kad ji pradėjo Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą po to, kai Ispanija pranešė ketinanti teikti pagalbą salyklo gamyklai „Maltacarión S. A.“ ⁽³²⁾. Procedūra pradėta dėl tų pačių priežasčių kaip ir šios bylos tyrimas, t. y. dėl to, kad nepavyko atvesti galimybių, jog salyklo rinkoje pasiūla viršija paklausą. Pradėjus oficialią

tyrimo procedūrą, Ispanija nusprendė atsisakyti savo ketinimo teikti pagalbą.

Regiono plėtros aspektai

- (93) Komisija pripažįsta regiono plėtros svarbą, teikiant pagalbą „Holland Malt“, pabrėžiamą Nyderlandų ir kitų suinteresuotųjų šalių, ir neketina dėl jos diskutuoti. Šia prasme aptariamas projektas visiškai atitinka IRP reglamentą.
- (94) Tačiau projektas turi tenkinti visas Gairėse keliamas pagalbos investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir pardavimą sąlygas. Kadangi netenkinama mažiausiai viena svarbi sąlyga, Komisija negali leisti teikti valstybės pagalbą šiam projektui, nepaisant teigiamų regiono plėtros aspektų.

VI. IŠVADA

- (95) Dėl pirmiau išdėstytų priežasčių Komisija pagalbą „Holland Malt“ laiko nesuderinama pagal Sutarties 87 ir 88 straipsnius. Pagalbos priemonė neatitinka Gairių 4.2.5 punkto, kuris draudžia teikti pagalbą investicijoms į produktus, jei nėra tinkamų galimybių šiuos produktus parduoti rinkoje.
- (96) 2004 m. gruodžio 17 d. laišku Nyderlandai pranešė, kad pagalba buvo pažadėta su sąlyga, kad ją patvirtins Komisija. Jei pagalba būtų suteikta nepaisant šios sąlygos, ją būtina grąžinti.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nyderlandų valstybės pagalba, suteikta „Holland Malt BV“ kaip 7 425 000 eurų subsidija su sąlyga, kad pagalbai pritaris Komisijai, yra nesuderinama su bendrąja rinka.

2 straipsnis

Nyderlandai atsiima 1 straipsnyje minimą pagalbą.

3 straipsnis

1. Nyderlandai imasi visų priemonių, būtinų 1 straipsnyje minimai neteisėtai suteiktai pagalbai iš pagalbos gavėjo atgauti.

2. Pagalba privalo būti grąžinta nedelsiant ir laikantis nacionaliniuose įstatymuose nustatytos tvarkos, kiek ši tvarka leidžia nedelsiant ir faktiškai įgyvendinti šį sprendimą. Grąžintina pagalbos suma apima ir palūkanas, skaičiuojamas nuo subsidijos išmokėjimo pagalbos gavėjui datos iki faktinio pagalbos sumos grąžinimo datos. Palūkanos skaičiuojamos remiantis standartine

⁽³¹⁾ Žr. pvz. 1998 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą byloje T-214/95, Flandrija prieš Europos Bendrijų komisiją, Rink. II-717, 54 punktus.

⁽³²⁾ Byla C 48, 2005 12 21, *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dar neskelbta.

palūkanų norma, nustatyta grynam subsidijos ekvivalentui apskaičiuoti pagal valstybės pagalbos teikimo regionams taisykles.

4 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą gavimo Nyderlandai praneša Komisijai, kokių priemonių ėmėsi šiam sprendimui įgyvendinti.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Nyderlandų Karalystei.

Priimta Briuselyje, 2006 m. rugsėjo 26 d.

Komisijos vardu,
Mariann FISCHER BOEL
Komisijos narė

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. spalio 26 d.

dėl Transeuropinio transporto tinklo vykdomosios įstaigos įsteigimo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003

(2007/60/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamente (EB) Nr. 58/2003 Komisija įgaliojama pagal pirmiau minėtame reglamente nustatytus įstatus steigti vykdomąsias įstaigas ir patikėti joms tam tikras užduotis, susijusias su vienos ar kelių Bendrijos programų administravimu.
- (2) Įgaliojant Komisiją steigti vykdomąsias įstaigas siekiama jai sudaryti sąlygas didžiausią dėmesį skirti prioritetinei veiklai ir funkcijoms, kurių ji negali deleguoti trečiosioms šalims, neperleisdama veiklos, kurią administruoja minėtos vykdomosios įstaigos, kontrolės ir galutinės atsakomybės už ją.
- (3) Bendrijos veiksmų transeuropinio transporto tinklo srityje administravimas yra susijęs su projektu, dėl kurių nereikia priimti politinių sprendimų, įgyvendinimu ir per visą projekto gyvavimo trukmę reikalauja aukšto lygio techninės ir finansinės kompetencijos.
- (4) Užduotis, susijusias su šių Bendrijos programų įgyvendinimu, vykdomosioms įstaigoms galima deleguoti aiškiai atskiriant programavimą, prioritetų nustatymą ir programų vertinimą, už kuriuos bus atsakinga Komisija, nuo projektų vykdymo, už kurį bus atsakinga įstaiga.
- (5) Šiuo tikslu atlikta ekonominės naudos analizė parodė, kad įsteigus vykdomąją įstaigą, mažesnėmis sąnaudomis galima pagerinti transeuropinio transporto tinklo kūrimo veiksmingumą. Atsižvelgiant į transeuropinio transporto tinklo ypatybes, didžiausią dėmesį reikėtų skirti techninių užduočių delegavimui, kadangi pagrindinis tikslas yra sustiprinti ryšius tarp transeuropinio transporto tinklo ir ekspertų bendruomenių.

- (6) Įstaiga, siekdama įgyvendinti Komisijos nustatytus tikslus jos prižiūrime, turės suburti aukšto lygio ekspertus. Įsteigus įstaigą būtų galima optimaliai kurti transeuropinį transporto tinklą, nes transeuropinio transporto srityje specialistus įdarbinti būtų lengviau.
- (7) Įsteigus įstaigą turi pagerėti Bendrijos veiksmų transeuropinio transporto tinklo srityje įgyvendinimo lankstumas. Įstaigos metinė darbo programa jai turi suteikti galimybę prisidėti prie metinių transeuropinio transporto tinklo prioritetų įgyvendinimo, kuriuos suplanavo ir nustatė Komisija. Įstaiga taip pat turi užtikrinti geresnį finansavimo suderinimą su kitomis Bendrijos priemonėmis.
- (8) Rezultatais grindžiamas įstaigos administravimas, taip pat nustatant būtinas procedūras ir priežiūros bei koordinavimo būdus, turi leisti Komisijos tarnyboms supaprastinti transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimą. Komisijos tarnybos galės pasinaudoti įstaigos atliktais techniniais darbais, paraleliai tinkamu būdu įgyvendindamos politinio pobūdžio užduotis.
- (9) Įstaigos ir Komisijos tarnybų bendradarbiavimas bei jos specifinių užduočių įvykdymas turėtų Bendrijos veiksmus transeuropinio transporto tinklo srityje padaryti geriau matomus.
- (10) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Vykdomųjų įstaigų komiteto nuomonę,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Įstaigos įsteigimas

1. Bendrijos programoms transeuropinio transporto tinklo srityje administruoti įsteigiama vykdomoji įstaiga (toliau – įstaiga), kurios įstatai apibrėžiami Reglamento (EB) Nr. 58/2003 nuostatomis.

⁽¹⁾ OL L 11, 2003 1 16, p. 1.

2. Įstaigos pavadinimas – „Transeuropinio transporto tinklo vykdomoji įstaiga“.

2 straipsnis

Vieta

Įstaiga įkuriama Briuselyje.

3 straipsnis

Trukmė

Įstaiga įsteigiama laikotarpiui, kuris prasideda 2006 m. sausio 1 d., o baigiasi 2008 m. gruodžio 31 d.

4 straipsnis

Tikslai ir uždutys

1. Bendrijos programų transeuropinio transporto tinklo srityje įstaiga yra atsakinga už užduties, susijusių su Bendrijos finansinės pagalbos skyrimu pagal Tarybos reglamente (EB) Nr. 2236/95 ⁽²⁾, išskyrus programų rengimą, prioritetų nustatymą, programos vertinimą, sprendimų dėl finansavimo priėmimą ir teisinę stebėseną. Jai taip pat pavedamos tokios uždutys:

- (a) parengiamojo etapo, finansavimo ir iš transeuropinio transporto tinklo biudžeto bendros svarbos projektams skiriamo finansavimo priežiūros administravimas bei su tuo susijusi būtina kontrolė, priimančios tinkamus sprendimus pagal Komisijos įgaliojimą;
- (b) derinimas su kitomis Bendrijos priemonėmis, užtikrinant geresnį visų prioritetinių projektų, gaunančių taip pat ir struktūrinių fondų, Sanglaudos fondo ir Europos investicijų banko finansavimą, pagalbos koordinavimą;
- (c) techninė pagalba projektų vykdytojams projektų finansavimo planų rengimo srityje ir bendrą vertinimo metodų kūrimas;
- (d) biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo priemonių nustatymas bei visų Bendrijos transeuropinio transporto tinklo programoms, nustatytoms Tarybos reglamente (EB) Nr. 2236/95, reikalingų operacijų, susijusių su viešaisiais pirkimais ir subsidijų skyrimu ⁽³⁾, vykdymas remiantis Komisijos suteiktais įgaliojimais.

(e) transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimui būtinos informacijos rinkimas, analizė ir jos perdavimas Komisijai;

(f) bet kokia administracinė ir techninė pagalba, kurios prašo Komisija.

2. 1 dalies b punkte nustatytų užduties vykdymas nepanaikina struktūrinių fondų ar Sanglaudos fondo bendrai finansuojamų programų administravimo institucijų atsakomybės už transeuropinio transporto tinklo projektų atranką ir įgyvendinimą, nei valstybių narių finansinės atsakomybės, susijusios su bendru šių programų administravimu.

3. Pagal Reglamento (EB) Nr. 58/2003 2 straipsnį Komisija be šio dokumento 1 dalyje nustatytų užduties, pasikonsultavusi su Vykdomųjų įstaigų komitetu, gali įstaigą įpareigoti vykdyti tokio pat pobūdžio uždutis pagal kitas Bendrijos programas ar veiksmus, jeigu šios programos ar veiksmai neperžengia Bendrijos veiksmų transeuropinio transporto tinklo srityje ribų.

4. Komisijos sprendime, kuriuo įstaigai suteikiami įgaliojimai, išsamiai nustatomos visos jai pavestos uždutys. Šis sprendimas yra parengtas atsižvelgiant į papildomas uždutis, kurios gali būti pavestos įstaigai. Jis pateikiamas Vykdomųjų įstaigų komitetui susipažinti.

5 straipsnis

Organizacinė struktūra

1. Įstaigai vadovauja valdymo komitetas ir direktorius, kuriuos skiria Komisija.

2. Vadybos komiteto nariai skiriami 3 straipsnyje numatytam laikotarpiui.

3. Įstaigos direktorius skiriamas 3 straipsnyje nustatytam laikotarpiui.

6 straipsnis

Subsidijos

Įstaigai skiriamos subsidijos, įtrauktos į Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą ir mokamos iš Bendrijos transeuropinio transporto tinklo programų lėšų arba, prireikus, iš kitų Bendrijos

⁽²⁾ OL L 228, 1995 9 23.

⁽³⁾ OL L 228, 1995 9 23, p. 1.

programų ar veiksmų, kurių įgyvendinimas pagal 4 straipsnio 3 dalį yra patikėtas įstaigai, lėšų.

7 straipsnis

Priežiūra ir atskaitomybės reikalavimai

Komisija prižiūri įstaigą, kuri, laikydamosi įgaliojimų suteikimo sprendime nustatytos tvarkos ir periodiškumo, reguliariai atsiskaito už jai patikėtų Bendrijos transeuropinio transporto tinklo programų vykdymą.

8 straipsnis

Einamosios veiklos biudžeto vykdymas

Įstaiga vykdo einamosios veiklos biudžetą pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1653/2004 ⁽⁴⁾ nuostatas.

Priimta Briuselyje, 2006 m. spalio 26 d.

Komisijos vardu
Jacques BARROT
Pirmininko pavaduotojas

⁽⁴⁾ OL L 297, 2004 9 22, p. 6.

**JUNGTTINIS VETERINARIJOS KOMITETAS, ĮSTEIGTO EUROPOS BENDRIJOS IR ŠVEICARIJOS
KONFEDERACIJOS SUSITARIMU DĖL PREKYBOS ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTAIS, SPRENDIMAS
NR. 1/2006**

2006 m. gruodžio 1 d.

pakeičiantis Susitarimo 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 10 priedėlius

(2007/61/EB)

KOMITETAS,

komiteto, įsteigto Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl prekybos žemės ūkio produktais, sprendimu Nr. 1/2005 dėl susitarimo 11 priedo 6 priedėlio dalinio pakeitimo ⁽³⁾.

atsižvelgdamas į Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl prekybos žemės ūkio produktais (toliau – žemės ūkio susitarimas), ypač į jo 11 priedo 19 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Žemės ūkio susitarimas įsigaliojo 2002 m. birželio 1 d.
- (2) Pagal žemės ūkio susitarimo 11 priedo 19 straipsnio 1 dalį įsteigtas Jungtinis veterinarijos komitetas įpareigojamas nagrinėti visus su šiuo priedu ir jo įgyvendinimu susijusius klausimus bei vykdyti jame nustatytas užduotis. Pagal minėto straipsnio 3 dalį Jungtinis veterinarijos komitetas gali nuspręsti iš dalies keisti žemės ūkio susitarimo 11 priedo priedėlius, siekdamas juos pritaikyti ir atnaujinti.
- (3) Žemės ūkio susitarimo 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 11 priedėliai pirmą kartą buvo iš dalies pakeisti 2003 m. lapkričio 25 d. Jungtinio veterinarijos komiteto, įsteigto Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl prekybos žemės ūkio produktais, sprendimu Nr. 2/2003 dėl susitarimo 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 11 priedėlių dalinio pakeitimo ⁽¹⁾.
- (4) Žemės ūkio susitarimo 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 11 priedėliai antrą kartą buvo iš dalies pakeisti 2004 m. gruodžio 9 d. Jungtinio veterinarijos komiteto, įsteigto Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl prekybos žemės ūkio produktais, sprendimu Nr. 2/2004, iš dalies keičiančiu susitarimo 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 11 priedėlius ⁽²⁾.

- (6) Šveicarijos Konfederacija įsipareigojo perkelti į savo nacionalinę teisę 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (EB) Nr. 2003/99 dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų monitoringo, iš dalies keičiančios Tarybos sprendimą 90/424/EEB ir panaikinančios Tarybos direktyvą 92/117 ⁽⁴⁾, 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozių sukėlėjų per maistą kontrolės ⁽⁵⁾ ir 2005 m. birželio 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1003/2005, įgyvendinančio Reglamentą (EB) Nr. 2160/2003 dėl Bendrijos tikslo sumažinti tam tikrų salmonelių serotipų paplitimą veisliniuose *Gallus gallus* rūšies vištų pulkuose ir iš dalies keičiančio tą reglamentą ⁽⁶⁾, nuostatas.
- (7) Šveicarijos Konfederacija įsipareigojo perkelti į savo nacionalinę teisę 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvos 97/78/EB, nustatančios principus, reglamentuojančius iš trečiųjų šalių į Bendriją įvežamų produktų veterinarinių patikrinimų organizavimą ⁽⁷⁾, nuostatas.
- (8) Šveicarijos Konfederacija įsipareigojo perkelti į savo nacionalinę teisę 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų ⁽⁸⁾, 2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2074/2005, nustatančio įgyvendinimo priemonės tam tikriems produktams pagal Reglamentą (EB) Nr. 853/2004 ir oficialios kontrolės organizavimui pagal Reglamentus (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, nukrypstančio nuo Reglamento (EB) Nr. 852/2004 bei iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 853/2004 ir (EB) Nr. 854/2004 ⁽⁹⁾ ir 2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2075/2005, nustatančio specialiąsias oficialios *Trichinella* kontrolės mėsoje taisykles ⁽¹⁰⁾, nuostatas.
- (9) Reikėtų iš dalies pakeisti žemės ūkio susitarimo 11 priedo 1 priedėlį siekiant atsižvelgti į Bendrijos ir Šveicarijos teisės

⁽³⁾ OL L 347, 2005 12 30, p. 93.

⁽⁴⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 31.

⁽⁵⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 170, 2005 7 1, p. 12.

⁽⁷⁾ OL L 24, 1998 1 30, p. 9.

⁽⁸⁾ OL L 338, 2005 12 22, p. 1.

⁽⁹⁾ OL L 338, 2005 12 22, p. 27.

⁽¹⁰⁾ OL L 338, 2005 12 22, p. 60.

⁽¹⁾ OL L 23, 2004 1 28, p. 27.

⁽²⁾ OL L 17, 2005 1 20, p. 1.

aktus dėl zoonozijų ir specialias taisykles, reglamentuojančias Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos prekybą.

- (10) Reikėtų iš dalies pakeisti žemės ūkio susitarimo 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5 ir 10 priedėlius siekiant atsižvelgti į Bendrijos ir Šveicarijos teisės aktų, galiojusių 2006 m. liepos 1 d., pakeitimus.
- (11) Šveicarijos teisės aktuose nustatytos sanitarijos priemonės, skirtos žmonėms skirtiems gyvūniniams produktams, prekybos tikslais yra pripažįstamos lygiavertėmis. Todėl reikėtų iš dalies pakeisti žemės ūkio susitarimo 11 priedo 6 priedėlį.
- (12) Žemės ūkio susitarimo 11 priedo 5 ir 10 priedėliai bus persvarstyti Jungtiniame veterinarijos komitete ne vėliau kaip per metus nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl prekybos žemės ūkio produktais (žemės ūkio susitarimas) 11 priedo 1, 2, 3, 4, 5, 6 ir 10 priedėliai atitinkamai pakeičiami šio sprendimo priede pateiktais priedėliais.

Pasirašyta Berne 2006 m. gruodžio 1 d..

Šveicarijos Konfederacijos vardu
Delegacijos vadovas
Hans WYSS

2 straipsnis

Žemės ūkio susitarimo 11 priedo 5 priedėlio 3 skyriaus V punkto A dalis pakeičiama taip:

„A. Dėl gyvų gyvūnų, įvežamų iš kitų nei šiame priede nurodytų šalių, patikrinimo Šveicarijos valdžios institucijos įsipareigoja rinkti bent jau Reglamento (EB) Nr. 882/2004 VI skyriuje nurodytus su oficialiais patikrinimais susijusius mokesčius, kurių minimalūs tarifai yra nustatyti to reglamento V priede.“

3 straipsnis

Šį sprendimą, sudarytą dviem egzemplioriais, pasirašo abu pirmininkai arba kiti asmenys, turintys įgaliojimus veikti šalių vardu.

4 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis sprendimas įsigalioja nuo tos dienos, kai jį pasirašo paskutinė susitarimo šalis.

Pasirašyta Briuselyje 2006 m. gruodžio 1 d..

Europos bendrijos vardu
Delegacijos vadovas
Paul VAN GELDORP

PRIEDAS

„1 priedėlis

KOVOS PRIEMONĖS IR (ARBA) PRANEŠIMAS APIE LIGAS

I. Snukio ir nagų liga

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1. 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos direktyva 2003/85/EB dėl Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemonių, naikinti Direktyvą 85/511/EEB, Sprendimus 89/531/EEB bei 91/665/EEB ir iš dalies keičianti Direktyvą 92/46/EEB (OL L 306, 2003 11 22, p. 1), su pakeitimais, padarytais 2005 m. rugpjūčio 16 d. Komisijos sprendimu 2005/615/EB, iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvos 2003/85/EB XI priedą dėl nacionalinių laboratorijų tam tikrose valstybėse narėse.	1. 1966 m. liepos 1 d. Įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 2. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 49 straipsnis (gyvūnų patogeninių mikroorganizmų tvarkymas), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 99–103 straipsniai (konkrečios kovos su snukio ir nagų liga priemonės) 3. 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija, registravimas, vakcinės prieš nagų ir snukio ligą tikrinimas ir naudojimas)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Komisija ir Federalinis veterinarijos biuras vieni kitiems praneša apie ketinimą atlikti neatidėliotiną skiepimą. Ypatingos skubos atveju pranešama apie priimtą sprendimą ir apie jo įgyvendinimo taisykles. Bet kuriuo atveju turi kuo skubiau būti surengtos konsultacijos su Jungtiniu veterinarijos komitetu.
2. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi išpėjimo apie pavojų planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.
3. Bendra etaloninė laboratorija snukio ir nagų ligos virusui nustatyti yra: The Institute for Animal Health Pirbright Laboratory, England. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 2003/85/EB XVI priede.

II. Klasikinis kiaulių maras

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
<p>2001 m. spalio 23 d. Tarybos direktyva 2001/89/EB dėl Bendrijos klasikinio kiaulių maro kontrolės priemonių (OL L 316, 2001 12 1, p. 5) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Aktu dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų – II priedas: Stojimo akto 20 straipsnyje nurodytas sąrašas – 6. Žemės ūkis – B. Veterinarijos ir fitosanitarijos teisės aktai – I. Veterinarijos teisės aktai (OL L 236, 2003 9 23, p. 381).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1966 m. liepos 1 d. Įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 40–47 straipsniai (atliekų šalinimas ir panaudojimas), 49 straipsnis (gyvūnų patogeninių mikroorganizmų tvarkymas), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 116–121 straipsniai (konkrečios kovos su klasikiniu kiaulių maru priemonės) 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija) 2004 m. birželio 23 d. potvarkis dėl šalutinių gyvūninių produktų šalinimo (OESPA) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 22 d. (RS 916.441.22)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Komisija ir Federalinis veterinarijos biuras vieni kitiems praneša apie ketinimą atlikti neatidėliotiną skiepimą. Kuo skubiau turi būti surengtos konsultacijos su Jungtiniu veterinarijos komitetu.
2. Prireikus ir pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 117 straipsnio 5 dalį Federalinis veterinarijos biuras nustato techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatas dėl mėsos iš apsaugos ir priežiūros zonų ženklavimo ir perdirbimo.
3. Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 121 straipsnį Šveicarija įsipareigoja parengti klasikinio kiaulių maro naikinimo tarp laukinių kiaulių planą, vadovaudamasi Direktyvos 2001/89/EB 15 ir 16 straipsniais. Turi kuo skubiau būti surengtos konsultacijos Jungtiniame veterinarijos komitete.
4. Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi reagavimo į pavojų planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.
5. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Direktyvos 2001/89/EB 21 straipsnį ir įstatymą dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
6. Prireikus ir pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 89 straipsnio 2 dalį Federalinis veterinarijos biuras nustato techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatas dėl serologinio kiaulių tyrimo apsaugos ir priežiūros zonose, vadovaudamasis Sprendimo 2002/106/EB priedo IV skyriumi (OL L 39, 2002 2 9, p. 71.).
7. Bendra etaloninė klasikinio kiaulių maro tyrimo laboratorija yra: Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule Hannover, 15 Bünteweg 17, D-30559, Hannover, Vokietija. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 2001/89/EB IV priede.

III. Afrikinis kiaulių maras

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
2002 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 2002/60/EB, nustatanti konkrečias nuostatas dėl afrikinio kiaulių maro kontrolės ir iš dalies pakeičianti Direktyvos 92/119/EEB nuostatas dėl Tešeno ligos ir afrikinio kiaulių maro (OL L 192, 2002 7 20, p. 27), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Aktu dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų – II priedas: Stojimo akto 20 straipsnyje nurodytas sąrašas – 6. Žemės ūkis – B. Veterinarijos ir fitosanitarijos teisės aktai – I. Veterinarijos teisės aktai (OL L 236, 2003 9 23, p. 381).	<ol style="list-style-type: none"> 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 40–47 straipsniai (atliekų šalinimas ir panaudojimas), 49 straipsnis (gyvūnų patogeninių mikroorganizmų tvarkymas), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 116–121 straipsniai (konkrečios kovos su klasikinio kiaulių maru priemonės) 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija) 2004 m. birželio 23 d. potvarkis dėl šalutinių gyvūninių produktų šalinimo (OESPA) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 22 d. (RS 916.441.22)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Bendrijos etaloninė afrikinio kiaulių maro tyrimo laboratorija yra: Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Ispanija. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 2002/60/EB V priede.
2. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi išpėjimo apie pavojų planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.
3. Prireikus ir pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 89 straipsnio 2 dalį Federalinis veterinarijos biuras, vadovaudamasis Sprendimo 2003/422/EB (OL L 143, p. 2003 6 11, p. 35) nuostatomis, nustato techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatas dėl afrikinio kiaulių maro nustatymo tvarkos.
4. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Direktyvos 2002/60/EB 20 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.

IV. Afrikinė arklių liga

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1992 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva Nr. 92/35/EEB, nustatanti afrikinės arklių ligos kontrolės reikalavimus ir kovos su ja priemonės (OL L 157, 1992 6 10, p. 19), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 49 straipsnis (gyvūnų patogeninių mikroorganizmų tvarkymas), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 112–115 straipsniai (konkrečios kovos su afrikine arklių liga priemonės) 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Tais atvejais, kai Šveicarijoje išplinta itin sunki epizootinė liga, Jungtinis veterinarijos komitetas surengia posėdį susidariusiai padėčiai aptarti. Kompetentingos Šveicarijos valdžios institucijos, atsižvelgdamos į šio tyrimo rezultatus, išipareigoja imtis reikiamų priemonių.
2. Bendra etaloninė afrikinės arklių ligos tyrimo laboratorija yra: Laboratorio de Sanidad y Producción Animal, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 28110 Algete, Madrid, Ispanija. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 92/35/EEB III priede.
3. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Direktyvos 92/35/EEB 16 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
4. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi veiksmų planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.

V. Paukščių gripas

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
<ol style="list-style-type: none"> 1. 1992 m. gegužės 19 d. Tarybos direktyva Nr. 92/40/EEB, nustatanti Bendrijos paukščių gripo kontrolės priemonės (OL L 167, 1992 6 22, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1) 2. 2005 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2005/94/EB dėl paukščių gripo kontrolės Bendrijoje priemonių ir panaikinanti Direktyvą 92/40/EEB (OL L 10, 2006 1 14, p. 16). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 2. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 49 straipsnis (gyvūnų patogeninių mikroorganizmų tvarkymas), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 122–125 straipsniai (konkrečios kovos su paukščių gripu priemonės) 3. 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Bendra etaloninė paukščių gripo tyrimo laboratorija yra: Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey KT15 3NB, Jungtinė Karalystė. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 92/40/EB V priede ir Direktyvos 2005/94/EB VII priedo 2 punkte.
2. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi nepaprastosios padėties planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.
3. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Direktyvos 92/40/EB 18 straipsnį, Direktyvos 2005/94/EB 60 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.

VI. Niukaslė liga

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1992 m. liepos 14 d. Tarybos direktyva Nr. 92/66/EEB, nustatanti Bendrijos Niukaslė ligos kontrolės priemonės (OL L 260, 1992 9 5, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimo procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 2. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 49 straipsnis (gyvūnų patogeninių mikroorganizmų tvarkymas), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 122–125 straipsniai (konkrečios kovos su Niukaslė liga priemonės) 3. 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija) 4. 1989 m. birželio 20 d. Federalinio veterinarijos biuro nurodymas (techninė direktyva) dėl kovos su balandžių paramikso virusu (Federalinio veterinarijos biuro biuletėnis Nr. 90(13) p. 113 (skiepai ir kt.)) 5. 2004 m. birželio 23 d. potvarkis dėl šalutinių gyvūninių produktų šalinimo (OESPA) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 22 d. (RS 916.441.22)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Bendra etaloninė Niukaslė ligos tyrimo laboratorija yra: Central Veterinary Laboratory, New Haw, Weybridge, Surrey KT15 3NB, Jungtinė Karalystė. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 92/66/EEB V priede.
2. Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi nepaprastosios padėties planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.
3. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už Direktyvos 92/66/EEB 17 ir 19 straipsniuose nurodytos informacijos pateikimą.
4. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Direktyvos 92/66/EEB 22 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.

VII. Žuvų ir moliuskų ligos

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
<p>1. 1993 m. birželio 24 d. Tarybos direktyva 93/53/EEB, nustatanti minimalias Bendrijos tam tikrų žuvų ligų kontrolės priemonės (OL L 175, 1993 7 19, p. 23), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Aktu dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų – II priedas: Stojimo akto 20 straipsnyje nurodytas sąrašas – 6. Žemės ūkis – B. Veterinarijos ir fitosanitarijos teisės aktai – I. Veterinarijos teisės aktai (OL L 236, 2003 9 23, p. 381).</p> <p>2. 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva Nr. 95/70/EB, nustatanti būtiniausias Bendrijos tam tikrų dvigeldžių moliuskų ligų kontrolės priemonės (OL L 332, 1995 12 30, p. 33), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1)</p>	<p>1. 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 10 straipsniai (priemonės prieš epizootines ligas) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas)</p> <p>2. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 3 ir 4 straipsniai (nurodytos epizootinės ligos), 61 straipsnis (subjektų, teikiančių žvejybos teises, subjektų, kuriems suteiktos šios teisės, ir žvejybos priežiūros įstaigų prievolės), 62 ir 76 straipsniai (bendros kovos priemonės), 275–290 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl žuvų ligų, diagnostinė laboratorija)</p>

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Šiuo metu Šveicarijoje draudžiama auginti lašišas ir šios rūšies žuvų šioje šalyje nėra. Pagal potvarkį dėl epizootinių ligų šiuo metu infekcinė lašišų anemija Šveicarijoje yra priskiriama prie likviduotinių ligų.
2. Šiuo metu plokščiosios austrės Šveicarijoje neauginamos. Bonamiozės ir marteliozės atveju Federalinis veterinarijos biuras, vadovaudamasis įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsniu, išsipareigoja imtis reikiamų neatidėliotųjų priemonių pagal Bendrijos taisykles.
3. Direktyvos 93/53/EEB 7 straipsnyje nurodytais atvejais informacija teikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
4. Bendra etaloninė žuvų ligų tyrimo laboratorija yra: Statens Veterinære Serumlaboratorium, Landbrugsministeriet, Høngøvej 2, 8200 Århus, Danija. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 93/53/EEB C priede.
5. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi veiksmų planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.
6. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Direktyvos 93/53/EEB 16 straipsnį, Direktyvos 95/70/EB 8 straipsnį ir Įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
7. Direktyvos 95/70/EEB 5 straipsnyje nurodytais atvejais informacija teikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
8. Bendra etaloninė moliuskų ligų tyrimo laboratorija yra: Laboratoire IFREMER, BP 133, 17390 La Tremblade, Prancūzija. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 95/70/EEB B priede.

VIII. Užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL L 147, 2001 5 31, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 688/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 III ir XI priedų nuostatas dėl galvijų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų ir nurodytos pavojingos medžiagos priežiūros Švedijoje (OL L 120, 2006 5 5, p. 10).	<ol style="list-style-type: none"> 1981 m. gegužės 27 d. potvarkis dėl gyvūnų apsaugos (OPAn) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. balandžio 12 d. (RS 455.1), visų pirma jo 64f straipsnis (svaiginimas) 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11) 1992 m. spalio 9 d. įstatymas dėl maisto produktų ir vartojimo prekių (LDAI) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. gruodžio 16 d. (RS 817.0), visų pirma jo 24 (mėginių ėmimas ir tyrimas) ir 40 straipsniai (maisto produktų tikrinimas) 2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio vidaus reikalų departamento (DFI) potvarkis dėl gyvūninių maisto produktų (RS 817.022.108), visų pirma jo 4 ir 7 straipsniai (nevartotinos skerdenos dalys) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 6 straipsnis (apibrėžtytis ir santrumpos), 36 straipsnis (patentai), 61 straipsnis (pareiga skelbti), 130 straipsnis (Šveicarijos gyvūnų priežiūra), 175–181 straipsniai (užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos), 297 straipsnis (įgyvendinimas šalies viduje), 301 straipsnis (kantono veterinarijos gydytojo pareigos), 303 straipsnis (oficialiai paskirtų veterinarijos gydytojų mokymas ir kvalifikacijos kėlimas) ir 312 straipsnis (diagnostinės laboratorijos) 1999 m. birželio 10 d. potvarkis dėl pašarų katalogo (OLAIA) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.307.1), visų pirma jo 28 straipsnis (produkciniams gyvūnams skirtų pašarų vežimas), 1 priedo 9 dalis (sausumos gyvūnų produktai), 10 dalis (žuvis ir kiti jūros gyvūnai, jų produktai ir šalutiniai produktai) ir 4 priedas (draudžiamų medžiagų sąrašas) 2004 m. birželio 23 d. potvarkis dėl šalutinių gyvūninių produktų šalinimo (OESPA) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 22 d. (RS 916.441.22)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Bendrijos etaloninė užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų (USE) tyrimo laboratorija yra: The Veterinary Laboratories Agency, Woodham Lane New Haw, Addlestone, Surrey KT15 3NB Jungtinė Karalystė. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Reglamento (EB) Nr. 999/2001/EB X priedo B skyriuje.
2. Pagal įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį Šveicarija yra parengusi nepaprastosios padėties planą kovos su USE priemonėms įgyvendinti.
3. Pagal reglamento (EB) Nr. 999/2001 12 straipsnį Europos bendrijos valstybėse narėse kiekvieno gyvūno, įtariamo užsikrėtusio užkrečiamąja spongiformine encefalopatija, judėjimas oficialiai apribojamas, kol nebus žinomi kompetentingos institucijos atliekamo klinikinio ir epidemiologinio tyrimo rezultatai, arba gyvūnas nužudomas, kad oficialiai prižiūrint laboratorijoje būtų atlikta analizė.

Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 179b ir 180a straipsnius Šveicarijoje draudžiama skersti gyvūnus, įtariamus užsikrėtusio užkrečiamąja spongiformine encefalopatija. Įtariamai užsikrėtę gyvūnai turi būti nužudomi be kraujo nuleidimo ir sudėginti. Jų smegenys turi būti ištirti Šveicarijos etaloninėje USE laboratorijoje.

Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 10 straipsnį Šveicarijoje galvijai identifikuojami naudojant nuolatinę identifikacijos sistemą, kuri padeda surasti jų motines patelas ir kilmės bandą, bei nustatyti, kad jie nėra įtariamų užsikrėtus ar užsikrėtusių galvijų spongiformine encefalopatija patelių palikuonys.

Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 179c straipsnį Šveicarija paskerdžia GSE užsikrėtusius galvijus ir galvijų spongiformine encefalopatija užsikrėtusių galvijų palikuonis, atsivestus per 2 metus iki ligos nustatymo. Nuo 1999 m. liepos 1 d. gyvūnai skerdziami būriais (gyvūnai bandomis buvo skerdziami nuo 1996 m. gruodžio 14 d. iki 1999 m. birželio 30 d.).

4. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 180b straipsnį Šveicarija paskerdzia skrepi liga užsikrėtusias avis ir ožkas, jų motinines pateles, užsikrėtusių motininių patelių tiesioginius palikuonis ir visas kitas bandos avis ir ožkas, išskyrus:
- avis, turinčias bent vieną ARR alelį ir neturinčias VRQ alelių; ir
 - vyresnius nei 2 mėn. tik skersti skirtus gyvūnus. Šių gyvūnų galva ir pilvo ertmės organai pašalinami pagal potvarkio dėl šalutinių gyvūninių produktų šalinimo (OESPA) nuostatas.

Išskirtiniais atvejais, kai tam tikros veislės atstovų yra nedaug, visa banda neturi būti skerdziami. Tokiu atveju dvejus metus yra vykdoma oficiali veterinarinė bandos priežiūra. Per šį laikotarpį, du kartus per metus yra atliekami klinikiniai bandos tyrimai. Jeigu per šį laikotarpį gyvūnai yra skerdziami, jų galvos, įskaitant jų tonziles, yra tiriamos etaloninėje USE tyrimo laboratorijoje.

Šios priemonės yra tikslinamos atsižvelgiant į gyvūnų sveikatos priežiūros rezultatus. Priežiūros laikotarpis yra pirmiausia pratęsiamas, jeigu bandoje nustatomi nauji ligos atvejai.

Jeigu avims arba ožkoms yra nustatoma GSE, Šveicarija įsipareigoja taikyti Reglamento (EB) Nr. 999/2001 VII priede nustatytas priemones.

5. Pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 7 straipsnį Bendrijos valstybės narės draudžia perdirbtais gyvūniniais baltymais šerti ūkyje laikomus, penimus ar maistui auginamus gyvūnus. Bendrijos valstybėse narėse gyvūniniais baltymais griežtai draudžiama šerti atrajotojus.

Pagal potvarkio dėl šalutinių gyvūninių produktų šalinimo (OESPA) 18 straipsnį Šveicarija ūkyje laikomus gyvūnus visiškai uždraudė šerti gyvūniniais baltymais. Šis draudimas įsigaliojo nuo 2001 m. sausio 1 d.

6. Pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 6 straipsnį ir pagal jo II priedo A skyrių Bendrijos valstybės narės kasmet vykdo GSE stebėsenos programą. Šis planas apima vyresnių nei 24 mėn. galvijų, paskerstų esant būtinybei, ūkyje kritusių arba per *ante mortem* patikrinimą nustatytų sergančiais galvijų, o visų pirma žmonių maistui paskerstų vyresnių nei 30 mėn. gyvūnų, GSE greitąjį tyrimą.

Šveicarijos atliekami greitieji GSE tyrimai yra išvardyti Reglamento (EB) Nr. 999/2001/EB X priedo C skyriuje.

Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 179 straipsnį Šveicarija privalo atlikti vyresnių nei 30 mėn. galvijų, paskerstų esant būtinybei, ūkyje kritusių arba per *ante mortem* patikrinimą nustatytų sergančiais galvijų ir žmonių maistui paskerstų vyresnių nei 30 mėn. galvijų, GSE greitąjį tyrimą. Be to, ekonominės veiklos vykdytojai vykdo savanorišką žmonių maistui paskerstų vyresnių nei 20 mėn. galvijų stebėsenos programą.

7. Pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 6 straipsnį ir pagal jo III priedo A skyrių Bendrijos valstybės narės kasmet rengia skrepi ligos stebėsenos programą.

Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 177 straipsnį Šveicarija rengia vyresnių nei 12 mėnesių avių ir ožkų USE stebėsenos programą. Esant būtinybei paskersti, ūkyje kritę arba per *ante mortem* patikrinimą nustatyti sergą ir žmonių maistui paskersti gyvūnai buvo tiriami nuo 2004 m. birželio mėn. iki 2005 m. liepos mėn. Kadangi visų tirtų mėginių rezultatai dėl GSE buvo neigiami, stebėsenos tikslais buvo paimti mėginiai iš klinikiniu požiūriu įtarimą sukėlusių, esant būtinybei paskerstų ir ūkyje kritusių gyvūnų.

Jungtinis veterinarijos komitetas persvarstys avių ir ožkų USE stebėseną reglamentuojančių teisės aktų panašumo pripažinimo galimybę.

8. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už Reglamento (EB) Nr. 999/2001 6 straipsnyje, III priedo B skyriuje ir IV priede nurodytos informacijos pateikimą.
9. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 21 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.

C. PAPILDOMA INFORMACIJA

1. Nuo 2003 m. sausio 1 d. pagal 2002 m. lapkričio 20 d. potvarkį dėl 2003 m. išmokų gyvūninių atliekų šalinimo išlaidoms padengti (RS 916.406) Šveicarija pradėjo teikti finansines paskatas ūkiams, kuriuose buvo atsivesti galvijai ir skerdykloms, kuriuose galvijai skerdziami, jeigu šie ūkiai ir skerdyklos laikosi galiojančiuose teisės aktuose nustatytos gyvūnų judėjimo deklaravimo tvarkos.
2. Pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 8 straipsnį ir XI priedo 1 punktą Bendrijos valstybės narės šalina ir naikina nurodytas pavojų keliančias medžiagas (toliau – NPKM).

Į galvijų NPKM, kurias reikia pašalinti, sąrašą įeina vyresnių nei dvylikos mėnesių galvijų kaukolė, išskyrus apatinį žandikaulį, įskaitant galvos smegenis ir akis, bei stuburo smegenys; vyresnių nei dvidešimt keturių mėnesių galvijų stuburas, išskyrus uodegos slankstelius, keterines ir skersines kaklo, krūtinės ir juosmens slankstelių ataugas, vidurinio kryžkaulio skiauterę ir kryžkaulio sparnus, bet įskaitant stuburo mazgus ir stuburo smegenis; įvairaus amžiaus galvijų tonzilės, žarnynas nuo dvylikapirštės iki tiesiosios žarnos ir žarnaplėvė.

Į avių ir ožkų NPKM, kurias reikia pašalinti, sąrašą įeina vyresnių nei dvylikos mėnesių ir tų, kurioms yra prasikalę nuolatiniai priešakiniai dantys, avių ir ožkų kaukolė, įskaitant galvos smegenis ir akis, tonzilės ir stuburo smegenys, bei įvairaus amžiaus avių ir ožkų blužnis ir klubinė žarna.

Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 179d straipsnį ir potvarkio dėl gyvūninių maisto produktų 4 straipsnį Šveicarija parengė NPKM pašalinimo iš maisto ir pašarų grandinės politiką. Į galvijų NPKM, kurias reikia pašalinti, sąrašą visų pirma įeina vyresnių nei 30 mėnesių galvijų stuburas ir įvairaus amžiaus galvijų tonzilės, žarnynas nuo dvylikapirštės iki tiesiosios žarnos ir žarnaplėvė.

Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 180c straipsnį ir potvarkio dėl gyvūninių maisto produktų 4 straipsnį Šveicarija pradėjo vykdyti NPKM pašalinimo iš maisto ir pašarų grandinės politiką. Į avių ir ožkų NPKM, kurias reikia pašalinti, sąrašą visų pirma įeina vyresnių nei dvylikos mėnesių ir tų, kurioms yra prasikalę nuolatiniai priešakiniai dantys, avių ir ožkų kaukolės ertmės smegenys, stuburo smegenys kartu su kietuoju smegenų dangalu ir tonzilės, bei įvairaus amžiaus avių ir ožkų blužnis ir klubinė žarna.

3. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1774/2002 yra nustatyti sveikatos reikalavimai šalutiniams gyvūniniams produktams, kurie nėra skirti vartoti žmonėms Bendrijos valstybėse narėse.

Pagal potvarkio dėl šalutinių gyvūninių produktų šalinimo 13 straipsnį Šveicarija sudėgina 1 kategorijos šalutinius gyvūninius produktus, įskaitant nurodytas pavojų keliančias medžiagas ir ūkyje kritusius gyvūnus.

IX. Mėlynojo liežuvio liga

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
2000 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2000/75/EB nustatanti mėlynojo liežuvio ligos kontrolės ir likvidavimo reikalavimus	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 2. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 126–127 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų) 3. 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Bendrijos etaloninė mėlynojo liežuvio ligos tyrimo laboratorija yra: AFRC Institute for Animal Health Pirbright Laboratory Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24 ONF Jungtinė Karalystė. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 2000/75/EB II priedo B skyriuje.
2. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi nepaprastosios padėties planą, skelbiamą Federalinio veterinarijos biuro interneto svetainėje.
3. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma vadovaujantis Direktyvos 2000/75/EB 17 straipsniu ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsniu.

X. Zoonozės

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1. 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozių sukėlėjų per maistą kontrolės (OL L 352, 2003 12 12, p. 1).	1. 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40)
2. 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 99/2003/EB dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų monitoringo, iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 90/424/EEB ir panaikinanti Tarybos direktyvą 92/117/EEB (OL L 325, 2003 12 12, p. 31).	2. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401)
	3. 1992 m. spalio 9 d. federalinis įstatymas dėl maisto produktų ir vartojimo prekių (LDAI) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. gruodžio 16 d. (RS 817.0)
	4. 2005 m. lapkričio 23 d. potvarkis dėl maisto produktų ir vartojimo prekių (ODAIUOs) (RS 817.02)
	5. 2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio vidaus reikalų departamento (DFI) potvarkis dėl higienos (OHyg) (RS 817.024.1)
	6. 1970 m. gruodžio 18 d. federalinis įstatymas dėl kovos su žmonių užkrečiamosiomis ligomis (epidemijų įstatymas), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. kovo 21 d. (RS 818.101)
	7. 1999 m. sausio 13 d. potvarkis dėl paskelbimo apie žmonių užkrečiamąsias ligas (potvarkis dėl paskelbimo) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. gruodžio 15 d. (RS 818.141.1)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Bendrijos etaloninės laboratorijos yra:
 - Bendrijos etaloninės zoonozių (salmonelių) analizės ir tyrimo laboratorija yra:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
3720 BA Bilthoven
Nyderlandai
 - Bendrijos etaloninė jūrinių biotoksinų stebėjimo laboratorija yra:

Agencia Española de Seguridad Alimentaria (AESAs)
E-36200 Vigo
Ispanija
 - Bendrijos etaloninė dvigeldžių moliuskų virusinio ir bakterinio užterštumo stebėjimo laboratorija yra:

The laboratory of the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (CEFAS)
Weymouth
Dorset DT4 8UB
Jungtinė Karalystė

- Bendrijos etaloninė *Listeria monocytogenes* tyrimo laboratorija yra:
AFSSA – Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agroalimentaires (LERQAP)
F-94700 Maisons-Alfort
Prancūzija
 - Bendrijos etaloninė koaguliažę gaminančių stafilokokų, tarp jų ir auksinio stafilokoko, tyrimo laboratorija yra:
AFSSA – Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agroalimentaires (LERQAP)
F-94700 Maisons-Alfort
Prancūzija
 - Bendrijos etaloninė *Escherichia coli* bakterijų, tarp jų verotoksiną gaminančių *E. coli* bakterijų (VTEC), tyrimo laboratorija yra:
Istituto Superiore di Sanità (ISS)
I-00161 Roma
Italija
 - Bendrijos etaloninė kampilobakterijų tyrimo laboratorija yra:
Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA)
S-751 89 Uppsala
Švedija
 - Bendrijos etaloninė parazitų (ypač trichinelių, echinokokų ir *Anisakis*) tyrimo laboratorija yra:
Istituto Superiore di Sanità (ISS)
I-00161 Roma
Italija
 - Bendrijos etaloninė atsparumo mikrobams tyrimo laboratorija yra:
Danmarks Fødevareforskning (DFVF)
DK-1790 København V
Danija
2. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).
 3. Šveicarija kasmet iki gegužės mėn. pabaigos Komisijai siūnia zoonozių, zoonozių sukėlėjų ir atsparumo mikrobams tendencijų ir šaltinių ataskaitą, pateikdama praėjusiais metais pagal Direktyvos 2003/99/EB 4, 7 ir 8 straipsnius surinktus duomenis. Ataskaitoje taip pat pateikiama Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyta informacija. Komisija šią ataskaitą siūnia Europos maisto saugos tarnybai, kad būtų paskelbta zoonozių, zoonozių sukėlėjų ir atsparumo mikrobams tendencijų ir šaltinių Bendrijoje suvestinė ataskaita.

XI. **Kitos ligos**

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1992 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva Nr. 92/119/EEB, nustatanti Bendrijos bendrąsias tam tikrų gyvūnų ligų kontrolės priemones ir konkrečias priemones nuo kiaulių vezikulinės ligos (OL L 62, 1993 3 15, p. 69), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 1, 1a ir 9a straipsniai (priemonės prieš labai užkrečiamas epizootines ligas, kovos tikslai) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 2. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2 straipsnis (labai užkrečiamos epizootinės ligos), 49 straipsnis (gyvūnų patogeninių mikroorganizmų tvarkymas), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 77–98 straipsniai (bendrosios nuostatos dėl labai užkrečiamų epizootinių ligų), 103–105 straipsniai (konkrečios kovos su kiaulių vezikulinė liga priemonės) 3. 1999 m. birželio 14 d. potvarkis dėl Ekonomikos federalinio departamento organizacijos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. kovo 10 d. (RS 172.216.1), visų pirma jo 8 straipsnis (etaloninė laboratorija)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Direktyvos 92/119/EEB 6 straipsnyje nurodytais atvejais informacija teikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
2. Bendra etaloninė kiaulių vezikulinės ligos tyrimo laboratorija yra: AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking Surrey, GU240NF, Jungtinė Karalystė. Šveicarija padengia visas jai priklausančias išlaidas, susijusias su veikla, kurią pirmiau minėta laboratorija vykdo pagal savo įgaliojimus. Šios laboratorijos funkcijos ir uždaviniai yra nustatyti Direktyvos 92/119/EEB III priede.
3. Pagal Potvarkio dėl epizootinių ligų 97 straipsnį Šveicarija yra parengusi nepaprastosios padėties planą. Šio nepaprastosios padėties plano įgyvendinimo tvarka yra nustatyta Federalinio veterinarijos biuro išleistose techninio pobūdžio įgyvendinimo taisyklėse.
4. Jungtinis veterinarijos komitetas yra atsakingas už patikrinimus vietoje, visų pirma pagal Direktyvos 92/119/EEB 22 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.

XII. Pranešimas apie ligas

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1982 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 82/894/EEB dėl pranešimo apie gyvūnų ligas Bendrijoje (OL L 378, 1982 12 31, p. 58) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. kovo 1 d. Komisijos sprendimu 2004/216/EB iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvą 82/894/EEB dėl pranešimo apie gyvūnų ligas Bendrijoje (OL L 67, 2004 3 5, p. 27)	<ol style="list-style-type: none"> 1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 23 d. (RS 916.40), visų pirma jo 11 straipsnis (pranešimas ir paskelbimas apie ligas) ir 57 straipsnis (techninio pobūdžio įgyvendinimo nuostatos, tarptautinis bendradarbiavimas) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFF) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 2–5 straipsniai (nurodytos ligos), 59–65 ir 291 straipsniai (pareiga teikti ataskaitas, pranešimas), 292–299 straipsniai (priežiūra, įgyvendinimas, administracinė pagalba)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

Komisija, bendradarbiaudama su Federaliniu veterinarijos biuru, įtraukia Šveicariją į Direktyvoje 82/894/EEB nustatytą pranešimo apie gyvūnų ligas sistemą.

2 priedėlis

GYVŪNŲ SVEIKATA: PREKYBA IR TIEKIMAS Į RINKĄ

I. Galvijai ir kiaulės

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 64/432/EEB dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis (OL L 121, 1964 7 29, p. 1977/64), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas ir iš dalies keičianti Direktyvas 64/432/EEB ir 93/119/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1255/97 (OL L 3, 2005 1 5, p. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 27–31 straipsniai (turgūs, parodos), 34–37 straipsniai (prekyba), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 116–121 straipsniai (afrikinis kiaulių maras), 135–141 (Aujeskio liga), 150–157 straipsniai (galvijų bruceliozė), 158–165 straipsniai (tuberkuliozė), 166–169 straipsniai (enzootinė galvijų leukozė), 170–174 straipsniai (infekcinis galvijų rinotracheitas ir infekcinis pustulinis vulvovaginitas), 175–195 straipsniai (spongiforminės encefalopatijos), 186–189 straipsniai (galvijų genitalijų infekcijos), 207–211 straipsniai (kiaulių bruceliozė), 297 straipsnis (turgaviečių patvirtinimas, surinkimo centrai ir dezinfekavimo stotys) 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11)

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

- Pagal potvarkio dėl epizootinių ligų 297 straipsnio pirmą pastraipą Federalinis veterinarijos biuras tvirtina surinkimo centrus, kaip apibrėžta Direktyvos 64/432/EEB 2 straipsnyje. Pagal Direktyvos 64/432/EEB 11, 12 ir 13 straipsnių nuostatas Šveicarija, taikydama šį priedą, sudaro šių patvirtintų surinkimo centrų, vežėjų ir prekybininkų sąrašą.
- Direktyvos 64/432/EEB 11 straipsnyje nurodyta informacija teikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
- Šiame priede pripažįstama, kad Šveicarija atitinka Direktyvos 64/432/EEB A priedo II dalies 7 punkte nustatytus reikalavimus dėl galvijų bruceliozės. Siekdama išlaikyti šalies, kurios galvijų bandose bruceliozė oficialiai neaptikta, statusą, Šveicarija įsipareigoja laikytis šių reikalavimų:
 - kompetentingoms institucijoms pranešama apie visus galvijus, įtariamus užsikrėtus brucelioze, atliekami tų gyvūnų oficialūs bruceliozės tyrimai, kuriuos sudaro bent du serologiniai tyrimai, atliekami taikant komplemento sujungimo metodą, ir, aborto atveju, mikrobiologinis atitinkamų mėginių tyrimas;
 - įtarimo laikotarpiu, kuris tęsiasi iki tol, kol atlikus a punkte nurodytus tyrimus gaunami neigiami rezultatai, bandai, kuriai priklauso galvijai(-ai), įtariamai (-i) užsikrėtus brucelioze, nustojama taikyti bandos, kurioje bruceliozė oficialiai neaptikta, statusą;

Išsami informacija apie tyrimų, atliktų bandoms, teigiamus rezultatus bei epidemiologinę ataskaitą pateikiami Jungtiniam veterinarijos komitetui. Jeigu Šveicarija nebeatitinka kurios nors iš Direktyvos 64/432/EEB A priedo II dalies 7 punkto pirmoje pastraipoje nustatytų sąlygų, Federalinis veterinarijos biuras apie tai nedelsdamas praneša Komisijai. Padėtį tiria Jungtinis veterinarijos komitetas, siekdamas persvarstyti šios dalies nuostatas.
- Šiame priede pripažįstama, kad Šveicarija atitinka Direktyvos 64/432/EEB A priedo I dalies 4 punkte nustatytus reikalavimus dėl galvijų tuberkuliozės. Siekdama išlaikyti šalies, kurios galvijų bandose tuberkuliozė oficialiai neaptikta, statusą, Šveicarija įsipareigoja laikytis šių reikalavimų:
 - įdiegiama identifikavimo sistema, suteikianti galimybę atsekti kiekvieno galvijo kilmės bandą;
 - oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas atlieka visų paskerstų gyvūnų *post mortem* patikrinimą;
 - kompetentingoms institucijoms pranešama apie visus gyvū, kritusių ar paskerstų gyvūnų įtariamus tuberkuliozės atvejus;

- d) kiekvienu atveju kompetentingos institucijos atlieka tyrimus, būtinus siekiant nustatyti, ar įtarimai užsikrėtus šia liga yra pagrįsti, įskaitant kilmės ir tranzito bandų atsekimo tyrimą. Kai skrodimo metu ar paskerdus randama pakitimų, kuriuos, kaip įtariama, sukėlė tuberkuliozė, kompetentingos institucijos pateikia šiuos pakitimus tirti laboratorijoje;
- e) kol klinikiniai ir laboratoriniai tyrimai bei tuberkulino mėginys parodo, kad gyvūnas nebuvo užsikrėtęs galvijų tuberkulioze, galvijų, įtariamų užsikrėtus tuberkulioze, kilmės ir tranzito bandoms nustojamas taikyti bandų, kuriose tuberkuliozė oficialiai neaptikta, statusas;
- f) jeigu tuberkulino mėginiai, klinikiniai ar laboratoriniai tyrimai patvirtina, kad gyvūnas užsikrėtęs tuberkulioze, kilmės ir tranzito bandoms nustojamas taikyti bandų, kuriose tuberkuliozė oficialiai neaptikta, statusas;
- g) bandos, kurioje tuberkuliozė oficialiai neaptikta, statusas vėl suteikiamas tik tada, kai iš bandos pašalinami visi įtariamai užsikrėtę gyvūnai, kai dezinfekuojamos patalpos ir įranga, ir kai visų likusių vyresnių kaip šešių savaičių gyvūnų reakcijos bent į dvi oficialias tuberkulinizacijas pagal Direktyvos 64/432/EEB B priedo nuostatas, pirmąją injekciją įšvirkštus ne anksčiau kaip po šešių mėnesių po to, kai užsikrėtęs gyvūnas buvo pašalintas iš bandos, o antrąją – ne anksčiau kaip po šešių mėnesių po pirmosios, rezultatai yra neigiami.

Išsami informacija apie užsikrėtusias bandas ir epidemiologinė ataskaita pateikiamos Jungtiniam veterinarijos komitetui. Jeigu Šveicarija nesilaiko kurios nors iš Direktyvos 64/432/EEB A priedo I dalies 4 punkto pirmoje pastraipoje nustatytų reikalavimų, Federalinis veterinarijos biuras apie tai nedelsdamas praneša Komisijai. Padėtį tiria Jungtinis veterinarijos komitetas, siekdamas persvarstyti šios dalies nuostatas.

5. Šiame priede pripažįstama, kad Šveicarija atitinka Direktyvos 64/432/EEB D priedo I skyriaus F dalyje nustatytus reikalavimus dėl galvijų enzootinės galvijų leukozės. Siekama išlaikyti šalies, kurios galvijų bandose enzootinė galvijų leukozė oficialiai neaptikta, statusą, Šveicarija įsipareigoja laikytis šių reikalavimų:

- a) Šveicarijos bandų stebėseną atliekama imant kontrolinius mėginius. Mėginys turi būti tokio dydžio, kad 99 % patikimumu būtų galima teigti, kad enzootinė galvijų leukoze yra užsikrėtę mažiau kaip 0,2 % bandų;
- b) oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas atlieka visų paskerstų gyvūnų *post mortem* patikrinimą;
- c) apie visus klinikių tyrimų, skrodimo ar mėšos tikrinimo metu nustatytus įtariamus enzootinės galvijų leukozės atvejus pranešama kompetentingoms institucijoms;
- d) įtarus arba diagnozavus enzootinę galvijų leukozę, nustojamas taikyti bandos, kurioje enzootinė galvijų leukozė oficialiai neaptikta, statusas iki tol, kol baigsis izoliavimo laikotarpis;
- e) izoliavimo laikotarpis nutraukiamas, jei pašalinus užsikrėtusius gyvūnus ir, prireikus, jų jauniklius dvejų serologinių tyrimų, tarp kurių turi būti ne trumpesnis nei 90 dienų laikotarpis, rezultatai yra neigiami.

Nustačius, kad enzootinė galvijų leukoze yra užsikrėtę 0,2 % bandų, Federalinis veterinarijos biuras nedelsdamas apie tai praneša Komisijai. Padėtį tiria Jungtinis veterinarijos komitetas, siekdamas persvarstyti šios dalies nuostatas.

6. Šiame priede pripažįstama, kad Šveicarijoje infekcinis galvijų rinotracheitas oficialiai neaptiktas. Siekama išlaikyti šalies, kurios galvijų bandose ši liga oficialiai neaptikta, statusą, Šveicarija įsipareigoja laikytis šių reikalavimų:

- a) Šveicarijos bandų stebėseną atliekama imant kontrolinius mėginius. Mėginys turi būti tokio dydžio, kad 99 % patikimumu būtų galima teigti, kad infekciniu galvijų rinotracheitu yra užsikrėtę mažiau kaip 0,2 % bandų;
- b) kasmet atliekamas vyresnių kaip 24 mėnesių veislinių jaučių serologinis tyrimas;
- c) apie visus įtariamus infekcinio galvijų rinotracheito atvejus pranešama kompetentingoms institucijoms ir atliekamas įtariamų užsikrėtus infekciniu rinotracheitu galvijų oficialus tikrinimas, kurį sudaro virusologinis arba serologinis tyrimas;
- d) įtarus arba diagnozavus infekcinį galvijų rinotracheitą, nustojamas taikyti bandos, kurioje infekcinis galvijų rinotracheitas oficialiai neaptiktas, statusas iki tol, kol baigsis izoliavimo laikotarpis;
- e) izoliavimo laikotarpis nutraukiamas, jei ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo užsikrėtusių gyvūnų pašalinimo atlikus serologinį tyrimą gaunami neigiami rezultatai.

Dėl pripažinto Šveicarijos statuso Sprendimo 2004/558/EB (OL L 249, 2004 7 23, p. 20) nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

Pasikeitus sąlygoms, pagal kurias šis statusas buvo pripažintas, Federalinis veterinarijos biuras apie tai nedelsdamas praneša Komisijai. Padėtį tiria Jungtinis veterinarijos komitetas, siekdamas persvarstyti šios dalies nuostatas.

7. Šiame priede pripažįstama, kad Šveicarijoje Aujeskio liga oficialiai neaptikta. Siekdama išlaikyti šalies, kurios galvijų bandose ši liga oficialiai neaptikta, statusą, Šveicarija įsipareigoja laikytis šių reikalavimų:
 - a) Šveicarijos bandų stebėseną atliekama imant kontrolinius mėginius. Mėginys turi būti tokio dydžio, kad 99 % patikimumu būtų galima teigti, kad Aujeskio liga yra užsikrėtę mažiau kaip 0,2 % bandų;
 - b) apie visus įtariamus Aujeskio ligos atvejus pranešama kompetentingoms institucijoms ir atliekamas įtariamų užsikrėtusių gyvūnų oficialus tikrinimas, kurį sudaro virusologinis ar serologinis tyrimas;
 - c) įtarus arba diagnozavus Aujeskio ligą, nustojamas taikyti bandos, kurioje Aujeskio liga oficialiai neaptikta, statusas iki tol, kol baigsis izoliavimo laikotarpis;
 - d) izoliavimo laikotarpis nutraukiamas, jei, pašalinus užsikrėtusius gyvūnus, visų veislinių gyvūnų bei reprezentatyvios dalies penimųjų gyvūnų rezultatai, atlikus du serologinius tyrimus, tarp kurių turi būti ne trumpesnis nei 21 dienos laikotarpis, yra neigiami.

Dėl pripažinto Šveicarijos statuso Sprendimo 2001/618/EB (OL L 215, 2001 8 9, p. 48) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2005/768/EB (OL L 290, 2005 11 4, p. 27), nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

Pasikeitus sąlygoms, pagal kurias šis statusas buvo pripažintas, Federalinis veterinarijos biuras apie tai nedelsdamas praneša Komisijai. Padėtį tiria Jungtinis veterinarijos komitetas, siekdamas persvarstyti šios dalies nuostatas.

8. Klausimą dėl galimų papildomų garantijų, susijusių su užkrečiamu kiaulių gastroenteritu (TGE) ir kiaulių reprodukcijos ir kvėpavimo sindromu (PRRS), kuo skubiau svarsto Jungtinis veterinarijos komitetas. Komisija Federaliniam veterinarijos biurui praneša apie klausimo svarstymo eigą.
9. Berno universiteto Veterinarinės bakteriologijos institutas yra atsakingas už oficialius tuberkulino mėginių atlikimą Šveicarijoje, kaip apibrėžta Direktyvos 64/432/EEB B priedo 4 punkte.
10. Berno universiteto Veterinarinės bakteriologijos institutas yra atsakingas už oficialius antigenų (bruceliozės) tyrimų atlikimą Šveicarijoje, kaip apibrėžta Direktyvos 64/432/EEB C priedo A dalyje.
11. Kartu su galvijais ir kiaulėmis, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės ir Šveicarija, turi būti pateikti veterinarijos sertifikatai, parengti pagal Direktyvos 64/432/EEB F priede pateiktus pavyzdžius. Taikytini šie patikslinimai:

1 pavyzdžiui:

- C skirsnyje pateikti sertifikatai tikslinami taip:
 - 4 punkto, susijusio su papildomomis garantijomis, įtraukos papildomos šia informacija:
 - „– liga: infekcinis galvijų rinotracheitas,
 - pagal Komisijos sprendimą 2004/558/EB, kurio nuostatos taikomos *mutatatis mutandis*;“;

2 pavyzdžiui:

- C skirsnyje pateikti sertifikatai tikslinami taip:
 - 4 punkto, susijusio su papildomomis garantijomis, įtraukos papildomos šia informacija:
 - „– liga: Aujeskio
 - pagal Komisijos sprendimą 2001/618/EB, kurio nuostatos taikomos *mutatatis mutandis*;“;

12. Taikant šį priedą, kartu su galvijais, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės ir Šveicarija, pateikiami papildomi veterinarijos sertifikatai, kuriuose pateikiamos tokios deklaracijos apie gyvūnų sveikumą:

„— Galvijai:

- identifikuojami naudojant nuolatinę identifikacijos sistemą, kuri padeda surasti jų motines pateles ir kilmės bandą, bei nustatyti, kad jie nėra tiesioginiai įtariamų užsikrėtusių ar užsikrėtusių galvijų spongiformine encefalopatija patelių palikuonys, atsivesti per dvejus metus iki ligos nustatymo;
- nėra kilę iš bandos, kurioje tiriamas įtariamasis galvijų spongiforminės encefalopatijos atvejis;
- atsivesti po 2001 m. birželio 1 d.“

II. Avys ir ožkos

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1991 m. sausio 28 d. Tarybos direktyva 91/68/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą avimis ir ožkomis (OL L 46, 1991 2 19, p. 19), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimu 2005/932/EB, iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvos 91/68/EEB E priedą, atnaujinant avių ir ožkų sveikatos sertifikatų pavyzdžius (OL L 340, 2005 12 23).	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 27–31 straipsniai (turgūs ir parodos), 34–37 straipsniai (prekyba), 73 ir 74 straipsniai (valymas ir dezinfekavimas), 142–149 straipsniai (pasiutligė), 158–165 straipsniai (tuberkuliozė), 166–169 straipsniai (skrepi liga), 190–195 straipsniai (avių ir ožkų bruceliozė), 196–199 straipsniai (kontaginė agalaktija), 200–203 straipsniai (ožkų artritas ir encefalitas), 233–235 straipsniai (avinų bruceliozė), 297 straipsnis (turgaviečių patvirtinimas, surinkimo centrai, dezinfekavimo stotys). 2. 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Taikant Direktyvos 91/68/EEB 3 straipsnio 2 dalies 2 pastraipą, informacija pateikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
2. Už tikrinimą vietoje atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas, šis tikrinimas atliekamas pagal Direktyvos 91/68/EEB 11 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
3. Taikant šį priedą, laikoma, kad Šveicarija turi oficialiai patvirtintą statusą, kad avys ir ožkos neserga brucelioze. Siekdama išlaikyti šį statusą, Šveicarija įsipareigoja įgyvendinti Direktyvos 91/68/EEB A priedo I skyriaus II dalies 2 punkte nustatytas priemones.

Jei atsiranda ar paaštrėja avių ir ožkų bruceliozės protrūkis, Šveicarija informuoja Jungtinį veterinarijos komitetą, kad atsižvelgiant į įvykių raidą būtų imtasi būtinų priemonių.

4. Avys ir ožkos, kuriomis prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 91/68/EEB E priede pateiktus pavyzdžius.

III. Arklinių šeimos gyvūnai

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/426/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių arklinių šeimos gyvūnų importą iš trečiųjų šalių ir jų judėjimą (OL L 224, 1990 8 18, p. 42), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 2004/68/EB, nustatančia gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias tam tikrų kanopinių gyvūnų importą ir tranzitą per Bendriją, iš dalies keičiančia direktyvas 90/426/EEB ir 92/65/EEB ir pakeičiančia Direktyvą 72/462/EEB (OL L 139, 2004 4 30, p. 320).	<ol style="list-style-type: none"> 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 112–115 straipsniai (afrikinė arklių liga), 204–206 straipsniai (kegimo liga, encefalomyelitas, infekcinė anemija, įnosės), 240–244 (kontaginis arklių metritas). 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

- Taikant Direktyvos 90/426/EEB 3 straipsnį, informacija pateikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
- Taikant Direktyvos 90/426/EEB 6 straipsnį, informacija pateikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
- Už tikrinimą vietoje atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas, pagal Direktyvos 90/426/EEB 10 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
- Direktyvos 90/426/EEB B ir C priedų nuostatos *mutatis mutandis* taikomos Šveicarijoje.

IV. Naminiai paukščiai ir perinti skirti kiaušiniai

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1990 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 90/539/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą naminiais paukščiais ir perinti skirtais kiaušiniiais ir jų importą iš trečiųjų šalių (OL L 303, 1990 10 31, p. 6), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimo procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).	<ol style="list-style-type: none"> 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 25 straipsnis (transportavimas), 122–125 straipsniai (paukščių gripas ir Niukaslio liga), 255–261 (Salmonella Enteritidis), 262–265 straipsniai (paukščių infekcinis laryngotracheitas). 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

- Taikydama Direktyvos 90/539/EEB 3 straipsnį, Šveicarija pateikia Jungtiniam veterinarijos komitetui priemonių, kurių ji ketina imtis tvirtindama savo įmones, planą.
- Pagal Direktyvos 90/539/EEB 4 straipsnį Šveicarijos nacionalinė etaloninė laboratorija yra Berno universiteto Veterinarijos bakteriologinis institutas (*Institut de bactériologie vétérinaire*).
- Direktyvos 90/539/EEB 7 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje nustatytas reikalavimas Šveicarijai taikomas *mutatis mutandis*.
- Jei perinti skirtus kiaušinius ketinama siųsti į Bendriją, Šveicarijos institucijos išipareigoja laikytis Komisijos reglamente (EEB) Nr. 1868/77 nustatytą ženklavimo taisyklę. Šveicarijos ženklas yra „CH“.
- Direktyvos 90/539/EEB 9 straipsnio a punkte nustatytas reikalavimas Šveicarijai taikomas *mutatis mutandis*.

6. Direktyvos 90/539/EEB 10 straipsnio a punkte nustatytas reikalavimas Šveicarijai taikomas mutatis mutandis.
7. Direktyvos 90/539/EEB 11 straipsnio 2 dalies pirmoje įtraukoje nustatytas reikalavimas Šveicarijai taikomas *mutatis mutandis*.
8. Taikant šį priedą, pripažįstama, kad Šveicarija atitinka Direktyvos 90/539/EEB 12 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus, susijusius su Niukaslio liga, todėl jai taikomas šalies, kurioje nereikia skiepyti nuo Niukaslio ligos, statusas. Pasikeitus kurioms nors sąlygoms, kuriomis pagrįstas šio statuso pripažinimas, Federalinis veterinarijos biuras apie tai nedelsdamas praneša Komisijai. Padėtis tiriama Jungtiniame veterinarijos komitete, siekiant persvarstyti šios dalies nuostatas.
9. Direktyvos 90/539/EEB 15 straipsnyje daromos nuorodos į valstybę narę *mutatis mutandis* taikomos Šveicarijai.
10. Kartu su naminiais paukščiais ir perinti skirtais kiaušiniiais, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi būti pateikti veterinarijos sertifikatai, atitinkantys Direktyvos 90/539/EEB IV priede pateiktus pavyzdžius.
11. Siunčiant siuntas iš Šveicarijos į Suomiją arba Švediją, Šveicarijos institucijos išpareigoja pateikti Bendrijos teisės aktais nustatytas garantijas dėl salmonelių.

V. Akvakultūros gyvūnai ir jų produktai

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1991 m. sausio 28 d. Tarybos direktyva 91/67/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių akvakultūros gyvūnų ir jų produktų teikimą į rinką (OL L 46, 1991 2 19, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 275–290 straipsniai (žuvų ir vėžių ligos) ir 297 straipsnis (įstaigų, zonų ir laboratorijų patvirtinimas). 2. 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Direktyvos 91/67/EEB 4 straipsnyje nurodyta informacija teikiama Jungtiniame veterinarijos komitetei.
2. Jungtinis veterinarijos komitetas priima sprendimus dėl galimybės taikyti Šveicarijai Direktyvos 91/67/EEB 5, 6 ir 10 straipsnius.
3. Jungtinis veterinarijos komitetas priima sprendimus dėl galimybės taikyti Šveicarijai Direktyvos 91/67/EEB 12 ir 13 straipsnius.
4. Taikydamos Direktyvos 91/67/EEB 15 straipsnį, Šveicarijos institucijos išpareigoja pagal Bendrijos teisės aktų nuostatas įgyvendinti mėginių ėmimo planus ir taikyti diagnozavimo metodus.
5. Už tikrinimą vietoje atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas pagal Direktyvos 91/67/EEB 17 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
6.
 - a) Kai gyvos žuvis, jų kiaušiniai ar lytines ląstelės iš patvirtintos zonos teikiamos į rinką, jų lydymasis dokumentas turi atitikti Direktyvos 91/67/EEB E priedo 1 skyriuje pateiktą pavyzdį.
 - b) Kai gyvos žuvis, jų kiaušiniai ar lytinės ląstelės iš patvirtinto ūkio teikiamos į rinką, jų lydymasis dokumentas turi atitikti Direktyvos 91/67/EEB E priedo 2 skyriuje pateiktą pavyzdį.
 - c) Kai moliuskai iš patvirtintos pakrantės teritorijos pateikiami į rinką, jų lydymasis dokumentas turi atitikti Direktyvos 91/67/EEB E priedo 3 skyriuje pateiktą pavyzdį.

- d) Kai moliuskai iš patvirtinto ūkio teikiami į rinką, jų lydymasis dokumentas turi atitikti Direktyvos 91/67/EEB E priedo 4 skyriuje pateiktą pavyzdį.
- e) Kai ūkiuose užaugintos žuvis, moliuskai ar vėžiagyviai, jų kiaušiniai ir lytinės ląstelės, nepriklausantys rūšiai, linkusiai užsikrėsti NHI, SHV, bonamioze ar marteilioze, teikiami į rinką, jų lydymasis dokumentas turi atitikti Komisijos sprendimo 2003/390/EB I priede pateiktą pavyzdį.
- f) Kai natūralioje aplinkoje augusios gyvos žuvis, vėžiagyviai arba moliuskai, jų kiaušiniai ar lytinės ląstelės pateikiami į rinką, jų lydymasis dokumentas turi atitikti Komisijos sprendimo 2003/390/EB I priede pateiktą pavyzdį.

VI. Galvijų embrionai

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1989 m. rugsėjo 25 d. Tarybos direktyva 89/556/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą galvijų embrionais ir jų importą iš trečiųjų šalių (OL L 302, 1989 10 19, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. vasario 2 d. Komisijos sprendimu 2006/60/EB, iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvos 89/556/EEB C priedą dėl veterinarijos sertifikato pavyzdžio prekiaujant galvijų embrionais Bendrijos viduje (OL L 31, 2006 2 3, p. 24).	<ol style="list-style-type: none"> 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 56–58 straipsniai (embrionų perdavimas). 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE) (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

- Už tikrinimą vietoje atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas pagal Direktyvos 89/556/EEB 15 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
- Galvijų embrionai, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti gyvūnų veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 89/556/EEB C priede pateiktą pavyzdį.

VII. Galvijų sperma

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1988 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 88/407/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos reikalavimus, taikomus Bendrijos vidaus prekybai užšaldyta galvijų sperma bei jos importui (OL L 194, 1988 7 22, p. 10), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. sausio 5 d. Komisijos sprendimu 2006/16/EB, iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvos 88/407/EEB B priedą ir Sprendimo 2004/639/EB II priedą dėl naminių galvijų spermos importo sąlygų (OL L 11, 2006 1 17, p. 21).	<ol style="list-style-type: none"> 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 51–55 straipsniai (dirbtinis apvaisinimas). 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

- Taikant Direktyvos 88/407/EEB 4 straipsnio 2 dalį laikoma, kad Šveicarijoje esančiuose centruose laikomi tik tokie gyvūnai, kurių serumo neutralizacijos reakcijos ar ELISA tyrimo rezultatas yra neigiamas.
- Direktyvos 88/407/EEB 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija teikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.

3. Už tikrinimą vietoje atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas, šis tikrinimas atliekamas pagal Direktyvos 88/407/EEB 16 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
4. Galvijų sperma, kuria prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 88/407/EEB D priede pateiktą pavyzdį.

VIII. Naminių kuilių sperma

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/429/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų Bendrijos vidaus prekybai naminių kuilių sperma ir jos importui (OL L 224, 1990 8 18, p. 62), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 51–55 straipsniai (dirbtinis apvaisinimas). 2. 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Direktyvos 90/429/EEB 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija teikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
2. Už tikrinimą vietoje atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas pagal Direktyvos 90/429/EEB 16 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.
3. Naminių kuilių sperma, kuria prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti gyvūnų veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 90/429/EEB D priede pateiktą pavyzdį.

IX. Kitos rūšys

A. TEISĖS AKTAI

Europos bendrija	Šveicarija
1992 m. liepos 13 d. Tarybos direktyva 92/65/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius prekybą Bendrijoje gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis bei embrionais, kuriems netaikomi gyvūnų sveikatos reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose Direktyvos 90/425/EEB A priedo I dalyje, bei jų importą į Bendriją (OL L 268, 1992 9 14, p. 54), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 2004/68/EB, nustatančia gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias tam tikrų kanopinių gyvūnų importą į ir tranzitą per Bendriją, iš dalies keičiančia direktyvas 90/426/EEB ir 92/65/EEB ir pakeičiančia Direktyvą 72/462/EEB (OL L 139, 2004 4 30, p. 320). 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 998/2003 dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų ne komerciniam naminių gyvūnėlių judėjimui, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 92/65/EEB (OL L 146, 2003 6 13, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. balandžio 12 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 590/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 998/2003 II priede pateiktą šalių ir teritorijų sąrašą (OL L 104, 2006 4 13, p. 8).	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401), visų pirma jo 51–55 straipsniai (dirbtinis apvaisinimas) ir 56–58 straipsniai (embrionų perdavimas). 2. 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

B. SPECIALIOSIOS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

1. Taikant šį priedą, šio skyriaus nuostatos taikomos prekybai gyvais gyvūnais, kuriems netaikomos I–V skyrių nuostatos, ir prekybai sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais, kuriems netaikomos VI–VIII skyrių nuostatos.
2. Europos bendrija ir Šveicarija įsipareigoja nedrausti ir netaikyti apribojimų prekybai 1 dalyje nurodytais gyvais gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais dėl priešasčių, susijusių su gyvūnų sveikata, išskyrus tuos apribojimus, kurie atsiranda taikant šį priedą, visų pirma, bet kurias apsaugos priemonės, kurios taikomos pagal šio priedo 20 straipsnį.
3. I, II ir III skyriuose nenurodytų rūšių kanopiniai, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 92/65/EEB E priedo pirmoje dalyje pateiktus pavyzdžius, ir dokumentus, nurodytus Direktyvos 92/65/EEB 6 straipsnio A dalies 1 punkto e papunktyje.
4. Kiškiniai, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 92/65/EEB E priedo pirmoje dalyje pateiktą pavyzdį, ir, jei reikia, Direktyvos 92/65/EEB 9 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą pareiškimą.

Šveicarijos institucijos gali taip pritaikyti šį dokumentą, kad į jį būtų įtraukti visi Direktyvos 92/65/EEB 9 straipsnio reikalavimai.
5. Direktyvos 92/65/EEB 9 straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje nurodyta informacija teikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.
6.
 - a) Iš Bendrijos į Šveicariją siunčiamoms kačių ir šunų siuntoms taikomos Direktyvos 92/65/EEB 10 straipsnio 2 dalies nuostatos.
 - b) Iš Šveicarijos į Bendrijos valstybes nares, išskyrus Jungtinę Karalystę, Airiją, Maltą ir Švediją, siunčiamoms šunų ir kačių siuntoms taikomi Direktyvos 92/65/EEB 10 straipsnio 2 dalies reikalavimai.
 - c) Iš Šveicarijos į Jungtinę Karalystę, Airiją, Maltą ir Švediją siunčiamoms šunų ir kačių siuntoms taikomi Direktyvos 92/65/EEB 10 straipsnio 3 dalies reikalavimai.
 - d) Identifikavimo sistema nustatyta 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 998/2003 (OL L 146, 2003 6 13, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. balandžio 12 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 590/2006 (OL L 104, 2006 4 13, p. 8). Naudojamas Komisijos sprendimu 2003/803/EB nustatytas pasas (OL L 312, 2003 11 27, p. 1). Gyvūno vakcinacijos arba, prireikus, pakartotinės vakcinacijos nuo pasiutligės galiojimas pripažįstamas laikantis vakciną gaminančios laboratorijos rekomendacijų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 998/2003 5 straipsnį ir Komisijos sprendimą 2005/91/EB (OL L 31, 2005 2 4, p. 61).
7. Avinų ir ozių rūšių sperma, avių ir ožkų rūšių kiaušialąstės ir embrionai, kuriais prekiauja Europos bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti veterinarijos sertifikatus, nustatytus Sprendimu 95/388/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. gruodžio 30 d. Komisijos sprendimu 2005/43/EB (OL L 20, 2005 1 22, p. 34).
8. Arklinių šeimos gyvūnų rūšių sperma, kuria prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti Sprendime 95/307/EB nustatytą gyvūnų sertifikatą.
9. Arklinių šeimos gyvūnų rūšių kiaušialąstės ir embrionai, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti Sprendime 95/294/EB nustatytus gyvūnų sertifikatus.
10. Kiaulių kiaušialąstės ir embrionai, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti Sprendime 95/483/EB numatytus veterinarijos sertifikatus.
11. Bičių šeimos (aviliai arba bitės motinėlės kartu su bitėmis palydovėmis), kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 92/65/EEB E priedo antroje dalyje pateiktą pavyzdį.
12. Iš įstaigų, institutų arba centrų, patvirtintų pagal Direktyvos 92/65/EEB C priedą, kilę gyvūnai, sperma, embrionai ir kiaušialąstės, kuriais prekiauja Europos bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti veterinarijos sertifikatus, atitinkančius Direktyvos 92/65/EEB E priedo trečiojoje dalyje pateiktą pavyzdį.
13. Taikant Direktyvos 92/65/EEB 24 straipsnį, 2 dalyje nurodyta informacija pateikiama Jungtiniam veterinarijos komitetui.

3 priedėlis

GYVŲ GYVŪNŲ, JŲ SPERMOS, KIAUŠIALAŠČIŲ IR EMBRIONŲ IMPORTAS IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ**I. Europos bendrija: teisės aktai****A. Kanopiniai, išskyrus arklinių šeimos gyvūnus**

2004 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 2004/68/EB, nustatanti gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias tam tikrų kanopinių gyvūnų importą į ir tranzitą per Bendriją, iš dalies keičianti direktyvas 90/426/EEB ir 92/65/EEB ir pakeičianti Direktyvą 72/462/EEB (OL L 139, 2004 4 30, p. 320).

B. Arklinių šeimos gyvūnai

1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/426/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių arklinių šeimos gyvūnų importą iš trečiųjų šalių ir jų judėjimą (OL L 224, 1990 8 18, p. 42), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 2004/68/EB, nustatančia gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias tam tikrų kanopinių gyvūnų importą į ir tranzitą per Bendriją, iš dalies keičiančia direktyvas 90/426/EEB ir 92/65/EEB ir pakeičiančia Direktyvą 72/462/EEB (OL L 139, 2004 4 30, p. 320).

C. Naminiai paukščiai ir perinti skirti kiaušiniai

1990 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 90/539/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą naminiais paukščiais ir perinti skirtais kiaušiniais ir jų importą iš trečiųjų šalių (OL L 303, 1990 10 31, p. 6), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).

D. Akvakultūros gyvūnai

1991 m. sausio 28 d. Tarybos direktyva 91/67/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių akvakultūros gyvūnų ir jų produktų teikimą į rinką (OL L 46, 1991 2 19, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).

E. Galvijų embrionai

1989 m. rugsėjo 25 d. Tarybos direktyva 89/556/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą galvijų embrionais ir jų importą iš trečiųjų šalių (OL L 302, 1989 10 19, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. sausio 5 d. Komisijos sprendimu 2006/60/EB, iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvos 89/556/EEB C priedą dėl veterinarijos sertifikato pavyzdžio prekiaujant galvijų embrionais Bendrijos viduje (OL L 31, 2006 2 3, p. 24).

F. Galvijų sperma

1988 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 88/407/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos reikalavimus, taikomus Bendrijos vidaus prekybai užšaldyta galvijų sperma bei jos importui (OL L 194, 1988 7 22, p. 10), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. sausio 5 d. Komisijos sprendimu 2006/16/EB, iš dalies keičiančiu Tarybos direktyvos 88/407/EEB B priedą ir Sprendimo 2004/639/EB II priedą dėl naminių galvijų spermos importo sąlygų (OL L 11, 2006 1 17, p. 21).

G. Naminių kuilių sperma

1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/429/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų Bendrijos vidaus prekybai naminių kuilių sperma ir jos importui (OL L 224, 1990 8 18, p. 62), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi procedūra (kvalifikuota balsų dauguma) (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).

H. Kiti gyvi gyvūnai

1. 1992 m. liepos 13 d. Tarybos direktyva 92/65/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius prekybą Bendrijoje gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis bei embrionais, kuriems netaikomi gyvūnų sveikatos reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose Direktyvos 90/425/EEB A priedo I dalyje, bei jų importą į Bendriją (OL L 268, 1992 9 14, p. 54), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 2004/68/EB, nustatančia gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias tam tikrų kanopinių gyvūnų importą į ir tranzitą per Bendriją, iš dalies keičiančia direktyvas 90/426/EEB ir 92/65/EEB ir pakeičiančia Direktyvą 72/462/EEB (OL L 139, 2004 4 30, p. 320).
2. 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 998/2003 dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų ne komerciniam naminių gyvūnėlių judėjimui, ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 92/65/EEB (OL L 146, 2003 6 13, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. balandžio 12 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 590/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 998/2003 II priede pateiktą šalių ir teritorijų sąrašą (OL L 104, 2006 4 13, p. 8).

II. Šveicarija: teisės aktai

1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

Taikant šį priedą Šveicarijai, Ciuricho zoologijos sodas laikomas patvirtintu centru pagal Direktyvos 92/65/EEB C priedo nuostatas.

III. Įgyvendinimo taisyklės

Federalinis veterinarijos biuras taiko tas pačias importo sąlygas, kurios nustatytos šio priedelio I skyriuje. Tačiau Jungtinis veterinarijos komitetas gali priimti griežtesnes priemones ir reikalauti papildomų garantijų. Jungtiniame veterinarijos komitete vyks konsultacijos, siekiant rasti tinkamą sprendimą.

4 priedėlis

ZOOTECHNIKA, ĮSKAITANT IR IMPORTĄ IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ**I. Europos bendrija: Teisės aktai****A. Galvijai**

1977 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 77/504/EEB dėl grynaveislių veislinių galvijų (OL L 206, 1977 8 12, p. 8), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 807/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 36).

B. Kiaulės

1988 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 88/661/EEB dėl veislinėms kiaulėms taikytinų zootechninių reikalavimų (OL L 382, 1988 12 31, p. 36), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).

C. Avys ir ožkos

1989 m. gegužės 30 d. Tarybos direktyva 89/361/EEB dėl grynaveislių veislinių avių ir ožkų (OL L 153, 1989 6 6, p. 30).

D. Arklinių šeimos gyvūnai

a) 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/427/EEB dėl zootechninių ir genealoginių reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą arklinių šeimos gyvūnais (OL L 224, 1990 8 18, p. 55).

b) 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/428/EEB dėl prekybos varžyboms skirtais arklinių šeimos gyvūnais ir nustatanti dalyvavimo varžybose sąlygas (OL L 224, 1990 8 18, p. 60).

E. Grynaveisliai gyvūnai

1991 m. kovo 25 d. Tarybos direktyva 91/174/EEB, nustatanti zootechninius ir kilmės reikalavimus parduodant grynaveislius gyvūnus ir iš dalies keičianti Direktyvas 77/504/EEB ir 90/425/EEB (OL L 85, 1991 4 5, p. 37).

F. Importas iš trečiųjų šalių

1994 m. birželio 23 d. Tarybos direktyva 94/28/EB, nustatanti pricipus, susijusius su zootechniniais bei genealoginiais reikalavimais, taikytiniais gyvūnų, jų spermos, kiaušialąsčių bei embrionų importui iš trečiųjų šalių, ir iš dalies keičianti Direktyvą 77/504/EEB dėl grynaveislių veislinių galvijų (OL L 178, 1994 7 12, p. 66).

II. Šveicarija: Teisės aktai

1998 m. gruodžio 7 d. potvarkis dėl galvijų auginimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.310).

III. Įgyvendinimo taisyklės

Nepažeisdamos 5 ir 6 priedėliuose pateiktų nuostatų dėl zootechninės kontrolės, Šveicarijos institucijos įsipareigoja užtikrinti, kad importo atveju Šveicarija taikys tas pačias nuostatas, kurios yra nustatytos Tarybos direktyvoje 94/28/EB.

Iškilus sunkumams dėl prekybos, Jungtinis veterinarijos komitetas sušaukiamas vienos iš šalių prašymu.

6 priedėlis

GYVŪNINIAI PRODUKTAI.

I SKYRIUS

SEKTORIAI, KURIOSE TAIKOMŲ STANDARTŲ LYGIVERTIŠKUMĄ PRIPAŽIŠTA ABI ŠALYS

„Žmonėms vartoti skirti gyvūniniai produktai“

Reglamento (EB) Nr. 853/2004 apibrėžtys taikomos *mutatis mutandis*.

	Europos bendrijos eksportas į Šveicariją ir Šveicarijos eksportas į Europos bendriją		
	Prekybos sąlygos		Lygiavertiškumas
	EB standartai	Šveicarijos standartai	
<i>Gyvūnų sveikata:</i>			
1. Šviežia mėsa, įskaitant smulkintą mėsą, mėsos pusgaminius, mėsos gaminius, neperdirbtus taukus ir lydytus taukus			
Naminiai kanopiniai Naminiai neporakanopiai	Direktyva 64/432/EEB Direktyva 2002/99/EB Reglamentas (EB) Nr. 999/2001 (¹)	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401) (¹)	Taip (¹)
2. Ūkiuose auginamų medžiojamųjų gyvūnų mėsa, mėsos pusgaminiai, mėsos gaminiai			
Ūkiuose auginami sausumos žinduoliai, išskyrus anksčiau nurodytuosius	Direktyva 64/432/EEB Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB Reglamentas (EB) Nr. 999/2001	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip
Ūkiuose auginami Ratitae genties paukščiai Kiškiniai	Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB		Taip
3. Laukinių medžiojamųjų gyvūnų mėsa, mėsos pusgaminiai, mėsos gaminiai			
Laukiniai kanopiniai Kiškiniai Kiti sausumos žinduoliai Laukiniai medžiojamieji plunksnuočiai	Direktyva 2002/99/EB Reglamentas (EB) Nr. 999/2001	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip
4. Šviežia paukštiena, paukštienos pusgaminiai, paukštienos gaminiai, taukai ir lydyti taukai			
Paukščiai	Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip
5. Skrandžiai, pūslės ir žarnos			
Galvijai Avys ir ožkos Kiaulės	Direktyva 64/432/EEB Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB Reglamentas (EB) Nr. 999/2001 (¹)	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401) (¹)	Taip (¹)

	Europos bendrijos eksportas į Šveicariją ir Šveicarijos eksportas į Europos bendriją		Lygiavertiškumas
	Prekybos sąlygos		
	EB standartai	Šveicarijos standartai	
6. Kaulai ir kaulų produktai			
Naminiai kanopiniai Naminiai neporakanopiai Kiti ūkiuose auginami arba laukiniai sausumos žinduoliai Paukščiai, ratitae genties paukščiai ir laukiniai medžiojamieji plunksnuočiai	Direktyva 64/432/EEB Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB Reglamentas (EB) Nr. 999/2001 ⁽¹⁾	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Taip ⁽¹⁾
7. Perdirbti gyvūniniai baltymai, kraujas ir kraujo produktai			
Naminiai kanopiniai Naminiai neporakanopiai Kiti ūkiuose auginami arba laukiniai sausumos žinduoliai Paukščiai, ratitae genties paukščiai ir laukiniai medžiojamieji plunksnuočiai	Direktyva 64/432/EEB Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB Reglamentas (EB) Nr. 999/2001 ⁽¹⁾	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Taip ⁽¹⁾
8. Želatina ir kolagenas			
	Direktyva 2002/99/EB Reglamentas (EB) Nr. 999/2001 ⁽¹⁾	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401) ⁽¹⁾	Taip ⁽¹⁾
9. Pienas ir pieno gaminiai			
	Direktyva 64/432/EEB Direktyva 2002/99/EB	1966 m. liepos 1 d. įstatymas epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip
10. Kiaušiniai ir kiaušinių gaminiai			
	Direktyva 90/539/EEB Direktyva 2002/99/EB	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip
11. Žuvininkystės produktai, dvigeldžiai moliuskai, dygiaodžiai, gaubtagyviai ir jūriniai pilvakojai			
	Direktyva 91/67/EEB Direktyva 93/53/EEB Direktyva 95/70/EB Direktyva 2002/99/EB	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip
12. Medus			
	Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip
13. Sraigės ir varlių kojelės			
	Direktyva 92/118/EEB Direktyva 2002/99/EB	1966 m. liepos 1 d. įstatymas dėl epizootinių ligų (LFE) (RS 916.40) 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) (RS 916.401)	Taip

⁽¹⁾ Jungtinis veterinarijos komitetas persvarstys teisės aktų, reglamentuojančių avių ir ožkų USE stebėjimą, panašumo pripažinimą.

Europos bendrijos eksportas į Šveicariją ir Šveicarijos eksportas į Europos bendriją		
Prekybos sąlygos		Lygiavertiskumas
EB standartai	Šveicarijos standartai	

Visuomenės sveikata

<p>2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles (OL L 147, 2001 5 31, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 688/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 III ir XI priedų nuostatas dėl galvijų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų ir nurodytos pavojingos medžiagos priežiūros Švedijoje (OL L 120, 2006 5 5, p. 10).</p> <p>2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL L 139, 2004 4 30, p. 1).</p> <p>2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL L 139, 2004 4 30, p. 55).</p> <p>2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 854/2004, nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles (OL L 139, 2004 4 30, p. 206).</p> <p>2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).</p> <p>2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų (OL L 338, 2005 12 22, p. 1).</p> <p>2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2074/2005, nustatantis įgyvendinimo priemones tam tikriems produktams pagal Reglamentą (EB) Nr. 853/2004 ir oficialios kontrolės organizavimui pagal Reglamentus (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, nukrypstantis nuo Reglamento (EB) Nr. 852/2004 bei iš dalies keičiantis Reglamentus (EB) Nr. 853/2004 ir (EB) Nr. 854/2004 (OL L 338, 2005 12 22, p. 27).</p> <p>2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2075/2005, nustatantis specialiąsias oficialios Trichinella kontrolės mėsoje taisykles (OL L 338, 2005 12 22, p. 60).</p>	<p>1992 m. spalio 9 d. federacinis įstatymas dėl maisto produktų ir prekių (Maisto produktų įstatymas) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. gruodžio 16 d. (RS 817.0).</p> <p>1981 m. gegužės 27 d. potvarkis dėl gyvūnų apsaugos (OPAn) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. balandžio 12 d. (RS 455.1).</p> <p>1995 m. kovo 1 d. potvarkis dėl mėsos higienos kontrolės institucijų kūrimo (OFHV) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 817.191.54).</p> <p>1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. potvarkis dėl pirminės gamybos (RS 916.020).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. potvarkis dėl gyvūnų skerdimo ir mėsos kontrolės (OAbCV) (RS 817.190).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. potvarkis dėl maisto produktų ir prekių (ODAIŪs) (RS 817.02).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio vidaus reikalų departamento (FVRD) potvarkis dėl maisto produktus reglamentuojančių teisės aktų vykdymo (RS 817.025.21).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio ekonomikos departamento (FED) potvarkis dėl higienos pirminėje gamyboje (RS 916.020.1).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio vidaus reikalų departamento (FVRD) potvarkis dėl higienos (RS 817.024.1).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio ekonomikos departamento (FED) potvarkis dėl higienos gyvūnų skerdimo metu (OHAb) (RS 817.190.1).</p> <p>2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio vidaus reikalų departamento (FVRD) potvarkis dėl gyvūninių maisto produktų (RS 817.022.108).</p>	<p>Taip su specialiomis sąlygomis</p>
--	--	---------------------------------------

Specialiosios sąlygos

- (1) Žmonėms vartoti skirtiems gyvūniniams produktams, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, taikomos tos pačios sąlygos, kurios taikomos žmonėms vartoti skirtiems gyvūniniams produktams, kuriais prekiauja vienos Bendrijos valstybės narės su kitomis. Jei reikia, prekiaujant šiais produktais pateikiami veterinarijos sertifikatai, skirti Bendrijos valstybių narių tarpusavio prekybai arba nustatyti šiuo priedu (juos galima rasti naudojantis TRACES sistema).
- (2) Šveicarija sudaro sąrašą įmonių, patvirtintų vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 882/2004 31 straipsnio (įmonių įregistravimas (patvirtinimas)) nuostatomis.

- (3) Savo importuojamoms prekėms Šveicarija taiko tas pačias nuostatas, kurias šioje srityje taiko Bendrija.
- (4) Šveicarijos kompetentingos institucijos nesinaudoja Reglamento (EB) Nr. 2075/2005 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta leidžiančia nukrypti nuostata, pagal kurią galima būtų nedaryti *Trichinella* tyrimų. Jei norėtų pasinaudoti šia leidžiančia nukrypti nuostata, Šveicarijos kompetentingos institucijos išipareigoja raštu pateikti Komisijai sąrašą regionų, kuriuose tikimybė, kad naminės kiaulės būtų užsikrėtusios *Trichinella*, yra oficialiai pripažinta nedidele. Bendrijos valstybės narės per tris mėnesius nuo šio pranešimo raštu pateikia savo pastabas Komisijai. Jei nei Komisija, nei kuri nors valstybė narė neprieštarauja, regionas pripažįstamas nedidelę *Trichinella* pavojų keliančiu regionu ir iš to regiono kilusioms skerdžiamoms naminėms kiaulėms neatliekamas *Trichinella* tyrimas. Tokiu atveju Reglamento (EB) Nr. 2075/2005 3 straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.
- (5) Reglamento (EB) Nr. 2075/2005 I priedo I ir II skyriuose aprašyti aptikimo metodai taikomi atliekant *Trichinella* tyrimus. Tačiau Reglamento (EB) Nr. 2075/2005 I priedo III skyriuje aprašytas trichinoskopinis tyrimas neatliekamas.
- (6) Šveicarijos kompetentingos institucijos gali taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą ir neatlikti *Trichinella* tyrimų penėti ir skersti laikomų naminių kiaulių skerdenoms ir mėsai nedidelėse skerdyklose.

Ši nuostata taikoma iki 2009 m. gruodžio 31 d.

Taikant Federalinio ekonomikos departamento (FED) potvarkio dėl higienos gyvūnų skerdimo metu (RS 817.190.1) 8 straipsnio 3a pastraipos nuostatas ir Federalinio vidaus reikalų departamento (FVRD) potvarkio dėl gyvūninių maisto produktų (RS 817.022.108) 9 straipsnio 7 pastraipos nuostatas, penėjimui ir skerdimui laikomų naminių kiaulių skerdenos, mėsa, mėsos pusgaminiai, mėsos gaminiai ir perdirbti mėsos gaminiai iš tų skerdyklų ženklinami specialiu tinkamumo maistui ženklu pagal Federalinio ekonomikos departamento (FED) potvarkyje dėl higienos gyvūnų skerdimo metu (RS 817.190.1) 9 priedo 2 pastraipoje nustatytą pavyzdį. Šiais produktais negali būti prekiaujama su Bendrijos valstybėmis narėmis, remiantis Federalinio vidaus reikalų departamento (FVRD) potvarkio dėl gyvūninių maisto produktų (RS 817.022.108) 9 straipsnio a punkto ir 14 straipsnio a punkto nuostatomis.

- (7) Naminių kiaulių, laikomų penėti ir skersti:
- ūkiuose, kuriuos Bendrijos valstybių narių kompetentingos institucijos pripažino neužkrėtais *Trichinella* ;
 - regionuose, kuriuose tikimybė, kad naminės kiaulės būtų užsikrėtusios *Trichinella*, yra oficialiai pripažinta nedidele;
- skerdenoms ir mėsai, kuria prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija ir kuri nebuvo iširta siekiant nustatyti, ar ji nėra užkrėsta *Trichinella*, pagal Reglamento (EB) Nr. 2075/2005 3 straipsnio nuostatas, taikomos tos pačios sąlygos, kurios taikomos Bendrijos valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (8) Taikydamos potvarkio dėl higienos (RS 817.024.1) 2 straipsnio nuostatas, Šveicarijos kompetentingos institucijos ypatingais atvejais gali pritaikyti potvarkio dėl higienos (RS 817.024.1) 8, 10 ir 14 straipsnius:
- a) siekdamos patenkinti kalnų regionuose esančių įmonių, išvardytų 1997 m. kovo 21 d. Federalinio įstatymo dėl pagalbos investicijoms kalnų regionuose priede, poreikius.

Šveicarijos kompetentingos institucijos išipareigoja apie tokio pritaikymo atvejus raštu pranešti Komisijai. Šiame pranešime:

- išsamiai aprašomos nuostatos, kurias, Šveicarijos kompetentingų institucijų manymu, reikia pritaikyti, ir nurodomas tokio pritaikymo pobūdis;
- aprašomi susiję maisto produktai bei įmonės;
- paaiškinami pritaikymo tikslai (jei reikia, pateikiama atliktos rizikos analizės santrauka ir nurodomos visos priemonės, kurių reikia imtis, kad pritaikymas nekludytų siekti potvarkyje dėl higienos (RS 817.024.1) nustatytų tikslų,
- pateikiama kita svarbi informacija.

Komisija ir valstybės narės per tris mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos raštu pateikia pastabas. Jei būtina, sušaukiamas Jungtinis veterinarijos komitetas.

b) tradicinių maisto produktų gamybai.

Šveicarijos kompetentingos institucijos išsipareigoja raštu pranešti Komisijai apie tokio pritaikymo atvejus per dvylika mėnesių nuo to laiko, kai buvo suteiktos individualios arba bendros leidžiančios nukrypti nuostatos. Kiekviename pranešime:

- pateikiamas trumpas pritaikytų nuostatų aprašymas;
- aprašomi susiję maisto produktai bei įmonės, ir
- pateikiama kita svarbi informacija.

(9) Komisija praneša Šveicarijai apie Bendrijos valstybėse narėse, remiantis Reglamento (EB) Nr. 852/2004 13 straipsniu, Reglamento (EB) Nr. 852/2003 10 straipsniu, Reglamento (EB) Nr. 854/2003 13 straipsniu ir Reglamento (EB) Nr. 2074/2005 7 straipsniu, taikomas leidžiančias nukrypti nuostatas ir pritaikytas nuostatas.

(10) Kol nėra suderinti Bendrijos ir Šveicarijos teisės aktai, reglamentuojantys tam tikrų pavojingų medžiagų sąrašą, Šveicarija priėmė vidaus techninę direktyvą, kuria išsipareigojo neparduoti Bendrijos valstybėms narėms senesnių negu 24 mėnesių galvijų skerdenų su nugarkauliu ir iš jų pagamintų produktų.

„Šalutiniai gyvūniniai produktai, neskirti žmonėms vartoti“

Europos bendrijos eksportas į Šveicariją ir Šveicarijos eksportas į Europos bendriją		
Prekybos sąlygos		Lygiavertiškumas
EB standartai	Šveicarijos standartai	
2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL L 273, 2002 10 10, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. vasario 7 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 208/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VI ir VIII priedus, susijusius su mėšlo perdirbimo biologinių dujų įmonėse ir komposto gamybos įmonėse standartais ir reikalavimais (OL L 036, 2006 2 8, p. 25).	2005 m. lapkričio 23 d. potvarkis dėl gyvūnų skerdimo ir mėsos kontrolės (OAbCV) (RS 817.190). 2005 m. lapkričio 23 d. Federalinio ekonomikos departamento (FED) potvarkis dėl higienos gyvūnų skerdimo metu (OHAb) (RS 817.190.1). 1995 m. birželio 27 d. potvarkis dėl epizootinių ligų (OFE) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. lapkričio 23 d. (RS 916.401). 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE). 2004 m. birželio 23 d. potvarkis dėl šalutinių gyvūninių produktų pašalinimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 22 d. (OESPA) (RS 916.441.22).	Taip

Specialiosios sąlygos

Importuojamiems produktams Šveicarija taiko tas pačias nuostatas, kurios pateiktos VII, VIII, X (sertifikatai) ir XI (šalys) prieduose, laikantis Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 29 straipsnio reikalavimų.

Prekyba 1 ir 2 kategorijų medžiagomis uždrausta, išskyrus kai kuriuos atvejus, kai jos skirtos techniniam naudojimui, numatytam Reglamentu (EB) Nr. 1774/2002 (pereinamojo laikotarpio priemonės, nustatytos Komisijos reglamentu (EB) Nr. 878/2004).

3 kategorijos medžiagos, kuriomis prekiauja Europos bendrijos valstybės narės su Šveicarija, turi turėti prekybos dokumentus ir sertifikatus, nustatytus II priedo III skirsnyje, laikantis Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 7 ir 8 straipsnių reikalavimų.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 III skyrių Šveicarija pateikia atitinkamų įmonių sąrašą.

II SKYRIUS

Sektoriai, kuriems netaikomas I skyrius**I. Bendrijos eksportas į Šveicariją**

Eksportuojama tokiomis sąlygomis, kurios numatytos Bendrijos vidaus prekybai. Tačiau visais atvejais kartu su siuntomis turi būti siunčiamas kompetentingos institucijos išduotas sertifikatas, patvirtinantis, kad tų sąlygų laikomasi.

Jei reikia, sertifikatų pavyzdžiai apsvarstomi Jungtiniame veterinarijos komitete.

II. Šveicarijos eksportas į Bendriją

Eksportas vykdomas tinkamomis sąlygomis, nustatytomis Bendrijos teisės aktais. Sertifikatų pavyzdžiai apsvarstomi Jungtiniame veterinarijos komitete.

Kol bus priimtas sprendimas dėl tų pavyzdžių, sertifikatams taikomi šiuo metu galiojantys reikalavimai.

III SKYRIUS

Sektoriaus perkėlimas iš II skyriaus į I skyrių

Kai tik Šveicarija priima teisės aktus, kurie, jos manymu, yra lygiaverčiai Bendrijos teisės aktams, klausimas perduodamas svarstyti Jungtiniame veterinarijos komitetui. Šio priedėlio I skyrius kiek galima greičiau papildomas, atsižvelgiant į atlikto tyrimo rezultatus.

10 priedėlis

TIKRINIMAS PASIENYJE IR MOKESČIAI UŽ APŽIŪRAS

I SKYRIUS

A. Sektoriams, kuriuose taikomų standartų lygiavertiškumą pripažįsta abi šalys, taikomas tikrinimas pasienyje

Tikrinimo pasienyje pobūdis	Dažnumas
1. Dokumentų tikrinimas	100 %
2. Fizinis tikrinimas	1 %

B. A skirsniai nepriklausantiems sektoriams taikomas tikrinimas pasienyje

Tikrinimo pasienyje pobūdis	Dažnumas
1. Dokumentų tikrinimas	100 %
2. Fizinis tikrinimas	nuo 1 % iki 10 %

C. Specialiosios priemonės

Atkreipiamas dėmesys į EEB ir Šveicarijos jungtinio komiteto rekomendacijos Nr. 1/94 3 priedą dėl gyvūninių produktų ir gyvūnų tam tikrų veterinarinių patikrinimų ir formalumų supaprastinimo. Ši klausimą kiek galima greičiau nagrinės Jungtinis veterinarinis komitetas.

D. Mokesčiai už apžiūras

- Kai sektoriuose taikomų standartų lygiavertiškumą pripažįsta abi šalys, imamai tokie mokesčiai:

1,5 EUR už vieną toną, bet ne mažiau kaip 30 EUR ir ne daugiau kaip 350 EUR už vieną siuntą.

- 1 dalyje nenurodytiems sektoriams nustatyti tokie mokesčiai:

3,5 EUR už vieną toną, bet ne mažiau kaip 30 EUR ir ne daugiau kaip 350 EUR už vieną siuntą.

E. Taisyklės, taikomos gyvūniniams produktams, kurie turi kirsti Europos Sąjungos arba Šveicarijos teritoriją

- Šveicarijos kilmės gyvūniniams produktams, kurie turi kirsti Europos Sąjungos teritoriją, taikomos šio predėlio A ir B skirsnių nuostatos dėl tikrinimo. Direktyvos 97/78/EB 11 straipsnio 2 dalies c, d ir e punktų nuostatos netaikomos produktams, kuriems taikomų standartų lygiavertiškumą pripažįsta abi šalys ir kurie skirti eksportuoti iš Europos Sąjungos teritorijos, jei tai leidžiama atlikus veterinarinį patikrinimą pagal pirmiau pateiktą 2 dalį.
- Europos Sąjungos kilmės gyvūniniams produktams, kurie turi kirsti Šveicarijos teritoriją, taikomos nuostatos dėl tikrinimo, nustatytos pirmiau pateiktose 2 ir 3 dalyse.

F. TRACES sistema

1. Teisės aktai

Europos bendrija	Šveicarija
2004 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimas 2004/292/EB dėl TRACES sistemos įdiegimo ir iš dalies keičiantis Sprendimą 92/486/EEB (OL L 094, 2004 3 31, p. 63) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2005 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimu 2005/515/EB, iš dalies keičiančiu Sprendimą 2004/292/EB dėl TRACES sistemos įdiegimo ir iš dalies keičiančiu Sprendimą 92/486/EEB (OL L 187, 2005 7 19, p. 29).	1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).

2. Specialiosios įgyvendinimo taisyklės

Remdamasi Komisijos sprendimu 2004/292/EB, Komisija, bendradarbiaudama su Federaliniu veterinarijos biuru įtraukia Šveicariją į informacinę TRACES sistemą.

Sprendimo 2004/222/EB 3 straipsnio nuostatos dėl bendrųjų veterinarinių įvežimo dokumentų registravimo informacinėje TRACES sistemoje netaikomos produktams, kuriems taikomų standartų lygiavertiškumą pripažįsta abi šalys, išskyrus produktus, kuriems taikoma Direktyvos 97/78/EB 8 straipsnyje, 12 straipsnio 4 dalyje ir 13 straipsnyje nustatyta tvarka, ir tuos produktus, kuriuos patikrinus pasienyje uždraudžiama vežti per teritoriją.

Sektoriams, kuriuose taikomų standartų lygiavertiškumą pripažįsta abi šalys, priskiriamiems produktams, kuriais prekiauja Bendrijos valstybės narės su Šveicarija, taikomos tos pačios sąlygos, kaip ir produktams, kuriais vienos Bendrijos valstybės narės prekiauja su kitomis. Jei reikia, prekiaujant šiais produktais pateikiami veterinarijos sertifikatai, skirti Bendrijos valstybių narių tarpusavio prekybai arba nustatyti šiuo priedu (juos galima rasti naudojantis TRACES sistema).

Jei būtina, Jungtinis veterinarijos komitetas nustato pereinamojo laikotarpio priemones.

II SKYRIUS

IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ IMPORTUOJAMŲ PRODUKTŲ TIKRINIMAS

1. Teisės aktai

Iš trečiųjų šalių importuojami produktai tikrinami laikantis toliau nurodytų nuostatų:

Europos bendrija	Šveicarija
1. 2004 m. sausio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 136/2004, nustatantis produktų, importuojamų iš trečiųjų šalių, veterinarinių patikrinimų Bendrijos pasienio veterinarijos postuose tvarką (OL L 21, 2004 1 28, p. 11).	1. 1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE), (RS 916.443.11).
2. 2004 m. balandžio 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 745/2004, nustatantis priemones, taikomas asmeniniam vartojimui skirtiems gyvūninės kilmės produktams (OL L 122, 2004 4 26, p. 1).	2. 1992 m. spalio 9 d. įstatymas dėl maisto produktų (LDAI) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. birželio 18 d. (RS 817.0).
3. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 854/2004, nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles (OL L 139, 2004 4 30, p. 206).	3. 2005 m. lapkričio 23 d. potvarkis dėl maisto produktų ir prekių (ODALOUŠ, RS 817.02).
4. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).	4. 2005 m. lapkričio 23 d. potvarkis dėl maisto produktus reglamentuojančių teisės aktų vykdymo (RS 817.025.21).
5. 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 97/78/EB, nustatanti principus, reglamentuojančius iš trečiųjų šalių į Bendriją įvežamų produktų veterinarinių patikrinimų organizavimą (OL L 24, 1998 1 30, p. 9), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).	
6. 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2002/99/EB, nustatanti gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybą, perdirbimą, paskirstymą ir importą (OL L 18, 2003 1 23, p. 11).	

2. Įgyvendinimo taisyklės

Taikant Direktyvos 97/78/EB 6 straipsnį, pasienio kontrolės punktai yra Bazelio Miulūzo oro uostas, Ferne Voltero (Ženeva) oro uostas ir Ciuricho oro uostas. Už vėlesnius pakeitimus atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas.

Už tikrinimą vietoje atsakingas Jungtinis veterinarijos komitetas pagal Direktyvos 97/78/EB 23 straipsnį ir įstatymo dėl epizootinių ligų 57 straipsnį.

Ypatingą Bazelio Miulūzo oro uosto ir Ferne Voltero (Ženevos) oro uosto pasienio kontrolės punktų padėtį apsvaistys Jungtinis veterinarijos komitetas per vienerius metus po šio priedėlio įsigaliojimo.

Taikydama Komisijos direktyvos 97/78/EB nuostatas, Komisija, bendradarbiaudama su Federaliniu veterinarijos biuru, įtraukia Šveicariją į informacinę TRACES sistemą pagal Komisijos sprendimą 2004/292/EB.

Veikdamos pagal Direktyvą 97/78/EB, Šveicarijos institucijos išpareigoja rinkti mokesčius, susijusius su oficialia prekių kontrole, laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 882/2004 VI skyriaus nuostatų ir jo V priede nustatytų minimalių įkainių.

III SKYRIUS

GYVŪNINIŲ PRODUKTŲ IMPORTO IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ SĄLYGOS

1. Europos bendrija: teisės aktai

A. VISUOMENĖS SVEIKATOS TAISYKLĖS

- 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 96/23/EB dėl kai kurių medžiagų ir jų likučių gyvuose gyvūnuose ir gyvūninės kilmės produktuose monitoringo priemonių, panaikinanti Direktyvas 85/358/EEB ir 86/469/EEB bei Sprendimus 89/187/EEB ir 91/664/EEB (OL L 125, 1996 5 23, p. 10), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).
- 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles (OL L 147, 2001 5 31, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 688/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 III ir XI priedų nuostatas dėl galvijų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų ir nurodytos pavojingos medžiagos priežiūros Švedijoje (OL L 120, 2006 5 5, p. 10).
- 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozinių sukėlėjų per maistą kontrolės (OL L 325, 2003 12 12, p. 1).
- 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/41/EB, panaikinanti tam tikras direktyvas dėl tam tikrų žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybos ir pateikimo į rinką maisto higienos ir sveikatos sąlygų ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 89/662/EEB ir 92/118/EB bei Tarybos sprendimą 95/408/EB (OL L 157, 2004 4 30, p. 33).
- 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL L 139, 2004 04 30), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2076/2005, nustatančiu pereinamojo laikotarpio priemones Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams (EB) Nr. 853/2004, (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004 įgyvendinti ir iš dalies keičiančiu Reglamentus (EB) Nr. 853/2004 ir (EB) Nr. 854/2004 (OL L 338, 2005 12 22, p. 83).
- 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 854/2004, nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles (OL L 139, 2004 4 30), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2076/2005, nustatančiu pereinamojo laikotarpio priemones Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams (EB) Nr. 853/2004, (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004 įgyvendinti ir iš dalies keičiančiu Reglamentus (EB) Nr. 853/2004 ir (EB) Nr. 854/2004 (OL L 338, 2005 12 22, p. 83).

B. GYVŪNŲ SVEIKATOS TAISYKLĖS

- 1991 m. sausio 28 d. Tarybos direktyva 91/67/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių akvakultūros gyvūnų ir jų produktų teikimą į rinką (OL L 46, 1991 2 19, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 806/2003, suderinančiu su Sprendimu 1999/468/EB nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimo procedūra (OL L 122, 2003 5 16, p. 1).
- 1993 m. birželio 24 d. Tarybos direktyva 93/53/EEB, nustatanti minimalias Bendrijos tam tikrų žuvų ligų kontrolės priemones (OL L 175, 1993 7 19, p. 23), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Aktu dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų – II priedas: Stojimo akto 20 straipsnyje nurodytas sąrašas – 6. Žemės ūkis – B. Veterinarijos ir fitosanitariniai teisės aktai – I. Veterinarijos teisės aktai (OL L 236, 2003 9 23, p. 381).

3. 1992 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 92/118/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos ir visuomenės sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius produktų, kuriems netaikomi minėti reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose Direktyvos 89/662/EEB A priedo I dalyje, ir, ligų sukėlėjų atžvilgiu, Direktyvoje 90/425/EEB, prekybą Bendrijoje ir jų importą į Bendriją (OL L 062, 1993 3 15, p. 49), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/41/EB panaikinančia tam tikras direktyvas dėl tam tikrų žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybos ir pateikimo į rinką maisto higienos ir sveikatos sąlygų ir iš dalies keičiančia Tarybos direktyvas 89/662/EEB ir 92/118/EB bei Tarybos sprendimą 95/408/EB (OL L 157, 2004 4 30, p. 33).
4. 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles (OL L 147, 2001 5 31, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gegužės 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 688/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 III ir XI priedų nuostatas dėl galvijų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų ir nurodytos pavojingos medžiagos priežiūros Švedijoje (OL L 120, 2006 5 5, p. 10).
5. 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL L 273, 2002 10 10, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. vasario 7 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 208/2006, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VI ir VIII priedus, susijusius su mėšlo perdirbimo biologinių dujų įmonėse ir komposto gamybos įmonėse standartais ir reikalavimais (OL L 36, 2006 2 8, p. 25).
6. 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2002/99/EB, nustatanti gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybą, perdirbimą, paskirstymą ir importą (OL L 18, 2003 1 23, p. 11).

2. Šveicarija: teisės aktai

1988 m. balandžio 20 d. potvarkis dėl gyvūnų ir gyvūninių produktų importo, tranzito ir eksporto (OITE).

3. Įgyvendinimo taisyklės

Federalinis veterinarijos biuras taiko tas pačias importo sąlygas, kurios nustatytos šio priedelio 3 skyriaus 1 punkte. Tačiau Jungtinis veterinarijos komitetas gali priimti griežtesnes priemones ir reikalauti papildomų garantijų. Jungtiniame veterinarijos komitete vyks konsultacijos, siekiant rasti tinkamą sprendimą.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Šio priedėlio nuostatos bus persvarstytos Jungtiniame veterinarijos komitete per metus nuo jų įsigaliojimo.“

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 8 d.

dėl nacionalinių nuostatų, apie kurias pranešė Danija, taikomų tam tikroms pramoninėms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 5934)

(Autentiškas tik tekstas danų kalba)

(2007/62/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

kurių fluorintų dujų (HFC, PFC ir SF6), kurioms taikomas Kioto protokolas, išmetimui ir jį riboti.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

- (6) Be to, jame nustatyta keletas draudimų naudoti šias dujas ir draudimų pateikti jas į rinką, kai laikoma, kad Bendrijoje yra ekonomiškų alternatyvų, ir kai nėra įmanoma pagerinti jų ribojimo bei surinkimo.

I. FAKTAI IR PROCEDŪRA

- (1) 2006 m. birželio 2 d. Danijos Karalystės nuolatinės atstovybės Europos Sąjungoje laišku Danijos vyriausybė, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 842/2006 ⁽¹⁾ 9 straipsnio 3 dalies b punktu, pranešė Komisijai apie savo nacionalines nuostatas dėl tam tikrų pramoninių šiltnamio efektą sukeliančių dujų reguliavimo, kurias, jos nuomone, yra būtina išlaikyti po minėto reglamento priėmimo, kartu pateikdamos argumentus, pagrindžiančius tokių nuostatų išlaikymą.
- (2) Šiame laiške Danijos vyriausybė, remdamasi Reglamento (EB) Nr. 842/2006 9 straipsnio 3 dalies a punktu, nurodo, kad Danijos Karalystė siekia išlaikyti nacionalines nuostatas, kurios yra griežtesnės už minėto reglamento nuostatas.

1. Bendrijos teisės aktai**1.1. EB sutarties 95 straipsnio 4 ir 6 dalys:**

- (3) EB sutarties 95 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Jei Tarybai arba Komisijai nustatius kurią nors suderinimo priemonę valstybė narė mano, kad 30 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais reikia išlaikyti nacionalines nuostatas, apie tas nuostatas ir jų išlaikymo motyvus ji praneša Komisijai.“
- (4) Kaip numatyta 95 straipsnio 6 dalyje, Komisija per šešis mėnesius nuo pranešimo gavimo patvirtina arba atmeta aptartąsias nacionalines nuostatas, patikrinusi, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė arba užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas ir ar jos netrukdo veikti vidaus rinkai.

1.2. Reglamentas (EB) Nr. 842/2006:

- (5) Reglamentu (EB) Nr. 842/2006 dėl tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų siekiama užkirsti kelią kai

- (7) Reglamentas turi dvigubą teisinį pagrindą: EB sutarties 175 straipsnio 1 dalimi grindžiamos visos nuostatos, išskyrus 7, 8 ir 9 straipsnius, kurie yra pagrįsti EB sutarties 95 straipsniu dėl jų poveikio laisvam prekių judėjimui bendroje EB rinkoje.

- (8) Reglamento 9 straipsniu reglamentuojamas pateikimas į rinką, konkrečiau, jame draudžiama prekiauti kai kuriais produktais ir įranga, kurių sudėtyje yra fluorintų dujų arba kurių veikimas priklauso nuo fluorintų dujų, kurioms taikomas šis reglamentas. Minėto straipsnio 3 dalies a punktu nustatoma, kad valstybės narės, kurios iki 2005 m. gruodžio 31 d. priėmė griežtesnes nacionalines priemones nei nustatytosios tame straipsnyje, patenkančias į šio reglamento taikymo sritį, gali taikyti tas priemones iki 2012 m. gruodžio 31 d. Pagal to paties straipsnio 3 dalies b punktą, apie tokias priemones, įskaitant jas pagrindžiančius argumentus, turi būti pranešta Komisijai; šios priemonės turi būti suderinamos su Sutartimi.

- (9) Reglamentas taikomas nuo 2007 m. liepos 4 d., išskyrus 9 straipsnį ir II priedą, kurie taikomi nuo 2006 m. liepos 4 d.

2. Nacionalinės nuostatos, apie kurias pranešė Danija

- (10) Nacionalinės nuostatos, apie kurias pranešė Danija, buvo nustatytos 2002 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 552.

- (11) Šis įsakymas taikomas Kioto protokole išvardytoms šiltnamio efektą sukeliančioms trijų rūšių dujoms, kurių dauguma turi aukštą visuotinio atšilimo potencialą: hidrofluoroangliavandeniliams (HFC), perfluoroangliavandeniliams (PFC) ir sieros heksafluoridui (SF6).

⁽¹⁾ OL L 161, 2006 4 16, p. 1.

- (12) Įsakymą sudaro bendrasis draudimas nuo 2006 m. sausio 1 d. importuoti, parduoti ir naudoti naujus produktus, kuriuose esama minėtų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, ir draudimas nuo 2006 m. sausio 1 d. importuoti, parduoti ir naudoti šias – ir naujas, ir surinktas – šiltnamio efektą sukeliančias dujas.
- (13) Kartu su bendruoju draudimu, taikomu minėtų fluorintų dujų turintiems naujiems produktams, įsakymo I priede yra pateiktos leidžiančios nukrypti nuostatos.
- (14) Įsakyme numatyta, kad „labai ypatingais atvejais“ išimtis gali taikyti Danijos aplinkos apsaugos agentūra. Pranešime aprašyta, kokiais atvejais galima svarstyti galimybę taikyti tokias išimtis: pavyzdžiui, nurodomas nenumatytas ir neproporcingas draudimo poveikis; situacijos, kai nėra jokių alternatyvų ar jos yra netinkamos; situacijos, kai įrodoma, kad bendras šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo lygis, išreikštas anglies dioksido ekvivalentu, būtų mažesnis taikant sistemą, kurioje naudojamos fluorintos dujos. Pranešime taip pat pateikiamos Danijos aplinkos apsaugos agentūros paskelbtos rekomendacijos ekonomikos subjektams, norintiems pateikti prašymą suteikti tokią išimtį. Šiame dokumente išvardijami kriterijai, kuriais Danijos aplinkos apsaugos agentūra vadovaujasi sprendžiant, ar taikyti, ar netaikyti išimtį, ir trumpa iki šiol pateiktų prašymų apžvalga bei jų atžvilgiu Danijos aplinkos apsaugos agentūros priimti sprendimai.
- (15) 2006 m. spalio 26 d. laišku Komisija pranešė Danijos vyriausybei, kad gavo pranešimą ir kad šešis mėnesius trukšiantis jo nagrinėjimo laikotarpis pagal 95 straipsnio 6 dalį prasidėjo 2006 m. birželio 9 d., t. y. kitą dieną po pranešimo gavimo.
- (16) 2006 m. rugsėjo 19 d. laišku Komisija pranešė apie gautąjį pranešimą kitoms valstybėms narėms, nustatydamą 30 dienų laikotarpį, per kurį šios galėtų pateikti savo pastabas. Komisija taip pat paskelbė apie pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽²⁾, siekdama informuoti kitas suinteresuotąsias šalis apie Danijos nacionalines nuostatas ir jų priėmimo motyvus.
- (19) Reglamentu (EB) Nr. 842/2006, ypač jo 9 straipsniu ir II priedu yra suderintas tam tikrų fluorintų dujų turinčių produktų ir įrangos pateikimas į visos EB rinką.
- (20) Danijos priimtą įsakymą sudaro griežtesnės nuostatos negu numatytosios Reglamente (EB) Nr. 842/2006, kadangi įsakyme nustatomas bendrasis draudimas nuo 2006 m. sausio 1 d. importuoti, parduoti ir naudoti naujus produktus, kuriuose esama fluorintų dujų, ir draudimas nuo 2006 m. sausio 1 d. importuoti, parduoti ir naudoti šias naujas ir surinktas fluorintas dujas, o reglamente yra numatytas ribotas draudimas pateikti į rinką, kadangi jis taikomas tik jo II priede išvardytiems produktams.
- (21) Dėl pirmiau nurodytų nuostatų, įskaitant Reglamento (EB) Nr. 842/2006 9 straipsnio 3 dalies b punktą, valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie savo priemones ir jas pagrindžiančius argumentus. Tokios priemonės turi būti suderinamos su Sutartimi.
- (22) Tai, ar atitinkamos priemonės neprieštarauja Sutarčiai, tikrinama laikantis 95 straipsnio 4 dalyje ir 95 straipsnio 6 dalyje nustatytos tvarkos, atsižvelgiant į Reglamentą Nr. 842/2006. EB sutarties 95 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad kartu su pranešimu būtų pateikiamas motyvų, susijusių su viena ar keliomis 30 straipsnyje nurodytomis arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiomis labai svarbiomis priežastimis, apibūdinimas.
- (23) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija mano, kad Danijos pateiktas prašymas leisti išlaikyti nacionalines nuostatas, taikomas tam tikroms pramoninėms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, yra leistinas pagal EB sutarties 95 straipsnio 4 dalį.

2. Prašymo pagrįstumo vertinimas

II. VERTINIMAS

1. Tinkamumo kriterijus

- (17) 95 straipsnio 4 dalis taikoma tiems atvejams, kai, priėmus kokią nors suderinimo priemonę, valstybė narė mano, jog 30 straipsnyje nurodytais arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusiais svarbiais sumetimais būtina išlaikyti nacionalines nuostatas.
- (18) Danija pateikė pranešimą dėl nacionalinių nuostatų, nukrypstančių nuo Reglamento (EB) Nr. 842/2006 9 straipsnio 1 dalies nuostatų. Šios nacionalinės nuostatos buvo priimtos ir įsigaliojo 2002 m., taigi dar prieš priimant minėtą reglamentą.
- (24) Kaip numatyta EB sutarties 95 straipsnio 4 dalyje ir 6 dalies pirmojoje pastraipoje, Komisija turi užtikrinti, kad būtų laikomasi visų tame straipsnyje numatytų sąlygų, leidžiančių valstybei narei išlaikyti nacionalines nuostatas, nukrypstančias nuo Bendrijos suderinimo priemonės. Visų pirma, tokios nacionalinės nuostatos turi būti pagrįstos Sutarties 30 straipsnyje minimomis labai svarbiomis arba su aplinkos apsauga ar darbo apsauga susijusiomis priežastimis; jos neturi būti savavališkos diskriminacijos priemonė ar užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas ir neturi neproporcingai arba nepagrįstai trukdyti vidaus rinkos veikimui.
- 2.1. Įrodinėjimo pareiga
- (25) Komisija, nagrinėdama, ar nacionalinės priemonės, apie kurias buvo pranešta pagal 95 straipsnio 4 dalį, yra pagrįstos, turi remtis apie jas pranešančios valstybės narės nurodytais motyvais. Tai reiškia, kad pagal EB sutarties nuostatas įrodyti, jog nacionalinės priemonės yra pagrįstos, privalo prašymą pateikiančioji valstybė narė, norinti išlaikyti šias priemones.

⁽²⁾ OL C 228, 2006 9 22, p. 4.

- (26) Kad valstybei narei būtų leista išlaikyti griežtesnes nacionalinės teisės nuostatas, ji turi pateikti pakankamus motyvus, faktus ir mokslinius įrodymus. Todėl valstybei narei yra naudinga kartu su pranešimu pateikti bet kokius esminius ar teisinius elementus, kuriais ji galėtų pagrįsti savo prašymą⁽³⁾. Jeigu tokie elementai nepateikiami kartu su pranešimu, Komisija laiko šį pranešimą nepagrįstu.
- 2.2. *Argumentai, paremti Sutarties 30 straipsnyje minimomis labai svarbiomis arba su aplinkos apsauga ar darbo aplinka susijusiomis priežastimis*
- 2.2.1. *Danijos pozicija*
- (27) Siekdamas pagrįsti savo nacionalinių nuostatų išlaikymą, Danijos valdžios institucijos pateikė paaiškinimą, kuriame išdėstė tokius argumentus.
- (28) 2002 m. liepos 2 d. Įsakymas Nr. 552 yra susijęs su tam tikrų pramoninių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (HFC, PFC ir SF₆) reguliavimu. Visos šios dujos sukelia stiprų šiltnamio efektą. Pavyzdžiui, 1 kg dviejų plačiausiai Danijoje naudojamų HFC dujų rūšių (HFC-134a ir HFC-404A) prilygsta atitinkamai 1 300 kg ir 3 780 kg CO₂, o 1 kg SF₆ prilygsta daugiau nei 22 000 kg CO₂.
- (29) Pagal Kioto protokolą EB įsipareigojo 2008–2012 m. laikotarpiu sumažinti bendrą savo valstybių narių šiltnamio dujų išmetimą bent 8 %, palyginti su jų išmetimu 1990 m. Tolesnėse EB diskusijose (2002 m. balandžio 25 d. Tarybos sprendime 2002/358/EB dėl Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo patvirtinimo Europos bendrijos vardu ir bendro jame numatytų įsipareigojimų vykdymo⁽⁴⁾) Danija įsipareigojo per šį laikotarpį 21 % sumažinti savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų bendrą išmetimo lygį.
- (30) Savo pranešimą Danijos valdžios institucijos grindžia tikslu apsaugoti aplinką ir ypač poreikiu visomis įmanomomis priemonėmis siekti tikslo sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, kaip numatyta Sprendime 2002/358/EB.
- (31) Šio konkretaus įsakymo tikslas yra padėti mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą užkertant kelią fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimui.
- (32) Danijos valdžios institucijos nurodo, kad Danijos įsakymo dėl pramoninių šiltnamio efektą sukeliančių dujų tikslas yra kiek galima apriboti pramoninių šiltnamio efektą sukeliančių dujų naudojimą, taigi ir jų išmetimą, šitai padedant mažinti dujų išmetimą ir prisidedant prie Danijos prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų vykdymo. Danijos valdžios institucijos mano, kad siekiant aukšto tikslo sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, kurią Danija užsibrėžė pasiekti pagal Sprendimą 2002/358/EB, būtina imtis bendrų pastangų sprendžiant problemas, susijusias su kiekvienu šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo šaltiniu.
- (33) HFC Danijoje daugiausia naudojami kaip šaldymo blokams skirti aušinamieji skysčiai. PFC Danijoje daugiau nebenaudojami. SF₆ anksčiau buvo naudojamas garsui nelaidiems stiklo paketams ir kai kuriems jungikliams elektros energijos sektoriuje. Šiuo metu jis naudojamas tik pastariesiems produktams, ir per metus sunaudojama labai nedaug tonų šios medžiagos.
- (34) Savo pranešime Danijos valdžios institucijos mini prognozes, pagal kurias, netaikant papildomo reguliavimo, dujų išmetimo lygis iki 2010 m. padvigubėtų ir atitiktų 0,5–0,7 mln. tonų daugiau anglies dioksido ekvivalento negu tada, jeigu būtų taikomos įstatyminės priemonės, apie kurias pranešama.
- (35) Danijos valdžios institucijos pažymi, kad principai, įdiegti Bendrijoje Reglamentu (EB) Nr. 842/2006, siekiant sumažinti išmetimą ribojimo būdu, buvo įdiegti Danijos teisėje daugiau nei prieš 50 metų ir nuo tada taikyti produktams, kuriuose naudojamos fluorintos dujos, taigi mažai tikėtina, kad jais pavyktų dar labiau sumažinti šių dujų išmetimą.
- (36) Savo pranešime Danija glaustai apibūdina kai kurias taikomo sritis, kuriose buvo atrasta alternatyvių sprendimų ir kurioms dėl to taikomi Danijos įstatymai. Danija daro prielaidą, kad yra alternatyvų, galinčių pakeisti tam tikriems produktams naudojamas pramonines šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kurios buvo uždraustos nuo 2006 m. sausio 1 d. arba bus uždraustos nuo 2007 m. sausio 1 d.
- (37) Kartu su bendruoju draudimu importuoti, parduoti ir naudoti naujus produktus, kuriuose esama minėtų fluorintų dujų, yra nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, pateikiamos įsakymo I priede. Šios konkrečios leidžiančios nukrypti nuostatos yra taikomos kai kuriems labai specifinės paskirties produktams bei kai kuriems dažniau naudojamiems produktams ir grindžiamos atitinkamose sistemose naudojamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu, tuo būdu išimtį taikant, pvz., šaldymo blokams, šiluminiais siurbliams ar oro kondicionavimo įrenginiams su 0,15–10 kg užpildu ir šaldymo bei šilumos atgavimo sistemoms su 50 kg ar mažesniu užpildu. Taip pat išimtis taikoma laivuose naudojamiems bei karinės paskirties produktams ir aukštos įtampos įrenginiuose naudojamam SF₆.
- (38) Kartu su minėtomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis Danijos įsakyme numatoma galimybė „labai ypatingais atvejais“ taikyti bendrojo draudimo išimtį. Šios galimybės taikyti išimtį tikslas yra apsaugoti nuo neproporcingai didelių neigiamų padarinių, kurių tam tikrais atvejais galėtų turėti draudimas (tais atvejais, kurie nebuvo numatyti priimančiam įsakymą; konkrečiose situacijose, kai šaldymo įrangos, naudojančios HFC alternatyvas, įrengimas sukeltų išskirtinių ir nepagrįstų išlaidų jos įrengėjui (savininkui); ar tokiose situacijose, kai įrodoma, jog bendras šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo lygis, išreikštas anglies dioksido ekvivalentu, būtų mažesnis taikant sistemą, kurioje naudojamos fluorintos dujos).

⁽³⁾ Žr. Komisijos komunikatą dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 95 straipsnio (4, 5 ir 6 dalių) (COM(2002)760 galutinis, 2002 12 23), ypač į jo 13 dalį.

⁽⁴⁾ OL L 130, 2002 5 15, p. 1.

- (39) Galimybė taikyti išimtis numatoma tam, kad aplinkos būklės pagerėjimas, kurio tikimasi pasiekti šiuo draudimu, būtų pasiektas pačiu geriausiu ir veiksmingiausiu būdu, vertinant pagal bendrą aplinkos apsaugos perspektyvą ir įskaitant energijos klausimus.
- (40) Pagal 1996 m. sausio 16 d. Įsakymo Nr. 21 dėl cheminių medžiagų ir produktų 8 straipsnį draudimas netaikomas vien tik eksportui skirtų produktų importui, gamybai ir pardavimui.
- (41) Be to, nėra nustatyta draudimo importuoti pramonines šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kurios naudojamos konkrečiau eksportui skirtu produkto gamybai.
- (42) Danijos vyriausybės požiūriu, minėto įsakymo paskirtis yra apsaugoti aplinką ir jis yra būtinas ir proporcingas, siekiant užkirsti kelią fluorintų dujų išmetimui ir sumažinti jų išmetimą. Todėl ji mano, kad šis įsakymas yra suderinamas su Sutartimi.

2.2.2. Danijos pozicijos įvertinimas

- (43) Išnagrinėjusi Danijos pateiktą informaciją, Komisija mano, kad prašymas leisti išlaikyti griežtesnes priemones negu numatytosios Reglamente (EB) Nr. 842/2006 yra suderinamas su Sutartimi dėl toliau nurodytų priežasčių.

2.2.2.1. Su aplinkos apsauga susiję argumentai:

- (44) Šis įsakymas yra dalis platesnės strategijos, kurią Danija taiko siekdama įvykdyti savo uždavinį sumažinti išmetimą pagal Kioto protokolą ir vėlesnį Bendrijos lygiu priimtą susitarimą dėl naštos pasidalijimo. Pagal šį Bendrijos susitarimą Danija privalo per 2008–2012 m. laikotarpį 21 % sumažinti savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, palyginti su bazinių metų (1990 m.) lygiu.
- (45) Remdamasi tuo, kas nurodyta pirmiau, Danija taiko klimato strategiją, apimančią kiekvieną šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo šaltinį, siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus. Todėl fluorintoms dujoms taikomos priemonės yra jos bendrų pastangų vykdyti savo įsipareigojimus dalis. Reikėtų pažymėti, kad jeigu nebus taikomas papildomas reguliavimas, remiantis dabartiniais vertinimais, šių fluorintų dujų išmetimas iki 2010 m. padvigubės, kadangi naudojama vis daugiau šaldymo įrangos, o taip pat dėl būsimo HCFC naudojimo šaldymui laipsniško nutraukimo pagal 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2037/2000 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ⁽⁵⁾.
- (46) Tikimasi, kad taikant Reglamentą (EB) Nr. 842/2006 labai sumažės fluorintų dujų išmetimas visoje Bendrijoje ir ypač tose valstybėse narėse, kuriose dar nėra įdiegta tinkamų fluorintų dujų išmetimo mažinimo priemonių. Daugiausia to bus pasiekta priemonėmis, skirtomis pagerinti tam tikriems produktams naudojamų fluorintų dujų ribojimą ir surinkimą. Tačiau Danijos teisėje panašios nuostatos buvo įdiegtos prieš daugiau nei 50 metų (ribojimo politika, ypač grindžiama privalomomis mokymo programomis; reguliarius patikrinimai dėl galimo nutekėjimo) ir tuomet taikytos

fluorintų dujų turintiems produktams. Todėl mažai tikėtina, kad taikant tokias nuostatas būtų įmanoma dar labiau sumažinti dujų išmetimą – tiek, kad būtų kompensuotas prognozuojamas fluorintų dujų išmetimo didėjimas Danijoje.

- (47) Remdamasi tuo, kas nurodyta pirmiau, Komisija mano, kad Danijos pateikti su aplinkos apsauga susiję argumentai, t. y. fluorintų dujų išmetimo mažinimas ir nutraukimas, yra pagrįsti.

2.2.2.2. Danijos įsakymo svarba ir proporcingumas, siejami su tikslu toliau mažinti fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą:

- (48) Esamomis aplinkybėmis, siekdama toliau mažinti fluorintų dujų išmetimą bei užkirsti jam kelią, Danija jau 2002 m. nusprendė taikyti atrankinius draudimus dėl naujos įrangos pateikimo į rinką. Tokia atranka buvo pagrįsta tyrimais, kuriais visų pirma buvo siekiama patikrinti, ar yra fluorintų dujų naudojimo alternatyvų ir ar jomis galima pasinaudoti.

- (49) Remiantis šiuo tyrimu, įsakyme nustatomas bendrasis draudimas nuo 2006 m. sausio 1 d. importuoti, parduoti ir naudoti naujus produktus, kuriuose esama fluorintų dujų, kartu taikant nemažai leidžiančių nukrypti nuostatų ir išimčių, pagal kurias tam tikriems produktams ir įrangai draudimas yra netaikomas automatiškai ar galėtų būti netaikomas konkrečiomis sąlygomis arba draudimo terminai paankstinami ar atidedami. Įsakymo I priede išvardijamos konkrečios leidžiančios nukrypti nuostatos kai kuriems labai specifinėms paskirties produktams (pvz., gydomiesiems aerozoliams, laboratorinei įrangai), o kai kuriai įprastesnės paskirties įrangai taikomos išimties, grindžiamos atitinkamose sistemose naudojamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu, tuo būdu išimčių taikant šaldymo blokams, šiluminiais siurbliams ar oro kondicionavimo įrenginiams su 0,15–10 kg užpildu ir šaldymo bei šilumos atgavimo sistemoms su 50 kg ar mažesniu užpildu. Taip pat išimtis taikoma laivuose naudojamiems bei karinės paskirties produktams ir aukštos įtampos įrenginiuose naudojamam SF6.

- (50) Be to, įsakyme yra numatyta, kad ypatingais atvejais išimtis gali taikyti Danijos aplinkos apsaugos agentūra, t. y. tais atvejais, kurie nebuvo numatyti, kai buvo priimtas įsakymas; tokiose situacijose, kai paaiškėja, jog alternatyvų nėra arba jos yra netinkamos, taip pat tokiose situacijose, kai įrodoma, jog bendras šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo lygis (įskaitant „netiesioginį išmetimą“ dėl energijos vartojimo), išreikštas anglies dioksido ekvivalentu, būtų mažesnis taikant fluorintas dujas apimančią sistemą.

- (51) Aiškiai apibūdinama Danijos aplinkos apsaugos agentūros taikoma tvarka ir kriterijai, kuriais remiantis priimami sprendimai taikyti išimčių arba jos netaikyti. Šie kriterijai yra nustatyti remiantis proporcingumo principu.

- (52) Taip pat reikėtų nurodyti, kad Danijos priimtu įsakymu leidžiama naudoti fluorintas dujas naudojamos įrangos techninei priežiūrai bei remontui, siekiant, kad įrangos naudojimas nebūtų be reikalo nutrauktas.

⁽⁵⁾ OL L 244, 2000 9 29, p. 1.

- (53) Komisija pažymi, kad šis įsakymas turi poveikį laisvam prekių judėjimui Bendrijoje, tačiau, nepaisant to, remdamasi minėta analize, daro išvadą, kad jis yra pagrįstas aplinkosauginiu požiūriu ir jame atsižvelgiama į numatomų draudimų poveikį vidaus rinkai, be to, jame numatoma galimybė taikyti atskiras išimtis.
- (54) Taip pat reiktų prisiminti, kad Reglamento (EB) Nr. 842/2006 9 straipsnio 3 dalies a punktu leidžiama išlaikyti nacionalines priemones tik iki 2012 m. gruodžio 31 d. Todėl, taip pat atsižvelgiant į tai, kad Danijos Karalystės pranešimas yra paremtas šiuo reglamento straipsniu, galima daryti prielaidą, jog įsakymas būtų taikomas ribotą laikotarpį.
- 2.3. *Savavališkos diskriminacijos arba paslėpto prekybos tarp valstybių narių ribojimo nebuvimas:*
- (55) Kaip numatyta EB sutarties 95 straipsnio 6 dalyje, Komisija patvirtina arba atmeta aptartąsias nacionalines priemones, prieš tai patikrinusi, ar jos nėra savavališkos diskriminacijos priemonė arba užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas.
- (56) Reiktų prisiminti, kad nuostata pagal EB sutarties 95 straipsnio 4 dalį turi būti įvertinama atsižvelgiant į sąlygas, nustatytas tiek šioje straipsnio dalyje, tiek to paties straipsnio 6 dalyje. Jeigu netenkinama bent viena iš minėtų sąlygų, tokia nuostata turi būti atmeta neatsižvelgiant į kitas sąlygas.
- (57) Nacionalinės nuostatos, apie kurias pranešta, yra bendro pobūdžio ir yra taikomos tiek nacionaliniams, tiek importuotiems produktams. Nėra jokių įrodymų, kad šios nacionalinės nuostatos gali būti naudojamos kaip savavališkos Bendrijos ekonomikos subjektų diskriminacijos priemonė.
- (58) Minėto įsakymo tikslas yra aplinkos apsauga. Nėra jokių įrodymų, kad šis įsakymas dėl jo tikslo ar įgyvendinimo sukeltų savavališką diskriminaciją arba užslėptus prekybos apribojimus.
- (59) Atsižvelgdama į tam tikrų fluorintų dujų keliamus pavojus aplinkai, Komisija mano, jog nėra jokių įrodymų, kad nacionalinės nuostatos, apie kurias pranešė Danijos valdžios institucijos, yra neproporcinga kliūtis vidaus rinkos veikimui, atsižvelgiant į siekiamus tikslus.

III. IŠVADA

- (60) Remdamasi tuo, kas nurodyta pirmiau, ir atsižvelgdama į valstybių narių bei kitų trečiųjų šalių pateiktas pastabas dėl

Danijos valdžios institucijų pranešimo, Komisija mano, kad 2006 m. birželio 2 d. Danijos pateiktas prašymas leisti iki 2012 m. gruodžio 31 d. taikyti griežtesnes nacionalinės teisės nuostatas negu numatytosios Reglamente (EB) Nr. 842/2006 produktų ir įrangos, kurių sudėtyje yra fluorintų dujų arba kurių veikimas priklauso nuo šių dujų, pateikimui į rinką, yra leistinas.

Be to, Komisija daro išvadą, kad Danijos nacionalinės nuostatos:

- atitinka aplinkos apsaugos poreikius,
- įvertina alternatyvų Danijoje uždraustiesiems produktams buvimą ir į jų technines bei ekonomines panaudojimo galimybes; taip pat veikiausiai neturės didelio poveikio ekonomikai,
- nėra savavališkos diskriminacijos priemonė ir
- nėra užslėptas valstybių narių tarpusavio prekybos apribojimas,
- todėl yra suderinamos su Sutartimi.

Todėl Komisija mano, kad jas galima patvirtinti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiuo sprendimu patvirtinamos nacionalinės nuostatos, taikomos tam tikroms fluorintoms šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, apie kurias Danijos Karalystė pranešė Komisijai 2006 m. birželio 2 d. laišku ir kurios yra griežtesnės už Reglamento (EB) Nr. 842/2006 nuostatas, taikomas produktų ir įrangos, kuriuose yra fluorintų dujų arba kurių veikimas priklauso nuo šių dujų, pateikimui į rinką. Danijos Karalystei leidžiama taikyti šias nuostatas iki 2012 m. gruodžio 31 d.

2 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Danijos Karalystei.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 8 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys

SPRENDIMAS Nr. 2/2006

2006 m. gruodžio 13 d.

pagal Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl abipusio pripažinimo įsteigto komiteto sprendimas, susijęs su atitikties vertinimo įstaigos įtraukimu į asmeninių apsaugos priemonių sektorių sąrašą

(2007/63/EB)

KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl abipusio pripažinimo atitikties vertinimo atžvilgiu, ypač į jo 10 straipsnio 4 dalies a punktą ir 11 straipsnį,

kadangi Komitetas turi priimti sprendimą įtraukti atitikties vertinimo įstaigą arba įstaigas į minėto susitarimo 1 priede pateikiamą sektorių sąrašą,

NUSPRENDĖ:

1. A priedėlyje nurodyta atitikties vertinimo įstaiga įtraukiama į susitarimo 1 priede pateikiamą asmeninių apsaugos

priemonių sektorių Šveicarijos atitikties vertinimo įstaigų sąrašą.

2. Šalys susitarė dėl produktų ir atitikties vertinimo procedūrų, kurios, į sąrašą įtraukus A priedėlyje nurodytą atitikties vertinimo įstaigą, patenka į jos kompetenciją, ir šio susitarimo laikysis.

Šį dviem egzemplioriais sudarytą sprendimą pasirašo Komiteto atstovai, kuriems suteikti įgaliojimai veikti šalių vardu iš dalies keičiant šį susitarimą. Šis sprendimas įsigalioja nuo tos datos, kai jį pasirašo paskutinė susitarimo šalis.

Pasirašyta Berne, 2006 m. lapkričio 22 d.

Šveicarijos Konfederacijos vardu
Heinz HERTIG

Pasirašyta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 13 d.

Europos bendrijos vardu
Andra KOKE

PRIEDĖLIS

Šveicarijos atitikties vertinimo įstaiga įtraukiama į susitarimo 1 priede pateikiamą asmeninių apsaugos priemonių sektorių atitikties vertinimo įstaigų sąrašą.

TESTEX
Gotthardstrasse 61
8027 Zürich
Šveicarija
Adrian Meili
Tel. + 41 (0) 44206 42 42
Faks. + 41 (0) 44206 42 30
El-p.: zuerich@testex.ch

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 15 d.

nustatantis patikslintus ekologinius kriterijus ir susijusius vertinimo ir tikrinimo reikalavimus suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą auginimo terpėms

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6962)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/64/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 dėl pakeistos Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo sistemos ⁽¹⁾, ypač į jo 6 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą,

pasitarusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklavimo valdyba,

kadangi:

(1) Laikantis Reglamento (EB) Nr. 1980/2000, buvo nustatyta laiku patikslinti Komisijos sprendimu 2001/688/EB ⁽²⁾ nustatyti ekologiniai kriterijai ir susiję vertinimo ir tikrinimo reikalavimai, taikomi suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą dirvožemio savybes gerinančioms medžiagoms ir auginimo terpėms.

(2) Remiantis tokiu patikslinimu, produkto grupė buvo padalinta į dvi atskiras produkto grupes ir atitinkamai buvo priimtas Sprendimas 2006/799/EB dėl auginimo terpių. Minėtu sprendimu Sprendimas 2001/688/EB buvo pakeistas tiek, kiek tai yra susiję su dirvožemio savybes gerinančiomis medžiagomis.

(3) Tačiau Sprendimą 2001/688/EB reikia pakeisti tiek, kiek tai yra susiję su auginimo terpėmis.

(4) Auginimo terpių atveju taip pat reikėtų, remiantis patikslinimu ir siekiant atsižvelgti į mokslo raidą ir rinkos pokyčius, patikslinti su auginimo terpėmis, kurių galiojimas baigiasi 2007 m. rugpjūčio 28 d., susijusius kriterijus ir reikalavimus.

(5) Patikslinti ekologiniai kriterijai ir reikalavimai turėtų galioti ketverius metus.

(6) Tikslinga numatyti tam tikrą pereinamąjį, ne ilgesnį kaip aštuoniolikos mėnesių laikotarpį, kad gamintojai, kurių

gaminiams ekologinis ženklas buvo suteiktas iki 2006 m. spalio 1 d. arba kurie yra pateikę paraišką dėl tokio ženklo suteikimo iki tos datos, turėtų pakankamai laiko priderinti savo gaminius prie naujų kriterijų ir reikalavimų.

(7) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1980/2000 17 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Auginimo terpė – tai kitos medžiagos, kurios nėra dirvožemis *in situ*, kuriose auginami augalai.

2 straipsnis

Kad auginimo terpėms pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 būtų suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas, jos turi priklausyti auginimo terpės produktų grupei, kaip apibrėžta 1 straipsnyje, ir atitikti šio sprendimo priede nustatytus ekologinius kriterijus.

3 straipsnis

Auginimo terpės produktų grupės ekologinės savybės vertinamos remiantis šio sprendimo priede išdėstytais konkrečiais ekologiniais kriterijais.

4 straipsnis

Administravimo tikslais auginimo terpės produktų grupei priskiriamas kodas „029“.

5 straipsnis

Dirvožemio savybes gerinančių medžiagų ir auginimo terpių grupei priklausantiems produktams iki 2006 m. spalio 1 d. suteiktas Bendrijos ekologinis ženklas gali būti toliau naudojamas iki 2008 m. balandžio 30 d.

⁽¹⁾ OL L 237, 2000 9 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 242, 2001 9 12, p. 17. Sprendimas, su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2005/384/EB (OL L 127, 2005 5 12, p. 20).

Jei paraiškos dėl Bendrijos ekologinis ženklas suteikimo dirvožemio savybes gerinančių medžiagų ir auginimo terpių grupei priklausantiems produktams buvo pateiktos iki 2006 m. spalio 1 d., jiems ekologinis ženklas gali būti suteiktas taikant iki 2007 m. rugpjūčio 28 d. galiojančias sąlygas. Tokiais atvejais ekologinis ženklas gali būti naudojamas iki 2008 m. balandžio 30 d.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 15 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys

PRIEDAS

PAGRINDAS

Prireikus ir iki tol, kol remiantis ESK darbo grupės 151 „Horizontal“ rekomendacijomis bus sukurti atitinkami horizontalūs standartai, tyrimas ir mėginių ėmimas bus atliekami remiantis Techninio komiteto CEN 223 „Dirvožemio savybės gerinančios medžiagos ir auginimo terpės“ parengtais tyrimų metodais.

Mėginiai imami pagal CEN/TC 223 (3 darbo grupė) nustatytą metodiką, kaip apibrėžta ir patvirtinta ESK EN 12579 standarto reikalavimuose – Dirvožemio savybės gerinančios medžiagos ir auginimo terpės – Mėginių ėmimas. Jeigu reikia atlikti bandymus arba paimti mėginius, kuriems netaikomi šie metodai ir mėginių ėmimo būdai, kompetentinga institucija arba paraišką vertinančios institucijos (toliau – kompetentinga institucija) nurodo, kurie tyrimai ir (arba) mėginių ėmimo metodai yra jos manymu priimtini.

Tam tikrais atvejais galima taikyti kitus tyrimų metodus, jeigu kompetentinga institucija pripažįsta jų lygiavertiškumą. Jeigu bandymai neminimi arba minima, kad jie skirti tikrinimui arba kontrolei, kompetentingos institucijos atitinkamai remiasi pareiškėjų pateikiamomis deklaracijomis bei dokumentais ir (arba) nepriklausomų patikrinimų rezultatais.

Rekomenduojama, kad kompetentingos institucijos, vertindamos paraiškas ir tikrindamos, kaip laikomasi šio sprendimo priede išdėstytų kriterijų, atsižvelgtų į pripažintų aplinkos apsaugos vadybos sistemų, pvz., EMAS arba IS 14001, įgyvendinimą. (Pastaba: tokias vadybos sistemas įgyvendinti neprivaloma).

Taikant šiuos kriterijus pirmiausia siekiama:

- skatinti naudoti ir (arba) iš naujo naudoti organines medžiagas, gautas iš surinktų atliekų ir (arba) perdirbus atliekas, taip padedant mažinti kietųjų atliekų susidarymą paskutiniame atliekų šalinimo etape (pvz., sąvartyne);
- mažinti neatsinaujinančių medžiagų išgavimo ir gaminimo metu aplinkai daromą poveikį.

Nustatomi tokie kriterijai, kuriuos taikant skatinama ženklinti tokias dirvožemio savybės gerinančias medžiagas, kurios per visą produkto gyvavimo ciklą mažiau kenkia aplinkai.

EKOLOGINIAI KRITERIJAI

1. **Ingredientai**

Leidžiama naudoti šiuos ingredientus:

1.1. **Organinės kilmės ingredientai**

Produktui gali būti suteiktas ekologinis ženklas tik tuo atveju, jeigu jame nėra durpių, o jo organinė medžiaga yra gaunama perdirbus ir (arba) iš naujo panaudojus atliekas (kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 75/442/EEB dėl atliekų⁽¹⁾ ir jos I priede).

Pareiškėjas pateikia kompetentingai institucijai smulkų produkto sudėties aprašymą ir deklaraciją, kad laikomasi pirmiau pateikto reikalavimo.

⁽¹⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 39.

1.2. Dumbblas

Produktuose nėra nuotėkų dumblo. Ne nuotėkų dumbblas gali būti naudojamas, jei jis atitinka šiuos kriterijus:

Remiantis Europos atliekų sąrašu (kaip apibrėžta Komisijos sprendime 2001/118/EB, keičiančiame Sprendimą 2000/532/EB ⁽²⁾), dumblu yra laikoma viena iš šių atliekų rūšių:

02 03 05	nuotėkų valymo jų susidarymo vietoje dumbblas susidaręs ruošiant ir perdirbant vaisius, daržoves, grūdus, maistinių aliejų, kakavą, kavą, arbatą ir tabaką; gaminant konservus; gaminant mieles ir mielių ekstraktą, gaminant ir fermentuojant melasą.
02 04 03	nuotėkų valymo jų susidarymo vietoje dumbblas susidaręs gaminant cukrų.
02 05 02	nuotėkų valymo jų susidarymo vietoje dumbblas pieno pramonėje.
02 06 03	nuotėkų valymo jų susidarymo vietoje dumbblas kepimo ir konditerijos pramonėje.
02 07 05	nuotėkų valymo jų susidarymo vietoje dumbblas susidaręs gaminant alkoholinius ir nealkoholinius gėrimus (išskyrus kavą, kakavą ir arbatą).

Dumbblas yra susidaręs iš to paties šaltinio, t. y. jis nebuvo maišomas su kitomis nuotėkomis arba su kitu dumblu, gautu kito gamybos proceso metu.

Didžiausia sunkiųjų metalų koncentracija prieš apdorojant atliekas (mg/kg sausos medžiagos masės) atitinka 2 kriterijaus reikalavimus.

Dumbblas atitinka visus kitus šiame priede nurodytus ekologinio ženklo kriterijus – t. y. jis yra pakankamai stabilizuotas ir dezinfekuotas.

Pareiškėjas pateikia kompetentingai institucijai smulkų produkto sudėties aprašymą ir deklaraciją, kad laikomasi kiekvieno iš pirmiau pateiktų reikalavimų.

1.3. Mineralai

Mineralai neturi būti gauti iš:

- vietovių, kurios paskelbtos svarbiomis Bendrijoje pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ⁽³⁾;
- Natura 2000 sistemos teritorijų, sudarytų iš specialių apsaugos teritorijų remiantis Tarybos direktyva 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos ⁽⁴⁾, ir iš Direktyvoje 92/43/EEB nurodytų teritorijų arba iš tokio pat tipo teritorijų už Europos Bendrijos ribų, jei joms taikomos atitinkamos Jungtinių Tautų Biologinės įvairovės konvencijos nuostatos.

Pareiškėjas pateikia kompetentingai institucijai atitinkamų valdžios institucijų išduotą deklaraciją, kad laikomasi šio reikalavimo.

⁽²⁾ OL L 47, 2001 2 16, p. 1.

⁽³⁾ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

⁽⁴⁾ OL L 59, 1979 4 25, p. 1.

2. Pavojingų medžiagų apribojimas

Organinės kilmės auginimo terpės sudėtinėse dalyse išvardytų cheminių elementų kiekiai turi būti ne didesni nei žemiau pateiktos vertės, paskaičiuotos sausai produkto masei:

Elementas	mg/kg (sausos medžiagos masės)
Zn	300
Cu	100
Ni	50
Cd	1
Pb	100
Hg	1
Cr	100
Mo (*)	2
Se (*)	1,5
As (*)	10
F (*)	200

(*) Duomenys apie tokius elementus yra reikalingi tik pateikiant informaciją apie produktus, kurių sudėtyje yra medžiagų gautų gamybos proceso metu.

Pastaba: Šios ribinės vertės yra taikomos, išskyrus tuos atvejus, kai nacionaliniuose teisės aktuose yra numatyti griežtesni apribojimai.

Pareiškėjas pateikia kompetentingai institucijai atitinkamas tyrimų ataskaitas ir deklaraciją, kad laikomasi šio reikalavimo.

3. Produkto savybės

Produktai nepasižymi neigiamu poveikiu augalų dygimui ar tolesniam augimui.

Pareiškėjas pateikia kompetentingai institucijai atitinkamas tyrimų ataskaitas ir deklaraciją, kad laikomasi šio reikalavimo.

4. Sveikata ir sauga

Produktuose pirminių ligos sukėlėjų didžiausios leistinos normos yra šios:

- Salmonelės: nerasta 25 g;
- Helminth Ova: nerasta 1,5 g. ⁽⁵⁾
- E. Coli: <1 000 MPN/g (MPN: tikėtiniausias skaičius) ⁽⁶⁾

Pareiškėjas pateikia kompetentingai institucijai atitinkamas tyrimų ataskaitas ir dokumentus bei deklaraciją, kad laikomasi šių reikalavimų.

⁽⁵⁾ Kai produktų organinė medžiaga yra sudaryta ne vien tik iš augalų, sodo ar parko atliekų.

⁽⁶⁾ Kai produktų organinė medžiaga yra sudaryta tik iš augalų, sodo ar parko atliekų.

5. Daigiosios sėklos ir vegetatyviniai dariniai

Piktžolių sėklų ir pavojingų piktžolių vegetatyvinių reprodukcinę dalių kiekis – ne daugiau 2 vienetų viename pagaminto produkto litre.

Pareiškėjas pateikia kompetentingai institucijai deklaraciją, kad laikomasi šių reikalavimų, ir visas tai patvirtinančias ataskaitas ir (arba) dokumentus.

6. Kiti kriterijai

- a) Produktų elektrinis laidumas – ne didesnis negu 1,5 dS/m.
- b) Taikoma tik mineralinės kilmės auginimo terpėms:

Visose svarbiose profesinėse rinkose (t. y. kai pareiškėjo metinis parduodamas kiekis bet kokios šalies profesinėje rinkoje viršija 30 000 m³), pareiškėjas visapusiškai informuoja vartotoją apie galimybes išimti ir perdirbti auginimo terpę po panaudojimo. Ši informacija įtraukiama į kartu su produktu pateikiamas specifikacijas.

Pareiškėjas praneša kompetentingai institucijai apie siūlomas galimybes ir apie tai, kurias iš jų jis siūlo, pirmiausia:

- *apibūdinamas terpių surinkimą, perdirbimą ir paskirties vietą. Plastikai turi būti visada atskiriami nuo mineralinių ir (arba) organinių medžiagų ir perdirbami atskirai;*
- *pateikdamas metinę surinktos ir perdirbtos pagal paskirties vietą auginimo terpės kiekį.*

Pareiškėjas turi įrodyti, kad mažiausiai 50 % auginimo terpės atliekų kiekio po panaudojimo yra perdirbama.

7. Su produktu pateikiama informacija

Bendroji informacija:

Ant produkto įpakavimo arba su produktu pateikiamame informaciniame lapelyje yra nurodoma tokia informacija:

- a) už pardavimą atsakingos institucijos pavadinimas ir adresas;
- b) apibūdinantis įrašas, nurodantis produkto rūšį, kuriame įrašytas žodžių junginys „AUGINIMO TERPĖ“;
- c) partijos identifikacijos kodas;
- d) kiekis (nurodant svorį arba tūrį);
- e) pagrindinės sudedamosios dalys iš kurių buvo pagamintas produktas (sudaranti daugiau kaip 5 % viso tūrio);

Prireikus, su produktu (supakuotu arba nesupakuotu) pateikiama ši ant pakuotės arba kartu pridedamame specifikacijos lape užrašyta informacija:

- a) rekomenduojamos laikymo sąlygos ir rekomenduojamas „tinka naudoti iki“ terminas;
- b) nurodymai, kaip saugiai elgtis ir naudoti;
- c) aprašymas, kam produktas skirtas naudoti ir naudojimo apribojimai;
- d) patvirtinimas, kad produktas tinka konkrečioms augalų grupėms (pvz., kalcifobams arba kalcikolams);
- e) pH ir anglies su azotu (C/N) santykis;
- f) organinės medžiagos patvarumo patvirtinimas (patvarus arba labai patvarus) pagal nacionalinį arba tarptautinį standartą;
- g) rekomenduojamų naudojimo metodų išdėstymas;

- h) ne profesionaliam naudojimui: rekomenduojami naudoti kiekiai, išreikšti produkto kilogramais arba litrais ploto vienetui (m²) per metus;

Dalis informacijos gali būti nepateikiama tik tada, jei tam pareiškėjas pateikia tinkamą pateisinimą.

Pastaba: Ši informacija turi būti pateikiama, išskyrus atvejus kai nacionaliniuose teisės aktuose yra numatyta kitaip.

Išsami informacija:

Parametras	Bandymų metodai
Kiekis	EN 12580
pH	EN 13037
Elektros laidumas	EN 13038
Anglies su azotu (C/N) santykis	C/N (*)
Sunkieji metalai (Cd, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn)	EN 13650
Hg	ISO 16772
Salmonelės	ISO 6579
Helminth Ova	prXP X 33-017
E. Coli	ISO 11866-3

(*) Anglis = organinė medžiaga (EN 13039) × 0,58, iš viso N (prEN 13654/1-2).

8. Ekologiniame ženkle pateikiama informacija

Ekologinio ženklo 2 langelyje pateikiami šie įrašai:

- palengvina medžiagų perdirbimą;
- skatina labiau tausojančiu būdų pagamintų medžiagų naudojimą ir taip sumažina aplinkos būklės blogėjimą.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 15 d.

nustatantis Komisijos standartines saugumo priemones ir pavojaus lygius bei iš dalies keičiantis jos darbo tvarkos taisyklių nuostatas dėl operatyvinės krizių valdymo tvarkos

(2007/65/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 218 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 131 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 41 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijai reikia nustatyti operatyvinę krizių ir ekstremalių situacijų (toliau – krizių) valdymo tvarką ir priemones, ypač siekiant užtikrinti, kad visi būtini sprendimai galėtų būti priimami kaip įmanoma veiksmingiau ir sparčiau, kartu užtikrinant, kad išlieka jų politinė kontrolė.
- (2) Būtina, kad Komisija nustatytų operatyvinę krizių valdymo struktūrą.
- (3) Reikėtų, *inter alia*, nustatyti tvarką ir priemones krizės saugumo aspektams valdyti. Siekiant aiškumo, taip pat reikėtų nustatyti įprastomis saugumo sąlygomis naudotiną tvarką ir priemones.
- (4) Geram krizių valdymui būtina galimybė skubiai įspėti personalą apie pavojaus pobūdį ir apsaugos priemones, kurių būtina imtis.
- (5) Šiuo metu valstybėse narėse ir kitose tarptautinėse organizacijose taikoma praktika rodo, kad pavojaus lygių sistemos nustatymas yra veiksmingiausias būdas užtikrinti, kad įvertinto pavojaus lygio atžvilgiu imamasi tinkamų ir reikalingų saugumo priemonių. Todėl reikėtų nustatyti standartinių saugumo priemonių ir trijų pavojaus lygių sistemą. Ji turėtų būti taikoma visoms Komisijos patalpoms.
- (6) Komisijos nuostatose dėl saugumo, pridėtose prie jos vidaus darbo tvarkos taisyklių Komisijos sprendimu 2001/844/EB, EAPB, Euratomas ⁽¹⁾, nurodytas Komisijos narys, atsakingas už saugumo reikalus ir Komisijos saugumo politikos įgyvendinimą.

(7) Nuostatų dėl saugumo priedo 2 skirsnyje išdėstyti bendrieji reikalavimai apima bendruosius teisėtumo, skaidrumo, atskaitomybės ir subsidiarumo (proporcingumo) principus, kurie vienodai taikomi krizių valdymui.

(8) Įgaliojimams Komisijoje paskirstyti ir ypatingu Bendrijos delegacijų trečiojoje šalyse atveju būtinos tam tikros tvarkos ir atskirų rūšių veiksmai, atsižvelgiant į tai, ar saugumo priemonės taikomos Komisijos patalpoms valstybėse narėse ar trečiojoje šalyje.

(9) Pagal valstybės tarnybos tęstinumo reikalavimą Komisija turėtų gebėti vykdyti savo užduotis visomis sutartyse nustatytomis aplinkybėmis. Todėl, esant išskirtiniams ir nenumatytiems įvykiams, dėl kurių Komisija negali priimti sprendimų kaip Kolegija, vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklėse ⁽²⁾ nustatyta rašytine ar žodine tvarka, Komisijos pirmininkui turėtų būti suteikti nepaprastieji įgaliojimai imtis visų priemonių, kurios, atsižvelgiant į konkrečios padėties aplinkybes, laikomos neatidėliotinėmis ir būtinomis.

(10) Todėl Komisijos nuostatos dėl operatyvinės krizių valdymo tvarkos, pridėtos prie jos vidaus darbo tvarkos taisyklių Sprendimu 2003/246/EB, Euratomas ⁽³⁾, turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos. Siekiant aiškumo, šiuo sprendimu turėtų būti pakeistos šios nuostatos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I straipsnis

1. Krizių sistemą valdo Valdymo grupė pagal 2 dalies nuostatas. Ją remia Komisijos Saugumo direktorato direktoriaus paskirtos Operatyvinė grupė ir Priežiūros grupė.

2. Valdymo grupės posėdžiams pirmininkauja Generalinio sekretoriaus pavaduotojas. Ją sudaro Komisijos pirmininko kabineto narys, už saugumo reikalus atsakingas Komisijos narys, Komisijos Saugumo direktorato direktorius, Teisės tarnybos, Personalo ir administracijos, Biudžeto, Komunikacijos, Teisingumo, laisvės ir saugumo, Išorės santykių, Informatikos

⁽¹⁾ OL L 317, 2001 12 3, p. 1. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/548/EB, Euratomas (OL L 215, 2006 8 5, p. 38).

⁽²⁾ OL L 347, 2005 12 30, p. 83.

⁽³⁾ OL L 92, 2003 4 9, p. 14.

generalinio direktorato generaliniai direktoriai ir kiti asmenys, kurie, Generalinio sekretoriaus pavadootojo manymu, turi dalyvauti pagal susiklosčiusias aplinkybes.

3. Kilus krizei ne Europos Sąjungoje, dalyvauti Valdymo grupės posėdžiuose kviečiamas už išorės santykius atsakingo komisaro kabineto narys.

4. Valdymo grupė pataria Komisijai, ypač už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui, dėl priemonių, kurių derėtų imtis, siekiant apsaugoti Komisijos personalą ir turtą bei užtikrinti jos veiklos veiksmingumą krizės atveju.

5. Valdymo grupės pirmininkas praneša pirmininkui, už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui ir visiems su krize susijusiems Komisijos nariams apie krizės eigą.

6. Visa parą, septynias dienas per savaitę veikianti tarnyba, kurios pagrindas yra bent du nuolatos budintys pareigūnai, dirba tam, kad Saugumo direktoratas galėtų vykdyti savo funkcijas.

2 straipsnis

1. Europos Sąjungos teritorijoje už saugumo reikalus atsakingas Komisijos narys gali bet kuriuo metu pavesti Komisijos Saugumo direktorato direktoriui pradėti taikyti krizių valdymo sistemą.

2. Kilus krizei ne Europos Sąjungoje, sprendimą pradėti taikyti krizių valdymo sistemą kartu priima už išorės santykius ir saugumo reikalus atsakingi Komisijos nariai.

3 straipsnis

1. Kad sprendimai būtų priimami gana greitai, siekiant užtikrinti Komisijos personalo (įskaitant jų sveikatos darbo vietoje apsaugą), informacijos, pastatų ir kito turto apsaugą nuo bet kokio pavojaus ir užtikrinti Komisijos veiksmingumo gebėjimus aplinkybėmis, kuriomis būtinumas neleidžia naudoti įprastos sprendimų priėmimo tvarkos, taikomos 2 ir 3 dalių nuostatos.

2. Kilus krizei Europos Sąjungoje, už saugumo reikalus atsakingas Komisijos narys gali priimti bet kokią sprendimą, kuris, jo manymu, yra būtinas siekiant apsaugoti Komisijos personalą ir turtą nuo tokio pavojaus.

Ypatingos skubos atvejais Komisijos Saugumo direktorato direktorius gali priimti sprendimus, panašius į nurodytuosius 1 pastraipoje, konsultuodamasis, jei įmanoma, su Valdymo grupe. Apie bet kokių tokių galių panaudojimą turi būti nedelsiant pranešta už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui, kuris siūlomą priimti sprendimą peržiūri ir tam tikrais atvejais pritaria,

pakeičia ar atšaukia. Valdymo grupės pirmininkui apie tokius sprendimus pranešama tuo pat metu kaip ir už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui.

3. Kilus krizei ne Europos Sąjungoje, ypatingos skubos atvejais Komisijos misijos ar delegacijos vadovas gali priimti sprendimus, panašius į nurodytuosius 2 dalies pirmojoje pastraipoje. Apie bet kokių tokių galių panaudojimą turi būti pranešta už išorės santykius atsakingam Komisijos nariui, kuris nedelsdamas praneša už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui. Šie du nariai kartu peržiūri šiuos sprendimus ir tam tikrais atvejais jiems pritaria, juos pakeičia ar atšaukia. Valdymo grupės pirmininkui apie tokius sprendimus pranešama tuo pat metu kaip ir už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui.

4. Bet koks pagal šio straipsnio nuostatas priimtas sprendimas perduodamas artimiausiam Kolegijos posėdžiui peržiūrėti ir tam tikrais atvejais pritarti, pakeisti ar atšaukti.

4 straipsnis

1. Išskirtiniais ir nenumatytais atvejais, dėl kurių Komisija negali priimti sprendimų kaip Kolegija, vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnyje nustatyta rašytine ar žodine tvarka, Komisijos pirmininkas Komisijos vardu ir savo atsakomybe gali imtis bet kokių priemonių, kurios, atsižvelgiant į konkrečios krizės aplinkybes, laikomos neatidėliotinomis ir būtinomis, siekiant apsaugoti Bendrijos visuomenės interesus, įgyvendinti Bendrijos teisinius įsipareigojimus arba užkirsti kelią žalai, kuri gresia Bendrijos institucijoms ar įstaigoms, valstybėms narėms ar Sąjungos piliečiams ir įmonėms.

2. Pirmininkas, jei įmanoma, imasi priemonių, pasitaręs su teisėtų interesų turinčiais departamentais ir Komisijos nariais, kuriems nebuvo sutrukdyta vykdyti savo funkcijas.

3. Bet koks pagal šio straipsnio nuostatas priimtas sprendimas perduodamas Kolegijai peržiūrėti ir tam tikrais atvejais pritarti, pakeisti ar atšaukti, kai tik atsiranda Kolegijai veikti būtinos sąlygos.

5 straipsnis

Komisijos darbo tvarkos taisyklėse pateiktos pavadavimo nuostatos ir jas įgyvendinančios taisyklės šiam sprendimui taikomos *mutatis mutandis*.

6 straipsnis

Nustatoma standartinių saugumo priemonių ir trijų pavojaus lygių sistema. Ši sistema ir atitinkamos saugumo priemonės išdėstytos priede. Ji taikoma visoms Komisijos patalpoms.

7 straipsnis

Komisijos nuostatos dėl operatyvinės krizių valdymo tvarkos, pridėtos prie jos darbo tvarkos taisyklių Sprendimu 2003/246/EB, Euratomas, yra išbraukiamos.

8 straipsnis

Šis sprendimas nepažeidžia Komisijos nuostatų dėl bendros skubaus išpėjimo apie pavojų sistemos (ARGUS) įkūrimo, kurios pridėamos prie jos darbo tvarkos taisyklių Komisijos sprendimu 2006/25/EB, Euratomas ⁽⁴⁾.

9 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
Jis skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 15 d.

Komisijos vardu
Siim KALLAS
Pirmininko pavaduotojas

⁽⁴⁾ OL L 19, 2006 1 24, p. 20.

PRIEDAS

STANDARTINĖS SAUGUMO PRIEMONĖS IR PAVOJAUS LYGIAI

1 skirsnis

Saugumo sistema, kurią sudaro standartinės saugumo priemonės ir trys grėsmės buvimą atitinkantys pavojaus lygiai, taikomi Komisijos patalpose. Standartinės saugumo priemonės ir pavojaus lygiai nuo pirmojo iki trečiojo, atitinkantys didėjančią grėsmę ir išsamiai aprašyti 1 priedėlyje, nustatomi pagal šiuos spalvų kodus: BALTAS, GELTONAS, ORANŽINIS ir RAUDONAS.

2 skirsnis

Standartinės saugumo priemonės, pažymėtos spalvos kodu BALTAS ir išvardytos 2A ir 2B priedėliuose, taikomos, kai saugumui pavojaus nėra.

Šio priedo 2A priedėlyje išvardytos standartinės saugumo priemonės taikomos Europos Sąjungos valstybėse narėse esančiose Europos Komisijos patalpose.

Šio priedo 2B priedėlyje išvardytos standartinės saugumo priemonės taikomos trečiosiose šalyse esančiose Europos Komisijos patalpose.

3 skirsnis

1. Komisijos Saugumo direktorato direktorius įgaliotas keisti spalvos kodu BALTAS pažymėtų standartinių saugumo priemonių taikymą Europos Sąjungoje, kad būtų atsižvelgta į vietos ar laikino pavojaus įvertinimą. Jis nedelsdamas praneša už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui ir Valdymo grupės pirmininkui apie savo veiksmus ir jų priežastis.

Nepažeisdamas 4 skirsnio 3 dalies a punkto nuostatų, už saugumo reikalus atsakingas Komisijos narys:

- a) priima sprendimą padidinti saugumo lygį iki spalvos kodu GELTONAS, ORANŽINIS arba RAUDONAS pažymėto pavojaus lygio, kad galima būtų sumažinti pavojaus lygį arba sugrįžti prie spalvos kodu BALTAS pažymėtų standartinių saugumo priemonių;
- b) priima sprendimą, kurias konkrečias pavojaus lygio priemones būtina pirmiau įgyvendinti atsižvelgiant į tikrąją saugumo padėtį. Priimdamas šiuos sprendimus, jis atsižvelgia į Komisijos Saugumo direktorato direktoriaus patarimus.

Ypatingos skubos atvejais, jei dėl saugumo padėties būtina nedelsiant pakeisti pavojaus lygį, Komisijos Saugumo direktorato direktorius priima ankstesnėje dalyje reikalaujamus sprendimus. Jis nedelsdamas praneša už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui ir Valdymo grupės pirmininkui apie savo veiksmus ir jų priežastis. Jei įmanoma, Komisijos Saugumo direktorato direktorius tariaisi su Valdymo grupe, kaip nustatyta šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje.

2. Ne ES teritorijoje keisti spalvos kodu BALTAS pažymėtų standartinių saugumo priemonių taikymą, atsižvelgiant į vietos aplinkybes, įgaliotas Išorės santykių direktorato generalinis direktorius. Jis nedelsdamas praneša apie veiksmus, kurių buvo imtasi, ir jų priežastis už išorės santykius atsakingam Komisijos nariui, kuris nedelsdamas praneša apie tai už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui ir Valdymo grupės pirmininkui.

Nepažeisdami 4 skirsnio 3 dalies a punkto nuostatų, už išorės santykius ir saugumo reikalus atsakingi Komisijos nariai kartu priima sprendimą:

- a) padidinti saugumo lygį iki spalvos kodu GELTONAS, ORANŽINIS ar RAUDONAS pažymėto pavojaus lygio, sumažinti pavojaus lygį arba sugrįžti prie spalvos kodu BALTAS pažymėtų standartinių saugumo priemonių;
- b) dėl specialių pavojaus lygio priemonių, kurios turi būti įgyvendinamos atsižvelgiant į tikrąją saugumo padėtį. Priimdami šiuos sprendimus jie atsižvelgia į Komisijos Saugumo direktorato direktoriaus patarimus.

Ypatingos skubos atvejais, jei dėl saugumo padėties būtina nedelsiant pakeisti pavojaus lygį, Komisijos misijos ar EB delegacijos vadovas priima 2 dalyje reikalaujamus sprendimus. Jis nedelsdamas praneša apie veiksmus, kurių buvo

imtasi, ir jų priežastis už išorės santykius atsakingam Komisijos nariui, kuris nedelsdamas praneša apie tai už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui ir Valdymo grupės pirmininkui.

4 skirsnis

1. *Komisijos atstovybės, regioninės atstovybės ir ES misijos tarptautinėse organizacijose valstybėse narėse*
 - a) Komisijos Saugumo direktoratas parengia gaires, kurių būtina laikytis Komisijos atstovybėse ir regioninėse atstovybėse. Šios gairės turi būti parengtos bendradarbiaujant su atitinkamai Komunikacijos ir Išorės santykių direktoratu generaliniais direktoratais, ir jose būtina atsižvelgti į visus Komisijos Saugumo direktorato įvertintus pavojus. Komunikacijos ir Išorės santykių direktoratu generaliniai direktoratai atitinkamai atsako už atitinkamų saugumo priemonių įgyvendinimą, veikimą ir vykdymą.
 - b) Komisijos atstovybės ar regioninės atstovybės valstybėse narėse vadovui manant, kad būtina pakeisti pavojaus lygį, jis pateikia prašymą Komisijos Saugumo direktoratui ir kopijas atitinkamai Komunikacijos ar Išorės santykių direktorato generaliniams direktoriams, kurie išnagrinėja padėtį ir perduoda prašymą už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui svarstyti.
 - c) Ypatingos skubos atvejais Komisijos atstovybės ar regioninės atstovybės valstybėse narėse vadovas gali priimti bet kokį sprendimą, kuris, jo (jos) manymu, būtinas siekiant apsaugoti personalą ir turtą nuo tokios grėsmės. Apie bet kokį tokių galių panaudojimą turi būti nedelsiant pranešta Komisijos Saugumo direktoratui, kartu teikiant kopijas atitinkamai Komunikacijos ar Išorės santykių direktorato generaliniam direktoratui, kuris nedelsdamas praneša už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui, kuris peržiūri šį sprendimą ir tam tikrais atvejais jam pritaria, jį pakeičia ar atšaukia. Valdymo grupės pirmininkui ir Komisijos nariui, atsakingam už saugumo reikalus, apie tokį sprendimą pranešama tuo pat metu.
2. *Jungtinis tyrimų centras*
 - a) Komisijos Saugumo direktoratas parengia gaires, kurių būtina laikytis Komisijos Jungtiniame tyrimų centre. Šios gairės turi būti parengtos bendradarbiaujant su Jungtiniu tyrimų centru, ir jose būtina atsižvelgti į Komisijos Saugumo direktorato įvertintus pavojus. Jungtinis tyrimų centras atsako už atitinkamų saugumo priemonių įgyvendinimą, veikimą ir vykdymą.
 - b) Komisijos Jungtinio tyrimų centro vadovui manant, kad būtina pakeisti pavojaus lygį, jis pateikia prašymą Komisijos Saugumo direktoratui, kuris išnagrinėja padėtį ir perduoda prašymą už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui svarstyti.
 - c) Ypatingos skubos atvejais Komisijos Jungtinio tyrimų centro vadovas gali priimti bet kokį sprendimą, kuris, jo (jos) manymu, būtinas siekiant apsaugoti personalą ir turtą nuo tokios grėsmės. Apie bet kokį tokių galių panaudojimą turi būti nedelsiant pranešta už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui, kuris peržiūri sprendimą ir tam tikrais atvejais jam pritaria, jį pakeičia ar atšaukia. Valdymo grupės pirmininkui ir Komisijos nariui, atsakingam už saugumo reikalus, apie tokį sprendimą pranešama tuo pat metu.
3. *EB delegacijos ir Komisijos misijos ne ES šalyse*
 - a) Sprendimą dėl pavojaus lygio kiekvienai EB delegacijai ne ES šalyse priima už išorės santykius atsakingas Komisijos narys kartu su Komisijos nariu, atsakingu už saugumo reikalus.
 - b) Ypatingos skubos atvejais arba kai pasitarti neįmanoma, EB delegacijos vadovas gali priimti bet kokį sprendimą, kuris, jo (jos) manymu, būtinas siekiant apsaugoti personalą ir turtą nuo tokios grėsmės, įskaitant laikinus pavojaus lygio pakeitimus. EB delegacijos vadovas nedelsdamas praneša apie bet kokį tokių galių panaudojimą, bet kokį pavojaus lygio pakeitimą už išorės santykius atsakingam Komisijos nariui, kuris nedelsdamas praneša už saugumo reikalus atsakingam Komisijos nariui apie veiksmus, kurių buvo imtasi, ir jų priežastis. Valdymo grupės pirmininkui ir Komisijos nariui, atsakingam už saugumo reikalus, apie tokį sprendimą pranešama tuo pat metu.
 - c) Pirmesnėje dalyje nenumatytais atvejais, jei Komisijos misijos ar EB delegacijos vadovas mano, kad būtina pakeisti pavojaus lygį, teikiamas prašymas Išorės santykių direktorato generaliniam direktoriui, kuris praneša apie tai Komisijos Saugumo direktorato direktoriui. Tam reikalingą įgaliojimą kartu išduoda už išorės santykius ir saugumo reikalus atsakingi Komisijos nariai.

1 Priedėlis

PAVOJAUS SAUGUMUI LYGIAI KOMISIJOJE**Įvadas**

Pavojaus lygis – tai saugumo priemonių visuma, skirta Komisijos personalo, informacijos, pastatų ir kito turto apsaugos nuo bet kokios grėsmės apsaugai ir jos veiksmingumo gebėjimams užtikrinti. Šios saugumo priemonės įgyvendinamos ir nutraukiamos bendrai arba pavieniui, didėjant ar mažėjant pavojaus lygiui.

Kiekvienam pavojaus lygiui būtina patvirtinti išsamias priemones, kurias, atsižvelgdamas į pavojaus pobūdį, įgyvendintų Saugumo direktoratas arba su krize susijusios delegacijos vadovas. Priemonių rinkiniai nustatyti atskirame sprendime.

Standartinės saugumo priemonės – SPALVOS KODU „BALTAS“ žymimas pavojaus lygis

Spalvos kodu **BALTAS** pažymėtos standartinės saugumo priemonės taikomos, kai saugumui reikšmingas pavojus negresia. Šios standartinės saugumo priemonės taikomos kasdien. Jos parodo, kad saugumo padėtis yra įprasta ir užtikrina mažiausią priimtina saugumo lygį. Šios priemonės yra Komisijos patalpose taikomų saugumo priemonių pagrindas.

Spalvos kodu „GELTONAS“ žymimas pavojaus lygis

Spalvos kodu **GELTONAS** pažymėtas pavojaus lygis įsigalioja, kai grasinama ar įvyksta išskirtiniai įvykiai, kurie kelia pavojų personalo, informacijos, pastatų ir kito turto vientisumui ir kurie gali turėti neigiamos įtakos Europos Komisijai ar jos veiklai.

Spalvos kodu „ORANŽINIS“ žymimas pavojaus lygis

Spalvos kodu **ORANŽINIS** pažymėtas pavojaus lygis įsigalioja, kai grasinama ar įvyksta išskirtiniai įvykiai, kurie kelia pavojų personalo, informacijos, pastatų ir kito turto vientisumui ir kurie nukreipti į Europos Komisiją ar jos veikimą, net jei nebuvo nustatytas konkretus puolimo objektas, taikiny ar laikas.

Spalvos kodu „RAUDONAS“ žymimas pavojaus lygis

Spalvos kodu **RAUDONAS** pažymėtas pavojaus lygis įsigalioja, kai Europos Komisija ar jos veikimas tampa grasinimų ar išskirtinių įvykių, kurie kelia pavojų personalo, informacijos, pastatų ir kito turto vientisumui, taikiniu. Šios grėsmės yra aiškios, tikslios ir gali kilti bet kurią akimirką.

2A Priedėlis

**EUROPOS SAJUNGOS VALSTYBĖSE NARĖSE ESANČIOSE EUROPOS KOMISIJOS PATALPOSE TAIKYTINOS
STANDARTINĖS SAUGUMO PRIEMONĖS****IVADAS**

Standartinės saugumo priemonės nustatytos bendrais bruožais ir, kai jos taikomos, už jų įgyvendinimą atsakingoms tarnyboms bus pateiktos išsamios instrukcijos. Šias išsamias instrukcijas parengia ir jų įgyvendinimą prižiūri Komisijos Saugumo direktoratas.

1. *Taikymo sąlygos:*

Šios standartinės saugumo priemonės yra bendrai taikomos. Jų užtikrinamas saugumo lygis atitinka padėtį, kai didesnis pavojus negresia. Šiai padėčiai skiriamas spalvos kodas BALTAS. Šios priemonės – pamatinės Komisijos patalpose taikomos saugumo priemonės.

2. *Ryšiai su valstybių narių saugumo tarnybomis*

- a) Komisijos Saugumo direktoratas užmezga ir palaiko ryšius su vietos ir federalinėmis policijos tarnybomis valstybėse narėse, pirmiausia Belgijoje ir Liuksemburge. Komisijos Saugumo direktoratas įsteigia ryšių punktus įprastiniam keitimuisi visas šalis dominančia informacija, ypač susijusia su saugumo priemonėmis. Jei būtina, organizuojami koordinaciniai posėdžiai.
- b) Komisijos Saugumo direktoratas užmezga ir palaiko ryšius su valstybių narių saugumo tarnybomis. Jis nustato įprastinį keitimąsi visas šalis dominančia informacija tarp ryšių punktų. Jei reikia, jis rengia koordinacinius posėdžius.
- c) Komisijos Saugumo direktoratas užmezga ir palaiko ryšius su kitų Bendrijos institucijų saugumo tarnybomis. Jis nustato įprastinį keitimąsi visas šalis dominančia informacija tarp ryšių punktų. Jei reikia, jis rengia koordinacinius posėdžius.

3. *Ryšiai Komisijos viduje*

Komisijos Saugumo direktoratas praneša visiems naujiems darbuotojams, įskaitant ir laikinuosius, nacionaliniams ekspertams ir darbuotojams, su kuriais pasirašytos terminuotos sutartys, apie Komisijos patalpose taikytinas standartinės saugumo priemones. Skatinant sąmoningumą, pabrėžiama bent asmeninė Komisijos pareigūnų atsakomybė šiose srityse: patekimas į Komisijos pastatus, lankytojai, posėdžių organizavimą reglamentuojančios taisyklės, pašto sistemos naudojimas, naudojimas elektroniniu paštu, pokalbių telefonu saugumo aspektai ir ES išslaptintos informacijos tvarkymas bei naudojimas.

4. *Fizinė apsauga. Įėjimo kontrolė*4.1. *Įėjimo kontrolės priemonės*

- a) Įeiti į Komisijos patalpas galima tik „būtinumo patekti“ pagrindu. Komisijos Saugumo direktoratas nustato veiklos būdus, pagal kuriuos kontroliuojamas patekimas į Europos Komisijos pastatus ar jų dalis.
- b) Visi į Komisijos pastatą įeinantys asmenys turi turėti Komisijos Saugumo direktorato pripažįstamą galiojantį leidimą. Visi į Komisijos pastatus įeinantys asmenys įpareigojami laikytis visų Komisijos Saugumo direktorato ar apsaugos tarnybos pareigūno pateiktų saugumo instrukcijų.
- c) Visų Komisijos pastatuose ir patalpose esančių asmenų galiojantis leidimas įeiti turi būti nuolat aiškiai matomas.
- d) Bendradarbiaujant su Komisijos Saugumo direktoratu, nustatomas įvairių kategorijų personalo patekimo į Komisijos pastatus tvarkaraštis.

- e) Ne tvarkaraštyje nurodytu laiku, įskaitant savaitgalius bei šventes, Komisijos tarnybinę kortelę turintys asmenys turi padaryti atitinkamą įrašą pastato priimamajame esančiame registracijos žurnale. Visi kiti darbuotojai, be savo tapatybę patvirtinančios informacijos įrašo į žurnalą, taip pat pateikia galiojančią leidimą, suteikiantį teisę patekti į Komisijos pastatą. Šį leidimą, atsakingai tarnybai paprašius, išduoda Komisijos Saugumo direktoratas, kuris pagal galiojančią tvarką perduoda jį atitinkamam priimamajam.

4.2. Galiojantys leidimai įeiti

- a) Tarnybinė kortelė išduodama komisarams ir Komisijos personalui, t. y. asmenims, kuriems taikomi Tarnybos nuostatai ar kitų Europos Bendrijų tarnautojų ir deleguotų nacionalinių ekspertų įdarbinimo sąlygos, ir, jei būtina, kitų Komisijos patalpose įsikūrusių institucijų, agentūrų bei įstaigų personalui. Kitų ES institucijų tarnybinės kortelės pripažįstamos pagal susitarimą su atitinkama institucija.
- b) Įėjimo kortelė išduodama visiems kitiems darbuotojams, kuriems būtina patekti į Komisijos pastatus, kad įvykdytų sutartinius įsipareigojimus Komisijos tarnyboms. Darbuotojų, su kuriais pasirašytos terminuotos sutartys, kortelių galiojimas neturi viršyti sutarčių termino, nebent Komisijos Saugumo direktoratas leistų kitaip. Tokių asmenų įėjimo kortelės galiojimo terminas jokiais atvejais neviršija einamųjų metų pabaigos. Jei Europos Parlamento narys pageidauja įeiti į Komisijos pastatą, jis gali pateikti Europos Parlamento išduotą leidimą įeiti būtinam apsaugos darbuotojui, ir jam netaikomos pašaliniam lankytojams privalomos papildomos saugumo patikros.
- c) *Laissez-passer* leidimą dėl pagrįstų priežasčių, pateisinančių įėjimą į Komisijos pastatus, išduoda Komisijos Saugumo direktoratas.
- d) Leidimas žurnalistui išduodamas pateikus prašymą dėl žurnalisto akreditacijos, kurį nagrinėja Komunikacijos generalinis direktoratas, bendradarbiaudamas su Taryba ir nacionalinėmis tarnybomis. Jei akreditacijos prašymas patvirtinamas, Komunikacijos generalinis direktoratas prašo Komisijos Saugumo direktoratą išduoti leidimą.
- e) Lankytojo leidimas įeiti arba rangovų atstovo leidimas įeiti laikinai išduodamas lankytojui Komisijos pastatų priimamuosiuose, patikrinus tikruosius asmens dokumentus.
- f) Kviesti lankytojus į Komisijos pastatus gali tik tarnybinės kortelės turėtojai. Jei už kitų galiojančių leidimų įeiti turėtojus atsakingas Komisijos departamentas pageidauja pakviesti lankytojus, jis turi pateikti motyvuotą prašymą Komisijos Saugumo direktoratui.
- g) Komisijos pareigūnų šeimos nariai, prašantys leidimo įeiti į administracines zonas, laikomi lankytojais.
- h) Visos tarnybinės kortelės ir leidimai įeiti yra Komisijos nuosavybė ir, Komisijos Saugumo departamentui paprašius, turi būti grąžinti. Komisijos Saugumo direktorato išduoti galiojančius leidimus įeiti paprašiusios Komisijos tarnybos užtikrina, kad leidimas grąžinamas Komisijos Saugumo direktoratui pasibaigus sutarties terminui arba pagrindo, kuriuo buvo išduotas leidimas, galiojimui.

4.3. Komisijos patalpų lankytojų rūšys

- a) Individualūs lankytojai Komisijos administracinėse zonose lydimi Komisijos tarnybinę kortelę turinčio asmens. Administracinės zonos – tai Komisijos patalpų dalys, kurios neturi viešosios paskirties ir yra susijusios su Komisijos veikla. Lankytojai sutinkami priimamajame ir, pasibaigus vizitui, palydimi atgal į priimamąjį. Individualiems lankytojams neleidžiama būti Komisijos patalpose nelydimiems.
- b) Lankytojai, dalyvaujantys posėdžiuose ir renginiuose. Už posėdžius ir renginius atsakingas generalinis direktoratas, kabinetas ar tarnyba pastato, kuriame rengiamas renginys, priimamajame įrengia būtinas lankytojo kortelių išdavimo dalyviams priemones. Būdamas Komisijos pastate, kuriame vyksta renginys, kiekvienas dalyvis turi prisitvirtinti kortelę taip, kad ji būtų aiškiai matoma.
- c) Rangovų atstovams leidžiama įeiti tik dėl nurodytos priežasties ir, patikrinus tikruosius asmens dokumentus, jiems išduodamas laikinas leidimas. Prieš įeinant į Komisijos pastatus, būtina laikytis lankytojų įėjimą ir registraciją reglamentuojančios tvarkos.

- d) Įėjimo kontrolė vykdoma nuolat, net pastato evakuacijos ar nepaprastosios padėties atveju.
- e) Už sveikatą ir saugą darbe atsakinga Komisijos tarnyba iš anksto praneša Komisijos Saugumo direktoratui apie visas evakuacijos pratybas, kad būtų užtikrinta įėjimo kontrolė per pratybas ir joms pasibaigus.
- f) Prekes į Komisijos pastatą pristatantys rangovai pateikia prekių deklaraciją, kurioje išsamiai nurodyta prekių pristatymo priežastis. Komisijos Saugumo direktoratui būtina nedelsiant pranešti apie bet kokį šios tvarkos pažeidimą.
- g) Jei asmeniui neleidžiama įeiti į vieną ar daugiau Komisijos pastatų, ši informacija perduodama Komisijos Saugumo direktoratui, kuris imasi būtinų priemonių.
- h) Komisijos pastatų lankytojams ir jų asmeniniams daiktams patikrinti gali būti pritaikytos techninės kontrolės priemonės, pvz., apšėkvojimas ir bagažo patikra.

4.4. Labai svarbių asmenų vizitai

Komisijos Saugumo direktoratas atsako už visų oficialių vizitų, kurie rengiami Komisijos patalpose ar susijusiose zonose, saugumo priemones. Tai, be kita ko, taikoma labai svarbių asmenų, kurių vizitas į Komisiją reikalauja papildomų saugumo priemonių, apsilankymams. Vizitą organizuojanti Komisijos tarnyba perduoda Komisijos Saugumo direktoratui visus būtinus duomenis vos juos sužinojusi. Atitinkama tarnyba praneša išsamią informaciją Komisijos Saugumo direktoratui apie visas naujas aplinkybes ar programas, apie kurią buvo pranešta, pokyčius.

4.5. Ribojamas įėjimas į Komisijos pastatus

- a) Pagal Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų protokolą, ypač jo 1 ir 19 straipsnius, priimančiosios šalies policijos tarnybos neturi teisės įeiti į Komisijos pastatus, išskyrus atvejus, kai to paprašo arba tam reikalingą leidimą išduoda kompetentingos Komisijos institucijos. Jei suteiktas leidimas įeiti, Komisijos personalas, jei reikia, talkina policijai.
- b) Priimančiosioms šalims skirti išsamūs nurodymai dėl įėjimo gali būti nustatyti specialiuose susitarimuose.
- c) Ginkluoti asmenys neįeina į Komisijos pastatą ir po jį nevaikšto, nebent turėtų išankstinį rašytinį Komisijos Saugumo direktorato leidimą.
- d) Į Komisijos pastatus neįleidžiami jokie gyvūnai, išskyrus šunis, kurie naudojami Komisijos Saugumo direktorato paprašytoms Komisijos patalpų patikroms atlikti, tarnybinius šunis, naudojamus Komisijos patalpų saugumui užtikrinti, šunis – aklyjū vedlius ir šunis – asmenų, turinčių klausos sutrikimų, pagalbininkus.
- e) Fotografuoti, filmuoti ar įrašinėti Komisijos pastatuose leidžiama tik gavus išankstinį už komunikaciją atsakingos Komisijos tarnybos ir Saugumo direktorato sutikimą, išskyrus atvejus, kai tai būtina tarnybos reikalais.

4.6. Įėjimas į garažus ir automobilių stovėjimo aikšteles

- a) Įvažiuoti automobilį į Komisijos garažus ar stovėjimo aikšteles gali tik vairuotojas, turintis galiojantį transporto priemonės leidimą ir galiojančią tarnybinę, įėjimo kortelę ar *laissez-passer*. Visi kiti automobilio keleiviai turi turėti galiojantį leidimą įeiti į Komisijos pastatus. Tarnybines ir įėjimo korteles pareikalavus būtina pateikti budinčiam apsaugos ar Komisijos Saugumo direktorato darbuotojui.
- b) Visų transporto priemonių, kurioms prašoma leidimo įvažiuoti į Komisijos garažus ar stovėjimo aikšteles, išskyrus tinkamai paženklintas Komisijos tarnybų transporto priemones, galiojantis leidimas nuolatos laikomas gerai matomoje vietoje, šioms transporto priemonėms stovint garaže ar stovėjimo aikštelėje.
- c) Komisijos pareigūnui, prašančiam leidimo transporto priemonei įvažiuoti, išduodamas tik vienas transporto priemonės leidimas. Pareigūnas pateikia šį leidimą, jei turi būti išduotas naujasis. Naujas leidimas neišduodamas, kol negražinamas senasis. Jei leidimas pamestas arba pavogtas, Komisijos Saugumo direktoratui pateikiamas oficialus pareiškimas.
- d) Ne darbo valandomis transporto priemonės galima palikti Komisijos garaže ar stovėjimo aikštelėje, jei tik atitinkamas Komisijos pareigūnas vykdo pavedimą. Be to, tam būtina iš anksto susitarti su Komisijos Saugumo direktoratu.

- e) Jei pagrįsta, atsižvelgiant į išskirtines aplinkybes, Komisijos Saugumo direktoratas dėl saugumo priežasčių gali atsisakyti suteikti galimybę naudotis Komisijos garažu ar stovėjimo aikšte.
- f) Siekiant užtikrinti visų garažuose, stovėjimo aikštelėse ar artimiausiose Komisijos patalpų apylinkėse stovinčių transporto priemonių saugumą ar saugą gali būti imtasi skubių ir specialių priemonių.

4.7. Laiškų ir siuntų pristatymas

- a) Visa iš išorės atsiunčiama korespondencija, įskaitant siuntas, nukreipiama į atitinkamą Komisijos pašto priėmimo centrą. Jei reikia, neįprastiems ir (arba) įtartiniems laiškam taikomos papildomos saugumo patikros.
- b) Asmeniškai pristatyti tiesiogiai išorės korespondencijos siuntas į Komisijos pastatą neleidžiama, išskyrus atvejus, apie kuriuos pranešta ir kuriuos patvirtina Komisijos Saugumo direktoratas.

4.8. Vertingi daiktai

Komisijos personalas, kuriam patikėta rūpintis Komisijos turtu, imasi visų tinkamų atsargumo priemonių, kad užtikrintų tinkamą šio turto naudojimą ir saugojimą bei užkirstų kelią apgadinimui, praradimui ar neleistinam naudojimui.

4.9. Saugumas Komisijos patalpų apylinkėse

- a) Visi Komisijos pastatuose dirbantys asmenys privalo pranešti Saugumo direktoratai apie asmenis, bandančius neteisėtai patekti į Komisijos pastatus. Jie turėtų nedelsdami pranešti Komisijos Saugumo direktoratai apie visas įtartinas transporto priemones ar objektus, rastus šalia Komisijos pastatų.
- b) Prieš palikdami Komisijos patalpas vakare, prieš savaitgalius ir šventes, visi Komisijos patalpose dirbantys asmenys turi ypač dėmesingai patikrinti, ar uždaryti langai, jei taikoma, durys bei ar išjungtos šviesos.
- c) Komisijos Saugumo direktoratas, gavęs informacijos apie bet kokius galimo poveikio saugumui turinčius renginius ar išpuolius prie arba šalia Komisijos pastato, nedelsdamas imasi būtinų saugumo priemonių, kad išvengtų neleistino asmenų ar transporto priemonių patekimo į pastatą. Jei būtina, Komisijos Saugumo direktoratas kreipiasi į priimančiosios šalies saugumo ar skubios pagalbos tarnybas.

4.10. Saugumas Komisijos patalpose

Komisijos Saugumo direktoratas apibrėžia saugumo standartus, kurių turi laikytis visi Komisijos patalpose esantys asmenys.

4.11. Saugumo priemonės, kurių turi imtis Komisijos Saugumo direktoratas incidentų atveju

- a) Komisijos Saugumo direktoratas saugos ir higienos darbe klausimais bendradarbiauja su Komisijos tarnyba, atsakinga už sveikatą ir saugą darbe.
- b) Komisijos Saugumo direktoratas valdo vidaus „karštąją liniją“, skirtą pranešti apie nepaprastą padėtį. Jei reikia, pateikus instrukcijas dėl nepaprastosios padėties vietoje, apie pavojų išpėjamas priimančiosios šalies Priešgaisrinės apsaugos departamentas ir (arba) greitosios medicininės pagalbos tarnybos.
- c) Gavęs pranešimą apie įtakos saugai turintį incidentą, pvz., svarbų medicininį incidentą, gaisrą, dujų nuotėkį, avariją elektros energijos tinkluose, potvynį ar kitas svarbias struktūrines problemas, susijusias su Komisijos pastatu, Komisijos Saugumo direktoratas išpėja apie pavojų pastatą užimančių tarnybų personalą bei techninę tarnybą.
- d) Jei reikia, Komisijos Saugumo direktoratas inicijuoja tinkamas priemones, kad evakuotų Komisijos pastatuose esančius asmenis.
- e) Įvykus incidentui, dėl kurio sunkiai sužalojamas asmuo, bet kuris personalo narys iškviečia priimančiosios šalies greitosios medicininės pagalbos tarnybą. Skubios pagalbos tarnybas iškviečiantis asmuo turėtų nedelsdamas pranešti apie tai Komisijos Saugumo direktoratai. Komisijos Saugumo direktoratas užtikrina, kad imamasi būtinų priemonių, kad Komisijos pastatas neliktų neprižiūrimas.

4.12. Veiksmai, kurių reikia imtis susibūrimo ne Komisijos patalpose atveju

- a) Susibūrimo prie pat Komisijos patalpų atveju priimamojo ir garažo zonos personalas praneša apie tai Komisijos Saugumo direktoratui, kuris imasi apsaugos priemonių ir duoda nurodymus dėl pastato saugumo.
- b) Esant požymių, kad gali būti surengtas išpuolis prieš Komisijos patalpas, Komisijos Saugumo direktoratas duoda konkrečius nurodymus visoms susijusioms tarnyboms ir Komisijos personalui. Atsižvelgdamas į pavojaus pobūdį, Komisijos Saugumo direktoratas imasi visų būtinų priemonių, kad išspręstų problemą ir pradėtų taikyti priemones, nustatytas Komisijos sprendime, kuriame pateiktos išsamios saugumo pavojaus lygių sistemos įgyvendinimo taisyklės.

4.13. Komisijos patalpų vientisumo pažeidimas

- a) Visi leidimą būti Komisijos patalpose turintys asmenys privalo segėti tarnybinę kortelę arba galiojantį leidimą įeiti matomoje vietoje. Paprašyti už įėjimo kontrolę atsakingų darbuotojų arba Komisijos Saugumo direktorato deramai paskirto pareigūno, visi tokios tarnybinės kortelės ar galiojančio leidimo įeiti neturintys asmenys gali būti įpareigoti nedelsdami palikti Komisijos patalpas.
- b) Asmenims bandant neteisėtai patekti į Komisijos patalpas, Komisijos pareigūnai, jei jų fizinei apsaugai negresia joks pavojus, pirmiausia pasirūpina, kad būtų uždaryti biurai, užrakinti seifai ir spynos. Jie nedelsdami praneša apie incidentą Komisijos Saugumo direktoratui. Gavęs informacijos apie šiuos incidentus, Komisijos Saugumo direktoratas pateikia instrukcijas dėl taikytino veikimo būdo ir atitinkamų tarnybų, kurias reikia įspėti.
- c) Komisijos Saugumo direktoratas imasi visų būtinų priemonių, kad išspręstų problemą ir pradėtų taikyti priemones, nustatytas Komisijos sprendime, kuriame pateiktos išsamios saugumo pavojaus lygių sistemos įgyvendinimo taisyklės.

4.14. Įtartinų asmenų buvimas Komisijos patalpose

- a) Siekiant išlaikyti priimtina Komisijos patalpose dirbančių asmenų ir Komisijos turto saugumo apsaugos lygį, visi Komisijos personalo nariai privalo pranešti apie kiekvieną keistai ar įtartinai besielgiantį asmenį. Pranešti apie šiuos asmenis Komisijos Saugumo direktoratui – viena iš Komisijos personalo pareigų.
- b) Komisijos Saugumo direktoratui nedelsiant pranešama apie visus Komisijos patalpose esančius įtartinus ar leidimo neturinčius asmenis. Komisijos Saugumo direktoratas kiekvieną kartą nedelsdamas pateikia instrukcijas dėl taikytino veikimo būdo ir atitinkamų tarnybų, kurias reikia įspėti.

4.15. Grasinimas susprogdinti

- a) Grasinimo susprogdinti sulaukęs Komisijos patalpose dirbantis asmuo nedelsdamas praneša apie tai Komisijos Saugumo direktoratui. Komisijos Saugumo direktoratas bando gauti kuo daugiau informacijos iš skambinančiojo ar gauto pranešimo.
- b) Komisijos Saugumo direktoratas pateikia instrukcijas dėl taikytino veikimo būdo ir atitinkamų tarnybų, kurias reikia įspėti bet kuriuo dienos ar nakties metu ir tam tikrais atvejais įsako evakuoti iš patalpų žmones.

4.16. Įtartinos siuntos ar kito daikto radimas

- a) Kiekvienas Komisijos pareigūnas ar būdinčio personalo narys nedelsdamas praneša Komisijos Saugumo direktoratui apie rastą įtartiną siuntą ar kitą daiktą. Aptikus įtartiną siuntą ar daiktą, Komisijos Saugumo direktoratas arba už sveikatą ir saugą darbe atsakinga vietos Komisijos tarnyba įrengia aplink jį atitinkamą saugumo aptvarą. Joks asmuo negali liesti ar apgadinti įtartinos siuntos ar kito daikto. Šalia incidento vietos draudžiama naudotis bevielėmis ryšio priemonėmis. Pirmiau minėtų išpuolių atveju Komisijos Saugumo direktoratas glaudžiai bendradarbiauja su vietos Komisijos tarnyba, atsakinga už sveikatą ir saugą darbe.

- b) Įvertinęs pavojų ir aplinkybes, Komisijos Saugumo direktoratas kreipiasi į vietos Komisijos tarnybą, atsakingą už sveikatą ir saugą darbe ir kompetentingas nacionalines institucijas. Komisijos Saugumo direktoratas atsako už veiksmų koordinavimą su kitomis Komisijos ar priimančiosios šalies tarnybomis.

4.17. Įrodymų apsauga

Nusižengimo ar nusikaltimo Komisijos patalpose atveju šių įvykių liudininkai turi kreiptis į Komisijos Saugumo direktoratą, kuris imasi reikalingų priemonių. Liudininkai neturi mėginti suklastoti jokių įrodymų.

2b Priedėlis

I 2A PRIEDĖLĮ NEĮTRAUKTOSE VALSTYBĖSE ESANČIOSE EUROPOS KOMISIJOS PATALPOSE TAIKYTINOS STANDARTINĖS SAUGUMO PRIEMONĖS**Įvadas**

Ne Europos Sąjungoje standartinės saugumo priemonės ir išsamios jų instrukcijos įgyvendinamos vadovaujant Europos Komisijos EB delegacijos vadovui. Išorės santykių direktorato generalinis direktorius nuolat praneša Komisijos Saugumo direktorato direktoriui apie įgyvendinamas priemones.

Jei EB delegacija priimama valstybės narės ar tarptautinės organizacijos diplomatinėje atstovybėje, Europos Komisijos ir valstybės narės, priimančiosios šalies ar organizacijos susitarimo memorandume nustatomos saugumo taisyklės, kurios yra bent lygiavertės nustatytosioms šiame sprendime.

1. *Taikymo sąlygos:*

Šios standartinės saugumo priemonės yra bendrai taikomos. Jų užtikrinamas saugumo lygis atitinka padėtį, kai didesnis pavojus negresia. Šiai padėčiai skiriamas spalvos kodas BALTAS. Šios priemonės – pamatinės Komisijos patalpose taikomos saugumo priemonės.

Jei būtina, šios standartinės saugumo priemonės pritaikomos atsižvelgiant į konkrečias vietas aplinkybės.

2. *EB delegacijos ryšiai su vietos organizacijomis*

- a) EB delegacijos vadovas reguliariai užmezga ir, jei įmanoma, puoselėja ryšius saugumo srityje su atitinkamomis priimančiosios šalies institucijomis. Jei būtina, organizuojami koordinaciniai posėdžiai.
- b) EB delegacijos vadovas įsteigia ryšių su kitų valstybių narių ambasadų punktus įprastiniam keitimuisi visas šalis dominančia informacija, ypač susijusia su saugumo priemonėmis. Jei būtina, organizuojami koordinaciniai posėdžiai.
- c) Jei būtina, tokie ryšiai taip pat gali būti užmegzti su vietoje esančiomis tarptautinėmis organizacijomis.

3. *Ryšiai EB delegacijos viduje*

EB delegacijos vadovas praneša visiems naujiems darbuotojams, įskaitant laikinus darbuotojus, deleguotiems nacionaliniams ekspertams ir darbuotojams, su kuriais pasirašytos terminuotos sutartys, apie EB delegacijos patalpose taikytinas standartinės saugumo priemones. Skatinant sąmoningumą, pabrėžiama bent asmeninė Komisijos pareigūnų atsakomybė šios srityse: patekimas į Komisijos pastatus, lankytojai, posėdžių organizavimą reglamentuojančios taisyklės, pašto sistemos naudojimas, naudojimasis elektroniniu paštu, pokalbių telefonu saugumo aspektai ir ES išslaptintos informacijos tvarkymas bei naudojimas.

4. *Fizinė apsauga. Įėjimo kontrolė*4.1. *Įėjimo kontrolės priemonės*

- a) Įeiti į EB delegacijos patalpas galima tik „būtinumo patekti“ pagrindu. EB delegacijos vadovas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Išorės santykių generaliniu direktoratu, nustato veiklos būdus, pagal kuriuos kontroliuojamas patekimas į EB delegacijos pastatus.
- b) Visi į EB delegacijos pastatą įeinantys asmenys turi turėti Komisijos Saugumo direktorato išduotą galiojantį Komisijos leidimą įeiti arba EB delegacijos vadovo pagal Saugumo direktorato nustatytas normas ir standartus išduotą leidimą įeiti. Visi į Komisijos pastatus įeinantys asmenys įpareigojami laikytis visų EB delegacijos vadovo pateiktų saugumo instrukcijų.

- c) Visų EB delegacijos pastatuose ir patalpose esančių asmenų galiojantis leidimas įeiti turi būti nuolatos aiškiai matomas.

4.2. Galiojantys leidimai įeiti

- a) *Tarnybinė kortelė* išduodama Komisijos pareigūnams, t. y. asmenims, kuriems taikomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai ar kitų Europos Bendrijų tarnautojų ir deleguotų nacionalinių ekspertų įdarbinimo sąlygos, ir, jei būtina, taip pat kitų EB delegacijos patalpose įsikūrusių institucijų, agentūrų ir kitų įstaigų personalui.
- b) *Įėjimo kortelė* išduodama visiems kitiems darbuotojams, kuriems būtina patekti į EB delegacijos pastatus, kad įvykdytų sutartinius išpareigojimus Komisijos tarnyboms. Darbuotojų, su kuriais pasirašytos terminuotos sutartys, kortelių galiojimas neturi viršyti sutarčių termino. Įėjimo kortelės galiojimo terminas jokiais atvejais neviršija einamųjų metų pabaigos.
- c) *Laissez-passer* leidimą dėl pagrįstų priežasčių, pateisinančių įėjimą į EB delegacijos pastatą, išduoda EB delegacijos vadovas.
- d) *Lankytojo leidimas įeiti arba rangovų atstovo leidimas įeiti* laikinai išduodamas lankytojui EB delegacijos pastatų priimamuosiuose, patikrinus tikruosius asmens dokumentus.
- e) *EB delegacijos pareigūnų šeimos nariai*, prašantys leidimo įeiti į administracines zonas, laikomi lankytojais.
- f) Kviesiti lankytojus į EB delegacijos pastatus gali tik *tarnybinės kortelės* turėtojai.
- g) Tarnybinės kortelės ir leidimai įeiti yra Komisijos nuosavybė ir, EB delegacijos vadovui paprašius, turi būti grąžinti. Galiojančius leidimus įeiti išdavusios tarnybos užtikrina, kad leidimas grąžinamas pasibaigus sutarties terminui arba pagrindo, kuriuo buvo išduotas leidimas, galiojimui.

4.3. Komisijos patalpų lankytojų rūšys

- a) *Individualūs lankytojai* EB delegacijos administracinėse zonose lydimi Komisijos tarnybinę kortelę turinčio asmens. Administracinės zonos – tai EB delegacijos patalpų dalys, kurios neturi viešosios paskirties ir yra susijusios su EB delegacijos veikla. Lankytojai sutinkami priimamajame ir, pasibaigus vizitui, palydimi atgal į priimamąjį. Individualiems lankytojams neleidžiama būti EB delegacijos patalpose nelydimiems.
- b) *Lankytojų, dalyvaujančių posėdžiuose ir socialiniuose renginiuose* atveju EB delegacijos vadovas priimamajame, kuriame rengiamas renginys, įrengia būtinas lankytojo kortelių išdavimo konkretaus posėdžio ir renginių dalyviams priemones. Būdamas EB delegacijos pastate, kuriame vyksta renginys, kiekvienas dalyvis turi prisitvirtinti kortelę taip, kad ji būtų matoma.
- c) *Rangovų atstovams* leidžiama įeiti tik dėl nurodytos priežasties ir, patikrinus jų tikruosius asmens dokumentus, jiems išduodamas laikinas leidimas. Prieš įeinant į EB delegacijos pastatus, būtina laikytis lankytojų įėjimą ir registraciją reglamentuojančios tvarkos.
- d) Įėjimo kontrolė vykdoma nuolat, net evakuojant iš pastato ar nepaprastosios padėties atveju.
- e) EB delegacijos darbo valandas nustato EB delegacijos vadovas. Ne pirmiau minėtomis darbo valandomis, įskaitant savaitgalius bei šventes, Komisijos tarnybinę kortelę turintys asmenys, įeidami į EB delegacijos patalpas, turi padaryti atitinkamą įrašą pastato priimamajame esančiame registracijos žurnale.
- f) Visi lankytojai registruojami EB delegacijos priimamajame. Be savo tapatybę patvirtinančios informacijos įrašymų į žurnalą, jie taip pat pateikia galiojantį leidimą, suteikiantį teisę patekti į EB delegacijos pastatą.
- g) Prekes į EB delegacijos pastatą pristatantys rangovai pateikia prekių deklaraciją, kurioje išsamiai nurodyta prekių pristatymo priežastis. Išorės santykių generaliniam direktoratui būtina nedelsiant pranešti apie bet kokią šios tvarkos pažeidimą.
- h) Komisijos pastatų lankytojams ir jų asmeniniams daiktams patikrinti gali būti pritaikytos techninės kontrolės priemonės, pvz., apšvietimas ir bagažo patikra.

4.4. Labai svarbių asmenų vizitai

EB delegacijos vadovas atsako už visų oficialių vizitų, kurie rengiami EB delegacijos patalpose ar susijusiose zonose, saugumo priemones.

4.5. Ribojamas pateikimas į EB delegacijos pastatus

a) Įėjimą į EB delegacijos patalpas reglamentuoja šie teisės aktai:

- 1961 m. balandžio 18 d. Vienos konvencija dėl diplomatinių santykių ir jos fakultatyviniai protokolai,
- Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartis, ypač jos 218 straipsnio pagrindu priimtos nuostatos, ir Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, ypač jo 1 ir 19 straipsniai, taip pat 1998 m. rugpjūčio 12 d. Komisijos sprendimas C (1998) 2528/1 dėl institucijos, atsakingos už Komisijos patalpų, pastatų ir archyvų neliečiamumo panaikinimą, skyrimo,
- Europos Komisijos su trečiosiomis šalimis sudaryti steigiamieji susitarimai.

b) Išsamūs klausimai apie priimančiosioms šalims leistiną įėjimą gali būti pateikti specialiuose susitarimuose, kuriuose nurodytos priimančiosios šalies skubios pagalbos tarnybos, galinčios įeiti į EB delegacijos pastatus tiesioginio pavojaus personalo saugumui ar sveikatai atveju, kuriuo yra būtina skubi intervencija, nebent EB delegacijos vadovas atsisakytų įleisti šias tarnybas į patalpas. Išorės santykių direktorato generaliniam direktoriui nedelsiant pranešama apie šias intervencijas.

Priimančiosios šalies policijos tarnybos neturi teisės įeiti į EB delegacijos pastatus, nebent paprašytų EB delegacijos vadovas. Jei suteiktas leidimas įeiti, EB delegacijos personalas, jei reikia, talkina policijai.

- c) Ginkluoti asmenys neįeina į EB delegacijos pastatą ir po jį nevaikšto, nebent turėtų išankstinį rašytinį EB delegacijos vadovo leidimą.
- d) Į EB delegacijos pastatus neįleidžiami jokie gyvūnai, išskyrus šunis, kurie naudojami EB delegacijos patalpų patikroms atlikti, tarnybinius šunis, naudojamus saugumui užtikrinti, šunis – aklujų vedlius ir šunis – pagalbininkus asmenims, turintiems klausos sutrikimų.
- e) Fotografuoti, filmuoti ar įrašinėti EB delegacijos pastatuose leidžiama tik gavus išankstinį EB delegacijos vadovo sutikimą, išskyrus atvejus, kai tai būtina tarnybos reikalais.

4.6. Įėjimas į garažus ir automobilių stovėjimo aikšteles

- a) Įvairuoti automobilių į EB delegacijos garažus ar stovėjimo aikšteles gali tik vairuotojai, turintys galiojantį transporto priemonės leidimą ir galiojančią tarnybinę kortelę, įėjimo kortelę ar *laissez-passer*. Visi kiti automobilio keleiviai turi turėti galiojantį leidimą įeiti į EB delegacijos pastatus. Tarnybinės ir įėjimo kortelės parodomos paprašius.
- b) Visų transporto priemonių, kurioms prašoma leidimo įvažiuoti į EB delegacijos garažus ar stovėjimo aikšteles, išskyrus tinkamai paženklintas Komisijos tarnybų transporto priemones, galiojantis leidimas nuolat laikomas gerai matomoje vietoje tiek šioms transporto priemonėms įvažiuavus į pastatą, tiek stovint garaže ar stovėjimo aikštelėje.
- c) Komisijos pareigūnui, prašančiam transporto priemonei leidimo įvažiuoti, išduodamas tik vienas transporto priemonės leidimas. Pareigūnas pateikia šį leidimą, jei turi būti išduotas naujasis. Naujas leidimas neišduodamas, kol negražinamas senasis. Jei leidimas pamestas arba pavogtas, EB delegacijos vadovui pateikiamas oficialus pareiškimas.
- d) EB delegacijos vadovas saugumo sumetimais gali atsisakyti suteikti galimybę naudotis EB delegacijos garažu ar stovėjimo aikštele.
- e) Siekiant užtikrinti visų garažuose, stovėjimo aikštelėse ar artimiausiose EB delegacijos patalpų apylinkėse stovinčių transporto priemonių saugumą ar saugą, gali būti imtasi skubių ir specialių priemonių.

4.7. Laiškų ir siuntų pristatymas

- a) Visai iš išorės atsiunčiamai korespondencijai, įskaitant siuntas ir išskyrus diplomatinį paštą, taikomos papildomos saugumo patikros, jei esama neįprastų ar įtartinų laiškų.
- b) Asmeniškai pristatyti išorės korespondencijos siuntą tiesiogiai adresatui EB delegacijoje neleidžiama, išskyrus atvejus, apie kuriuos pranešta ir kuriuos patvirtina EB delegacijos vadovas.

4.8. Vertingi daiktai

EB delegacijos personalas, kuriam patikėta rūpintis Komisijos turtu, imasi visų tinkamų atsargumo priemonių, kad užtikrintų tinkamą šio turto naudojimą ir saugojimą bei užkirstų kelią apgadinimui, praradimui ar neleistinam naudojimui.

4.9. Saugumas EB delegacijos patalpų apylinkėse

- a) Visi EB delegacijos pastate dirbantys asmenys privalo pranešti apie asmenis, stebinius ar bandančius neteisėtai patekti į EB delegacijos pastatus. Jie nedelsdami praneša EB delegacijos vadovui apie visas įtartinas transporto priemones, objektus ar asmenis, aptiktus greta arba prie EB delegacijos pastatų.
- b) Prieš palikdami EB delegacijos patalpas vakare, prieš savaitgalius ir šventes, visi EB delegacijos patalpose dirbantys asmenys turi ypač dėmesingai patikrinti, ar uždaryti langai ir, jei taikoma, durys bei ar išjungtos šviesos.
- c) Išorės santykių direktorato generalinis direktorius, gavęs informacijos apie bet kokius galimo poveikio saugumui turinčius reikinius ar incidentus prie arba šalia EB delegacijos pastato, nedelsdamas praneša apie tai EB delegacijos vadovui, kuris skubiai imasi būtinų saugumo priemonių, kad išvengtų neleistino asmenų ar transporto priemonių patekimo į pastatus. Jei būtina, jis kreipiasi į atitinkamą priimančiosios šalies instituciją.

4.10. Saugumas EB delegacijos patalpose

EB delegacijos vadovas apibrėžia standartus, kurių turi būti laikomasi įgyvendinant saugumo priemones, užduotis ir instrukcijas, taikytinas visiems EB delegacijos pastatuose ar aplinkinėse teritorijose esantiems asmenims.

4.11. Priemonės, kurių turi imtis EB delegacijos vadovas saugumo incidentų atveju

- a) Jei pranešama apie incidentą, susijusį su sunkiu asmens sužalojimu, bet kuris personalo narys iškviečia vietos greitosios medicininės pagalbos tarnybas.
- b) Būtina imtis atitinkamų veiksmų, kad EB delegacijos pastatas neliktų neprižiūrimas.

4.12. Veiksmai, kurių reikia imtis susibūrimo ne EB delegacijos patalpose atveju

- a) Susibūrimo artimiausiose apylinkėse, prie EB delegacijos patalpų priimamojo ir garažo zonos, atveju personalas praneša apie tai EB delegacijos vadovui, kuris imasi apsaugos priemonių ir duoda nurodymus dėl pastato saugumo.
- b) Esant požymių, kad gali būti surengtas išpuolis prieš EB delegacijos patalpas, EB delegacijos vadovas duoda konkrečius nurodymus visoms susijusioms tarnyboms ir EB delegacijos personalui, ir nedelsdamas praneša apie pavojų Išorės santykių direktorato generaliniam direktorui, kuris praneša apie tai Komisijos Saugumo direktorato direktoriui. Atsižvelgiant į pavojaus pobūdį, imamasi atitinkamų priemonių.

4.13. EB delegacijos patalpų vientisumo pažeidimas

- a) Visi leidimą būti EB delegacijos patalpose turintys asmenys privalo segėti galiojantį leidimą įėti arba tarnybinių kortelę matomoje vietoje. Paprašyti už įėjimo kontrolę atsakingų darbuotojų arba EB delegacijos vadovo

deramai paskirto pareigūno, visi tokio galiojančio leidimo įeiti ar tarnybinės kortelės neturintys asmenys gali būti įpareigoti nedelsdami palikti EB delegacijos patalpas.

- b) Asmenims bandant neteisėtai patekti į EB delegacijos patalpas, EB delegacijos pareigūnai, jei jų fizinei apsaugai negresia joks pavojus, pirmiausia pasirūpinam kad būtų uždaryti biurai, užrakinti seifai ir spynos. Jie nedelsdami praneša apie tai Išorės santykių direktorato generaliniam direktoriui ir prašo instrukcijų dėl taikytino veikimo būdo ir atitinkamų tarnybų, kurias reikia įspėti.
- c) Išorės santykių direktorato generalinis direktorius, bendradarbiaudamas su Komisijos Saugumo direktorato direktoriumi, imasi tinkamų priemonių problemai išspręsti. Jis gali kreiptis pagalbos į atitinkamas priimančiosios šalies institucijas, įskaitant policijos pajėgas.

4.14. Įtartinų asmenų buvimas EB delegacijos patalpose

- a) Siekiant išlaikyti priimtina EB delegacijos patalpose dirbančių asmenų ir Komisijos turto saugumo apsaugos lygį, visi EB delegacijos nariai privalo pranešti apie kiekvieną keistai ar įtartinai besielgiantį asmenį. Pranešti apie šiuos asmenis EB delegacijos vadovui – viena iš EB delegacijos personalo pareigų.
- b) EB delegacijos vadovui nedelsiant pranešama apie visus įtartinus ar neleistinus išbrovimus į Komisijos pastatus. Išorės santykių direktorato generalinis direktorius kiekvieną kartą nedelsdamas pateikia instrukcijas dėl taikytino veikimo būdo ir atitinkamų tarnybų, kurias reikia įspėti.

4.15. Grasinimas susprogdinti

- a) Grasinimo susprogdinti sulaukęs EB delegacijoje dirbantis asmuo nedelsdamas praneša apie tai Išorės santykių direktorato generaliniam direktoriui. Šis asmuo bando gauti kuo daugiau informacijos iš skambinančiojo ar gauto pranešimo.
- b) Išorės santykių direktorato generalinis direktorius pateikia instrukcijas dėl taikytino veikimo būdo ir nedelsdamas praneša apie incidentą už išorės santykius atsakingam Komisijos nariui, kuris savo ruožtu praneša apie tai Komisijos nariui, atsakingam už saugumo reikalus.
- c) EB delegacijos vadovas, veikdamas kompetentingų priimančiosios šalies institucijų (t. y. skubios pagalbos tarnybų) prašymu, gali nuspręsti evakuoti EB delegacijos pastatą. Išorės ryšių direktorato generaliniam direktoriui nuolat pranešama apie įvykius.

4.16. Įtartinos siuntos ar kito daikto radimas

- a) Kiekvienas EB delegacijos pareigūnas ar budinio personalo narys nedelsdamas praneša EB delegacijos vadovui apie rastą įtartiną siuntą ar kitą daiktą. Aptikus įtartiną siuntą ar kitą daiktą, aplink jį įrengiama atitinkama saugumo aptvara. Joks asmuo negali liesti ar apgadinti įtartinos siuntos ar kito daikto. Šalia incidento vietos draudžiama naudotis bevielėmis ryšio priemonėmis.
- b) Įvertinęs pavojų ir aplinkybes, EB delegacijos vadovas kreipiasi į atitinkamas priimančiosios šalies institucijas.

4.17. Įrodymų apsauga

Nusižengimo ar nusikaltimo EB delegacijos patalpose atveju šių įvykių liudininkai turi kreiptis į EB delegacijos vadovą, kuris imasi reikalingų priemonių. Liudininkai neturi mėginti suklastoti jokių įrodymų.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 18 d.

dėl laikino eksperimento dėl didžiausio tam tikrų pašarinių augalų sėklų partijos svorio padidinimo pagal Tarybos direktyvą 66/401/EEB

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6572)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/66/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos) Tarybos priimtu ISTA (Tarpautinės sėklų tyrimų asociacijos) ir ISF (Tarpautinės sėklų federacijos) techniniu protokolu leidžiama padidinti didžiausią žolių sėklų partijų svorį.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 66/401/EEB dėl prekybos pašarinių augalų sėkla⁽¹⁾, ypač į jos 13a straipsnį,

- (5) Norint praktiškai išbandyti sąlygas, kuriomis gamybos įmonės gali gaminti pakankamai vienodo dydžio sėklų partijas, turėtų būti surengtas laikinas eksperimentas, per kurį būtų padidintas didžiausias žolių sėklų partijos svoris.

kadangi:

- (1) Direktyva 66/401/EEB nustatomas didžiausias partijos svoris, kad imant sėklos mėginius būtų išvengta nevienodų sėklų partijų.

- (6) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos ir dauginamosios medžiagos nuolatinio komiteto nuomonę,

- (2) Stebint sėklų gamybos ir prekybos praktikos pokyčius, ypač išaugusį sėklinių augalų kiekį ir sėklų pervežimo būdus, įskaitant biriųjų krovinių vežimą be taros, matyti, kad gali prireikti padidinti didžiausią leidžiamą žolių sėklų partijos svorį.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

- (3) Komisijos sprendimu 2002/454/EB⁽²⁾ buvo surengtas laikinas eksperimentas dėl didžiausio tam tikrų pašarinių augalų sėklų partijos svorio padidinimo pagal Direktyvą 66/401/EEB, kuris turėjo baigtis 2003 m. birželio 1 d. Tačiau jame nedalyvavo nė viena sėklomis prekiaujanti bendrovė, nes sprendimu buvo reikalaujama eksperimento metu atlikti kiekvienos pagamintos sėklų partijos nevienodumo bandymus, o dėl to būtų atsiradę daug papildomų išlaidų.
- (4) Vadovaujantis šiuolaikine tarptautine praktika, visų pirma 2006 m. vasario 10 d. ISTA vykdomojo komiteto patvirtintu ir 2006 m. gegužės 24 d. EBPO (Ekonominio

1. Nukrypstant nuo Direktyvos 66/401/EEB 7 straipsnio 2 dalies ir tos direktyvos III priedo, laikinajame eksperimente dalyvaujančioms valstybės narėms ir tos direktyvos III priedo 1 skiltyje, kategorijoje „GRAMINEAE“ išvardytoms sėklų rūšims didžiausias partijos svoris yra 25 tonos.

2. Be Direktyvoje 66/401/EEB nustatytų sąlygų laikinajame eksperimente dalyvaujančioms valstybėms narėms papildomai taikomos šio sprendimo priede išdėstytos sąlygos.

3. Eksperimente dalyvaujančios valstybės narės apie tai atitinkamai informuoja Komisiją. Jos bet kuriuo metu gali nutraukti savo dalyvavimą apie tai atitinkamai informuodamos Komisiją.

⁽¹⁾ OL L 125, 1966 7 11, p. 2298/66. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/117/EB (OL L 14, 2005 1 18, p. 18).

⁽²⁾ OL L 155, 2002 6 14, p. 57.

2 straipsnis

Valstybės narės už kiekvienus metus iki kitų metų kovo 31 d. pateikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms eksperimento rezultatų ataskaitą.

3 straipsnis

Laikinasis eksperimentas prasideda 2007 m. sausio 1 d. ir baigiasi 2012 m. birželio 30 d.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 18 d.

Komisijos vardu

Markos KYPRIANOU

Komisijos narys

PRIEDAS

1 straipsnyje nurodytos sąlygos:

- a) Jeigu nukrypstama nuo didžiausio „GRAMINEAE“ sėklų partijų dydžio, reikia vadovautis 2006 m. gegužės 24 d. EBPO Tarybos patvirtintu ISTA ir ISF eksperimentu dėl žolių sėklų partijų dydžio ⁽¹⁾.
 - b) Sėklų gamintojai turi sertifikavimo institucijos išduotą oficialią licenciją.
 - c) Oficialioje, pagal Direktyvą 66/401/EEB numatytoje etiketėje, po žodžių „EB taisyklės ir standartai“ nurodomas šio sprendimo numeris.
 - d) Laikinajame eksperimente dalyvaujančių valstybių narių Bendrijos lyginamiesiems bandymams pateikti pavyzdžiai nukrypsta nuo pagal eksperimento sąlygas oficialiai patvirtintų sėklų partijų.
 - e) Sertifikavimo institucija stebi eksperimentą ir, prireikus, atlieka iki 5 % atliktų nevienodumo bandymų.
-

⁽¹⁾ [http://www.seedtest.org/en/content ---1-1039.html](http://www.seedtest.org/en/content---1-1039.html)

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 18 d.

leidžiantis valstybėms narėms pratęsti laikinuosius leidimus naudoti naują veikliąją medžiagą tritosulfuroną

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6573)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/67/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvą 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ⁽¹⁾, ypač į jos 8 straipsnio 1 dalies ketvirtą pastraipą,

kadangi:

- (1) Pagal Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 2 dalį Vokietijai 2001 m. birželio mėn. buvo pateikta bendrovės BASF AG paraiška įtraukti veikliąją medžiagą tritosulfuroną į Direktyvos 91/414/EEB I priedą. Komisijos sprendimu 2002/268/EB ⁽²⁾ patvirtinta, kad buvo pateikti visi reikalingi dokumentai ir juos galima laikyti iš esmės atitinkančiais šios direktyvos II ir III prieduose išdėstytais duomenimis ir informacijai keliamus reikalavimus.
- (2) Siekiant atidžiai išnagrinėti dokumentus ir valstybėms narėms suteikti galimybę išduoti ne ilgiau kaip trejus metus galiojančius laikinuosius augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra minėtos veikliosios medžiagos, leidimus, jei jos įvykdo Direktyvos 91/414/EEB 8 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas ir visų pirma sąlygą, susijusią su išsamiu veikliosios medžiagos ir augalų apsaugos produkto įvertinimu pagal toje direktyvoje nustatytus reikalavimus, buvo būtinas patvirtinimas, kad pateikti visi reikalingi dokumentai.
- (3) Šios veikliosios medžiagos poveikis žmonių sveikatai ir aplinkai pareiškėjo siūlomais naudojimo atvejais buvo įvertintas pagal Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 2 ir 4 dalių nuostatas. Ataskaitą rengianti valstybė narė 2002 m. rugsėjo 5 d. pateikė Komisijai įvertinimo ataskaitos projektą.
- (4) Ataskaitą rengiančiai valstybei narei pateikus įvertinimo ataskaitos projektą, buvo nuspręsta pareiškėjo paprašyti papildomos informacijos, kurią ataskaitą rengianti valstybė

narė turėjo išnagrinėti ir pateikti savo vertinimą. Todėl dokumentai toliau nagrinėjami, ir įvertinimo nebus įmanoma baigti per Direktyvoje 91/414/EEB nustatytą laikotarpį.

- (5) Kadangi atliekant įvertinimą kol kas nenustatyta jokių priešasčių nerimauti, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė pratęsti laikinuosius augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra atitinkamų veikliųjų medžiagų, leidimus 24 mėnesių laikotarpiui pagal Direktyvos 91/414/EEB 8 straipsnio nuostatas, kad būtų galima toliau nagrinėti dokumentus. Tikimasi, kad įvertinimas ir sprendimo dėl galimo tritosulfurono įtraukimo į I priedą priėmimo procesas bus užbaigtas per 24 mėnesius.
- (6) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės narės gali pratęsti laikinuosius leidimus augalų apsaugos priemonėms, kuriose yra tritosulfurono, ne ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 18 d.

Komisijos vardu

Markos KYPRIANOU

Komisijos narys

⁽¹⁾ OL L 230, 1991 8 19, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/75/EB (OL L 248, 2006 9 12, p. 3).

⁽²⁾ OL L 92, 2002 4 9, p. 34.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 18 d.

dėl Latvijos Respublikos prašymo centralizuotam šildymui, gamtinių dujų ir elektros energijos tiekimui namų ūkiams taikyti sumažintą PVM tarifą

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6592)

(Autentiškas tik tekstas latvių kalba)

(2007/68/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1977 m. gegužės 17 d. Šeštąją Tarybos direktyvą 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas ⁽¹⁾, ypač į jos 12 straipsnio 3 dalies b punktą,

kadangi:

- (1) Pirminiame 2006 m. balandžio 19 d. Komisijai nusiųstame prašyme ir 2006 m. liepos 10 d. užregistruotame oficialiame laiške Latvijos Respublika pranešė Komisijai apie ketinimą centralizuoto šildymo, gamtinių dujų ir elektros energijos tiekimui namų ūkiams taikyti sumažintą PVM tarifą. Latvija namų ūkius apibrėžia kaip visus galutinius vartotojus, su kuriais tiekimo sutartys sudaromos kaip su fiziniiais asmenimis.
- (2) Pagal Stojimo sutarties VIII priedą, nukrypstant nuo Direktyvos 77/388/EEB (toliau – Šeštosios PVM direktyvos), 12 straipsnio 3 dalies a punkto Latvijai buvo toliau leista šildymui, tiekiamam namų ūkiams, iki 2004 m. gruodžio 31 d. netaikyti PVM. Tačiau Latvija namų ūkiams tiekiamam centriniam šildymui PVM netaikė ir po šios datos.
- (3) Latvija norėtų sumažintą tarifą (5 %) taikyti centralizuoto šildymo, gamtinių dujų ir elektros energijos tiekimui namų ūkiams, neapimant tiekimo subjektams, užsiimantiems komercine ar kita profesine veikla. Dėl tokio tarifo nebūtų iškraipoma konkurencija ir nepasikeistų elektros energijos, dujų ar šildymo, parduodamų namų ūkiams, vartojimo įpročiai. Iš esmės taip yra dėl to, kad technologiniu požiūriu šie produktai gali vienas kitą pakeisti tik juos naudojant šildymui. Be to, kadangi šis PVM tarifas taikomas tik namų ūkiams, dėl tokio taikymo nebūtų iškraipyta konkurencija juridinių asmenų, kurie turi teisę atskaityti PVM ir kurie tokiu būdu nemoka galutinės PVM sumos, atžvilgiu.

- (4) Be to, PVM taisyklės dėl gamtinių dujų tiekimo vietos, nustatytos Šeštojoje PVM direktyvoje, buvo iš dalies pakeistos Tarybos direktyva Nr. 2003/92/EB ⁽²⁾. Gamtinių dujų tiekimas per skirstomuosius tinklus ir elektros energijos tiekimas galutiniame etape, t. y. iš pardavėjų ir platintojų galutiniam vartotojui, yra apmokestinami ten, kur pirkėjas realiai naudoja bei suvartoja prekes, taip siekiant užtikrinti, kad apmokestinama būtų realaus jų suvartojimo šalyje. Kadangi tiekiant centralizuotą šildymą nėra tarpvalstybinių sandorių ir tiekimas yra vykdomas vietos lygmeniu, nėra pavojaus, kad bus iškraipyta konkurencija, kaip apibrėžta Šeštosios PVM direktyvos 12 straipsnio 3 dalies b punkte.

- (5) Numatytas sumažintas PVM tarifas gamtinių dujų ir elektros energijos tiekimui namų ūkiams pagal Šeštosios PVM direktyvos 12 straipsnio 3 dalies b punktą būtų taikomas tik tiekimui galutiniams vartotojams ir netaikomas tiekimui apmokestinamųjų asmenų reikmėms, susijusioms su jų komercine, profesine ar kita ekonomine veikla, patenkinti.

- (6) Kadangi priemonė yra taikoma tik tiekimui galutiniams vartotojams ir netaikoma tiekimui apmokestinamųjų asmenų reikmėms, susijusioms su jų komercine, profesine ar kita ekonomine veikla, patenkinti, turi būti laikoma, kad konkurencijos iškraipymo pavojaus nėra. Kadangi tokiu būdu Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 3 dalies b punkte nustatyta sąlyga yra įgyvendinta, Latvijai turėtų būti leidžiama atitinkamą priemonę pradėti taikyti, kai tik šis Sprendimas bus paskelbtas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I straipsnis

Latvija gali taikyti priemonę, apie kurią ji pranešė 2006 m. liepos 10 d. laiške ir kuria siekiama centralizuoto šildymo, gamtinių

⁽¹⁾ OL L 145, 1977 6 13, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/69/EB (OL L 221, 2006 8 12, p. 9).

⁽²⁾ OL L 260, 2003 10 11, p. 8.

dujų ir elektros energijos tiekimui namų ūkiams taikyti sumažintą PVM tarifą, neatsižvelgiant į jos gamybos ir tiekimo sąlygas.

2 straipsnis

Šiame sprendime namų ūkiai yra apibrėžiami kaip fiziniai asmenys, kurie yra 1 straipsnyje nurodytų paslaugų, skirtų jų galutiniam vartojimui, gavėjai, taigi, apibrėžimas neapima tiekimo asmenų reikmėms, susijusioms su jų komercine, profesine ar kita ekonomine veikla, patenkinti.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Latvijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 18 d.

Komisijos vardu
Markos KYPRIANOU
Komisijos narys

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 18 d.

kuriuo Rumunija įgaliojama atidėti tam tikrų Tarybos direktyvos 2002/53/EB nuostatų taikymą
prekiaujant tam tikrų žemės ūkio augalų veislių sėkla

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6568)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/69/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Bulgarijos ir Rumunijos stojimo sutartį, ypač į jos 4 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Bulgarijos ir Rumunijos stojimo aktą, ypač į jo 42 straipsnį,

kadangi:

- (1) Pagal Stojimo akto 42 straipsnį Komisija gali priimti pereinamojo laikotarpio priemones, jeigu jos yra būtinos palengvinti perėjimą nuo Bulgarijoje ir Rumunijoje galiojančio režimo prie režimo, kuris įvedamas taikant Bendrijos veterinarijos ir fitosanitarijos taisykles. Į šias taisykles įeina ir sėklos pardavimo taisyklės.
- (2) 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvoje 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo ⁽¹⁾ numatoma, kad įvairių augalų veislių sėkla, kuriai taikoma Direktyva 2002/53/EB, kaip nurodyta jos 1 straipsnio 1 dalyje, gali būti parduodama tik tada, jei yra vykdomi šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies ir 7 bei 11 straipsnių reikalavimai.
- (3) Rumunijoje nuo įstojimo dienos prekyba tam tikrų veislių sėkla turėtų būti uždrausta, jei nebūtų leidžiama nukrypti nuo šių nuostatų.
- (4) Tam, kad Rumunija galėtų imtis priemonių, būtinų užtikrinti, kad minimos veislės būtų pripažintos pagal Bendrijos sistemos principus, ir jas įgyvendinti, jai turėtų būti leidžiama trejiems metams nuo įstojimo dienos atidėti Direktyvos 2002/53/EB taikymą savo teritorijoje parduodant jos atitinkamuose kataloguose pateiktų veislių sėklą, dėl kurios Rumunija 2006 m. rugsėjo 28 d. pateikė oficialų prašymą, pagal kitus nei šios direktyvos principus.

- (5) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos bei dauginamosios medžiagos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypdamas nuo Direktyvos 2002/53/EB 4 straipsnio 1 dalies ir 7 bei 11 straipsnių nuostatų, Rumunija trejiems metams nuo įstojimo dienos gali atidėti minėtos direktyvos taikymą savo teritorijoje parduodant šio sprendimo priede išvardytų veislių sėklą.

Tuo laikotarpiu ši sėkla parduodama tik Rumunijos teritorijoje. Visose prie sėklos siuntos pritvirtintose etiketėse ar ją lydinčiuose oficialiuose ar kitokuose dokumentuose pagal šios direktyvos nuostatas yra aiškiai nurodoma, kad ši sėkla yra skirta parduoti tik Rumunijos teritorijoje.

2 straipsnis

Šis Sprendimas taikomas tik tuo atveju, jei įsigalioja Bulgarijos ir Rumunijos stojimo sutartis, nuo šios Sutarties įsigaliojimo dienos.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 18 d.

Komisijos vardu

Komisijos narys

Markos KYPRIANOU

⁽¹⁾ OL L 193, 2002 7 20, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1829/2003 (OL L 268, 2003 10 18, p. 1).

PRIEDAS

Rūšys ir (arba) veislės
<i>Beta vulgaris</i> L. – Cukrinis runkelis
Graf
<i>Beta vulgaris</i> L. – Pašarinis runkelis
Lovrin 515
Lovrin 628
<i>Dactylis glomerata</i> L.
Magda
Marius (ant. Adrian)
Ovidiu
Poiana
Regent
Simina
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber
Adela
Vio
<i>Festuca pratensis</i> Hudson
Postāvar
Tāmpa
Transilvan
<i>Festuca rubra</i> L.
Feruma
Māgurele 23 (ant. Pastoral)
Peisaj (ant. Tedi)
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.
Ancuța (ant. Anca)
Iuliana (ant. Iulia)
<i>Lolium perenne</i> L.
Martarom (ant. Marta)
Māgura
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth
Cătălin
Florin
<i>Phleum pratense</i> L.
Horia
Rarāu
Tirom

Rūšys ir (arba) veislės
<i>Poa pratensis</i> L.
Colina (ant. Fima)
<i>Lotus corniculatus</i> L.
Doru
Nicol (ant. Nico)
Oltim
<i>Lupinus albus</i> L.
Medi
<i>Medicago sativa</i> L.
Adin
Alina
Carina
Cosmina
Daniela (ant. Dana)
Dorinela (ant. Dorina)
Granat
Magnat
Mādālina
Opal (ant. Topaz)
Sandra
Satelit
Sigma
Tamas
<i>Pisum sativum</i> L.
Aurora
Dorica (ant. Dora)
Mona
Vedea
<i>Trifolium alexandrinum</i> L.
Viorel
<i>Trifolium repens</i> L.
Carmencita (ant. Carmen)
Carpatin
Danitim
Miorița
<i>Trifolium pratense</i> L.

Rūšys ir (arba) veislės	Rūšys ir (arba) veislės
Novac	Luncavăț (ant. Elena)
Rotrif (ant. Roza)	Martin
Sătmărean	Monica
<i>Vicia faba</i> L.	Nineta
Montana	Paula
<i>Brassica napus</i> L., var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	Radu
Ana Maria	Rareș
Montana	Sabena
<i>Arachis hypogaea</i> L.	Șumuleu
Solar	Vasilelin (ant. Iordan)
Venus	<i>Sinapis alba</i> L.
<i>Brassica napus</i> L. (part.)	Alex
Diana	Petrana
Doina	<i>Glycine max.</i> (L.) Merrill
Perla	Balkan
<i>Cannabis sativa</i> L.	Columna
Denise	Daciana
Diana	Danubiana
Zenit	Eugen
<i>Carthamus tinctorius</i> L.	Felix
CW1221	Granat (ant. Agat)
CW4440	Kiskun Daniela
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Onix
Ada	Perla
Adria	Proteinka
Alexin	Românesc 99
Alin	Safir
Bazil	Stine 2250
Betalisa (ant. Elisa)	Triumf
Codruța	Venera
Cosmin	<i>Avena sativa</i> L.
Cristina	Jeremy
Ferdinand (ant. Carolina)	Mureș
Floriana	Lovrin 1
Florinda	Lovrin 27
Fluin	<i>Hordeum vulgare</i> L.- dvieilis miežis
Iunia 96	Andreea
Louis	Bogdana (ant. Avânt)

Rūšys ir (arba) veislės

Capriana
Daciana
Haşdate (ant. Aura)
Jubileu
Kristal
Laura
Maria
NS 525
NS 529
Romaniţa
Stindard
<i>Hordeum vulgare</i> L.- šešiaeilis miežis
Amical (ant. Adi)
Andrei
Compact
Dana
Liliana
Mădălin
NS 313
Orizont
Regal
Univers
<i>Oryza sativa</i> L.
Brăila
Dunărea
Elida
Magic
Polizeşti 28
Speranţa
Zefir
<i>Secale cereale</i> L.
Suceveana
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench
Andrea
Donaris
Dorina
F135ST
Fundulea 21

Rūšys ir (arba) veislės

Fundulea 32
Marina
Regina
Siret
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.
Sabin
Sorin
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench x <i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.
Catinca (ant. Tinca)
Fundulea 235 (ant. Tereza)
x <i>Triticosecale</i> Wittm.
Gorun
Haiduc
Plai
Silver
Stil
Trilstar
Ţebea
<i>Triticum aestivum</i> L.emend.Fiori et Paol.
Albota
Aniversar
Apullum
Ardeal 1
Arieşan
Beti
Boema
Briana
Ciprian
Crina
Crişana
Delabrad
Dor
Drobeta
Dropia
Dumbrava
Eliana
Eseñţial
Faur

Rūšys ir (arba) veislės	Rūšys ir (arba) veislės
Flamura 85	F425M
Gabriela	Falco
Gasparom	Faur
Gruia	Fulger
Iași 2	Fundulea 322
Kraljevica	Fundulea 365
Kristina	Fundulea 376
Ljiljana	Fundulea 475M
Lovrin 34	Fundulea 515 (ant. Premier)
Mina	Fundulea 540 (ant. Granit)
Moldova 83	Fundulea 625
Pădureni (ant. Rubin)	Generos
PKB Romança	GS307
Romulus	GS308
Sonata	Kiskun 4230
Speranța	Kiskun 4255
SV99	Kiskun 4297
Șimnic 30	Kiskun 4344
Trivale	Kiskun 4380
Turda 95	Kiskun Aliz
Turda 2000	Kiskun Blako
Voroneț	Kiskun Cilike
<i>Triticum durum</i> Desf.	Kiskun Dori
Condurum (ant. Condur)	Kiskun Ermina
Grandur	Kiskun Galja
Pandur	Kiskun Gitta
<i>Zea mays</i> L.	Kiskun Kristof
Andreea	Kiskun Natalie (ant. Natalie)
Boris 5	Kiskun Nusi
Brateș	Kiskun Olike
Campion	Kiskun Piros
Cera 6	Kiskun Reni
Cera 9	Kiskun Roy
Cera 10	Kiskun Szoliani
Ciclon	Kiskun Tamara
Dacic	Kiskun Vanda
Dáma	Kiskun Vivien
Danubian (ant. Danubiu)	Kiskun Xintia

Rūšys ir (arba) veislės

Klausen
Krisztina
Laurina
Lorenca
Lovrin 400
Milcov
Mv Major
Neptun
NS300
NS355
NS540
NSSC420YU
Octavian
Oituz
Olimpius (ant. Olimp)
Olt
Ozana (ant. Dana)
Paltin
Pamela
Panciu
Partizan
Patria
Podu Iloaiei 110
Rapid
Rapsodia
Rodna
Staniša
Star
Szegedi SC 276
Szegedi SC 516
Turda 145
Turda 165
Turda 167
Turda 200
Turda 201
Turda Favorit
Turda Mold 188
Turda Star

Rūšys ir (arba) veislės

Turda Super
Turda SU181
Turda SU182
Turda SU210
ZP278
ZP335
ZP394
ZP409
ZP434
ZP471
ZP488
ZP684
Solanum tuberosum L.
Alina
Alize (ant. Amelia)
Amicii
Astral N
Armonia
Christian
Claudiu
Coval
Cristela
Dacia
Dragomirna
Dumbrava
Eterna
Frumoasa
Harghita
Ioana
Loial
Luiza
Magic
Mikel
Milenium
Moldovița
Nana
Nativ
Nemere

Rūšys ir (arba) veislės	Rūšys ir (arba) veislės
Productiv	Ruxandra (ant. Nicoleta)
Rapsodia	Speranța
Rasant	Star
Redsec	Tâmpa
Robusta	Tentant
Roclas	Timpuriu de Brașov
Rozal	Transilvania

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 20 d.

dėl biocidinių produktų, kuriuose yra tam tikrų veikliųjų medžiagų, neištirtų per Direktyvos 98/8/EB 16 straipsnio 2 dalyje minimą 10 metų programą, pateikimo į rinką termino pratęsimo

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6707)

(Tik tekstas čekų, danų, anglų, suomių, graikų ir švedų kalbomis yra autentiškas)

(2007/70/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1998 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką ⁽¹⁾, ypač į jos 16 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyvos 98/8/EB (toliau – direktyva) 16 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje ir 3 dalyje nurodyta, kad jeigu per nustatytą laiką nebuvo pateikta veikliajai medžiagai įvertinti reikalinga informacija arba duomenys, gali būti nuspręsta jos neįrašyti į direktyvos I, IA arba IB priedus. Priėmus tokį sprendimą, valstybės narės turėtų panaikinti veikliųjų medžiagų turinčių biocidinių produktų registraciją.
- (2) Komisijos reglamentuose (EB) Nr. 1896/2000 ir (EB) Nr. 2032/2003 yra nustatytos išsamios 10 metų darbų programos, minėtos direktyvos 16 straipsnio 2 dalyje, antrojo ir trečiojo etapo įgyvendinimo taisyklės. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2032/2003 4 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad 2006 m. rugsėjo 1 d. yra data, nuo kurios valstybė narė panaikina veikliųjų medžiagų turinčių biocidinių produktų, kurių atžvilgiu nei buvo priimtas pranešimas, nei parodytas valstybės narės suinteresuotumas, galiojančią registraciją.
- (3) Komisijos reglamento (EB) Nr. 2032/2003 su pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1048/2005, 4a straipsnyje nustatytos sąlygos, kuriomis valstybės narės gali Komisijos prašyti pratęsti jo 4 straipsnio 2 dalyje nustatytą pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpį, ir tokio pratęsimo sąlygos.
- (4) Atskiros valstybės narės Komisijai pateikė paraiškas pratęsti kai kurių veikliųjų medžiagų, kurių naudojimas biocidiniuose produktuose uždraustas nuo 2006 m. rugsėjo 1 d., pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpį kartu pateikdamos informaciją, įrodančią poreikį toliau naudoti tas veikliąsias medžiagas.

- (5) Suomija, Danija, [Norvegija ir Islandija] pateikė informaciją, įrodančią, kad nėra tinkamų pušų deguto, kuris naudojamas kaip medienos apsaugos produktas istoriniams mediniams pastatams, laivams ir kitiems dirbiniams, pakaitalų. Būtų pagrįsta pratęsti šios medžiagos pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpį, siekiant išsaugoti šių valstybių narių ir šalių kultūros paveldą.
- (6) Čekija pateikė informaciją, įrodančią, kad natrio N-chlorbenzensulfonamidą/chloraminą B kaip dezinfekavimo priemonę labai plačiai naudoja Čekijos ginkluotosios pajėgos ir visuomenės sveikatos tarnybos. Jo pakeitimas kitomis medžiagomis, apie kurias pranešta, gali sukelti sunkumų, jeigu tai atsitiktų pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpio pabaigoje, visų pirma kai reikia atlikti viešųjų pirkimų procedūras. Būtų pagrįsta pratęsti šios medžiagos pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpį, kad būtų galima lengviau ją pakeisti kitomis dezinfekavimo priemonėmis.
- (7) Graikija pateikė informaciją, įrodančią, kad temefosas plačiai naudojamas kovai su uodais ir visuomenės sveikatos kontrolei, vykdomai viešosios valdžios institucijų. Jo pakeitimas kitomis medžiagomis, apie kurias pranešta, gali sukelti sunkumų, jeigu tai atsitiktų pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpio pabaigoje, visų pirma kai reikia atlikti viešųjų pirkimų procedūras. Būtų pagrįsta pratęsti šios medžiagos pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpį, kad būtų galima lengviau ją pakeisti kitomis esamomis medžiagomis.
- (8) Jungtinė Karalystė pateikė informaciją, įrodančią, kad amoniakas turi būti toliau laikinai naudojamas kaip veterinarinės higienos biocidinis produktas, skirtas gyvulių koky, kriptosporidijų ir nematodų infekcijų prevencijai. Būtų pagrįsta pratęsti šios medžiagos pateikimo į rinką nutraukimo laikotarpį, kad būtų galima ją palaipsniui pakeisti kitomis esamomis medžiagomis, apie kurias pranešta siekiant įvertinimo pagal direktyvos persvarstymo programą.
- (9) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Biocidinių produktų nuolatinio komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Komisijos reglamento (EB) Nr. 2032/2003 4 straipsnio 2 dalies, šio sprendimo priedo B stulpelyje išvardytos valstybės narės gali išduoti ar pratęsti leidimus pateikti į rinką registruotus ar įregistruotinus biocidinius produktus, turinčius priedo A stulpelyje išvardytų veikliųjų medžiagų, kurie naudojami D stulpelyje nurodytoms būtinausioms reikmėms iki priedo C stulpelyje pateiktų datų.

2 straipsnis

(1) Valstybės narės, naudodamosi šio sprendimo 1 straipsnyje nurodyta leidžiančia nukrypti nuostata, užtikrina, kad būtų laikomasi šių sąlygų:

- a) toliau naudoti galima tik su sąlyga, kad medžiagos turintys produktai yra patvirtinti numatomoms būtinausioms reikmėms,
- b) toliau naudoti šiuos produktus galima tik tuomet, jeigu jie nedaro nepageidaujamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai bei aplinkai,
- c) suteikdamos patvirtinimą, nustato visas deramas rizikos mažinimo priemones,

d) tokie biocidiniai produktai, liekantys rinkoje po 2006 m. rugsėjo 1 d., yra perženklinami tam, kad atitiktų riboto naudojimo reikalavimus,

e) kai taikoma, valstybės narės užtikrina, kad leidimo turėtojai ar suinteresuotosios valstybės narės ieškotų alternatyvių sprendimų tokioms reikmėms, arba kad būtų rengiami ne vėliau kaip 2008 m. gegužės 14 d. pateiktini dokumentai Direktyvos 98/8/EB 11 straipsnyje nustatyta tvarka.

(2) Suinteresuotos valstybės narės kasmet informuoja Komisiją apie 1 dalies taikymą ir visų pirma apie veiksmus, kurių imtasi vadovaujantis e punktu.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Suomijos Respublikai, Danijos Karalystei, Čekijos Respublikai, Graikijos Respublikai, Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 20 d..

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys

PRIEDAS

1 straipsnyje nurodytų leidimų sąrašas

A stulpelis	B stulpelis	C stulpelis	D stulpelis
Veiklioji medžiaga	Valstybė narė	Data	Naudojimo paskirtis
Pušų degutas EB Nr. 232-374-8 CAS Nr. 8011-48-1	Suomija Danija	2010 5 14 2010 5 14	Medienos apsaugos produktas pastatams, laivams ir kitiems dirbiniams, kurie priklauso paraišką pateikusių valstybių narių kultūros paveldui
Natrio N-chlorbenzensulfonamidas/Chloraminas B EB Nr. 204-847-9 CAS Nr. 127-52-6	Čekija	2007 11 1	Dezinfekavimo priemonė, naudojama paraišką pateikusios valstybės narės visuomenės sveikatos tarnybų, viešųjų veterinarijos tarnybų ir ginkluotųjų pajėgų (civiliniais tikslais)
Temefosas EB Nr. 222-191-1 CAS Nr. 3383-96-8	Graikija	2007 11 1	Kovai su uodais (<i>Culicidae</i>) ir visuomenės sveikatos kontrolei
Amoniakas EB Nr. 231-635-3 CAS Nr. 7664-41-7	Jungtinė Karalystė	2008 5 14	Veterinarinės higienos biocidinis produktas, skirtas gyvulių kokių, kriptosporidijų ir nematodų infekcijų prevencijai; tik jeigu negalima panaudoti kitų panašaus poveikio priemonių

KOMISIJOS SPRENDIMAS,

2006 m. gruodžio 20 d.

kuriuo įsteigiama kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių mokslinė ekspertų grupė

(2007/71/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

NUSPRENDĖ:

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

1 straipsnis

kadangi:

Įsteigiama kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių mokslinė ekspertų grupė (toliau – grupė).

(1) 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos ⁽¹⁾ nustatytos sąlygos, kurias turi tenkinti pavadinimas, kad jį būtų galima įregistruoti Bendrijoje saugoma geografinė nuoroda (SGN) arba saugoma kilmės vietos nuoroda (SKVN).

2 straipsnis

Tikslas

Komisija gali konsultuotis su grupe visais su saugomomis kilmės nuorodomis, saugomomis kilmės vietos nuorodomis, garantuotais tradiciniais gaminiais, žemės ūkio ir maisto produktais susijusiais klausimais, visų pirma:

(2) 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 509/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų kaip garantuotų tradicinių gaminių ⁽²⁾ nustatytos sąlygos, kurias turi tenkinti pavadinimas, kad jį būtų galima įregistruoti ir saugoti Bendrijoje kaip garantuotą tradicinį gaminį (GTG).

— ar ypatingas pavadinimas, dėl kurio pateiktas prašymas įregistruoti, atitinka Reglamento (EB) Nr. 510/2006 2 straipsnyje nurodytus kriterijus, ypač ar yra ryšys su vieta arba geografinė kilme ir (arba) ši nuoroda turi gerą reputaciją,

(3) Siekiant išspręsti tam tikras sudėtingas mokslines ir technines problemas, kurių gali atsirasti tikrinant, ar paisoma sąlygų, leidžiančių įregistruoti tam tikrą saugomą kilmės vietos nuorodą, saugomą geografinę nuorodą arba garantuotą tradicinį gaminį, Komisijai gali prireikti patarėjų grupėje susirinkusių specialistų kompetencijos.

— ar ypatingas pavadinimas, dėl kurio pateiktas prašymas įregistruoti, atitinka Reglamento (EB) Nr. 509/2006 2 straipsnyje, 4 straipsnyje ir 5 straipsnyje nurodytus kriterijus, ypač turi tradicinių ir (arba) specifinių savybių,

(4) Grupė turi būti sudaryta iš aukštos kvalifikacijos daugelio mokslo ir technikos sričių, susijusių su žemės ūkiu ir žemės ūkio maisto produktais, humanitariniais mokslais arba intelektine nuosavybės teise, ekspertų.

— pavadinimo bendrinis pobūdis,

(5) Todėl reikėtų įsteigti mokslinę kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių ekspertų grupę, nustatyti jos įgaliojimus bei struktūrą.

— kriterijų, susijusių su sąžininga prekyba ir galimybe, kad vartotojai bus suklaidinti tais atvejais, kai kyla prieštaravimų tarp kilmės vietos nuorodos arba geografinės nuorodos ir jau įregistruotų kilmės vietos nuorodų arba geografinių nuorodų, prekių ženklo, augalų bei gyvūnų veislių pavadinimų, homonimų arba esamų produktų, kuriais teisėtai prekiaujama, pavadinimų, įvertinimas,

(6) Komisijos sprendimu 93/53/EEB ⁽³⁾ įsteigtas kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir garantuotų tradicinių gaminių mokslinis komitetas turi būti paleistas,

— visais kitais itin svarbiais klausimais grupės kompetencijos srityse.

Grupės pirmininkas gali nurodyti, kokiais klausimais Komisija galėtų konsultuotis su grupe.

⁽¹⁾ OL L 93, 2006 3 31, p. 12.

⁽²⁾ OL L 93, 2006 3 31, p. 1.

⁽³⁾ OL L 13, 1993 1 21, p. 16. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 97/656/EB (OL L 277, 1997 10 10, p. 30).

Prireikus Komisija gali prašyti grupės per nustatytą terminą pareikšti savo nuomonę ypatingu klausimu.

3 straipsnis

susijusias su asmeninių duomenų apsauga ir tvarkymu ⁽⁴⁾.**Narystė. Skyrimas**

1. Komisija renka grupės narius iš įvairių 2 straipsnyje nurodytų technikos ir mokslo sričių aukštos kvalifikacijos specialistų, atsiliepusių į kvietimą teikti prašymus. Šie nariai kartu aprėpia daugelį mokslo ir technikos disciplinų, o jų geografinis pasiskirstymas rodo klausimų ir mokslinių požiūrių įvairovę Bendrijoje.

2. Komitetą sudaro 11 narių.

Kandidatus, pripažintus tinkamais būti grupės nariais, bet jais nepaskirtus, siūloma įtraukti į rezervinį sąrašą. Rezervinį sąrašą Komisija gali naudoti skirdama kandidatus į pakaitinius narius.

3. Taikomos šios nuostatos:

— nariai skiriami atsižvelgiant į jų asmeninius gebėjimus ir kviečiami konsultuoti Komisiją neveikiami jokios išorinės įtakos. Jie negali patikėti savo pareigų kitam nariui arba trečiajam asmeniui,

— nariai skiriami trejų metų kadencijai, kuri gali būti pratęsiama. Tačiau po 1 pastraipoje minėto paskyrimo nariai gali eiti savo pareigas ne ilgiau kaip 3 kadencijas iš eilės. Jie savo pareigas eina tol, kol pakeičiami kitais arba jų kadencija pratęsiama,

— tuos narius, kurie nebegali veiksmingai dalyvauti grupės darbe, atsistatydina arba nesilaiko šios pastraipos pirmoje ar antroje įtraukoje arba Europos bendrijos steigimo sutarties 287 straipsnyje nustatytų sąlygų, gali pakeisti nauji nariai likusiam jų kadencijos laikotarpiui,

— kasmet nariai raštiškai išsipareigoja dirbti visuomenės interesų labui bei pasirašo pareiškimą, kad neturi jokių interesų, mažinančių jų objektyvumą, arba kad jų turi,

— narių vardai ir pavardės skelbiami Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD interneto puslapyje bei *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje. Narių vardai ir pavardės renkami, tvarkomi bei skelbiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 nuostatas,

4 straipsnis

Veikla

1. Grupė iš savo narių renka pirmininką ir du jo pavaduotojus. Rinkimai vyksta paprasta narių balsų dauguma.

2. Komisijai pritarus, gali būti steigiami pogrupiai specifiniams klausimams pagal grupės nustatytus įgaliojimus nagrinėti; Kai tik jų įgaliojimai baigiasi, tokios grupės paleidžiamos.

3. Komisijos atstovas gali prašyti ekspertų ar stebėtojų, turinčių specifinę kompetenciją darbotvarkėje numatytu klausimu, dalyvauti grupės ar pogrupio svarstymuose, jei tai yra naudinga ir (arba) būtina.

4. Dalyvaujant grupių ar pogrupių darbe gauta informacija negali būti viešinama, kai Komisija nurodo, kad ji susijusi su konfidencialiais klausimais.

Nariai negali profesiniams tikslams naudoti informacijos, kurią jie gauna būdami grupės nariais.

5. Grupė ir jos pogrupiai paprastai renkasi Komisijos ir jos skyrių patalpose pagal Komisijos nustatytus grafiką ir nuostatas. Sekretoriavimo paslaugas teikia Komisijos skyriai. Šiuose susirinkimuose gali dalyvauti kiti suinteresuoti Komisijos pareigūnai.

6. Grupė priima darbo tvarkos taisykles, remdamasi standartinėmis Komisijos priimtomis darbo tvarkos taisyklėmis.

7. Komisija gali atitinkamo dokumento originalo kalba skelbti visus prašymus pateikti nuomones, darbotvarkes, protokolus ir grupės priimtas nuomones. Be to, tomis pačiomis sąlygomis ji gali skelbti ir visus grupės darbo dokumentus.

5 straipsnis

Susirinkimų išlaidos

Narių, ekspertų ir stebėtojų grupės veiklai reikalingų kelionių išlaidas ir dienpinigius apmoka Komisija pagal galiojančias nuostatas. Už atliekamas užduotis nemokamas joks atlyginimas.

⁽⁴⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

Susirinkimo išlaidos kompensuojamos neviršijant atitinkamai tarnybai pagal metinę išteklių skyrimo procedūrą skirtų asignavimų.

6 straipsnis

Panaikinimas

Komisijos sprendimas 93/53/EEB panaikinamas.

Tačiau tuo sprendimu įsteigtas komitetas eina savo pareigas tol, kol Komisija jam nepraneša, kad šiuo sprendimu įsteigta grupė pradėjo savo darbą.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 20 d.

Komisijos vardu
Mariann FISCHER BOEL
Komisijos narė

KOMISIJOS SPRENDIMAS**2006 m. gruodžio 20 d.****pratęsti tam tikrų valstybės pagalbos sprendimų galiojimo laiką***(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6927)***(Tekstas svarbus EEE)***(2007/72/EB)*

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 87 ir 88 straipsnius,

kadangi:

- (1) 2002 m. gruodžio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2204/2002 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai, teikiamai užimtumui ⁽¹⁾, 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms ⁽²⁾ ir 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 68/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo pagalbai mokymui ⁽³⁾ galiojimo laikas buvo pratęstas Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1976/2006, iš dalies keičiančiu reglamentus (EB) Nr. 2204/2002, (EB) Nr. 70/2001 ir (EB) Nr. 68/2001 ⁽⁴⁾, iki 2008 m. birželio 30 d.
- (2) Siekiant išvengti nereikalingo administracinio darbo ir užtikrinti teisinį saugumą, tikslinga pratęsti Komisijos sprendimų, patvirtinančių pagalbos schemų, apie kurias buvo pranešta remiantis išimties reglamentais, kuriems taikomas šis pratęsimą nustatantis reglamentas, galiojimo laiką,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nepažeidžiant 2006 m. kovo 4 d. 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių ⁽⁵⁾, kurioms pritarė visos valstybės narės, 107 punkto 3 įtraukoje nurodytų priemonių, Komisijos sprendimų, kuriais tvirtinamos valstybės pagalbos schemos remiantis Reglamentu (EB) Nr. 2204/2002, Reglamentu (EB) Nr. 70/2001 arba Reglamentu (EB) Nr. 68/2001 iki šio sprendimo įsigaliojimo, galiojimo laikas pratęsiamas iki 2008 m. birželio 30 d.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 20 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

⁽¹⁾ OL L 337, 2002 12 13, p. 3. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1040/2006 (OL L 187, 2006 7 8, p. 8).

⁽²⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 33. Reglamentas su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1040/2006.

⁽³⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 20. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1040/2006.

⁽⁴⁾ OL L 368, 2006 12 23, p. 85.

⁽⁵⁾ OL C 54, 2006 3 4, p. 13.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 20 d.

dėl Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupės, sudarytos 2006 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimu 2006/505/EB, įsteigiančiu Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupę, kuri konsultuotų Komisiją Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės (EFAPG) nuomonių objektyvumo ir neutralumo klausimais, narių skyrimo

(2007/73/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2006 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimą 2006/505/EB, įsteigiantį Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupę, kuri konsultuotų Komisiją Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės (EFAPG) nuomonių objektyvumo ir neutralumo klausimais ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnį,

kadangi:

Remiantis sprendimo 2006/505/EB 3 straipsniu, Komisija skiria ne daugiau kaip septynis Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupės narius iš nepriklausomų ekspertų, kurių patirtis ir kompetencija apskaitos srityje, ypač finansinės atskaitomybės klausimais, yra visuotinai pripažinta Bendrijos lygmeniu,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Komisija skiria septynis Nuomonės apie apskaitos standartus vertinimo grupės narius, kurių vardai ir pavardės nurodyti šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 20 d.

Komisijos vardu
Charlie McCREEVY
Komisijos narys

⁽¹⁾ OL L 199, 2006 7 21, p. 33.

PRIEDAS

NARIŲ SĄRAŠAS

Josef JÍLEK

Elisabeth KNORR

Carlos Soria SENDRA

Hervé STOLOWY

Enrico LAGHI

Jan KLAASEN

Geoffrey MITCHELL

KOMISIJOS SPRENDIMAS,

2006 m. gruodžio 21 d.

nustatantis atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitines vertes taikant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/8/EB

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6817)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/74/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

koeficientų, nes šiluma visada naudojama šalia gamybos vietos.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

(4) Suderintosios naudingumo atskaitinės vertės buvo pagrįstos remiantis Direktyvos 2004/8/EB III priedo f punkte nustatytais principais.

atsižvelgdama į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje, ir iš dalies keičiančią Direktyvą 92/42/EEB⁽¹⁾, ypač į jos 4 straipsnio 1 dalį.

(5) Investicijoms į termofikaciją ir investuotojų pasitikėjimui išlaikyti reikia stabilių sąlygų. Šiuo atžvilgiu tikslinga termofikacijos įrenginiui taikyti tas pačias atskaitines vertes pakankamai ilgą dešimties metų laikotarpį. Tačiau, atsižvelgiant į pagrindinį Direktyvos 2004/8/EB tikslą skatinti termofikaciją siekiant taupyti pirminę energiją, reikėtų skatinti senesnių termofikacijos įrenginių atnaujinimą, kad būtų pagerintas jų energijos vartojimo efektyvumas. Dėl šių priežasčių termofikacijos įrenginiui taikomos elektros energijos naudingumo atskaitinės vertės turėtų tapti griežtesnės nuo vienuoliktųjų metų po to įrenginio pagaminimo metų.

kadangi:

(6) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Termofikacijos komiteto nuomonę,

(1) Pagal Direktyvos 2004/8/EB 4 straipsnį Komisija turi nustatyti atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitines vertes, kurias sudaro matrica tam tikrų verčių, diferencijuotų pagal atitinkamus veiksnus, įskaitant pagaminimo metus ir kuro rūšis.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Suderintųjų naudingumo atskaitos verčių nustatymas

Atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintosios naudingumo atskaitinės vertės yra tokios, kaip nustatyta atitinkamai I ir II prieduose.

2 straipsnis

Atskirosios elektros energijos gamybos suderintųjų naudingumo atskaitinių verčių korekcijos koeficientai

(2) Komisija atliko gerai dokumentuotą analizę, kaip nurodyta Direktyvos 2004/8/EB 4 straipsnio 1 dalyje. Siūlomos geriausios ir ekonomiškai pateisinamos technologijos pažanga, kuri buvo pastebėta šios analizės atlikimo metu, rodo, kad nustatant atskirosios elektros energijos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitines vertes reikėtų daryti skirtumą atsižvelgiant į termofikacijos įrenginio pagaminimo metus. Be to, šioms atskaitinėms vertėms reikėtų taikyti su klimato sąlygomis susijusius korekcijos koeficientus, nes elektros energijos gamybos iš kuro termodinamika priklauso nuo aplinkos temperatūros. Be to, šioms atskaitinėms vertėms reikėtų taikyti ir su išvengtais tinklo nuostoliais susijusius korekcijos koeficientus, kad būtų atsižvelgta į energijos sutaupymą, kuris pasiekiamas, kai dėl decentralizuotos gamybos apribojamas naudojimas tinklu yra ribotas.

1. Valstybės narės taiko III priedo a punkte nustatytus korekcijos koeficientus, kad I priede nustatytas suderintąsias naudingumo atskaitines vertes pritaikytų prie kiekvienos valstybės narės klimato sąlygų vidurkio.

(3) Tačiau analizės rezultatai parodė, kad nustatant atskirosios šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitines vertes nebūtina daryti skirtumo atsižvelgiant į pagaminimo metus, nes bendras katilų energijos vartojimo efektyvumas per analizės atlikimo laikotarpį beveik nepagerėjo. Nereikėjo taikyti su klimato sąlygomis susijusių korekcijos koeficientų, nes šilumos gamybos iš kuro termodinamika nepriklauso nuo aplinkos temperatūros. Be to, nereikėjo taikyti su šilumos tinklo nuostoliais susijusių korekcijos

Klimato sąlygų vidurkiui taikomi korekcijos koeficientai netaikomi kuro elementais pagrįstai termofikacijos technologijai.

⁽¹⁾ OL L 52, 2004 2 21, p. 50.

Jei valstybės narės teritorijoje gauti oficialūs meteorologiniai duomenys rodo 5 °C arba didesnius metinės aplinkos temperatūros skirtumus, ta valstybė narė gali pirmoje pastraipoje nurodytu tikslu naudoti kelias klimato zonas taikydama III priedo b punkte nustatytą metodą su sąlyga, kad pateikiamas pranešimas Komisijai.

2. Valstybės narės taiko IV priede nustatytus korekcijos koeficientus, kad I priede nustatytas suderintąsias naudingumo atskaitines vertes pritaikytų prie išvengtų tinklo nuostolių.

Išvengtiems tinklo nuostoliams taikomi korekcijos koeficientai netaikomi medžio kurui ir biodujoms.

3. Jei valstybės narės taiko ir III priedo a punkte, ir IV priede nustatytus korekcijos koeficientus, tuomet jos, prieš taikydamos IV priedą, taiko III priedo a punktą.

3 straipsnis

Suderintųjų naudingumo atskaitos verčių taikymas

1. Valstybės narės taiko I priede nustatytas suderintąsias naudingumo atskaitines vertes, atsižvelgdamos į termofikacijos įrenginio pagaminimo metus. Šios suderintosios naudingumo atskaitinės vertės taikomos 10 metų nuo termofikacijos įrenginio pagaminimo metų.

2. Nuo vienuoliktųjų metų po termofikacijos įrenginio pagaminimo metų valstybės narės taiko suderintąsias naudingumo atskaitines vertes, kurios pagal 1 dalį taikomos 10 metų senumo termofikacijos įrenginiui. Šios suderintosios naudingumo atskaitinės vertės taikomos vienerius metus.

3. Šiame straipsnyje termofikacijos įrenginio pagaminimo metai – tai pirmieji elektros energijos gamybos kalendoriniai metai.

4 straipsnis

Termofikacijos įrenginio atnaujinimas

Jei esamas termofikacijos įrenginys yra atnaujinamas, o atnaujinimui skirtos investicijų išlaidos viršija 50 % naujam panašiam termofikacijos įrenginiui skiriamų investicijų išlaidų, pirmieji atnaujinto termofikacijos įrenginio elektros energijos gamybos kalendoriniai metai laikomi to įrenginio pagaminimo metais taikant 3 straipsnį.

5 straipsnis

Kuro mišinys

Jei termofikacijos įrenginys veikia naudojant kuro mišinį, atskirosios gamybos suderintosios naudingumo atskaitinės vertės taikomos proporcingai įvairių kuro rūšių energijos sąnaudų svertiniam vidurkiui.

6 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 21d.

Komisijos vardu
Andris PIEBALGS
Komisijos narys

II PRIEDAS

Atskirosios šilumos gamybos suderintosios naudingumo atskaitinės vertės (nurodyta 1 straipsnyje)

Toliau pateiktoje lentelėje atskirosios šilumos gamybos suderintosios naudingumo atskaitinės vertės yra grindžiamos žemesniąja šilumine verte ir ISO standarte nustatytais sąlygomis (15 °C aplinkos temperatūra, 1,013 baro, 60 % santykinė drėgmė).

	Kuro rūšis:	Garas (*) /karštas vanduo	Tiesioginis išmetamųjų dujų panaudojimas (**)
Kietasis kuras	Antracitas/koksas	88 %	80 %
	Rusvosios anglis/rusvųjų anglių briketai	86 %	78 %
	Durpės/durpių briketai	86 %	78 %
	Medžio kuras	86 %	78 %
	Žemės ūkio biomasė	80 %	72 %
	Biologiškai skaidomos (komunalinės) atliekos	80 %	72 %
	Neatsinaujinančios (komunalinės ir pramoninės) atliekos	80 %	72 %
	Naftingieji skalūnai	86 %	78 %
Skystasis kuras	Nafta (gazolis ir likutinis mazutas), suskystintos naftos dujos	89 %	81 %
	Biokuras	89 %	81 %
	Biologiškai skaidomos atliekos	80 %	72 %
	Neatsinaujinančios atliekos	80 %	72 %
Dujinis kuras	Gamtinės dujos	90 %	82 %
	Naftos perdirbimo dujos/vandenilis	89 %	81 %
	Biodujos	70 %	62 %
	Koksavimo dujos, aukštakrosnių dujos ir kitos panaudotosios dujos (politechnikos žodyne)	80 %	72 %

(*) Garo efektyvumas turėtų būti sumažintas 5 absoliučiais procentiniais punktais, jei Direktyvos 2004/8/EB 12 straipsnio 2 dalį taikančios valstybės narės, apskaičiuodamos termifikacijos įrenginio efektyvumą, įtraukia kondensato grąžą.

(**) Tiesioginiam kaitinimui taikomos vertės turi būti naudojamos, jei temperatūra yra 250 °C arba daugiau.

III PRIEDAS

Su klimato sąlygų vidurkiu susiję korekcijos koeficientai ir su atskirosios elektros energijos gamybos suderintųjų naudingumo atskaitinių verčių taikymu susijusių klimato zonų nustatymo metodas (nurodyta 2 straipsnio 1 punkte)

a) Su klimato sąlygų vidurkiu susiję korekcijos koeficientai

Aplinkos temperatūros korekcija grindžiama skirtumu tarp valstybės narės vidutinės metinės temperatūros ir ISO standarte nustatytų sąlygų (15 °C). Korekcija bus atliekama taip:

Kiekvienam didesniai nei 15 °C laipsniui taikomas 0,1 procentinio punkto efektyvumo praradimas.

Kiekvienam mažesniai nei 15 °C laipsniui taikomas 0,1 procentinio punkto efektyvumo padidėjimas.

Pavyzdys:

Kai valstybėje narėje vidutinė metinė temperatūra yra 10 °C, toje valstybėje narėje esančio termofikacijos įrenginio atskaitinė vertė turi būti padidinama 0,5 procentiniais punktais.

b) Klimato zonų nustatymo metodas

Kiekvienos klimato zonos ribos bus nustatomos pagal vidutinės metinės aplinkos temperatūros, kuri skiriasi bent 4 °C, izotermes (skaičiuojant sveikais Celsijaus laipsniais). Vidutinių metinių aplinkos temperatūrų, taikomų gretimose klimato zonose, temperatūros skirtumas bus mažiausiai 4 °C.

Pavyzdys:

Valstybėje narėje vidutinė metinė aplinkos temperatūra A vietoje yra 12 °C, o B vietoje – 6 °C. Skirtumas yra daugiau kaip 5 °C. Valstybė narė turi galimybę įvesti dvi klimato zonas, kurias skiria 9 °C izotermė: taigi viena klimato zona yra tarp 9 °C ir 13 °C izotermių ir vidutinė metinė aplinkos temperatūra joje yra 11 °C, o kita klimato zona yra tarp 5 °C ir 9 °C izotermių ir vidutinė metinė aplinkos temperatūra joje yra 7 °C.

IV PRIEDAS

Atskirosios elektros energijos gamybos suderintųjų naudingumo atskaitinių verčių taikymui skirti su išvengtais tinklo nuostoliais susiję korekcijos koeficientai (nurodyta 2 straipsnio 2 punkte)

Įtampa:	Į tinklą eksportuotai elektros energijai	Vietoje suvartotai elektros energijai
> 200 kV	1	0,985
100-200 kV	0,985	0,965
50-100 kV	0,965	0,945
0,4-50 kV	0,945	0,925
< 0,4 kV	0,925	0,860

Pavyzdys:

100 kW_{el} termofikacijos įrenginys su gamtinėmis dujomis varomu stūmokliniu varikliu pagamina 380 V elektros energijos. 85 % šitos elektros sunaudojama savo reikmėms, o 15 % tiekama į tinklą. Įrenginys buvo pagamintas 1999 m. Vidutinė metinė temperatūra yra 15 °C (taigi netaikoma su klimatu susijusi korekcija).

Pagal šio sprendimo I priedą 1999 m. gamtinėms dujoms taikoma suderintoji naudingumo atskaitinė vertė yra 51,1 %. Atlikus su tinklo nuostoliais susijusią korekciją, atskirosios elektros energijos gamybos naudingumo atskaitinė vertė šiame termofikacijos įrenginyje (remiantis tame priede pateiktų koeficientų svertiniu vidurkiu) turėtų būti:

$$\text{Ref } E_{\eta} = 51,1 \% * (0,860 * 85 \% + 0,925 * 15 \%) = 44,4 \%$$

KOMISIJOS SPRENDIMAS,**2006 m. gruodžio 22 d.****įsteigiantis sandorių kainodaros ekspertų grupę**

(2007/75/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

kadangi:

- (1) Komisijos tarnybų parengtame tyrime „Bendrovių apmokestinimas vidaus rinkoje“⁽¹⁾ nurodoma, kad su sandorių kainodara susijusios mokesčių problemos tampa vis svarbesnės sprendžiant vidaus rinkos klausimus.
- (2) Komunikate „Vidaus rinkos be mokesčių kliūčių link. Strategija, suteikianti bendrovėms konsoliduotą pelno mokesčio bazę veiklai visoje ES“⁽²⁾ Komisija pripažino poreikį pasitelkti sandorių kainodaros specialistus.
- (3) 2002 m. neformaliai įkurtas „ES jungtinis sandorių kainodaros forumas“.
- (4) Nuo įkūrimo „ES jungtinis sandorių kainodaros forumas“ buvo naudingas valstybių narių ir privataus sektoriaus diskusijų forumas, paskatinęs Komisiją pasiūlyti du elgesio kodeksus, kuriuos vėliau Taryboje priėmė valstybės narės.
- (5) Atsižvelgiant į teigiamą šio forumo darbo patirtį ir į tai, kad Komisijai ir toliau bus reikalingas toks organas, forumo darbo tęstinumas turi būti įteisintas oficialiu aktu. Todėl būtina įsteigti sandorių kainodaros ekspertų grupę ir apibrėžti jos užduotis bei struktūrą.
- (6) Sandorių kainodaros ekspertų grupę turėtų sudaryti vyriausybės ir privataus sektoriaus sandorių kainodaros srities ekspertai.
- (7) Sandorių kainodaros ekspertų grupė turėtų padėti Komisijai ir ją konsultuoti, kai sprendžiami su sandorių kainodara susiję mokesčių klausimai.
- (8) Nepažeidžiant saugumo taisyklių, kurių tekstas kaip Komisijos darbo tvarkos taisyklių priedas pateikiamas

Sprendime 2001/844/EB, EAPB, Euratomas⁽³⁾, reikėtų numatyti grupės nariams taikomas informacijos atskleidimo taisykles.

- (9) Grupės narių asmens duomenys turėtų būti tvarkomi remiantis 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo⁽⁴⁾.
- (10) Tikslinga nustatyti šio sprendimo taikymo laikotarpį. Komisija vėliau svarstys jo pratęsimo tikslingumą.

NUSPRENDĖ:

*1 straipsnis***Sandorių kainodaros ekspertų grupė**

Nuo 2007 m. kovo 1 d. įsteigiama sandorių kainodaros ekspertų grupė (toliau – grupė).

Grupė vadinama „ES jungtiniu sandorių kainodaros forumu“.

*2 straipsnis***Funkcijos**

Grupėi pavedama:

- sukurti platformą, kurioje verslo ir nacionalinių mokesčių administracijų ekspertai galėtų aptarti sandorių kainodaros problemas, dėl kurių įmonės Bendrijoje susiduria su tarpvalstybinės veiklos kliūtimis;
- konsultuoti Komisiją sandorių kainodaros klausimais;
- siekiant vienodesnio sandorių kainodaros taisyklių taikymo Bendrijoje, padėti Komisijai rasti praktinius sprendimus, suderintus su EBPO gairėmis⁽⁵⁾.

⁽³⁾ OL L 317, 2001 12 3, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽⁵⁾ 1995 m. liepos mėn. priimtos EBPO sandorių kainodaros gairės daugiašalėms įmonėms ir mokesčių administratoriams.

⁽¹⁾ SEC (2001) 1681, 2001 10 23.

⁽²⁾ COM(2001) 582 galutinis, 2001 10 23.

3 straipsnis

Konsultacijos

1. Komisija gali konsultuotis su grupe visais su sandorių kainodara susijusiais klausimais.
2. Grupės pirmininkas gali patarti Komisijai konsultuotis su grupe tam tikru klausimu.

4 straipsnis

Narystė – Skyrimas

1. Grupę sudaro ne daugiau kaip 43 nariai:
 - (a) po vieną atstovą iš kiekvienos valstybės narės;
 - (b) ne daugiau kaip 15 privataus sektoriaus atstovų;
 - (c) pirmininkas.
2. Valstybių narių atstovus skiria atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos. Šie nariai – tai valstybės tarnautojai, dirbantys sandorių kainodaros srityje.
3. Privataus sektoriaus narius Komisija skiria iš specialistų, turinčių patirties ir kompetencijos sandorių kainodaros srityje, rato.
4. Kandidatai, kurie buvo laikomi tinkamais, bet nebuvo paskirti, gali būti įrašyti į rezervo sąrašą, iš kurio Komisija gali skirti naujus narius vietoje buvusių.
5. Privataus sektoriaus nariai skiriami veikti individualiai ir konsultuoja Komisiją neveikiami jokios išorinės įtakos.
6. Jie laiku praneša Komisijai apie visus interesų konfliktus, galinčius turėti neigiamos įtakos jų objektyvumui.
7. Komisija taip pat skiria pirmininką.
8. Grupės nariai skiriami dvejų metų kadencijai ir gali būti skiriami kitai kadencijai. Jie eina savo pareigas, kol vietoje jų nepaskiriami kiti nariai, arba iki savo kadencijos pabaigos.
9. Nariai gali būti pakeisti kitais nariais likusiam kadencijos laikui bet kuriuo iš šių atvejų:

- (a) kai narys atsistatydina;
- (b) kai narys nebegali veiksmingai dalyvauti grupės svarstymuose;
- (c) kai narys neatitinka Sutarties 287 straipsnio;

- (d) kai kitaip, nei nurodyta 5 dalyje, narys nebėra nepriklausomas nuo išorinės įtakos;
- (e) kai kitaip, nei nurodyta 6 dalyje, narys laiku nepraneša Komisijai apie interesų konfliktą.

10. Individualiai skiriamų narių vardai ir pavardės skelbiami TAXUD GD tinklavietėje. Narių vardai ir pavardės renkami, tvarkomi ir skelbiami pagal Reglamentą (EB) Nr. 45/2001.

5 straipsnis

Darbas

1. Komisijai leidus, grupė gali sudaryti pogrupius, kuriems pavedama nagrinėti specifinius klausimus pagal grupės nustatytas veiklos sąlygas. Pogrupiai baigia veiklą iš karto, kai įvykdo jiems pavestą užduotį.
2. Komisijos atstovas gali prašyti ekspertų arba stebėtojų, kompetentingų tam tikru darbotvarkėje numatytu klausimu, dalyvauti grupės darbe arba pogrupio svarstymuose ar darbe, jei, Komisijos nuomone, tai yra būtina arba naudinga.

Pirmiausia dalyvauti stebėtojų teisėmis gali būti pakviesti šalių kandidačių ir EBPO sekretoriato atstovai.

3. Dalyvaujant grupės arba pogrupio svarstymuose ar darbe gauta informacija neatskleidžiama, jei, Komisijos nuomone, tokia informacija yra konfidencialaus pobūdžio.
4. Grupė ir jos pogrupiai paprastai renkasi Komisijos patalpose, laikydamiesi jos nustatytos tvarkos ir tvarkaraščio. Komisija teikia sekretoriato paslaugas.
5. Šiuose posėdžiuose gali dalyvauti suinteresuoti Komisijos pareigūnai.
6. Vadovaudamasi Komisijos patvirtintomis standartinėmis darbo tvarkos taisyklėmis, grupė tvirtina savo darbo tvarkos taisykles.
7. Komisijos tarnybos gali skelbti arba įkelti į interneto tinklavietę⁽⁶⁾ visas grupės sudarytas santraukas, išvadas ar dalines išvadas arba darbinis dokumentus atitinkamo dokumento originalo kalba.

6 straipsnis

Išlaidų apmokėjimas

Komisija apmoka narių, ekspertų ir stebėtojų kelionės ir prirėkus pragyvenimo išlaidas, susijusias su jų dalyvavimu grupės veikloje,

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/company_tax/transfer_pricing/forum/index_en.htm

vadovaudamasi Komisijos taisyklėmis dėl išorės ekspertų išlaidų kompensavimo.

7 straipsnis

Galiojimo pabaiga

Šis sprendimas netenka galios 2011 m. kovo 31 d.

Nariams, kitiems ekspertams ir stebėtojams už darbą neatlyginama.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 22 d.

Posėdžių išlaidos apmokamos neviršijant metinio biudžeto, kurį grupei skiria atsakingas Komisijos departamentas.

Komisijos vardu
László KOVÁCS
Komisijos narys

KOMISIJOS SPRENDIMAS,

2006 m. gruodžio 22 d.

įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 6903)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/76/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

būtų galima imtis tinkamų ir veiksmingų priemonių šių pažeidimų atžvilgiu.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje⁽¹⁾), ypač į jo 6 straipsnio 4 dalį, 7 straipsnio 3 dalį, 8 straipsnio 7 dalį, 9 straipsnio 4 dalį, 10 straipsnio 3 dalį, 12 straipsnio 6 dalį, 13 straipsnio 5 dalį ir 15 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamente (EB) Nr. 2006/2004 nustatomos sąlygos, pagal kurias valstybių narių kompetentingos institucijos, paskirtos atsakingomis už teisės aktų, ginančių vartotojų interesus, vykdymą, turi bendradarbiauti tarpusavyje ir su Komisija, siekiant užtikrinti tų teisės aktų laikymąsi bei sklandų vidaus rinkos funkcionavimą ir siekiant stiprinti vartotojų ekonominių interesų apsaugą.
- (2) Jame numatyta sudaryti šių kompetentingų institucijų valstybėse narėse bendradarbiavimo tinklus.
- (3) Reikia nustatyti šio reglamento nuostatų dėl kompetentingų institucijų savitarpio pagalbos mechanizmų ir sąlygų reglamentavimo ir dėl bendros ryšių palaikymo tarnybos įgyvendinimo priemonės.
- (4) Siekiant, kad sistema veiktų veiksmingai, yra tikslinga nustatyti minimalius reikalavimus dėl informacijos, kuri turi būti pateikta visuose prašymuose dėl savitarpio pagalbos. Taip pat reikėtų nustatyti reikalavimus dėl standartinių pasikeitimo informacija formų, kuriose yra keičiamasi informacija, turinio siekiant veiksmingiau ir lengviau tvarkyti šią informaciją.
- (5) Siekiant, kad sistema veiktų operatyviai, reikėtų nustatyti terminus kiekvieno savitarpio pagalbos procedūrų žingsnio įgyvendinimui.
- (6) Reikėtų nustatyti reikalavimus dėl pranešimų apie pažeidimus Bendrijoje, kad visose atitinkamose valstybėse narėse

- (7) Kadangi pagal Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 pateikta informacija dažnai gali būti jautri, reikia nustatyti atitinkamus reikalavimus dėl riboto šios informacijos naudojimo.
- (8) Reikėtų nustatyti atitinkamą bendrą tvarką siekiant užtikrinti, kad nebūtų informacijos perdavimo sutrikimų dėl kalbos problemų, nors tam tikras lankstumas specialiais atvejais galėtų būti.
- (9) Vėliau gali būti nustatytos kitos priemonės remiantis veiklos organizuojant kompetentingų institucijų valstybėse narėse bendradarbiavimo tinklus patirtimi.
- (10) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 19 straipsnio 1 dalimi įkurto komiteto nuomonę.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo sprendimu nustatomi Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 nuostatų dėl kompetentingų valdžios institucijų savitarpio pagalbos ir šios pagalbos reglamentavimo sąlygų įgyvendinimo reikalavimai.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame reglamente, be Reglamento (EB) Nr. 2006/2004/EB nustatytų sąvokų apibrėžčių, naudojamos šios sąvokų apibrėžtys:

1. „duomenų bazė“ yra duomenų bazė, nustatyta Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 10 straipsnio 1 dalyje;
2. „įspėjimas“ yra pranešimas apie pažeidimą Bendrijoje pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 7 straipsnio 1 dalį;

⁽¹⁾ OL L 364, 2004 12 9, p. 1 reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2005/29/EB (OL L 149, 2005 6 11, p. 22).

3. „konfidencialumas“ yra informacijos tvarkymas laikantis konfidencialumo ir profesinės bei komercinės paslapties reikalavimų, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 2004/2000 13 straipsnyje;
4. „teisinis pagrindas“ yra įstatymų nuostatos, apsaugančios vartotojo interesą, kuris yra arba įtariama, kad gali būti, pažeistas Bendrijoje, įskaitant prašymą pateikusios institucijos pateiktą tikslių nuorodą į atitinkamas valstybių narių įstatymų nuostatas.

3 straipsnis

Informacijos reikalavimai

Reikalavimai dėl informacijos, kuri turi būti pateikta pagal Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004, ir šios informacijos formato yra nustatyti šio sprendimo priedo 1 skyriuje.

4 straipsnis

Veiksmų atlikimo terminai

Reikalavimai dėl terminų įvairiose savitarpio pagalbos stadijose pagal Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 yra nustatyti šio sprendimo priedo 2 skyriuje.

5 straipsnis

Įspėjimai

Reikalavimai dėl įspėjimų yra nustatyti šios sprendimo priedo 3 skyriuje.

6 straipsnis

Galimybė naudotis pasikeista informacija

Naudojimas informacija, kuria pasikeista pagal Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004, yra ribotas laikantis reikalavimų, nustatytų šio sprendimo priedo 4 skyriuje.

7 straipsnis

Kalbos

Reikalavimai dėl kalbų, kurios bus vartojamos prašymams ir informacijai perduoti pagal Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004, yra nustatyti šio sprendimo priedo 5 skyriuje.

8 straipsnis

Įsigaliojimo data

Šis sprendimas taikomas nuo 2006 m. gruodžio 29 d.

9 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 22 d.

Komisijos vardu

Markos KYPRIANOU

Komisijos narys

PRIEDAS

Reikalavimai dėl kompetentingų valdžios institucijų savitarpio pagalbos pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 II ir III skyrius

1. 1 SKYRIUS. INFORMACIJOS REIKALAVIMAI

1.1. *Informacijos sritys, kurios turi būti prieinamos kompetentingoms institucijoms per duomenų bazės standartines formas*

Sritys, kurios turi būti prieinamos per skirtingas duomenų bazės standartines formas, gali būti apibūdintos taip:

- a) Išsami informacija apie valdžios institucijas ir oficialius pareigūnus, tiriančius pažeidimus Bendrijoje
 - i) kompetentinga institucija,
 - ii) bendra ryšių palaikymo tarnyba,
 - iii) kompetentingas oficialus pareigūnas,
- b) Išsami informacija apie pardavėją ar tiekėją, atsakingą už pažeidimą ar įtariamą pažeidimą Bendrijoje
 - i) pavadinimas,
 - ii) kiti prekiniai pavadinimai,
 - iii) pagrindinės bendrovės pavadinimas (jei yra)
 - iv) veiklos rūšis,
 - v) adresas (-ai)
 - vi) el. pašto adresas,
 - vii) telefono numeris,
 - viii) fakso numeris,
 - ix) interneto svetainė,
 - x) IP adresas,
 - xi) bendrovės direktoriaus (-ių) pavardė (jei yra).
- c) informacija, susijusi su informacijos mainais neskaitant prašymų (įspėjimų) (Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 7 straipsnis)
 - i) pažeidimo Bendrijoje rūšis,
 - ii) pažeidimo Bendrijoje statusas (patvirtintas, pagrįstai įtariamas),
 - iii) teisinis pagrindas,
 - iv) trumpa suvestinė,
 - v) apskaičiuotas vartotojų, kurie patyrė žalą, skaičius ir įvertinta finansinė žala,
 - vi) bet kuris reikalavimas dėl konfidencialumo,
 - vii) pridėti dokumentai (visų pirma susiję su pareiškimais ir kitais įrodymais).
- d) informacija, susijusi su prašymais dėl savitarpio pagalbos (Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 6 ir 8 straipsniai)
 - i) vartotojų, kurie galimai patyrė žalą, vieta,
 - ii) produkto ar paslaugos pavadinimas,

- iii) COICOP kodas, [Individualaus vartojimo klasifikavimas pagal tikslą (Jungtinių Tautų statistinė metodologija, [http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp? Cl=5](http://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=5))]
- iv) teisinis pagrindas,
- v) naudojami reklamos ar pardavimo būdai,
- vi) pažeidimo Bendrijoje rūšis,
- vii) pažeidimo Bendrijoje statusas (patvirtintas, pagrįstai įtariamas),
- viii) apskaičiuotas vartotojų, kurie galimai patyrė žalą, skaičius ir įvertinta finansinė žala,
- ix) siūlomas atsakymo pateikimo grafikas,
- x) pridėti dokumentai (visų pirma susiję su pareiškimais ir kitais įrodymais) ir bet koks reikalavimas dėl konfidencialumo,
- xi) nurodymas dėl prašomos pagalbos,
- xii) nuoroda į išpėjimą (jei tinka),
- xiii) institucijų, į kurias kreiptasi, ir atitinkamų valstybių narių sąrašas,
- xiv) prašymas dėl kompetentingo oficialaus pareigūno dalyvavimo tyrime (Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 6 straipsnio 3 dalis).

1.2. *Minimali informacija, kuri turi būti pateikta prašymuose dėl savitarpio pagalbos ir išpėjimuose (Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 6, 7 ir 8 straipsniai)*

1.2.1. Pateikdama prašymą dėl savitarpio pagalbos arba išpėjimą, kompetentinga institucija turi pateikti visą turimą informaciją, kuri gali būti naudinga kitoms kompetentingoms institucijoms norint veiksmingai patenkinti prašymą arba tinkamai reaguoti į išpėjimą, ir nurodyti, ar kuri nors pateikta informacija turi būti traktuojama kaip konfidenciali informacija.

1.2.2. Prašydama informacijos pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 6 straipsnį institucija pareiškėja turi bent jau:

- a) informuoti instituciją, į kurią kreipiasi, apie įtariamo pažeidimo Bendrijoje pobūdį ir jo teisinį pagrindą;
- b) pateikti pakankamai duomenų, reikalingų identifikuoti tiriamą elgesį ar veiklą;
- c) konkretizuoti prašomą pateikti informaciją.

1.2.3. Pateikdama prašymą dėl vykdymo priemonių taikymo pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 8 straipsnį institucija pareiškėja turi pateikti institucijai, į kurią kreipiasi, bent šią informaciją:

- a) pardavėjo ar tiekėjo, kurio atžvilgiu prašoma imtis priemonių, identifikavimas;
- b) išsami informacija apie atitinkamą elgesį ar praktiką;
- c) pažeidimo Bendrijoje teisinis kvalifikavimas pagal taikomus teisės aktus ir jo teisinis pagrindas;
- d) žalos kolektyviniams vartotojų interesams įrodymai įskaitant, jei įmanoma, vartotojų, kurie galimai patyrė žalą, skaičiaus įvertinimą.

1.3. *Atsakymai į savitarpio pagalbos prašymus*

1.3.1. Atsakydama į prašymą dėl informacijos pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 6 straipsnį institucija, į kurią kreiptasi, pateikia bet kokią informaciją, nurodytą institucijos pareiškėjos, kuri yra būtina siekiant nustatyti, ar įvykdytas pažeidimas Bendrijoje, arba ar yra pagrįstas įtarimas manyti, kad toks pažeidimas galėjo būti įvykdytas.

1.3.2. Atsakydama į prašymą dėl priemonių taikymo pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 8 straipsnį institucija, į kurią kreiptasi, pateikia institucijai pareiškėjai informaciją apie veiksmus, kurių imtasi arba planuojama imtis, ir prašymą nagrinėjant panaudotus įgaliojimus.

1.3.3. Visais atvejais institucija, į kurią kreiptasi, turi nurodyti ar kokie nors pateikti duomenys turi būti laikomi konfidencialiais.

1.3.4. Jei kompetentinga institucija atsisako tenkinti prašymą kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 15 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse, ji privalo atsakyme pateikti tą atsisakymą pagrindžiančius motyvus.

1.4. *Papildomi įgaliojimai, suteikti kompetentingoms institucijoms nacionaliniais teisės aktais*

Valstybės narės informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares per diskusijų forumą, kuris turi būti organizuotas duomenų bazės pagalba, apie bet kokią papildomą tyrimą ir kompetentingoms institucijoms suteiktus papildomus įgaliojimus be tų, kurie nustatyti Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 4 straipsnio 6 dalyje.

1.5. *Institucijų, turinčių teisėtą interesą nutraukti arba uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 8 straipsnio 3 dalį, paskyrimas*

1.5.1. Kai pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 5 straipsnio 1 dalį valstybė narė praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalies antrą sakinį paskirtą instituciją kaip turinčią teisėtą interesą nutraukti arba uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus, ji turi konkretizuoti tyrimą ir įgaliojimus, suteiktus šiai institucijai.

1.5.2. Institucija, į kurią kreiptasi ir kuri numato pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 8 straipsnio 3 dalį instruktuoti instituciją, turinčią teisėtą interesą nutraukti arba uždrausti Bendrijoje daromus pažeidimus, pateikia institucijai pareiškėjai pakankamą informaciją apie tą instituciją, kad institucija pareiškėja nustatytų, ar 8 straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos yra įvykdytos. Ji taip pat turi gauti išankstinį institucijos pareiškėjos sutikimą dėl instrukcijų tai institucijai, kuriame būtų nurodyti tie institucijos pareiškėjos pateiktos informacijos pobūdžiai ir duomenys, kuriuos institucija, į kurią kreiptasi, galėtų atskleisti minėtai institucijai.

2. 2 SKYRIUS. TERMINAI

2.1. *Prašymai dėl savitarpio pagalbos ir atsakymai*

2.1.1. Institucijos, į kurias kreiptasi, turi atsakyti į institucijų pareiškėjų savitarpio pagalbos prašymus pagal visas savo galimybes, atlikdamos visus atitinkamus tyrimus ir pasinaudodamos turimais įgaliojimais bei nedelsdamos.

2.1.2. Terminai savitarpio pagalbos prašymams nagrinėti pagal Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 6 ir 8 straipsnius turi būti suderinti tarp institucijos pareiškėjos ir institucijos, į kurią kreiptasi, kiekvienu konkrečiu atveju naudojantis duomenų bazės standartinėmis formomis.

2.1.3. Jei sutarimo pasiekti neįmanoma, institucija, į kurią kreiptasi, pateikia atsakymą su visa jos turima tinkama informacija ir nurodydama tyrimą bei vykdymo veiksmus, kurių buvo imtasi arba planuojama imtis (įskaitant terminus), ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo gavimo dienos per jos bendrą ryšių palaikymo tarnybą. Institucija, į kurią kreiptasi, pateikia institucijai pareiškėjai atnaujintus duomenis apie šiuos veiksmus bent kas mėnesį iki:

a) bet kuri tinkama informacija, reikalinga nustatyti ar pažeidimas Bendrijoje įvykdytas arba nustatyti, ar yra pagrįstas įtarimas, kad jis galėjo būti įvykdytas, buvo pasiūsta institucijai pareiškėjai,

arba

b) pažeidimas Bendrijoje buvo nutrauktas arba buvo įrodyta, kad prašymas yra nepagrįstas.

2.1.4. Institucijos, į kurią kreiptasi, bendra ryšių palaikymo tarnyba perduoda visus prašymus, kuriuos ji gavo per institucijos pareiškėjos bendrą ryšių palaikymo tarnybą, atitinkamai kompetentingai institucijai kaip įmanoma greičiau pagal technines galimybes ir bet koku atveju ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo prašymo gavimo.

2.1.5. Institucija, į kurią kreiptasi, praneša Komisijai ir pašalina informaciją iš duomenų bazės kaip įmanoma greičiau pagal technines galimybes ir bet koku atveju ne vėliau kaip per septynias dienas nuo bylos uždarymo, jeigu pagal prašymą, laikantis Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 6 straipsnio reikalavimų:

a) dėl informacijos, kuria pasikeista, nėra pateikiamas išpėjimo arba prašymas pagal 8 straipsnį,

arba

b) yra nustatyta, kad pažeidimas Bendrijoje nėra įvykdytas.

2.2. Įspėjimai

- 2.2.1. Kompetentinga institucija pateikia įspėjimą kaip įmanoma greičiau pagal technines galimybes ir bet koku atveju ne vėliau kaip per septynias dienas nuo tada, kai jai tapo žinoma apie pažeidimą Bendrijoje arba kai buvo nustatyta, kad yra pagrįstų įtarimų, jog toks pažeidimas galėjo būti padarytas.
- 2.2.2. Jei įrodyta, kad įspėjimas yra nepagrįstas, kompetentinga institucija turi jį anuliuoti kaip įmanoma greičiau pagal technines galimybes ir bet koku atveju per septynias dienas. Komisija pašalina visą informaciją, susijusią su nepagrįstu įspėjimu ir saugomą duomenų bazėje, kaip įmanoma greičiau pagal technines galimybes ir bet koku atveju ne vėliau kaip per septynias dienas nuo tada, kai kompetentinga institucija anuliuo įspėjimą.

3. 3 SKYRIUS. ĮSPĖJIMŲ PERDAVIMAS

Kompetentinga institucija, kuri pateikia įspėjimą, perduoda jį naudodamasi atitinkamomis standartinėmis duomenų bazės formomis Komisijai ir kitų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms siekiant vykdyti teisės aktus, pagal kuriuos tas įspėjimas buvo padarytas. Pranešimą pateikianti kompetentinga institucija turi prisiimti visą atsakomybę už tai, kad būtų nustatyta, kurios kitos valstybės narės gavo įspėjimą.

4. 4 SKYRIUS. GALIMYBĖ NAUDOTIS PASIKEISTA INFORMACIJA

4.1. Kompetentingos institucijos

Kompetentinga institucija turi turėti galimybę naudotis ir konsultuotis tik dėl informacijos duomenų bazėje, susijusios su teisės aktais, ginančiais vartotojų interesus, už kurių vykdymą ji atsako tiesiogiai pagal valstybei narei Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 4 straipsnio 1 dalimi priskirtą atsakomybę.

4.2. Bendros ryšių palaikymo tarnybos

Atlikdamos koordinavimo užduotis, kaip apibrėžta visų pirma Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 9 straipsnio 2 dalyje, 12 straipsnio 2 ir 5 dalyse, bendros ryšių palaikymo tarnybos turi turėti galimybę naudotis informacija, susijusia prašymais dėl savitarpio pagalbos, kuri nėra laikoma konfidencialia.

5. 5 SKYRIUS. KALBOS, VARTOJAMOS PRAŠYMAMS DĖL SAVITARPIO PAGALBOS IR INFORMACIJAI PERDUOTI

- 5.1. Susitarimai dėl kalbų, vartojamų prašymams ir informacijai perduoti, sudaryti tarp kompetentingų institucijų vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 12 straipsnio 4 dalimi, turi būti įrašyti lentelėje, kuri turi būti prieinama kompetentingoms institucijoms per duomenų bazę.
- 5.2. Šiuose susitarimuose turi būti įrašyta išlyga, leidžianti kompetentingai institucijai teikti siūlymus dėl kitos kalbos vartojimo specialiais atvejais atsižvelgiant į atitinkamo oficialaus pareigūno kalbos mokėjimo įgūdžius.
- 5.3. Atitinkamose duomenų bazės standartinėse formose turi būti duomenų skiltis, leidžianti kompetentingai valdžios institucijai pasiūlyti kitai valdžios institucijai vartoti kitą kalbą.

Jei susitarimas negali būti pasiektas, taikomas Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 12 straipsnio 4 dalies antrasis sakiny.

SPRENDIMAS Nr. 35/2006,**2006 m. gruodžio d 22.****priimtas Jungtinio komiteto, įsteigto pagal Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimą dėl atitikties įvertinimo tarnybų sąrašo pagal telekomunikacijų įrangos sektorių priedą**

(2007/77/EB)

JUNGTINIS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimą, ypač į jo 7 ir 14 straipsnius;

kadangi Jungtinis komitetas turi priimti sprendimą dėl atitikties įvertinimo tarnybos arba tarnybų įtraukimo į sektorių priedo sąrašą;

NUSPRENDĖ:

1. A priedėlyje nurodyta atitikties įvertinimo tarnyba įtraukiama į telekomunikacijų įrangos sektorių priedo V skirsnyje pateiktą atitikties įvertinimo tarnybų sąrašą.
2. Šalys susitarė dėl A priedėlyje nurodytos atitikties vertinimo įstaigos kompetencijai priklausančių produktų ir atitikties vertinimo procedūrų bei jų atnaujinimo.

Šį dviem egzemplioriais sudarytą sprendimą pasirašo Jungtinio komiteto atstovai, kuriems suteikti įgaliojimai veikti šalių vardu iš dalies keičiant susitarimą. Šis sprendimas įsigalioja nuo dienos, kai jį pasirašo paskutinė susitarimo šalis.

Jungtinių Amerikos Valstijų vardu

James C. SANFORD

Pasirašyta Vašingtone, Kolumbijos apygarda,
2006 m. gruodžio 15d..*Europos bendrijos vardu*

Andra KOKE

Pasirašyta Briuselyje, 2006 m. gruodžio
22d..

*A priedėlis***EB atitikties įvertinimo tarnyba, įtraukiama į telekomunikacijų įrangos sektorių priedo V skyriuje pateiktą atitikties įvertinimo tarnybų sąrašą**

Curtis-Straus LLC
A Bureau Veritas Company
527 Great Road
Littleton, Massachusetts 01460
Jungtinės Amerikos Valstijos
Tel. 9784 868 880
Faksas 978 486 8828
Asmuo ryšiams: Barry Quinlan
(barry.quinlan@us.bureauveritas.com)

REKOMENDACIJOS

KOMISIJA

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2006 m. gruodžio 22 d.

dėl saugių ir veiksmingų transporto priemonėse esančių informacijos ir ryšių sistemų: Europos žmogaus ir mašinos sąsajos principų išdėstymo atnaujinimas

(2007/78/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 211 straipsnį,

- (1) kadangi 1999 m. gruodžio 21 d. Komisija priėmė Rekomendaciją 2000/53/EB⁽¹⁾ dėl saugių ir veiksmingų transporto priemonėse esančių informacijos ir ryšių sistemų ir kadangi atnaujinti šią rekomendaciją yra būtina norint užtikrinti saugų naudojimąsi transporto priemonėse esančiomis informacijos sistemomis, atsižvelgiant į technologijos pažangą;
- (2) kadangi, paskelbus Komisijos rekomendaciją, Komisijos paskirta ekspertų grupė atliko papildomą darbą dėl pradinių principų išplėtimo, kiekvieno principo išsamesnio paaiškinimo, loginio pagrindo išdėstymo ir tinkamos praktikos pavyzdžių pateikimo bei dėl patikros tvarkos, o ši principų išplėtimo ataskaita paskelbta 2001 m. liepą;
- (3) kadangi 2003 m. rugsėjo 15 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl informacijos ir ryšių technologijų saugioms ir pažangioms transporto priemonėms COM (2003) 542 galutinis, įtraukdama rekomendacijas dėl žmogaus ir mašinos sąsajos kaip vieną iš prioritetinių priemonių;
- (4) kadangi jungtinio pramonės ir visuomenės sektoriaus e. saugos forumas įsteigė žmogaus ir mašinos sąsajos darbo grupę, kuri 2005 m. vasarį pateikė galutinę ataskaitą, kurioje patvirtinta būtinybė atnaujinti 1999 m. Rekomendaciją;

- (5) kadangi Komisija priėmė Komunikatą (COM (2006) 59 galutinis) dėl 2006 m. vasario 15 d. i2010 pažangaus automobilio iniciatyvos ir paskelbė šią rekomendaciją viena iš prioritetinių priemonių,

PATEIKIA 1999 M. REKOMENDACIJOS DĖL ŽMOGAUS IR MAŠINOS SĄSAJOS ATNAUJINIMĄ

Šia rekomendacija visų dalyvaujančių šalių, pvz., pramonės, su transportu susijusių profesinių organizacijų, prašoma laikytis atnaujintų Europos principų išdėstymo, o valstybių narių – stebėti jų taikymą ir naudojimąsi jais. Atnaujintame Europos principų išdėstyme (2006 m. versija) apibendrinami esminiai saugaus projektavimo ir naudojimo aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti nagrinėjant transporto priemonėse esančių informacijos ir ryšių sistemų žmogaus ir mašinos sąsajas (ŽMS). Ši 2006 m. rekomendacija ir jos priedas pakeičia ankstesnę 1999 m. rekomendaciją ir jos priedą,

IR REKOMENDUOJA:

1. Europos transporto priemonių gamybos ir tiekimo pramonės atstovai, kurie projektuoja ir (arba) tiekia ir (arba) montuoja transporto priemonėse esančias informacijos ir ryšių sistemas, ar jie būtų originalios įrangos tiekėjai ar papildomųjų sistemų tiekėjai, įskaitant importuotojus ir nešiojamųjų prietaisų tiekėjus, turėtų laikytis pridedamo atnaujinto Europos principų išdėstymo ir per devynių mėnesių laikotarpį nuo šios rekomendacijos paskelbimo turėtų savanoriškai sudaryti susitarimą šiuo klausimu;
2. Su transportu susijusios profesinės organizacijos (pvz., transporto įmonės, transporto priemonių nuomos įmonės) turėtų pradėti laikytis šių principų per tą patį laikotarpį;
3. Valstybės narės turėtų stebėti su ŽMS susijusią veiklą, išplatinti atnaujintą principų išdėstymo versiją visoms

⁽¹⁾ OJ L 19, 25.1.2000, p. 64.

susijusioms suinteresuotosioms šalims, skatinti jas laikytis šių principų. Prireikus, jos turėtų aptarti ir koordinuoti savo veiksmus su Komisija, e. saugos forumu ir kitais atitinkamais forumais (nešiojamųjų prietaisų forumu ir kt.); Valstybės narės turėtų nuolat vertinti ir stebėti 2006 m. Europos principų išdėstymo poveikį ir pranešti

Komisijai apie platinimo veiklą ir apie 2006 m. principų taikymo rezultatus per 18 mėnesių nuo jų paskelbimo.

Priima Briuselyje, 2006 m. gruodžio 22 d,

Komisijos vardu
Viviane REDING
Komisijos narė

PRIEDAS

EUROPOS PRINCIPŲ DĖL TRANSPORTO PRIEMONĖSE ESANČIŲ INFORMACIJOS IR RYŠIŲ SISTEMŲ ŽMOGAUS IR MAŠINOS SĄSAJŲ (ŽMS) IŠDĖSTYMO ATNAUJINTA VERSIJA**1. APIBRĖŽTIS IR TIKSLAI**

Šiame principų išdėstyme apibendrinami esminiai saugos aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti nagrinėjant transporto priemonėse esančių informacijos ir ryšio sistemų žmogaus ir mašinos sąsajas (ŽMS). **Ši atnaujinta 2006 m. teksto versija pakeičia ankstesnę, parengtą 1999 m.**

Šiais principais skatinama pateikti į rinką tinkamai suprojektuotas sistemas, o atsižvelgiant tiek į galimą naudą, tiek į susijusius pavojus, jais neužkertamas kelias pramonės naujovėms.

Šie principai grindžiami prielaida, kad taikantieji juos turi techninių žinių apie gaminius ir reikiamų išteklių tiems principams taikyti projektuojant tokias sistemas. Atsižvelgiant į tai, kad pagrindinė vairuotojo užduotis yra saugiai valdyti transporto priemonę sudėtingoje ir dinamiškoje eismo aplinkoje, **pagrindinis principų tikslas – įgyvendinti šį reikalavimą.**

Šiais principais taip pat atsižvelgiama į visų suinteresuotųjų šalių galimybes ir suvaržymus projektuojant, įrengiant ir naudojant transporto priemonėse esančias informacijos ir ryšio sistemas. Jie taikytini kūrimo procesui, atkreipiant dėmesį į tokius dalykus kaip sudėtingumas, gaminio kaštai ir pateikimo į rinką trukmė, o ypač įvertinant smulkiuosius sistemų gamintojus. Kadangi pats vairuotojas galiausiai nusprendžia, ar pirks ir naudosis pvz., įmontuotąją navigacijos sistema, nešiojamuoju prietaisu ar popieriniu žemėlapiu, **labiau siekiama skatinti tinkamą ŽMS konstrukciją, o ne drausti įdiegti tam tikras funkcijas pernelyg supaprastintais tinkamumo ar netinkamumo kriterijais.**

Šie principai nepakeičia jokių esamų taisyklių ir standartų, į kuriuos visuomet reikėtų atsižvelgti. Šių principų laikymąsi galima užtikrinti nacionaliniais teisės aktais arba juos gali taikyti atskiros įmonės. Šie principai – tai būtinausių taikytinų reikalavimų rinkinys.

2. TAIKYMO SRITIS

Šie principai pirmiausia taikomi transporto priemonėse esančioms informacijos ir ryšio sistemoms, skirtoms naudotis vairuotojui, kai transporto priemonė važiuoja, pvz., navigacijos sistemoms, mobiliesiems telefonams ir eismo bei kelionės informacijos sistemoms (TTI). Dėl išsamių tyrimų rezultatų ir mokslinių įrodymų stokos jie nėra skirti balsu valdomoms sistemoms ar transporto priemonės stabdymo stabilizavimo sistemoms (pvz., ABS ir ESP) ar sistemos funkcijoms, kuriomis pateikiama informacija, perspėjimai ir pagalba, dėl kurių būtini nedelsiami vairuotojo veiksmai (pvz., susidūrimo sušvelninimo sistemos, naktinis matymas), kartais vadinamomis pažangiosiomis pagalbos vairuotojui sistemomis (ADAS). ADAS yra iš esmės skirtingos ir jų žmogaus ir mašinos sąsaja turi būti nagrinėjama papildomai. Tačiau kai kurie iš šių principų gali būti naudingi projektuojant ADAS.

Principai galioja visų sistemų, skirtų sąveikauti su vairuojančiu vairuotoju, visoms dalims ir aspektams ir tam tikroms kitoms sudedamosioms dalims. Juose taip pat yra nuostatų dėl sistemų ir jų funkcijų, kuriomis nereikėtų naudotis vairuojant. Šiuose principuose sistema reiškia funkcijas ir dalis, pvz., rodytuvus ir valdytuvus, kurie sudaro transporto priemonėje esančios sistemos ir vairuotojo sąsają. Principai netaikomi virš galvos esantiems rodytuvams ir su ŽMS nesusijusiems aspektams, pvz., elektrinėms charakteristikoms, medžiagų savybėms ir su saugiu naudojimu nesusijusiems teisiniams aspektams. Kai kuriuose principuose skiriamas naudojimas sistema *vairuojant* (arba kitaip – *transporto priemonėi važiuojant*) ir kitoks naudojimas. Jei skiriama nėra, principai taikomi tik naudojimuisi sistema vairuotojui vairuojant.

Principai taikomi specialiai M ir N klasių transporto priemonėms ⁽¹⁾. Principai galioja tiek nešiojamoms, tiek įmontuotoms sistemoms. Principai skirti taikyti OIG (originalios įrangos gamintojų), papildomoms ir nešiojamoms sistemoms bei funkcijoms. Principai taikomi ŽMS funkcijoms, neatsižvelgiant į sistemų susietumo laipsnį. Paprastai projektuojant, gaminant ir tiekiant tokių sistemų dalis bei susijusias paslaugas dalyvauja keletas pramonės šakų ir organizacijų, pvz.:

- transporto priemonių gamintojai, siūlantys transporto priemonėse naudojamus prietaisus su informacijos ir ryšių funkcijomis;
- papildomųjų sistemų gamintojai ir paslaugų teikėjai;
- nešiojamųjų prietaisų, skirtų vairuotojui naudotis vairuojant, tiekėjai;
- įtaisų, leidžiančių vairuotojui naudotis nešiojamaisiais prietaisais vairuojant (pvz., dėklų, sąsajų ir jungiamųjų elementų), gamintojai;
- paslaugų teikėjai, įskaitant programinės įrangos tiekėjus ir vairuotojui vairuojant naudotis skirtos informacijos, pvz., eismo, kelionės ir navigacijos informacijos, radijo programų, kuriose pateikiama informacija apie eismą, tiekėjus.

3. GALIOJANČIOS NUOSTATOS

Principai nepakeičia taisyklių ir standartų, į kuriuos visuomet reikėtų atsižvelgti ir vadovautis.

Visi standartai gali būti keičiami ir šio principų išdėstymo vartotojai visuomet turėtų taikyti naujausią čia nurodytų standartų leidimą.

Taikytinos ES direktyvos ir jų pataisos:

- dėl motorinių transporto priemonių vairuotojų regėjimo lauko: 1990 m. spalio 30 d. Komisijos direktyva 90/630/EEB ⁽²⁾;
- motorinių transporto priemonių vidaus įranga (keleiviui skirtos vietos vidaus dalys, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis): 1973 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 74/60/EEB ⁽³⁾;
- motorinių transporto priemonių vidaus įtaisai (valdiklių, įspėjiklių ir rodytuvų tapatumo nustatymas): 1977 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 78/316/EEB ⁽⁴⁾;
- 1998 m. gruodžio 17 d. Tarybos rezoliucija ⁽⁵⁾ (4) dėl techninių plataus vartojimo prekių naudojimosi instrukcijų;
- 1992 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 92/59/EEB dėl bendrosios gaminių saugos ⁽⁶⁾.

Europos ekonomikos komiteto (JT/EEK) reglamentai, kuriuos Bendrija pripažino po jos prisijungimo prie Pataisyto 1958 m. susitarimo (žr. 1997 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendimą 97/836/EB):

- 1971 m. gruodžio 1 d. EEK-R21;
- 71/127/EEB – galinis regėjimo laukas;
- 77/649/EEB – motorinių transporto priemonių regėjimo laukas.

⁽¹⁾ Motorinių transporto priemonių bei priekabų klasifikavimas ir apibrėžtis: Tarybos direktyvos 70/156/EEB (su pakeitimais, padarytais 92/53/EEB) 2 priedas.

⁽²⁾ OL L 341, 1990 12 6, p. 20.

⁽³⁾ OL L 38, 1974 2 11, p. 2.

⁽⁴⁾ OL L 81, 1978 3 28, p. 3.

⁽⁵⁾ OL C 411, 1998 12 31, p. 24.

⁽⁶⁾ OL L 228, 1992 8 11, p. 24.

Standartai ir rengiami standartų dokumentai, konkrečiai nurodyti principuose:

- ISO 3958 Kelių transporto priemonės. Lengvojo automobilio vairuotojo valdytuvų siekis.
- ISO (DIS) 11429 Ergonomika. Sistemos pavojaus ir ne pavojaus garsiniai ir šviesiniai signalai.
- ISO 4513 (2003) Kelių transporto priemonės. Matomumas. Regimojo lauko elipsės nustatymas pagal vairuotojo akių vietą.
- ISO 15008 (2003) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Regimojo pateikimo transporto priemonėse reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.
- ISO 15005 (2002) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Dialogo valdymo būdai ir atitikties taisyklės.
- ISO 17287 (2003) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Tinkamumo naudoti vairuojant įvertinimo procedūra.
- ISO 4040 (2001) Kelių transporto priemonės. Lengvieji automobiliai. Rankinių valdytuvų, rodytuvų ir išpėjiklių vieta.
- ISO 15006 (2004) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Transporto priemonėse girdimojo pateikimo reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.
- ISO/TS 16951 (2004) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Vairuotojui pateikiamų pranešimų pirmenybės nustatymo tvarka.
- ISO 15007-1 (2002) Kelių transporto priemonės. Vairuotojo regimosios elgsenos transporto informavimo ir valdymo sistemų atžvilgiu matavimas. 1 dalis. Apibrėžimai ir parametrai.
- ISO TS 15007-2 (2001) Kelių transporto priemonės. Vairuotojo regimosios elgsenos transporto informavimo ir valdymo sistemų atžvilgiu matavimas. 2 dalis. Įranga ir tvarka.
- ISO FDIS 16673 Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Kliuvinio metodas dėmesio blaškymui įvertinti.
- ISO 2575 (2004) Kelių transporto priemonės. Valdytuvų, rodytuvų ir perspėjiklių simboliai.
- ISO 7000 (2004) Ant įrenginių vartojami grafiniai simboliai. Rodyklė ir mnemoninė lentelė.

4. EUROPOS PRINCIPŲ DĖL ŽMOGAUS IR MAŠINOS SĄSAJOS KONSTRUKCIJOS IŠDĖSTYMAS (ESOP 2006)

4.1. Projektuojant ir konstruojant sistemas dalyvaujančios suinteresuotosios šalys

Kaip aprašyta taikymo srities skyriuje, principai yra skirti taikyti OĮG, papildomosioms ir nešiojamosioms sistemoms ir funkcijoms. Paprastai projektuojant, gaminant ir tiekiant tokių sistemų dalis bei prietaisus dalyvauja keletas organizacijų, pvz.:

- transporto priemonių gamintojai, siūlantys transporto priemonėse esančius prietaisus su informacijos ir ryšių funkcijomis;
- papildomųjų sistemų gamintojai ir paslaugų teikėjai;
- nešiojamųjų prietaisų, skirtų vairuotojui naudotis vairuojant, tiekėjai;
- įtaisų, leidžiančių vairuotojui naudotis nešiojamaisiais prietaisais vairuojant (pvz., dėklų, sąsajų ir jungiamųjų elementų), gamintojai;
- paslaugų teikėjai, įskaitant programinės įrangos tiekėjus ir vairuotojui vairuojant naudotis skirtos informacijos, pvz., eismo, kelionės ir navigacijos informacijos, radijo programų, kuriose pateikiama informacija apie eismą, tiekėjus.

Kai sistemas tiekia transporto priemonės gamintojas (OĮG), akivaizdu, kad jis atsako už visą konstrukciją. Kitais atvejais už *gaminį atsakinga organizacija* – tai įmonė, tiekianti į rinką gaminį ar funkciją, kurių dalį ar visą gali projektuoti ir gaminti skirtingi subjektai. Todėl atsakomybę dažnai gali dalytis skirtingos organizacijos. Toliau tekste *gamintojas* gali reikšti keletą už gaminį atsakingų organizacijų.

Paprastai, taikant principus, bus aišku, kaip atsakomybė priskiriama gamintojams, tiekėjams ir įrengėjams. Jei atsakomybė tenka daugiau kaip vienam subjektui, jie skatinami taikyti šiuos principus kaip pagrindą aiškiai patvirtinti atitinkamus jų vaidmenis.

Vairuotojo pareigos, susijusios su saugiu elgesiu vairuojant ir sąveikaujant su šiomis sistemomis, lieka nepakitusios.

4.2. Bendrosios pastabos

Specialių įgūdžių ar mokymo poreikį ir sistemos tinkamumą skirtingoms vairuotojų kategorijoms apsprendžia gamintojai. Į tai reikėtų atsižvelgti nagrinėjant principų taikymą sistemos ŽMS.

Jei gamintojo nustatyta paskirtis aiškiai nurodyta (taip, kad galima pagrįstai tikėtis, jog vairuotojas ją žinos), o vairuotojas sistema naudojasi ne pagal gamintojo numatytą paskirtį, tai galima laikyti netinkamu naudojimusi.

Dabartinis mokslo plėtros lygis nėra pakankamas, kad būtų galima griežtai susieti visų principų laikymosi kriterijus su sauga. Todėl principai nėra sistemiškai siejami su standartais ar jau nustatytais ir pripažintais kriterijais.

Tikimasi, kad pagal šiuos principus suprojektuotos sistemos bus saugesnės už tas, kurios į juos neatsižvelgia. Tačiau gali būti įmanoma įvykdyti bendruosius konstrukcijos tikslus net pažeidus vieną ar kelis principus.

4.3. Principai

Kiekvienas principas išsamiai išdėstomas tokiuose skirsniuose:

Paiškinimas: jame pateikiamas principo pagrindimas ir papildomas paaiškinimas.

Pavyzdžiai: *tinkami* ir *netinkami* pavyzdžiai suteikia papildomą paaiškinimą apie principo įgyvendinimą.

Taikymas: aprašoma, kokioms konkrečioms sistemoms ar ŽMS funkcijoms principas yra taikomas ir tuo remiamasi nustatant, ar konkrečios sistemos ŽMS atitinka tą principą.

Patikra: pateikiama tam tikra informacija apie tai, ar sistema atitinka principą. Kai įmanoma, paaiškinamas tinkamas metodas ir pateikiamas atitinkamos išvados išaiškinimas:

- kai rezultatą galima išreikšti *taip (ne)*, tai reiškia, jog galima aiškiai nustatyti, ar laikomasi principo;
- kitais atvejais pagal nustatytus metodus negalima išskirti paprastų tinkamumo (netinkamumo) kriterijų, tačiau suteikiama galimybė optimizuoti ŽMS;
- jei nurodomi reglamentai, minima Pagrindų direktyva. Už gaminį atsakinga organizacija turi laikytis naujausios šios direktyvos versijos.

Nuorodos: pateikiama papildomos informacijos, kuri gali būti įdomi atsižvelgiant į atitinkamą principą.

Kadangi tarptautiniai standartai gali būti persvarstomi, nurodoma versija, kuria remiamasi.

Norint suteikti papildomos informacijos sistemų projektuotojams, kartais nurodomi persvarstomi standartai ir ISO standartų projektai.

4.3.1. Bendrieji projektavimo principai

4.3.1.1. I-asis projektavimo tikslas

Sistema padeda vairuotojui ir nesukelia galimai pavojingo vairuotojo ar kitų eismo dalyvių elgesio.

Paaiškinimas:

Svarbus bendrasis reikalavimas gali būti paprastai suformuluotas kaip *nepakenk*. Tai reiškia, kad sistema turėtų didinti ar bent nemažinti eismo saugos. Šio dokumento taikomas metodas – sistemiškai nukreipti sistemos projektuotoją reikiama linkme taikant principus, susijusius su atitinkamais aspektais, pvz., įrengimu, informacijos pateikimu ar sąveika. Toks būdas pasirinktas todėl, kad bendrų padarinių neįmanoma visiškai numatyti ar išmatuoti, kadangi jie priklauso ne tik nuo sistemos konstrukcijos, bet ir nuo konkretaus vairuotojo ir vairavimo užduoties (eismo situacijos).

Sistemos, kurios suprojektuotos neatsižvelgiant į šį principą, greičiausiai neatitiks ir kitų principų.

4.3.1.2. II-asis projektavimo tikslas

Vairuotojo dėmesio paskirstymas jam sąveikaujant su sistemos rodytuvais ir valdytuvais išlieka suderinamas su vairavimo situacijai būtinu dėmesio kiekiu.

Paaiškinimas:

Vairuotojas turi ribotas, bet kintamas dėmesio išgales ir fizinius gebėjimus, kuriuos jis gali dinamiškai paskirstyti skirtingoms užduotims. Vairuotojo panaudojamos išgalės priklauso ne tik juo asmeninių savybių, bet gali skirtis ir atsižvelgiant į jo motyvaciją ir būseną. Sąveikos (įskaitant regimąsias, liečiamąsias ir girdimąsias) gali sudaryti tiek fizinį, tiek pažintinį darbo krūvį.

Su šiuo bendroju projektavimo tikslu susijusios šios užduotys:

vairavimo užduotis (transporto priemonės valdymas, dalyvavimas eisme ir atvykimas į paskirties vietą). Ją atitinka reikiamas dėmesio kiekis, kuris skiriasi nelygu vairavimo situacija;

sąveikavimo su sistemos rodytuvais ir valdytuvais užduotis. Išskyrus labai paprastas sistemas, šiai užduočiai reikiamas dėmesio kiekis naudojantis sistema būna įvairus.

Šiam tikslui pasiekti būtinas minėtų dviejų užduočių suderinamumas, o tai reiškia, kad reikiamas dėmesio sistemai kiekis neturi būti toks, jog galimos skirti išgalės nebūtų mažesnės nei reikia tinkamai atlikti svarbiausią – vairavimo užduotį. Tai reiškia, jog vairuotojas turi gebėti numatyti reikiamą dėmesio kiekį, susijusį tiek su vairavimo užduotimi, tiek su antrinėmis užduotimis.

Suderinamumo sąvoką geriausia lyginti su viso sąveikos masto apribojimu, kadangi:

užduoties sąvoka yra prieštaringa, nes tos pačios užduoties parametrai, pvz., trukmė, gali būti labai skirtingi; be to, nėra tinkamos užduoties apibrėžties;

atsižvelgiant į vairuotojo motyvaciją ir būseną, sąveika su rodytuvais ir valdytuvais gali turėti skirtingą poveikį; taip yra dėl to, kad mažesnis darbo krūvis nebūtinai geriau;

santykis tarp sąveikos sudedamųjų dalių (sudėtingumo, intensyvumo, trukmės ir kt.), darbo krūvio ir vairavimo kokybės nėra pakankamai gerai suprastas.

Pagal ESoP suprojektuotos sistemos turi būti tokios, kad vairuotojas galėtų keisti reikiamą dėmesio sistemai kiekį pasirinkdamas sąveikauti (ar ne) ir kada bei kaip sąveikauti. Tai taip pat reiškia, kad vairuotojas gali numatyti reikiamą dėmesio sąveikai su sistema kiekį.

4.3.1.3. III-asis projektavimo tikslas

Sistema neblaško vairuotojo dėmesio ir nesukuria jam regimosios pramogos.

Paaiškinimas:

Šio principo tikslas – užtikrinti, kad vairuojančio vairuotojo dėmesys dėl naudojimosi vairuotojo informacijos ar ryšių sistema būtų kuo mažiau blaškomas ir nesumažintas jo gebėjimas visiškai valdyti transporto priemonę. Šis projektavimo tikslas taip pat suformuluotas pabrėžti ypatingą regimosios pramogos sukkelto dėmesio blaškymo išvengimo svarbą.

Regimoji pramoga gali atsirasti pateikiant dėl formos ar turinio patrauklius (t. y. greičiausiai patraukiančius dėmesį) regimuosius vaizdus. Tai ypač svarbu vairuojant, nes, norint saugiai vairuoti, rega yra labai svarbi.

4.3.1.4. IV-asis projektavimo tikslas

Sistema nepateikia vairuotojui tokios informacijos, kuri sukelia galimai pavojingą vairuotojo ir kitų eismo dalyvių elgesį.

Paaiškinimas:

Informacijos turinys neturėtų skatinti vairuotojo elgtis taip, kad padidėtų avarijos rizika vairuojant. Pavojingas elgesys gali turėti įtakos kitų eismo dalyvių elgesiui. Pavyzdžiu gali būti lenkynių vairavimo būdo demonstravimas norint pasiekti didžiausią greitį posūkiuose.

Kiti eismo dalyviai gali būti susiję, jei vairuotojas ima elgtis pavojingai tuomet, kai sąveikauja su jais, arba jei sistema sukuria signalus, kurie suvokiami transporto priemonės išorėje ir kuriuos kiti eismo dalyviai gali suprasti klaidingai, ir galbūt atliekant pavojingus manevrus.

4.3.1.5. V-asis projektavimo tikslas

Sąsajos ir sąveika su sistemomis, skirtomis vairuotojui naudotis sykiu ir transporto priemonei važiuojant, yra nuoseklios ir suderinamos.

Paaiškinimas:

Visos atskirų sistemų ŽMS sudedamosios dalys turėtų būti suprojektuotos laikantis pavienių sistemų principų ir taip užtikrinamas būtinas nuoseklumo lygis. Tačiau gali iškilti kelių tinkamai suprojektuotų gaminių tarpusavio nuoseklumo klausimas.

Jei reikiamam rezultatui pasiekti naudojamosi daugiau kaip viena sistema, tai vadinama sistemos naudojimu *sykiu su kitomis sistemomis*. Tai gali būti lygiagretus naudojimas (t. y. naudojimas daugiau kaip viena sistema vienu metu) ir nuoseklus naudojimas, kai sistemomis naudojamosi viena po kitos. Taigi, projektuojant sistemą naudotis sykiu su kita (galbūt jau esama) sistema, reikėtų atsižvelgti į esamą sistemą. Jei jų funkcijos yra visiškai skirtingos, tinkamas projektavimo sprendimas gali būti skirtingų ŽMS parinkimas, kad jos nebūtų painiojamos.

Su nuoseklumo susiję tokie projektavimo aspektai, pvz.:

- bendros terminijos taikymas sistemoms, pvz., *lėtas eismas, kita sankryža*;
- žodžių ir (arba) piktogramų naudojimas sąvokoms ar funkcijoms nusakyti, pvz., *pagalba, įvestis*;
- spalvų, piktogramų, garsų, ženklų naudojimas (panašumo ir skirtingumo pusiausvyrai optimizuoti);
- fizinio dialogo kanalo aspektai, pvz., vienas ar dvigubas spustelėjimas, atsako laikas ir trukmė, grįžtamojo atsako būdas, pvz., *regimasis, girdimasis, liečiamasis* (atsižvelgiant į funkciją grįžtamasis atsakas turėtų būti skirtingas, kad būtų išvengta nesusipratimo);
- sąvokų ir panašių meniu struktūrų grupavimas (pagal susijusias funkcijas);
- bendra dialogo sistema ir sąvokų tvarka.

4.3.2. Įrengimo principai

4.3.2.1. I-asis įrengimo principas

Sistema turėtų būti tinkamoje vietoje ir patikimai pritvirtinta laikantis reikiamų sistemos įrengimo transporto priemonėse taisyklių, standartų ir gamintojo instrukcijų.

Paaškinimas:

Gamintojai projektuoja gaminius (pvz., sistemas, laikiklius, funkcijas) pagal paskirtį. Jei tinkamo įrengimo priemonių (pvz., laikiklio) nepateikiama arba gamintojo įrengimo instrukcijų nesilaikoma, vairuotojas gali naudotis sistema gamintojo nenumatytu būdu ir tai gali turėti neigiamų pasekmių saugai.

Sistema turėtų būti (t. y. fiziškai) transporto priemonėje ja naudojantis vairuotojui vienu iš šių būdų:

- įmontuota transporto priemonėje;
- galima paslinkti tarp nustatytų ribų (kai sistemų padėtį galima reguliuoti kabeliu, kojele ar laikikliu);
- laikiklyje, sumontuotame specialiai tam, kad sistema būtų įstatoma į jį.

Ypatingą dėmesį reikėtų skirti sistemų įrengimui pasyviosios saugos aspektu, kad būtų išvengta nereikalingos sužeidimų rizikos transporto priemonei patyrus avariją.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: mobilusis telefonas su laisvų rankų įranga, įmontuotas visiškai laikantis visų reikiamų standartų, taisyklių ir gamintojo instrukcijų.

Netinkamas: informacijos apie eismą rodytuvas, pritvirtintas prie prietaisų skydelio prastos kokybės laikinu tvirtikliu (pvz., lipnia juosta), o ne įstatytas į gamintojo rekomenduojamą laikiklį.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visoms transporto priemonėse esančioms sistemoms ir labai svarbu jo laikytis vertinant papildomas sistemas ir nešiojamuosius prietaisus.

Patikros (taikymo) metodai:

Pagal šį principą reikalaujama, kad sistemų vieta būtų parenkama ir jos tvirtinamos laikantis:

- motorinių transporto priemonių vidaus įrangos reikalavimų (1973 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 74/60/EEB, 1973 m. gruodžio 1 d. EEK-R21 ir 1977 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 78/316/EEB);
- už gaminį atsakingos organizacijos pateikiamų instrukcijų (t. y. gamintojo pateikiamų oficialių raštiškų instrukcijų);
- patikrinant, ar buvo atsižvelgta į atitinkamus reikalavimus.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO 4040 (2001) Rankinių valdytuvų, rodytuvų ir įspėjiklių vieta.

4.3.2.2. II-asis įrengimo principas

Nė viena sistemos dalis neturi kliudyti vairuotojui matyti kelio vaizdo.

Paaškinimas:

Tinkamas vairavimo užduoties vykdymas daugiausia remiasi regimosios informacijos apie vietinę kelio ir eismo aplinką gavimu. Taigi, konstravimo taisyklės užtikrina, kad kiekviena transporto priemonė suteikia galimybę vairuotojui iš vairuotojo sėdynės transporto priemonėje matyti reikiamą išorinį matymo lauką. Papildomos sistemos neturėtų pakenkti šiai pagrindinei projektavimo nuostatai. Šis principas turėtų būti ypatingai svarbus įrengiant papildomas ir nešiojamąsias sistemas.

Vairuotojo matymo laukas yra būtiniausias reikalavimas, numatytas EEB taisyklėmis. Jis turėtų būti aiškinamas kaip reiškiantis priekinį matymo lauką tiesiogiai pro priekinį langą, šoninius matymo laukus ir galinį matymo lauką, matomus tiesiogiai ar netiesiogiai.

Jei vairuotojas gali keisti fizinę sistemos sudedamosios dalies vietą ir (tam tikroje numatytoje judėjimo dalyje) jį gali užstoti vairuotojo matymo lauką, tuomet sistemos instrukcijomis (žr. 6 skyrių) vairuotojas turėtų būti informuojamas apie gamintojo numatytą paskirtį. Jei tokia informacija vairuotojui nepateikiama, tuomet šis principas turėtų būti taikomas visam sistemos ar jos sudedamosios dalies reguliavimo intervalui.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: rodytuvas, sumontuotas prietaisų skydelyje taip, kad vairuotojas jį galėtų patogiai matyti, tačiau nepažeidžiant vairuotojo matymo lauko reikalavimų.

Netinkamas: rodytuvas, sumontuotas ant ilgo lankstaus stovo, kyšančio iš viršutinio prietaisų skydelio paviršiaus, kurį galima nustatyti taip, kad rodytuvas užstotų nemažą išorinio kelio vaizdo dalį.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visoms transporto priemonėse esančioms sistemoms ir labai svarbu jo laikytis vertinant papildomas sistemas ir nešiojamuosius prietaisus. Jis netaikomas virš galvos esantiems rodytuvams.

Patikros (taikymo) metodai:

Nė viena transporto priemonėje įmontuotos sistemos dalis neturėtų būti tokioje vietoje, kad vairuotojui matomas kelio vaizdas nebūtų uždengtas tiek, kad būtų nesilaikoma taisyklių.

Sistema atitinka šį principą, jei visos jos dalys yra tinkamoje vietoje, atsižvelgiant į:

- 71/127/EEB galinio matymo lauko reikalavimus;
- 77/649/EEB motorinių transporto priemonių matymo lauko reikalavimus.

Patikra atliekama kontroline apžiūra arba matavimu.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

4.3.2.3. III-asis įrengimo principas

Sistema neturėtų užstoti transporto priemonės valdytuvų ir rodytuvų, būtinų pagrindinei vairavimo užduočiai vykdyti.

Paaškinimas:

Šio principo tikslas – užtikrinti, kad vairuotojo galėjimui naudotis būtinais rodytuvais ir valdytuvais bei kitais pagrindinei vairavimo užduočiai vykdyti būtinais rodytuvais ir valdytuvais nekenktų fizinis sistemos (pvz., rodytuvo) buvimas. Tai užtikrina, jog įrengta sistema nekenkia vairuotojo galėjimui visiškai valdyti transporto priemonę.

Valdytuvų uždengimas šiame kontekste reiškia neleidimą naudotis ar padarymą žymiai sunkiau atpažįstamus, pasiekiamus ir (arba) valdomus atitinkamus valdytuvus per visą numatytą jų judėjimo intervalą.

Rodytuvų uždengimas šiame kontekste reiškia tam tikros (bet kokios) atitinkamų rodytuvų dalies padarymą nematoma iš įprastos vairuotojo sėdėjimo vietos.

Būtinai valdytuvai ir rodytuvai – tai tie, kurie svarbūs pagrindinei vairavimo užduočiai vykdyti, ir visi tie, kurie yra privalomi.

Būtinai valdytuvai: akceleratorius, stabdys (sankaba, jei yra), vairas, pavarų perjungimo svirtis, stovėjimo stabdys, garsinis signalas, šviesų jungikliai, posūkio rodytuvai, plovikliai ir valytuvai (visi režimai ir greičiai), avariniai žibintai, rūko pašalinimo valdytuvai.

Būtinai rodytuvai: spidometras, visos perspėjamosios lemputės, privalomieji valdymo ženklai ir privalomieji išpėjkliai.

Kitų valdytuvų ir rodytuvų uždengimas ar naudojimo apsunkinimas turėtų būti įvertinamas pagal sistemos suteikiamą papildomą naudą.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: maršruto nurodymo rodytuvas, įmontuotas į prietaisų skydelį aukščiau ties viduriu, kur neuždengia jokių kitų rodytuvų ar valdytuvų.

Netinkamas:

Papildomoji maršruto nurodymo sistema, kuri uždengia šviesų jungiklius;

Rodytuvas, kuris uždengia avarinių žibintų valdytuvą;

Papildomas valdytuvas vairo lanko išorėje, dėl kurio vairą gali būti sunkiau naudoti darant posūkį.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visoms transporto priemonėse esančioms sistemoms ir labai svarbu jo laikytis vertinant papildomas sistemas ir nešiojamuosius prietaisus.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar vairuotojas mato visus rodytuvus ir valdytuvus, būtinus pagrindinei vairavimo užduočiai.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO 4513 (2003) Kelių transporto priemonės. Matomumas. Regimojo lauko elipsės nustatymas pagal vairuotojo akių vietą.

4.3.2.4. IV-asis įrengimo principas

Regimieji rodytuvai turėtų būti kuo arčiau įprastos vairuotojo regėjimo linijos.

Paaikškinimas:

Vyrauja nuomonė, kad tam, jog vairuotojas galėtų visiškai valdyti transporto priemonę ir suvokti dinaminį kelio vaizdą, vairuotojo žvilgsnis turėtų būti nukreiptas į kelio vaizdą, išskyrus trumpus žvilgsnius į veidrodėlius ar prietaisus. Kai regimieji rodytuvai yra arti įprastos regėjimo linijos, tai sumažina žvilgsnio nukreipimo nuo kelio trukmę palyginti su toliau esančiais rodytuvais ir padidina galimybę vairuotojui išnaudoti periferinę regą kelio vaizdai stebėti, kai jis žiūri į rodytuvą, ir pastebėti svarbiausius įvykius. Kuo toliau rodytuvas yra nuo įprastos vairuotojo regėjimo linijos, tuo sunkiau gauti informaciją ir tuo didesnė vairavimo kokybės sumažėjimo tikimybė.

Rekomenduojama, kad svarbiausia ar saugai būtina informacija būtų pateikiama arčiausiai įprastos regėjimo linijos.

Todėl šis principas reikalauja, kad projektuotojas (įrengėjas) padarytų aiškų, bet iš esmės kiekybinį kompromisą tarp praktiškumo ir artumo. Svarbūs šie veiksniai:

- reikalavimas neuždengti kelio vaizdo (žr. 4.3.2.2 principą);
- reikalavimas neuždengti kitų valdytuvų ar rodytuvų (žr. 4.3.2.3 principą);
- reikalavimas, kad paties rodytuvo smarkiai neuždengtų, pvz., valdytuvai – vairas ar pavarų perjungimo svirtis.

Ypač lengviesiems automobiliams rekomenduojama, kad vairavimui svarbios informacijos rodytuvai ir visi rodytuvai, kuriems būtina ilgalaikė sąveika, būtų išdėstyti maždaug 30° kampu žemyn nuo įprastos vairuotojo žiūrėjimo į priekį linijos. Ilgalaikės sąveikos aptartos 4.3.4.2 papunkčio principo apraše.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: navigacijos rodytuvas lengvajame automobilyje įrengtas maždaug 30° žiūrėjimo žemyn kampu, nes informacija susijusi su vairavimu.

Netinkamas: ryšių rodytuvas, pvz., delninis kompiuteris (PDA) ar telefonas, yra netoli lengvojo automobilio pavarų perjungimo svirties tarp priekinių sėdynių, nepaisant to, kad telefono numeriui įvesti ar ieškoti būtina ilgalaikė sąveika.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visoms transporto priemonėse esančioms sistemoms su regimaisiais rodytuvais ir situacijoms, kai reikia žiūrėti į priekį. Rodytuvai, padedantys ypatingomis vairavimo sąlygomis, pvz., važiuojant atbuline eiga, yra atskiras dalykas.

Patikros (taikymo) metodai:

Paprasti turėtų būti siekiama geriausio kompromiso prietaiso skydelio vietai paskirstyti – tai gali įvertinti projektuotojai ir ergonomikos specialistai.

Nuorodos:

- ISO 4513 (2003) Kelių transporto priemonės. Matomumas. Regimojo lauko elipsės nustatymas pagal vairuotojo akių vietą.

4.3.2.5. V-asis įrengimo principas

Regimieji rodytuvai turėtų būti suprojektuoti ir įrengti taip, kad neakintų ir nesukeltų atspindžių.

Paaškinimas:

Dėl akinimo ir atspindžių, dėl kurių sunkiau pamatyti informaciją rodytuve, gali būti atitraukiamas dėmesys nuo vairavimo užduoties ar kitų vairuojant atliekamų užduočių. Dėl to gali padidėti vairuotojo nepasitenkinimas bei susierzinimas ir jis gali imti atitinkamai pritaikyti savo elgesį, pvz., prisimerkti, trumpam užmerkti akis ir sukioti galvą, kad geriau matytų. Dėl visų šių dalykų greičiausiai sumažėtų vairavimo patogumas ir todėl kažkiek sumažėti važiavimo sauga.

Akinimas – tai dėmesį atitraukiantis (ir galbūt veiksnumą ribojantis) ryškios šviesos poveikis santykiškai tamsioje aplinkoje, blaškantis regimąjį dėmesį ir trukdantis pasirinkti. Transporto priemonėje tai gali pasireikšti keletu būdu:

išorinei šviesai (paprastai – saulės) krintant ant regimojo rodytuvo ir sumažinant jo kontrastą, dėl ko informaciją ekrane tampa sunkiau matyti iš įprastos vairuotojo žiūrėjimo vietos;

pats rodytuvas yra per šviesus ir atitraukia dėmesį nuo kelio vaizdo ir kitų transporto priemonės rodytuvų ir valdytuvų. Tai greičiausiai vairuotojui taps matoma mažo aplinkos apšviestumo sąlygomis.

Atspindys – tai objekto antrinio atvaizdo susidarymas šviesai iš objekto atsispindėjus nuo tarpinių paviršių. Tai gali pasireikšti keletu būdų:

šviesa iš ją skleidžiančio rodytuvo patenka ant kito paviršiaus (ar per keletą paviršių) ir ant rodytuvo ekrano ar, pvz., priekinio lango, susidaro antrinis atvaizdas. Vairuotojas tai greičiausiai pamatys, jei tarp antrinio atvaizdo ir jo fono yra didelis kontrastas, pvz., ant priekinio lango, kai aplinkui tamsu;

šviesa iš išorinio šaltinio (pvz., saulės, gatvių žibintų ar kitų šviesių objektų) atsispindi nuo rodytuvo paviršiaus į vairuotojo akis (taip pat žr. akinimo paaškinimą).

Į šiuos efektus turėtų būti atsižvelgiama projektuojant ir įrengiant. Galėtų būti taikomos tokios priemonės kaip rodytuvo šviesumo (rankinio ar automatinio) valdytuvo įrengimas, rodytuvo technologijos parinkimas, rodytuvo paviršiaus tekstūros ir apdorojimo parinkimas, rodytuvo paviršiaus atspindimų paviršių spalvos ir blizgumo parinkimas, vaizdo poliariškumo parinkimas, rodytuvo matymas ir reguliuojamumas, įdubos ar gaubto naudojimas.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: ekranas su automatiniu šviesumo valdytuvu, kuris nesudaro antrinių atvaizdų ant transporto priemonės stiklo ir kurio priekiniame paviršiuje pateikiamą informaciją galima nesunkiai išžiūrėti visomis įprastomis apšviestumo sąlygomis.

Netinkamas: rodytuvas, kuris naktį yra toks šviesus, kad ryškiai matosi vairuotojo periferine rega, kai jis žiūri į priekyje esantį kelio vaizdą, ir kurio pateikiamą informaciją sunku pamatyti dienos šviesoje, nes jo kontrastas yra per mažas.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visoms transporto priemonėse esančioms informacijos ir ryšių sistemoms su regimaisiais rodytuvais.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra turėtų būti grindžiama procedūromis, skirtomis akinimui ir atspindžiams nustatyti. Konkretūs kriterijai priklausau nuo transporto priemonės konstrukcijos.

Nuorodos:

- ISO 15008 (2003) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Regimojo pateikimo transporto priemonėse reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.

4.3.3. Informacijos pateikimo principai

4.3.3.1. I-asis informacijos pateikimo principas

Bet kuriuo metu sistemos pateikiama regimoji informacija turėtų būti suprojektuota taip, kad vairuotojas galėtų susipažinti su ja keletu žvilgsnių, kurie yra pakankamai trumpi, jog nepakenktų vairavimui.

Paaškinimas:

Vairuotojo regimosios informacijos apdorojimas eismo aplinkai įvertinti sudaro pagrindą transporto priemonės valdymo ir manevravimo užduotims atlikti. Todėl poreikis aptikti ir gauti regimuoju būdu pateikiamą svarbią informaciją bet kuriuo momentu turėtų būti ribotas. Didinant regimuoju būdu pateikiamai informacijai aptikti ir gauti reikalingų žvilgsnių dažnumą ir (arba) trukmę gali padidėti potencialiai pavojingų eismo situacijų dėl vairuotojo užsiėmimo ne pagrindinėmis su vairavimu susijusiomis užduotimis rizika. Svarbi informacija – tai ta visos regimuoju būdu pateikiamos informacijos dalis, kuri vairuotojui būtina konkrečiam poreikiui patenkinti.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: lengvai įžiūrima ir tinkamos struktūros grafika tinkamoje vietoje esančiame regimajame rodytuve, kuri leidžia atpažinti reikiamą meniu punktą vienu 1 sekundės trukmės žvilgsniu.

Netinkamas: navigacijos sistema, kuri teikia pagalbą tik daug detalių pateikiančiu regimuoju rodytuvu, kuriam būtinas visiškas ir ilgalaikis vairuotojo dėmesys norint nustatyti tikslą judančiame žemėlapyje.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visoms transporto priemonėse esančioms informacijos ir ryšių sistemoms su regimaisiais rodytuvais, kuriuose pateikiama informacija, skirta vairuotojui naudotis vairuojant.

Patikros (taikymo) metodai:

Informacijos pateikimo projektinių alternatyvų palyginimas: turėtų būti kuo labiau sumažinamas vienu metu pateikiamai informacijai aptikti ir suvokti būtinų žvilgsnių skaičius ir trukmė.

Rezultatas: optimizuotas vieno ekrano modelis.

Nuorodos:

- ISO 15007-1 (2002) Kelių transporto priemonės. Vairuotojo regimosios elgsenos transporto informavimo ir valdymo sistemų atžvilgiu matavimas. 1 dalis. Apibrėžimai ir parametrai.
- ISO TS 15007-2 (2001) Kelių transporto priemonės. Vairuotojo regimosios elgsenos transporto informavimo ir valdymo sistemų atžvilgiu matavimas. 2 dalis. Įranga ir tvarka.
- ISO 15008 (2003) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Regimojo pateikimo transporto priemonėse reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.
- ISO FDIS 16673 Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Kliuvinio metodas dėmesio atitraukimui įvertinti.

Papildomi regimojo dėmesio atitraukimo kiekybinio įvertinimo metodai (skalės) rengiami ISO TC22/SC13/WG8; pvz., pataisytas ISO 15008 leidimas, rodytuvo įžiūrimumas ir TC22/SC13/WG8/AW1 dėl persirikiavimo į kitą eismo juostą bandymo – vairuotojo dėmesio atitraukimo matavimo metodo.

4.3.3.2. II-asis informacijos pateikimo principas

Turėtų būti taikomi tarptautiniu mastu ir (arba) šalyje sutarti standartai dėl įžiūrimumo, girdimumo, piktogramų, simbolių, žodžių, akronimų ir santrumpų.

Paaiškinimas:

Su įžiūrimumu, girdimumu ir simboliais susiję standartai nustato geometrines ir (arba) fizines regimuojų ir (arba) girdimuojų būdu pateikiamos informacijos savybes ir skirti pateikti informaciją taip, kad būtų kuo didesnė tikimybė vairuotojams ją lengvai suvokti labai įvairiomis aplinkybėmis ir įvairiose aplinkose.

Kadangi vairuotojui prieinamų funkcijų skaičius nuolat didėja, būtina pritaikyti labiausiai paplitusią praktiką parenkant simbolius, piktogramas, santrumpas ir žodžius funkcijai išreikšti.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: transporto priemonėse esančiuose rodytuvuose vartojami kelio ženklai eismo informacijai papildyti.

Netinkamas: navigacijos sistemoje vartojami simboliai ir piktogramos yra naudojami tik konkretaus gamintojo ir dauguma vairuotojų jų nesupranta.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visiems ženkams, vartojamiems transporto priemonės informacijos ar ryšių sistemų funkcijoms atpažinti.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar taikomi tarptautiniu mastu ir (arba) šalyje priimti standartai dėl įžiūrimumo, girdimumo, piktogramų, simbolių, žodžių, akronimų ir (arba) santrumpų, atsižvelgiant į pagrindinius susijusius standartus.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO 15008 (2003) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Regimojo pateikimo transporto priemonėse reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.
- ISO 15006 (2004) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Transporto priemonėse girdimojo pateikimo reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.
- ISO 2575 (2004) Kelių transporto priemonės. Valdytuvų, rodytuvų ir perspėjiklių simboliai.
- ISO 7000 (2004) – Ant įrenginių vartojami grafiniai simboliai. Rodyklė ir mnemoninė lentelė.

4.3.3.3. III-asis informacijos pateikimo principas

Vairavimo užduočiai svarbi informacija turėtų būti tiksli ir pateikiama laiku.

Paaiškinimas:

Vairavimo užduočiai svarbi informacija vairuotojui turėtų būti pateikiama tinkamiausiu momentu ir būti pakankamai tiksli, kad padėtų vairuotojui tinkamai veikti situacijoje.

Vairavimo užduotis reikalauja, kad vairuotojas nuolat stebėtų aplinką ir pasirinktų svarbias paskatas ir sutelktų dėmesį į tas paskatas, dėl kurių būtina koreguoti jo veiksmus. Šis koregavimas priklauso nuo to, kuris veiksmas yra tinkamiausias pagal situaciją ir vairuotojo tikslus bei prioritetus. Tokie veiksmai gali būti greičio keitimas, persirikiavimas į kitą eismo juostą, kitų perspėjimas ir kt.

Tinkamu laiku pateikiama ir tiksli informacija sumažina neapibrėžtumą pateikdama tinkamus ir aiškius atsakymus į tokius klausimus kaip *kas?*, *kada?*, *kur?*, *kaip ilgai?* ir pan. Informacijos tikslumo ir tinkamo pateikimo laiko reikalavimas taip pat numato, kad uždelstas pranešimas turi atitikti vairuotojo nuomonę apie aplinką. Todėl informacija neturėtų prieštarauti, pvz., kelio ženklams. Netinkamu laiku ir (arba) netikslią informaciją pateikiančios sistemos gali sukelti saugą lemiantį vairuotojo dėmesio atitraukimą ir nepasitenkinimą.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: atstumas iki kito manevro vietos nurodomas tiksliai toje vietoje, kurios vairuotojas turi žinoti, ar manevrą reikės atlikti ir koks tai turės būti manevras.

Netinkamas: navigacijos sistema pateikia krypties nuorodas jau po to, kai manevrą reikėjo atlikti.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visai girdimajai ir regimajai informacijos ir ryšių sistemų pateikiamai informacijai, kurią svarbu pateikti laiku.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar sistemos teikiama informacija yra pakankamai tiksli ir pateikiama numatytu laiku.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

4.3.3.4. IV-asis informacijos pateikimo principas

Saugos požiūriu svarbesnei informacijai turėtų būti suteikta pirmenybė.

Paaškinimas:

Vairuotojui gali tekti greitai suvokti ir veikti pagal saugos požiūriu svarbią informaciją. Todėl tokia informacija turėtų būti pateikiama kuo skubiau ir tam neturėtų trukdyti labiau įprasta informacija.

Informacijos pirmenybė jos svarbos saugai požiūriu priklauso nuo jos skubumo ir svarbos (t. y. pasekmių, jei pagal ją nebus imtasi veiksmų, sunkumo). Šie veiksniai savo ruožtu taip pat priklauso nuo vairavimo situacijos, kaip paaškina ISO/TS 16951. Jei informacija parengiama ne transporto priemonėje (gaunama iš pakelės ar nuotolinės sistemos), nustatant pirmenybę neįmanoma atsižvelgti į vairavimo situaciją ir įmanoma suteikti tik bendrojo pobūdžio pirmenybę. Jei informacija gaunama iš autonominių transporto priemonės sistemų, arba jei išorinė ir vidinė informacija gali būti derinama, įmanoma įvertinti vairavimo situaciją ir pranešimų pirmenybę gali būti pakoreguota.

Teikdami išorinę informaciją, dinaminės informacijos teikėjai (paslaugos teikėjai) turėtų taikyti informacijos platinimo strategiją, kuri, be tikslumo ir patikimumo, užtikrina svarbiausių pranešimų perdavimo pirmenybę. Transporto priemonėse esančios sistemos turi atpažinti ateinančius saugos požiūriu svarbius pranešimus ir juos atitinkamai traktuoti.

Informacijos svarba saugos požiūriu ne visada gali būti lengvai nustatoma ir ne visa informacija gali būti techniškai prieinama jos pirmenybei nustatyti.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: informacijai apie manevravimą sudėtingoje sankryžoje suteikiama pirmenybė prieš telefono skambutį.

Netinkamas: didelės pirmenybinės svarbos pranešimas apie apledėjimą esamoje vietoje nepateikiamas iškart, nes informacijos ekrane pateikiamas pranešimas apie tolimą eismo spūstį.

Taikomumas:

Šis principas taikomas sistemos, kurios pateikia dinaminę informaciją (t. y. informaciją, kuri kinta dėl transporto priemonės aplinkos sąlygų ar eismo sąlygų apskritai).

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar atsižvelgiama į informacijos pirmenybę.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO/TS16951 (2004) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Vairuotojui pateikiamų pranešimų pirmenybės nustatymo tvarka.

4.3.3.5. V-asis informacijos pateikimo principas

Sistemos skleidžiami garsai, kurių garsumo vairuotojas negali reguliuoti, neturėtų užgožti transporto priemonėje ar išorėje skleidžiamų girdimųjų perspėjimo signalų.

Paaškinimas:

Girdimoji informacija, kurios garsas yra per didelis, gali pakenkti vairavimui ar eismo saugai, nes užgožia svarbius perspėjamuosius signalus dėl eismo ir transporto priemonės saugos. Be to, dėl netinkamo garso gali būti blaškomas vairuotojo dėmesys ir sukiamas jo susierzinimas. Todėl girdimoji informacija turėtų būti projektuojama taip, kad ji neužgožtų vairuotojui skirtų transporto priemonėje ar išorėje skleidžiamų girdimųjų perspėjimo signalų. Prieš įmontuojant bet kurią sistemą, įskaitant garso sistemas, reikėtų atsižvelgti į jos daromą poveikį vairuotojui.

Tai galima padaryti keletu būdu:

- sistemos skleidžiami garsai nėra tokie garsūs, kad galėtų užgožti perspėjamuosius garsus;
- garsų trukmė pakankamai nedidelė, kad perspėjimai nebūtų praklaustyti;
- nutrūkstamieji garsai yra tokie, kad tarpas tarp jų yra pakankamai ilgas, kad vairuotojas galėtų išgirsti perspėjamuosius signalus.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: sistemos skleidžiami girdimieji signalai yra tylėsi už perspėjamuosius signalus transporto priemonėje ir jos išorėje.

Netinkamas: telefono skambučio signalas yra labai garsus ir gali užgožti perspėjimo signalus, o vairuotojas negali jo reguliuoti.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visiems informacijos ir ryšių sistemų garsams, kurių lygio vairuotojas negali reguliuoti ir kuriuos skleidžia transporto priemonėse esančios sistemos, papildomieji ar nešiojamieji prietaisai arba informacija, gaunama ryšio linijomis iš išorės.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar perspėjimai girdimi ir tuomet, kai sistema skleidžia nereguliuojamo garsumo signalus.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO 15006 (2004) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Transporto priemonėse girdimojo pateikimo reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.

4.3.4. Sąveika su rodytuvais ir valdytuvais

4.3.4.1. I-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Sąveikaudamas su sistema vairuotojas visuomet turėtų galėti bent vieną ranką laikyti ant vairo.

Paaiškinimas:

Šis principas susijęs su sąsajomis, kurioms būtina, kad vairuotojas valdytų jas rankiniu būdu (pvz., naudodamasis mygtukais ar rankenėlėmis).

Būna vairavimo situacijų, kai vairuotojui būtina tiksliai vairuoti transporto priemonę, o tai geriausiai daryti abiem rankomis laikant vairą. Kitose vairavimo situacijose priimtinas vairavimas viena ranka, jei kitą ranką galima iškart panaudoti, kai tik to prireikia. Iš to darytina išvada, kad vairuojant nerekomenduojama naudotis rankiniais prietaisais.

Kad atitiktų šį principą, sistema turėtų būti suprojektuota taip, jog sąveikauti su sistema užtektų atitraukti nuo vairo tik vieną ranką. Be to, jei sąveikai būtina vieną ranką patraukti nuo vairo, tam neturi prireikti išsų ir kitos rankos (pvz., pirštiniams valdytuvams valdyti).

Pavyzdžiai:

Tinkamas: valdymo prietaisas, tvirtai įstatytas patogioje vietoje esančiame laikiklyje, kuriuo galima naudotis viena ranka, neišimant iš laikiklio.

Netinkamas: nepritvirtintas valdymo prietaisas, kuriuo naudodamasis vairuotojas jį turi laikyti rankoje.

Taikomumas:

Visoms informacijos ir ryšių sistemoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar vairuotojas gali valdyti sistemą tik viena ranka.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

4.3.4.2. II-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Sistemai neturi reikėti ilgų ir nepertraukiamos rankinės ir regimosios sąveikos sekos. Jei seka trumpa, ji gali būti nepertraukiama.

Paaiškinimas:

Šis principas leidžia trumpas nepertraukiamas sąveikos sekas, o ilgas sąveikų sekas vairuotojas turėtų galėti pertraukti. Tai reiškia, kad per pertraukėlę sistema neturėtų panaikinti vairuotojo įvesties, nebent sąveikų seka yra trumpa arba praeina pakankamai ilgas laiko tarpas.

Jei vairuotojas žino, kad sąveikų seka yra *pertraukiamoji*, jis skiria daugiau dėmesio eismo situacijoms vertinti, žinodamas, kad sąveiką su sistema bus galima pabaigti skyrus dėmesio eismo situacijai.

Antra vertus, sąveika gali būti nepertraukiamoji, jeigu ji yra pakankamai trumpa, kad būtų išvengta papildomos įvesties tam, jog sistema grįžtų į įprastą būseną. Gerai žinomas pavyzdys – dviejų ar trijų žingsnių sąveika įprasto radijo imtuvo garsumui pakeisti.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: informacijos apie eismą sąveikų seką galima pertraukti sistemai nepakeičiant savo būsenos.

Tik keletas *trumpos sekos sąveikų* (ne daugiau 3 mygtuko paspaudimų) turi 10 sekundžių delsos iki išsijungimo laikotarpį.

Netinkamas: tarp mygtukų paspaudimų renkant telefono numerį turi būti ne ilgesni kaip 5 sekundžių tarpai arba visi anksčiau įvesti skaitmenys panaikinami.

Taikomumas:

Šis principas taikomas sistemoms su rankinėmis ir regimosiomis sąveikų sekomis, t. y. funkcijai būtina daugiau nei viena įvestis (atliekant kontrolę). Tai negalioja balsu valdomoms sistemoms.

Patikros (taikymo) metodai:

1. Išanalizuojama, ar sąveikų seka gali būti laikoma trumpa, atsižvelgiant į šiuos sąsajos matavimus:
 - atskirų valdymo įvesčių skaičių (pvz., mažiau kaip 4–5 mygtuko paspaudimai);
 - sąveikos sudėtingumą (pvz., mažiau kaip 2 menių pakeitimai);
 - valdymo įvesties trukmę;
 - sąveikos regimasis intensyvumas.
2. Patikrinama, ar sistemos būseną pasikeičia pertraukiant tas sąveikų sekas, kurios 1 punkte priskirtos ilgoms.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

- Sąveikos regimasis intensyvumas: žr. ISO FDIS 16673 dėl kliuvinio.

4.3.4.3. III-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Vairuotojas turėtų galėti tęsti pertrauktą sąveikų su sistema seką nuo pertraukimo vietos ar kitos logiškos vietos.

Paaiškinimas:

Jei naudotojo įvesti duomenys pradingsta pertraukus įvesties seką, vairuotojas gali būti skatinamas pabaigti visą seką, net jei vairavimo situacija reikalautų viso jo dėmesio.

Šis principas reikalauja, kad vairuotojui būtų suteikta galimybė tęsti pertrauktą sąveikos seką (neprededant jos iš pradžių) nuo pertraukimo vietos ar kito anksčiau pabaigto žingsnio.

Kai vairuotojas pratęsia seką, gali atsitikti taip, kad dėl tam tikrų įvykių pertraukimo vieta tampa nebeaktuali. Tokiais atvejais užduotį turėtų supaprastinti ir darbo krūvį sumažinti sistemos pateikiama logiška tąsą vieta.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: vairuotojas gali nustoti rinkti telefono numerį, keletą sekundžių pažiūrėti į kelio vaizdą ir toliau rinkti numerį.

Netinkamas: kai vairuotojas skaito pranešimų apie eismą sąrašą ir nustoja jį įpusėjęs, sistema po trumpos pauzės sąrašą panaikina. Todėl, norėdamas skaityti toliau, vairuotojas turi vėl išsikviesti sąrašą.

Taikomumas:

Visoms informacijos ir ryšių sistemoms su sąveikų sekomis.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra, ar sistemos būseną pasikeičia pertraukus sąveikų seką.

Rezultatas = taip/ne

Jei ne, patikrinama (įvertinama), ar tęsimas yra logiškas. Atliekant patikrą reikia įvertinti ir susidaryti nuomonę.

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

4.3.4.4. IV-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Vairuotojas turėtų galėti valdyti sąveikas su sistema spartą. Pirmiausia sistema neturėtų reikalauti, kad valdydamas sistemą vairuotojas atsakytų greitai.

Paaiškinimas:

Sąveika su sistema reiškia įvestį į sistemą valdymo veiksmu ar balsu vairuotojo iniciatyva ar kaip pačios sistemos inicijuotas atsakas į pateikiamą informaciją. Kad galėtų pateikti atitinkamą atsaką, vairuotojui paprastai reikia suvokti ir apgalvoti informaciją prieš imantis tinkamo veiksmo. Tai reiškia, jog turi susidaryti tokia situacija, kad vairuotojas turėtų pakankamai laiko ir protinių išgalių. Kadangi dar nėra sistemų, kurios nuolat ir patikimai galėtų nustatyti vairuotojo darbo krūvį, saugos ir patogumo sumetimais tik pats vairuotojas turėtų nuspręsti, ar yra pasirošęs atsakyti sistemai.

Greitas atsakas – tai toks, kurį vairuotojas turi duoti per trumpą nustatytą laiko tarpą. Vairuotojas gali valdyti spartą, jei jis visuomet gali nustatyti laiką, kurio reikia įvesčiai, ir išvesties rodymo trukmę.

Išimtys:

Šis principas netaikomas:

Jei rodoma informacija yra tiesiogiai susijusi su momentine vairavimo situacija (pvz., tikslus transporto priemonės greitis, atstumas iki kito posūkio – kas apibrėžia laiką, kurį galioja rodoma maršruto kryptis ir pan.);

Jei sistema suteikia pagalbą, skirta padėti vairuotojui išvengti pavojaus ar klaidų ir į ją vairuotojas turi reaguoti per nustatytą laiką;

Priimtinas antras įvesties įtaiso spustelėjimas iškart po pirmojo, jei kaip tam tikras signalas būtinas dvigubas spustelėjimas;

To paties valdytuvo įvestis turi skirtingą rezultatą atsižvelgiant į valdytuvo suaktyvinimo trukmę (pvz., mygtukas laikomas paspaustas keletą sekundžių norint išsaugoti nustatytą radijo stoties dažnį).

Pavyzdžiai:

Tinkamas: vairuotojas gali pasirinkti išklaudyti ateinančių turistinių pranešimų, jei tai leidžia situacija – jos nėra automatiškai pateikiamos vairuotojui tik gautos.

Netinkamas: navigacijos sistemos pateikiamą maršruto pakeitimo pasiūlymą galima patvirtinti ar atmesti tik per kelias sekundes, kurioms praėjus maršrutas pakeičiamas automatiškai.

Taikomumas:

Sistemoms, kurios pateikia informaciją, tiesiogiai nesusijusią su momentine vairavimo situacija (palyginti su išimtimis paaiškinimo skirsnyje).

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra, ar vairuotojas gali sąveikauti su sistema savo norima sparta, t. y. ar gali nuspręsti, kada atlikti įvestį ir kaip ilgai informacija rodoma?

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

4.3.4.5. V-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Sistemos valdytuvai turėtų būti suprojektuoti taip, kad juos būtų galima valdyti nepakenkiant pagrindinių vairavimo valdytuvų funkcijoms.

Paaiškinimas:

Šis principas skirtas pagrindinių vairavimo valdytuvų ir sistemos valdytuvų sąveikai, kad būtų išvengta nenumatyto veikimo sutrukdymo. Tai reiškia, kad sistemos valdytuvo vieta, kinematika, valdymo jėgos ir eiga turėtų būti suprojektuotos taip, kad jo veikimas netrukdytų numatyto ir neskaitintų nenumatyto pagrindinio valdytuvo judesio.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: dažniausiai naudojami sistemos valdytuvai yra pirštais pasiekiami nuo vairo lanko.

Netinkamas: sukamasis valdytuvas ant vairo su koncentrine ašimi, kurio sukamasis momentas gali priversti pasisukti ir vairą.

Taikomumas:

Visoms sistemoms, skirtoms naudoti vairuojant, ypač nešiojamiesiems prietaisams ir papildomosios sistemoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar sistemos naudojimas trukdo pagrindinių vairavimo valdytuvų veikimui, dėl ko galimas nenumatytas poveikis transporto priemonės judėjimui.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

ISO 4040 (2001) *Kelių transporto priemonės. Lengvieji automobiliai. Rankinių valdytuvų, rodytuvų ir įspėjiklių vieta.*

4.3.4.6. VI-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Vairuotojas turėtų galėti valdyti girdimosios informacijos garsumą, jeigu ji galėtų blaškyti dėmesį.

Paaiškinimas:

Galėjimas valdyti girdimąją informaciją reiškia, kad vairuotojas gali reguliuoti garsumą ir nutildyti garsą iki praktiškai negirdimo lygio.

Dėmesio blaškymas – tai žymios vairuotojo dėmesio dalies patraukimas dirgikliais, kuriuos gali sukelti vairavimui nesvarbi informacija arba vairavimui svarbi informacija, pateikiama taip, kad dirginimas patraukia didesnę nei būtina vairuotojo dėmesį. Ši nepageidautiną vairuotojo dėmesio atitraukimą gali sukelti dirginimo dažnis, jo trukmė, intensyvumas ir apskritai jo nesvarbumas vairavimo užduočiai, dėl ko jis gali sukelti susierzinimą.

Kadangi tam tikrą svarbią informaciją vairuotojui gali reikėti perduoti garsui išsijungus arba garsumą sumažinus iki negirdimo lygio, sistema gali pateikti negirdimą informaciją apie sistemos būseną.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: vairuotojas gali valdyti *telefono skambučio* garsinį signalą ir pasirinkti režimą, kuriuo rodomas tik regimasis signalas.

Netinkamas: pasenęs pranešimas apie eismą kartojamas keletą kartų ir jo neįmanoma išjungti.

Taikomumas:

Visoms sistemoms, kurios teikia su sauga nesusijusią girdimąją informaciją. Tai netaikoma sistemoms, teikiančioms su vairavimo užduotimi susijusius perspėjimus.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra, skirta nustatyti, ar sistemos girdimąjį signalą galim išjungti ir įjungti arba jo garsumą vairuotojas gali reguliuoti, sumažindamas iki praktiškai negirdimo lygio.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

ISO 15006 (2004) *Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Transporto priemonėse girdimojo pateikimo reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.*

4.3.4.7. VII-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Sistemos reakcija (pvz., grįžtamasis atsakas, patvirtinimas) po vairuotojo įvesties turėtų būti savalaikis ir aiškiai suvokiamas.

Paaiškinimas:

Sistemos reakcija pasireiškia dviem lygiais:

- valdytuvo suaktyvinimo grįžtamojo atsako lygiu, pvz., mygtuko poslinkis, girdimasis signalas;
- dialogo lygiu, kas rodo sistemos reakciją į vairuotojo įvestį, pvz., rekomenduojamo maršruto pateikimas.

Sistemos reakcija yra savalaikė, jeigu ji suvokiama kaip pakankamai akimirkinė. Valdytuvo suaktyvinimo grįžtamasis atsakas turi pasireikšti nuo momento, kai sistema atpažįsta kiekvieną vairuotojo įvestį. Dialogo lygio reakcija (kuri gali būti prašoma informacija ar nuoroda, kad vyksta užklauso apdorojimas) turėtų pasireikšti nuo vairuotojo įvesties pabaigos momento.

Jei sistemai būtinas ilgesnis užklauso apdorojimo laikas, turėtų būti pateikiamas koks nors signalas, informuojantis vairuotoją, kad sistema atpažino įvestį ir rengia prašytą atsaką.

Sistemos reakcija aiškiai suvokiama, jeigu vairuotojui akivaizdu, kad sistemoje įvyko pokytis ir kad tas pokytis yra įvesties pasekmė.

Sistema, kuri reaguoja taip, kaip tikisi vairuotojas, didina vairuotojo ir sistemos sąveikos patikimumą. Bet kokia uždelsta, dviprasmiška ar neaiški sistemos reakcija gali būti suprasta klaidingai ir sistemos ar vairuotojo palaikyta klaida, dėl ko vairuotojas gali atlikti pakartotinę įvestį.

Netikrumas dėl to, ar įvestis atlikta, taip pat mažina vairuotojo dėmesį keliui.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: iš kart po vairuotojo nurodymo pakeisti žemėlapyje rodomą sritį pasirodo pranešimas RENGIAMA.

Netinkamas: vairuotojo nurodymu pateikiamas paskutinis RDS pranešimas nuo ankstesnio skiriasi tik vienu požymiu – kilometrų skaičiumi. Jis neparyškinamas, dėl ko kyla abejonių, ar sistema sureagavo į įvestį, ar ne.

Taikomumas:

Visos informacijos ir ryšių sistemos, kurioms būtina rankinė įvestis.

Balsu valdomoms sistemoms šiuo metu šis principas netaikomas, nes kalbos prigimtis ir struktūra yra tokia, kad pauzės sakinio viduryje gali būti reikšmingos. Šiuo metu dar neturima pakankamos patirties tinkamai apibrėžti sąvoką *laiku* balsu valdomoms sistemoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama matuojant sistemos reakcijos trukmę: sistema turi sparčiai reaguoti į rankinio valdytuvo įvestį arba parodyti pranešimą *sistema rengia informaciją*.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

4.3.4.8. VIII-asis sąveikos su rodytuvais ir valdytuvais principas

Su sauga nesusijusių dinaminę regimąją informaciją pateikiančiose sistemose turėtų būti galimybė perjungti jas į režimą, kuriuo ta informacija vairuotojui neteikiama.

Paaiškinimas:

Dinaminę regimoji informacija – tai regimoji informacija, kuri kinta aktyvinant sistemą. Su sauga nesusijusi informacija – tai informacija, kuri nėra svarbi vairuotojui, kad jis išvengtų ar sumažintų momentinės ar neišvengiamos pavojingos situacijos riziką.

Su sauga nesusijusios informacijos pavyzdžiai: navigacijos žemėlapis, duomenys apie krovinių ir transporto priemonių parką, bankininkystės paslaugos.

Kadangi dinamiškai pateikiama su sauga nesusijusi informacija gali nepriimtinau blaškyti dėmesį, vairuotojas turi galėti tą informacijos teikimą išjungti.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: vairuotojas menui gali pasirinkti, ar su sauga nesusijusi dinaminė informacija yra rodoma, ar ne.

Netinkamas: navigacijos žemėlapis, kuris atnaujinamas kas sekundę, išjungti neįmanoma neprarandant visos nuorodinės pagalbos.

Taikomumas:

Informacijos ir ryšių sistemoms, kurios teikia su sauga nesusijusių dinaminę regimąją informaciją.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra, ar sistemą galima perjungti į režimą, kuriuo su sauga nesusijusi dinaminė informacija vairuotojui neteikiama.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

Papildomų nuorodų nepateikiama.

4.3.5. Sistemos veikimo principai

4.3.5.1. I-asis sistemos veikimo principas

Kai transporto priemonė važiuoja, su vairavimu nesusijusios regimosios informacijos pateikimas, kuris gali smarkiai blaškyti vairuotojo dėmesį, turėtų būti automatiškai išjungiamas arba jį pateikiama taip, kad vairuotojas jos negalėtų matyti.

Paaiškinimas:

Šis principas pabrėžia regimojo pateikimo būdo svarbą saugiam vairavimui ir siekia apriboti transporto priemonėje pateikiamą regimąją informaciją, kuri gali atitraukti dėmesį nuo pagrindinės vairavimo užduoties. Didelį dėmesio blaškymą sukelia tokie pateikimo būdai, kai informacija pasižymi dinamiškumu ir nenusipėjamumu, todėl pateikiamos informacijos visumos vairuotojas negali suvokti keliais trumpais žvilgsniais (pvz., televizorius, vaizdo medžiaga ir automatiškai slenkantys vaizdai bei tekstas).

Vienas iš pavyzdžių – automatiškai slenkantys įvairių dinaminio pateikimo formų vaizdai ir tekstas, kai vairuotojas negali pasirinkti pateikimo spartos ir kai visa informacija negali būti pateikiama kokiu nors vienu momentu. Bet kokie kiti atskiri pateikimo būdai, pvz., *internetu puslapiai*, turėtų būti išnagrinėti pagal šiuos pavyzdžius. Šis principas negalioja vairuotojo valdomiems slenkantiems sąrašams, nes jis bet kada gali nutraukti ir pratęsti sąveiką.

Net tuomet, kai transporto priemonė sustoja, rekomenduojama kelių sekundžių pauzė prieš vėl išjungiant regimojo pateikimo priemonėms, kurioms taikomas šis principas. Tai bent iš dalies susiję su vairuotojo dėmesio paskirstymo situacija dažno stabdymo eismo sąlygomis.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: televizijos vaizdas, kuris pradingsta transporto priemonei važiuojant ir neatsiranda išsyk po to, kai ji sustoja.

Netinkamas: keleivių pramogų sistema, kurią transporto priemonei važiuojant gali matyti vairuotojas.

Taikomumas:

Šis principas taikomas tik tai regimajai informacijai, kuri nėra susijusi su vairavimu. Todėl jis negalioja neregimajai informacijai, pvz., garsinei ar žodinei, arba su vairavimu susijusiai regimajai informacijai.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar informacija, kuri transporto priemonei važiuojant neskirta matyti vairuotojui, jam nėra rodoma ir jis jos negali pamatyti.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO 15005 (2002) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Dialogo valdymo būdai ir atitikties taisyklės;
- ISO 4513 (2003) Kelių transporto priemonės. Matomumas. Regimojo lauko elipsės nustatymas pagal vairuotojo akių vietą.

4.3.5.2. II-asis sistemos veikimo principas

Sistemos veikimas neturėtų trukdyti rodytuvams ar valdytuvams, būtiniems pagrindinei vairavimo užduočiai ir eismo saugai.

Paaiškinimas:

Šis principas skirtas užtikrinti, kad informacijos ir ryšių sistemai veikiant ar sugedus nebūtų pakenkta vairuotojo gebėjimui visiškai valdyti transporto priemonę (ir sumažėtų sauga). Tai reiškia, kad sistema neturėtų išaktyvinti saugiam transporto priemonės veikimui svarbios informacijos ar valdytuvų. Šiuo aspektu trukdymas reiškia bet kokią įtaką ar sąveiką, kuri keistų esamų rodytuvų ar valdytuvų eksploatacinius parametrus, savybes ar veikimą.

Dėl trukdymo rodytuvams ar valdytuvams apskritai pablogėja rodytuvo ar valdytuvo veikimo kokybė (palyginti su ta, kuri numatyta). Pavyzdys – būtinų rodytuvų ar valdytuvų pokyčiai. Be to, sistemos veikimas neturėtų kliudyti ar išjungti kitų sistemų, kurios yra skirtos saugai.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: universaliajame rodytuve navigacijos kryptys nurodomos taip, kad spidometras visuomet išlieka matomas.

Netinkamas: universaliajame rodytuve būtinąją informaciją uždengia radijo stoties atpažinimo informacija.

Taikomumas:

Taikoma sistemoms, kurias galima pagrįstai įtarti trukdysiant rodytuvams ir valdytuvams.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar sistemos veikimas netrukdo naudotis rodytuvais ir valdytuvais, būtinais pagrindiniam vairavimo tikslui.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

— ISO 4040 (2001) Kelių transporto priemonės. Lengvieji automobiliai. Rankinių valdytuvų, rodytuvų ir įspėjiklių vieta.

4.3.5.3. III-asis sistemos veikimo principas

Sistemos funkcijos, kurios neskirtos naudotis vairuotojui vairuojant, turėtų būti neprieinamos, kai transporto priemonė važiuoja arba, kas mažiau priimtina, turėtų būti duodamas aiškus perspėjimas dėl netyčinio pasinaudojimo.

Paaiškinimas:

Šiuo principu siekiama užtikrinti gamintojo numatytos sistemos paskirties aiškumą, ypač vairuotojui. Jei šio principo laikomasi ir sistema naudojama ne pagal numatytą paskirtį, tai gali būti laikoma netinkamu naudojimu.

Neįmanoma šiuo aspektu reiškia, kad numatyta sistemos funkcija vairuotojas negali pasinaudoti įrangai veikiant kaip numatyta arba pagrįstai numatomu netinkamu būdu. Šia prasme gamintojui nėra pagrindo numatyti tai, kad vairuotojas imsis įmantrių techninių priemonių gamintojo apsaugai įveikti. Gamintojas gali vadovautis taisyklėmis ar savo nuomone.

Aiškūs perspėjimas suteikia pakankamai išsamią informaciją ar patarimą apie neigiamas situacijas ar veiksmo pasekmes. Perspėjimas yra pateikiamas tokiu būdu ar forma, kad vairuotojas galėtų lengvai jį suprasti. Tai gali būti raštiška informacija ar automatinių sistemų rodinys. Atsižvelgusiems į aiškų perspėjimą supratingiems vairuotojams neturėtų kilti jokių abejonų dėl gamintojo numatytos sistemos paskirties.

Yra keletas perspėjimų pateikimo būdų. Viena iš galimybių – ištiesai rodomas perspėjimas. Jei perspėjimas rodomas neištiesai, tuomet jis turi būti rodomas pakankamai ilgai, kad būtų užtikrinta, jog vairuotojas turės galimybę jį pamatyti. Vienas iš tinkamų sprendimų – paspausdamas mygtuką vairuotojas turi patvirtinti matęs perspėjimą.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: kai transporto priemonė pradeda važiuoti, vairuotojo sąveika su interneto svetaine nutraukiama ir parodomas pranešimas *važiuojant neveikia*. Kai transporto priemonė visiškai sustoja, vairuotojas gali pratęsti sąveiką.

Netinkamas: televizijos imtuvo funkcija neveikia transporto priemonei važiuojant, o tai nustatoma stovėjimo stabdžio padėties jutikliu. Ši jutiklį galima išjungti iš dalies įjungiant stovėjimo stabdį. (Tai yra netinkamo naudojimo pavyzdys, kurį galima pagrįstai numatyti ir todėl ši galimybė turėtų būti konstrukciškai panaikinta arba duodamas aiškūs perspėjimas.)

Taikomumas:

Šis principas taikomas tik toms sistemos funkcijoms, kurios gamintojo numatytos vairuotojui nesinaudoti vairuojant.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar vairuojant neskirta naudotis sistemos funkcija vairuotojui neprieinama, kai transporto priemonė važiuoja (tinkamiausias būdas), arba vairuotojui pateikiamas aiškūs perspėjimas.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO 15005 (2002) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Dialogo valdymo būdai ir atitiktis taisyklės.
- ISO 17287 (2003) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Tinkamumo naudoti važiuojant įvertinimo procedūra.

4.3.5.4. IV-asis sistemos veikimo principas

Vairuotojui turėtų būti pateikiama informacija apie esamą sistemos būseną ir bet kokį jos sutrikimą, kuris gali pakenkti saugai.

Paaiškinimas:

Saugai gali būti pakenkta, jei tikroji sistemos funkcija skiriasi nuo pagrįstų vairuotojo lūkesčių, paremtų ankstesne informacija ir (arba) patirtimi. Todėl sistemos veikimą keičiantis būsenos pokytis ar sutrikimas turi būti aiškiai parodomas vairuotojui.

Pateikiama informacija turėtų būti parengta taip, kad vairuotojui būtų lengva ją suvokti (t. y. lengvai suprantama ir prasminga) esamos būsenos ar sistemos sutrikimo aspektu, ypač dėl transporto priemonės valdymo ir manevravimo kitų eismo dalyvių ir kelio infrastruktūros atžvilgiu.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: transporto priemonėje esanti greičio rekomendavimo sistema informuoja vairuotoją, kad negali teikti dinamiškos informacijos, o ne toliau rodo miestui tinkamą greitį, net įvažiavus į užmiestio zoną.

Netinkamas: maršruto nurodymo sistema prieš kiekvieno posūkio nurodymą pateikia informaciją *netinkamas įvesties režimas 31*. Šio pranešimo prasmė vairuotojui nėra suprantama.

Taikomumas:

Šis principas taikomas tik informacijai apie informacijos ir ryšių sistemų būseną ir sutrikimus, kurie gali pakenkti saugai.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinant, ar tinkamu būdu vairuotojui pateikiama informacija apie sistemos būseną ir sutrikimus, kurie gali pakenkti saugai.

Rezultatas = taip/ne

Nuorodos:

- ISO 15008 (2003) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Regimojo pateikimo transporto priemonėse reikalavimai ir jų vykdymo patikrinimo taisyklės.
- ISO 15005 (2002) Kelių transporto priemonės. Transporto informavimo ir valdymo sistemų ergonominiai aspektai. Dialogo valdymo būdai ir atitikties taisyklės.

4.3.6. Informacija apie sistemą

4.3.6.1. I-asis informacijos apie sistemą principas

Sistema turėtų pateikti vairuotojui tinkamas instrukcijas apie naudojimąsi ir susijusius įrengimo bei priežiūros aspektus.

Paaškinimas:

Šiuo principu siekiama užtikrinti, kad instrukcijos būtų pateikiamos kuo didesniai vairuotojų skaičiui, kad jie galėtų nesunkiai susipažinti su sistemos galimybėmis ir apribojimais, naudojimosi ja aplinkybėmis, tinkamu įrengimu ir priežiūra. Vairuotojams turėtų retai prireikti daugiau informacijos, nei pateikiama instrukcijomis.

Tinkamų instrukcijų turi pakakti, kad vairuotojas galėtų naudoti sistemą, kaip gamintojas yra numatęs. Tai priklauso nuo sistemos paskirties (funkcionalumo, situacijos ir kt.). Vienas tinkamumo rodiklių – teksto ir schematiškų atvaizdų dydis bei kokybė. Pavyzdžiui, raštas neturi būti neaiškus, o šriftas – mažas ar sunkus skaityti. Rašytinių instrukcijų *tinkamumas* yra susijęs su fizine pateikimo terpe. Pavyzdžiui, spausdinama medžiaga turėtų būti pateikiama ant popieriaus (ar kitos medžiagos), kuris yra pakankamai ilgalaikis, o atspaudas ant tos medžiagos turi būti nuolatinis. Tik ant pakuotės pateikiamos instrukcijos nelaikomos tinkamomis, nes pakuotė paprastai išmetama, o ne perduodama vėlesniems savininkams. Jei instrukcijos pateikiamos tik *pagalbos funkcijų* forma, jos turi būti parengtos taip, kad jomis būtų galima pasinaudoti prieš tai neskaičius rašytinės medžiagos.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: aukštos kokybės spausdintas spalvotas naudojimosi vadovas A5 formato puslapiais su tekstu ir paveikslais, telpantis į transporto priemonės smulkmenų skyrelį.

Netinkamas: instrukcijų nepateikiama; apytikrės instrukcijos pateikiamos tik ant pakuotės; instrukcijos pateikiamas ant prastos kokybės popieriaus; instrukcijos tokios smulkios, kad jas galima lengvai supainioti.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visų formų sistemos instrukcijoms.

Šis principas skirtas vairuotojui skirtoms sistemos instrukcijoms, o ne išsamiam remonto dirbtuvėms skirtam vadovui, kurio gali prireikti autoserviso ar techninės priežiūros institucijoms.

Šis principas taikomas visiems sistemų aspektams, kurias gamintojas gali pagrįstai numatyti vairuotojams prireikiant tam tikrų numatyto sistemos eksploatavimo laiko momentu. Principas netaikomas sistemų aspektams, kuriuos gamintojas specialiai suprojektavo kaip neskirtas naudoti vairuojant.

Patikros (taikymo) metodai:

Atliekant patikrą reikia įvertinti ir susidaryti nuomonę, konkrečiai atkreipiant dėmesį į sistemos funkcijas ir tikslines vartotojų grupes.

4.3.6.2. II-asis informacijos apie sistemą principas

Sistemos instrukcijos turėtų būti tikslios ir paprastos.

Paaiškinimas:

Vartotojo instrukcijų projektavimas jau savaime yra ŽMS dalykas. Vairuotojai paprastai nepaiso instrukcijų, o tą problemą dar pagilina prastai parengtos instrukcijos. Šis principas yra skirtas skatinti, kad vairuotojai kuo dažniau laikytųsi instrukcijų.

Instrukcijos turi būti tikroviškos visais svarbiais aspektais. Kiekvienas instrukcijų elementas (žodžių grupė, schematiškas atvaizdas, funkcijos aprašas ir kt.) turėtų tiksliai atitikti sistemą, kuriai yra skirtas.

Paprastumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į apibūdinamą sistemą ir priklauso nuo sistemos sudėtingumo ir funkcionalumo. Instrukcijos turi būti nedviprasmiškos ir lengvai suprantamos, jei įmanoma – visoms tikslinėms vartotojų grupėms (pvz., dokumentai *supaprastinta kalba*). Instrukcijos neturėtų būti pernelyg techninės ir surašytos vartotojui suprantama kalba. Svarbu, kad instrukcijos būtų paprastos, net jei sistema sudėtinga.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: tinkami pavyzdžiai galėtų pasižymėti šiomis savybėmis: tinkamai pateiktas vadovas su tikrovišku tekstu ir schematiškais atvaizdais, turiniu, puslapių numeriais, tinkamai panaudotomis spalvomis, parašytas supaprastinta kalba, vartojant įprastus žodžius. Pateikiama tinkama rodyklė. Teksto dalims išskirti vartojami skirtingi šriftai, kursyvas, pastorintas šriftas, pabraukimai ir pan.

Netinkamas: instrukcijos, skirtos ankstesniam modeliui, kurio funkcijos ir valdytuvai skiriasi.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visų formų sistemos instrukcijoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Tikslumo įvertinimas – tai tikrosios sistemos ir jos instrukcijų palyginimas. Paprastumo įvertinimas – tai nuomonės susidarymas, atsižvelgiant į vairuotojo žinias ir lūkesčius.

Sistemos instrukcija gali atitikti šį principą, net jei esama nedidelių klaidų, jei jos nėra svarbios ir jų nėra per daug.

Atliekant patikrą reikia įvertinti ir susidaryti nuomonę.

4.3.6.3. III-asis informacijos apie sistemą principas

Sistemos instrukcijos turėtų būti pateikiamos kalbomis ar formomis, kurias gali suprasti tikslinė vairuotojų grupė.

Paaškinimas:

Šio principo tikslas – užtikrinti, kad instrukcijos būtų naudingos kuo didesniai vairuotojų skaičiui ir kad vairuotojai žinotų apie sistemos galimybes ir apribojimus, jos paskirtį ir pan.

Instrukcijos gali būti skirtingų formų, kurios gali būti pateikiamos skirtingais būdais: girdimosios instrukcijos gali būti pranešamos balsu arba signalais ar girdimosiomis piktogramomis. Regimuoju būdu pateikiama informacija – tai schematiški atvaizdai, nuotraukos, kito elemento paryškinimas, mokomosios paprogramės ir kt.

Balsu pranešamos ir rašytinės instrukcijos (išspausdintos arba pateikiamos sistemoje) būna viena ar keletu kalbų (pvz., anglų, suomių ir kt.).

Šis principas reikalauja, kad rengiant instrukcijas būtų atsižvelgiama į numatomą ir labiausiai tikėtiną vairuotojų grupę ir kad instrukcijos būtų tokios, jog būtų galima pagrįstai tikėtis, kad jas supras ir jomis naudosis kuo daugiau vairuotojų.

Gamintojai turėtų įvertinti vairuotojų grupę ir tikėtiną bei numatytą sistemos paskirtį ir gimtąją bei kitas kalbas, kuriomis kalbama ir skaitoma. Informacijai galima pasitelkti kalbų mokėjimo atskirose šalyse statistiką. Būtina parinkti bent tą kalbą, kuria kalba dauguma šalies, kurioje sistema prekiaujama, gyventojų. Schematiški atvaizdai dažnai suteikia papildomo aiškumo. Jeigu jie vartojami, turėtų atitikti tikslinės žmonių grupės pripažintus stereotipus ir sampratą.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: Švedijoje prekiaujamos sistemos instrukcijos suformuluotos lengvai suprantama švedų kalba ir prie atitinkamų teksto dalių pateikiamos pagalbinės piktogramos.

Netinkamas: prekiauti Europos rinkoje pateiktos sistemos rašytinės instrukcijos (be schematiškų atvaizdų ar nuotraukų) automatiškai išverstos iš japonų kalbos (neredagavus).

Taikomumas:

Šis principas taikomas visų formų instrukcijoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Atliekant patikrą reikia įvertinti ir susidaryti nuomonę, atsižvelgiant į sistemos funkcionalumą ir tikslines vartotojų grupes.

4.3.6.4. IV-asis informacijos apie sistemą principas

Instrukcijoje turėtų būti aiškiai nurodyta, kurios sistemos funkcijos skirtos naudotis vairuotojui vairuojant ir kurios – ne.

Paaškinimas:

Šį principą atitinkančios instrukcijos suteikia vairuotojui galimybę visiškai susipažinti su gamintojo numatyta sistemos paskirtimi ir sužinoti apie atsakomybę, jei jis naudotųsi sistema ne taip, kaip gamintojo numatyta. Funkcijos, kurių gamintojas specialiai nenumatė vairuotojui naudotis vairuojant, turėtų būti aiškiai paženklintos – nesvarbu, ar yra išaktyvinamos transporto priemonėi važiuojant, ar ne.

Susipažinusiems su instrukcijomis supratingiems vairuotojams turėtų nebelikti abejonių dėl to, kurios sistemos funkcijos skirtos naudotis vairuojančiam vairuotojui (t. y. pagal sistemos paskirtį). Jiems taip pat neturėtų kilti abejonių dėl tų funkcijų, kurios nėra skirtos naudotis vairuojant.

Specialiai rekomenduojama, kad, jei, prieš naudodamiesi laisvų rankų įranga, vairuotojai turi prisitvirtinti jos sudedamąsias dalis, jie turėtų būti instruktuojami tai padaryti tuomet, kai transporto priemonė stovi.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: mobiliojo telefono instrukcijos, kuriose sakoma, kad ragelis neskirtas naudotis važiuojančioje transporto priemonėje (ir kad ragelis išaktyvinamas ir transporto priemonėi važiuojant persijungia į laisvų rankų įrangos mikrofoną-garsiakalbį).

Netinkamas: daug funkcijų turinti informacijos vairuotojui ir ryšių sistema, kuri turi papildomų funkcijų, skirtų naudotis keleiviui ar vairuotojui, kai transporto priemonė stovi, tačiau jos instrukcijose aiškiai nenurodomos tos funkcijos, kurios skirtos vairuojančiam vairuotojui.

Taikomumas:

Šis principas taikomas visų formų instrukcijoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinimu.

Rezultatas = taip/ne

4.3.6.5. V-asis informacijos apie sistemą principas

Informacija apie gaminį turi būti suformuluota aiškiai perteikti sistemos funkcionalumą.

Paaikškinimas:

Šio principo paskirtis – paskatinti tinkamai parengti visą informaciją apie gaminį ir padėti galimam ar esamam sistemos vartotojui įvertinti sistemos naudą ir ribotumą.

Funkcionalumas susijęs su tuo, ką sistema gali atlikti ir ko negali, o pagal potekstę – kokią naudą funkcionalumas suteikia vairuotojui. Turi būti skiriamos funkcijos, kurios skirtos naudotis vairuotojui vairuojant ir kurios tam neskirtos; t. y. informacija neturi tvirtinti ar duoti suprasti, kad funkcija, kuri nėra skirta naudotis vairuojant, galima būtų pasinaudoti būtent tuo metu. Informacijoje apie gaminį turėtų būti išaiškinta, jei konkrečiai funkcijai būtina papildoma programinė įranga (papildoma prie esančios pagrindiniame modelyje).

Šis principas taip pat atitinka vartotojų apsaugos reikalavimus, EB reglamentus ir esamas reklamos taisykles, todėl visa informacija apie gaminį turėtų atitikti ataskaitos dėl reklamos nuostatas.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: ryšių sistema, kuri nėra skirta telefono numeriams įrašyti vairuojant, pateikia informaciją, kad *įrašytus numerius galima pasirinkti vienu mygtuku*.

Netinkamas: ta pati ryšių sistema pateikia informaciją *telefono numerius galima įrašyti į atmintį, kad būtų galima pasinaudoti vėliau greta vairuotojo ir važiuojančios transporto priemonės paveiksluoko*. Ši asociacija perša mintį, kad numerių įrašymo į atmintį funkciją skirta naudotis vairuojant.

Taikomumas:

Šis principas skirtas vairuotojui skirtai informacijai apie gaminį, o ne išsamiam remonto dirbtuvėms skirtam vadovui, kurio gali pririnkti autoserviso ar techninės priežiūros institucijoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Atliekant patikrą reikia įvertinti ir susidaryti nuomonę, atsižvelgiant į sistemos funkcionalumą ir tikslines vartotojų grupes.

Nuorodos:

- Reklama eismo saugos aspektu. Galutinė ataskaita VII/671/1995, kurią parengė valstybių narių vyriausybės atstovų aukšto rango darbo grupė.

4.3.6.6. VI-asis informacijos apie sistemą principas

Informacijoje apie gaminį turėtų būti aiškiai nurodyta, ar naudotis sistema pagal gamintojo numatytą paskirtį būtini specialūs įgūdžiai ir ar gaminys neskirtas tam tikriems vartotojams.

Paaškinimas:

Šis principas skirtas užtikrinti, kad gamintojo numatyta vartotojų grupė būtų aiškiai nurodoma galimiems ir esamiems sistemos vartotojams. Normali prielaida – kad sistema gali naudotis visi vairuotojai. Tačiau gali prireikti pradinio parengimo, pvz., jei sistemos skirtos profesionaliai naudotis specialistams. Nors visi vairuotojai privalo turėti pakankamai gerą regą, kiti jų gebėjimai gali būti labai įvairūs – taip pat ir specialių poreikių vairuotojų gebėjimai.

Šis principas taip pat skirtas paskatinti laikytis vartotojų apsaugos reikalavimų, EB reglamentų ir esamų reklamos taisyklių.

Informacija apie gaminį – tai bet kuri informacija, kurią vairuotojas gauna apie sistemą. Tai yra sistemos instrukcijos, techninės specifikacijos, reklaminė medžiaga, pakuotė ir kt. Tačiau šis principas netaikomas išsamiam remonto dirbtuvėms skirtiems ir techniniams vadovams.

Specialių įgūdžių poreikį ir tinkamumą konkrečioms vartotojų grupėms nustato gamintojai. Jei gamintojas numato kokį nors specialų įgūdžių ar pradinio parengimo reikalavimą, tuomet tai turėtų būti aiškiai nurodyta visoje informacijoje apie gaminį. Joje taip pat turėtų būti aprašyti visi gamintojo numatyti naudojimosi apribojimai.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: informacijoje apie gaminį aiškiai nurodoma, kad maršruto nuorodos pateikiamos tik girdimuoju būdu ir todėl sistema netinkama klausos sutrikimų turintiems vairuotojams.

Netinkamas: balsu valdoma sistema patikimai veikia tik kalbant žemu vyrišku balsu, tačiau šis ribotumas nėra aiškiai nurodytas informacijoje apie gaminį.

Taikomumas:

Šis principas taikomas vairuotojui skirtai informacijai apie gaminį, o ne išsamiam remonto dirbtuvėms skirtam vadovui, kurio gali prireikti autoserviso ar techninės priežiūros institucijoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikra atliekama patikrinimu.

Rezultatas = taip/ne

4.3.6.7. VII-asis informacijos apie sistemą principas

Naudojimosi sistema perteikimo priemonės (pvz., aprašai, nuotraukos ir piešiniai) neturėtų sukelti galimų vartotojų nerealių lūkesčių ar skatinti nesaugų naudojimąsi.

Paaškinimas:

Šio principo tikslas – padėti vairuotojui įvertinti sistemos funkcionalumą, naudą ir apribojimus prieš naudojantis (ir naudojantis). Jis taip pat skirtas skatinti eismo saugą ir esamų eismo taisyklių bei naudojimosi keliais ir transporto priemonėmis taisyklių reikalavimų, vartotojų apsaugos reikalavimų, EB reglamentų ir esamų reklamos taisyklių.

Nerealūs lūkesčiai – tai tokie supratingų galimų vartotojų lūkesčiai (grindžiami nuosavomis jų žiniomis bei patirtimi ir bet kuria turima informacija apie gaminį), kurie yra klaidingi, daliniai ar per dideli.

Nesaugus naudojimas gali būti įvairus, tačiau tai yra bet kurie veiksmai, kurie neatitinka EB valstybių narių, kuriose sistema naudojama, eismo taisyklių.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: pagal gamintojo numatytą paskirtį ir laikantis visų susijusių kodeksų ir taisyklių naudojamos sistemos nuotraukos.

Netinkamas: nuotrauka, kurioje pavaizduotas vairuojant rankoje laikomas telefonas.

Taikomumas:

Tai taikoma visoms sistemos perteikimo priemonėms, taip pat ir toms, kurias gamintojas pateikia naudojimosi vadovuose (schematiškiems atvaizdams ir kt.), nuotraukoms, filmams, kompiuterinei animacijai, garso klipams ir bet kurios formos informacijai apie gaminį ar reklamai, kurie gali veikti sistemos vartotojus ar galimus vartotojus.

Patikros (taikymo) metodai:

Atliekant patikrą reikia įvertinti ir susidaryti nuomonę, atsižvelgiant į sistemos funkcionalumą ir tikslines vartotojų grupes.

5. SAUGAUS NAUDOJIMOSI REKOMENDACIJOS (SNR)

5.1. Su naudojimosi sistema susijusios suinteresuotosios šalys

Šiais būdais vairuotojui gali būti padėta saugiai naudotis transporto priemonėse esančiomis priemonėmis vairuojant:

atskiros sistemos konstrukcija padaroma kuo geresnė (įrengimas, informacijos pateikimas, sąsaja, sistemos veikimas, dokumentai vartotojui);

pasirūpinama, kad kiti naudojimosi aspektai būtų kuo priimtinesni. Šie nesisteminiai naudojimosi konteksto projektavimo aspektai gali būti vadinami *žmogaus ir mašinos aplinka*.

Tuo pat būdu kaip ESoP principai suformuluoti informuoti ir daryti įtaką organizacijoms, atsakingoms už (arba prisidedančioms prie) sistemos projektavimą ir konstravimą, šioje SNR dalyje pateikiamos naudojimosi rekomendacijos yra suformuluotos informuoti ir daryti įtaką organizacijoms, atsakingoms už (arba prisidedančioms prie) naudojimosi sistema žmogaus ir mašinos aplinką. Šią aplinką sudaro:

- kelių sistemų naudojimas sykiu užduočiai atlikti;
- vairuotojo žinios ir įgūdžiai (sistemų ir užduočių prasme);
- vairavimo užduotis (situacija);
- socialinė aplinka (įskaitant laiko trūkumą).

Jei vairuotojas profesionalus, į šią aplinką dar patenka:

- užduotys, kurias reikia atlikti pagal pareigas (be vairavimo užduoties);
- įmonės instrukcijos ir praktika;
- principai, skirti darbuotojams, prekybos vietoms, transporto priemonių nuomos įmonėms ir patiems vairuotojams.

5.2. Rekomendacijos

5.2.1. Rekomendacijos dėl įtakos naudojimuisi

5.2.1.1. I-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Darbuotojai turėtų užtikrinti, kad visos transporto priemonėse esančios informacijos sistemos būtų techniškai prižiūrimos pagal gamintojo instrukcijas.

Paiškinimas:

Tikimasi, kad už gaminį atsakinga institucija pagal ESoP 4.3.6.1 principą pateiks instrukcijas apie tai, kaip informacijos sistemos turėtų būti techniškai prižiūrimos (fiziniai aspektai, techninė įranga, keičiamosios dalys, programinė įranga bei jos atnaujintos versijos ir kt.).

Darbdavys turėtų užtikrinti (tiesioginiais veiksmais, sutartimi ar instrukcija), kad būtų atlikti visi rekomenduojami techninės priežiūros veiksmai. Tai skirta padėti užtikrinti, kad gaminys kuo labiau padėtų vairuotojui.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: maršruto nurodymo sistemos žemėlapių kompaktinis diskas yra reguliariai atnaujinamas (pvz., kasmet), kaip rekomenduoja gamintojas.

Netinkamas: darbdavys neregistruoja savo transporto priemonių informacijos sistemų ir neatlieka jų techninės priežiūros. Todėl skaitmeniniai žemėlapiai palaipsniui pasensta.

Taikomumas:

Rekomendacija taikoma transporto priemonėse esančioms informacijos ir ryšių sistemoms, kurioms pagal už gaminį atsakingos organizacijos rekomendacijas būtina techninė priežiūra.

Patikros (taikymo) metodai:

Darbdavys turėtų tvarkyti nuolatinę techninės priežiūros veiksmų registrą. Šie registrai turėtų atitikti gamintojo instrukcijas.

5.2.1.2. II-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Darbdavio nustatyta tvarka ir paskatų sistemos neturėtų būti netinkamo naudojimosi sistema priežastis ar skatinti tokį naudojimąsi. Turėtų būti aiškiai skiriamos sistemos ar funkcijos, kurios (darbdavio) numatytos vairuotojui naudotis vairuojant, o kurios – ne.

Paaškinimas:

Tikimasi, kad darbdaviai turės parengę savo darbuotojų veiksmų tvarką. Su transporto priemonėse esančiomis informacijos ir ryšių sistemomis susijusi nustatyta tvarka turėtų padėti vairuoti saugiai. Todėl jomis turėtų būti neskatinama vairuojant klausytis ar skaityti sudėtingos informacijos. Instrukcijos neturėtų versti vairuotojo priimti sudėtingų tiesioginių sprendimų kalbant telefonu.

Įmonės premijavimo (paskatų) ar nuobaudų sistemos neturėtų skatinti naudotis sistema netinkamai dėl to, kad aiškiai skatina taupyti laiką netinkamai naudojantis sistema vairuojant.

Specialiomis kiekvienai sistemai skirtomis rašytinėmis instrukcijomis ir procedūromis darbdavys turėtų aiškiai nurodyti, ar sistema (arba sistemos funkcija) gali būti naudojama vairuojant, ar tai draudžiama. Taip išvengiama situacijos, kai atskiri vairuotojai priima asmeninius (ir dažnai tinkamai nepagrįstus) sprendimus dėl naudojimosi sistema.

Jei vairuotojai gali naudotis keliomis (neįmontuotomis) sistemomis, turėtų būti dokumentuoti kelių sistemų naudojimo apribojimai (pvz., vairuojant nesinaudoti A sistema ir B sistema vienu metu).

Pavyzdžiai:

Tinkamas: įmonės politika visiškai draudžia vairuojant naudotis mobiliaisiais telefonais.

Netinkamas: įmonės premijavimo sistema susijusi su pristatymų skaičiumi per nustatytą laikotarpį ir tai skatina naudotis sistema, kuri neskirta naudotis vairuojant.

Taikomumas:

Ši rekomendacija taikoma, kai egzistuoja darbiniai santykiai, kai dalį užduoties sudaro vairavimas ir kai darbdavys suteikia informacijos sistemas.

Patikros (taikymo) metodai:

Ar vairuotojams pateikiamos aiškios nuolatinės instrukcijos, kuriose išvardijamos visos sistemos ar funkcijos, kuriomis neturėtų būti naudojama vairuojant.

Ar darbdavys reguliariai tikrina darbuotojo žinias ir supratimą apie įmonės tvarką ir apie tai, kuriomis funkcijomis ar sistemomis neturėtų būti naudojama vairuojant.

5.2.1.3. III-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Turėtų būti tinkamai išmokoma dirbti su visomis transporto priemonėse esančiomis sistemomis, kuriomis darbuotojai turi naudotis vairuodami. Darbdaviai turėtų užtikrinti, kad darbuotojai galėtų naudotis sistemomis nekeldami pavojaus sau ar kitiems eismo dalyviams.

Paaiškinimas:

Rekomendacijoje reikalaujama, kad darbdaviai nurodytų, kuriomis informacijos sistemomis jų vairuotojai turi naudotis ir išmokyti taip, kad vairuotojams būtų paaiškintos visos saugaus naudojimosi rekomendacijos. Tam taip pat reikia įvertinti ar praktiškai kiekvienas darbuotojas gali atlikti dvigubą užduotį – vienu metu naudotis sistema ir saugiai vairuoti.

Šios rekomendacijos prireikia dėl skirtingų vairuotojų fizinių bei pažintinių gebėjimų ir poreikio individualiai įvertinti, ar jie galės atlikti reikiamą darbą. Darbas šiuo atveju susideda iš vairavimo ir sykiu naudojimosi informacijos ar ryšių sistema. Loginis pagrindas – kad mokymas didina darbo kokybę ir saugą.

Jei esama keleto (neįmontuotųjų) sistemų, mokymo priemonėse ir dokumentuose turėtų būti aprašyta, kaip atlikti užduotis naudojantis keletu sistemų; mokymas naudotis atskiromis sistemomis nėra visavertis sprendimas.

Atkreiptinas dėmesys, kad iš vairuotojo visuomet tikimasi, jog pagrindine užduotimis jis laikys saugų vairavimą (kaip reikalaujama 1968 m. Vienos konvencijoje) ir todėl nustos ar pertrauks naudojimąsi transporto priemonėje esančiomis informacijos ar ryšių sistemomis, jei to pareikalautų išorinės aplinkybės.

Yra atitinkamas EB teisės aktas:

Tarybos reglamentas 3820/85/EEB (dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo), su pakeitimais, padarytais 2003 m. liepos 15 d. Europos Parlamento direktyva 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo.

Pavyzdžiai: darbdavys vykdo nuolatinę stebėsenos ir vertinimo programą, pagal kurią ekspertas stebėtojas stebi vairavimo kokybę tuo pačiu metu naudojantis informacijos sistema. Jis taip pat pateikia savo išvadą vairuotojams.

Tinkamas: darbdavys teigia, kad sistema galima (ar reikėtų) naudotis vairuojant, tačiau niekaip nestebi, kokią įtaką tai turi vairavimo kokybei ir saugai.

Netinkamas:

Taikomumas:

Ši rekomendacija taikoma, kai egzistuoja darbiniai santykiai, kai dalį užduoties sudaro vairavimas ir kai darbdavio pateikiamomis informacijos sistemomis reikia naudotis vairuojant arba galima naudotis vairuojant pagal darbdavio nustatytą tvarką.

Patikros (taikymo) metodai:

Ar darbdavys nurodo sistemas, kuriomis jo vairuotojai turi naudotis atlikdami savo darbą.

Ar vairuotojai mokomi naudotis sistema.

Ar darbdavys reguliariai tikrina darbuotojų žinias ir supratimą apie sistemos veikimą ir funkcijas.

Ar darbdavys reguliariai tikrina, ar vairuotojai gali saugiai naudotis sistema vairuodami.

5.2.1.4. IV-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Darbdaviai turėtų užtikrinti, kad kiekvienoje transporto priemonėje su įranga būtų gamintojo naudojimosi instrukcijų kopija.

Paaškinimas:

Kadangi kai kurios informacijos ir ryšių sistemos turi daug funkcijų, o kai kuriomis iš tų funkcijų naudojamosi retai, dažnai susidaro situacijos, kai vairuotojui tenka pasižiūrėti į kai kurias instrukcijas, kad galėtų atlikti užduotį.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: telefono gamintojas pateikia vartotojo instrukcijas ir darbdavys parūpina jų kopiją kiekvienai transporto priemonei ir reguliariai tikrina, ar ji yra.

Netinkamas: naudojimosi vadovas nepateikiamas ar nesama sistemos, kuri užtikrintų, kad jo kopija būtų kiekvienoje transporto priemonėje su įranga.

Taikomumas:

Ši rekomendacija taikoma, kai egzistuoja darbiniai santykiai, kai dalį užduoties sudaro vairavimas ir kai darbdavys pateikia informacijos sistemas.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikrinama, ar kiekvienoje atitinkamoje transporto priemonėje yra tinkamos vartotojo instrukcijos.

Patikra atliekama patikrinimu.

Rezultatas = taip/ne

5.2.1.5. V-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Propagavimas prekybos vietoje (pvz., reklama) neturėtų skatinti nesaugaus naudojimosi.

Paaškinimas:

Ši rekomendacija skirta padėti vairuotojui įvertinti sistemos funkcionalumą, naudą ir apribojimus prieš naudojantis (ir naudojantis). Jis taip pat skirtas skatinti eismo saugą ir esamų eismo taisyklių bei naudojimosi keliais ir transporto priemonėmis kodeksų reikalavimų, vartotojų apsaugos reikalavimų, EB reglamentų ir esamų reklamos taisyklių.

Propagavimo medžiaga – tai ta, kuri pateikiama prekybos vietoje instrukcijose (schematiški atvaizdai ir kt.), nuotraukos, filmai, kompiuterinė animacija, garso klipai ir bet kurios formos informacija apie gaminį ar reklama, kurie gali veikti sistemos vartotojus ar galimus vartotojus.

Nesaugus naudojimas – tai toks, kuris prieštarauja šioms rekomendacijoms ar saugaus vairavimo taisyklėms.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: pagal gamintojo numatytą paskirtį ir laikantis visų susijusių kodeksų ir taisyklių naudojamos sistemos nuotraukos.

Netinkamas: nuotrauka, kurioje pavaizduotas vairuojant rankoje laikomas telefonas.

Taikomumas:

Ši rekomendacija taikoma visai su gaminiu susijusiai informacijai, kuri prekybos vietoje pateikiama apie visas transporto priemonėse esančias informacijos ir ryšių sistemas.

Patikros (taikymo) metodai:

Tikrinama pagal praktines reklamos taisykles.

Patikra atliekama patikrinimu.

Rezultatas = taip/ne

5.2.1.6. VI-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Prekybos vietoje pateikiama informacija turėtų informuoti transporto priemonės pirkėjus apie saugos aspektus, susijusius su transporto priemonėse esančiomis informacijos sistemomis.

Paaškinimas:

Transporto priemonėse esančiomis informacijos ir ryšių sistemomis besinaudojantiems vairuotojams įtaką daro jų žinios apie sistemą ir tai, kaip jie vertina naudojimosi riziką. Norint skatinti, kad būtų vairuojama suvokiant riziką, ir taip didinti saugą, vairuotojai turi būti gerai informuoti apie sistemas, kuriomis jie naudojami.

Be naudotojų patirties ir gamintojo pateikiamų vartotojo instrukcijų vairuotojui turėtų gauti informaciją prekybos vietoje.

Todėl ši rekomendacija reikalauja, kad tinkama informacija būtų parengta ir (arba) kad prekybos vietos personalas turėtų pakankamai žinių, jog galėtų informuoti pirkėjus apie saugos aspektus.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: visas prekybos vietoje su klientais dirbantis personalas turiu pagrindinių žinių apie saugų naudojimąsi informacijos ir ryšių sistemomis. Be to, kai kurie darbuotojai turi daugiau žinių ir gali pakonsultuoti vairuotojus dėl saugaus darbo.

Netinkamas: niekas prekybos vietoje neišmano apie informacijos sistemas, jų veikimą ir su naudojimu jomis susijusius saugos aspektus. Galimiems pirkėjams taip pat nepateikiama jokios informacijos.

Taikomumas:

Ši rekomendacija taikoma visoms pirmą kartą parduodamos transporto priemonėse esančios informacijos ir ryšių sistemų prekybos vietoms.

Patikros (taikymo) metodai:

Atliekamas naudojimosi sistema rizikos įvertinimas.

Parengiama tinkama medžiaga apie pagrindinius pavojus.

Tvarkos tinkamumui įvertinti reikia susidaryti nuomonę. Tinkamumas dar gali būti įvertintas atsižvelgus ir į pirkėjų požiūrį.

5.2.1.7. VII-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Transporto priemonių nuomos įmonės turėtų užtikrinti, kad visos informacijos ir ryšių sistemos būtų techniškai prižiūrimos laikantis gamintojo instrukcijų.

Paaškinimas:

Tikimasi, kad už gaminį apsakinga organizacija, laikydama 6.1 principo, pateiks instrukcijas apie tai, kaip informacijos sistemos turėtų būti techniškai prižiūrimos (fiziniai dalykai, techninė įranga, keičiamosios dalys, programinė įranga bei atnaujintos jos versijos ir kt.).

Transporto priemonių nuomos įmonė turėtų užtikrinti (tiesioginiais veiksmais arba rangos sutartimi), kad būtų atliekami visi būtini techninės priežiūros veiksmai.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: maršruto nurodymo sistemos žemėlapių kompaktinis diskas atnaujinamas kasmet, kaip rekomenduoja gamintojas.

Netinkamas: nuomos įmonė neregistruoja savo transporto priemonių informacijos sistemų ir neatlieka jų techninės priežiūros. Todėl skaitmeniniai žemėlapiai palaipsniui pasensta.

Taikomumas:

Rekomendacija taikoma transporto priemonėse esančioms informacijos ir ryšių sistemoms, kurioms pagal už gaminių atsakingos organizacijos rekomendacijas būtina techninė priežiūra.

Patikros (taikymo) metodai:

- transporto priemonių nuomos įmonė turėtų tvarkyti nuolatinį techninės priežiūros veiksmų registrą;
- šie registrai turėtų atitikti gamintojo instrukcijas.

Patikra atliekama patikrinimu.

Rezultatas = taip/ne

5.2.1.8. VIII-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Transporto priemonių nuomos įmonė turėtų užtikrinti, kad kiekvienoje transporto priemonėje su įranga būtų gamintojo naudojimosi instrukcijų kopija.

Paaškinimas:

Kadangi kai kurios informacijos ir ryšių sistemos turi daug funkcijų, o kai kuriomis iš tų funkcijų naudojamosi retai, dažnai susidaro situacijos, kai vairuotojui tenka pasižiūrėti į kai kurias instrukcijas, kad galėtų atlikti užduotį. Be kai kurių instrukcijų vairuotojas gali būti labiau suerzinti sistemos ar blaškomas jų dėmesys arba negalėti atlikti savo užduoties.

Rekomendacijoje reikalaujama, kad nuomos įmonė užtikrintų, jog būtų parengtos vartotojo instrukcijos ir kiekvienoje transporto priemonėje, kuria naudojasi jų klientai, būtų tų instrukcijų kopija.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: telefono gamintojas pateikia vartotojo instrukcijas, ir nuomos įmonė parūpina jų kopiją kiekvienai transporto priemonei ir reguliariai tikrina, ar ji yra.

Netinkamas: naudojimosi vadovas nepateikiamas ar nesama sistemos, kuri užtikrintų, kad jo kopija būtų kiekvienoje transporto priemonėje su įranga.

Taikomumas:

Ši rekomendacija taikoma, kai egzistuoja nuomos santykiai ir transporto priemonėje įrengtos informacijos sistemos.

Patikros (taikymo) metodai:

Patikrinama, ar kiekvienoje atitinkamoje transporto priemonėje yra tinkamos vartotojo instrukcijos.

Patikra atliekama patikrinimu.

Rezultatas = taip/ne

5.2.1.9. IX-oji rekomendacija dėl įtakos naudojimuisi

Transporto priemonių nuomos personalas turėtų turėti pakankamai žinių apie jų nuomojamose transporto priemonėse esančias informacijos sistemas ir turėtų instruktuoti apie saugų naudojimąsi jomis.

Paaškinimas:

Transporto priemonėse esančiomis informacijos ir ryšių sistemomis besinaudojantiems vairuotojams įtaką daro jų žinios apie sistemą ir tai, kaip jie vertina naudojimosi riziką. Norint skatinti, kad būtų vairuojama suvokiant riziką, ir taip didinti saugą, vairuotojai turi būti gerai informuoti apie sistemas, kuriomis jie naudojasi.

Be naudotojų patirties ir gamintojo pateikiamų vartotojo instrukcijų vairuotojui turėtų gauti informaciją transporto priemonės nuomos vietoje.

Todėl ši rekomendacija reikalauja, kad transporto priemonių nuomos personalas turėtų pakankamai žinių, jog galėtų informuoti klientus apie saugos aspektus.

Pavyzdžiai:

Tinkamas: visas nuomos punkte su klientais dirbantis personalas turiu pagrindinių žinių apie saugų naudojimąsi informacijos ir ryšių sistemomis. Be to, kai kurie darbuotojai turi daugiau žinių ir gali pakonsultuoti vairuotojus dėl saugaus darbo.

Netinkamas: niekas transporto priemonės nuomos vietoje neišmano apie informacijos sistemas, jų veikimą ir su naudojimu jomis susijusius saugos aspektus.

Taikomumas:

Ši rekomendacija taikoma, kai egzistuoja nuomos santykiai ir transporto priemonėje įrengtos informacijos ir ryšių sistemos.

Patikros (taikymo) metodai:

Atliekamas naudojimosi sistema rizikos įvertinimas.

Parengiama tinkama medžiaga nuomotojams apie pagrindinius pavojus.

Tvarkos tinkamumui įvertinti reikia susidaryti nuomonę. Tinkamumas dar gali būti įvertintas atsižvelgiant ir į nuomotojų požiūrį.

5.2.2. *Rekomendacijos vairuotojams*

Remiantis Vienos konvencija (1968 m.), vairuotojas visuomet turi visiškai valdyti transporto priemonę ir todėl visiškai atsako už naudojimąsi sistema, kai vairuoja. Be to, saugiam naudojimuisi transporto priemonėje esančiomis informacijos ir ryšių sistemomis skatinti galima pateikti šias rekomendacijas:

- vairuotojai turėtų užtikrinti, kad nešiojamosios sistemos ir papildomosios sistemos būtų įrengiamos laikantis gamintojo instrukcijų;
- vairuotojai turėtų užtikrinti, kad visos transporto priemonėje esančios sistemos būtų techniškai prižiūrimos pagal gamintojo instrukcijas;
- vairuotojai yra atsakingi už bet kurios sistemos modifikavimą. Jis turi būti atliekamas pagal techninius aprašus ir neturėtų prieštarauti gamintojo pateikiamai informacijai;
- vairuotojai turėtų naudotis transporto priemonėje esančia įranga tik pagal gamintojo rekomendacijas. Tam gali prireikti tam tikro susipažinimo ar mokymo laiko;
- vairuodami vairuotojai turėtų naudotis informacijos ir ryšių priemonėmis tik tuomet, jei tai daryti saugu;
- nešiojamosiomis sistemomis neturėtų būti naudojamosi vairuojant ir jas laikant rankose arba nepritvirtintas;
- visos su transporto priemonėje esančia įranga susijusios instrukcijos turi būti transporto priemonėje ir perduodamos kitam transporto priemonės savininkui ar naudotojui.

6. ESOP 2006 IR SNR ĮGYVENDINIMAS

6.1. Įgyvendinant ESoP 2006 ir SNR dalyvaujančios suinteresuotosios šalys

Toliau nurodyti veiksmai svarbūs su nešiojamaisiais prietaisais susijusiai pramonei, vežimo paslaugų tiekėjams, transporto priemonių parkų savininkams ir vadovams, propagavimo prekybos vietose priemonėms, transporto priemonių nuomos įmonėms ir valstybėms narėms.

6.2. Įgyvendinimo veiksmai

6.2.1. Pramonės atliekami įgyvendinimo veiksmai

Svarbiausias poreikis – kad visi pramonės segmentai žinotų apie ESoP 2006 bei SNR ir vadovautųsi šiais principais svarstydami transporto priemonėse esančių sistemų projektavimo ir naudojimosi klausimus.

Pagrindinė transporto priemonių OIG organizacija yra ACEA, kuri įsipareigojo laikytis 1999 m. ESoP principų. ACEA kviečiama taip pat priimti 2006 m. ESoP ir užtikrinti, kad jie būtų išplatinti ir pripažinti jų pramonėje, įskaitant tiekimo grandines.

Kitos suinteresuotosios pramonės šalys užsiima nešiojamaisiais prietaisais ir gaminiais bei paslaugomis, kuriems jie yra skirti. Nėra vienos atitinkamos pramonės organizacijos, tačiau daugelį su nešiojamųjų prietaisų projektavimu ir naudojimusi bei įrengimų transporto priemonėse susijusių klausimų galima aptarti Nešiojamųjų prietaisų forume. Jis nuspelno didelio pramonės palaikymo.

Svarbus Nešiojamųjų prietaisų forumo tikslas – pasiekti susitarimą dėl apibrėžimų ir saugos klausimų:

- su nešiojamųjų prietaisų įrengimu susijusių teisinių aspektų išaiškinimo (atsakomybės ir teisinės atsakomybės);
- susitarimo dėl ESoP įgyvendinimo plano visai pramonei, pvz., įsipareigojimais, susitarimo memorandumais, prietaisų sertifikavimu;
- susitarimų dėl montavimo rinkinio pateikimo laikantis ESoP 2006;
- vairuojant skirtų naudotis prietaisų ir funkcijų projektavimo laikantis ESoP 2006;
- aiškių saugos instrukcijų vairuotojams teikimo laikantis ESoP 2006;
- nešiojamųjų prietaisų ir transporto priemonių gamintojų bendradarbiavimo sukuriant pažangiąsias sąsajas.

Pramonė raginama skatinti taikyti šiuos principus tarptautiniu lygiu (keletas iš susijusių grupių: JAMA ⁽⁷⁾, AAM ⁽⁸⁾, IHRA-ITS ⁽⁹⁾ ir JTEEK ⁽¹⁰⁾ ir standartizavimo lygiu.

6.2.2. Profesionalių vežimo įmonių atliekami įgyvendinimo veiksmai

Vežimo paslaugų tiekėjai ir transporto priemonių parkų savininkai bei vadovai prašomi užtikrinti, kad visos jų transporto priemonėse esančios informacijos sistemos būtų techniškai prižiūrimos pagal gamintojo instrukcijas. Jų nustatyta tvarka ir paskatų sistemos neturėtų būti netinkamo naudojimosi sistema priežastis ar skatinti toki naudojimąsi. Turėtų būti aiškiai skiriamos sistemos ar funkcijos, kurios (darbdavio) numatytos vairuotojui naudotis vairuojant, o kurios – ne.

Be to, jie turėtų užtikrinti, kad darbuotojai galėtų naudotis sistemomis nekeldami pavojaus sau ar kitiems eismo dalyviams. Turėtų būti tinkamai išmokoma dirbti su visomis transporto priemonėse esančiomis sistemomis, kuriomis darbuotojai turi naudotis vairuodami. Jie taip pat turėtų užtikrinti, kad kiekvienoje transporto priemonėje su įranga būtų gamintojo naudojimosi instrukcijų kopija.

⁽⁷⁾ Japonijos automobilių gamintojų asociacija.

⁽⁸⁾ Automobilių gamintojų sąjunga.

⁽⁹⁾ Tarptautinė suderintų tyrimų veikla – pažangiosios transporto sistemos.

⁽¹⁰⁾ Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisija.

6.2.3. Įgyvendinimo veiksmai propaguojant pirkimo vietoje

Propagavimas prekybos vietoje (pvz., reklama) neturėtų skatinti nesaugaus naudojimosi.

Prekybos vietoje pateikiama informacija turėtų informuoti transporto priemonės pirkėjus apie saugos aspektus, susijusius su transporto priemonėse esančiomis informacijos sistemomis.

6.2.4. Transporto priemonių nuomos įmonių atliekami įgyvendinimo veiksmai

Transporto priemonių nuomos įmonės turėtų užtikrinti, kad visos informacijos ir ryšių sistemos būtų techniškai prižiūrimos laikantis gamintojo instrukcijų.

Jie turėtų užtikrinti, kad kiekvienoje transporto priemonėje su įranga būtų gamintojo naudojimosi instrukcijų kopija.

Transporto priemonių nuomos personalas turėtų turėti pakankamai žinių apie jų nuomojamose transporto priemonėse esančias informacijos sistemas ir turėtų instrukuoti apie saugų naudojimąsi jomis.

6.2.5. Valstybių narių atliekami įgyvendinimo veiksmai

Valstybės narės turėtų skatinti taikyti šiuos principus, raginti suinteresuotas šalis jų laikytis rašytiniu įsipareigojimu (jei įmanoma) ir stebėti, kaip konkrečiai tų principų laikomasi. Jos taip pat turėtų užtikrinti, kad ESoP būtų veiksmingai platinami, žinomi ir taikomi projektuotojų, įrengėjų, gamintojų, mažmenininkų, nuomos įmonių ir transporto priemonių parkų vadovų nacionaliniu ir vietiniu lygiais.

Jos turėtų teikti bendrą informaciją vairuotojams apie saugų naudojimąsi transporto priemonėse esančiomis informacijos ir ryšių sistemomis, pvz., rengdamos saugos kampanijas.

Jos turėtų skatinti įsipareigojimą laikytis ESoP papildomųjų sistemų ir nešiojamųjų prietaisų tiekėjus ir remti vartotojo informacijos apie transporto priemonėse esančių informacijos ir ryšių prietaisų saugos reikšmę ir naudojamumą teikimą (pvz., per vartotojų organizacijas, automobilių klubus, vairavimo mokyklas, EURONCAP ir kt.).

Jos turėtų užtikrinti, kad būtų teikiama reguliariai atnaujinama informacija apie papildomųjų ir nešiojamųjų prietaisų apibrėžimą ir rinkos dinamiką bei informuojama apie rinkos ir technologijų raidą, kad Komisija būtų informuojama apie rinkos raidą.

Jos turėtų užtikrinti, kad jų renkami duomenys būtų pakankamai išsamūs, kad būtų galima toliau vertinti ir stebėti transporto priemonėse esančių informacijos ir ryšių sistemų, ypač papildomųjų sistemų ir nešiojamųjų prietaisų, įtaką saugai.

Be to, jos turėtų imtis atitinkamų priemonių (pvz., teisinių, laikyimosi užtikrinimo priemonių) užtikrinti saugų papildomųjų sistemų ir nešiojamųjų prietaisų pritvirtinimą.

Jos turėtų toliau aktyviai taikyti esamus sveikatos ir saugos teisės aktus dėl vairavimo darbe praktikos.

Jos turėtų imtis priemonių, kurias mano esant reikalingas užtikrinti, kad nešiojamųjų prietaisų naudojimas vairuotojams vairuojant nemažintų eismo saugos ir, konkrečiai nustatytų ir imtųsi būtinų veiksmų, kad vairuodami vairuotojai nesinaudotų regimųjų pramogų sistemomis (pvz., filmų, televizijos, vaizdo žaidimų) ne pagal paskirtį ar netinkamai.

7. TERMINŲ ŽODYNĖLIS

Požangiosios pagalbos vairuotojui sistemos (ADAS): sistemos, kurios skirtos palengvinti vairavimo užduotį transporto priemonės manevravimo lygiu, suteikiant konkrečią informaciją, perspėjimus, pagalbą ar veiksmus, kurie svarbūs nedelsiamiems vairuotojo veiksmams.

Papildomosios sistemos: sistemos, kurios įrengiamos transporto priemonėje ne ją gaminant, o vėliau.

Naudojimo aplinkybės: vartotojai, užduotys, įranga (techninė įranga, programinė įranga ir medžiagos) ir fizinė bei socialinė aplinka, kurioje naudojamosi gaminiu (ISO 9241-11:1998).

Dėmesio atitraukimas (blaškymas): dėmesio skyrimas su vairavimu nesusijusiai veiklai, paprastai mažinantis vairavimo kokybę.

Rodytuvas: įtaisas, galintis pateikti informaciją vairuotojui.

Pavyzdžiai: regimieji rodytuvai (pvz., skystųjų kristalų ekranai), girdimieji rodytuvai (garso signalai) ir liečiamieji rodytuvai (pvz., pedalo vibracija).

Vairavimas: veikla, susidedanti iš pagrindinės vairavimo užduoties ir su ja susijusių ar ją atlikti padedančių pagalbinių užduočių.

Darbdavys: asmuo ar organizacija, sudariusi sutartį su darbuotoju.

Pastaba: šie principai taikomi tiems darbdaviams, kurių darbuotojams skiriama darbo dalis yra vairavimas.

Pavyzdžiai: transporto priemonių parkų vadovai, taksi įmonės, tiekimo įmonės, avarinių tarnybų organizacijos.

Laisvų rankų sistema: nereikalaujanti nuolat laikyti ranka kokią nors sistemos sudedamąją dalį.

Su vairavimu susijusi informacija: informacija apie transporto priemonės aspektus, kuri yra privaloma ar susijusi su sauga arba susijusi su kelio ir eismo aplinka bei su vairuotoju susijusiomis infrastruktūros paslaugomis.

Pastaba: informacija pateikiama rodytuvu, pvz., regimuoju ar girdimuoju rodytuvu.

Pavyzdžiai: padangų ir stabdžių parametrai, kitų transporto priemonių artumas, maršruto nuorodos, informacija apie užterštumą, perspėjimas dėl apledėjimo, greičio apribojimai, informacija apie stovėjimo vietas.

Su vairavimu nesusijusios informacijos PAVYZDŽIAI: naujienos, pramogos ir reklama.

Transporto priemonėje esančios informacijos ir ryšių sistemos: suteikia vairuotojui informaciją ar ryšį, kurie nesusiję su vairavimu (pvz., naujienos, muzika) arba susiję su vairavimu, tačiau ne su nedelsiamais ir savalaikiais vairuotojo veiksmais (pvz., pranešimai apie eismą, navigacijos žemėlapis, maršruto nuoroda).

Įrengimas: sistemų ir posisteminių įmontavimas transporto priemonėje, įskaitant programinės įrangos įdiegimą.

Pastaba: šios operacijos nereikalingos sistemoms, kurios visiškai įrengtos iš anksto.

Techninė priežiūra: veiksmas (-ai), skirtas (-i) pagerinti ar tęsti gaminio veikimą.

Pastaba: dulkių pašalinimas ir valymas (kuris gali būti taikomas kitai transporto priemonėje esančiai įrangai) nelaikomi technine priežiūra.

Pavyzdžiai: posistemų (pvz., akumuliatorių, licencijų, programinės įrangos) keitimas, periodinis valymas ir tikrinimo bei kalibravimo procedūros.

Sutrikimas: sistemos neveikimas pagal nustatytus parametrus, kai ja naudojama pagal gamintojo numatytą paskirtį.

Pavyzdys: išorinio signalo praradimas ar jutiklio kalibravimo duomenų praradimas, dėl ko sumažėja maršruto nurodymo sistemos tikslumas.

Manevravimas: išilginis ir šoninis transporto priemonės valdymas eismo aplinkos atžvilgiu.

Nešiojamieji prietaisai: nestacionarieji prietaisai, kuriuos asmenys turi su savimi keliaudami.

Pavyzdžiai: mobilieji telefonai, delniniai kompiuteriai (PDA).

Prekybos vieta (PV): galimo pirkejo susitikimo su sistemomis prekiaujančiu asmeniu ar organizacija vieta.

Pavyzdžiai: automobilių platintojas (OIG įrangos); parduotuvė (papildomosios įrangos), interneto svetainė, pagalbos linija ar prekybos telefonu vieta.

Pagrindinis vairavimo valdytuvas: valdytuvas, kuris tiesiogiai būtinas transporto priemonei vairuoti.

Pagrindinė vairavimo užduotis: veiksmi, kurių vairuojantis vairuotojas turi imtis nukreipdamas, manevruodamas ir valdydamas transporto priemonę, įskaitant valdymą vairu, stabdymą ir greitėjimą.

Pirmenybė: santykinė dviejų ar daugiau subjektų svarba, apibrėžianti jų eiliškumą laiko sekoje ar pateikimo pabrėžtį (ISO/TS 16951:2004).

Informacija apie gaminį: visa informacija, kurią vairuotojas gauna apie sistemą.

Pavyzdžiai: sistemos instrukcijos, techninės specifikacijos, reklaminė medžiaga, pakuotė.

Už gaminį atsakinga organizacija (UGAO): bet kuris gamybos proceso dalyvis, importuotojas, tiekėjas ar bet kuris asmuo, kurio pavadinimas, prekės ženklas ar kita skiriamoji priemonė yra ant gaminio.

Pastaba: minėtos organizacijos ir asmenys dalijasi atsakomybę.

Pagrįstai galimas numatyti netinkamas naudojimas: naudojimasis gaminiu, procesu ar paslauga gamintojo nenumatytomis sąlygomis ar tikslais, tačiau galintis būti paskatintas gaminio, proceso ar paslaugos sąveikos su įprastu žmogaus elgesiu, ar to elgesio sukeltas.

Sąveikų seka: susijęs nuoseklių įvesčių ir išvesčių rinkinys, dar vadinamas dialogu.

Pavyzdys: naujos paskirties vietos ar telefono numerio įvedimas.

Stovinti: nejudanti transporto priemonė atraminio paviršiaus atžvilgiu.

Būsena: galimas (-i) ir (arba) esamas (-i) sistemos režimas (-ai).

Pavyzdys: apdorojimas.

Pagalba: sistemos padedamas vairuotojo veiksmas.

Sistemos instrukcijos: informacija apie sistemą, skirtą išmokyti vairuotoją apie sistemą ir padėti naudotis ją konkrečiais tikslais.

Pastaba: instrukcijos gali būti išspausdintos, panaudojant tekstinę ir grafinę informaciją arba įdiegtos sistemoje pagalbinių funkcijų ar mokomosios paprogramės forma.

Sistemos gedimas: sistemos neveikimo ar sutrikimo būsena.

1 Pastaba: dalinis gedimas gali būti tam tikros sistemos sudedamosios dalies, funkcijos ar veikimo režimo, dėl ko sistema tampa neveiksni arba veikia ne pagal gamintojo nustatytus parametrus.

2 Pastaba: įvykus visiškam sistemos gedimui neveikia visos sistemos funkcijos.

Regimoji informacija: grafiniai, piktograminiai, tekstiniai ar kitokie pranešimai, vairuotojui pateikiami regimuoju būdu.

Važiuojanti transporto priemonė: transporto priemonė, kurios greitis viršija maždaug 5 km/h ⁽¹⁾.

Transporto priemonių nuomos įmonė: asmuo ar organizacija, kurie siūlo sudaryti transporto priemonės, kurioje yra informacijos ar ryšių sistema, nuomos sutartį.

⁽¹⁾ 5 km/h vertė pasirinkta dėl techninių priežasčių, kadangi sunku nustatyti, kada transporto priemonė nejuda.